

Zarma: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Colossians, Ephesians, Galatians, Habakkuk, Haggai, Hebrews, Hosea, James, John, Jonah, Jude, Luke, Malachi, Mark, Matthew, Micah, Nahum, Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Ruth, Titus, Zephaniah

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>."

Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Ruth

Chapter 1

¹Citikoy zamana ra, harey te laabo ra. Booro fo kan go Baytlahamia Yahudia laabo ra tun ga koy Moab laabu ka goro nda nga wande nda nga wone ize aru hinka. ²Booro wo se no i ga ne Elimelek, wando mo mayo ga ti Nahomi, ize aru hinka mo se no i ga ne Maklon nda Kiljon; Efrata booro yan no, Baytlahamia kwara ra kan go Yahudia. Wato kan cine i kaa ga to Moabu laabo ra, i na ngey fuwo sinji nodin. ³Kala Elimelek Naomi kurnyo bu ka dira ga anga wande da ize aru hinka nan. ⁴Ize aru hinka mo na Mohabu woyboro yan hiiji. Afa maa Orpa afa mo maa Ruta. I gooro nondin danga jiiriway cine, ⁵Maklon nda Kiljon mo kaa ga bu ga dira ga Naomi nan nga hine, kurgne si, ize aru hinka mo si. ⁶Kulu a tun nga da nga hazuray hinka ngey ma dira Moab laabo ra, zama a maa kan Irkoy na i laabo kunffa nda nwari. ⁷A tun ga dira nongo kan a go dinga azuraye hinka ga dira ka ye yahudia. ⁸Naomi binde ne nga anzurey hinka se: "Wa barre ga ye aran kulu aran gnane kawara, Irkoy ma nga baakasina care aran kulu se. mate kan cine aran na cabe boorey kan yan buu a se." ⁹Irkoy ma aran ra afo kulu no fulanzamey nga kuney tajjo fuwo ra. A ni gaarbey sunsume, kulu i na ngey jindey sambu ga hein. ¹⁰I ne a se: "Abada! ir ga koy ni bande ni borey do." ¹¹13 Ama Naomi ne i se: "Wa ye a Ise woyey, ifo se no aran ga ba aran ma ay gana? Ize aruyan ga cindi ay gundara ra no kan ye ga te aran se kurney yan no?" ¹²Wa ye a izey, wa sobay ga koy, ay zenu ga too nan kan ay si in ga du kurney, ba deyay mana laakal kaa albora ga, day duu kurney, ¹³cino wo ra ay si hin ga ize yan haye aran ga goro no hala i ma beeri no? A bada ay izey, zama ay bina sara ga bisa aran woney. Za day kan Rabbi kamba go ay bon. ¹⁴I ye ga ngey jindey sambu ga hein koyne. Orpa na nga anzura garba sunsume, amma Ruta wo koy ga di ga kolli a ga. ¹⁵Naomi ne Ruta se: Guna, ni woycina kongormu ye nga dumey da nga koyey do, ni mo ma koy ni woycina kongormo bande. ¹⁶Ruta binde ne: "Ma si ay kankamandi ay ma fun ni bande, nongu kulu kan ni koy ay go ni banda, nan kan ni kaani, nodin no ay ga kaani, ni kunda ga cya ay kunda, ni koyo mo ga cya ay koyo. ¹⁷Nan kan ni bu, noodin no ay mo ga bu, ima ye ga ay fiji noodin mo. Halla dey manti buyan no ga in da nin fay ga ka chare ga, kulu Rabi may laali.>> ¹⁸Wato kan Neyomi bay kan Ruta na hinje kanji a min gana, kulu a mana kankanmandi a ga koyne. ¹⁹I na angeye naruma te chare bande kala i ka ga baytahami. Kuara kulu ma i kaayon baaro. Hala kuara wayborey gono ga ingeye bon haan ga ne: <> ²⁰Kulu a ne i se, "Wa si a ce Neyomi. Wa ce Mara, zama Hina Kulu-Koyo na tinney daake aye bon." ²¹Hay kulu mana jan aye se wato kan a go newo, amma Rabbi ye ga kande ay. kambe koonu. Ifo se no aran ga ay ce Neyomi? za kan Rabbi man nanney ay ga, Hina-kulu- koyo nay kaynandi mo?>> ²²Neyomi nda anga anzura Ruta ye ga kaa, Mowab ize wayo kan kaa ga fun Mowab laabo ra, i to Baytlahami heemaro sintina ra.

Chapter 2

¹Neyomi kurnyo nyakafosine fo goono kan arzakante beeri no, kan fuunu Elimelek dumey gaa, a maayo ga ti Buwaza. ²Ruta, Mowab ize wayo ne Neyomi se "Nan aye ma koye fari ga koobu, boro kan jine ay ga du gaakuri." Neyomi ne a se "oye ay izo." ³Ruta binde koye ga koobu faaro ra wikoye banda. A saaya ga ti, faaro kan ra a kooye ga koobu, Buwaza kan faata Elimelek dumo ga waane no. ⁴Kaala a kaa ga fun Baytlahami. a ne wiikoy se "Rabbi ma baara aran banda." Ngey mo tu ka ne a se "Rabbi ma ni albarkandi." ⁵Kala Buwaza na Bannya kan ga ti wiikoy jina funa se "May ize way no wonne-wo?" ⁶Bannya kan ga ti wiikoy jina funa tu a se ka ne "Mowabancey ize way no kan na Neyomi gana ka kaa, ka fun Mowab laabu. ⁷A ne ay se, ay goono g'aran nwaarey, aran ma nan ay ma wiikoy banda gana, ay ma du ga koobu-koobu kumna bokwey game." A binde, za susubay ga kaa sohon kan a kaa, a goono ga dira ka koobu-koobu, kala sohon no a du ga fulanzam kayna fo windo ra. ⁸Kulu Buwaza ne Ruta se "Ni go ga haangan ay se ay izo? ni ma si koy ga koobu fari kulu ra, ni ma si mooru mo ay faro. Ni ma maanu ay konney bande. ⁹Ni ma ni laakalo dan faro kan i goono ga wi din ga ka ni gana, ma bay mo kan ay ci goyterey se ga ne, i ma si lamba ni ga. Da hari jaw nin di, ma koy a foobo do ga han haro kan i guuru ka kande ay se din ga." ¹⁰Waato din gaa Ruta guurfa gaanda ka inga tanna sumbal hala ganda. A ne Buwaza se: "Maate cine no ay te ga du gaakuri ni jine hala ni ma yaada ay ga, ay kan te ce yaw?" ¹¹Buwaza tu a se ka ne: I na ay fahamandi da hay kulu kan ni te ni Anzura se za ni kurney buyanon banda, nda kan ni na ni nya da ni baaba nan ga koy ga baafunay laabu kan ni mana bay ka di ra. Rabbi ma ni baana da goomno kan ni te. ¹²Ni goomno ma cia kubante Rabbi Israhila koyo do kan fatey cire ni kaa ga faaba ceci. ¹³Kulu a ne a se, "Nan ay ma du gaakuri ni do, ya ay giine boora, zama ni na ay gaabandi, ni-na ni konna bina yamaar, ba kan ay mana to ni konney ra ba afo." ¹⁴Nwaaro waate Buwaza ne a se: "Maanu ga kaa ka nwa buuru, ni ma ni looma sufu hari moora ra." A binde Ruta goro wiikoy do. I na nwari kukurante no a se, a nwa ga kungu, kala wo kan cindi a na gaayi. ¹⁵Kulu a tun ga ne nga ga koy ka koobu, Bowaza binde ne nga goyterey se, "i ma nan a ma koobu kala bookoye gamera, aran ma si a kayna mo. ¹⁶Aran ma cindi a se mo jeeni yan kan a ga koobu, aran ma si a ganji mo." ¹⁷A di ga koobu faro ra za susubey kala wiciri kambo. Wo kan a du din a na safa kala a to hawgara jare fo masangu. ¹⁸A na sambu ga konda kowara Anzura do ka cabe a se wokan a koobu ka du. A curkusa kan a nwa ka cindi mo a no a se. ¹⁹Anzura ne a se: "Man no ni koobu hunkuna? man ga no no goy wo? Albarkante no bora din kan saalu ni!" Ruta na bora kan do a goy din deede Anzura se ka ne: "Bora kan do ay goy hunkuna se no i ga ne Buwaza." ²⁰Neyomi binde ne nga Anzura se: "Rabbi kan mana nga goomno noyan nan buukoy da fundikooney se, a ma boorowokoy albarkandi!" Neyomi ye ga ne a se koyney: "Bora din, iri ndey ga dumi no, A go borey kan yan ga hin ka fansa sambu iri se ra." ²¹Ruta, Mowab ize wayo binde ne: "A ne mo ay ma maanu nga goy-izey hala i ma farey kulu wi ga ban." ²²Neyomi ne

nga anzura Ruta se:" A boori, ni ma sobey ga konney gaana ka koy, a ma si ni di nin fari waani fo ra."Mata kan cine a te ga maanu Buwaza konney noya kan ga nan i ma koobu care banda, hala waatin kan se cine i na sayir da alkama wiyano ban. Angada anzura mo go ga gooro care banda.Mata kan cine a te ga maanu Buwaza konney noya kan ga nan i ma koobu care banda, hala waatin kan se cine i na sayir da alkama wiyano ban. Angada anzura mo go ga gooro care banda.

Chapter 3

¹Kulu a Anzura Neyomi ne a se: "Ay Izo, manti sohon kala i ma foulanzamey ceci ni se, ni ma du ka du lakalkaney? ²Guna Buwaza kan nin da konney go care banda, manti ir dumi no? Guna, hunkuna alamri a ga baara nango kan i ga sayiro kaar ga faaru yanon do.³Ni ma nyumay a ga turare dan ni gahamo ga, ga ni bankarey dan, may koy batama kan ra i go kaaryon te, dey ma si ni bangandi a se, kal wati kan a nwa ga han ka ban.⁴ Wati kan se cine a tun ago ga koy kaani, kal ni ma ce banda gaana ga di nongo kan a kaani, watin din ga , ni ma daabu yan zaara kaa cey ga, dey ni ma kaani a jaare ga watin ga, nga mo ga ci ni se han kan ni ga te." ⁵Ruta ne Neyomi se: "hay kulu kan ni ci ay se no a ga te."⁶A koy baatama kan ra i go ga karanyon te, kulu wo kulu kan Anzura ci a se ga ne a ma te, a na te.⁷ Wato kan cine Bowaza nwa ga han ka bane, a goono ga farhan, kulu a tun ga koy kaani bookey gusamaarey banda. Ruta mo moso-moso ga kaa, ga daabu yan zaara kaa cey-tamey ga, ga kaani noodin.⁸A kaa ga too cino bindi kaana ra, Nga ga no Albora hamburu ga tun, kulu a baare ga di wayboro goono ga kaani cey jaare ga!⁹ Kulu a ne: " Nin no may?" I tu a se ka ne: " I no Ruta, ni konan, ay daabu din daabirjo jaara, zaama fansayanon si kala nin do."¹⁰Kulu Bowaza ne a se: " Irkoy min albardin a Izo, ni na goomni cabe sohon ga bisa za sintina, zama ni mana Arwasey gaana, wala Talkey da Nooru-koney. ¹¹Sohon kay a Izo, ma si hamburu, ay kulu kan ni ne ay se, ay ga te ni se, zama ay kwaara borey kulu ga bey kan ni ya wayboro adilante no.¹²cimi no kan ay gonda fansa-yan fodo, ama kulun nda boro fo goono kan gonda fansa- yan fondo kan ga maanu ga bisa-ay. ¹³Kaani newo hala mo ma bo, da mo kaa ga bo, da yaada a ma ni fansa, a boori, a ma te. Da a mana kaanu a se mo a mini fansa, Rabbi fundikono go ga di kan ay ga te, ay. Kaani ne hala moo-ma bo.¹⁴Kulu a taan ga kaani a cey jaare ga kala moo bo, a tuun za watin kan cine boray si hin ga care bay. Kulu a ne a se: " I ma si bay hala hala wayboro kaa kaarayan batama do." ¹⁵Kul Bowaza ne a sea: " Ni bongumo zaara kaa ni ga ka gaayi." A binde na kaa gaayi. Kulu a seyir muudu me iddu nesi ga noo a se. Wato din ga Bowaza furu kwara ra.¹⁶Kulu Ruta ye ga kaa nga anzura do; nga binde na han ka ne:" ni no mey ay Izo" kulu Ruta ci a se mato kulu kan albora te nga se.¹⁷ A ye ga ne:" seyir muudu iddu neya mo kan a ney-no, zama a ne:" Ni se kambe kwonu ni anzuray do." ¹⁸Kulu Neyomi ne: "Gooro newo ay izo, ga baatu ga di han kan te, zama Albora din sinda foulanzamey da manti woka a ci din te hunkuna."

Chapter 4

¹Kulu Bowaza koy birno me ga ka gooro. Kala fansa kwa kan sanno Bowaza te din ne kaa ga bisa. Kulu a ne a se: " Ni boorfilana, ye ga baare ka kaa ka gooro newo. Kulu a baare ga ye ka kaa ka gooro. ²Kulu Bowaza na kwara arkusu beeri way margu ga ne i se : "wa gooro ne." I tan ka gooro.³Kulu a ne bora kan gonda fansayan fonda se: "Neyomi kan kaa ga fun Mowab laabu, a go gaa nga nya-izo Elimelek baatama neera. ⁴Ay mo ne ay mini kaabaru, ay ma du ka ni se: "ma day a kwara borey nda Arkusey kulu jiine. Da ni ga hin ga fansa, ma fansa, da ni si hin ga fansa mo, ma ci ay se ay ma du ka bay a ga; zama booro kulu si hin ga fansa da manti ni, ay mo si kala ni banda. Kulu a ne: "Ay ga fansa."⁵Kulu Bowaza ne: " To han kan hane ni ga faro dey Neyomi gaa, ni ga dey nga da Ruta mo, Mowabanca kan kurnyo buu, kan ga nan i ma buukwa mayo tunandi a tubo bon."⁶ Bora kan gonda fondo a ma fanse mo ne: " Ay si hin ga fansa ay bon se, zama ay ga hamburu a ma si ay bandey sara ay se. Ay nin noo ay fansa-yon fonda, ma sambu nin bon se ga fansa, zama ay wo si hin ga fansa."⁷Zama zaa don a cia Alaada Isayla ra,watin kan fansayan te nda baarmayeyan, kan ga nan i ma tabattandi, booro fa ga nga taamu cella foobu ga kaa ga no booro fa se, wone-wo cia i se naamu Israyla ra. ⁸Kulu Bora kan gonda fansayan fonda ne Bowaza se: " Day ni bon se," kulu a na nga taamo foobu ka kaa.⁹Kulu Bowaza ne Arkusey nda kwara borey kule se:" Aran ga te seeda hunkuna, kan Neyomi kamba ra, hay kulu kan ga ti Elimelek wone, da hay kulu kan go Kilon nda Makulon se, ay ni dey. ¹⁰Wodin banda mo, ay du Ruta Mowabanca Makulon wando, kan nan i buukua mayo ma tunnandi a tubo bon, kan ga nan bukwa mayo ma si daarey ga fun a nya-izey game ra nda kwara furanta meyo ga. Aran ga te seeda hunkuna."¹¹Kulu borey kan go kwara me furanta do, nda Arkusey ne: " Ir ya seedayan no." Rabbi ma nan waybora kan ga kaa ni kwara, mi hima danga Rachel nda Lea cine, kan yan iri boro hinka kulu na Israyla fuwo cina! Ni mo ma beeri Efrata ra, ni ma te maa mo Beytlahami ra. ¹²Da ni bandey kan Rabbi ga ni no waybora ga, ni fuwo ma hima nda danga Peret fuwo cine, kan Tamar hay Yahuda se."¹³Buwaza binde na Ruta sambu ga te nga wande, a maargu nda mo; Rabbi nan mo a te gunde, a na ize-aru hay. ¹⁴Wayborey ne Neyomi se: " Albarkante Rabbi kan mana ni janandi hunkuna Albora kan ga ni fansa, a maayo mo Israyla kulu ma bay."¹⁵ A ga cia ni se mo alomar yeeko, gaakasiney-koo ni zeena ra. Zama ni anzura kan ga baa nin din no na hay, nga kan ga bisa ni se ize iyye."¹⁶Neyomi na kociya sambu ga dan nga gandara ra, ga te a se zanka sawu koo.¹⁷ A gooro-kasiney na maa dan kociya se ga ne: "Neyomi hay ize!" kulu i na kociya ma ce da Obida. Nga no ga ti Isaya baaba, Dawuda baaba.¹⁸Wone ga ti Piret bandey; Piret na Hitsron hay; ¹⁹Hitsron mo na Ram hay; Ram momna Amminadab hay; ²⁰Amminadab mo na Nakison hay; Nakison mo na Salman hay; ²¹Salman mo na Bowaza hay; Bowaza mo na Obed hay;²² Obed na Isaya hay; Isaya mo na Dawda hay.

Hosea

Chapter 1

¹Rabbi sanno kaa Oseya, Berri izo do, Yahuda bonkoney Ozia, Joham, Achaz nda Ezechia zabaney ra, nda mo Israyla bonkono Jeroboam, Joas izo zabana ra. ²Sanni sintina kan Rabbi tonandi Oseya do, a ne a se: "koy ga sambu weykuru nda zanka yan kan i hay waykurey ra ga hiji, zama laabo go ga waykurey, borey fatta Rabbi bande"³A koy ga di Dilaïm ize weyo Gomer hiji nga mo hayi a se ize alboro. ⁴Kala Rabbi ne a se: "Ni ma dan Jizreel; zama ne ga koy alwati keyna, ay ga Jehu windo gobu, kuro kan i mun Jizreel din sabbey se, ay ga Israyla windo mayra banandi. ⁵Hane dine hane, ay ga Israyla birow ceri Jizreel gora ra. ⁶Oseya wande ye ga sambu gunde koyne, a haye a se ize weyboro. Kala Rabbi ne: "ni ma a maa dan Lo Ruchama; zama ay si ye ga bakar Israyla windo se, Ay si ye ga yaafa a se mo. ⁷Amma ay ga bakar Yahuda windo se; da Rabbi i Irkoyo no ay g'i faaba da, Ay si'i faaba da hangaw, walla mo takuba, walla wangu, walla bariyan nda barikaryan. ⁸A na Lo Ruchama ka wa; a sambu gunde a ay a se ize alboro. ⁹Kal Rabbi ne: "ni ma a maa dan Lo Ammi; zama aran manti ay jama, ay mo manti aran Irkoyo". ¹⁰Amma kulu nda Israyla izey jaama ga ba sanda teeko me taso cine, kan i si hin nesi, yaddin mo no i si hinne ga'a kabu; I si ye ga ne i se: Aran manti ay jama !I ga ne i se : Irkoy fundikono izo! ¹¹Yahuda nda Israyla izey ga care margu, ga jine boro dan ngey bon se, i ga fatta laabo ra; Zama Jizreel zaaro ga beri gumo.

Chapter 2

¹Amma: ci ni ñeyze alborey se! Ruchama: ci ni ñeyze weyborey se!²Wa kakaw da aran nya, wa kakaw da zama nga wo manti ay wande no ay mo manti a kurje, a ma nga waykurtara nda nga zinateriyaŋo nan !³Da manti yaddin ay ga a ka konu, sanda zaaro kan a ka ndunya ra cine, ay ga himandi sanda teneera cine, ay ma himandi sanda gangani koogo, wato ga ay ma nan hari jaw ma si. ⁴Ay si bakar a izey se mo zama weykuru izeyan no. ⁵I ñaŋo te weykuru, nga kan ni hay na nga boŋ hawandi, zama a ne : ay ga koy ay arusey bande zama ngey no goono gey no han kan ay ga njwa da han kan ay ga han, da hay kan ay ga ay bankarey te nda, da ji, da hari kaaney kan yan ay ga han. ⁶Woddin sabey se no ay ga fonda daabu da karji yan, ay ma cinari kuku dan a jine, hala a si ye ga di nga fondeyze koyne. ⁷A ga nga arusey hamney amma a si to day; a ga i ceci amma a si diyey. Waato ga a ma ne: ay ga ya ay kurje zeena do zama noddin no ay mā kani ga bisa sohon. ⁸A mana bay kan ay no go ga no alkama, da hamno da jiyo, da nzarfu da wura booba kan borey salle Baal se. ⁹Woddin se no ay ga ay alkama da ay rayzin haro ku, ay si nan i ma te ngey alwaato ra, ay ga feeji hamno da lin bankarey kan go ga gaa a ma koono daabu ga kaa a ga. ¹⁰Sohon binde ay ga haawo bangandi a arusey jine, boro kulu mo no si hine ga kaa ay kamba ra. ¹¹Ay ga farhā dumi kulu ka a bina ra, sanda batey kan yan a ga te handu kayyan tajey se, da fulanzam zaaro woney, da batu cindey mo. ¹²Ay ga ay reyzin kaley da tuurizey kulu kan go i ra halaci; kan a ga ne kan ay alhako no kan ay arusey na ay no, Ay ga i ciya saji, kan ganji almaney no ga i njwa. ¹³Ay ga'a gobu zaaro din kan ra a koy ga dugu ton Baal se ma ga, han din hane kan a taalam ga kambe korbey da nga jindi hiirize yan dan, ga nga arusey gana, day a dirgan ay ga. ¹⁴Woddin se ga koy nda teneerara ay ma salay a bina se. ¹⁵Noddin mo ay g'a no a reyzin kaley nda Ako gooro mo i ma ciya a se beeje windi me : a ga doonu ay se sanda a zankatara waate cine, sanda mate kan a te zarro kan a go ga fatta Misira laabo ra. ¹⁶Rabbi Irkoy ne: handin hane ni ga ne ay se ni kurje, ni si ye ga ay ce ni jine bora koyne. ¹⁷Ay ga Baale mayo ka a meyo ra, hala i ma si ye ga i ce koyne. ¹⁸Handin hane ay ga alkawali dan ngey nda ganji-hamey, nda beene curey, da almaney kan ga ganda bire laabo boŋ game ra. Ay ga hagoy, nda takuba, wala wangu kulu banandi i laabo ra, ay ma i ma foulanzam mo lakkal kaney ra. ¹⁹Ay ga ciya ni aruso hal abada se, adiltaray, da cini ciiji, da suji da bakaraw wane. ²⁰Ay ga ciya ni aruso nanay wane, hane dine hane ni ga Rabbi bay. ²¹Rabbi ne : zarro din ay ga yadda ga te, ay ga beeney se, ngey mo ga ta laabo se; ²²Labbo mo ga ga te alkama, nda ji, da reyzin hari se, ngey mo ga te Jizreel se. ²³Ay ga Lo-Ruchama tilam laabo ra, ay ga bakar a se mo; ay ma ne Lo-Ammi se ay jama, ngey mo ga ne ay se : ir Irkoyo.

Chapter 3

¹Rabbi ne ay se : ye ga koy, ni ma bā weyboro kan gonda baako, zinateri mo no; baa ra sanda mate kan cina Rabbi ga baa Israyla izey, kan yan ye koy fo yan ga, kan yan ga yan ga ba mo rayzin buru. ²A ga dey nzarfu kilo jare cine boŋ, da sayir masangu gumbutu fo da jare. ³Binde ay ga ne a se : goro ay bande alwaati kuku ra, ma si ni boŋ tan waykurey, ma si bara alboro kulu se, ay mo ga ciya yaddin ni do hare. ⁴Zama Israyla izey ga bara alwaati kuku, bonkooni si, jine boro si, sargay si, toru si, kwayi darzante si, fu kali mo si. ⁵Woddin banda, Israyla izey ga ye ga kaa; i ga Rabbi ngey Irkoyo ceci, Daouda mo i bonkoono; i ga jijir nda farhan mo rabbi jine, nda a boriyaŋo, lokacey kan go ga kaa ra.

Chapter 4

¹Wa hangan Rabbi sanno, Israyla izey ! Zama Rabbi gonda ciiti nda laabo gorkey za kan cimi wala bakaraw wala Irkoy bayra sino labbo ra. ²Hay kulu sino kal laaliyan da taari, boro wiyan, zaytaray da zina; i ga goy da laala-yan, i go wi ga care wi. ³Woddin se kwaara ga bara bubaray ra, a gorkey kulu londibuunoyan, i bande mo ganji hameynda benne curey; teko hamisey bumbo ga daray. ⁴Amma boro kulu ma si kakaw, boro kulu mo ma si deni a fo ga; zama ni jama ga hima nda borey kan ga kakaw nda alfaga berey. ⁵Ni ga kan zaari kwaarey, Annabi ni bande ga kan cini bii, ay ga ni tiksa halaci mo . ⁶Ay jama halaci, bayray janey sabbey se. Za kan i wanji bayray, ay ga wanji nine, ga alfagtaray goy kulu ta ni ga; za kan ni

dirgan ni Irkoyo lordey, ay ga dirgan ni izey ga mo.⁷Mate kan cine i tonton yaddin no i na zunubi te ay ga : Ay ga'i darza bara ga te hawi.⁸Ay jama zunubey ra no i go ga njwa, i ga ba adiltaray janey gumo.⁹A ga ciya yaddin za alfaga bero kala jama ga; ay ga'i gooje fondoy kan a za sabbay se. Ay ga bana a goyey bon.¹⁰I ga njwa amma i si kungu, i ga waykurey amma i si tonton, zama i fatta Rabbi nda a wone asariyey bande.¹¹Waykurey, duvan nda reyzin haro, ga lakka taa.¹²A jama go ga saware ceci i wone bundo toro ga, nga mo no go ga salan i se ; zama weykuru taray biya ga derandi, i ga mooru ngey Irkoyo ga waykurey.¹³I go ga sargay no tondi kuukey bon, i go ga dugu ton darey bon, shen nyanyey, da saay nya nda boosay nya cire kan yan biyo ga kanu. Woddinse aran ize-weyey go ga weykurey , aran ize-arey wandey mo go ga zina.¹⁴Ay si aran ize-weyey goji zama se i go ga waykurey, aran ize-arey wandey mo zama i go ga zina te, zama alborey bumbo go ga koy wani da weykuru yan, i ga sargay sale da weykuru yan. Jama mo kan sinda lakka go ga koy ga halaci.¹⁵Da ni na ni bon no weykurey, Israyla taalo ma si kan Yahuda bon; wa si Koy Jilgal, aran ma si karu ga koy Bayt-Aben, aran ma si ze mo : Rabbi ga cina.¹⁶Zama Israyla ture sande yeeji-ize kan mongu goje yan , sohon Rabbi ga bangandi sanda feeji-ize batama beri yan ra.¹⁷Efraymu margu nda torey : fenda !¹⁸I to ga fatta baji hanyan, i na ngey bon tar weykurey ; i jine borey mo hawi ma ni kungandi.¹⁹Hawo faro dira ndey , i maa hawi mo i wone sargarey sabay se.

Chapter 5

¹Alfaga berey wa hangan ! Wa lakka dan Israyla jama, wa hanga jeeri bonkoono windi borey ! Zama aran no ciito wo ga guna, zama aran ciya kumsay noddin Mitspa, da taaru kan i hirai Tabor bon.²I sargayey da tooru gana koy mooru ngey ture yayo ra. Amma ay na gurzugay soola g'i batu.³Ay ga Efraymu bay, Israyla mo si ay se tugante, zama sohon Efraymu te weykuru, Israyla mo na nga bon zibandi.⁴I goy laaley si taa i ma bare ga ye ga ka ngey Irkoyo do, zama weykuru taray biya go i game ra, i si Rabbi Irkoy bay mo koyne.⁵Israyla bonberra no g'a tuuma Irkoy jine. Israyla nda Efraymu kulu ga kan i zunubey sabbay se, Yahuda mo ga kan i bande.⁶I ga koy ga Rabbi Irkoy ceeci nda ngey feeji-ize yan, nda ngey hawey , amma i si dia. Zama a fatta i bande.⁷I na Rabbi Irkoy zamba, ina ize yan hay kan manti halal ize yan. Sohon binde handu follon ga wasa g'i halaci ngey nda ngey arzakay kulu.⁸Wa hilli funsu Gibeya ra , wa hilli funsu Rama ra ! Wa kuwa Bet Aven ra ga ne : Benyamin, hagoy ni banda ! ⁹I ga Efraymu halaci ciiti zarro hane ; ay ga sann taabanye ci Israyla borey se.¹⁰Yahuda jine borey ga hima sanda day borey kan yan ga hirri seeday ganandi. Ay g'ay futa zumandi i bon sanda hari zuru cine.¹¹Efraymu di gurzugay da kankami ciito do, zama a gana fondo kan ga kanu nga bina se.¹²Ay ga ciya bii Efraymu se, da gaw Yahuda se.¹³Efraymu ga dii nga dooro, Yahuda mo nga maray yaney. Efraymu koy ga faaba ceeci Assiriya bonkoono Yereb do . Ama bonkoono din si hin g'i no baani, yaddin mo no a si hin ga i dorey safar.¹⁴Ay ga ciya sanda muusu beeri Efraymu se, sanda muusu beeri ize Yahuda dumo se; Ay, oho ay bumbo no g'i tooru_tooru, ga dira ndey, ay ga kondey, boro kulu mo no si hin ga i taa ay ga.¹⁵Ay ga dira ga koy ay kwaara, kal han kan hane i na ngey taalo bay, ga ay moy dumo ceeci, waato kan i furo bine hasaraw ra, i ga ye ga kaa ay do.

Chapter 6

¹Wa kaa ir ma ye Rabbi Irkoy do ! Nga kan n'ir tooru, ay g'ir no baani, nga kan n'ir, maray a g'iri biyey safar. ²A ga'ir no fundi, ne da jirbi hinka, jirbi hinzanta hane a g'iri kayandi, ir ga bafunay mo a jine.³Wa Rabbi Irkoy ceeci g'a bay ; a kayano, ga tabbat sanda mo-boyan, a ga kaa ir do danga beene hari cine , sanda zaa-zaa hari kan ga laabo tayandi.⁴Ifo no ay ga te ni se Efraymu ? Ifo no ay ga te ni se Yahuda ? Zama aran naanayo go don sanda susubay buda-buda cine, wala sanda haranday kan ga wasi ga daray.⁵Woddin se no ay g'i kar annabey do, ay g'i wi nda ay me sanney, ay ciitey mo ga bangey i bon sanda annura cine.⁶Zama ay ga baa naneyan ga bisa sargay, nda Irkoy bayan ga bisa sargay kan i ga ton.⁷Sanda boro laala yan i n'ay alkawalo ceeri; waato ga no ture ay ga.⁸Jilaad boro laaley kwaara no. Kuri seeda yan go a gahamo ga.⁹Alfagey marga jama go day sanda fondo kossey ko yan, i ga borey kossaarey ga wi Sichem fonda bon i go ga hasaraw dumi kulu te.¹⁰Alfagey marga jama ra, ay di hariyan kan meeri gumo : ne harey Efraymu go weykurtarey ga, Israyla mo go ga nga bon zibandi.¹¹Nin mo Yahuda,ni ga du ni taabo alhako, waati kan ay ga ye ga kande ay jama ga fun day tamtaray ra.

Chapter 7

¹Waato kan ay soola ga Israyla, no banni kal Efraymu zunubo nda samariya goy laaley ka ga bangay , zama i te hari kan mane hagu; zaytaray nda komyan kar ga say laabo kulu ra.²I mana lasaabu ngey biney ra, kan ay ga fongu nda ngey goy laaley kulu; guna sohõ i te goyey kan ni windi go ga kan ay jine.³I ga bonkoono bina farhandi nda ngey goy laaley, i jine borey ngey hilley do.⁴I kulu zinateri yan no, i ga hima sanda buuru tonyan feema kan buuru tonkaa dungandi ga fay nda hala alkama hamno ga fuuru.⁵Iri bonkoono zamana ra, jine borey ga baji han ga su, kala i ga jante, bonkoono mo ga kambe salle hahara koyey se.⁶Ibiney go day sanda buuru tonyan cela kan i soola buuru tonyan se, a hanna ga dullu ka, da susuba to, a ga dungu sanda denji beela.⁷I biney ga dungu sanda buuru tonyan feema. I ciitikay kulu i n'i halaci; yaddin mo no i bonkooney kulu go ga kan, ba afo si g'ay ce.⁸Efraymu go ga i dondon, Efraymu ga hima maasa kan go cambu ra kan i mana bare. ⁹Yawey na gaabo ban amma a si ga bay, zeenay ka a ga, day a mana bay a ga.¹⁰Israyla bon beera go ga kalima, i ga bare ga kaa ngey Irkoyo do, i si ga ceeci mo kulu da yaddin.¹¹Efraymu go sanda tantabal follokom, kan sinda lakka, i go ga faaba ceeci Misira gaa, i go ga koy Assiriya.¹²Da i koy kulu ay g'ay taaro jindaw i bon, ay m'i ku sanda beene cureyze

Chapter 8

yan, ay ma i goobu, zama i jama kulu ga no ay kaseeti.¹³kaati ngey, zama i go ga zuru ay se . Ay ga ba ay m'i faaba, amma i go ga taari sanni yon salan ay se.¹⁴I s'i g'ay ce ngey biney ra bo, amma nan kariiyey ra no i ga zinini ay ga. I ga care margu ga alkama nda reyzin hari ceeci, day i go ga mooru ay.¹⁵Ay n'i goobu, ay ye g'i kambey gaabandi, amma i go ga hari laabo yan miila ay bon.¹⁶Manti beeray beeri koyo do no i ga bare ga ka bo; i ga hima sanda biraw kan siiri , takuba mo no ga i jine borey bonney ka, i deene futa din sabbey se, Woddin no ga nan i ga ciya hahara yan hari Misira borey se.

Chapter 8

¹Hilli dan ni meyo ra : sanda zeeban cine, ibara go zumbu Rabbi windo bon, zama i na ay alkawalo daaru, ga ay lordo tamu.²I ga jinde sambu ay do hare: ay Irkoyo,ir Israyla ; Iri ga ni bay.³Israyla na hi hanno furu, ibara ga'a gana .⁴I na bonkooni yan dan kan manti nda ay sawara, i na jine boro yan mo dan ay man bay, i na tooru yan te nda ngey nzarfey da ngey wuurey mo ; woddin se i ga halaci.⁵Rabbi wanji ni handeyzo, Samariya : Ay binetuna koron i bon. Kala waati fo no i ga wangu ga ngey bon hananandi ?⁶Israyla do no a ga fun, kambe goy terri no na'a te, manti Irkoy mo no ; Woddin se Samariya handeyzo ga bagu-bagu.⁷Za kan i na haw kan ga faru duma, i ga haw bambata wi mo, i si du alkama jeni; ay kulu kan ga zay si te garanti, da te mo , yawey ga a nja⁸Israyla kasi ceeri : i go dumi cindey game ra sanda sintili kan boro kulu si baa.⁹Zama sanda ganji farkey kan go wani, i koy Asyria ; Efraymu na noyan te ga du coro yan.¹⁰Ba kan i go ga noyan te dumey ra, ay ga i margu ne da kayna mo, i ga taabi mo bonkooni beero jarawo se.¹¹Efraymu na sargay fema boobo yan te zunubu se, sargay femey din mo na dan zunubu ra. ¹²Ba kan ay hantum a se ay hine saney kulu kan go ay lordey ra i na himandi sanda hay kan ga taji.¹³I go ga almane ya wi ga sarga ay se, i ma hamo mo njwa : Rabbi si ga'a ta. Sohō Rabbi go ga fongu i taalo ga, a ga'i goje i taalo se : i ga ye Misira laabo ra.¹⁴Israyla dirgan boro kan na taka, a na bonkooni windi yan cina, Yahuda mo na wongu birni boobo te ; amma ay ga denj samba i kwaara ra.

Chapter 9

²Karayan gangani da reyzin kankamyan do si i kungandi, reyzin hari mo ga jan i se.³I si goro Rabbi laabo ra ; Efraymu ga ye Misira, i ga njwari kan si hanna njwa Asyria ra.⁴I si reyzin hari sargay te Rabbi se : A si taa. I sargayey ga ciya i se sanda bubaray njwari, borey kulu kan yan ga njwa ga ciya boro kan si hanna, zama i njwari ga ciya i hine wone, a si furo Rabbi windo ra .⁵Mate no aran ga te hanne berey ra, zarey kan ra i batu te Rabbi se ?⁶Zama nga neya i go ga zuru halaciyan se, Misira ga'i kubeyni, Menfis ga' i no figiyan nangu, suba laalo ga i arzakay nda i nzarfey njwa , karji mo ga ta i wone kuru fuwey ra.⁷A go ga ka, ciitiyan zaro, a ga ga ka, zaro kan i ga boro kulu bana nda ay kan a te : Israyla ga maa ra nga hamo ra ! Annabi lakkalo fun, boro kan gonda lasaabu hanno mo janha , ni taaley baayan da ni ture yaney sabbay se.⁸Efraymu ya kwaara batuko ay Irkoyo fonda bon, Annabi mo no... gawey asuta go fondey kulu ra, ibara mo goba Irkoyo windo ra.⁹I na ngey bon no nukandi ra, sanda Jibea cina, Rabbi ga fongu i taalo ga, a ga i goje mo i zunubey sabbay se.¹⁰Ay na Israyla gar sanda teneera ra reyzin njw. Ay dii aran kayey sanda jeejay nya-ize sintina; amma i koy Baal Peor hare, i na ngey bon kaa wani hawi hari toro din se, i zibi mo sanda haya kan i ga baa dine cine.¹¹Efraymu darza ga sobey sanda cureyze : hayyan , gunde da gunde sambu yan si ye ga te.¹²Da i na ngey izey biri, ay g'i janandi zabi mana beri ; kaari mo no i se , wati kan ay ga kambe kaa i gaa.¹³Ay go ga foney Tyr hare, kala ay Efraymu go tilam nangu hane ra. Amma a ga konda nga izey non kan i ga a wi.¹⁴I no ya Rabbi ! ... I fo no ni ga i no ? I no gunde kan ga te gunde hasaraw nda fafe kogante yan!¹⁵I bine bina kulu jilgal no i ga a cabe; noddin no i fatta ay bina ra. I goy laaley kan i ga te nda carmey futo sabbay se, ay ga'i garey kaa ay windo ra. Ay si ye ga ba'arey koyne, i jine borey kulu turante yan no.¹⁶I na Efraymu kar, kala kajo kogu, a sinye ga hay ize yan ; da i gonda ize yan mo, kan ga baa ay ga'i halaci.¹⁷Ay Irkoyo ga i furu , zama i mana hangan a se, i ga ciya dira ga windiko yan ndunja ra.

Chapter 10

¹Israyla wo reyzin nya no kan ga zaada gumo, a ga ize boobo yan hay. A izey go ga baa nga mo go ga sargay feema babandi a laabo go ga zaada nga mo go tooru cina ga taalam yan ga.²A bina fay i hinka amma a ga nga taalo jare. Rabbi g'i sargay feemeyb kar ga say , a g'i toorey bagu-bagu.³Ne ga koy keyna i ga ne : Iri sinda bonkooni, zama iri ma humburu Rabbi, Iri bonkoono binde, Ifo no a ga hin ga te ir se ?⁴I ga sanni yaamo yan salan, i ga sarti yan sambu taari bon, Woddin se no ciiti ga ka i ga sanda mate kan cine subu laabo ga yendi nda fari ra.⁵samariya laabo borey tu Sara beyti aben handeyze se jama ga bu batu te i torey se alfagey mo ga jijir a darza kan ga daray i game ra sabbay se.⁶i ga jare ga kondo Asyria, ga te nooyan bonkoono Yereb se . Lakkal tunay ga furo Efraymu se, kaani ga Israyla mo di a goyey sabbay se.⁷Samariya nda nga bonkoono binde , i ga doy ga dendi no, sanda mate kan cine dubi ga te hari bon cine.⁸Bet Aven batama beeray kan ra Israyla na nga zunubo te mo i ga i halaci, karji nda subu laalo mo ga zay i sargay feemey bon da i windanta. I ga ne tondi kuukey se : wa Iri dabu ! I ma ne tondi daarey mo se: wa kan ir bon.⁹Za Jibea jirbey ra no ni na zunubi te Israyla kan i kay ngey cey ga, wango kan i te boro laaley se mana to i ga ji beya ra.¹⁰Ay g'i goby ay baayo bon , jama boobo yan ga margu ga yanje nd'ey, waati kan i g'i haw nda sisiri yan, i zunubu boobo se.¹¹Efraymu mo haw zan ne kan karayan ga kaaru a se, ay ga farmi gy jinay dan a jinde hanna ga Yahuda ga far Yakuba mo ga botogo gudey bagu-bagu.¹²Wa duma nda adiltaray wa aran farey wi da bakaraw. Wa fari tajiyan hanse, Rabbi ceeci yan Alwaato to, hala a ga kaa ga nga adiltara doru aran bon.¹³Aran na goy laalo duma, aran ga zunubi wi, zama ni naaney ni bon fonda ga. Ni wangu jama

Chapter 11

bayan ga.¹⁴kosongu ga tun ni jama game ra i ga ni cinari beerey kulu zeeri sanda Scholman Beth Arbel wangu Zaari beero hane kan i na nayan nda izey kulu halaci.¹⁵Woone no go ga aran batu betel, aran bine biibey laala sabbay se. Mo booyan waate no i ga Israyla bonkoono, ka nga koytara ra.

Chapter 11

¹Za kan israyla go zanka koyne no ay ga baaru, ay n'ay izo a ka ga fun Misira laabo ra.²Amma i dira ga mooru borey kan yan go g'i ce, i na sargey yan te baal se, ga dugu ton torey se.³Ay no na Efraymu cabe late kan i ga dira nda, ay na a kambey di ga'a cendi, amma i mana di kan ay go gi no bani.⁴Ay g'i cendi nda boro taray haw gay hari, da bakasinay korfo yan, ay ciya i se boro kan na takunkum ka i meyey ga ay kande njwari ga jisi i jine.⁵I si ye Misira laabu koyne, amma asiriyaca ga ciya i se bonkooni, zama i wanji ga ye ga kaa ay do. ⁶Takuba ga dooru i kwaarey bon, ga hayey kulu kan ga i go ga kaaba halaci, i saawara laaley sabey se.⁷Ay jama go ga ceeci ga mooru ay; i go ga g'i ce ga ne i ma ye ga ka koy beero do, amma i ra ba afo no si ga hangan.⁸Ifo no ay ga te nda nin, Efraymu ? Ay ma ni day Israyla kambe ra no ? Wala ma te ni se Adama wano dumi no ? Wala ay min ciya Tseboim cine ? Ay bina go ga zarga, ay bakarawey kulu mo bosu.⁹Ay say futay laala zumandi Efraymu bon, ay si ye g'a halaci koyne, zama ay no ga ti Irkoy ay manti adameyze, ay no ga ti hanana yan koyo aran game ra. Ay si ka aran do day futa.¹⁰I ga Rabbi gana, nga mo ga kaati sanda muusu beeri cine, nda a kaati a izey ga kaa ga fun teeko do hare.¹¹Jaraw ga ka ga fun Misira hare sanda cureyze yan, i ga afo yan mo ga ka ga fun asiriya sanda kolhey yan. Ay g'i zumandi ngey fuwey ra.¹²Efraymu ga taari ay se waati kulu, Israyla windo mo g'ay halli waati kulu.

Chapter 12

¹Israyla na nga bon taalam nda haw, ga wayna funay hawo garay; zarri kulu a ga taari nda laala boobandi gumo; a na alkawali te nda Asiriya, a ga ji salbu ga konda Misira laabo ra mo. ²Rabbi go ga kakaw nda Yahuda, a ga Yakuba ciiti mo a taaley se, a g'a bana nda mo nda te goyey.³Za a go gunda ra no, Yakuba na nga cala di ce konda ga, kan a beeri mo a gurjay nda Irko. ⁴Ohō ! A gurjey nda malayka, a te zaama mo a bon, waato a n'a njwarey, Betel no Yakuba diya, noddin mo no Irkoy salan iri se.⁵Rabbi Irkoy nga se no i ga ne Rabbi kundey Koyo, Raabi no ga ti a maayo.⁶Ni binde ma ye ga kaa ni Irkoyo do, ma bakaraw nda adiltaray dondon, ni ma ni batu a ga waati kulu.⁷Efraymu wa fatanciize no kan gonda nga kambey ra neesiji yaamo yan zambante no. ⁸Efraymu ne : cimi ay te arzaka, ay du duure ay kalbe goyey kulu ra, i si zunubi kulu, wala mo taali gar ay do.⁹Ay mo; Ay no ga ti Rabbi ni Irkoyo, za ni go Misira, ay ga nan ni ma ye ga ka bafunay kuru fu ra, sanda batey zamana ra cine.¹⁰Ay salan annabey do, ay na bangandiyaney boobandi, ay no lisa boobo ci annabey do.¹¹Hala Galaad manti hay kulu, ngey mo manti hay kulu, i na yeeji sarga Gilgal ra, yaddin mo no i sargey feemey ga hima tondi guyan noddin i farey ra. ¹²Yakuba zuru ga koy Aram laabo ra, Israyla mo goy weyboro fo se, weyboro maga no a na almane kuru yan gaayi.¹³Annabi do no Irkoy na Israyla kaa Misira laabo ra, Annabi do mo no, a n'i hallasi. Efraymu na Rabbi tonje ala manti moso, woddin sabbey se Rabbi ga kuro kan a doru din gusam a bon. A ga haawi kan ga ti a ba din yeti a se.

Chapter 13

¹Alwato din da Efraymu salan humburkumay bambanta no : a tun beene Israyla, amma a koy ga Baal gana, hala a bu mo. ²Hala sohō mo i go zunubu teeyan ga, i ga himandiyan soogu nda ngey nzorfey, ngey lasabey bon, tooruyan kan i zamey ga te i se i ga ne i bon : borey kan yan koy sargey te ga tooru handeyze sunsum.³Woddin se i ga hima sanda susubay da himay buru, sanda haranda kan ga wasu ga daray, sanda dū kan i go ga faaru du bandu ra, sanda dullu kan go ga fatta hinayan fu ra.⁴Ay mo no ga ti Rabbi, ni Irkoyo za ni go Misira laabo ra. Ni sinda koy kulu kala ay. Faabako kulu sino kala ay. ⁵Teneerera ra no ay na ni bay, koogandi batama ra. ⁶I kungu no i kurey batamey ra, i nan kungu kulu i te bonbeerey, woddin sabey se i dirgan ay ga.⁷Ay ga ciya i se sanda muusu beeri, sanda Mari ay ga gum g'i batu fonda bon. ⁸Ay g'i kar da laalayan sanda Urs kan i na izo sambu, ay g'i gandey kortu mo; ay l'i nwa sanda mate kan cine muusu way ga te, saajo ra almane-izey mo g'i pati-pati.⁹Haya kan kande ni halaciyan Israyla, ga ti kan ni na ay di yenje, ni yenje nda bora kan nga hinne no ga hine ga ni faaba. ¹⁰Mana ga ni bonkoono ? A ma ni faaba kwaarey wo kulu kambe ra ! Man ni ciitikey kan yan ma gaa ni ne : ir no bonkooni nda koy yan ? ¹¹Ay futa ra ay na ni no bonkooni, ay futay beero ra mo ay g'a kaa.¹²Efraymu taalo go jisante, a zunubo mo go daabante. ¹³Hayzaney dooro ga ka a ga, ize no kan sinda lakkal, kan ga wanji ga fatta njanjo gunda ra.¹⁴Ay g'i faaba alaahara hino gaa. Ay g'i wa nda buuyan. Ya buuyan mana ga ni fotto ? Ya alaahara man ni halaciyan ? Amma tuubiyen fatta ay moyey cire.¹⁵Ba kan Efraymu te arzankante nga izey kulu game ra, wayna funay hawo ga kaa Rabbi ga hawo funsu ga kaa ga fun teenerera ra, a g'a day, da hari moyey kulu koogandi, i g'a arzaka nda jisiri darzantey kulu ku.¹⁶Samarya mo i g'a gooje, zama a ture Rabbi ga. Takuba ga i kulu zeeri, i izey kayney lo i g'i tutubu, i g'i wayboro gunde koyey mo goundey kortu.

Chapter 14

¹Israyla ye ga ka Rabbi ni Irkoyo do, zama ni kan ni taaley sabay se.²Wa sanni yan sambu aran bande ga ye ga kaa Rabbi ga. Wa ne a se : Ni ma iri talley yaafa, ni ma kubayan hane te iri se ! Ir me sanney no ir ga sarga ni se, yejiyaney nango ra.

Chapter 1

³Asiriyanca si ir faaba, ir si karu bari bon, iri si ye ga ne mo ir kambe goyey se: iri Irkoyo zama ni jarga no alatumi ga dubakaraw.⁴Ay g'i jan ga adiltara hanse, ay ga barey cimi wone, zama ay futa bara ga fun i ga. ⁵Ay ga ciya Israyla se sanda harandan cine, a ga zay sanda waaliya boko cine, a kajey mo ga zey sanda Liban turi nya. ⁶A kambey ga fer; a boriyaŋo ga ciya sanda zeytun nya, nda Liban nya hawo cine. ⁷I ga ye ga ka ga goro a biya cire, i ga ye ntaasu far, a ga zay mo sanda reyzin nya; i maa bera ga hima da Liban reyzin haro cina. ⁸Efraymu, ifo no ay ga tu a se, ay ga hagoy da, ay ga ciya a se danga Sipres nya biikoy. Ay do no ni ga du ni nafa. ⁹Boro kan gonda lakka ma hagoy da hayey wo ! Boro kan ga caram ma faham dey ! Zama Rabbi fondhey si siiri; hannantey ga dira i bon, amma hanga sandey ga kan a bon.

Jonah

Chapter 1

¹Rabbi sanno kaa Amitay izo yonana do ka ne: ²Tun la koy fallu berri do kan se i ne Ninawiya. Ma ni jinda sambu ka kaseeti a gaa, zama a laalayano ziji ka kaa hal ay jine. ³Amma yonana tun, ga ba nga ma zuru rabbi se ka koy tarsis ka tugu. A zulli ka do yaffa ka hi fo gar Kan ga koy tarsis. A binde na nga nooro bana ka furo hiyo ra zama nga ma koy i banda tarsis. ⁴Amma rabbi na hari haw bambara tunandi teeko ra. Beene hirriyan bambata mo tun ka kaa teeko bon, hala hiyo goono ga ba ka kortu. ⁵waato din binde hi goy-izey humburu, i afo kulu na nga tooro ce. I na hiyo ra jinayey jindawn teeko ra zama i ma tina zabu. Amma yonana jin ka zumbu hiyo ra haray nangu fo ganda ka jirbi noodin da jirbi tino. ⁶Kala hiyo dabarikwa kaa a do ka ne a se: " He!ifo no woone, nin kan go ga jirbi? Ma tun ka ni irikoyo ce. Hambara irikoy ga fongu iri gaa, iri ma si halaci. " ⁷kal ira afo kulu ne nga cala se: " kaa iri ma gon te, hal iri ma du ga bayboro Kan no ka massiba si candi ka kande iri bon. " I binde na gono te, kala gono na yonana di. ⁸waato din gaa i ne a se " ga ni nwaaray, ma ci iri se, may sabbay se no i na massiba si candi ka kande iri bon. Ifo ga ni goy? ⁹Wala man no ni fun? Ni ya laabu fo boro no? Ni ya dumi fo no? " A ne i se " ya ibraniance no, ay ga humburu rabbi irikoy mo, beene wano, nga kan na teeko nda laabo te. " ¹⁰kan i maa woone borey din humburu gumo ka ne a se " Ifo no ni te wo? " (zama i bay kan a zuru rabbi se, zama a jin ka ci i se.) ¹¹I ne a se: to, ifo no ici ga te ni se, zama teeko ma kani se. zama teeko go ga follo ka tonton ka koy jina. ¹²Kal a je i se: w'ay sambu ka catu teeko ra. yaadin gaa no teeko ga daama ka kani. zama au bay kan ay sabbay se no hari haw bambata woone wo du aran. ¹³kulu nda yaadin borey soobay ga hiyo fun zama ngey ma to jaabo gaa, amma i gaze. zama teeko goono ga tonton ga koy nda jina nda follay, a goono ga tangam d'ey. ¹⁴Woodin sabbay se no i he Rabbi gaa ka ne: iri ga ni nwaaray no ! ya rabbi, iri ga ni nwaaray ! Ma si nan iri ma halaci boro wo fundo sabbay se. Ma si boro wo alhako candi mo ka kande iri bon, iri ¹⁵kan sinda taali, zama nin, ya rabbi, han kan ga kaani ni se no ni ga te. I binde na yonana sambu ka catu teeko ra. teeko mo na nga folla nan. ¹⁶saaya din binde borey din humburu rabbi gumo. i na sargay fo salle rabbi se ka ye ka sartiyan sambu. ¹⁷Rabbi Irkoy na hamisa beeri fo samba hala'a a ma Yunusa gone, yaadin mo no, Yunusa hamisa gunda ra zaari hinza nda ciini hinza.

Chapter 2

¹Rabbi mo n'a teeko ham beeri fo soola kan ga yonana gon. yonana goro mo teeku hamo gunda ra cin hinza da zaari hinza. ²Gaa no yonana na adduwa te ka Rabbi nga irikoyo nwaaray, noodin noodin teeku hamo gunda ra. A ne: A tu ay se mo . alaahara gunda ra no ay na ceyano te, ni maa ay jinda mo. ³Zama ni n'ay catu guusu kuuko ra, teeko bindo ra no. Hari boobo go g'ay windi. ni ⁴hari ciciriyanan da hari bonday beerey. kulu gana ay bon. ⁵A mo ne: ni n'ay kamba banda. kulu nda yaadin ay ga ye ni fu hananta do haray guna. ⁶Harey n'ay windi hal ay fundo gaa. Hari guusoyan go g'ay windi, subuyan go ga didiji ay bono gaa. ⁷Ay zumbu ka to hal tondey tikisey gaa. ndunnya nda ga kanjarey kulu go ay bon hal abada. kulu nda yaadin, ya rabbi ay irikoyo, ni n'ay fundo soolam ka kaa guuso ra. ⁸waati kan ay fundo ga yangala ay ra, ay ga fongu rabbi gaa. Ay adduwa mo furo ni do ni fu hananta ra. ⁹Ngey kan ga de tooru yaamey gaa na amaana nwaari te no. Amma ay wo, saabuyan sargay no ay ga te d'a ni se. Han kan ay na sarti sambu ni se d'a mo, ay g'a bana. ¹⁰faaba ya rabbi wane no! kala Rabbi Salan teeku hamo se. Nga mo na yonana yeeri jabo gaa.

Chapter 3

¹Rabbi sanno mo kaa yonana do sooro hinkanta ka ne : ²< ka Koy niniwiya kwaara, gallu beero din do. Ma waazu a se han kan ay na ni lordi nda. ³Yonana binde tun ka koy Niniwiya rabbi sanno bon. Niniwiya wo gallu bambata no gumo, zaari hinza diraw wane. ⁴Yonana mo sintin ka furo gallo ra zaari fo diraw. A na nga jinda tunandi mo ka ne. " waytaaci no ka cindi hal i ga Niniwiya tuusu! " ⁵Ninawiya borey mo na irikoy cimandi, i na mehaw fe ka bufu zaara haw, za ibeerey ka koy ikayney gaa. ⁶Baaro Koy hal Niniwiya bonkoono do. Nga mo tun nga koytaray karga bon ka nga alkuba kaa nga gaa, A Koy ka goro boosu ra. ⁷A ne mo i ma fe Niniwiya ra ka baaro say nangu kulu bonkoono d'a koy izey lordo bon ka ne: < wala, haw kuru, wala feeji kuru, i ma si hay kulu taba. i ma koy kuru, i ma si hay kulu han mo! Borey nda almaney ma daabu nda bufu, i ma nga jindey tunandi irikoy gaa nda anniya, i ma baare ka ngey fondo laaley tan, nda goy laaley kan i kambay te nan. ⁸May no ga bay hala irikoy ga bare ka ba ye ⁹koyne, a ma fay nda nga futay korna, iri ma si halci mon? ¹⁰

Chapter 4

Chapter 1

¹Amma woodin mana kaan Yonana se ba kayna,hal a te bine. ²A na aduwa te ka Rabbi nnwaaray ka ne :< rabbi ay ga ni nwaaray,manti haya kan ay ci za ay go yongo ay laabo ra nga neeya?Woodin se no ay tun nda cahayan ka ne ay ma zuru ka Koy tarsis,zama ay bay kan ni ya Irikoy bine-baani-koy no,toonante nda suuji,kan ga munye bine tunyan gaa,gomni yulwante Koy mo no.Ni ga ba ye mo ka fay nda masiiba. ³soho binde ya Rabbi may fundo ta ay gaa ay ga ni nwaaray no,zama ay ma bu bisa ay ma funa.⁴kala rabbi tu ka ne:ni boori no kan ni goono ga futu? ⁵kala Yonana fun kwaara ra ka goro wayna funay haray,noodina na buka te ka goro biyo ra,hala nga ma di han kan ga te kwaara gaa.⁶Kala rabbi irikoy na tanda nya fo soola,kan ga nan tanda nyano ma yandi ka Yonana daabu,zama a ma te bono se bi kan ga Yonana faaba,nga taabo ra. ⁷yonana farha gumo tanda nyano sabbay se. Amma a suba kan mo bo,irikoy na nooni fo soola .noono na tanda nwa kal a lakaw.⁸waato kan wayna fatta ,kala rabbi n'a wayna funay haw fo kan ga dungu soola .wayna n'a Yonana bono ton ,kal a yangala.A nwaaray nga bon se nga ma bu ka ne :Ay ma bu bisa ay ma funa. ⁹Irikoy mo ne Yonana se:Ni boori nooya kan ni te bine tanda nyawo wo sabbay se?Yonana ne :A boori kan Ay te bine,hala buuyan gaa!¹⁰Rabbi ne a se :tanda nyano akaraw n'a ni di,nga kan ni mana taabo a se ,ni mana nan mo a ma beeri.Jirbi follon ni a fun ,jirbi follon mo ni a halaci. ¹¹Day,Ay wo binde,Ninawiya,bakaraw s'ay di no?kwaara bambata no kan boro kan go a ra ga bisa boro zambar zangu nda waranka kan si hin ka ngey kambe wow da kambe nwaari fayanka.Alman boobo mo go no.

Micah

Chapter 1

¹Rabbi sanno kan kaa Mika Morsati bora do, Yahuda bonkooney Yotam da Ahaz da Hezekiya jirbey ra han kan a di samariya da Ursalima bon neeya.²"Ya aran dumey kulu, wa maa. Ya ndunnya da han go a ra kulu, wa hanga jeeri. Rabbi, koybeero ma ciya seeda aran kulu bon, nga kan ga ti koy beero kan go nga sududuyan fu hananta ra. ³Zama Rabbi ga fatta nga nango ra, A ga zumbu ka ndunya nangu kuukey taamu. ⁴Tondi beerey ga gungurey a cey cire, harizuru gorey mo ga kortu bindi, sanda yuu-fantu kan go danji gande, sanda hari kan dooru kan ga gunguray ka koy ganda.⁵Yakuba taalo da Israyla dumo zunubey sabbay se no i ga woodin kulu te. I fo no ga ti Yakuba taalo? manti Samariya no? Yahuda tudey bon sududuyan nangey wo binde? Manti Ursalima no?⁶Woodin sabbay se no ay ga Samariya ciya sanda kwaara kan halaci kan ra fundikoni kulu si, sanda rezin tilamayan kali cine. Ay ga tondey gunguray gooro ra, ay ma tiksa mo fisi ka kaa taray. ⁷I g'a jabuyan himandey kulu bagu-bagu, I ga i goyey baanando kulu tonne da danji mo. Ay ga toorey kulu ciya yaamo. Zama waykutarey banandi ra no a na kulu margu-margu. A ga ye ka ciya waykurutarey banandi mo.⁸Wodin sabbey se no ay ga hen ka baray, ay ma dira gaa-koonu, ce-koonu. Ay ma hen danga zonon cine, ay ma duray danga taatagey cine. ⁹Zama a maray yaney si yaaye, zama a kaa hala Yahuda, A koy mo kala ay borey kwara meyyo gaa, sanda Ursalima no ya. ¹⁰I ma si a baaru deede Gattu ra,I ma si heen Akko ra, ay ga bilinbilin Bayt-Lafra kusa ra.¹¹Ya nin safir goro kwa, ma koy ni koyan gaa-koonu nda hawi ra. Za nangorokwa mana fatta bo. Bayt-Ezel heeno ga nga haro hibandi ka kaa nga gaa. ¹²Marot bora go ga joote nga faaba se, zama balawu zumbu ka fun Rabbi do ka koy hala Ursalima meyo gaa.¹³Ya nin Lakis bora, ma ni wongu torkka soola, wodin no ga ti zunubi sintinay Siyona ize-wayo se. Zama ni ra no i di Israyla taaley. ¹⁴Wodin se ni ga mooru Morset-gat, Akzib windey mo ga cia halliyan dabaa Israyla bonkoney se¹⁵Ay kande ni se koy tagi fo Meresa bora, Israyla darza maayo ga koy kala Adullam.¹⁶Ma ni bon cabu, ma ni bon hamno kaa ni izey kan ni ga baa se, Ma te toli danga kambu curo. Zama i ga mooru nin ka koy tamtaray ra.

Chapter 2

¹Laali yan hariyan no ngey kan yan ga dabari laaloyan mille, i ga laala goy-yan soola ngey daarey bon. Da moo-bo i ga i te, waati kan i du dabaro ngey kambe ra. ²I ga bini farri yan se, i ga i taa mo, I ga windi yan kom, i ga ngey laala dake boro bon, da bora da nga tubo.³Woodin se Rabbi saano kan a saalan ne: "Guna, ay ga balawu soola dumi woone se, aran si hin ka aran jindey halasi, aran si hin ka dira ka aran bon sambu beene, zama alwaati wooneyan ga ciya i laalo. ⁴Zaaro din ra i ga aran ciya mulsay missa. I ga bakaraw heeni te, iringa ne : Iri mulsu, a ga ay jama baa no boro foyan se. Ifo binde A ga kulu ta. A ga ir farey fay ibarey se!" ⁵Woodin se no ni si du boro kan ga korfo candi ka nga baa neesi se Rabbi jaama ra.⁶I go ga ne: "Wa si annabitarey woone dumi yan te. I ma si hayey wo dumi annabitarey te! Hawantey sinda kookoro."⁷ Ya nin Yacuba jaama, ni ta ga salan yacine? Rabbi ga waasi ga futu no? ya cine no a hima ga te? Wala ay sanney manti i hanno yan no boro kan ga dira cimi ra se?⁸ Zaa geyan i jaama goono nga tun ga key danga ibaryan. Aran go ga borey kan yan fun wangu baani-samey, kwaayey berey kaa i ga ka cindi i kayney.⁹Aran na ay jaama wayborey kaa ngey kaa ngey windey kan i ga baa ra. Aran na ay darza kaa hala abada Ii izey gaa.¹⁰ Wa tun ka dira! zama nangu wone manti fulanzam yan nangu do no. Ziibi sabey se no, taabi yan ga bara, taabi laalo yan.¹¹ Hala dey boro gono ga zuru hawo bande, ga sintin ga taari ka ne: "Ay ga annabitarey te ni se duvan da baaji gaabi-koney bon, to bora din ga cia jaama din se annabi."¹²Ay ga aran kulu margu nin Yacuba, ay ga Israyla cindo margu,i ga margu sanda kaali ra feeji cine, sanda kuru kan go nga kurey batama ra, borey konsongu beero ga te. ¹³Bora kan na yulba te nga no ga furo i jine. I ga kalo mayo bagu ka fatta, koyo ga furo i jine, Rabbi mo ga cia i bono.

Chapter 3

Chapter 4

¹Ay ne: " Wa hangane ka maa Yacuba jine borey, Israyla windo koy izey manti aran no hima ka cimi ciiti bay bo? ²Aran ga konna gumo i hanno ga baa i laalo, aran kan go ga i gaaham-kourey foobu ka kaa i ga, k'i hamo mo kaa i ga ka fanda gaham biryey. ³Aran kan yan ga i jama hamo nwa, aran kan go ga i gaaham-kourey foobu ga kaa gani nwa, kani biryey ceeri-ceeri. Cimi aran goono ga ni dumbu-dumbu, danga hay kan i go ga dan kusu ra ka hinna. ⁴Ga no i na jinde sambu Rabbi gaa, amma a si tu i se. Alwato din ra a ga nga moyduma tugu i se, zama i na teera laalo-yan te. ⁵Ya no Rabbi ci annabey bon kan yan na ay jama darandi, kan yan ga lakalkaney ci, da i hinjey gonda hay kan yan ga kaama, amma i ga wangu fee da i maana du hay kan i dan ngey mayey ra. ⁶Wodin sabey se no cino ga to aran ga, aran bangandiyaney ma darey aran se kala kuubay, wayna ga kaan annabey ga, zaaro ga te kubay i bon. ⁷Guna koy ga furo bonhawey ra. Zimmey mo hawi g'i di, i kulu ga ngey kambey daabu, zama Irkoy si tuu i se. ⁸Amma ay wo, ay to da gaabi da Rabbi biya, ay to da cimi da hima hala ay ma Yacuba cabe ay taalo, Israyla mo ay zunubo. ⁹Wa hangane woone wo Yacuba windo may koyey da Israyla windo bonkonizey. Aran kan si baa cimi, aran ga cimi fondo kayyantey siirandi. ¹⁰Aran kan Sihiyona na cina da kuuri, Ursalima mo addiltarey janey. ¹¹A koyey ga ciiti te da nukandi yan, a Alfagey ga cawandi banandi se, a Annabey mo ga gunayan te nooru se. I ga yarda ga jeeri Rabbi ga, i ma ne: "Manti Rabbi go iri game ra, masiba kulu si to iri ga mo." ¹²Wodin se no, aran ga Sihiyona faare danga faari cine, Ursalima mo ga cia tondi zanjaarmi. Rabbi windo tondo ga hima nda tuuri gumbi.

Chapter 4

¹Jirbi yan ga ka kan i ga Rabbi Irkoy windo tondi kuko cina tondi kuukey bon beene, a ga ciya tondi kaarey se hala beene, jama mo ga ka a do nda gaabi. ²Dumi boobo yan ga koy noodin i boro jama, i ga ne mo: wa kaa, ir ma koy Rabbi Irkoy tondi kuko bon mo, Yakubu Irkoyo windo do, a ma du ga ir cawandi nga fonda, ir mo ma dira a fondzeyey ra. Zama Sihona ra no asariya ga fatta, Rabbi Irkoy sanno mo Urusalim ra. ³A ga ciya ciitika kunda boobo se, a gaa fay laabu gaabikoney nda wo kan yan ga mooru game ra. I ga farmi jinayan te nda i wone takubay, i ga koomayan te mo nda mo i wone yajey; Dumi fo kulu si ye ga takuba foobu afo gaa koyne, i si ye ga wongu dondon koyne. ⁴I ga bafunay afo kulu nga reyzin nyanjo cire nda nga jeejay nyanjo cire, boro kulu sino mo kan ga i lakkal kana za ga kay; Zama Rabbi Irkoy kundey koyo meyo no na'a ci. ⁵Baa day kundey kulu jama ga nga toreya gana, ir wo, ir ga Rabbi ir Irkoyo gana, hala abada nda zamani ga ka zamani. ⁶Rabbi Irkoy ne: hano din hane, ay ga simbarkey margu, ay ga borey kan i gaarey margu, nda mo borey kan ay taabandi. ⁷Simbarkey ra, ay ga cindi boryan, borey kan i gaarey mo ay ga'i ciya Dumi gaabikoni; Rabbi Irkoy mo ga may i bon, Sihona tondi kuko do, za sohon hala abada. ⁸Ni mo kuro wane cinari kuuko, kan ga ti Sihona ize wayo tudo, ni do no ga kaa, waato zamaney mayra, kan ga ti Urusalima ize wayo mayra. ⁹Ifo se sohon ni gon ga kuwa ? Ni si nda bonkooni no koyne, yaamarko, kan se ni go sanda weyboro kan go hay-zanney ra ? ¹⁰Sihona ize wayo, taabi ga durey mo sanda weyboro kan go ga hay-zanney ! Zama sohō ni ga fatta kwaara ra ga bafunay mo farey ra, ni ga koy mo hala Babila; Noddin ni ga koma, noddin no Rabbi Irkoy ga ni candi ga kaa ni ibaray kambe ra. ¹¹Sohō dumi boobo margu ni gaa : i go ga ne : i ma hawandi, ir moyey mo ma di ir muraado feeriyen Sihona bon ! ¹²Amma i si Rabbi Irkoy miiley bay, i si faham nda a wone miiley mo, i si bay kan a ni margu sanda karayan gangani bokoyan. ¹³Sihona ize wayo, tun ga koy ga kara ! Ay ga te ni se guuru bi hilli nda guuru say ce camsey, ni ga dumi boobo mo alandaba; ni ga i jiney darzantey ka wani Rabbi Irkoy se, i arzakay ndunja kulu koyo se.

Chapter 5

¹Sohon binde jama koyo, ma si wongu jama kulu margu, zama i na ir windi, i na goobu dan ga Israyla ciitika kar garba gaa. ²Ni mo Baytalthamia afrata, nin kan ga ti i kulu i kayna Yahuda jama ra, ni ra no bora kan go may Israyla bon ga fatta nga kan kajo gono za don zamaney ra, za don kan sinda me. ³Woddin se no ay ga'i noyandi, kala weybora kan go ga hay-zanney ma hay jina, wato din ga no Israyla nya-ize cindey ga ye ga ka a do. ⁴A ga kay i jine, a ga may nga Rabbi Irkoy gaabo nda a koytara, i ga du nangorey tabbatante, i ga beerandi mo nangu kala hala ndunja me. ⁵Nga no ga kande lakkal kaney, alwaati kan assiriyanca ga ga kande wangu ir laabo gaa, ga ne nga ma furo ir bonkooney windey ra, ir ga boro yan tan a ga, kuruko iyye, da koy hakku jama ra. ⁶I ga Asyria laabo halaci nda takuba, nda Nemerod taabo mo kala a birni meyey gaa. A ga'ir faaba ga ir wa nda asyriyanca, waati kan a ga kaa ga ne nga ma furo ir batamey ra. ⁷Yakuba dumo jara ga bara taabey ra jama boobo game ra, sanda haranda kan fun Rabbi do, sanda hari kan go subu bon : a si ga kaaba boro fo gaa, a baafuna si adamayze kambe ra mo. ⁸Yakuba dumo jara ga bara labey ra, boobo game yan ra. Sanda muusu beeri kan go saaji almaney game ra, sanda muusu beeri ize kan go feeji kuru yan ra, nan kan a ga bisa kulu, a ga tutubu, a ga kortu kortu boro kulu si hin ga ne hay fo mo. ⁹Ni kamba ma hin ni yanje kaarey, ni ibarey kulu mo i m'i halandaaba. ¹⁰Rabbi Irkoy ne : zaaro din hane, Ay ga wangu bariyey, nda ni torkey kul halaci. ¹¹Aybga ni laabo kwaara beerey kulu halaci, bay ga cinari beerey kulu zeeri. ¹²Ay ga ziimataray kulu dumi kaa ni kamba ra i si ye ga du gunako ni kwaara. ¹³Ay ga tooru nda bundu jabante kulu halaci ni laabo ra, ni si ye ga suduudu ni kambe goyey se koyne. ¹⁴Ay ga ni waybo himandi tooro halaci, waato ga ay ma ni kwaarey alandaaba. ¹⁵Ay ga ay alhako kaa dumey kan yan mana ay cimandi gaa, nda dukuri, nda futay laabo.

Chapter 6

¹Wa hangan ay kan Rabbi Irkoy go ga ne : Tun ga kay, koy ga fansa tondi kuukey jine, tondi-darey mo ma maa ni jinda. ²Tondi kuukey, wa hangan Rabbi Irkoy ciito, da'aran mo ndunŋa gangi gabey ! Zama Rabbi Irkoy gonga ciiti da nga jama, a ga baa nga ma fansa da Israyla. ³Ay jama, ifo no ay te ni se ? I fo ra no ay na ni fargandi ? Tu ay se. ⁴Zama ay nin kaa Misira laabo ra, ay nin komandi ga kaa tamtaray fuwo ra, ay na Musa, Haruna nda Mariama samba ni jine. ⁵Ay jama, fongu ay kan Moab bonkoono Balak sijira, da hay kan Balaam, Beor izo tu a se ga ne, za Sittim ga koy kala Jilgal, ni ma du ga Rabbi Irkoy te-goy hanney bay. ⁶Ifo no ay ga sambu ga koy kay Rabbi Irkoy jine, kan ga nan ay ma'ay bon keynandi Koy beero jine ? Ay ga kaa da sargay kan i ga ton no, wala nga yeeji-ize kan gonda jiiri fo ? ⁷Rabbi Irkoy ga yaada ga feeji zambar da zambar yan ta ? Wala ji gooro hala zamba way ? Ay ize hay-jina no ay ga noo ay ga noo ay zunubey yaafa se ? Wala hay kan fun ay teelo ga, ay fundo zunubo sabbay se ? ⁸Ya adam-izo, i caabe ni se wo kan ga boori, wo kan Rabbi go ga batu ni ga, ga ti ni ma goy da ciimi, ni ma bā bakaraw, ni ma dira mo bon ye ganda yan ra, ni koyo jine. ⁹Rabbi Irkoy jinda go ga kaati kwaara ga, boro kan gonda lakkal mo ga maa beerandi. Wo hangan sarro se, da boro kan go ga kar. ¹⁰Arzaka yaamo yan cindi boro laala fuwo ra no ? Wala zamba neesiji, laali yan hari. ¹¹Boro ga hin ga hannan da taariyan neesiji, wala ay ma fodo kan go konu, tinandi ? ¹²I arzakantey to da laalyan, i kwaara borey ga sallan da taari, i deney mo manti kala zamba i meyey ra. ¹³Woddin se no, ay ga taabi zumandi ni bon, ay ga ni halaci mo ni zunubey sabbay se. ¹⁴Ni ga nwa, ni si kungu, haray mo si bay ga ban ni gaa, ni ga nwaari kaa wani amma a kulu ga daray, wo kan ni ga du ga ye kambu ga mo, ay ga say da takuba. ¹⁵Ni ga duma, ni si wi mo, ni ga zatun kankam ni si du mo ji kan ga yoonu, ni ga reyzin kankam amma ni si haro hā. ¹⁶I go ga Omri namey gana, i go ga Achab windo ce dirrawo gana, aran mo go ga dira i yaamaryanay bon; Woddin se no ay ga halciyan zumandi ni bon; borey ga donda'ni kwaara borey, aran ga ay jama taalo jare.

Chapter 7

¹Laali yan to ay! nga ne ay ciya sanda turiize ceciko margu yano banda, sanda reyzin zugulu ceciko museyanon banda; reyzin ize zugulu sino koyne kan ga nwa, jeejey ize-jina kan ay bina ga lami mo sino koyne. ²Goy hanno teko mana cindi koyne labora. Adilante mo sino borey game ra koyne; i kulu bare solante yan kuuri mune yan se, afo kulu gono ga kumsey hirri nga nya-izo se. ³I kambe ga wasi hari laalo teyan ga: Koy-ize go ga borey tillasandi, citikoy go ga banandi baatu, i ra i beero mo goono ga nga binya cabe, i kulu goono ga maragu ga te mee fo. ⁴Bora kan daama nda i kulu no ga hima nda karji, i ra addilanta nga no jaase karji gumbi laalo yan. Ni goje yano zaaro kan annabey salan gono ga kaa. Watin din cine no i ga furo bonhawey ra. ⁵Ma si naaney ni cora ga, ma si ni bon talfi ni bine-bakwa ga ; ma hin ni meyo ba weybora kan ga kaani ni ganda ra din se. ⁶Zama ize aro ga donda nga baaba, ize wayo mo ga ture nga nya gaa, ize aru wande ga ture nga anzurey waybora gaa; booro windo borey ga bare ga te ni ibare yan. ⁷Amma ay wo Rabbi do harey no ay ga ay moyduma bare, I ma ay beeja kulu dan a faaba Irkoyo ga; I Irkoyo mo gatu ay se. ⁸I ibaro ma si ay haahara, ba ay kan, ay ga tun; Rabbi ga cia ay kaaro, ba ay go ga gooro kubey ra. ⁹Ay ga hin Rabbi futta suro, zama ay no na zunubi te a se, kala wati kan se a nay fansa kay no cimi; a ga kande ay kaari ra, ay ga di mo a adilitara. ¹⁰Ay ibarro ga di wodin hawi mo. Nga (wayboro) kan ga ne ay se: "Mana Rabbi ni Irkoyo?" Ay ga farhan mo da ay moyey di'a. Waati din ga no i ga taamu sanda bulungu fondo cine. ¹¹Zaro kan i ga ye ga ni birney cina, zaro din i ga ni hiirey hibandi ka moorandi. ¹²Zaro din ra, I ga kaa ni do ka fun Assiriya, da Misira kwara beerey ra, Za Misira kala isa ga. Za teeko kala teeku fo ga, nda za tondi kuuku fo, ga koy a fo ga. ¹³I ga laabo alandaba a laabizey sabey se, nda a te goyey se. ¹⁴Ni jama kuru nda ni kubey goobo, ni kuro kan ni tubu, kan go ga bafuney nga hine karmel saajo bindo ra! I ye ga kuru Basan bon nda Galaadi ra sanda waato. ¹⁵Sanda hano kan hane ni fata Misira laabo ra, ay ga nan ni ma di ay dambara harey. ¹⁶Dumi cindey ga di woodin, da ngey hina bero kulu ga bare bonhawey ra; i ga kambe dake ngey meyey gaa zama woka i go ga maa beeri nda hangey. ¹⁷I ga kusa han danga gondi cine, danga alamaney kulu kan gandabiri ganda cine; I ga fatta ngey tuguyanay do da humburkumey beeri; I ga jijiri Rabbi Irkoyo jine, i ga humburu ni mo. ¹⁸Koy fo no ga hima nda ni, kan ga laala teko yaafa a ma zunubi mo bisandi nga wane tubo kan cindi din se. A futa si kuu, zama bakarawkoy no. ¹⁹A ga bakkar iri se ba sohon, a ga ir taaley dan nga cey cire; I zunubey mo kulu ni gi catu i ma sundu teeko ra. ²⁰Ni ga adiltarey seedandi Yakuba se, ni gomno mo, Ibrahim se, mata kan cine ni na zee d'a iri kaayey se za wato.

Nahum

Chapter 1

¹Ninawiya boin deeda neya, Nahum Elkosi bora bangandi yan dira. ²Rabbi ir koyo ya koy no kan ga canse, a bana mo. Rabbi ga bana, toonante no a goo da futay. Rabbi bana nga Ibarey gaa. A na nga ibarey kutta. ³Rabbi gonda suru kuuku hala bina ga tun. A gaa beeri nga gaabo ra, A si taali -terey nan mo. Rabbi gaa dira hari-nda-hawu da almahaw ra; burey mo no ga ti a cey kusa. ⁴A ga deeni teeko gaa, a ga nan mo a sundu, a hari zuru-goorey kulu koggandi mo. Basan da Karmel kulu ga lakaw, Liban booso mo ga Lakaw; ⁵Tondi beerey mo ga jijiri a jine, tudey ga manne, laabo ga zinjia jine, oho, hala nda ndunnya nda borey kulu kan ga ra. ⁶May no ga hin ka kay a dukuro jine? May no ga hin a futay korna? A nga futa gusam sanda danji cine, a ga tondi daarey bagu-bagu mo. ⁷Rabbi ya gomni koy no, tuguyan do no taabi zaari ra. A ga haggoy mo da borey kan yan goono ga de nga gaa. ⁸Amma a ga nan hari kan ga baa ma kwara tusu parkatak! A ga nga ibarey ce taamo gana k'i gaarey ka dan kubay ra. ⁹Me hawan fo no aran ga te Rabbi bon? nga no ga haykulu halaci, taabi si

tun sorro hinka bo!¹⁰ I ga bugu waati kulu danga boro yan kan na baji han, sanda mate kan karji kambe ga koli-koli car gaa wati kulu. i ga i nwa parkatak, sanda subu kogo cine.¹¹ Ya Ninawiya, boro fatta ni do, kan na laala me-hawyan te Rabbi bon. A goono ga zamba sawara te.¹² Han kan Raabi ci neya: "Ba i ga to da gaabi, i ga baa mo, kulu nda yaadin ay g'i patti ga kaa g'i tuusu mo. Ya yahuda, ba kan ay jine ka ni tuubandi, ay si ye ka ni taabandi koyne. ¹³Sohon binde ay ga calo ceeri ga kaa ni jinda gaa, ay ma ni sisirey mo patti-patti."¹⁴Rasbbi lordi ni bon ka ne: "ya Niniwiya, ni ye ka du banda kan ga ni maa sambu koyne. Ni tooru windey kan ra ni guuru borey-zey go, ay gani kulu tuusu. Ay ga ni saara mo soola, zama ni ya fanta hari no.¹⁵Nga ne, tondi kuku bon, bora kan ga lakkal-koney laabo ra cawey! Yahuda ni ma ni jingarey te, ni ma ni bine lamey tonandi! Zama boro laalo si ye ga bisa ni game ra, i na kulu alandaba.

Chapter 2

¹Wa guna tondi kuukey bon bora kan ga baru hanno fe! Ma ni baatey soola,ha yahuda, Ma ni sankey toonandi. ²Zama boro laalo si ye ga gana ni do koyne, i na tuusu a si no koyne. Halacikwa go ga kaa ni ga . Ma ni wongu fuwo haggoy! Ma laakal ye ni fonda gaa!Ma haw dan ni bon ra! Ma ni gaabo kulu margu!³Zama rabbi ye ka kande yakuba nda israyla wane darza,zama borey kan yan na wango nwa na i jiney kulu ta i ga . i n'i reyzin kaley mo kulu halaci. korayey kan go a wangarey se mo i cirayyano no. ⁴A wongarey gonda bankaray ciray ngey gaa.I wongu torko guurey go ga nyaale,ga wongu SARL din batu ,kan a soola.I go ni ga yaajey mo zinji.⁵Wongu torkey go ga zuru ka furo kwaara ra .ka zurandi ka windi fondey ra,i ga hima sanda yulba yan.I ga zuru sanda maliyan.⁶A ga fongu nga wongaari beerey ga amma i kaati ngey dirawo ra, ⁷i go ga caha ga Koy cinaro ga i na koreyan mo soola. isey meyey feeri,koyo kwaara mo kulu gusam!⁸yaadin mo no te :i n'a tan koonu,i diranda;A konney goono ga he sanda koloneyyan,i goono ga ngey gandey kar bine-saray se. Ninawiya kan go sanda bangu kan to zaaro. ⁹guna soho i go no ga zuru.....i go no g'i ce wa kay .wa kay ! Alma boro kulu si ga zagu.... Wa nzarfuna wura ku! ¹⁰Arzaka vidange go no kan sinda me,kwaara go da giney hanno kulu dumi.¹¹I n'i kom ,ga bague ,ka Hay kulu tutubu! I tonda bine-saray,i kangey Jan gaabi,i gaa -hamey go ga jijiri,i kulu moydumey go ga suugu. ¹²Man musubeerey nangora,musukayney kuray nango,nango kan musu-wayo da izey ga goro ga fulanzam kan boro kulu s'i za-ka-kay?¹³Musu-beero ga tooru-tooru nga izey se a ga koote nga musu-wayey se.A ga ngey turey nongo toonandi nda alman kan a si,i nangoray guusey mo ga go nda alman buukoyan.

Chapter 3

¹laalihari no kwaara beeray kan yan go nda taari,nda laala yan nda borey kom yan. ²borey ga ma barzey yoojey,torkey kangey kosongo ,nda baryey haba yaney,da torkey zura mo.³Barikarey go ga zurandi ,takuba,go ga nyalaw,yaaji go ga nyalaw,jama boobo Marey,boro boobo mo bu .borey sobey ga kan bukey bon. ⁴weykuro weykurutara bayan sabbay se,nga kan ga ndunnya dumey neera nga zina do,da kundey mo a ziimatara do haray.⁵Guna ay ga konna nin,yaadin no rabbi kundeykoyo ci,a g'in kwaayo sambu kala ni moyduma gaa,Ay a ga ni gaa koono,cabe dumey kulu se,ni hawo mo,ay ga bangandi mayrayey se. ⁶Ay ga kazamataray gusam ni bon,ay ma ni sinji ga te gomdo hari. ⁷Ay ga nan mo boro kulu kan di nin ga moru nin mo, Ninawiya ga te kuri munyan do ,may no ga he a sabbay se?May do no ay ga yamar yan ceeci?⁸Wala ni baa No-Amon kan isey na windi?Teeko mo te a se birni. ⁹Etiyopiya nda Misira dumey kan sinda me,ga ti a gaabo.lud nda libi borey mo a goyteerey no.¹⁰kulu nda yaadin i na kaa nga laabo ra ,ka konda tamatarey.i n'a izey ,mo no a baro beerey kulu i n'i haw da sisiriyen. ¹¹Ni mo ,i ga ni zurandi,ni ga tugu,ni mo ,ni ga tuguyan do ceeci ni wane ibarey sabbay se.¹²Ni wongu fuwey kulu ga ciya sanda jeejay nya nda nga izey sintina .D'i ni kokobe,kala izey ma kan ngey nwaakey me ra . ¹³Gune ni borey kan yan go ni bindo ra ya wayboro Yan no .ni kwaara Peyo ga feeri gumo ni ibarey se .Danji g'in fo wo,me bundey nwa mo.¹⁴Ma hari guru ni nangora se;kan wongu ga ni koli ga windi sabbay se. ma ni wangu fuwey gaabandi.ma botogo diibi ka fareeje feema hanse. ¹⁵Noodin no danji ga ni nwa ,takuba mo ga ni beeri ka furu.takuba ga doru ni bon sanda do cine,ma ni bon margu ma te kan do ga te!Ma ni bon margu aura mate kan do ga te !¹⁶Ni wana habi-izey ,ga baa sanda beene handariyey cine,i day sanda do kan ga fata feeri ka deesi. bonkooni-izey gaabo sanda do cine,bonkooney mo sanda do bi kuru kan yanga zumbu iri bon yeni wate. ¹⁷Wayna ga fun ka Koy beene ,i ga deesi mo ,woodin banda ,boro kulu si hin ga bay nango kan i go.¹⁸Ni kurkey ga jirbi,asiriya bonkoono,ni wangarey ga fulanzam,ni jama mo go say-sayante tondi kuukey bon i si du margu mo. Safari kulu ni siino ni marayaney se ,ni jombo ga ni si. ¹⁹Boro kulu kan ma ni baru ga kambe kobi,May ga ni ni laalayano mana to.

Habakkuk

Chapter 1

¹Deeda kan Annabi Habbaku maa neya:² "Ya Rabbi za wati fono ay goono ga ni ce, ni mo ni sino ga maa ay se? Ay ga jinda tunandi ni gaa tonyeyan sabey se, amma ni wangu ka faaba.³Ifo se no ni goono ga laala cabe ay se, ni goono ga goro hine ka taali guna? I fo se hasarawu da tonye go ay jiine? Kusuma goono, canda-canda mo tun.⁴ Wodin se no laabizey na saaley kaa Asariya gaa. I sino ga cimi ciiti goy mo te, zama boro laaley na adilantey windi, wodin se no ciiti sanney ga fatta a siiriyen.⁵Wa moy dake dumi cindey ga, wa guuna dambara-hari ma aran di, kala aran ma hamburu, zama aran zamana ra ay ga kande ari-yan kan si miila i gaa. ⁶Ay ga kande aran gaa Babila-izey, dumi laaloyan no kan si barkar ba

Chapter 2

kayna, kan gaa kwara beeri yan tangam ka zaama ka ni fuwey taa i gaa.⁷ A ga hamanniney, a ga laala mo, a citifondey da gaabo mo si kala a se.⁸ I bariyey waasu nda mariyan, I si hatta danga cini sakali yan, a barrikarey mo ga saaba ka tun care bande, nangu mooro mo nomi ga fun, i ga deesi mo danga gaabu kan na nga fatey feri ga zubu nga hamo bon.⁹ Dumey kulu maana kaa kala i ma hamay se, i mondumey sino ga guna kal jine nda aniya, I ga kasu-izeyan margu mo danga taasi cine.¹⁰ Oho i ga bonkooney hahaara, koy-izey mo donda-crey hariyan no i se. Wangu fu kulu, i ga dond'a mo, zama i ga laabu margu ka gusaam ka kaaru a bon ka nwa.¹¹ Waato din ga i zumbu ka bisa sanda haw bissayan cine, i ga ciya taali-teriyen mo. Nga kan a gaabo ga ti a Irkoyo!¹² Ya Rabbi ay Irkoyo, ay hananyan koyo, manti za don ni goono no? Ir si buu bo, Ni na dumo sinji kan ga nan ni ma ni citi-goyey te. Ay tondo, ni a ce kan ga nan ni ma gooje.¹³ Nin wo, ni may hananyano baa d'i ma laala guna, ni si hin ka goro ga taali guna. I fo se no ni goono ga mo daaru ka amaana-nwarey guna nda gomni? Ni goono ga dangay waato kan boro laalo ga boro kan bisa nga adlilitarey kaama ka gonne.¹⁴ Ni ga booro himandi danga teeku hamisa cine, wala alman-gandabirante kan sinda koy?¹⁵ Babilizey gani kulu candi nda daarbizey yan ka kaa tarey, a mi candi ka dan nga bilillo ra, i mi margu mo ngey taaro ra. Wodin se no ga farhan ka te bina kaani.¹⁶ Wodin se no i sargey te ngey taaro se, ia dugu ton mo ngey bilill se, zama i gano i ga du ham boobo, i nwaro mo ga yulwa.¹⁷ I ga ngey bilillo foobu-foobu no? I g soobey ka dumey kulu halaci, bakaraw si waala?.

Chapter 2

¹Ay go ay batuyan nango do, ga kay fuu kuuku bon. Ay goono ga hangane hay kan Rabbi goono ga ne ay se, da mo hay kan ay tu a se ka ne ay heeno banda.² Rabbi tu ay ka ne: "Annabi- tareyo wo hantum, a jeeri wallhaney bon kan ga naan i maa cawu da fahamey.³ Zama Annabi-tarey no kan i na alwato jiisi, a go ga dira ga kaa, a si taari mo. Ba day a geey, a baatu, zama a ga to, a ga to mo sikka kulu sino.⁴ Guna, a fundo to da bon-berey, da fundi beerey mo, amma adilanta nga cimi bero ra no a ga bafuney.⁵ Mata kan booro kan na baji han ka suu ga te, yadin no mayrey-koyey, ngey mo sinda fulanzamey. A ga nga mayo fiti danga sarey gusu cine. A ga hima danga buuyan kan si kungu. A ga dumey kulu candi ka kaande nga do. A ma Boorey dumey kundey kulu margu nga bon se." Hayey wo kulu, manti i ga hima borey se bintuney da donda-carey, da bon hawey hariyan bo? I ga ne : laali hari no boro kan ga margu han kan mati a wane! Kala wati fo no wodinn ga ban? Lali yan hari no booro kan ga tooton nga wane garawey tinna ga!⁷ Ni wone garaw-koney mo, manti i ga i jirsi? Ni taabandi-koy mo manti i ga tun ngey bon ga? I ga kaa mo ka bana ni ga.⁸ Zama ni na dumi boobo koome, wodin se no boorey dumey kundey mo ga ni koome; Zama ni na booro boobo kuri mun, ni na laala yan maa cebe labey ra, da kwarey ra da jaama kulu se.⁹ Laali yan hari no boora kan go margu nga fuwo se arzaka kan sinda fondo, zama a ma du ga tun caley bon beene, a ma du ka nga bon wa da balawey kan ga kaa!¹⁰ Ni na hawi candi nka kaande na windo se, za kan ni na dumi boobo halaci, ni na zunubi te fundo se.¹¹ Zama cinaro tondon go ga kuwa, fu bundo mo gono ga tu a se.¹² Laali hari no booro kan na kwaara sinji Kuri waney bon, kan ga kwaara cina da bine laalo! ¹³Ga ne, wati kan Rabbi kundey koyo na jiisi nda, dumey kulu goyey ga kokoro danjo ra, laabu wani-waney mo goono ga ngey bon fargandi yamo se.¹⁴ Zama ndunya ga too da Rabbi beera darza maate kan cine harey go ga teeko dabba daabu nda.¹⁵ Laali yan hari boora kan ga cala noyandi, ni kan bajji dooru a se a ma han ga suu, zama ni ma du ka dii a ga-koono.¹⁶ Ni hawo ga beeri nda ni darza; A han me ni bon se ga ni ga-koono cabe! Rabbi mo ga ni tilisandi ni ma futa han akambe nwaaro gassu-izo ra, ni darza ga bare ga te hawi.¹⁷ Zama laaliyanyey kan ni cabe Liban, i ga kan ni bon, saaji almaney mo ga bare ni ga, zama ni na boro boobo kuri mun, ni na laalayan cabe labey ra, da kwaarey ra da jaama kulu se.¹⁸ Ifo ga jaase himandi kan i ga jabbu ga kaa tuuri ga, hala goytero ma nga goyo wi ka te? Ifo ga jaase himandi kan i soogu guru gaa kan si nafa kala taari, kan ga nan goytero kan na te ma nga naana dan a gaa, nga ne mo tooru kan yan sinda me no a goono ga te. ¹⁹Laali yan no boora kan ga ne bundu se: "Tun ka key"! A ma ne tondi kan si hin ka saalan se: "Tun jiirbi"! A ga hin ga beerey cawandi no? Guna nga ne, i na taalam da wura nda nzarfu mo, amma biya bafunante si ara. ²⁰Rabbi go nga fu hannanta ra ndunya kulu ma dangey a jiine.

Chapter 3

¹Annabo Habaku adduwa neeya!² Ya Rabbi, ay maa ni jinda, ay hamburu mo. Ya Rabbi ma ni goyey tajandi jiirey bindi ra, Ni m'i bayrandi mo jiirey bindi ra. Futay ra mo ni ma fongu ni suujo.³ Irkoy kaa ka fun Theman, Hannanta kaa ka fun Paran tondey bon. - (wa dangey) A hinno ga beena kulu daabu a daarza mo ga gaanda laabo kulu toonandi.⁴ A kambey nyalawu-yano ga hima da wayna kaari yano, no din mo no a hinno go.⁵ A jine mo Almaney balaawa goono ga koy, konni balaawa mo goono ga ce banda gaana.⁶ A kay mo ga ndunya neesi da nga moyey, a ma guna, a ma dumey kulu jijirandi, tondi daarey mo ma tuutubu, za don-don tondi kuukey mo ma ye ganda. Za gayan fondey mo a wone yan no.⁷ I di Etiyopia kuuru fuwey kulu tuusu, Madian woney mo kulu go jijiriyan ra.⁸ Rabbi dukur isey se no wala? Ni futa go isey do harey. Wala mo ni bine tuna go teeko do harey? Ni na bariyey kaaru kan ga ti ni wangu torkey kan ga kande faaba.⁹ Ni laaliyan fondey kan ga kundey gooji ya sanni tabbate no. Ni na ndunya kortu ka fondo no isey se. ¹⁰Tondi beerey din i jijiri mo. Beene hiriyaney bisa, hariguusuyaney mo na jinde tunandi ka salan ka ngey bondayey sambu beene¹¹Wayna da hando kay ngey nongey ra, ni hangawey kaariyan kan i ga dira nda, da ni yaajo nyalawuyano walay yan no i jine.¹² Ni na ndunya windi ni dukuro ra, ni na dumi cindey tuutubu ni futa ra mo.¹³ Ni fatta ni jaama fabayan se, Ni wone subaananta faabayan sabbey se no. Ni na fuwo beena bagu boro laalo windo ra, Ni n'a feeri-feeri mo za ganda ga kaa kala bono ga.¹⁴ A yaajey no ni wangarey boney hay da, I kaa sanda almahaw cine, zama ngey ma ir say-say, Ir farhan hari ga hima ngey kan yan ga

Chapter 1

alfukarey nwa tuguray ra. ¹⁵Ni na teeko taamu nda ni bariyey, hari banbatey kulu. ¹⁶Ay maa ay gundara jijiri, ay me-kuurey jijiri mo a jinda maayanon se. Londibunay nay di. Ay kangey mo ga jijiri, zama ay ga hima ka dangay ka Rabbi zaro battu. Watinkan kankamkwa ga kande iri kunda gaa wongu. ¹⁷Amma ba jeejey nya si boosi te, reyzin nya si ize hay, zeytun nya taabo ciya yaamo, farey si te nwari mo. Baa feejey darey ka fey da ngey kaley, i ma si hawey gar mo ngey kangayey gaa. ¹⁸Kulunda yaadin ay ga farhan Rabbi do, ay farhan i faabakwa Irkoyo do. ¹⁹Rabbi, koy beero no ga ti ay gaabo, A ga ay cey bare ga himandi danga jeeri wone yan cine, A ga nan ay sobay ga dira nangu kuukey bon. Doonikoy Jina bora se: I ma te da moolo.

Zephaniah

Chapter 1

¹Rabbi sanno kan kaa zafaniya do kusi ize gedaliya ize, Amariya ize, Hezeciya ize, Yosiya Amon izey yahuda bonkoono waate. ²"Rabbi ne ay ga hay Lulu kan go ndunnya bon halaci. ³Ay ga adami-ize da alman, da beene curey, da teeku hamey, da hay kulu Hatta Yan sabaabey, da boro laaley i banda, ay ga borey kulu kan go ndunnya fando bon halandaba, Rabbi ne. ⁴Ay g'ay kamba dake yahuda gaa, da urusalima borey kulu bon. Ay ga baaley kan cindi nango wo tuusu. Da tooru gana Koy maayey, nda ngey alfagey, ⁵Da borey kan Yan ga sududu beene kundey se ngey fu kuukey bon, da borey kan Yan ga se nda ngey bonkoono molek mo, ⁶Da borey kan Yan n'a banda bare ka fay nda rabbi ganayan, kan mana rabbi ceeci, kan mana sawaare ceeci a do. ⁷wa dangay irikoy kan ti rabbi jine! zama rabbi zaro manu, zama rabbi n'a nga sarga soola, borey kan Yan a ce a ni hanandi. ⁸A ga ciya mo rabbi sarga zaaro, ay ga goojiyan te mayray koyey se nda koy-izey, Da boro kulu kan goono ga daabu nda yaw bankaaray se mo. ⁹zaaro din ra mo koyne ay ga fu me kutijo sar ka daaru kan Yan na ngey Koy windo toonandi nda laala da zaytaray. ¹⁰hano din rabbi ne kuuwayan ga te hamisay fuwo me gaa, heni mo kuray tajo do haray, nda hasaraw bambata Yan tondi kuukey bon. ¹¹ya aran habo kuray gorokoy, sa he, zama kanaana gorokoy Luluga halaci. borey kulu mo kan Yan go ga nzarfutina neesi kunda tuusu. ¹²Waato din ciné au ga urusalima fattaw da fitilla borey kan Yan go ga Kaaba ngey bon gaa ay ga ni gooje, ngey kan yan ga ne gey biney ra :rabbi si ihanno wala i laalo te. ¹³I wane arzakey say, i fuway mo i ga i kar ga say, i ga fuyan cina kan ra i si goro, i ga reyzin Nya Yan duma, kan i si divan han. Rabbi kaa Yan zaari beero manu ¹⁴rabbi kaayano zaaro beero Manu a Manu, a go kaa da wadi, boro kulu ga maa raabi kaa Yan zaaro jinda, Bora kan te maa din ga kuwa fotte yan te. ¹⁵zaaro din futay zaari no, bine hasaraw nda joote zaari halaciyan da alandaba zaari, kubay nda kubay-kubay, da kusa-kusa zaari. ¹⁶zaari kan wongu hilley da kuuwayan ga he kwaara gaabey da fu kuukey gaa. ¹⁷Ay ka kande bine hasaraw borey gaa, i ga dira danga danaw Yan, zama se i na zunubu te rabbi se. i ga i Kuro mun danga kusa cine, i teeley mo danga birji cine. ¹⁸Ba i wane wura nda i wone nzarfey si hin ga i kaa kambe, rabbi futey zaaro hane, a wane canse yan danjo no a ga laabo te boosu nda, zama sahadin a ga laabo izey kulu halaci.

Chapter 2

¹Wa ye ga kaa aran bon gaa, ka aran bon neesi ga di, dumi kan si hawi bay. ²za alwaati kan i waadu mana kaa, hallan zaaro ma bisa sanda du kan haw goono ga faaru cine, za rabbi futay konna mana kan aran bon, za Rabbi futay zaaro mana kan aran bon. ³ya aran laabo lalabukoyey kulu wa ceeci, aran kan n'a farilley haggoy wa adiltaray ceeci, wa lalabu ceeci, ka di hal i g'aran tugu rabbi futay zaaro ra. ⁴Zama i ga gaza nan., Askelon mo koonu. I ga asdod gaaray zaari sance, i ga Ekron mo dagu. ⁵kaari aran teeko me gaa goro koy keratancey dumi no! zama rabbi sanno ga gaabanda nda nin, ya nin kanaana, filistancey laabo. Ay ga ni halaci, baa laabi-ize fosicindi mo. ⁶Aya Teeko me gaa batamey mo ga ciya kuray do, da hawjiyey da Kali Yan nangoray. ⁷teeko me gaa ga ciya yahuda kunda kan cindi din baa noodin no i ga ngey alman kurey kuru. Askelon windey ga ciya i nan-kaniya cin haray, zama rabbi i irikoyo toi zuure. A ga ye ka kand'ey mo i ma fun tamtaray. ⁸Ay maa Mowab toonya, da Amon izey wowey, mate kan cine i n'ay borey wow d'a i na ngey bon beerandi mo ka gaaba nda i laabo. ⁹woodin se binde Ay ze d'Ay cindi, Ay rabbi kundeykoyo, israyla irikoyo ne :hakiika Mowab ga ciya sanda saduma cine. Amon izey mo sanda gomorta cine. Subu karjikoy, da ciiri guusuyan nangorey, koonu mo no hal abada. Ay borey kan cindi g'i ku, kala nda teeku me gaa laabey dumi Cindy kulu. ¹⁰woodin gaa kan i bonbeera sabbay se, za kan i na rabbi kundeykoyo jama jance, i na ngey beerandi mo ka gaaba nd'ey Rabbi ga ciya i se humburandiko. ¹¹zama a ga ndunnya toorey kulu halaci. dumi cindey mo ga smududu rabbi se, boro fo kulu nga laabo ra, hala nda teeku me ga laabey dumi cindey kulu. ¹²Aran mo Etiyopiya borey Aran bumbey i g'aran wi d'Ay takuba. ¹³A ga nga kamba gaa ka assariya halaci. a ga ninawiya ciya koonu i koogo sanda saaji cine. ¹⁴Haw kuruyan ga kani a bindo ra da alman dumi kulu. koysa da kuunu ga ngey goray te fadey ganjey boney gaa, i jindey ga he finetaray gaa mo. i ga gar kan faada cinarey fun ka kan a windi meurt gaa. gallu nooya kan gonda bine kaani don kan gonda laakal kanay goray nga kan ne nga bina ra :Ay no! boro fo kulu si no kala Ay hinne. ¹⁵Guna mate kan a ciya fiilifaw, nan kan ganji hamey ga kani. Bisako kulu ga cuusu ka ngey kambey kobi

Chapter 3

¹kaari nin gallu kazama, gallu kan to nda tonante yan. ²A si hangan jinde kulu se a si ma goojiyan a si de rabbi gaa, a si

manu nga irikoyo gaa.³koyey kan go kwaara din bindi go danga muusu beeri kan ga dundu,a ciitikoy go sanda sakali kan yan si hay kulu cindi Morbihan se .⁴A Annabey bon jarakoyan no ,a mana nwaako Yan mo no a alfagey na hay hanney Sara i na lordey mo taamu.⁵

⁶A na dumi cindey alandaba,i wongu fu kuuko halaci.ay ni fondey ciya koonu.bissa ko kulu si no i galley kulu tuusu,boro kulu mana cindi ,goroko mo si no. ⁷Ay go ga ne :ba ni ga humburu Ay na ni maa cabe ta mo zama yadin ga no Ay si ni nangora halaci ,goojiyan harey'kulu kan a sijiri si kan ni ;amma i caha ka ngey muradey kulu sara.⁸⁹Guna Ay ga ciine kan ga hannan ni dumi cindey se hal i kulu ma rabbi maa ce i ma may a se mo da bine follon. ¹⁰za Etiyopiya isay jine borey kan yan ga sududu Ay se d'ay saysayyante y ga kande sargay yan ay se . ¹¹zaaro din ra hawi si ni di da teerey sabbay se ,danga ni taaley kan yan ni te Ay se bon ;zama alwaati woodin ra Ay ga bonberey'koyey kulu kaa ni game ra .ni si ye ka ciya bonberay koy ay tondi hannanta ta.¹²Amma ni bindi ay ga ay ga kunda lalabantle dan,kan ga du tuguyando,rabbi ma ra . ¹³Israyla cindo si goy laaloyan te koyne.I si tangari mo,boro si deene kan gonda diibi diibi gar i meye y ra mo,zama i ga kuru ka ye ka kani ,boro kulu s'i humburandi mo.¹⁴ya nin sihiyona-ize wayo,ma cilili! Ya nin Israyla ,ma ni jinde sambu!¹⁵Ya nin urusalima -ize wayo ma farha,mate bine kaani da ni bina kulu! Rabbi na ni ciito ganandi,a na ni ibaray moorandi. Israyla bonkoono, rabbi noya, a go ni bindo ra. ¹⁶Ni si ye ka humburu masiiba koyne. Zaaro din ra i ga ne urusalima se " Ya nin sihiyona ma si humburu,ma si yangala mo.¹⁷Rabbi irikoyo go ni bindo ra, Hinkoyo no kan ga faaba, Ni ga ciya a bine kaani beeri a se. A ga dangay nga bakasina ra.A ga du ni se farha hari yan . ¹⁸Ay ga bine saray koyey margu,hala i ma mooru i jingarey battey,ngey kan Yan fun ni ga .Ay ga tina mo sambu ka kaa ni bon.¹⁹Guna alwaato din ra ay ga bana i se borey kulu kan ni taabandi gaa. Ay ga simbar'koy komandi Ay ga ngey kan Yan i gaaray margu. ²⁰Ay ma i ciya saabuyan da darza hari laabey kulu kan ra i n'i kaynandi. Alwaato din ra ay ga ye ka kande Aran;Alwaato din ra ay g'aran margu.zama ay g'aran ciya darza da sifayan hari ndunnya

Haggai

Chapter 1

¹Bonkono Dariyus jiiri hinkanta, handu iddanta, a jirbi sintina ra no Rabbi Irkoyo na nga sanno tonandi Annabi Haggay do, da Zorubabel Seyatiyel izo kan ga Yahudia may se, da Alfaga beero Yehozadak izo Yesuwa do, ka ne: ²"Ya no Rabbi kundey koyo ci ka ne, Jama wo goono ga ne: " lokaco kan iri ga Rabbi windo cina³Wodin sabey se no Annabi Haggay na Irkoy saano tonandi i do ka ne:⁴ "Alwato no aran se aran ma goro aran fu hanney ra, wati kan se cine i na ay fuwo tutubu ka zeri?" ⁵Wonne no Rabbi kundey koyo ci: "Wa hagoy da aran te goyey; ⁶Aran gono ga i boobo duma amma kayna no aran go ga wi, Aran ga nwa, amma aran nwaro si aran kungu, aran ga han amma aran haaro si aran yeesi. Aran na bankarey dan, amma aran hargo man fun, Boro kan goono ga du banandi mo go ga dan foolo kan bagu ra.⁷Ya no Rabbi kundey koyo ci: "Wa hagoy da aran te goyey",⁸ wa kaaru tondi kuuku yan bon ka bunduyan zumandi ka ay windo cina, Ay bina mo ga farhan, ay darza mo ga goro, ya no Rabbi ci. ⁹Aran go ga tamahan aran ga du iboobo, kala nga ne aran du i kayna. Watin kan se aran ye ka kanda fu mo, ay na funsu. I fo se? Rabbi kundey koyo ne: "Zama ay windo kan halaci se." A ka ga gare aran ra a fo kulu gono ga te nga windo cine.¹⁰Wodin se no benney wonji haran ma te, laabo mo wonji nga albarka mo. ¹¹Ay na koggandi ce laabo bon, nda tondi kuuke y bon, dna nwari wani-waney bon, da jii bon, da hay kulu kan laabo ga hin ga kaa tarey bon, nda borey nga da almananey bon, da aran taabi kambe goyey kulu bon kan sinda nafa."¹²Wato kan Zerubabel, Sayaltiyel Izo da Yesuwa Alfaga beero, Yehozadak Izo, da Jama kulu maa Rabbi Irkoy jinda se, da mo a sanney kan Annabi Haggay te mata kan cine Irkoy na donton da. Jaama kulu mo too da Irkoy hamburkumey. ¹³Haggay kan Rabbi doton ne jama se, Rabbi Lordo bon: Rabbi ne : " Ay go aran bande."¹⁴A binde Zurobabel, Sayaltiyel Izo kan ga Yahudia may, da Yesuwa alfaga beero Yehozadak Izo, da jama kulu mo kan cindi din, Rabbi na i biney bare kan ga nan i ma kaa ka goy Rabbi kundey koyo windo ra.¹⁵ Wodin mana koy ga sintin kala Bonkono Dariyus jiiri hinkanta handu iddanta, jiirbi waranka cindi taacanta hane.

Chapter 2

¹Handu iyanta jirbi waranka-cindi-fa hane, Rabbi na nga sanno tonandi Annabi Haggay do ka ne: ²"Salan Zorubabel Seyaltiel Izo kan go ga Yehudia may se, da Alfaga beero Yesuwa Yehozada izo se da jama kulu kan cindi mo se ka ne:³May no cindi aran kan bay ka dii windo wo a waato darza? mate no aran goono ga diya da koyne sohon? Aran dyan ga manti hay fo yaamo no a ga hima aran jine?"⁴ Sohon key Zorubabel, ni bina gaabandi, yadin din no Rabbi ci, ni binna gaabandi, Josuwa Jotsadak Alfaga bero Izo, te bine gaabi, laabo izey kulu, yadin no Rabbi ci, wa goy zama a bumbo go aran bande, yadin no rabbi kundey koyo ci.⁵ Mata kan cine ay na alkawlo sam bu aran Kayeey se za wato ka cine i go Misira ra, I Biya go aran game ra, wa si hamburu!"⁶Wone no Rabbi kundey koyo ci ka ne: " Hino koyne, a cindi kayna ay ga benne nda ganda jijirandi, ga teekoy mo kogandi. ⁷Ay ga Dumey kulu jijirandi, i arzarkey mo kulu ga bare ka kaa ay do harey, ay ga ay fuwo mo tonandi nda darza, ya no Rabbi kundey koyo ci.⁸Nzarfu ya a wone no, Wura mo ay wone no. Yadin no Rabbi kondey koyo ci. ⁹Fuwo ne wo darza ga beeri nda sintiney wana, yano Rabbi kundey koyo kulu jiine bora ci, da mo newo no ay lakalkana no, ya din no Rabbi kundey koyo ci.¹⁰Dariyus jiiri hinkanta handu yagganta,jiirbi warankanta cindi taacanta ra no Rabbi sanno kaa Annabi Haggay do ka ne: ¹¹"Wone no Rabbi kundey koyo ci: Sohon kala aran ma Alfagay han asaria cina ra kane."¹² "Da boro fo gonda ham kan ga hanane nga kwayo kamba ra, nga no bora lamba buuru wala

hawru,wala rezaan-hari, wala jii, wala nwaari kulu kan dumi no, hayey wo ga hannane wala? " Alfagey ne : " han"¹³Haggay ne:" Da boro fo lamba buuko ga nga no a ziibi, a kaa ga lamba hayey wo ga, i hima ga ziibi wala?" Alfagey ne: " I ga ziibi ya." ¹⁴Wato dinga Haggay tu ka ne: "Yacine borey wo gono nda, I fo no dumi wone yan wo ga hima a jiine, ya no Rabbi ci, hay kulu kan ga ti i kamde sargey kan i ga no a se kulu zibante no."¹⁵Soyon key, aran ma lasabu gumo wone, ka di ay kan ga te hunkuna! hala i ga tondi fo daake tondi bon Rabbi fuwo cinaro-ra. ¹⁶Di kaa hadin neesiji gusam waranka do, i si garre kala gusam way, Da i kaa ga haari nesiji 50 guuru tukku beero do, i si garre kal nesiji 20. ¹⁷Ay na aran kaar da guuru kan hay, da bunkusyan, da garri mo aran kambe goyey kulu ra. Wodin kulu sabey se, aran mana ye ga kaa ay do, ya no Rabbi ci.¹⁸Wa laasabu nda laakalkaney ka di hay kan ga te hunkuna, za handu yagganta zirbi waranka-cidi-tacanta ra, za zaro kan ina Rabbi sududu yan fuwo sintin, wa laasabu laakalkaney ra! ¹⁹Nwari ga cindi barmeyra koyne? Ba Reyzin nya mo, da jeejey nya, da grenadin nya mana hay kulu hay, amma za hunkuna, ay ga aran albarkandi."²⁰Rabbi sano ye ga kaa Haggay do koyne sorro hinkanta , hando zaari waranka-cindi-tacanta hane: ²¹"Ci Zorubabel Yehu jine bora se:" Ay ga bene nda gadey jinzi.²² Ay ga koytarey mayrey zeeri, dumi cindey mo mayrey ay ga i gaabo halaci. Ay ma ia wongu torkey da borey kan yan gono i bon zeeri, bariyey da borey kan go bon, boro fo kulu nga nya-izo takuba do.²³Zaro din hane, mata kan Rabbi kundey koyo ci, ay ga ni sambu Zorubabel, Syatiel ay tamo izo, ya no Rabbi ci, ay ga ni cia mo lamba, zama ay ka ni suban." Yadin no Rabbi kundey koyo ci.

Malachi

Chapter 1

¹Irkoy sanno kaa Malaki do Israyla izey se. Rabbi ne: ²"I baa aran," Amma aran ne : " Man ga no ni baa iri?" Rabbi ne: "Isuwa manti Yacuba beere no? Ay ba Yacuba,³ I konna Isuwa. Ay na tondi kuukey nan koonu nda mo ay na tubo no sajo zoney se.⁴Nda Edom ne: "Iri Halaci, ir ga ye ga haliciyanhon hanse!" Rabbi kundey koyo salan ka ne: "Da i na cina, ay ga zeeri, nda mo i ga ne i se laabu kan ga laala, i ga ne i boranyan kan Rabbi futu i se hala abada."⁵ Aran moyey ga dia, nda mo aran ga ne: " Rabbi beera bisa Israyla hirrey gaa."⁶Ize ga nga baaba beerandi, bannya mo nga koyo. Dey ay ho baaba no, mana ga beera kan ay ga hima nda? wala day ya koy no, man ga humburkuma kan i ga di ay gaa? Rabbi kundey koyo ne aran Alfagey se, kan yan go ga ay maa sara. Kan go ga ne: " Ifo ga no iri na ni maa sara? ⁷Aran na nwari-yan sarga kan si hanane ay sargey feema bon, aran mo ga ga ne: " Man ga no iri na ni zibandi? kan aran go ga ne: " Rabbi taablo doodacarey hari no."⁸Da aran Alman kan daana wi ka sarga, manti hari laalo no wodin bo? wala da aran leebante, wala simbarante sarga, wondin manti laala no bo? to don ma ka sarga ni mayreykoyo se ka di hala a ga ni makaanandi, wala a ga ni taa mo? Yadin no Rabbi kundey koyo ci. ⁹Sohon binde wa nawrey Irkoy gaa a ma bakar iri se! aran do mo no wodin ga fun: " A ga aran taa wala?" ya din no Rabbi kundey koyo ci. ¹⁰Aran ra may no ga i fuwey mayey daabu kan ga nan aran ma si danji diyandi yaamo a sargey feema bon? Ay si maa aran kaani, yadin no Rabbi kundey koyo ci, ay si sargey taa aran kambey ra, i si kaanu ay se."¹¹ Zama za wayna funuyan kala a kanyan, ay maa gonda beeray dumi cindey game ra. Nangu kulu i ga Duggu, nad sargey hanante yan salle a maa sabbey se. Yadin no zama ay maa ga beeri dumi cindey game ra. yadin Rabbi kondey koyo ci.¹² Amma aran na zibandi ka ne: " Rabbi tablo ziibi, a nwaro mo kan a kande ciya dondacaray hari.¹³Aran ne : " Farga fo dumi no woone? " aran doodaa se no." Yadin no Rabbi kundey koyo ci. Koyne aran kande ayey kan aran kome yan din da gaabi, da alman kan ga simbar, nda wo kan zanyey. Wodin dumi yan no aran goono ga kande ga sarga. Ay ga wodin yan taa aran kambey ra wala? Yadin no Rabbi ci. ¹⁴Amma laalante no moydabla teekwa kan gonda nga almane aru nga almane kwuro ra, day a na almane yaamo sarga Irkoy se, Zama ay ya bonkoni beeri no, ya no rabbi kundey kulu koyo ci, ay maayo mo ga humburandi ndunia kulu ra.

Chapter 2

¹Sohon binde Alfagey: Aran wono lordi wone.² Rabbi ne: "Da aran si hagan, aran si gaayi aran bine ra hala aran ma du ka ay mayo berandi", ay ga balawa samba aran game-ra, hala dan aran albarkey; cimi ay ga i laali zama a si i biney-ra.³Guna, ay garan nwarey halaci, ay ga sokom cattu aran moydumey ga, Alamaney kan yan aran gono ga sarga sokomey. I konda aran kulu care banda.⁴Wato dinga aran ga bay kan ay na Lordo no aran se. Rabbi kundey koyo ne: "Kan ga nan ay Alkawlo da Levi ma dumi."⁵In da alkawlo manti kala bafounay nda lakale-kaney alkawli, ay ni a se kan nan a ma hamburu ay; kulu a hamburu ay, a jijiri ay mayo jine. ⁶Cimi lordi si kala a mayo ra, ay mana bay ga maa adilatarey janey ma fata a mayo ra. A dira a bandey lakalkaney nda fondo hano ra, da boro boobo yan kan a candi ka kaa hari laalo ra. ⁷Zama alfaga me hima nda a berey gayi, a mayo ra mo no i ga Asarya ceci, zama nga no ga ti bora kan Rabbi Kundey koyo donton.⁸Ama aran wo, aran na fondo taan, aran na Asarya sambu ga te kati-yan hari boro-boobo se, aran na Lawi lordo taamu, wo kan Rabbi kundey koyoci ne. ⁹Ay mo ga aran cia konnamey hari nda hawi-hari, laabo kulu izey moyey jine; zama aran mana hagoy da ay fondhey, da aran fayanka- fayanka kan aran ga te da aran gho ga goy nda Asarya.¹⁰Manti Baaba folon no ir kulu se? Manti Irkoy fonlonka no na ir kulu taaka? I fo se no ir gonda adilatarey janey in da cara-game ra, hala ir ma ir kayey Alakawley zibandi?¹¹ Yahuda mana adilatarey goy cabe, i na goy laalo mo te Israyla nda Ursalima ra, zama wo kan i kaa Rabbi se waani Yehuda na zibandi, hayan kan Rabbi ga baa: A na laabu fo koy ize woyboro hiji. Da booro fo na wone-wo dumi te,¹² Rabbi ga i kaa boorrey game ra, nga no ga hagoy anga mo no ga tu, borey kan yo go Yacuba kuuru fuwo cire nda borey kan yan ga konda sargeyey Rabbi kundey koyo se, a ga i kaa tarey.¹³A foyan ne kan

aran gono ga te koyne: "Aran go ga aran moundey dooru ga Irkoy sargey- fema daabu nda, henni nda zinini-yan, kala nan kan se a sinda aran sargey muradu, a si baa mo ay kulu kan funu aran kabey ra."¹⁴Day aran ma ne: "Ifo se?" Zama Rabbi cia sedeko nin da nin zankatarey wando game ra kan ni zamba. A ma dey a cia ni dume-ko nda ni wande kan Alkawli no i na aran hawu da. Boru kulu mana bay ka wone dumi te da adilitarey.¹⁵Boro folon ka te, nga mo ifo se?, zama a go ga ceci dumo kan Irkoy na sanku sambu nga ga no a se. Wa hagoy nda aran fundey, boro kulu ma si nga sintiney wando zamba!¹⁶Rabbi Israyla Koyo ne: " Ay konna hijey fay-yan, nga no ga fitina daabu nda nga kwayo, yadin do Rabbi kundey koyonci. Wa lakale da aran foudey, aran ma si zamba te mo!"¹⁷Aran go ga Rabbi tabadi da aran sanney, dey aran ma ne: "Mate no ir gono ga fargandi nda?" Zama se i ga ci: " Boro kulu kan go laala goye te, Rabbi go ga diya da moy hanno; Bora din dumi no ga kaanu a se," Wala mo mana ga Irkoy ciiti koyo?"

Chapter 3

¹Guna ay ga ay diyawo donton, a ga ay fonda soola ay jine. Sahadin no Rabbi kan aran goono ga ceci ga furo nga sududuyan fuwora; nda alkawlo diya kan aran go ga maa a kaani gumu, guna a go ga kaa, yadin no Rabbi kundey ci.²May no ga hin a kaayon zaaro? may no ga hin watin kan a ga bangey? zama a ga cia danga zam danji cine, danga nyuneko saafun cine.³A ga goro mo ka nzarfusogugu ga hannandi; a ga Lawi izey hannandi, a ga i hannandi danga mate kan i ga wura nda nzarfus hannandi, I sargayan saale Rabbi se kan to nda adilitarey.⁴Waati din ga no Yahuda sargayey da Ursalima waney ga cia hari kaano Rabbi se, sanda waato jirbey ra da za don jirbey cine.⁵ Ay ga maanu aran ciito se, ay ga waasi ga ciite te Zimmey nda zina-terey se, nda ngey kan yan gaze tangari bon, ndaa ngey kan yan ga goy-ize alhako gayi, nda ngey kan yan ga weyboro kan kurney bu da alatuumi kankam, nda ngey kan yan ga taali te yaw se, i si hamburu ay mo," yadin no Rabbi kundey koyo ci.⁶Zama ay, Kundey koyo, Ay si baarmey bo; aran mo Yacuba izey i mana aran halaci.⁷Za aran Baabey waate, aran kamba ka mooru ay sanney, aran mana i gana. Wa baarkaye-ka kaa ay do, ay mo ga ye aran do, ya no kundey koyo ci. Aran go ga ne : "Ifo ga no iri ga hima ga ye ga kaa?"⁸Boro ga Irkoy halli wala? zama aran gono gay halli, Aran gono ga ne man harey no iri gono ga ni halli? Aran zakkey nda noyaney do harey.⁹Aran ya laala hariyan no, zama aran dumo kulu aran gono gay laali.¹⁰Wa kaande aran zakkey kulu ka jisi nango ra hala nwaari ma te ay windo ra. Aran ma si ya din cine sohon, kala hala ay si beene meyo fiti aran se, ya albarka zumandi aran se hala aran ma jan nangu kan ga jisi.¹¹Aran sabbey se, ay ga deeni anwaara ga,nga mo si laabo dumi-izey halaci, aran tuuri nyaney mo si jan ize i alwato ra, ya no kundey koyo ci.¹²Dumey kulu mo ga ne aran se farhanteyan, zama aran laabo ga cia laabu albarkante, ya no kundey koyo ci.¹³Aran go ga connamey sanni salan a se, ya no Kundey koyo ci. Aran ma ne mo : "Ifo no iri ci ni bon?"¹⁴Aran go ga ne : "Yamo no boro may Irkoy se, nafa fo no iri du a lordey ganayan ra, ka dira mo bine sarey-ra kundey koyo sabey se?"¹⁵Sohon binde iri ga ne bonberey koyey se farhanteyan, oho, boro laaley go ga zaada, oho, iga Irkoy si, i ga yaana mo.¹⁶Waato din ga borey kan yan humburu Rabbi salan care se, Kundey koyo ga jeeri ka hangan, kala i na fongandiyen tira fo hatum a jine, borey kan yan ga hamburu Kundey koyo, kan ga maa beerandi.¹⁷I ga cia a wane yan, ya no kundey koyo ci, I ga te ay woneyan zaro kan ay go ga soola din ra, ay ga bakar i se, danga mate kan boro ga bakar ize kan ga may se.¹⁸Aran ga di mo fayanka kan go adilante da bora lalo game ra, boro kan ga may Irkoy se nda woka si may Irkoy se,

Chapter 4

¹Guna mo, zaro go kaa, A ga dungu danga feema cine, zaro din kan go kaa g'i ton; ya no kundey koyo ci, a si kaaji wala kambe kulu cindi i se.²Amma aran kan ga humburu ay maa se, adilitarey wayna ga bangey, baani ga bara a fatey cire mo; aran ga farta ka saar ka jippo danga kali ra handayze cine.³Aran ga boro laaley tamu-tamu, zama i ga ciya danga boosu aran ce tamey cire, zaro kan ay go ga soola din ra, ya no kundey koyo ci.⁴Aran ma fongu ay tamo Musa assariyey ga kan ay hantum Horeb Israyla kulu se, danga Lordey da hini saney noya.⁵Guna ay go ga annabi Iliya donton, hala Rabbi zaro ga kaa, zari beero din kan ga humburandi.⁶A ga baabey biney barey ka ye izey ga, i ma izey biney mo ye baabey ga zama ay ma si kaa ga laabo kar da laliyan.

Matthew

Chapter 1

¹Yesu aalmasifu asilo tira, Dauda iso, da Ibrahim iso, ² Ibrahim ya Isaka babo no, da Isaka kan ga ti Yacuba babo, da Yacuba kan ga ti yawude nda nye-ze babo,³ Yawude ga ti Fares da Zara babo, I nasa mo ga ti Tamar. Fares ga ti Esrom babo. Esrom ga ti Aram babo.⁴Aram ga ti Aminadab babo. aminadab ga ti Naason babo. Naason ga ti Salmon babo.⁵Salmon da Rahab ga ti Boaz heyrey. Boaz ga ti Obed babo. Rube ga ti obed gnanjo. Jese babo ga ti Obed,⁶ bonkoono Dauda babo ga ti Jere. Dauda mo ga ti Suleyman kan uri wande hay babo,⁷Suleyman ga ti Roboam babo,Abia babo ga ti roboam.Asa babo ga ti Abia,⁸ Josophat babo ga ti Asa; Joram babo ga ti Josaphat; Josaphat ga ti Joram babo; Joram ga ti Osias kayo.⁹Asia ga ti joatan babo. johatan ga ti Achaz babo. Achaz ga ti Ezekias babo.¹⁰ Ezekias ga ti manase babo.manase ga ti Amon babo, Amon mo ga ti Josias babo.¹¹ Josias ga ti Jeconia da ngay ney-se babo, alwato kan ra i kande tamtaray ra babilona.¹²Babilone tamtara ra koi yanjo banda, Jeconia ga ti Salatiel babo. Zorobabel kayo ga ti Salatiel.¹³Zorobabel ga ti

Chapter 2

Abiud babo. Eliakim ga ti Azer babo. ¹⁴Azar ga ti Sadok babo, Sadok ga ti Akim babo, Akim ga ti Eliud babo. ¹⁵Eliud ga ti Eleasar babo. Eleasar ga ti Matham babo. matham ga ti Yacuba babo. ¹⁶Yacuba ga ti YUsuf babo kan ga ti Mariama kurŋo kan na Yesu hay. Yesu ga ti bora kan i ce Almasifu. ¹⁷Zamane kan te Ibrahim ga ka Dauda ga si kala I weiy cindi taci, Dauda ga ka kan i konde tamtara ra nodin babilone, si kala zamani weiy cinda taci. Da mo tamtara kan ra i koi babilone ga ka almasifu ga zamani weiy cinda taci. ¹⁸Yesu almasifu hay yaŋo yacine no a ka da: Mariama kan ti gnaŋo yusuf ga no a arwasey, amma hal ba i ga goro carebande, biya hanna dabaro ra mo a ka ga te gunde. ¹⁹Yusuf kan ta kurjo alboro adile no, a mane ba nga ma hawandi jamaa ra. kulu, a na anniya sambu nga ma aruwasa patti nda. ²⁰Sanda a go ga lasabu hayey din ga, Rabi malayka fo bangay a se handiri ra, a ne a se mo: "Yusuf, dauda izo, ma si hamburu ga mariama sambu sanda wande, zama boro kan a go ga jare nga bon ga mane fun kala biya hanna do. ²¹A ga ise aru hey, aran ma ce mo Yesu, zama nga no ga nga dumo faba din ga zunubey." ²²Wone kulu te, kan ga nan hayey kan Rabi kabarandi annabo de ma du ga to, a go ga ne; ²³"guna, wondiya kan mane bey ga kani da alboro ga te gunde a ga ize alboro hey mo. I ga ce Emanuela, (kan ferijo ga ti alrkoy go iri game ra)." ²⁴YUsuf tune nga jirbo ra. A te mo hey kan Rabbi malayka ci a se a ma te. A na hiji. ²⁵Amma a mana kani nda kala wati kan se a na ize aro hay a na ma dan mo Yesu.

Chapter 2

¹Waata kan Yesu hay Betema labora Jude ra. Lokaco kan bonkono Irudis mera ra. Seeku foyan i go funu wey ne funey kan ito Urusalima i ne: ²man ga bora kan hay yahoudance bonkono. Iri di a handrihezo wey ne funey iri ka ga sadu-du a se. ³Waata kan bonkono Irudus ma waane a lakale tunu, Urusalema kulu go a banda. ⁴Irudus na alfaga beerey da asariya dondonandi koy kulu margu ka i haa manga no kristi hi na ga hay? ⁵I ne a se: Betelemya Jude labora zama han kan i hantum ka ne Anabi do ney ya. ⁶Hé min Betalomiya ni ne kan go labo kan se i ga ne Juda, zama ni do no gune funo go funu kan go ay kunda kuru Isable. ⁷Koy ne Irudus na marga te ka seekoy ce ka i ha kane i se watafa cine no handiya din bange. ⁸A ni donton betalomiya a ne i se wa koy a ran ma ceki zankay na dim waati kan a nan diya aran ma ci a se ay ma duka koy ay ma ga sududu se. ⁹waata kan i han gan ka bone bonkono se. i koy ngan fonda bon, handriya kan i di wayne funey go ga dira i jine kal a kay. nongo kan kociya keyna go. ¹⁰Waato kan i di handriya i to da farha beri gumo. ¹¹I furo fuwo ra i di kociya kay na do nga gna mariam. I gufa jine ga sadudu a se, i na nga noyan feri haye kan gara ka ura dugu da myrh. ¹²Irikoy go ga ci i se handri ra i ma si ye Urudus do do ya din cine no i ye n gey labora fonda fo harey. ¹³Waata kan i koy, maleka fo bange Issufu se handiri fo ra. A ne: tunu ka sanbau kociya keyna keyna da nga gna ni na koy misira ni ma kala goro kala wato kan ay salan ni se. Zama Irudus ga ceci nga kociya wi. ¹⁴Cino din ra Issufu tunu ka kociya da nga gna sambu ka koy Misira. ¹⁵I go ra kala Irudus bugno. Wane ga cebe han kan rabi ci anabey do ay na a izo ce a ma fun misira. ¹⁶Kone waato kan Urudus bey kan see koy na nga hile futu gu guna a donton ka ne i ne albroreze kulu kan garey si to guri hinka wi kan ya go Betelami da. Koyra kulu da loka co kan seekoy na i no. ¹⁷Wadine na a ga kubey haye kan i ci Anabi Jeremia do. ¹⁸Iri na gunde fo Roma do hoyni nda zuni-ni Rachel go ga hay nga ize se a waga surandi yan zama i si no koy ne. ¹⁹Waata kan Urudus bu nga ne ya maleka rabi wone bange hindiri ra Issufu misira ra ga ne. ²⁰Tunu ni ma sambu. Kociya da n ga gna ni ma koy Isaralla, zama borey kan yan ba nga ma kociya fundo i bu. ²¹Issufu tunu ka kociya da nga gna na akoy Isarela labo ra. ²²Ama kan a ma kan Archélaïs na go ga ti urudus non go ra a hanburu nga ma koy. Wata kan Irikoy bangandi i se handiri ra a koy gallili labora. ²³A koy ga goro kay ra fo ra kan ma ga ti Nazara. Wane ga ti han kan i ti anabo do harey kubey, wo kan se i ga ce Nazara boro.

Chapter 3

¹Zaro din ra no Yohana Batisma te koy ka waza. Juda tene ra ka ne: ²Wa tubi zama Irikoy koytara manu. ³Zama bora kan annabi Esai salan a bon ka ne: bora kan jinda go ga kati sagora. Ka rabbi fonda sola ka fonda kay yandi. ⁴Nga ne ya yohanna go ga koy yi kan gonda hamani yo wane dan ama mudun korfo kuru wane han inga kain ta ga Agnon ra ga ti da gin ga gora yu. ⁵Da na Urusalima da jude kulu da no koy ra kulu da do koy ra kulu kan go ga isa kan ga ti jourdin. ⁶I du batisma a do harey isa ra da na igo ga ngay zunubey ci. ⁷Anna kan a di farisey bobo da saduscien ka a do ka du batisma a ne i se: aran gondi lale banda ney ma ga ki aran se ga ne aran ma zuru Irikoy futa kan ga ka se? ⁸Aran ma izeya han kan ga cebe tubi yan wone. ⁹Aran ma si ci aran babay bon se: Iri gonda Ibrahim danga baba. Zama ay go ci aran kan Irikoy go da hinna a ma kande izeyan Ibrahim ba da tondo wo ga. ¹⁰I na deso gisi turo lintu ga yadin turi kulu kan si ize hanno hay i ga pati ka dan dingo ra. ¹¹Ay go te aran se batisma da hari aran ma aran zunuboy ci. A ma bora kan go ka ay banda gonda hin kan bisa ay, ay ma na hin ma ga ba a tamo dan. A ga batisma te aran se de biya hanno da dangi. ¹²A fando go a kanbara solante a ma fertu nga alkama kulu ka dan suro ra anma a ga subo tonne dangi ra kan si bu hali a bada. ¹³Koyne Yesu ka Galili isa kan se i go gi ne Judin, n ga ma du batisma yohanna do. ¹⁴An ma Yohanna go ga ceci mati kulu kan nga ga te wongu gane ay go ba ay ma du batisme ni do, anma ni ka ay do? ¹⁵Yesu tu a se ka ne: Ma nan soho zama a go hagu iri se iri ma hay kulu kubandi adiltera da Yohanna yarda. ¹⁶Wato kan i na batisma te a se Jesu fata sadida haro ra nga ne ya bena feri a di Irikoy diya zunbu a bon. ¹⁷Koyne ginde fo funu bena ra ka ne: Ay Izo kan ay ga ba, a ga ay farha kulu te.

Chapter 4

¹Kulu biya hanno konde yesu sajo ra saytan ma du ga si. ²Waato kan a mehaw girbi weytaci da cin weytaci a haray.

³sikowa mana ka ne a se:da ni wo irikoy izo no,ma ci ka ne tondey ma te buru. ⁴amma yesu tu ka ne.i na hantum ka ne,manti buru hinne no adameyze ga bafuna nda;amma da sannu kulu kan ga fun irikoy meyo ra. ⁵Gaa no saytan na sambu ka konda koirra hannanta ra ga konda ka deke gingara nongu kuko bon. ⁶Ga ne a se: da ni wo irikoy ize no,ni bon tan ganda zama i naa hantum ga ne,a ga ci nga maleykey se i ma ni sajew,i ga ni gahi mo ngey kambey ra.i ga humburu mo ni ca ma si kerti tondi ga. ⁷amma yesu tu a se ka ne.i na hantum koyne ka ne:ni ma na hima ga irikoy ni rabbo si. ⁸Saytan ye ga deke koyne nongu kuku fo bon ga cebe andunnya koytaray kulu di borey kulu. ⁹A ne a se:ay ga ni no ayey kulu da ni ye ganda ga beytu ay se. ¹⁰Ga no yesu ne a se:gana ay ga saytan zamma i naa hantum ka ne:ni ga beytu rabbi ni koyo se nga hinne se mo no ni ga goy. ¹¹Gaa no saytan na nan kulu malayka fo kaa ka sajow. ¹²Waato kan yesu ma kan i na yohanna dan kasu,a koy galili. ¹³A fun nazara ga koy ginga bafuna te kapernahum kan go galili teko jerga zabulon da neftali laabo ra. ¹⁴Wone wo te no,sanno kan annabi isaya ci ma du ka to. ¹⁵zabulon da neftali labey, teeku fado gaa,urdun dananta galili dumi cindey wano. ¹⁶kunda kan go ga goro kubay ra di kari bambata da borey kan yan go ga goro buyan biya labo ra i bon no kaari bangey. ¹⁷Lokaco din gaa no yesu sintin ga waazu ga ne:wa tubi za ma beene koytara maanu. ¹⁸Zaakan a go ga dira galili teko meyo ga a di nya ize hinka,simon kan maa bitros da andre a nya izo. i na taru fo gindo teeko bon; zamma tamko yon no. ¹⁹Yesu ne i se:wa ka gay gana ay ga aran adameyze tamkoyan. ²⁰Saahadin da,i na ngey taarey nan ga gana. ²¹Alwaato kan yesu go ga nga fonda gana,a di nya ize hinka,yacouba zebede izo,da yohanna a nya ize.i si kala hio ra da ngey baaba zebede i ga ngey taarey hanse.a ni ce. ²²sahadinda i na hiyo da ngey baaba nan ga gana. ²³Yesu na galili kulu dan care ra ga cewandi yahudancey marga fuyo ra ga labaari hanna koytara fee ga jonti komo boobu da lebante boobu kunda ra. ²⁴A maa koy mo siria kulu ra borey go ga kande a se mo borey kulu kan sinda bani.borey kan dori iri ni taabandi da lakkal tunay iri ,borey kan yan folley go ibon,curocurocoye yan da gurmi yan yesu ni no bani mo. ²⁵Jama boobu go gi gana galili ra,decapole,yarusalima, da judee da haro banda.

Chapter 5

¹Kan yesu di jamaa,a kaaru tondo bon waato kan a goro.a talibey kaa a do. ²A na meyo feeri gi cewandi ga ne: ³alborkante yan no ngey kan mana ngey bon lasaabu hala ngey to hay fo.zama beene koytara ya i wone no. ⁴Albarkante yan no ngey kan go he.zama i ga bacar i se. ⁵Albarkanteyan no ngey kan yan ga lelebu zama i ga andunya tudu. ⁶Albarkanteyan no borey kan yan harey adilitarey se zama i gi kungandi. ⁷Albarkanteyan no ngey kan yan ga suuji cebe zama i ga du suuji. ⁸Albarkanteyan no ngey kan yan binay ga hanan zama i ga di irikoy. ⁹Albarkanteyan no sasabandikoy,zama i ga ne i se irikoy izeyan. ¹⁰Albarkanteyan ngey kan yan i gi gurzugandi adilitarey sabbey se zama beene koytara i wane no. ¹¹Albarkanteyan no aran bara waati kan i garan wow,i garan gurzugandi tangari bon mo i garan ma ce da ize fututarey kulu dumi ay wo sabbay se. ¹²Wa farha ga cia albarkanteyan zama aran banando ga beri beenara.zama yacine no borey na annabey gurzugandi da kan yan jine ka te iri se. ¹³Aran wo laabo ciro no.amma da ciri nga ciri tara darandi,mata no a ga te ga dia? a si hay kulu hanse koyne,kala dey di na furu tarey, borey ma taamu se. ¹⁴Aran wo ndunya karo no.kuara kan i cina tondi si hin ga tugu. ¹⁵Da mo,borey ga fitilla diyandi ga dan cilla cire?haa i ga dekeno hay fo bon a ma borey kulu kan go fuwo ra karandi. ¹⁶Nganda aran kaaro ma kaaru borey jine i ma du ga di aran goy hanney garan babo kan go beena ra sifa. ¹⁷Wa si milla hala ay kaa no ga lordey tuusu wala annabey;ay mana ka gi tuusu,amma gi toonandi. ¹⁸Cimi no,ay ga ci aran se,mate kulu kan cine beena da ganda go gey da,ba hantum ize kayna lordey wode si tusu.wone mo hala hay kulu ma kubay. ¹⁹A se no boro kan na lordi ze follon bogu ga borey cewandi i ma te yaadin ga cia i kulu i kayna beene koytara ra. amma boro kan gey da nga borey cewandi i ma te yaadin ga beeri beene koytara ra. ²⁰Ay ga tahbatandi aran se daran adilitara mana bisa da farizi fonda borey aran si hin dey ga furo beene koytara ra. ²¹Aran maa kan i ne dottijey se;ni si wi koyne:boro kan na boro fo wi i ga ciiti. ²²Amma ay wo ay ne aran se boro kulu kan bine tun nga nya izo se kulu i ga ciiti.da boro kan ne nga nya izo se,nine boro yaamo ga hin ka kandey ni ga ma kay alkaley gine(yamarkey),da mo boro kulu kan ne nine samo ga hine ga furo danji jahannama ra. ²³Da mo ni nin sarga no sargey fuwo do nga no ni fongu kan ni nya izo gonda cimi ni bon. ²⁴Ni sarga nan ne sargey fuwo jine koy ga saba jina da ni nya -izo.ga dey ma ka ga ni sarga no. ²⁵sabakasiney da wasi da ni tuumakoy za aran go fonda bon ka koy ciito do; da manti yaadin ni tuumakoy gin dan zuzo kambey ra zuzo mo gin no poliso se yaddin ga i ga ni jindow kasora. ²⁶Cimi no ay ga ci ni se ni si fatta ne ni mo noru keker banda ki ga ni gana bana. ²⁷Aran maa i ne,wa si zina. ²⁸Amma ay ga ci aran se kan boro kulu kan na weyboro fo guna ka miila kulu zina nda nga bina ra. ²⁹Da mo ni moo nwaaro konda nin ni kati a kaa ka gindaw a ma moru nin; Zama a ga bisa ni se ni gaa nongu fo ma halaci din gaahama kulu i ma jindaw jahannamo ra. ³⁰Da mo ni kambe nwaaro kande ni ga kati yan , a kaa ka jindaw a ma moru nin zama a ga bisa ni se ni ga nonu fo ma halaci da ni gaa hamo kulu i ma jindaw jahannamo ra. ³¹I ne mo kan;boro kulu kan ninga wande fay ma yetti a se fay yan tira. ³²Amma ay ga ne aran se boro kulu kan ninga wande fey zine yan se,na te zinanteri;da boro kulu kan na hiji a fay yamo banda zina mo. ³³Ga tonton aran maa i ne iri kayey se wa si ze yan yamo te amma wa conde aran ze nono rabi ga. ³⁴Amma wa si ze da beena zamma irikoy karga no. ³⁵Ba da labo zamma irikoy ce tamu yan haro no;ba da yerusalima zama koy bero kwara no. ³⁶Wa si ze bumbo da aran bumbo bogno zama aran si hin ga hanni fo kulu koirandi wala bihandi. ³⁷Waati kan aran ga salon aran samo ma faba.oh! oh,wala haa,haa hay kulu kan ga tonton kulu cermey komo do no fun. ³⁸A ran maa wo kan i ci aran se: "moo nda moo hinje nda hinje. ³⁹Amma ay wo ay ne aran se,wasi tangam da boro lalo;da manti woone boro kulu kan naran san aran garbe nwaaro go,wa bare a se wooyandi mo. ⁴⁰Da mo boro fo ga ba nga ma ciiti te da nin gini koyo sambu, nan a se mo ni callezo. ⁴¹Boro kulu kan gini tilasandi ma te meter zambar fo,ma te zambar hinka nda. ⁴²No boro kqn na ni haa se

Chapter 6.

ma si winji ga garow bore kan ga bonna nga ma garow sambu ni do.⁴³ Aran maa kan i ne: ma ba ni gorkasino ga wingi ni ibaro.⁴⁴ Amma ay wo ay ne aran se:wa ba aran ibarey ga adduwa borey kan yan garan gurzugandi se,wa bay kan yan garan lali albarkandi. Wa gommi te borey kan ga konna aran.⁴⁵ Yacine ga aran ga cia aran babo ize yan kan go bena ra. Zamma a ga weyna turandi boro laley bon da boro yammey bon,a ga weyna samba adilantey da borey kan yan manti adiliyan no.⁴⁶ Zamma daran ga bq inne aran baa key gomni fo dumi no aran ga hinne ga du wo ga? baa jangal taa koy ga te ga bisa yaadin,aran hima ga te ga bisey.⁴⁷ Daran si foo kala aran nya izey ifo no aran go ga te kan bisa boro cindo?baa dumi cindey ga te ga bisa yaddin.⁴⁸ Yaddin gaa aran hima ga too mate kan aran baabo kan go beene ya toomante no.

Chapter 6.

¹Ma ni bon gaayi ga ni goy hanney te borey jine i ma du ga di nin.Da manti yadin no kulu ni si du kay banandi ni baabo kan go beene do. ²Yadin ga,da ni ga sarga kulu ma si sobay ga hilli kar ni jine danga mate kan munacifey ga te diina marga fuwey nda fonda jinde ga,borey ma du ga i no darza.Cimi no ay ga ne ni se,i du ngay banando no ya³
⁴Kan ga nan aran nooyanjo ma te tuguyan ra.Kulu aran baabo kan go ga di ran tuguyan ra ga aran bana⁵Da aran ga adduwa mo,wa si te danga munaacifey cina,zama i ga ba adduwa teeyan jingarey me ga nda fondey kambey ga,i du ngey banando noo ya. ⁶Ama aran,waati kan aran ga adduwa,wa furo aran fuwey ga saajey daabu,ka adduwa nangu tugante ra,aran baabo kan ga di nangu tuganta ra mo ga aran bana. ⁷Da aran ga adduwa mo,wa si sobay ga te nda sannu yeeri boobo kan sinda nafa kulu,danga mate kan dumi cindey ga te,zama i ga miilakan sannu boobo cuyan ga no Irkoy ga te ngey se⁸Wodin se wa si hima borey din,zama aran 'baabo ga bay haya kan aran ga laami hala ba aran go a ha. ⁹Wa te adduwa yacine:Iri baabo kan go beene,ni maa ma hanan. ¹⁰Ni koy tara ma ka.Ni miila ma te ganda danga mate a go beene nda. ¹¹Ma iri no hunkuna iri zaari kulu me-njwaaro. ¹²Ma iri yaafa nda iri taaley danga mate kan iri yaafa borey kan na taali te iri se. ¹³Ma si konda iri siiyan do.Amma ma iri ka ibilisi kambe.zama ni wone no,mayray,nda hina nda darza hala abada Amen!¹⁴Zama da aran ga yaafa borey se nda i taaley kulu aran baabo kan go beene mo ga yaafa aran mo se. ¹⁵Amma da aran si yaafa i se nda ngey taaley,aran baabo si aran taaley yaafa.¹⁶Koyne da aran ga me_haw,wa siaran mOnduma dan care ra danga mate kan munacifey ga te, i ga ngey monduma borey i ma du ga bay kan i go ga me-haw,cimi no ay ga ne ,i du ngey banando noo ya. ¹⁷Amma aran wo,da aran ga me_haw,wa aran bonjo yoonu ga aran monduma njum, ¹⁸Aran ma si du ga cebe borey se kan aran go ga me-haw da,manti aran baabo hinne kay boro si di se.aran baabo kan go ga di aran nangu tuganta ra mo ga aran bana. ¹⁹Wa si arzaka margu aran bon se andunja ra,nan kan noonu nda (rouille) ga i njwa,nan kan zay ga hini ga furo ga zay. ²⁰Hala aran ga wodin te wa arzaka margu beene,nan kan noonu nda (guuri yeeri) si njwa,nan kan zay mo si hini ga furo ga zay. ²¹Coma nan kan ni arzaka go nodin no ni bina gabare. ²²MO ga ti ga-ham fitilla,yadin ga da mo ga boori kuku ga-ham kulu ga di. ²³Ammada mo si boori kulu ga-hamo me-a-me ga to nda kubay! yacin ga nda kaaro kan go ni ga to nda kubay,guna mate kan kuba din ga beeri nda! ²⁴Boro kulu si hini ga may koy hinka se zama a ga ba afo, a ma konna afa,wala a ma naagu afo ga,ga afa (yabebe).Aran si hini ga may koy beero nda arzaka se cara banda. ²⁵Wodin se,ay ga ne aran se wasi karha aran fundo se nda han kan aran ga njwa,ndan han kan aran ga ha(wala aran ga hamey se bonkoaray yan) zama fundi mana bisa njwaarino,wala ga-ham mana bisa bankaaray no? ²⁶Wa beene curay guna,i si duma i si fari mo,i si ku ga margu barma ra,amma aran baabo kan go beene ga i njwayandi,aran mana bisey no?²⁷May no aran ra karha se ga hini ga kambe tonton nga fundo ga? ²⁸Yadin ga i fo se aran ga karha bankaaray se?wa fondu(farey me subey ga),mate kan i ga zay nda, i si go,i si jaara kay mo. ²⁹Amma ay ga ne aran se sulaymanu nda nga darza kulu mana i bankaara nda i ra afo kulu. ³⁰Da Irkoy ga fondey me subey bankaara n gay kan go no hunkuna,suba i ma i catu danji ra, i fo se no a si aran bankaara eren cimandi yan kay na koyey wo? ³¹Yadin ga wa si karha ga ne:"i fo no iri ga njwa?" wala"i fo no iri ga han" wala"i fo no iri ga bankaara nda?"³²Dumi cindey mo ga hayey ceeci aran baabo kan go beene ga aran laamey(ban jey)kulu bay.³³ Wa jini ga a koytara nda a adilitara ceeci,a banda wodin yan kulu mo i ga aran no ndey.³⁴ Wa si karha suba se,ba suba ga karha nda nga bon,zaari kulu ga wasa nda nga taabo(gurzugay)

Chapter 7

¹« Wa si ciiti, i si aran mo ciiti. ²Zama ciito kan dumo aran te no i ga aran ciiti nda. Neesijo mo kan aran ga neesi nda no i ga dan ga neesi aran se.⁴Koyne, ifo se no ni go ga guna subo kan go ni jayzo moa ra, ni si no ga di bundu izo kan go ni bumbo wano ra. ³Mate no ni ga hini ga ne ni jayzo se : « Nan ay ma subuizo ka ni moyzey ra , a gar kan bundu ize go ni moyzey ra ? ⁵Munaacifo ! bundu izo kan go ni moa ra ka jina, kulu ni ga di ga boori, waato din ga, ni ma du ga subu izo ka ni jayzo moa ra.⁶Wa si hay kan ga hanan no hansey se, wa si aran hiirey catu gursuney jine, da manti yadin no, i ga hini ga i kulu taamu-taamu, ga i ma bare ga aran pati-pati, ikayna.⁷Wa ha, i ga aran no, wa ceeci, aran ga du, wa kar-kar, i ga fiti aran se, ⁸Zama boro kan ga ha ga du, boro kan ga ceeci mo g agar, bora kan ga kar-kar mo, i ga fiti a se. ⁹Aran ra boro go no kan, da a izo na njwaarat buuru zanjarmi, a ga a no tondi ? ¹⁰Wala da a na njwaaray hamisa, a ga a no gondi ? ¹¹Yadin ga, ba kan aran ya boro laalo yan no, aran ga waani ga hari hanno yan no aran izey se, mate no aran baabo kan go beene si hari hanno yan no borey kan na ha se ? ¹²Yadin ga hay kulu kan aran ga ba borey ma te aran se, aran mo hima ga wodin te i se, zama annabey nda Asaria no. ¹³Wa furo nda fu me kayna zama me beero nda fonda beeri wo, halaciyar do no a ga konda borey. Boro boobo mo nodin no i gag ana. ¹⁴Zama fu me kayna nda fonda me kayna wo, fundi do no i ga konda borey. Boro guryan mo no ga di a. ¹⁵Wa aran bon gaayi nda Annabi taarikomey kan yan ga ka aran do danga feeji

ize yan cine, amma kan Zonjo yan no kan haray.¹⁶ I wane te-goyey ga no aran ga i bay. I ga rayzin kosu karji na ga ? Wala jajay (Sardon) ga ?¹⁷ cine no, tuuri na hanno wo ize hanno no a ga hay, tuuri na laalo mo ize laalo yan no a ga hay.¹⁸ Tuuri na hanno si hini ga ize laalo yan hay, wala ilaalo ma ize hanno yan hay.¹⁹ Tuuri na kulu kan si ize hanno yan hay, i ga a pati ga catu danji ra.²⁰ Yadin no, i te-goyey ga no aran ga i bay.²¹ Manti borey kulu kan ga ne ay se : « Rabbi, Rabbi no ga furo Irikoy koytara ra bo, kala borey kan ga ay baaba kan go beene bayo te. ²²Hano din, boro boobo ga ne ay se : « Rabbi, Rabbi, iri mana Annabitaray te ni ma ga no, wala iri mana ganji yan gaaray ni ma ga, ga dobo hari boobo te ni ma ga no ? »²³ A binde ay ga ne i se taray kwaaray : « Ay mana bay ga ti aran ba ce fo, wa mooru ay, aran kan ga taali te ! »²⁴ Yadin ga, boro kulu kan ga hangan ay sanney se ga goy ndey ga hima alboro lakka kooni kan na nga fuwo cina tondi bon.²⁵ Beene hari kan, haro na batama njwa, hawey faaru fuwo din gaa amma a mana gusam zama tondi bon no i na a cina.²⁶ Amma boro kulu kan ga ma ay sanney a mana goy ndey, a ga hima boro kan sinda lakka, a na nga fuwo cina taasi bon.²⁷ Beene hari kan, haro na batama njwa haw faaru, a binde gusam, a kulu mo no say. »²⁸ Waato kan Yeesu na sanney din ci ga ban jama dambara nda cawandiyano.²⁹ Zama a go ga i cawandi sanda boro kan gonda hini, amma manti danga asaria dondonandikoyey cine.

Chapter 8

¹Wati kan Yesu zumbu tondi daro bon, jamaa beri fo na gana.² Guna, jirey fo ka a do a gurfa jine mo, a ne: "Rabbi, da ni ga ba, ni ga hini ga ay hannandi.³ " Yesu na nga kamba salle a lanba ga mo ga ne: "ay ba, ma hanane." sahadin nda, a du hannane ga fune nga jiney tara ra.⁴ Yesu ne a se: "hini ni bon ma si salan boru kulu se. koy mani bon cabe sargai tekoi se, ma sarga no mo kan musa lordi a ma du ga ciya i se seeda."⁵ Waati kan Yesu furo kapernaum ra, soza zangu jine bora fo ka a do a na surandi ga ne:⁶ "Rabbi, ay goy-iso go ga kani, leybu no na di, a go ga taabi gumo mo."⁷ Yesu ne a se: "ay ga koy ni koara, ay gaa no baani."⁸ Amma soza zangu jine bora tu ase: "Rabbi, ay si himanda ni ma furo ay fuwo ra, amma ci hinne sannize follon ay goy-iso mo ga du baani." Zama ay bumbo da mo alboro no kan go hini fo cirey, ay gonda mo soja yan kan ay go ga mey. ay ga ne boro se "koy", a ga "koy" mo, a fo mo se "kaa", a ga "kaa" mo. da ay goy-iso mo "wone te" , a ga te mo."¹⁰ abanda kan a hangane a se; kala dambara na Yesu di a ne mo borey kan go a bande se: "cimi ay ga ci aran se, Israila ra ay mane du boro kan gonda cimi bero wo cine."¹¹ Ay ga ci aran se: jamaa ga ka ga fune weina funey da weina kanye, i ga goro mo table bon da Ibrahim, Isaka da Yacuba bene-bene koytara ra. ¹² Amma koytara ise i gi jindaw taray biro ra. nan kan gonda heni da hinji kaama yan."¹³ Yesu ne soja zangu jine bora se: "koy, za kan ni cimandi, a ma ciya ni se yadine." Lokaci follanka din ra, goy-iso mo du bani.¹⁴ Kan Yesu to bitros windo ra, a di bitros anzura go ga kani konni go ga tabandi.¹⁵ Yesu lamba kamba ga konno mo dira. kulu a tankey, a sintini ga goy ise.¹⁶ Wati kan alasaro ga, borey kande Yesu do boro jamaa kan yan go lakaltuney ra folley sabey se, da sannise follon mo, a go ga biyey gareyn da mo borey kulu kan go dori ra a ni no bani. ¹⁷ da wone, wo kan annabi Isaya ci da a kubey: "a bunbo no na iri dorey sambu a na nga bon jeje da iri wane lebey."¹⁸ Wati kan Yesu di jamaa kan go ga kolli ga barey, a na lordi no ga ne nga ma bisa ga koy galile teko deme fa ga harey kambo. ¹⁹ Kala, asaris hantume ko fo ka a do, a ne a se mo: Alfa, ay ga ni gana nan kulu kan ni ga koy." ²⁰ Yesu tu a se: zonney gonda gusu, bena ra cure-ise mo gonda fitti, amma boro iso sinda nangu kan a bonjo ga fulanzame."²¹ Talibize i ra a fo ne a se: " Rabbi, ma ay no fonda ay ma koy ga ay babo fiji jina."²² Amma yesu ne a se: "mey gana. ni ma fanda bukey ma ngay bukey fiji."²³ Kan Yesu furo hi fo ra, a talibise na gana. ²⁴ Guna, haw banbata fo tunekey teko bon, kala nan kan se bonday na hiyo dabu; amma Yesu go ga jirbi. ²⁵ Talibi-ise ka a do, i na tunandi jirbi i ne a se mo: "Rabbi , iri faba, iri ga ba ga bu!"²⁶ Yesu ne i se: " i fo se aran ga hamburu, boro yan kan gonda cimiberi keyna?" ahon, a tunu a deni hawo, da mo teko ga; dangay yan banbata mo te.²⁷ Dambara na alborey kulu tonandi i ne mo: "wo fo no boro wone duma, kan ga nan hawo bumbo da da teko mo ma lalabu a ga?"²⁸ Wati kan Yesu to yaherey kambo ga Gadarancey labo ra, alboro hinka fo kan folleyn yan no ga i dabari ka a jine ga kubey. Saraye ra no i fatta, i gonda mo lala yan, hala narimay ko kulu si hini ga bisa nodin harey.²⁹ I sobey ga kati ga ne mo: "i fo no go iri nda aran game, Irkoy-iso? hala ba alwato ga to, ni ka no hala ni ma iri lakal tunandi no?"³⁰ I jarga nongo moro mo biliya kuru fo go ga kuru.³¹ Folley aduwa Yesu ga ga ne: "da ni na iri garey, ma iri samba biliney kuru wo ra"³² Yesu ne i se: "wa koy!" Folley fatta ga furo mo biliney ra; guna mo kuro kulu cahacomey ra zumbu bena ga furo teko ra, i kulu mo bu haro ra.³³ Alborey kan go ga biliney kuru zuru, ga furo mo koira ra, ga dede han kan te da mo han kan folley komey ga. ³⁴ Kala koira kulu fatta ga ka Yesu kubey; i to ga di ya, mo, ina surandi a ma dira ngay labo ra.

Chapter 9

¹Yesu karu hifo ra, a koy yahorey kambe a karmo nga bumbe koira.² Guna i kande a se alboro fo kan leybu kannante tangarla bon. A di i cimi bero, Yeesu ne alboro leynta se: Ay izo sambu zuga yan, ni sunubey du yaafa³ Asariya hatume ko foyan go ga ne n gay bose: Alboro go ga Irikoy keynandi. ⁴Yeesu na i miley bey a ne mo: I fo se aran gonda mile lalo yan aran biney ra?⁵ I fo no ga fala kala a ma ne i na mi zunubey yaafa ni se wala ma ne tune key bonga ma dira no?⁶ Amma kan ga nan aran ma bey kan Both izo gonda hini bo da bo bon kan ga zunube ya tune? Tune key a ci ley bante se, sanbu ni daro koy mo ni windo ra.⁷ Wodin banda, albora tunu a koy mo nga windo ra. ⁸ kan jama di wodin beje ni di i na Irikoy darzandi kan alborey no hini wone duma. ⁹Yeesu go ga bisa noodin harey a di alboro fo kan se i ga ne Matta kan go ga goro jangale taka tablo bon a ne a se ay goy gana. A tune key a na gana mo.¹⁰ Yeesu go fuw ga goro a rav ga du ga gwa. guna jangale tako boobo, da boro yan kan gonda bafuney lalayan ka hawuru nga nda nga talibe se banda.¹¹ kan Farisa

fonda borey di wone, i ci a talibey se i fo se aran alfaga go ga nwa da jangale take da borey kan bafune si bori?¹²Wati kan Yeesu ma wone a ne: Borey kan gonda bani si lama da loktoro, hine borey kan sinda bani.¹³ Wa koy, aran ma dondone mo han kan ga ti wone ferijo: Ay ga ba suji te manti sargey ga me. Zama ay ka manti aya ma du ga adilante ce tubiga amma dey zunubi terey.¹⁴ A banda Yohanna telibi ze ka a do a ne a se mo: I fo se kan hani fo yan nda fariza fonda borey ga mehaw, amma ni talibeza si ga te? ¹⁵Yeesu ne a se: Ngey kan i burne hija da ga te ga bora bine hasaraw ra da are hijo go i game ra dumi? Amma zaro ya ka kan i ga arihijo ka i game ra kulu mo, i ga mehaw.¹⁶ Boro kulu si zara taci dunbari dan bankarey zeino ga, zama i tajo ga bankara candi, tori mo ga beeri tonton koyne mo.¹⁷ Hala abada mo i si duvan taji doru mo fobi zeno yan ran, da i na te mo, fobe ga halei. Amma i ga duvan taji dan fobi taji ra duvan da fobe mo ga care gayi.¹⁸ Woti kan Yeesu go ga salan i se hayey wo bon guna, soje bori fo ka a do gurfa jine mo, a ne: ay i se weiyi ka ga bei, amma ni ma ka ma ni kanba da ke a bon, a ga bafuney me.¹⁹ Yeesu tunu a na gana mo nda inga talibey.²⁰ Gune mo weiboro fo kan te jiri weiy cindi hinka kuri go ga doru a se a go ga gurzugay gumo ka Yeesu banda a lamba mo a koyo meyo ga.²¹ Zama a go ga ne nga bonse: Hala hinne ay lanba a koyey ga ay ga du baani.²² Kala Anna Yeesu bare a do harey a ne a se mo: Ay iso, weyo, sanbu kokari. Nu ay me bero ni nno bani. Weibora mo te bani sahadinda.²³ Wati kan Yeesu to soje bero windo ra, a di sese karko yan da jama boobo mo kan yan go ga kosongu boobo te,²⁴ a ne: wa sobey ga koy wandiya mane bu, amma a go ga jirbi no, amma i sobey ga donda.²⁵ Wati kan i na jama dan teray a furo jine hara ra a na sambu nda kambu mo, wndiya mo key nga bonga.²⁶ Alba haro kan ga ti sanno wone wo, i na bambari labu wone kulu ra²⁷ Alwato kan Yeesu go ga dira nodin, alboro hinka kan danawu yanno sobey ga gana. I si ga dangay ga kati ga ne: Ba bakare iri se, Dauda izo.²⁸ Kan Yeesu to folaco ra, dana wey mana a do. Yeesu na i ha aran gonda cimandi yan kan ay ga hini ga woone te? I tu a se oho, Rabbi.²⁹ Kulu Yeeu tuko i moy ise ga, a ne mo: Kala i ma te aran se aran cime bero do.³⁰ I moy i se feeri mo. A banda mo Yeesu ne ladi nda gabi a ne mo: Kala boro kulu ma bey wone ga.³¹ Amma alboro hinka koy, i na labaro bambari labo kulu ra.³² Kan alboro hinka go koy, guna i gande Yeesu se bebe alboro fo kan go mo folley go ara.³³ Wati kan a na folley garay bebe sobey ga salan. Danbara na jama di i ne mo: Woone i ma na bey ga diyo. Wato din isiraila ra.³⁴ amma farisa fonda borey go ga ne da folley jine bora no a go ga folley garey³⁵ Yeesu go ga sobey ga koy koirey nda kawiyey ra a go ga sobey ga cawandi i marga fuwey ra ga koytara baru hanna wazu da dorey kulu dum-dume no baani da leybu kulu dum-dume.³⁶ Wati kan a di jama, a du a se bakaraw kan se a ga lakal tune da londibune ra. A go dey sanda kuru kan sinda kurko.³⁷ A ne nga talibe se: Faro wi yano ga ba, amma goyteri keyna no gono.³⁸ Yadin ga, wea aduawu Rabbi faro kan i ga wei koyo ga, a ma du ga goyteri yan sambo nga faro kan i ga wira.

Chapter 10

¹Yesu nin ga taalibey margu ga i no hina biya laaley bon kan i ga i gaarey nda, i ma jante kulu dumi nda fanakka taarey no bani.² A diyaw waye cindi hinka mayey ne: sintine jina Siman kan se i ga ne koyne Bitros, nda Andros a niazo, Yacouba, Zaabada izo nda Yohana kan ga ti a niazo, ³Phillips nda Bartholemia, Thomas nda Matta jangale taa kua, Yacouba Alpha izo nda Thadde. ⁴Siman Kananan bora nda Yahuta kariote bora kan ga Yesu zamba.⁵ Yesu na iwaye cindi hinka dontone ki no lordi wone: wa si nous nan kullu kan dumi cindey go, wa si furo samarice koiru kullu ra. ⁶A ma wa koye Israila fuwo fejisey kan yan daarey do. ⁷Nda mo nda aran go ga koye wa wazu ka ne «Koytara manu.»⁸ wa jontokomaye no baani, wa bukay tunandi, wa jirey hananandi, aran ma folleye garey mo. Yamo no ina no aran se, aran mo ma no yamo. ⁹Wa si noru taa, wala wura, wala nzorfu, wala guru cirey ga dan aran zibey ra. ¹⁰Wa si ba narumey sakku sambu, wala kuwayi hinkante, wala ce tamu, wala gobu, zama goyeteri hima a ma duu nga banando.¹¹ Kuwara kulu kan ra no aran koye, nda kawuye kulu kan ra no aran furo, ¹²wa ceci bora kan ga hagu a ma ran kubeyni, dey aran ma goro bora din do halla watin kan se cine aran tunnu dirawu se. ¹³Windi kulu kan ra aran fuuro, aran ma sallam. Hala windo ga hagu nda, aran lakalkana ma zumbu a bon. A ma nda windo mana hagu nda, aran lakalkana ma ye ga bare aran do.¹⁴ Borey kan yan wanji ga aran kubeyni, wala ga hangane aran saney se, wati kan aran go ga fatta windo din ra, wala kuara din ra, wa aran cey kusa kokkobe. ¹⁵Cimi, ay ga ci ran se sudduma nda gummura kuara ga du dogoney ga bisa kuara din ciiti zaro hane.¹⁶ Wa guna, ay ga aran samba danga feejizeyan zoney game ra, wa ciya carme ko yan danga gondiyan cine, nda baanikom yan danga kolneyan cine. ¹⁷Wa haggoye nda borey, zama i ga aran no cyti fuwey se, i ga aran baarzu mo ngey marganey game ra. ¹⁸I ga aran boye ga konda ngey mereye koye do, nda i bonkonay doay sabey se kan ga nan aran ma cia nganda dumu cindey seeda.¹⁹ Watin kan i ga aran noyandi, wa si joote nda hay kan aran ga ci. Zama wo kan aran ga ci, i ga no aran se sahandine da. ²⁰Zama manti aran no ga saalan, a ma aran Baabo Biya no ga saalan aran nango ra.²¹ Niaze ga nga niazo no i ma wi, baabo mo nga izo, zankey mo ga murte ngey baabey ga, ka cia i se boorey kan ga wi. ²²I kulu ga koone aran ay mayo sabbey se, a ma boro kullu kan na himma daan kala bananta, bora ga du faaba. ²³Da i na aran gurzugandi kuara wone ra, wa zuru ga koye kuara fo ra. Zama cimi ay ga ci aran se Aran si Israila kuarey diira ga bane kan boro izo ma jan ga to kuara.²⁴ Taalibi man beeri nda nga Alfaga, ba goyteeri ma beeri dinga jina bora. ²⁵I hima nda i ma taalibo hagoye danga a wane Alfaga, Goyetero mo danga a jine bora. Da i ne Alfaaga windo se beelzebula, mate cine no a windo ra borey ga jan ga jaase nda!²⁶ Wodin se wa si hamburey, zama haye kulu no sino gumante kan si haani ga bangey, nda haye kulu si baara tugante kan i si haani ga baye a ga. ²⁷Wo kan ay ci aran se kubbaye ra, wa deede zaari kuarey, nda wo kan i ciney aran se aran hangey ra, wa kaaru aran fuweye boon ga ni fee.²⁸ Wa si hamburu nda haye kan yan ga gaham wi, a ma kan si biya wi. A ma wo hamburu nga hine kan ga biya nda gahame haalaci care banda jahannama ra. ²⁹Saasa ize hinka manti nooru kayna foolon no i ga i neera? woodin banda, ira ba a foo no si kan ganda

kan aran baabo mane bay a gaa. ³⁰Ya din cine aran boon hameney kulu si kala kaabante. ³¹Wa si hamburu yadinga. Aran ga bisa saasa boobo mo. ³²Yadinga, boro kulu kan na au seeda borey jine, ay mo ga seeda aye Baabo kan go benna ra jine. ³³A ma boro kan wangu aye jama jine, ay mo ga wanga aye Baabo kan benna ra jine. ³⁴Wa si miila hala aye kaa ai ma kande laakalkaney no ndunia ra, ay mana kande laakalkaney a ma takubba. ³⁵Zama ay kaa no ay ma boro dinga Baaba Faye ga kaa care ga, wueboreyeize dinga nia ga kaa care ga, anzuray wueboro ga gaabe nda nga ize aro wande. ³⁶Boro niazey no ga cia ni se ibaariyan. ³⁷Boran kan ga baa nga Baaba Walla nga nia ga bisa aye mana to i ma ne i wane no, nda boro kan ga baa nga ize wayo ga bisa aye mana to i ma ne aye wane no. ³⁸Boora kan mana i kanji Yan buundu sambu ga i gaana mana to i ma ne i wane no. ³⁹Boora kan ga duu nga fundo ga jaagn' ama bora kan jaang nga fundo aye sabey se ga ye ga duwa. ⁴⁰Boro kan aran kubbayni na aye mo kubbayni, kulu nda boro kan aran kubbayni na bora kan na aye doonton kubbayni. ⁴¹Boro kulu kan na Anabbi kubbayni, zama se Annabi no, a ga du Annabi banando. Bora kan na addilante kubbayni zama se addilante no, a ga duu addilante banando. ⁴²Boro kulu kan na gulleyze harri yenno no i kulu i kayna se, zama aye taalibi no, cimi aye ga ci aran se, a si Jan haalabada nga banando.

Chapter 11

¹A kaa ga to wato kan cine Yesu na nga loordey no nga taalibi waye cinde hinka se, à tuune ga kooye i kuarey ra ga waazu ga ni dondonnandi. ²Kala wato kan Yonna Bapbtisma kan ga go kaasu pas teegoye kan Yesu go ga tee, ³a ne nga taalibey doonton i ma kooye ga ne: « Ni ga ti bora kan ga kaa wala iri hima ga booro fo battu? », ⁴Q Yesu tuu ga ne i se: « Wa kooye ga deede Yohana se haaya kan aran goono ga duu nda haaya kan aran goono ga maa. ⁵Danwey go ga dii, faanakey go ga dira, jirreye go ga banane, beebeey go ga maa koyne, boorey kan yan bu go ga kuun, nda baaru gaana goono ga fée boorey kan yan himanda se. ⁶Dey albarkante no boorey kan mana dii aye ga kattiyani hari. » ⁷Kan boorey baare ga nga fonda gaana ga kooye, Yesu sintine ga sallan jaama se Yohana bon: « May no aran koye ga guna teenera ra, kuari kan haaw ga zinji? » ⁸Dey i fono aran fatta ga kooye guna, booro kan ga bankarrey hanno go? hakika, bankarrey hanno daankoye si baafunaye kala bonkonney fuwey ra. ⁹Dey wa ci aye se Haye kan no aran fatta ga koye guuna? Anabbi? oho, aye ci aran se Haye kan ga bisa Anabbi. ¹⁰Nga ne, boora kan boon i hantum: "guuna aye ga aye laabari nokwa doonton ni mooyey cire, a ma ni foonda hanse ni jine". ¹¹Cimi, aye ga ci aran ase, boorey kan yan i Haye wueyboro ga, ba affo sino kan beeri ga to Johanna Bapbtisma. Ama boora kan mana to hakulu Irkoye koytara ra beeri ga bisa. ¹²Za Yohana Bapbtisma ga kaa soohon cine, Irkoye koytara go ga du laalayan, borey kan yan go ga laala te mo go ga diida gaabi. ¹³Zama Annabey nda Assaria na Annabitarey tee kala Yohana. ¹⁴Hala aran ga baa aran ma yaada, nga no ga ti Ilia, nga no hima ga kaa. ¹⁵Booro kan foonda hanga kan ga maa ma maa. ¹⁶I fono i ga zaamano wo himandi nda? danga zanka keyna yan kan go habbu taarey-ra ga booro, dey i goono ga care ce nganda care game ra ga ne: ¹⁷" Ire na seessa kaare aran se, aran mane gaanu. Ire na seewu te aran mana hen". ¹⁸Zama Yohana kaa, a si nwari nwaa a si duvan han kulu nda i ne gaanji no a bande". ¹⁹Adam izo kaa, a ga nwa a ga han, kulu nda i ne: wa gune Guinée guso nda baaji han, nda jaangal taakoye nda zunubbi teerey coro no!" zama ni laasabey si saaba nda kala ni te goyey." ²⁰Ga no Yesu sitin ga deeni kuwarey kullu kan ra a na nga te gooye beere te, zama se i mana tuubi se. ²¹« Kaari ni, Chorazin, kaari ni Batseyda! hala te gooye beerey i ni te Tyre nda Sidon mata kan cine i ne te aran do da, I gaaye ga tuubi saaku nda bossu do harey. ²²Ama a sinda ima bissandi aran se ciiti zaro hane danga Tyr nda Sidon. ²³Ni Capernawu, ni milla kan i ga ni zijjandi beena ra no? haan- a, i ga ni yeeti ganda kala jaahanama ra. Zama tee gooye beerey kan yan i tee ni do; di ni tee sodooma, don honkuna cine i goono. ²⁴Ama aye ga ne, a ga faala Sudooma kuwara se city zaaro hane ga baa ni. » ²⁵Wato din ga Yesu ne « Aye goono ga ni mayo beerandi Baabo, Rabbi beene nda ganda Kooyo, zama ni na haye tuugu beerey-kooney nda laakal-kooney se, ni na i bangandi borey kan yan mane cawu se danga zankka kayna yan. ²⁶Oho Baabo, wodin ga kaanu ni mooyezey se. Haayey wo kuulu, aye Baabo ni taalfi aye ga no. ²⁷Booro kullu si Izo baye, da na kaa Baabo, booro kuulu si Baabo baye da na kaa Izo, nda boora kan se Izo ga baa nga ma baangadi. ²⁸Wa kaa aye do aran kan goono ga gooye nda kaanyan tinney beeri goono i bon, haala i ma aran no fuulanzamey. ²⁹Wa aye callo (bundo kan i ga daake haawey jaasey bon ga torkko candi) saambu aran bon halla aran ma aye dondoon, zama aye ya laalabu ko nda bine baano kooye no, haala aran ma du fuulanzamey aran fuundey se. ³⁰Zama aye callo gonda dogonney, aye jarrimo mo si tiine. »

Chapter 12

¹Lokaci wone ra, Yesu goo no ga mahama farey taaru ga, sissa, aa harey naa taalebey dii, ii siytiy ga jeeni path gaa wan, ²amma watikay farisaycey dii wodini, ii ne Yesu see: ma guna, ni wone taalibey goono ga harikay lordo o mana noo fonjo i ma tee asipti haney? ³Arah mana cow Irikoy mey sanno ra, Dauda bonj, watikay a harey, ⁴kanj a furo Irikoy wiydoo ra, go saybw burey kanj i kaa waani, ana njwanj mo, hanjkanj lordo mana yarda a se wala a banda borey see, amma kay lordo na foydo no, borey kay yan ga sargey tee henne wonj? ⁵Aray mana cow, lordo o ra koy, Asipti haney borey kay ga sargey te adawa fawo, sii asipti becraydi, kiiti mo si i zeeri, ⁶amma hari o kay bessa dawawu fu wo no go newo. ⁷Donj da aray faham ga bey hanjkanj tii "gremni no ay ya baa manti targey, doy aray mana, booro kay siyda taali kiiti ga zeeri. ⁸Amma booro izoo, Asipti koyo no" ⁹Wodini baydo a furo ii waane aduwa fuwoo ra, ¹⁰booro fo neya, nodini kay kayba faa kooga. Farisaycey na yesu hay ga ne, "A goo fonjo ii ma booro now baani asipti hanne?" ii ma du ga zunubu dabdu ayo se. ¹¹Yesu nee i se: "Aranj ra wofo no, da dey a gonj do feeji izey, fooloy, feeji izo moo kay guusi ra, asipti haney, si a dii ga conji ga fattay di?" ¹²Aray ma dii faa mate kay booro tee dorajay da feeji ize. Aadeni ga, a go fonjo i ma gomni tee asiptib hanne.

¹³Kala Yesu ne a se: " Nii kaybaa salley," a naa salley, kayda yee matee kay a faa gononj do a tee baani.¹⁴ amma ya huday cey fatta ga tee nee foo Yesu bonj, ii goono ga ceci, mate kay ii goono ga ceci, mate kay ii gaa wii da.¹⁵ Watikanj Yesu faham da wodini, a ney ga boy candi go kaa nodime. booro boobo na a fona, a nii kuulu noo baani mo.¹⁶ A nii yamar ii ma si nga beray di boono yay see.¹⁷ Hari kanj annabi Isaya hantum ma du tonande yanj see:¹⁸"Ay wone goy teero kanj ay suuban neya, ay koassanta, boora kay ra fuydo go ma kaani. A ga kiiti deede dumi cinj dey se.¹⁹ Aa si turey, a si kaati, booro kuuli si ma ginda, fond dey ra,²⁰ aa si subu izey kanj ii taamu keeri, aa si danj gi keyna kanj goo no ga duulu ka wii, kalaa watikay a tee allili tarey mo zaama.²¹ Duni cinjdoo moo ga nanen amayo ra.²² Wodini banda, ii kayde Yesu see booro, foo kanj beebe no, lutu no, a gonja biya laala mo. Yesu naa no baani, kala beebe salanj a sintin ga di mo.²³ Jamaa marga farhanj da mamaki ra ne: A ga himi ga tee booro Dauda izoo no?²⁴ Amma watikanj farisanjcey ma danjbari hari wo labaro o ii ne: "Booro wo, ga biya laaley gaarey nda, Balzabula kanj tii biya laley jin funa."²⁵ Yesu kanj a gii miley bey see, a nee ii see: "Meyrey kanj fey gaabo dinj ga bonj ga haliki, koara wala winj di kanj ga gaabo dinj da bonj si duumi."²⁶ Da Setani ga Setani gaarey, a fey a goono gaabanj da n ga bon, mate noo a woney meyra da tee ga duumi?²⁷ Da dey ay ga biya laaley gaarey da Balzabula hino da, mey hini no, aranj banja borey gii gaarey da? Wodini se ii ga ciya boorey kanj yanj ga aranj kiiti.²⁸ Amma da dey ay ga biya laaley gaarey Irikoy meyra go aranj gamara.²⁹ Koine mo, mate no booro fo ga hinini ga furo booro gaabantee fo windi ra ga a jiney zey, da dey a mana jinni ga booro gaabantaa dini hav? Watidini no a gaa jiney zey.³⁰ Booro kuulu kanj si ay banjee, goo no ga baabay da ay, booro kuulu kanj si ga margu n da ay, goo no ga ga sey.³¹ Yadidi, ay goo no ga ci aranj se, i ga zunubu kuulu da Irikoy keyna yanj kuulu yaafa Adam izey se, amma Irikoy keyna yanj kanj ga Biya hanna guna, i si a yaafa.³² Da baafo na sanni ci kanj ga gaabo do, booro izoo, i ga a yaafa. amma da booro fa na sanni ci kanj gaabanj da biya hanna, i si a faafay da. Ndujan wone ra waala ndunja kanj ga ra.³³ Aranj ma boori, a izoo ma boori, wala aranj matee turo ma ciya i laalo, izey mo i laalo yanj, zamma izey doo harey no, ii go tuuro bey.³⁴ Aranj gazama dumi ganj, matee kanj aranj ga laalanj da, maate aranj ga hini ga sanj ni hanno cii, zamma hari kan na bene toonandi no ga fatta me ra.³⁵ Booro hanna ga hari hanno fattanj di a wone bina arzaka hanna do harey, booro laalo ga hari laalo kaa tarey a wone bina laalo arzaka doo harey.³⁶ Ay goono ga cii aranj see, boorey ga laasaby no, sanj ni yaamo kulu kanj ii bey ga cii bonj.³⁷ Zamma ni sanno doo harey ii giini adilanj di, nii sanjney doo moo ii gini kiiti ga zeeri.³⁸ Wodini banda hantum ko yanj da farisanjcey yanj tu Yesu se ga ne: "Rabbi iri ga ba iri mi du alama fo kanj funu ni doo."³⁹ Amma Yesu tu i see ga nee: Zamani laala da zenoteeri goono ga alama hanj, amma ii si a no alama kuulu kalla Inussa woney alamaa.⁴⁰ Matekanj Inoussa te jirbi hinza, ciini hinza hamissaa beeroo gunjaara, yactini noo booro izoo ga tee jirbi hinza ciini hinza laabo gundaa ra.⁴¹ Niniva borey ga tuunu zamano borey banje kutoo honne ga ii kiiti ga zeeri, zamma ii tuubi, Inussa waazoo se, amma hanjkanj bissa Inoussa goono ne yaa.⁴² Danj di kanja koy weyo, ga tunu nda zaamani boorey, go ii kiiti ga zeeri. Ta Fuunu laabo banaytaaa ga ko ga hanjanj Suleyman laakaloo see, aranj ma guuna hari kanj bissa suleyma goo no no nee wo.⁴³ Watikay biya laalo fo fatta borofa ra, a ga kay nongu yanj sinja hari ra, a goo no go fulanzam nongu ceci, amma a si duu.⁴⁴ A go ne Ay go yee ay fuwo kanj ra ay fatta, Watikanj a ka, a gaa gar ii naa haaby ga sokom.⁴⁵ Kala a ga koy ga ceeci biya iiye kanj yanj laadanj dey, i kuula kaa ga gaaro nadini. Booro alhali kokoranj to ga ka gaa jaase ii sintince. Yadini no ga tee zamani laaloo baarey ga.⁴⁶ Watikanj Yesu goono sanney yo ci, kala yanjwo da a armey kaa gaa key tarey ii ga baa a ma salanj a see.⁴⁷ Booro fo ne a see: "Nga ne ya, ni nanj da ni keyney goono tarey ii ga ba ii ma salanj ni see."⁴⁸ Amma Yesu tu ga ne boora kanj cia see yadini ga ne: Mey no gatti ay wone nawo? wala mey ga ti ay wone keyne?"⁴⁹ Kala a ninj ga kanjbaa salle, a wone taalibey do ga ne: "Nga neya, wone yanj ga ti ay yanj, da ay arme da ay weyme."⁵⁰ zama booro kanj go beena baayo te, gati ay yanj da ay armey da ay weyme."

Chapter 13

¹hanna dim Yesu funu winj di kay ra a goono ga cawayndi ga ka ga goro tekoo me .² Jamaa boobo fo maa windi , nga mo tunu ga kaary hii fora ga goono. jamaa goono ga key jaboo ga .³Yesu cii se mo hari boobo missa yanja : a ne i see "Duma ko fo neya kay fatta ga duma. ⁴Walikay a goono ga duma ,dumari fo yanj kanj ⁵fonda jabo ga, cura izey mo ka ga i njwa.Dumari fo yanj kanj tondey ra nonj gu kanj tassi boobo siino . Sahaa da i tunu zama labu guuso siino. ⁶amma watikay weyna fatta, i tonu zamma i sinja kaaji, i koogu mo.⁷A fo yanj kanj karjey ra, karjey mo beeri gu kooto . ⁸A fo yanj kanj labu hanna ra , ga hay izey, zanj gu a fo se,Weydu a fo se da waranj za a fo se. ⁹Boora kanj gonja hanga kanj ga ma, ma maa.

¹⁰Talbey ka Yesu do ga ne a se: i fo se no ni ga salanj jamaa see missa yanj? ¹¹Yesu ne i se :yi na aranj no aranj ma du ga beene mayra gandey bey. amma manti ngay wo. ¹²Zamma boore kanj gonja , i ga tonjonj a se, a ma boora kanj sinja, i ga taa ga, ba haykay goono a se ii gaa ta aga.¹³wodin se ay go ga salanj i se nda misa yanj, zama gunayanj ra, i ma si di, ¹⁴hangayanj ra mo i ma si faham.Yi bonj Isaya annabitara du toonandi yanj: mayanj do aranj masi faham, diyanj do aranj masi fayanj ka, ¹⁵Zama borey wo biney sinja fundi, i woney hanjgey sanj di kalla i ma, i ni yey mo ay daabu i ma si dii se, i na nga hangay daabu i ma si du gamo se , i mo si faham, gaa du ga bare ga ka ay do ay mo du ii noo baani se.¹⁶Albarkayte ga ti aray mo izey zama i ga di, da aranjhanjgey zam i ga ma.¹⁷ Cimi ay ga ne aranj se, annabi boobo da adili boobo ceci ngey ma di hari kanj aray goono ga di anna ii mana di , ga maa hari kanj aranj goo ga maa, amma ii mana mo.¹⁸Aranj ma hanjanj sonhan dumu koyo misa se . ¹⁹Da booro fo hanganj meyra booro se,a mana faham a se mo, ii laalo ka ga hari kay a duma bena ra zey. hari kanj te dumari izey kanj yanj kanj fonja jabo ga noya.²⁰Dumari izey kanj yanj kanj, tonj di yanj ra, boorey no kay watikanj ii ma sanj no, i gaa taa saadini da farhan boobo ,²¹ i senj do koaji , ii ga key lokaci keyna. watikanj siyanj wala gurzugey ka sanno se sadini nda ii ga kati ga kanj.²²Wo kanj yanj karjey ra, ga ti boorey kanj yanj ga ma, sanno, amma

ndunanj karhanj da arzaka joote yanj ga sanno koote, ii si hari kulu hay mo. Wo kanj yanj kanj laabu hanna ra.²³ gatti boora kanj ma sanno ga faham da mo. nga no ga hay izey, go far mo. zanga a fo see, dwey iidu da waranza, a ga hagey nda mo.²⁴ Yesu ye ga misa fo ci i se ga ne : beene meyra ga ciya zanga booro fo kan na dumari hanno duma nga faaro ra.²⁵ Watikanj boorey gano ga jirbi ,ibaro ka ga dumari laalo duma alkama a ra . Watikanj dumarey fatta ga ugay izey hay, kalla subu laaley banjey.²⁶ Fari koyo goy terey koy go diya a ne: yri koyo, manti dumari hanno no ni duma, mate no ga te kanj subu laalo banjey?²⁷ Fari koyo goy terey koy go diya a ne: Iri koyo, manti dumari hanno no ni duma, mate no ga te kanj subu laalo banjey? A tu i se "I baro tee goy no".²⁸ goyterey tu a se ga ne "ni ga ba iri ma i dagu ? Rabbi ne i se "habada , aranj ma si alkama"²⁹ Rabbo ne i se "habada , aranj ma si alkama dagu watikanj aranj goono ga ceci ga i kaa.Aranj ma i na i ma beeri cere banje, kalla wii yanj waate.³⁰ watikanj wii yanj locaco , ay ga ne borey kanj yanj ga wii yanj wote, ii ma jini ga subay wii ga hau ga margu nangu folonj ii ma du gi tonu se. ga ii ma alkama dagu ay barmey ra.³¹ A na misa fo ci i se koyne: " beene koytara si kala mutardu ize cine kan booro sambu ka duma nga farro ra.³² Dummarizo din kayna nda dummarizey kulu, amma waatin kan a beeri a ga cia turi kan beeri nda turey kulu kallo ra. Kallo curey-izey ga kaa ga ngey fuwey cina a kambey bon.³³ Yesu ye ga misa fo ci i se ga ne: " Irkoy mayra ga hima nda dalbu kan woyboro fo margu hamn7 nessiji hinza ra kala a tun.³⁴ Yesu na jama cawandi, a na aye wo dumi kulu ci i se misiyan ra, a si ay kulu ci i da manti msiyan ra no.³⁵ A ciya yadin ariyan kan annabey ci ma du ka too, kan i ne: " A na i mayey feri da misa yan, ay sallan ari yan kan goono za ndunya sintina.³⁶ Waati kan Yesu na jammaa sallama bandda a ye windora, wato din no a talibey maana ga ne:³⁷ "Ni subbu laala kan tun farro ra misa ferri ir se. A tu ga ne : " Boora kan na dumize hanna duma ga ti Booro Izo.³⁸ Farro ga ti ndunya, dummari hanna ga ti mayra izey, subu lalla ga ti carmey-komo izey,³⁹ ibbaro kan na subu lalla duma ga ti ibblisi. Wiyan alwato ga ti ndunya bananta, wikoyey ga ti malekey.⁴⁰ Yadin no mata kan ina subu lalley margu ga toon, yadin no a ciya da ndunya bananta.⁴¹ Booro Izo ga nga malekey donton i ma hay kulu kan ti zunubi daalili da boorey kulu kan ga adiltarey janey te goy te maargu ga ka nga koytara ra.⁴² I ga i cattu danji laalo ra, nondin no henni nda hinje-kanji yan ga te.⁴³ Waato din no adilantey ga kaari danga wayna cine i waano Baabo mayra ra. Borey kan yan gonda hangga kqn maa ma maa.⁴⁴ Beena mayra ga hima sanda arzaka fo kan go tuggante fari fo ra. Booro fo dia ga tuggu a farhan beero ra, a koy ga hay kulu kan go se neera ga faaro din dey. Yesu ye ga ne koyne: "⁴⁵ Beene mayra go danga neerandi ko fo kan goono taalam hirize-yan ceci.⁴⁶ Waato kan a du hirize-darzante fo, a koy ga hay kulu kan go a se neera ga kaa ga dey.⁴⁷ Irkoy mayra ga hima danga taaru fo kan i tan teeko ra, a na hamisa dumi-dumi di.⁴⁸ Waato kan cine a too mo, a na i candi ka kande jabbo ga, ka i haney da i laalley ka care ra, ka dan cilla yan ra. I laalley mo i na i furu.⁴⁹ Yadin no a ga baranda ndunya bananta ra. Maleyka ga kaa nan kan Irkoy boorey citi ga boro lalley kaa borey haney game ra.⁵⁰ I ma i cattu danji laala ra, nodin heni nda hinje kaama-yan ga baara.⁵¹ Aran faham da hayey din kulu wala?" Talibey tu ga ne: "o ho ir faham".⁵² Yesu ne : "Wodin se no: taalibe kulu kan go bene koyta-ra kan i cawandi nda asariya tira, ga himma danga windikoni kan na nga jiney taaji da izeno yan kaa taarey nga tuggurey ra.⁵³ Waato kan Yesu na misey din ban a tun nodin.⁵⁴ Wodin banda Yesu koy nga hereyey laabo ra. Boorey kan yan go ga hangane a se mo ne: " mane no a du laakal wone da danbara ayey wo, mane no i fun a se? "⁵⁵ manti bundu goytero Izo no? manti Mariama ga ti a nia, manti Yakubu nda Yusufanda Siman da Yahuda niayzey no? "⁵⁶ A womey mo mante i kulu ne iri game ra newo? yadin ga man ga no hahey wo go ga fun booro wo se?"⁵⁷ I go ga di danga a go ga donda ngey no. Yesu ne: " I si donda Annabi kala a laabo da windo ra mo."⁵⁸ A mana dambari hari boobo te nodin ,i wone cimiberi- janan se.

Chapter 14

¹alwato din bonkoono hirodus ,maa yesu maa. ²A ci nga tamey se : «Johanna baptisma te kwa, no tun ga fun buukoy game ra. Wodin se no goy dabarikoonney din go ga te à do». ³Amma hirodus n'a Johanna di ka dan kasu, herodia kan ga ti à keyne filibos wande dahay se. ⁴Zama se Johanna baptisma te kwa ne bonkoono hirodus se: «amana hagu assariya ra à ma nga keyne wande sambu nga wande». ⁵Hirodus ba nga ma wi ,amma à mana wodin te, à humburu jama zama i go ga Johanna sambu danga annabi no.⁶ Amma kan hirodus hayano giiru zaro bare ka kaa din hirodus ize wayo gaan borey game ra. ⁷Wodin mo kaanu hirodus se. Kala à n'a sanku sambu (alkwali) ka ne: «hay kulu kan à ga nga nwarey nga mo ga no nda . ⁸Kala wandiya nyano n'a Lordi à ma ne : «m'ay no Johanna baptisma kwa bono garanti bon». ⁹bonkoono laakalo tun haya kan à ha dahay se. amma zama à zeyano borey jine kan Yan go hawra do sabay se à ne i ma woodin te.¹⁰ kala a donton kaso ra ga ne i ma Johanna bono pâti. ¹¹Kala i kande à se bono franti ra, ¹²à n'a yéti ga no wandiya se kan konda nga nya se kala à taalibey kaa g'a gahamo sambu ga koy ga Fiji mo. woone banda i koy ga yesu kabarandi. ¹³Kan yesu ma baaro , dira noodin hi fo ra ga koy saji fo ra. Kan jama bay wodin ga kala borey go ga fun kwaarey ra ga kaa yesu do ga gana ce gaa. ¹⁴Kan yesu kay i jine mo, à di jama baayan kala à bakar i se à n'i jantekomey no baani.¹⁵ Kan wicikambo to à taalibey kaa à do ka ne à se mo : «ne wo saji no, alwato mo koy gumo ma nan jama wo ma koy kwaarey ra ga ceeci nwaari ». Amma yesu ne i se : «i sinda diras laami ,aran bumbey m'i no nwaari i ma nwa.»¹⁶ i ne yesu se: «amma buuru gu nda hamisa ize hinka hine ne ya». ¹⁷Yesu ne i se: «wa kandey ay se». ¹⁸Yesu ne jama se «i ma goro subu taya bon». ¹⁹A n'a buuru guwa sambu da hamisa ize hinka, à n'a beene guna kala à n'i albarkandi à n'a buro ceeri ka no taalibey se ngey mo sobey ka n'i zabane jama se. ²⁰I kulu nwa kala i kungu. Kala i n'a cilla way cindi hinka toonandi ga jare nda wo kan cindi. ²¹Borey kan Yan nwa, alboro zambar gu no kan wana (manti) wayborey da zanka kayney.²² Wodin banda sahadin sahadin à n'a nga talibey dan i ma furo hi ra ga koy ga jini à se yaharay kambo ga. ²³Alwati kan nga bumbo go ga jamais goro baani. Kan à n'a jama goro baani ga ban, à kaaru gondi kuuko bon nga hinne ga aduwa. ²⁴Kan kuba furo à go noodin nga hinne. Amma

kan hiyo to teeko bindo ra, talibey go ga taabi teeko bondayey dahay se, kan go g'i tuti ga te banda.²⁵ Kan almaro to kala yesu kaa i do à go ga dira teeko bon, kala i laakaley tun i ne: «biya no». ²⁶I kuuwa da humburkumay. ²⁷ Amma sahadin sahadin yesu Salan i se ga ne «wa aran laakalay kanandi». Ay no «wa si humburkumay». ²⁸ bitros ne yesu se: «rabbi da nin no nan ay ma dira ga kaa ni do haro bon.» yesu ne: «kaa». ²⁹kala bitros fatta hiyo ra ka dira haro bon ga koy yesu do haray. ³⁰ Amma kan bitros di hawo taabi, à humburu à sintin ka miri haro ra. Kala à kaati «rabbi m'ay faaba». ³¹Sahadin yesu n'a nga kamba salle k'a bitros di ka ne: «alboro cimi beeri kayna koyo, i fo se ni sikka?» ³² kan yesu da bitros furo hiyo ra kala hawo kay. ³³Kala talibey kan go hiyo sujaada yesu se i go ga ne: < ni ya irikoy izo no». ³⁴Kan i danandi ga bisa i kay kayna, janisarata laabu. ³⁵ Kan laabo din borey bay kan yesu no, i soboy ka. Baaro toonandi nangu. Kulu kwaarey ra, ngey mo kande ngey jante komey. ³⁶I n'a yesu nwaarey ngey ma kamba hinne à bankareyey meyey gaa, borey kulu kan lamba du baani.

Chapter 15

¹Kala farisi fonda borey da assariya dondanandiko fo Yan fun urusalima ga kaa yesu do. ²I ne : «i fo se no ni talibey go ga kaayey naamey harta ? zama i si ga ngey kambey nyune hala i ga nwa.» ³Yesu tu i se ka ne: «aran binde i fo se no aran ga harta irikoy l'Ordo ga aran naamey sabbay se?» ⁴Zama irikoy ne: "ma ni nya da ni baba beerandi " da mo " boro kulu kan n'a nga baba wala nga nya laali hakika à ga bu " ⁵amma aran wo ga ne borey se " boro kulu kan ga ne nga baba wala nga nya se gaakasina kan aran hima ga du ay do ay na no irikoy se". ⁶Bora din koy si laami da baabo beerandi Yan koyne. Yadin cine no aran go ga irikoy sanno ganandi nda aran naamey sabbay se." ⁷Munaficey! Isaya n'a annabitaray te aran bon kan à ne "borey go g'ay beerandi. ⁸Da ngey meyey hinne amma i biney mooru ay, yaamo no i go g'ay beerandi. ⁹«Dondanandiyanyey mo borey alaadey bon no i go g'i te». ¹⁰Wodin banda à n'a jama ce nga do ga ne i se: «wa hangan, ga faham.» ¹¹Manti hay kan ga furo boro ra no ga boro ziiibandi; amma han kan ga fatta meyo ra.» ¹²Kala talibey kaa yesu ka ne à se, «ni ga bay kan ni sanney kan ni ci n'a farisi fonda borey futtandi?» ¹³Kala yesu ne i se: «turi nya kulu kan baaba mana duma i ga dagu». ¹⁴Wa si hangan i se. Jine boro Yan kan Dana no. Danaw ga danaw candi, i boro hinka kulu ga kan guuso ra». ¹⁵bitros tu yesu se ka ne : «ma yaseyey feeri iri se». ¹⁶Yesu tu ka ne à se : aran wo si faham no?» ¹⁷aran si bay kan han kan ga furo me ra à ga bisa ga to buzugu ra ga bisa ga to haray haray?» ¹⁸Amma hayey kan ga fatta me ra si fun kala bine ra. Hayey din no ga boro ziiibandi zama bine ra no miila laaley ga fatta, ¹⁹da boro wi Yan, da zinz kulu dumi, da zaytaray, da tangari seeda ,da sobeyanyey. Wo Yan ga to hayey kan ga boro ziiibandi». ²⁰Amma Jan ka jambe nyun yan ka nwa si boro ziiibandi.» ²¹Kala yesu dira noodin ga koy tir da sidon laabu. Kaanance wayboro fo kan go ga baafunay noodin ka yesu do. ²²à kaati ka ne: «ya rabbi daouda izo ma bakar ay se. Ay ize wayo folla go ga gurzugandi.» ²³ Amma yesu mana tu à se. à talibey go ga nwaarey ga ne: «à gaaray zama à go ga kaati iri banda». ²⁴Amma yesu tu ka ne: «ay mana kaa kala israela feeji darantey do.» ²⁵ Amma à kaa ka sombu Yesu jine Kane: «rabbi m'ay ga». ²⁶Yesu tu ka ne : à si hagu. Boro ma zanka kayney nwaari sambu ka no (dan) hansey se.» ²⁷À ne: «Oho rabbi amma ba hansey ga wo kan fun tablo bon ka kan banda nwa». ²⁸Yesu tu ga ne: «waybora ni cimibeero ga beeri, wo kan ni nwaray din ma te». Kala à izo wayo te baani lokaco din». ²⁹Yesu dira noodin ga koy galili teeko se ya haray, à kaaru gondi fo bon ga goro. ³⁰Kala jama ka à do, simbarkoy, danaway lutey, da fanakey, da jante komey boobo, i kandey yesu do, à n'i kulu no baani. ³¹Jama boobo danbara nda kan beebeey go ga Salan, leebantey du baani, gurmey go ga dira, danawey go ga di. I go ga saabu israela irikoyo se. ³²Yesu n'a nga talibey ce ga ne i se: «ay go ga bakar borey wo se zama i go g'ay gana amma i sinda nwaari . ay si ba i ma koy da haray kan nan i ma si koy ga kasam fonda ra.» ³³Talibey tu ga ne: «Manga no iri ga du nwaari kan ga wasa jama wo se sajo ra.» ³⁴Yesu ne i se: «buuru marje no go aran se?» I ci à se: «iyye da. Hamisa kaina fo». ³⁵Kala yesu na jama Lordi i ma goro banda laabo bon.» ³⁶A n'a buuru iyya da hamisey sambu k'i albarkandi wodin banda à n'a buro feeri k'a zanjarmey no talibey se. Talibey mo n'i fay jama se. ³⁷I kulu nwaa kala i kungu. ³⁸i n'a nwaa ga cindo margu ga folla iyye toonandi. ³⁹Boro zambar taaci nwaa wayborey da zankey basi kala yesu na jama sallama wodin banda à furo hira ga koy magadala laabo ra.

Chapter 16

¹Farisi borey do saducence ka ngey ma a si, ina han a ma alomafo cebey ngey ce kan ga fun beena sa. ²Amma a tu ise ka ne. Daa wicir kambu too. oronj gane: Agate alwati honno jama beena ga kirey. ³Amma susubay aronj ga naohun kuna beena ire zama a cirey. Aronj gaabey mate kan anonj ga beene alama bay , amma Aronj si lokoco do Alama bey. ⁴Aronj zamana Zinateri futo wone go ga alama ceci. A mma alama kulu no isino aronj se kan na kaa, yonana woono nga Yesu ni nan ka ngaa koyante. ⁵Kan a talibay to ya harey joba ga, idir yan ngn ma nabey sanbu, ⁶Yesu ne i se , wa hagoy amabori n darisi borey n da, saduci borey dalabu wo. ⁷A talibey yo go gunu ngey game ra ga ne zamo iri ma na buru sanbu. ⁸Yesu du kabarandiyen wodin bonj a ne. Aran cimandi yan kayna koyey wo i se aran. ⁹Aronj mana bay no, wala aronj mana fongu n da alboro zamborguwa, n da cilla marje no aronj kum na. ¹⁰Da kone buru ize iye boro zambar tocci cilla mayje no aronj kum na ? ¹¹Mati no kan Aronj sibay kan msnti boro bonj no ay go ga salan Aronj se? Wahagoy, aran bonj hagoy nda farise nda saducancey dalabu wo. ¹²Nga ifohon yabay kan manti dalabu wo kan i ga danj buru ga noa go Amma n gey ma hagoy n di caruyandiyen n yey kan farisi, n da saducancey ga te. ¹³Alwato kan Yesu too cesare labora kan go fillby. A mi nga tabey han: May no go ga boro izo hi mandi? ¹⁴Igo ga ne: boro, fo yan ne irimiya no. Wola anobeyira afo no. ¹⁵A ne i se: Amma Aran wo may ga ti hay hay aran se? ¹⁶Simon Bitros tu ga ne : N ya Almasihu no, Irikoy Ize baa funanto. ¹⁷Yesu ne a se niya

Albarkante no, Simon Yohana Ize jama manti ga a basi nda kuri no na wone bangandi ni se . Amma ay babo kan go beena ra no.¹⁸ Ay ga ci ne se ni ga ti tondo , n da tondo kan bon ay ga kinaro dake kan gati Egilisio. buyan fu magey sihin ga kay ga baabo n da.¹⁹ Ay go ni no beene koy tara sofi Izo. Ay kulu kan ni haw ne wo o ganda laboobon i ga i haw beene ra. ²⁰Kal Yesu ne talibey se wa sa cii boro kulu se, kan ay ga ti Almasihu.²¹ Za saadin Yesu go ga ne talibey se nga ga hima ga koy Ursilima, ga taabi han Ibobo se do hi jay kan ra: n alfaga beerey n da antum koyey, a tilas kal n da i na wi, a ma ye ga tun jirbi hinza ta ra.²² Bitros na ce ga ye kanbu ga ne, wone ma moru ni Rabi, wone wo ma si te ni nga Abada. ²³Yesu bare ga ne Bitros se : banda satan , ni wo katiyan tondi no ay se. Zama ni wo beena ra hayey si no ga sakula. Kala borey woney.²⁴Yesu ne talibey do boro fo gaa hinga mey gana kaal day a ni nga bon zee, ga nga bu bando sanbu , kay ga na.²⁵ Boro kulu kan ga ba nga ma nga fundo faaba gaa darandi, boro kan na nga fundo darandi. Ay say bay se ga ye ga duwa.²⁶ Zama i fo no ga han se boro se daa du idunyanjaara kulu ka n ga fundo darandi ? I fo no boa gano ga nga fundo fansa nda? baymey.²⁷Zama boro izo ga ka a nga babodarza ra n da mayleyke da kone aga boro kulu kaybana nda nga go yoo.²⁸ Ay ga ci ranse cimi boro foyan go aran ra soho. kanyan si buyan taaba, I mo na di mo boro Izo go ka nga koytra ra.

Chapter 17

¹Jirbi idu banda, Jesu na bitros, yacuba, nda yohanna a nya izo, A kondey wani tondi kuku fo bon. ²Kaala a moyduma barmay i jinne.³Kala, mussa nda Ilia bangay I se, I go salan a se. ⁴Bitros tu Yesu se ka ne: "Rabbi, a go bori iri se, iri ma goro ne. N da ni ga ba, I fu hinza cina, nin a fo, Moussa a fo nda Ilia mo a fo".⁵Zaa waati kan a go salan, kala borey nyalwante na i daabu, jinda fo fun bura ra ka ne: "Boro wo i izo no kan i ga baa guno wa maa a se." ⁶Waati kan talibey ma woodin, i kan ngey mo dumey bon, kal i to nda humburkumey beri.⁷ Kala Yesu ka, ka lamba i ga ka ne i se: "Watun, wa si humburu".⁸ Kala i guna beene kala i man di boro kulu kala dey Yesu.⁹Alwaato kan i go ga zumbu tondo bon, Yesu na lordi ka ne i se: "Wa si diiyano wo cii boro kulu se kal boro izo ma tun ka fun bukoy game ra." ¹⁰A talibey ma ha ka ne: "Ifo se no hantum key go no ga tilas no kal Ilia ma jin ka ka?"¹¹Yesu tu i se ka ne: "Ha ki ka, Iliya ga ka a ga hay kulu yeti nango ra".¹² Amma i ga cii aran se: Iliya jin ka ka amma i man a bay. Amma i te a se hay kan i ga ba. Sanga ma te kan, boro izo ga tabbi han i kambe ra". ¹³Kala talibe faham kan i go ga salan yohanna batisma tekwa bon.¹⁴Waato i ye jamma do, boro fo ka yesu do, ga gurfa a jine ga ne: ¹⁵"Rabbi, ma bakare i izo se zama ciro-ciro no go ga taabandi gumo. Zama a ga zeri hana fooyan a ga zeri danji ra wala haari ra." ¹⁶I kanda ni talibey do amma i man hinni ka no baani".¹⁷Yesu tu ka ne: "Aran kan to nda nda taari, kala waatu fo no kala waati fo no i go aran bande kal waati fo no i go hinni aran suru? Wa kanda i se." ¹⁸Jesu deeni ganje y ga ga ne i ma faata arwaso du baani alwato din ra.¹⁹Kala taalibey maanu Yesu tugurey ra ka ne: "Ifo se no iri mana hin ki garey?"²⁰ Yesu ne ise: "Aran jin kayna se, zamma ay go ga cii i se hakika, nda aran jimi bero ga beri ga to mutard ize, aran ga hin ga cii tondi bero wo se: "Tun ka koy yongo". A ga koy mo, hay kulu mo ga hin ga te."²¹ I si aya wo cii hantuma zena beri yan ra kan ti: amma folay woone yan duni si fata kal nda aduwa nda me haw.²²Kala waati kan igo Galili, Yesu ne talibey se: "I ga boro izo nooyandi borey se." ²³I ga wi mo, jirbi hinzanta a ga tun." kal talibey biney sara.²⁴Waati kan i to cafernaiim, borey kan yan ga jangal ta Irikoy fuwo se ka Bitros do ka ne: "Aran jine bora si jagal bano no?" ²⁵A ne: " aga bana." Waati kan bitros furo fuwo ra, Yesu na sanno sambu ka ne: " Ifo no ni ne Bitros, indunia bonkoney, kan yan se i go gi jangal bana? I borey wala ce yaway?"²⁶Waati kan Bitros tu: "yaway" Yesu ne a se: "Yadin ga a borey mana him ga bana waala." ²⁷Amma kan ga na jangal taakoy ma si zunubi te, koy teko ne ga, ma taaru tan ni ma hamissa kan ka sintiney candi nda ni na meyo feri, ni ga di noru a ra ma za ka kande ga no jangal taakoy se nin nda I se."

Chapter 18

¹Waato din ra,yesu talibey kaa a do ka ne: may ga ti i bero beene koytara ra? ²Yesu na zanka kayna fo ce nga do ga gisi ngey gamera.Ka ne: ³cimi no ay ga ci aran se, daran si barmey ga cia danga zanka kayna wo cine aran si furo mate kulu kan no beene koytara ra.⁴Woodin se,boro kulu kan na nga bon he ganda danga zanka kayna wo cine bora din ga ti i beero irikoy koytara ra. ⁵Da boro kulu kan na zanka kayna wo a fo ta ay ma ra,ney ta. ⁶Amma boro kulu kan na zqka kayna wo a fo tutey kan naney ay ga na zunubi te a ga hagubora se di ma tondi beri haw jinda ga da ima jindaw teko jina harey.⁷Kaari ndunya gaa alwaati binday se. zama a ga hagu nda hayey din ma kaa. amma kaari nda bora kan do harey hayey ga kaa. ⁸Da ni kamba wala ni ca ga te ni se kati yan hari a kaa ga cetu ni se nongu moro.a bisa ni se da ni ma furo beene koytara ra di ma ni jindaw dinji hala abada ra da ni kamba inka da ce hinka.⁹Da ni mo a te ni se kati yan hari ma looti ga jindoy ni se nongu moro.a ga hagu ni se da ni ma furo beene koytara ra da moo follon di ma ni jindoy danji hala abada ra da moo hinka.¹⁰Wa haggoy aran ma si donda i kulu i kaynay a fo kulu.zama ay ga ci aran se beena ra i maley key go gay baaba kan go beenara guna waati kulu. ¹¹Zamma boro izo ga borey kan yan daray faaba.¹²Ifo no aran miila?da boro fo gonda feegi wey zongu da fo darey a si feyda wey yegga cinda yeggay tondo bon go koy ga wonkan darey ceci? ¹³Da diya cimi no ay ga ci aran se a ga farha ga tonton a se ga bisa i wey yagga cinda yegga kan yan ma na darey. ¹⁴Da mo, manti aran baaba bayo no kqn go baana ra a fo kan kayna nda i kulu ma halaci.¹⁵Da ni nya-izo na zunubi te ni se, koy gaa taaro cebe a se ninda hinne gam ra da hangane ni se,ni hina. ¹⁶ Amma da ma na hangan ni se, sambu ni banda nya-izo fo wala i hinka ga no seeda hinka wala i hinza me ra cimo ma du ga goro.¹⁷Da wingi ga hangan i se konda sanno eglisia ra.Da winji mo ga hangan eglisia se i ma himandi dumi cindey cine da jangal taako.¹⁸Cimi no,ay gaa ci aran s hay kulu kan aran haw labo bon ga feri beena ra. ¹⁹Koyne ay ga ci aran se daran ra boro hinka saba labo bon ga hay fo haa ay baabo kan go beena ra ga taa i se. ²⁰Zamma nan kan i hinka wala i hinza margu ay maa ga ay go i game ra.²¹Kulu bitros ka ga ne yesu se: rabbi

sooro marge no ay ga yaafa ay nya-izo se da na zunubi te ay se?kala sooro iyye. ²²Yesu ne:ay ma na ne aran se sooro iyye, amma kala sooro wey ye wey ye hala iyye. ²³Kulu beene koytara si hima kala bonkoyni fo kan ga ba nga ma wantare te da nga tamey. ²⁴Kan a sintin wantara i kande a se tamu fo kan a ga gana talant zambar wey. ²⁵Amma za kan a sinda han kan ga bana a koyo na lordi no i ma nera dinga wande ize da hey kulu kan go a se ga garow bana. ²⁶Tamo kan ga sududu a gine ka ne: ay koyo suru ay se kulu ay ga kulu bana. ²⁷Gaa no,tamo din koyo, to da bakarow; na tan ga garewo kulu yafa a se. ²⁸Amma tamo din fatta ga gar nga cele tam fo yan kan a ga ganadeniers zongu.a na di ga sambu karra ga ne: ay bana han kan ay ga ni gana. ²⁹Amma a cele tamo kan ga nwarey ga ne:ma du suru ay ga kulu ay ga ni bana. ³⁰Amma tamu gina winji,a koy sambu no ga jindow kasu kala kan a na bana han kan a ga gana. ³¹Kan a cele tamey di han kan te, i biney sare gumo. I kaa ga dede ngey koyo se hay kulu kan te. ³²Gaa no tamo wo koyo na ce ga ne a se: nin tame bine bibo ay na ni yaafa da gerow kulu zama ni nay surandi. ³³Ni hima ga du bakarow ni cele tamo se danga mate kan ay du bakarow ni se da no? ³⁴Kan a koyo futu a na gurzugandi kala kan a ga gana bana. ³⁵Yacine no ay baabo kan go beene garan himandi nda aran ra a fo si yaafa nga nya- izo se da bina kulu.

Chapter 19

¹Wata kan Jesu salan ka ban,a dira Galili ka koy koyra kan se iga ne Jude. isa bisanta Jurdan gnora. ²Jama fo yan go ga gana a go gi no bani. ³Farisey borey goga sifa , ga ci ga ne i yarda londe ra albora ma nga wande fay hay kulu se? ⁴Jesu tu kane, aran mana a ce ye bora kan ni taka za sintina a ni taka aru da wey? ⁵A ne koy ne, wo di ne se alboro ga dira nga babo da nga gna do ka margu nga wande ga ihin ga ci hame falen. ⁶Yadine ima na ki ya hinka anna han falon . yadine ga hankan Irikoy margu boro kulu ma sifey. ⁷I fo se kan Musa ga iri lordi ga ne iri ma feyan tira no. ⁸A ne i se aran bine sande no Musa ma no aran lordi ka ne an ma sin tina manti yadine no. ⁹Ay ga ki aran se boro kulu kan na nga wonde fey da manti zina se ka a fo higi a go ga zina. ¹⁰Talibey ne Yesu se da ya dine ga ti han ka alboro hina nda weyboro, a si bori i na hiji ¹¹an ma yesu ne i se,manti boro kuli no ga yarda da ce yen di yon dini an borey kan se hine i na no ¹²zama boro yan ga no kan za nge gudara no i ni manta i fo yan gono kan i manta kan manti alboro yan go no kan yan na nge bon mante Irikoy koytara se boro kan ga hin ka du ce yandi ma ta ¹³an ma i kande zanka key ne fo yan a do a ma kanbe daki bon ga aduya i se an ma talibey on ga i garey ¹⁴an ma yesu ne wa si zanke gangi wa nan i ma ka ay do zama irkoy beene koytra ga hima n da borey kan ga hine ¹⁵a na kanbe daki bon wa ti dine banda a dira no dine ¹⁶wodi banda borofo ka yesu do a ne.Rabbi goy hana ne fo mo ay ga te ga du Irikoy koy tara ¹⁷Yesu ne i se i fo se ni gey han han kan g beeri? a follon ga bori, amma di ne ga ba ni ma furo bafuney ra ni ma lordey ga hi. ¹⁸Bora ne a se:lordi fo?Yesu ne:ma si wi ma si zina,ma si zeye,ni ma si tari séda no. ¹⁹Ma ni gna dine baba berandi.Ni ma ba ni gorkasino dan ga ni bunbo. ²⁰Furo tejo ne a se:ay na hayey kulu te.I fo mouradouno ay te? ²¹Yesu nè a se: all dey ni ga ba ni ma ciya hanante. ya dine ga ni ma nera hay coulou kan go ni se ma no talkey se ni ga dou arzaka bènara.Koyne ni ma ka gey gana. ²²Anma wato kan cine arosso ma han kan Yesu ne a se,a dira da bine hassarow zama a gonda arzaka bobou ²³Yesu ne iga tallibey se:Da tchimi ay ga ci aran se a ga gabou andamise arzakoyni se a ma fouro Irikoy koytara ra. ²⁴Koyne ay ga ci aran se a ga falla yo se a ma fouro sana foumey ga.Ga bisa arzaka koyni se a ma fouro Irikoy koytarara. ²⁵Wato kan cine tallibey ma woney y danbara goumo,moy no ga hine ga dou faaba? ²⁶Yesu ni gouna ga ney:wey ne ga gabou andamisey se amma irikoy do ay koulou ga hine ga te. ²⁷Bitros tou a se ga ne:gouna,ini na hay coulou nan guine ganna,ifono iri ga dou ya dini ga? ²⁸Yesu ne i se:cimi no ay ga ci aran se aran kan ney gana lokatchi kan ga ka a ra wato kan bore izo ga goro nga ka ragata darzant bon,aran mo aran ga goro karaga wou cidi hinka bon,ga owmi weii chindi hinka ²⁹Boro koulou kan na ingey tchiti wioley,a gneyzé Alberey,da gneyzé weyborey.A baba a gna a izey,walla a batama,ay mayo sabey se a ga dou a cine zangou A ga faali halabaola toubou. ³⁰Amma borey kan yan ga ti i jiney sonhon i ga ciya banda boryan.I bobou ka ciya banda borya ,i ga ciya jiney boryn.

Chapter 20

¹Cimi no, Irikoy koytara si hima kala Farikoy fo kan fatta za susubay nda hinay ga goyteeri yan sambu nga faro ra. ²Alwaato banda kan i saba nga nda goyizey zaari nooro bon, (kan ga ti denier follon), a na i samba nga faro ra. ³Guuru hinza lasaabay, a fatta, kulu a di goyize fo yan kan go habo ra, i si ga hay kulu te. ⁴A ne i se : « Aran mo wa koy ay reyzin kalo ra , ay ga aran no hay kan ga saba. » A bindie i koy ga goy. ⁵Koyne, a fatta guuru iddu, nda guuru yagga lasaabay, a te sani follonka. ⁶Ce fo koyne, guuru way cindi fo lasaabay, a fatta, a di boro fo yan, i si ga hay kulu te, a ne i se: ifo se aran go ne zaaro, kulu muraadu si ? ⁷I tu ga ne : « zama boro kulu mana iri za goy » Kulu a tu ngey mo se : « Wa koy ay reyzin faro ra. » ⁸Kan wicirkambo to, fari koyo ne nga faro jine funa se : « Goyizey ce, ma i bana, za kokorbanda bora, ga koy sintina ga. » ⁹Waato kan goyizey kan i sambu guuru way cindi fo ka, afo kulu du nooro follonka kan ga ti denier fo. ¹⁰Waato kan sintinay goyizey ka, i miila ngey ga du ga bisa cindey, amma afo kulu du nooru follonka. ¹¹Kan i du ngey banado, kulu i go ga ziniini faro koyo ga. ¹²I ne : « Kokor banda goyizey, guuru follon goy no i te amma banandi follonka no ni na iri no, iri kan yan taabi za susubay dunga ra. » ¹³Amma farikoyo tu i ra afo se : « Ay cora, ay mana taali kulu te ni se, manti denier nooru fo bon no i nda aran saba ? » ¹⁴Wa ta aran nooro ga sobay W. Ay suuban ga kokorbanda fari-fariizey no banandi follonka. ¹⁵Ay sinda fondo ay ma te hari kan ay ga ba nda ay arzaka no ? Wala aran ga canse zama se ay ga no ? ¹⁶Yadin cine no boro kan ga kokor ga te sintina, sintinay bora mo ga te kokor banda bora. (Tira zeeno hanney mana dan : i na iboobo ce, amma i kayna yan no i suuban). ¹⁷Kan Yeesu go ga ziji ga koy Urusalima, a na taalibi way cindi

hinka sambu nga banda. Fonda ra, a ne i se :¹⁸ « Wa gune, iri go ga ziji Urusalima, a binde, i ga boro izo noyandi alfagey nda asaria dondonandikoyey se. I ga buuyan ciiti dumbu a se,¹⁹ ga a noyandi dumi cindey se i ma du ga donda a, i ma a barzu, ga kanji. Amma jirbi hinza banda, a ga tunu buukey game ra.²⁰ A binde Zebede izey wane njanjo ka Yeesu do nda nga zankey. A sombu Yeesu jine ga hã hay fo.²¹ Yeesu tu a se : « Ifo no ni ga ba ? » A tu a se : « Ma no fondo, ay ize aru hinka ma goro ni koytara ra, afo ni kambe njwaaro ga, afa ni kambe wo »²² Amma Yeesu tu a se ga ne : « Ni si bay hay kanj ni go ga hã. Haro kanj ay ga hãnj, aranj ga hini ga a hãnj no ? » I ne a se : « Iri ga hini »²³ A ne i se : « Cimi no, ay haro aranj ga a hãnj amma ay kambe njwaaro nda ay kambe wo g agora, manti ay no ga a no, amma borey kanj yanj ay baaba soola a se no i na gisi.²⁴ Kanj taalibi cindey ma sanno din, i mana ma payze hinkey din kaani.²⁵ Amma Yeesu na i ce nga do ga ne : « Ni ga bay kanj dumi cindey kanj si Irikoy bay, i jine funay ga i may, i jine boro hanney go ga i danj i mayra cire.²⁶ Amma, a ma si ciya yadin cine aranj game ra, amma boro kanj ga ba nga ma beeri aranj game ra hima ga may aranj se.²⁷ Boro kulu kanj ga ba nga ma te jine boro aranj ra hima ga te aranj se goyize.²⁸ Yadin no boro izo mana ka i ma du ga may a se, amma a ma may ga nga fundo no fansayanj boro boobo se. »²⁹ Kanj i fatta Yeriko, Jama boobo na gana.³⁰ A binde, danaw hinka fo go fonda jinda ga. Kanj i ma kanj Yeesu no go no ga bisa, i kaati ga ne : « Rabbi, Dawda izo, ma bakar iri se. »³¹ Jama go ga deeni i ga, ga ne i ma dangay amma i kaati koyne nda gaabi ga ne : « Rabbi Dawda izo, ma bakar iri se. »³² Kulu Yeesu kay, a na i ce ga i hã : « ifo no aranj ga ba ay ma te aranj se ? »³³ I ne a se : « Rabbi, iri moyzey ma feeri. »³⁴ A binde Yeesu to nda bakaraw, a lamba moyzey ga, sahadin, moyey fiti, kulu i na Yeesu gana.

Chapter 21

¹watian yesu nda nga taalibey maanu urusalima,ii koara ize fo kanj maa Betfaji kanj go Zey tunj tonjoo jerga do. yesu mo na nga taalibi hinka donjon ga ne:² "Aranj ma koy koara keyna kanj goo jine raa, aranj furanj taa aranj ga di farkey na fo, nda nga bingi. Aranj ma ii feeri ga kanje ay see."³ "Da boro fo salanj aranj se ii bonj aranj ma ne: "Rabbi gonda ii muradu, sahandj da a ga nonj aranj ma diranj dey."⁴ "Yadin mo harikanj annaboo hantum ga huni ga du toonandj yanj. A nee"⁵ Ni ma ci siiyona ize wondiya se:" ni koyo no goo ka ni do, a sinj da bonj beerey, a goo no ga kaaru farkey wey da nga binj goo bonj, farkey ize bonj.⁶ I kanj de farkey weyo da nga bingoo, taalibey nangey alkubey dake i bonj, Yesu mo goro do i bonj, jamaa ra ii boobo kulu na nga alkubey daaru fonjdaa bonj,⁸ a foo yanj mo, na tuuri kanjba yanj keeri ga daaru fonjdaa bonj.⁹ Jama kanj goo Yesu gine da jamaa kanj go Yesu banda goo no ga tinj de sanjbu ga nee:" Hosana,Dauda izoo! hozana nga kanj goono ga ka Rabbi mayora, hozana beena se beene."¹⁰ Watikanj Yesu furo urusalima ra, koara mamaki ka ne:" mey noo?"¹¹ Jamaa tu ga ne:" booro o Yesu no, annabo kanj funu Nazaret Galili labo ra.¹² Woodin banda, Yesu furo yahudanney aduwa marga fuwo ra.A a boorey kanj yanj goono ga day waala ga neerandj gaarey, a na boorey yanj kanj yanj ga nooru barmey tabley da boorey kanj yanj go tantabal neera fitey bare(a gum)¹³ A nee ii see:" A goo no hantumanj te:" Higey winjoo cee aduwa winjdi,ama aranj naa bare ga tee zey yanj bi."¹⁴ wodini banda, danawu yanj da fanaka yanj ka a do aduwa marga windoo ra, a nii no baani mo.¹⁵ Amma watikanj sojey koy ni beray da hantum koyey dii hori beerey kanj a tee, ii maa moa,zankey goo no ga ginje sanjbu aduwa marga fuwora ga nee:" hozana Dauda izoo ga";¹⁶ii futu ga ne:" ni gono ga maa harikay ii goono ga cii?". Yesu tu ii se ga ne:" Oho, aranj mana bay ga caw," nii ga beytu tonante fahandj zankey da hayfajey mee ra."¹⁷ A funu i do ga fatta koara ra ga koy Betani, ga cimo wi noodini.¹⁸ Susuba ra watikanj a ye ga ka koara ra,a ma harey.¹⁹ A na jeje hanj fo fonjney ga koy a doo Amma a mana hari kulu gar kalla kopto yanj. A ne jeje yanjwo se: "Ize kuulu ma si ye ga hay niga." jeje yanjwo koogu sahadini da.²⁰ Taalibey farhanj ga mamaki, ga ne: "mate no,jeje yanjwo koogunj nda sahan dini da?"²¹ Yesu tu ga nee i see, cimi, ay goo no ga ne aranj se, da day aranj ga cimandi, aranj si sika, manti hinne aranj ga tee, hari kanj ii tey jeje yanjwo se bo,aranj ga ba ga ne tondi wone se: "Ma ni ni bonj dagu, ga ni bonj tanj teeko ra " yadini mo ga te.²² Hari kulu kan aranj wayrey aduwa ra, aranj ga cimandi aranj ga duwa"²³ Wati kanj Yesu furo yohudancey aduwa marga fuwo ra, sargey koni berey da jamaa dottijey ka a do watikanj a goono ga cawandj ga ne: "Da hinni fo no ni go ga hay wey dini te, may gini no hinno dini moo?"²⁴ Yesu tu isse ga ne:" Ay mo ga aranj hanj sani fo, de day aranj ci ay see, ay mo ga ci aranj se hinni kanj doo no, ay go ga goyey wo tee.²⁵ Yahaya batisma manga no a funu, beene walla borey doo? Yi sawara ngey bonj gama ra ga ne: "Da iri ne beene a ga ne i fo see no aranj mana cimandj? ²⁶Amma da iri ne" borey do", iri ga hanjburu jamaa, zamma jamaa kuulu na yahaya sanjbu annabi.wodini se,²⁷ i ne Yesu se:" Iri si bey." Yesu ne i se:" ay mo si cii aranj se hinni kanj do ay goo no hay wey dini te."²⁸ Amma aranj ma woney laasabu. booro fo gonj da izey hinka. A koy ii sijntinaa do ga ne: "ay izoo, ni ma koy hunjkuna ga goy zetunj farow ra!"²⁹ kotiya tuu ga ne: "ay si a teel!", amma a na niyanj barmey ga koy.³⁰ Bora koy a wane ize hinkantaa do, gaa hari folonj ka ci a se. wone ne: " ay ga koy baaba, amma a mana koy".³¹ Ize hinkey ra wofo no na nga baabo baayo te? I tu ga ne: "Yi sijntina". Yesu ne ii se, cimi, ay goono ga cii aranj see jangal taakoy da, weykurey ga jinj ga furo aranj see, Irikoy meyrar ra.³² Yahaya kaa adilitarey fonjda ra, amma aranj mana cimandj a ga, watikanj jangal taakoy da weykurey goono ga cimandi. watikanj aranj di woodini banda aranj mana tuubi ga cimandi.³³ Aranj ma hanganj musa wane mo see! booro fo neya kanj gonjda batama fo, a maa Zeytunj kaali tilam ga kaali. A kuna ra gaa haya zetun kali hauzu koy ganj se,ga naaru ga koy laabu fo.³⁴ Watikanj, kallo arbarka kayanj woo too, a na nga goyteri yanj sanjba, nga ma du ga du nga baa kalloo arbarkaa ra.³⁵ Amma kalli hauzu koa , na a goyterey a fo karu,ni na a fo wii, a fo mo i na caatu da tonjdi yonj.³⁶ kalli koyo na gooteri yanj sanjba kanj yanj baa ga bissa jama woney, amma kallo hauzu koy yey tee i se mate kanj ite booro sijntinay se.³⁷ Wodini banda kaali koyo na nga bunjbo izoo sanjba ga ne "I ga lalabu ay izoo ga"³⁸ amma watikanj kalli hauzukoy dii izoo, i n ngey gamara: "Tubu koa neya, aranj ma ka, iri maa wii, tubo ma te iri woane. ³⁹Yi na cendi gaa faru kallo se terey ga wii.⁴⁰ Sanhonj,watikanj kaali koyo ka, i fo no a ga te kalli hauzu koy

yey se?⁴¹ I nee a ga booro yamey wo haliki fonjo konno ra, ga kallo sufurey boorey kan yan ga a no kallo arbarka ga watikan i naa kaa.⁴² Yesu ne i se, "aran mana bay ga cau hantumey ra, " tonjoo kan cinakey furu, bare ga te tonji baari, Rabbi do no a funu, mamaki hari no mo iri see.⁴³ Ay gono ga ci aran se, i ga, Irikoy meyra ta aran ga gaa no dumi fo kan gaa anfani han.⁴⁴ Booro kuula kan kan tonjoo dini bon a ga keeri keeri, patarmi kayna kayna, amma booro kan bon a kan a ga fufu.⁴⁵ Watikan sargey konu beerey da fansay cey ma misa dini i faham kan ngey gaa no a goo.⁴⁶ I ga ba ii maa di amma ii hanburu jamaa zama jamaa na Yesu sanbu annabi.

Chapter 22

¹Yesu na misa fo salan ise ka ne: ²«beene koytara si himanda kala koye fo kan na hijjay batu soola nga izo se. ³A na n'ga baaney dooton ima koye ka ci boorey kan yan i burney hijja do se, A ma i wanji ka kaa. Bonkono ye ga baney fo yan doonton ka ne i se : << wa koye ka ne boorey kan yaan i burnyan se, ai na ai nouaro soola, ai hawey wi da yeyji naasey, ai na sooley kullu baan. Wu kaa hijey bato do.⁵ Ama boorey din man saaley. I gana ka koye n'gey faarey ra, jarey mo koye n'gey muradey ra. ⁶Boorey kan yan cindi na Bonkono baney di ka ni gurzugandi ki wi. ⁷Bonkono futtu, a na soojey sanba i ma boro wikey wo di ka wi, i ma daanji mo daan i kuara ra.⁸ waato din ga a ne nga banney se: << burnya sintin, ama boorey kan yan i burnya mana haagu nda. ⁹day aran ma koye fondoy me ga, boro kullu kan di aran ma burney a ma ka bato do. ¹⁰A ma baney koye fondoy bon, booro kullu kan i di, a sinda i haano wala i laalo, ka ni kullu margu; hijja fuuwo bato mo to da booro. ¹¹A ma wato kan Bonkono furo ka di jama kan kaa burnya do, kala a di booro fo kan maana hijjey bankarey daan. ¹²A na han ka ne: «I coora, mate no ni te ka furo ne, ni maana hijey baankarey dan»? ama boora mana tu a se. ¹³wato dine ga, Bonkono ne nga baney se: «wa boro kambey da cey hawu ka sonbu ka cattu tarrey kubbaey bango ra nan kan heeni nda hinje kamayan go». ¹⁴Zama i ga boro boobo ce, a ma boorey kan yan i ga suuban si ba gumo. ¹⁵Wato din ga, Farisi fondo borey soola ngey ma mee hawu Yesu bon ka hirri a bumbo me saaney bon. ¹⁶I na ngey talibey samba nda Herodos borroyan, i ma ne Yesu se: " Alfa, iri ga bey kan ni ga cimi salan, ni ga Hirkoye fondoy mo caoundi nda cimi. Ir ga baye mo kan ni si yadda da borro kullu sawaara, ni si baara- baara te mo borey game ra. ¹⁷A ma ni ma ci iri se, a ga haagu i ma jangale baana Cesare se walla a mana?¹⁸ A ma Yesu kan gi miiley beye tu i se: " Munaficey! i fo se no aran gai si? ¹⁹wa cabe a se jangal nooru ize fo. I na dinaar nooru ize fo cabe a se.²⁰ Kalla Yesu ne i se: "may himandi nda may maa no wo"? ²¹i ne a se: "Kaysar". Wato din ga a ne i se: «Wa no Kaysar se hay kan ga ti a wane, Irkoye mo wa waaney no a se.» ²²Wato kan i ma woodin, kalla dambara ni di, i say-sayka dira. ²³Handin hanney Sadusi fondo borey, kan yan goono ga ne buukoy tunandiyanon si no, kaa Yesu ga han ²⁴ka ne: «Alfa, Musa ne: da Alboro bu a mana du haayan, kaynno hima a ma waando hijji a ma du ka du a se ize. ²⁵Kooyne nda, nya-ize iyye fo ne, sinttinaye boora hijji, a bu a mana du hayyan, a na waando nan kaayno se. ²⁶Nga kan ga daaka a ga mo bu, I hinzanta mo yaadin, kalla i boro iyya kulu. ²⁷I banda mo waybora mo bu. ²⁸Soohon kalla ni ma ci iri se, kayando hane may no ga ti wayboro wo kuurney boro iyyo wo ra? zama ikulu n'a hijji.» ²⁹Amma Yesu tu ka ne i se, «Aran kulu goono ga darey no, zama aran si fahaame da Hirkoye hino, nda Tawreta, nda Zabura, nda Linjiilla no. ³⁰Zama bukooye tunandiyano zamana hane, hijjey sino, i si boro hijjandi mo, ama boro kulu ga cia danga maleyka yan cine no beena ra. ³¹Ama wo kan cia buukoye tunandi yano, aran mana caw wo kan Irkoye ne no?: ³²«Ai no ga ti Ibrahim Irkoyo, da Isaka Irkoyo, Yakuba Irkoyo?» Irkoye mante buukoye Irkoyo no, ama bafuuney Irkoyo no.» ³³Waato kan boorey ma wone, dambara hari ni di nda dondonandiyaney. ³⁴Amma wato kan Farisi fonda borey ma kan Yesu na Sadusancey zerri sani ga, kalla ina care margu. ³⁵Ira gonda assariya dondonandi ko beri fo, kan na Yesu han nga ma si se: ³⁶«Alfa, woofono ga ti lordey kulu i bero assariya ra?» ³⁷Yesu tu ka ne ; «Ni ma ba Rabbi ni Irkoyo dina bina kulu, da ni fundo kulu, da ni laakalo kulu mo, wone ga ti lordey kulu i bero, nga mo no ga ti sintina. ³⁸I hinkanta mo kan ga hima nda, ni ma ba. ³⁹I hinkanta mo kan ga hima nda, ni ma ba ni gorkasino danga ni bon cine. ⁴⁰Lordi hinka din, i ga no Tawretu nda Annabey tirrey kulu ga fun. ⁴¹Za kan Pharinsi fondo borey na care margu, i mana dira jiina, Yesu ni han ga ne.⁴² "I fo no aran ga tamaahan ay Almasihou bon? may ize no?" I tu ka ne a se: "Daouda ize no". ⁴³Yesu ne i se: "Mate no Biiya Hanjo hino ra Daouda na ce Rabbi, kan a ne: ⁴⁴"Rabbine ay Irkoyo se, ma gooro ay kamba njwara ga hala ay ga ni ibaarey dan ni ce taamo cire." ⁴⁵"Da Dauda ga ne faabakua se, Rabbi, mate no a ga te ka te Dauda ize?" ⁴⁶boro kulu mo mana hini ga salan a se koyne, za hano din hane boro kulu mana ye ga han hay fo koyne.

Chapter 23ga. yesu salan nga taalibey se nda jama marga se.

¹Asariya dondonandikoy go ga goro Musa marga bon. ²Hay kul k'i g'aran Lordi aran m'a te aran m'a goy da hayey kan i ci aran se . amma aran m'a s'i teereys te . zama i si goy da han kan i ga ci. ⁴Oho i ga jinay Tino dake borey jasey bon kan jaraw ga sandi . amma ngey wo si ba si ga lamba a ga nda ngey kambey- izo. ⁵Bah kulu k'i ga te i ga te zama borey ma du g'i sifa se. ⁶I ga ngey tira kotey te i tafa Yan no la dake ngey ga . i ga ngey bankarey kambey kukandi , i ga ba jine gorey bucey date, ⁷d'a nangorey hanney yahudancey marga fuway ra, da fo yaney tarey batamey ra . i ga ba mo borey ma ngey ce. ⁸amma aran m'a s'i ta i ma aran ce rabbi zama aran rabbi ya afollon no da mo aran ya nya -ize Yan no. ⁹Aran m'a s'i boro kulu ce baba ndunnya ra zama aran babo ya afollon no kan go beena ra . ¹⁰aran m'a s'i ta i ma aran ce jine boro zama jine boro afollon no goono. nga yesu. ¹¹amma aran ra i beero ma ciya aran se tam, ¹²zama boro kan nga bon berandi si du beerey boro kan ga nga kaynandi i ga berandi. ¹³amma kaari aran assariya dondonandikoy da farisi fonda borey aran munafucey zama aran n'a beene koytara daabu borey se .zama aran bumbo si furo aran ga borey ganji i ma furo. ¹⁴Kaari aran assariya dondonandikoy da farisi fonda borey aran ga wayborey kan kurnye bu windey nwa. ¹⁵Aran ga jingar

Yan kuku te ga borey modabal wodin se no aran ciito ga lala gumo. kaari aran assariya dondonandikoy da farisi fonda borey zama aran ga koy laabey ra da teekoy bon ga ceeci boro kan aran ga bare ga ciya jahannama -ize ga bisa aran.

¹⁶kaari aran jine boro danawaye wo ,aran kan ga ne : «boro kan ga de da irkoy fuwo mana hay kulu te ,amma boro kan ga ze da ura kan go à ra ,kala ze yano ma di». ¹⁷Aran samey danawey, wo fo no beero da afa , ura wala fuwo kan ra ga ura hannandi ?¹⁸ da boro kan ze da sargay feema mana hay kulu te amma boro kan ze da sarga kan go à bon kala zeyano m'a di . ¹⁹aran danaway ,wo fo no beero ga bisa afa sarga wala sargay feema kan ga sarga hannandi ?²⁰yadin no boro kan ze da sargay feema ze mo da hay kulu kan go à bon. ²¹Boro kan ze da irkoy fuwo a ze mo da bora kan go ga goro à ta . ²²Da boro kan ze nda beena ,à ze mo nda irkoy karga nda bora kan go ga goro karga bon .²³kaari aran assariya dondanandi koy da farisi fonda borey ,aran munafucey ! aran kan ga kori gabu nda mari ,da yaazi zakka ka amma wokan Yan bis'ey assariya tira ra aran si ni te(haggoy).(adiltarey,da bakaraw,da cimibeeri),wodin Yan no aran hima ga te (haggoy) kan. ²⁴ga nan aran si à fay din yababe. aran jine boro danaway aran kan ga hamni bi wokan ka yo goone.²⁵kaari aran assariya dondanandikoy da farisi fonda borey !aran munafucey ,zama aran ga guley- ize banda nyune da kwa gaasu amma ira to da ziibi. ²⁶Farisi fonda bora ,nin danawo ,jin ga nyun à ra haray wodin banda gulay-izo da gassiya kulu ga hanan haray haray . ²⁷Kaari aran assariya dondanandikoy da farisi fonda borey ,aran munafucey, zama aran ciya danga Sarah kan i kwaarandi kan ga bori di Yan ga haray haray amma à ra to nda buuko fumbi ,da biri ,da ziiba -ziiba kulu dumi. ²⁸Yadin no aran mo, aran ga adiltaray cabe haray haray amma aran ra to nda munafucitaray , da ziiba kulu dumi .²⁹kaari aran assariya dondanandikoy da farisi fonda borey, aran munafucey, zama aran ga annabey sarayey cina ,da mo adilantey sarayey aran g'i talam. ³⁰aran ga ne don d'ici goono iri baabey wate, don iri si margu d'ey ka annabey wi k'i kurey dooru. ³¹Amma aran go ga seeda aran bumbey bon, kan aran ya borey kan Yan na annabey wi ize yan no.³²yadin ciné no aran go ga aran baabey nesijo toonandi nda. ³³Aran gondi Yan wo gazama dumay mate ciné no aran ga te ga waada jahannama ciito ?³⁴wodin se no ,ay na annabey donton aran do ,da lakalkooniyan, da dondanandiko Yan . aran ni wi ka cindey kanji. Da mo aran na afo Yan barzu aran diina Marta fuwey ra. Da ³⁵mo aran n'i haray kwaara ga koy kwaara fo. Wodin se adilante kulu kan i wi ka kuro mun laabo bon alhako ga kan aran bon . za adilanta habila kuro kala barachie izo zakariya kuro kan aran wi sargay feema, da irikoy windo game ra. ³⁶Hakika ay ga ci aran se: hayey wo kulu ga kan zamana wo izey bon .³⁷Urusalima, Urusalima nin kan ga annabey wi kan ga borey kan i donton ni do jindaw! sooro marje no ay na ba ay ma ni izey margu mate kan gorno ga nga izey margu nga fatay cire, ³⁸amma aran wonji wadin. ³⁹Guna, aran fuwo (windo) i n'a nan kurmu zama ay ga ne aran se aran si je ka di ay kala hano kan aran ga ne: «no nga kan ga ka rabbi ma ra.»

Chapter 24

¹Yesu fatta Irkoy windo ra, a goono ga dira kala a taalibey kaa a do ngey ma Irkoy windo cinarey cabe a se, ²kala a tu i se ga ne: " Aran ma si di woneyan kulu! hakika ay ga ci aran se, tondi fo si cindi a fo bon kan i si zeeri. ³A go zeytun toodon bon, kala taalibey kaa a do ngey hinne i ma du ga han se. I ne: "ci iri se waati fo no hayey din ga te?" "i fo ga ti ni kayon alaama da hayey kan yan ga cabe ndunja tunejon. ⁴Yesu ne i se: "Wa haggoy boro kulu ma si aran darandi. ⁵Zama boro boobo go ga kan yan go gay maa sambu ga ne ngey ya Almasihu no. I ga booro boobo darandi mo. ⁶Aran ga maa wangu baaru da wangu taagi yan nongey kulu. Aran laakalo ma si tun, zama woodin tilas no kala a ma te. Amma manti bananta no jina. ⁷Laabu fo ga tun laabu fo ga, mayrey ga tun mayrey fo ga. Harey da laabu zinjiyan ga te nangu wani wani ra. ⁸Amma woodin kulu haayan taabi sintineyaney no jina. ⁹I ga aran noyandi gurzugey se i ga gaaba da aran, i ga ba aran wi. ¹⁰Ndunia dumey kulu ga konna aran a maayo sabbey se, booro boobo ga mulay, i ga care zamba ga konna care, ¹¹taangari Annabi boobo ga tun ga boro boobo daarandi. ¹²Zamma ize fututarey mo ga tooton, boorey baayan wone baakasina ga ye da banda. ¹³Boro kan hine ga key ga hine suuru kala a me mo ga du faaba. ¹⁴I ga baaru haana deede Andunia kulu ra, a ga cia seeda dummey kulu se, nga ga no baananta ga kaa. ¹⁵Wodin se daaran sintine ga dii goy laaloyan go ga te ndunia hannantey ra danga mate kan cine Annabi Daniel na ci da. "Kan ga caw ma faaham". ¹⁶Borey kan yan go Yahudia ma zuuru ga koy tondi kuukey bon. ¹⁷Boro kan go fu bon ma si zumbu ga hay kulu sambu fuwo ra. ¹⁸Boro kan go faari ma si ne nga ga ye ka kaa fuu ga nga kuwayi sambu. ¹⁹Kaari wayborey kan yan gonde gunde da wokan yan go ga nanandi. ²⁰Aran ma tee addwa ama si te jaw ra, waala Asibtu zari. ²¹Gurzugey beeri mo kan mana bay ga te ba ce fo, za hundunja taaka ga hunkuna kan i maana bay ga te mo. ²²Da manti kan i na hanno beerandi, don booro kulu sino kan ga du faaba. Amma boro subannante saabu i na haano beerandi. ²³Yaadinga da boro fo ne aran se wa guna Almasihu go ne waala a go yongo, wa si yaada manti cimi no. ²⁴Zama tangari Almasihu yan ga te da tangari annabi yan kan yan ga dambari hari boobo te,da alama yan. I ga ceci ga Subanantey baare ka kaa cimo bon. ²⁵Wa guna ay na aran kaa baaru. ²⁶Nda i ne Almasihu go tasi beero ra ma si koy, waala mo fu hanate fo ra ma si saaley. ²⁷Danga mate kan beene ga malli ga njalawu ga funu wayna funey nda ga koy wana kaney no aran ga dii Boro izo. ²⁸Nan kan almaqne buuko go, no din no kambu curro mo go. ²⁹Guurzugey zaaro banda wayna ga te kubbay, hando si nga kaaro no koyne, handariya izey kulu ga kan, beene dabbarey kulu ga ziinji. ³⁰Wodin banda boro izo alama beeri ga bangey ga funu beena ra, laabo dumey kulu ga to heeni nda baarey. I ga di Boro Izo go kaa ga burey bon ga fun beena ra. Da daabarey da daarza beeri nda hilli beeri kaaryan. ³¹A ga malleykey samba i ma koy ga subanantey maargu ndunja kanbu taaca kulu ra. Za beena ga kaa kala ndunja me. ³²Wa guna jeje gna wo din ga za aran di kan kopta go ga zeey ka fatta, aran ga bay kan henmarro maanu. ³³I kulu afo nda aran di hayey din kulu go ga te, yadin ga a too fumey ga noya. ³⁴Hakika ay ga ci aran se, zaamani wone si bisa wo kulu kan ay ci aran se kala a ma te. ³⁵Beene nda ganda ga bisa, amma a saaney si bisa. Kala a ma te abaada han

kanj³⁶ Amma hanno din, wala alwato din, boro kulu no s'a bay, ba a Malaykey kan yan go bena ra, ba booro Izo, amma kaldey Baabo kan go beena ra hine.³⁷ Mate kan Nuhu zaro te da, yadin no booro Izo kaa yonon ga te daa.³⁸ Haala tunfana ga kaa, borey goono ga nwa i gomga haan, i goono ga ngey izey wey haaney di ga hiijandi care se kala hano kan hane Nuhu furo hiyo ra.³⁹ I sinda hay kulu baaru, kala haaro baagu i ga ga koonda i kulu. Yadin no booro Izo kaayonon ga ciya da.⁴⁰ Booro hinka go fari, i ga afo sambu ga fanda afo.⁴¹ Wayboro hinka go fuffuyan do, i ga afa sambu ga a fanda a fa.⁴² Aran ma baatu, zamma aran si wati kan cine no aran Rabbo ga bangey.⁴³ Da windi koni ga bay wati kan cine zey ga kaa a kwara don a gaa battu, a si yaada a ma nga zey.⁴⁴ Yadin ga aran ga hima ga soola ga booro Izo battu, zamma a ma si koy ga kaa alwati kan cine aran mana tammahan da.⁴⁵ May no goy-ize adilanta kan windikoy ga nga windo nwaro dan a kamba ra, a haggoy da almayaley ka i noo nwaro mata kan a hagguy da? ⁴⁶Albarkante no goy-izo din da go ga te ay kan a Arkusu ci a se.⁴⁷ Ay ga ne aran se a windi koyo ga dan hari boobo jine.⁴⁸ Da goyteri laalo kan ne ay Arkusu si kaa sohon,⁴⁹ da a goo ga nga caley taabandi, ka bajji han ga furkutarey te,⁵⁰ da wone jine boora kaa, han kan hanne a mana tamahan ra, wati kan se cine a go nga bajjo hanyon ra.⁵¹ Da wone Arkuso kaa, a ga dan munaficey ra nan kan heeni nda hinje kanji yan goo.

Chapter 25

¹Beene koytara ga hima wondio wey kan yan na ngey fitiley sambu ga koy ka ari hiiji kubey.² I game ra wondio gu gono kan yan sinda lakkal wondio gu faa to da lakkal.³ Zama waato kan wondiyey kan yan sinda lakkal ningey fitilley sambu i mana ji sambu ngey banda.⁴ Amma wondio lakkal koyney na ngey jiyey sambu da ngey fitilley.⁵ Za kan arhiijo gey hala a ga kaa i kulu farga kala jirbi ni kulu sambu, i jirbi. ⁶Amma ciino farsimo, kala i maa kuuwa kan ne wa guna arhiijo gooka wa tun gaa kubey.⁷ Kala wondiyey kulu tunu i go ga ngey fitilley sola.⁸ Wookan yan sinda lakkal ne lakkal kooney se. Iri fitilley go ga bu wa iri no aran jiyo ga.⁹ Amma lakkal kooney tu ise a si wasa iri daran se wa wasu ga koy borey kan yan ga neere do aran ma dey, aran bon se.¹⁰ Waato kan i go ga koy dey yajo do arhiijo ka kala borey kan yan go solante na arhiijo gana ga koy hiija bato do. kala i na fu mayo daabu.¹¹ gey yan kuku banda, wandiyey din mo ka . I ne , alfa-alfa feeri iri se fuu mayo.¹² Amma a tu ise ka ne: AY ga ci aran se, ay sa aran bay. ¹³Wa hangan mo zama aran si bay alwaato wala zaro kan ay ga ka.¹⁴ A go danga alboro fo kan ga baa nga ma koy labu fo ra, a go mo solante; kala a na nga goysey ce ga nga alzaka telfi i ga.¹⁵ Ira a fo a na no talan gu, a fo a na i inka a fa mo a na no a fo. Ana boro fo kulu no a gabo i na me mo kan a dan afo kulu kambe ra, Ga no a koy naaru yan.¹⁶ Saa din bora kan du talan guwa ninga fotoci te a du i gu fo koyne .¹⁷Yadin mono bora kan du talan hinka mo goy a du i hinka fo ga tonton.¹⁸ Amma bora kan i no talan fo koy ga gusu fo fansi ga talan no dan guso ra ala alfaga ma ka.¹⁹ gey yan kuku banda, alfaga fun naru yono do, goy zey mo ka, ga ci hankan ngey tee da nooro.²⁰ goy teero kan du talan guuwa, kaa ga kande i gu fo ga tonton i guwa ga. alfaga talan go ni ney no, guna, ay ye ga du i gu fo ga tonton.²¹ Alfaga ne a se, foyo goyse hanno, ni na adilitarey cebe hari keyna ra; guna mo ay go ga ni dan i bobo ra, i na furo ni alfaga farhaa ra.²² Goyteero kan do talan hinka nga mo ka a ne: Alfa ni ney no talan hinka : guna mo ay he ga du talan hinka fo ga tonton.²³ Alfa ne a se: A boori goyteeeri hanno. Ni na adilitarey cebe hay keyna ra, ay ga ni dan hari bobo jiine. Furo ni alfaga farhaa ra.²⁴ Goyteero kan du talan fo a ka ne: alfa ay ga bay kan ni wo boro sando no. nankan ni mana duma no niga wi. ni ga na ne ma ku na kan ni ma na faaru.²⁵ Ay humburu, ay ma koy ga ni talanho tugu labo ra. guna han kan gati ni wonne neya.²⁶ Amma alfaga ne a se. goyteri laalo, hayfuno yaa mo. ni ga bay kan nan kan ay mana duma no ay ga wi. ²⁷Ni di don ni ga hin ga ay noro gi si noru gisiyan fuyo do (banque). du ga du riba.²⁸Yadin nga wa talen fa ta a ga gano goytero kan gonda iweyse.²⁹ Zamma boro kan gonda iga no ga tonton ba da gonda ibobo.³⁰ amma boro kan sinda,ba woka a gonda iga ta a ga. Wa goy ize yamo wo kan si muradu ra nda kulu feri ka taray ga nan kubay ra, nan kan heni nda hinje kamyar go.³¹ Waati kan boro izo ga kaa nga darza ra nda malaykey kulu. a ga goro nga karga darzanta bon. ³²Nduuniya dumay kulu ga margu a jine, a ga borey ka cerera, danga mate kan kurkoo ga te ga feejeey nda hinciney ka cerera.³³ A ga feejeey dan a kambe njwaaro gaa, hinciney mo a kambe waa ga.³⁴ Nga koyo ga ne borey kan go kambu nwaro se: wa ka aran kan baaba albarkn kan. aran kan wan ga koytara tubu. za nduniya ma na sinji.³⁵ Zama ay maa harey aran ney no njwari. ³⁶Ay go koonu aran ney bankarey, ay jante aran ney sajow, ay go kasu aran ka ay do.³⁷ Saadin adilante gane; rabbi wati fo no iri di ni kan ni go ga haray kan i ni no nwari?³⁸ wala wati fo no ni jawo kan iri ni no hari? Waati fo niri di ni go taray kan iri na ni kubay? wala wati fo no iri di ni koonu ga ni bankaray? ³⁹wati fo no iri di ni jante ra, wala mo kasu kan iri kaa ni do?⁴⁰ Nga no koyo tu ga ne hanciika ay ga ci aran se hay kulu kan aran te ni nya-izo se kulu ay se no aran na te.⁴¹ Nga a ga ne nga kambu borey se; wa funay ay do aran laalantey wo: wa koy halabada danjo ra kan i soola saytan nda nga maleykey se.⁴² Zama ay maa jaw aran ma na ay no hari. zama ay maa harey aran ma nay no nwaari. ⁴³ay koy yaw tarey aran ma na ay kubey , ay go koonu aran ma nay bankaarey , ay jante , i nay dan kasu, aran ma nay sajow gay zure.⁴⁴ Ngey mo tu ga ne waati fo no rabbi kan ni maa harey, wala jaw , wala yaw,wala konnu, wala jante ra, wala kasu ra kan mo iri ma may ni se.⁴⁵ Nga mo tu ga ne ise: hanciika ay ga ci aran se; han kan aran mana te i kulu i kayna se, ay se no aran ma na te. ⁴⁶borey wey yan ga koy hala bada gojeayan do. adilantey mo ga koy fundi halabada do.

Chapter 26

²Kanj yesu na sanney din ci ga ban , a ne nga talibey se : ¹"aran bay paska zaaro cindi jirbi hinka . Ii ga boro izo noyandi ga kanji". ³Kala alfaga beerey da dottijey margu kayafa kan ga ti alfaga beero faada ra . ⁴I te me follon ngey ma yesu di tugu yan ra ga wi . ⁵I ne : "a ma si ciya mo baato hane kanj ga nan kusuma ma si tun borey game ra ". ⁶Yesu go betaniya Simon jira kwara . ⁷Wato kanj l go njwa kala wayboro fo kaa a do nda albasta kanj to da turare kanj ga cada gumo ,k'a soogu yesu

boŋo boŋ. ⁸ Amma wato kan talibey di wodin i futu da mo i go ga ne : "« wene ya hasaraw no ". ⁹ Turaro wo i ga hima ga neera cada ga nooro fay talkey se . ¹⁰ Amma yesu kan g'i bay ne i se : " I se no aran go ga waybora za kay ? hari hanno a goono ga ay se . ¹¹ Wati kulu aran nda talkey go care do amma ay wo si goro wati kulu . ¹² Turara kan a munu ay gahamo boŋ a na mun, ay fijiyaŋo se . ¹³ Cimi no ay ga ci aran se ;ndunnya ra nangu kulu kan i konda baaru hanna i ga fongu da goyo kan waybora wo te . ¹⁴ I way cindi hinka ra a fo , yahuta kariot bora koy alfaga beerey do ga ne ¹⁵ i se : " i fo no aran gay no ay mo ga noyandi aran se ? " I na no tama nooru ize waranza . ¹⁶ Za alwato din a goceeci mate kan nga ga yesu nooyandi nda . ¹⁷ Buuru kan sinda dalbu bato zari sintina yesu talibey kaa a do ka ne : " man ga no ni ga ba iri ma paska njwaro soola ni se ? " ¹⁸ A tu i se ka ne : " wa koy albora din kwara aran ma ne a se : " Alfa ne nga lakaco maanu . Ay ga ba ya paska njwaro njwa ni kwaara ndey talibey . " ¹⁹ Talibey koy ga ci wo kan yesu ni lordi nda ; i na paska njwaro sola nodin . ²⁰ Waato wikiri kambo to nga nda nga talibi way cindi hinka njwa care banda . ²¹ Waato kan i go njwa a ne : hakiika ay ga ne aran se aran ra boro fo g'ay noyandi . " ²² Kala i lakaley tun, l a fo kulu sintin ga ha ka ne : " Rabbi ay no wala ? " tu ka ne : boro kan ga nga kambe dan tuwora ay banda nga no g' ay noyandi . ²³ Boro izo ga koy danga mate kan i n'a hantum amma kaari nga kan ga noyandi ! ²⁴ Damba i ma si bora din hay pat . ²⁵ Yahuta kan ga noyandi ne a se : " Rabbi ay no wala .? A tu a se ka ne : ni na ci ni bon se " . ²⁶ I go njwaro ga care banda kala yesu na buuru sambu k'a albarkandi k'a ceeri . A no talibey se ka ne : " Wa ta ga njwa .weene ga ti ay gahamo " . ²⁷ A na gasiya sambu ga saabu g'a no i se ka ne : " aran kulu ma han . ²⁸ zama weene ga ay kuro alkwal tajo wane i ga dooru boro boobo se zunubi yafayan se . " ²⁹ Amma ay ga ci aran se ay si ye ka reyzin haro kala nd' i na toonandi baaba koytara ra koyne . ³⁰ Kan i baytu ga ban i koy zeytun tondo boŋ. Kala yesu ne i se : ³¹ " aran kulu ga dira gay nan hunkuna zama i na hantum ka ne : " ay ga kuuru kwa kar kuru feejeje ma karkasay . " Amma d'ay tun ga fun buukoy game ra ay g'aran jin galili . " ³² Amma bitros ne a se : " ba d'a i kulu dira ga ni nan ay si ni nan abada ! " ³³ Yesu ne a se : " Hakiika ay ga ci ni se ciino ³⁴ wo ra hala gornjogaari ga ca ni g'ay ze sooro hinza . " ³⁵ Bitros ne a se : " Ba d'ay ga bu ni banda ay si ni ze abada . " talibey mo kulu ci yadin . ³⁶ kala yesu nda talibey koy nango kan se i ga ne zasmari kan i to noodin yesu ne talibey se : " Wa goro ne hal ay ga to gine ga aduwa . " ³⁷ A na bitros da zabadee ize hinka sambu nga banda , a sintin ka ma bine saray , da londi buuney . " ³⁸ Kala a ne i se : " Ay fundo go gurzugay ,hala buuyan wa goro ne ga baatu ay banda " . ³⁹ A mooru kayna ka nga moyduma sinji ganda k'a aduwa ka ne : " baaba da han kan ga te no taabo wo morandi ay . Ba da yadin manti ay bayo , amma ni wano . " ⁴⁰ A ye ga kaa nga talibey do kan yan jirbi sambu . A ne bitros se " i fo se . " aran mana hina ga baatu baa guru fo ay banda . ⁴¹ Wa batu ga te aduwa aran ma si furo si yan ra . " Biya go solante amma gaham wo londi buuno no " . ⁴² A moorey sooro hinkanta ga aduwa ka ne : " Baaba da taabo wo si mooru ay ma jan ka han ni wane bayo ma te . " ⁴³ A ye ga kaa g'i gar i go ga jirbi zama moy to da farga . ⁴⁴ A ye ga moorey sooro hinzanta ga aduwa sanni follonkey boŋ . ⁴⁵ Yesu ye ga baare nga taalibey ga ne i se : " Ay mana maakani nda kan aran go ga jirbi . Alwato ne kaa ga to kan i ga booro Izo noyandi zunubi teerey kambe ra . ⁴⁶ Wa tun ir ma koye, boora kan ga a noyandi maanu . ⁴⁷ Waati kan se cine no i goono ga salan, Yahuta kan ga ti taalibi waye cindi hinka ra afo kaa . Jaama boobo kan fun alfagey berrey nda arkusey do mo kaa a bande . I kaa mo nda taakuba nda goobu yan . ⁴⁸ Boora kan ga a Yesu no mo na i no misa fo ka ne : "boora kan ay ga sunsum din, nga no, aran ma dii . ⁴⁹ Sahandin i kaa Yesu do ga ne : "Fofo Alfa! kulu a na sunsum . ⁵⁰ Yesu binde ne a se : " A cora, te haya kan kaande ni din waasi". Waato din ga no i kaa ga kambe daake Yesu bon ka di . ⁵¹ Kala Yesu taalibey ra afo na kambe dan ga nga taakuba fobu ga alafaga beero baatu ko fo kaar ga hanga fa patti ga ka . ⁵² Sahandin Yesu ne a se : "Ni taakuba yeeti nga nongo ra, zama booro kulu kan ga goye da taakuba, taakuba mo no i ga wii da . ⁵³ Ni miila ay si hin ga baabo nwarey a maaleyka zambar-yan samba a se no? ⁵⁴ dey matte no hayey kan yan i hantum ga te ga kubbay, kan i ne kala wone yan kulu ma te . ⁵⁵ Yesu ne jaama se : "Zeey bande no aran kaa da goobu nda taakuba yan? waati kulu a go jingara ra ga cawandi, ⁵⁶ amma aran mana ay dii . Woone wo kulu te kan ga nan wo kan annabey hantum din : " Kulu a taalibey kulu zuuru ga dira ga nan . ⁵⁷ Boorey kan yan na Yesu dii konda Kaiffa kan ga ti alfag beero do, nongo kan tawurreta dondanandi koyey nda arkusey na care margu . ⁵⁸ Bitros goono ga banda gaana nongu mooro cine kala afaga beero windo ra . A kaa ga gooro sojeje jaare ga ga dii ay kan ga te . ⁵⁹ Alfaga beerey nda Yahudancey arkusey soobay ga tangari seeda ceci Yesu ga, ngey du ga wii se . ⁶⁰ Ba kan booro boobo kaa ga tuuma, i maana dii taali fo kulu a boon . Kokorbanda booro hinka fo ⁶¹ kaa ga ne : " Booro wo ma ne kala nga ga hin jingarey beero tutubu ga zeri nga ye ga cina jirbi hinza game . ⁶² Alfaga beero bin tun ga key ga ne a se : " Ni si tuu? " , " Ifo no borey wo goono ga ni tummi nda? " , ⁶³ Yesu mana tu . Alfaga beero ne a se : " I ga ni nwarey nda Irkoy fundi kono se, ma ci ir se hala ni ga ti faaba-kuwa Irkoy izo . " ⁶⁴ Yesu tu a se, "Ni bunbo ka ci"; amma ni ga hani ga dii booro Izo go ga gooro Irkoy hina kulu koyo kambe nwaro ga, a goono ga kaa mo burey bon . ⁶⁵ Sahandin, Alfagey jine booro beero nin ga kwayo kan go a ga tooru ga ne : " I fo se no ir ga baa seede kone? Aran kulu maa mate kan cine a na Irkoy jance da . ⁶⁶ Ifo no aran miila i ma te? " I tu ka ne : " A hima nda i ma wi " . ⁶⁷ I tuffa moyduma ga, i na kaar dingey kambe, ka ne ⁶⁸ Te ir se annabi taray" almasihu . May ka ni kaar? ⁶⁹ v 69 Bitros goono ga goro tarey windo bataama ra, konon fo kaa a do ka ne a se : "Ni nda Yesu gaalile boora no". Amma a na zee borey kulu jine ga ne : ⁷⁰ "Ay si bay hay kulu kan ni go ga ci". ⁷¹ A ye ga bare ga koy fatta yonon doharey, konon fo ye ga dia ka han ga ne : " Booro wo mo go Yesu Nazare boora bande no". ⁷² A ye ga ze koyne ga ne : " Ay si boora din bay". ⁷³ Kala a tooton banda, boorey ka yan na Yesu dii dia ga ne : "Tabat, ni mo go i ra no, zama ni meyo sanno ka ci". ⁷⁴ Kala a soobey ga zee ga nga bon laali ga ne ; " Ay si boora din bay" sahandin gorron-garri cya . ⁷⁵ Bitros fongu nda saney kan Yesu cia a se din, " Hala gorron-garri ga cya, ni ga zee sorro hinza . " kulu a fatta ga heen gumo-gumo .

¹Waato kan suusuba kaa ga to, Yahudance Alfaga beerey nda kuawara Arkuusey na mee haawu ²Yesu ga ngey ma du ga wi. I na haawu ga konda ga no kuwara jine bora Pilatos se. ³Wato din ga no, Yahuta kan na Yesu zamba din di kan i na Yesu ciiti ga zeeri, a tuubi ga ye ga yeenda taamey-ze waaranza Yahudance Alfaga beerey nda kuwara Arkusey se, ⁴dey a ne i se «Aye na zuunubi te ga kuuri kan mana haye kulu te zamba.» A ma i ne a se «Niin no a ga guuna.» ⁵Kulu a na taamey-ze waaranza jiindawu jingaara-ra ga ye ga faata ga koye gin ga bon saarku. ⁶Yahudance Alfaga beerey na taamey-ze waaranza sambu ka ne «A mana haagu i ma woone dan suundurko ra, zama kuuri nooro no.» ⁷I saalan ga saaba nooro bon, i na kuusu cine-kuwa faaro deeye nan kan i ga ce-yawey fiiji. ⁸Wodin saabey se faaro din i ga ce «kuuri faaro.» hala ga kaa huunkuna. ⁹Yadinga woka Annabo Yerimia ci din kubbey; kan a ne: «I na taamey-ze waaranza din sambu kan Israeila kundda borey na laasabu ka no kuusu cina kuwa faaro dimma se, ¹⁰maata kan cine Raabi na aye loordi da.» ¹¹Sohon kaye i koonda Yesu Kuwara jine fune beero do, haala jine fune beero mo na han: «Ni ya Yahudancey Bonkono no?» Yesu tuu i se ga ne: ¹²«Ni ga ci.» A ma waato kan Yahudancey Alfaga Beerey nda kuwara Arkusey na tuumi, a mana tuu i se. ¹³Kulu Pilatos ne a se: «Ni si ga maa tuumiyane kulu kan yan i go ga te ga?» ¹⁴Ama a mana tuu i se baa saani-ize fo, kala kuwara jine bora dambara na di. ¹⁵Ga a ne, a ga cia kuwara jine bora se donaaye i ma kasu-ize taan kan jaama no na subaan. ¹⁶Alwato din ra, kassu-ize fo gono kan boro kulu ga baye, kan se i ga ne Barrabas. ¹⁷Waato kan cine i na care maargu, Pilatos ni han: «May no aran ga baa aye ma taan aran se? Barrabas waala Yesu kan se i ga ne Almasihu?» ¹⁸I baye kan ga Yesu no canse se. ¹⁹Waato kan a go ga gooro city Kaarga- bon, Waando kande a se saanize ga ne: «Ma si haye kulu te boro wo kan sinda taali kulu se, zama hunkuna handiri ra aye taabi gumo a saabey se.» ²⁰Kullu Alfaagey jina boorey nganda arkussaye hini jaama i ma yaada ga Barnabbas nuwarey ngey se, dey i ma Yesu wi. ²¹Kuwara jine boro bereo ni han «wofo no aran ga baa aye ma taan aran se?» I ne ²²Pilatos ni han «maate no aye ga te nda Yesu kan se i ga ne Almasihu?» I kulu saaba ga tu «À kaanji.» ²³kulu a ne «I fo se? boro wiyan fo dumi no a te?» Ama i ye ga kuwa nda gaabi ga ne «A kaanji», ²⁴wattin dinga Pilate faahame kan nga si hine ga hay kullu te, a ma kusuma fo kaa ga tuun, a na haari sambu ga nga kambey nyume jaama jine ga ne «boro wo maane taalibi kulu te a kuuro mo si aye guuna, wa guuna aran bon se.» Kuwara borey kulu ne «à kuuro ma ye i nda iri izey boon.» ²⁵Kuwara borey kulu ne «à kuuro ma ye iri nda iri izey boon.» ²⁶Kulu a na baarnabas la ga taan i se, a ma à na baarnabas la ga taan i se, ama à na Jésus baarzu, waato dinga a na noo i koye ga kaanji. ²⁷Kulu kuwara jine boro bereo soojey koonda Yesu i wone ciiti fuu beero ra ga soojey kuunda kulu maargu. ²⁸I na à bankaarey ka, ga kwayi nialante dan à gaa. ²⁹I na karji bon-tobay te ga dan bong-gaa, ga goobu dan kambe nwaaro ga. I gurfa à jine ga donda ga ne «fofo, yahudancey bonkoono.» ³⁰Koyne i tuffa à gaa, i sambu kwari ga a kar nda. ³¹Waato kan i na barra banda, ina kwaayo ka ga bankaarey zeeney yeti a ga. Wodin banda i konda ga kanji. ³²Kan i fatta i di alborro fo kan ma Siman, Cyreno boro no. I na tilasandi a ma a kanjiyan bundo sambu ga i gana. ³³I to nangu fo kan se i ga ne Golgotha, a maayo ga ti: «Bon kurbu nongo do.» I na no hari mooro kan i margu nda teeye a ma han. ³⁴Amma kan a na taba, a wanjji ga a han. ³⁵Waato kan i na a kanji, i na a bankaarey dan caaca ga faye care game. ³⁶kulu i goro, i go ga a guna. ³⁷A bongo se beene i hantum wo kan se i na kalima kan ne «Yeesu Yahudancey bonkoono no.» ³⁸I na zaaye hinka fo kanji a banda, afo a kambe nwaro, afo a kambe wo. ³⁹Borey kan go ga bisa go ga bon zinji ga wow, ⁴⁰ga ne «Ni kan ga ne ni ga hini ga jingara say ga cina jirbi hinza. Ni bumbo da ni ya iri koy ize no kulu ni ma zumbu ga fun bundo gaa!» ⁴¹Yadin mo no Asarya dondonnadi koyey nda Alfaga beerey mo ne: ⁴²«A na boro cindey faaba, amma a si hini ga nga bon faaba. Yadudancey bonkoono ne, a ma zumbu bundo ga kulu iri ga cimandi a ga. ⁴³A ga cimandi Irkoy gaa, to Irkoy ma faaba sohon nda a ga a beerandi zama a ne: ⁴⁴«Ay ya Irkoy Ize no» Zayey mo kan I kanji a banda go ga sanni follonka ci a se. ⁴⁵Sohon kay za guuru iddu ga koy guuru yagga, kubay na laabo kulu daabu. ⁴⁶Guuru yagga lasaabey, Yeesu kaati nda jinde beeri, a ne; «Eli, Eli, Lama Sabachthani?» kaan ferrijo ga ti: «Ay koyo, ay koyo, i fo se ni mooru ay?» ⁴⁷Waato kan boro foyan kan go nodin ma wodin i ne: «Eli no a go ga ce.» ⁴⁸Sahandin i ra a fo zuru ga zaara sambu ga tonandi nda hari, ga dan bundu ga, ga no a se a ma han. ⁴⁹Boro cindey ne: «Wa fay nda, iri ma di hala Eli ga ka ga faaba.» ⁵⁰Yeesu kaati nda jinde beeri, kulu fundo dira. ⁵¹Jingara fuwo meyo daablua kortu i hinka, za beene kala ganda. Ganda laabo mo jijiri, tondey mo farsi. ⁵²Saareyey feeri, hanjante buko boobo tun bukoy gamera ⁵³ga fatta saareyey ra Yesu tunyano banda, ga furo kwara hananta ra ka bangey boro boobo se. ⁵⁴Amma waato kan sojey wangu koy jina funa nda borey kan yan gono a banda ga Yesu batu, di laabo jijiri yanon da hay kan yan te mo, i humburu gumo. I ne: " Sikka kulu sino, boro wo Irkoy Ize no." ⁵⁵Wayboro boobo kan yan na Yesu gana ga saajaw, za Galili laabu, goono ga kay nangu mooro ka fonnay. ⁵⁶Maryama Magdaliya bora goono i ra, da Maryama, Yakuba nda Yosi nya, da Zabadi izey nya. ⁵⁷Waato kan almaro to, Yusufu Arimantiya bora, arzakante no. Nga bumbo Yesu talibi no. ⁵⁸Bora din no kaa Bilatos do ka Yesu gaahamo njwaarey. Bilatos binde na fondo no ga ne i ma no a se. ⁵⁹Yusufu binde na Yesu gaahamo sambu ga koy ga didigi ka suutura nda kooko kwarey. ⁶⁰A na dan mo nga sarey tagi kan i fansi tondi ra. Waato din ga i na saara mayo gungurey ga daabu nda tondi bambata ka dira. ⁶¹Mariama Magdalia nda Mariama fa goono ga goro saara me ga. ⁶²A wane suba, kan ga dake soolayano zaro ban ga, Alfaga berey nda Farinsi fondo borey kaa ga margu Bilatos do: ⁶³I ne : Ya ninj koybeero, iri ga fungu waato kan hilanta ga funa, a ne: "Zirbi hinza banda ga ay ga ye ga tun koyne." ⁶⁴Wodin se no, ni ma fondo no i ma saara batu a ma boori, hala jirbi hinzanta, zama a wone talibey ma si ka ga zay, day i ma ye ga ne a bu ka tun no. A wone kokorbanda halliyanon ma ye ga kaa ka jaase ijina wano. ⁶⁵Bilatos binde ne i se: " Wa aran sojey sambu ka koy ga batu mate kan cine aran ga hin da. ⁶⁶A binde, i koy ka saara batu ka kawaatimi kar tondo ga fondo i ma batu a ma bori.

¹Asibto banda, habo zari sintina susuba ra, Mariama kan gati magdali bora da Mariama fa mo kan ka ngay ma du gadi saara. ²Guna, labo na jijiri yan beri te, zaama Rabi malayka fo zunbu ga fun bena ra, aka, ana tundo gungurey mo, agoro abon mo. ³A alhalo gonda kari, abankarey mo koirey sanda neezu. ⁴Batukey goga jijiri hanburkumey sé hala ité sanda buko yan. ⁵Malayka salan weiborey sé, ané isé mo: hanburkumay masi aran di, zaama ay ga bay Yesu no aran go ga ceci, kan ikanji. ⁶Asi nongo, atune bukay ra, sanda mate kan ana cii. Wa ka, aran madi mo, nongo kan Rabi go ga kani. ⁷Aran ma koï wasi- wasi, aran ma cii mo atalibey sé: "atune ga fune bukey game ra; aran ma gune mo, aga aran batu galilée . Nodin no aran ga diya." Guna, ay na cii aran sé. ⁸Kulu wasi- wasi weiborey dira saara do. Haburkumay na idi amma igo ga farhan. ⁹Izuru ga koï ima du ga cii talibey sé. Guna, Yesu na Iri kubey a né" lakalkaney ma baara aran bana". ¹⁰Weiborey ka, ina cey di, isududu a sé mo. Kulu Yesu né isé." aran masi hanburu. Koï gané ay njezé- sé ima koï galilée; nodine iga di ay. ¹¹Wati kan weiborey go ga koï, guna, sojé gurfo yan furo koiri ra, i cii mo alfaga beray jine bora sé hayey kulu kan ga té. ¹²Wati kan alfaga beray kubanda datijé isalan téraa wo bon., ina sojé no noru bobo. Iné isé mo: " ¹³Woné kan Yesu talibey no kaa ciino ra gaa gahamo zey wati kan aran go ga jirbi. ¹⁴Da ina guvernero kabarandi da hankan té, iri gaa yamar kan ga nan ama gojeyan kulu morandi aran ga." ¹⁵Yadin no sojey noro ta, ité mo hay kulu kan ina lordi da. Kosongu woné abanbari yawudance game ra ba hunkuna mo ago ga sobey ga koï jina. ¹⁶Amma talibe weiy cindi fa koï galilée ra, tondi daro kan Yesu cabé isé do. ¹⁷Wati kan idiya, isududu asé, amma afoyan sikk. ¹⁸Yesu manu, asalan isé yacine ga: " hini kulu ina no ay sé bena ra da mo ganda labo bon. ¹⁹Aran ma koï, aran ma dumey kulu té talibe yan, wa baptisma té isé Babo, da Izo, da Biya Hanno ma ra. ²⁰Aran ma icawandi ima lalabu hay kulu kan ay na aran lordi da ga. Gune mo ay go aran game ra wati kulu kala anduniya mé.

Mark

Chapter 1

¹Yesu Almasifu Irkoy Barou Hanna sintina. ²Mate kan a go hantoumanté annabi Ichaa ra: gouna ay ga ay wané waza ka dontonni jiné, a ma ni fonda sola. ³Bora kan gono kouwa gandjo ra, a jinda no, wa Rabi fonda sola. Wa fondeye kanandi, ⁴Yohanna bangay, a go ga Baptisma té ganjo ra, a go ga wazou ga zounoubou yafa yan baptisma té, Borey zounoubey yafa sabbey yafa sabbey sé. ⁵Yawoudia labo kulu, da Oursalima Borey kulu goy ga koy a do, I go ga ingay zunubey cii a sé, a go ga Baptisma té i sé mo yourdane issa ra. ⁶Yohanna go ga dan yo hamni bankarey, da kourou korfo inga canta ga, ganjo ra yu, da do gati a mé coiro. ⁷A go ga wazou, ga né, a go ay banda ga ka, Bora kan Hino bissa ay wana, ay man to nankan ay ga yé ganda ga korfey féri. ⁸Ay wo, ay na aran Baptisma Haro ra, Inga wo, ga Baptisma té aran sé Biya Hanno ra. ⁹Alwato din ra, Yesu ka Nasar kan go galilé labo ra, kala Yohanna mo na baptisma yourdane Issa ra. ¹⁰wato kan a goga fatta haro ra, kal a di béné béné ferri, Biya mo zoubou a bon sanda Colcey, ¹¹I ma mo jinde fo béne béné ra kan na sanney wo cii: boro wané ga ti ay Izo, ni ga no ay na ay bina lamo kulu dan ¹²Sahadin, Biya konda Yesu ganjo ra, ¹³a té jirbi weitaci nodin, saytan na si, inga da ganji almaney no go carrera, maleykay mo go ga goy a sé. ¹⁴Wodin banda, i na Yohanna di kassou, Yesu mo koy galilé, a go ga Irkoy Baro Hanna wazou. ¹⁵A go ga né alwato coubey, da mo Irkoy koytara manou, wa toubi, wa ciimandi Barou hanna ga. ¹⁶Kan a go ga dira galilé téco djabo ga, a di Simon da Andraos, Simon ceizo, kan go ga birji sey téco ra, zama sorko yan no. ¹⁷Yesu né issé, way gana, ay ga aran té boro sorko yan. ¹⁸Sahadin, in ingay birjey guissi, i na gana. ¹⁹A koy jiné jiné kayna, a di Yacouba, Zébéde wa na Izo, da Yohanna wan cezo, kan ingay mo i go hi fo ra, ga ingay birjay hansé. ²⁰Sahadin a ni cé, kal, ingay mo, i na ingay baba na hiyo ingan da inga goy téray, i na gana. ²¹I dira ga koy Capernaum. kal, asipto zaro, Yesu furo yawoudancey marga fuwo ra ga cawandiyan té. ²²A sanno mo lamba i ga. A go ga cawandi sanda Bora kan gonda dabari, manti sanda asariya hatoum kay. ²³boro fo mo gono no din i marga fuwo ra kan gonda biya zibo. Kala a kati: ²⁴I fo no go iri da aran gamé ra, Yesu nasar Bora? ni ka hal ni ma iri darandi. Ay ga bay Bora kan gati nine: Irkoye wanne Hannanta. ²⁵Yesu déni a ga, a né a sé, ma dangay, kal ma fatta Bora din ra. ²⁶Kala biya lala fatta Bora din ra, da futey a go ga dorandi, da jinde béri a gono ga kati. ²⁷danbari hari na borey kulu di. Kala nan kan sé i gono ga carre ha. I fo gati wané? Cawandiyan taji? A ga l'ordi no, ba biya zibey bon, i ga lalabou a ga mo. ²⁸sahadin mo a béraa da a mayo mo koy galilé labo kulu da a jare jaré ra. ²⁹Wato kan i fun Yawoudance²⁹ y marga fuwora, inga nda Yacouba, da Yohanna, i koy simon, da Andraos yan windo ra. ³⁰Simon anzoura, sinda bani, gaham konni na zeri, a go ga kani, kala sahadin i na sanni té Yesu sé. ³¹Wati kan a manou, a na di kamba ga, ga tounandi inga bon ga, kala konno koy ga mora. Wodin banda, a toun ga cori té issé. ³²Kan almaro to, wati kan wayna kan, i kanda do , jonté komey kulu, da Borey kan to da biya lalo. ³³Koiri borey kulu, ka ga margou windo mé ga, ³⁴a na boro bobo no bani kan gonda dori doumi doumi; a na folley bobo garey mo ga ka ira, da mo a go ga folley ganji mo i ma sallan. Zama i ga Yesu bey. ³⁵Alfazaro ra, wati kan coubey gono goumo, a tounkey, kala a fatta ga koy ganjo ra nongo fo, ga addoua té. ³⁶Simon da borey kan go abanda sobbey ga a tchechi. ³⁷kan idiya, iné a sé. Borey kulu go ga ni tchechi. ³⁸A tu isé gané. Iri ma koy kawi jarey ra kan ga manou né yan, ay ma du ga wazu, zama wodin sabbey sé no ay fatta. ³⁹Kala i koy Yaoudancey margay fuwey ra no din galilé labo ra ga wazu, ina folley mo garey. ⁴⁰jirey koni fo ka a do, a gurfa a jiné bakarawanté ra a né a sé: da ni ga ba, ni ga hin ga ay hannandi. ⁴¹Yesu to da bakarao, na inga kamba sallé, a lamba a ga, ka né: Ay ga ba, ma hanane. ⁴²Sahadin, jirey tara funaga, a du mo hanane yan. ⁴³Sahadin, Yesu na nan a koy da yamar yan konno. ⁴⁴Yesu né a sé, ma haggoy, ma ni bon di, ma si né boro kulu sé héfo, amma, ma koy ga ni bon cabé sargaykono sé. Mata kan Moussa na hantoum, ma sargay té ni hanan yaco sé, woné ma du ga té i sé seyda ⁴⁵Amma bora din koy, a sobey ga fê jinde beri ra, ga hayey kulu bangandi,

Chapter 2

kala nan kan sé Yesu, si hini ga yé ga fatta jama ra koirra ra. A ga key tarey ganjo ra, no din mo no Borey ga fun nongou wani wani yan ra ga ka a do.

Chapter 2

¹Jirbi fo yan banda yesu ye ga ka kapernahoum, Boreima kan a go fou. ²Jama a fo dumi margu kala batama kan windo gine si hinni gi sambu a go ga iri koyo sanno ci isse. ³boroyan ka yesu do ga kande boro fo kan ceyei da kanbei bu .boro taci mo no go ga djerei a daro bon .⁴kan i mongu ga to a do jama a se i na fuwo ka ra igo bena feri ga bora kan bobey bu zumandi da a a daro funa kan i te ga .⁵Yesu kan a di i cimi bero ne djante kono se ' ai izo ni zunubuyei du hafa. ⁶Ataurata hantum ko yan go ga goro nodin i go ga ne n gei bon ra. ⁷ Mate no borowo go ga salan da. A go ga irikoy wo ou, mei no ga hinni ga zunubu yafa da manti irikoy hinne. ⁸Sa adin da yesu bei n ga biya do hayei kan i go ga mila n gai bina ra. A ne isse ifo se aran goga hayei wo milwe aran binei a. ⁹ wofo no ga dala i ma ne bora kan dabey bou se.' I na ni zunubei yafa ' wala 'i ma ne a se ' tunu sambu ni daro ga dira'.¹⁰Anma aran ma du ga bei kan boro izo gonda dabari anduyan bon a ma zunubu yafa. ¹¹ai ne bara kan dabe bu se 'ai ni ni lordi tunu sambu ni daro ni ma koy fu. ¹²Sa a din da a tunu ga kai ga n ga daro sambu ga fatta bora kulu guine. Wodin se bora kulu dambara i go ga irikoy berandi. Ga ne ' iri mana bey ga di wonne cinne.¹³Yesu ye ga fatta teko djabo ga ko ine jama a kulu mo na gana a go mo ga i cawandi. ¹⁴ Bissayan bon a di lewi alphe izo kan go ga goro jangal fuwo do. a ne asse ai gana, lewi mo tunu ga gana.¹⁵Wati kan yesu go lewi koara table bon ga wan , jangal tako bobo da bafunei lalo koy bobo da a talibei go goro a djerga zama i ga ba, i na gana mo. ¹⁶ataurata hantum koyei da farissi banda borei kan i di kan a gono ga goro table bon da djangal ta koyei da bafunei lalo koye, i ne a talibiyei se ' ifo se no a go no ga wan ga han da djangal ta koyei da borey kan bafunei si bori.¹⁷A binde kan yesu ma wodin a ne isse ' manti banikonu no ga muradu da lokotoro an ma djante koni. Ai ma na ka ai ma adilancei ce an ma zunubu konei.¹⁸Johana talibei da farisi fonda borei go ga mehau i ka ga ne yesu se' ifo se yohana da farisi banda boreri talibei go ga mehau an ma ni wonai si maihau? ¹⁹yesu tu isse ga ne' aruhidjo corei ga hini ga mahau watikan aruhidjo go i gamara? haladdei aruhidjo gono i ganara i si hini ga maihau.²⁰Hanu ga ka kan i ga aruhidjo sambu , hanadin i ga mahau ²¹Boro kulu si zara kelle tegui ta koahi zeno ga, da manati yadini kelle tedjo ga koahi zena candi ga toru, turuyanwo mo ma ka ga djasse.²²Koine boro kulu si duvin tegui dan humburu zenora, da manti yadini duvin tedjo ga humburu zena bagu, i ma djan du vin wo da humburo tedjo mo.²³A ka ga te hanufo, Yesu gono ga alkama fari fo taru asipti hane mo no, a talibeimo go ga alkama guenei keri. Dirawo ra. ²⁴ Farisi fonda borei ne asse ifose ni talibei gono ga te hari kan i mana no fondo i ma te asipti hanne.²⁵Yesu tu isse ga ne ' wanran man bai ga cau hankan daouda te wati kan a te muradi a harai mo n ganda n ga banda borei, ²⁶Mate kan a furo irikoy fuwora sargeiteko bero abiyatar lokaca ra, mate kan a wan burei kan sargeikonei hinei no gonda fondo i ma wan, a no n ga banda borei mo se. ²⁷Koine a ne isse, asipti man te kala adamize se i mana adamize te asipti se. ²⁸Wodin se no boro izo ciya asipti rabbo.

Chapter 3

¹Yesu furo koine yahudancey marga fuo ra alboro fo gono kan kamba bou igo i. ²go ga yesu guna ga di hala ga no bani asipti zaro ra i ma du ga tuma se. kulu yesu ne albora kan kanba bu. tune ga kay nodine bindoro. ³Koyne a ne. i na fondo no, asipti hane, boro ma goy hanno te wala goy lalo, ⁴ga boro fo faba wala wala i ma boro wi, amma i dangey. ⁵Wato kan ana mo daru ibon da bine hasarau di bine koga a ne albora se. Salle ni kamba. a na salle kulu kamba du bani. ⁶Farizi fonda borey fatta sahadinda i saware nda erodia borey mata kan ingey ga te ga halaci nda. ⁷Yesu fatta ga koy teko do dinga talibey. Galili boro bobo go a banda da Jude, ⁸da Yerusalama da idume da jurdin issa, banda da jerga tir nda sidon jama ka ga dondone hey kulu kan a go ga te. ⁹Ane talibey se wati kulu i ma sola a se hi kaina jama ma si du ga kankame. ¹⁰Kan a ga boro bobo no bani se borey kulu kan gonda dori ngey bon tan a bon ga du ga lamba aga. ¹¹Wati kan biya zibey dia i ga sombu a jine ga kati. nin ga ti irkoy izo. ¹²A ga lala i ga i ma si nan i ma bey. ¹³A karu koyne tondo bon. a na borey kan a ga ba ce i ka a do. ¹⁴A ni wey cinda hinka gorandi i ma cia nga banda gi dontone ¹⁵i ma wazu da hini i ma gingey garey. ¹⁶I wey cinda hinka neya kan a gorandi Simon kan ce tondi. ¹⁷Jake zebede ize da yohanna, jake gna ize kan a na ma dan Boanerges kanti dongo ize, ¹⁸Andre, filipe, Bartelemi, Mattieu, Toma, Jake Alfe ize, Dade, Simon cananite boro ¹⁹Da Gida Iskariote bora kan na Yesu noyandi. ²⁰I koy fu koyne jama ye ga margu kan ²¹i mana in ga ba na Yesu hairey ka ga di ya wato kan ima han kan te. zama i ne a si kubey no. ²²Skribey kan yan zumbu ga fun yerusalama ne kan balzabula no go ara foley koyo izo do harey no a ga foley garey. ²³Yesu ni ce, a ne i se yasseyra mata no seytane ga hin ga seytane garey nda? ²⁴Da koytarey fey dingabon koytara din si goro. ²⁵Da fu fey di ga bon fuwo din si hin ga goro. ²⁶Da mo seytan fey din ga bon a fey a si hin ga goro mo amma a ban a ga. ²⁷Boro kulu no si hine ga furo gabi koini fu ra gaa alzada ku da manta a ne abikono dine hau no jina ga no a ga ine ga furo fuora ga jiney ku. ²⁸I ga ci aran se da borey zunubey kulu yafa banda ²⁹Amma boro kulu kan hau biya hanno ga si du yafa hala bada zunubi hala bada ga goro a bon. ³⁰Yesu salan yadine zama i go ga ne kan a ga to da biya lalo. ³¹Gnoŋo da kainey kan go ga kai taray dontone i ma ce. ³²Jama go ga goro ga windi. i ne a se ni na da ni na izey go tarey gi ni ha. ³³a tu i se ka ne may ga ti i na da i na izey. ³⁴Kulu a na borey kan han gono ga goro a windanta guna, wa guna a ne i na da i na izey. ³⁵Zama boro kulu kan ga irkoy bayo te bora dine ga ti ay na ize albora da weybora da ay na.

Chapter 4

¹Yesu yé ka sintin ka cawandiyan té téco mé ga, Boro jamaa fo ka ga margu a do, a karu ga goro hi fo ra kan go téco bon, jamaa kulu go ganda téco mé ga,² a na i cawandi hay bobo missayan ra, cawandiyanco ra a né i sé:³Wa hangan. Doum ko fo fatta ga douma. ⁴Watti kan a go ga douma, doumarizé djare fo kan fonda bon, tchourisé ka mo, i na koua,⁵ djare fo mo kan nongo fo kan tondi yan go, labo mo si ba gouma, sahadin a tun, kal a man du mo batam gousso.⁶ Amma kan weina fatta, a tone, da mo, a kogu, kadji jacey sé.⁷ Djarfo mo kan kardjé ra, kardjé beri i na koté mo, a mana albarka kulu mo no⁸ Djarfo mo kan labou hanna ra, a na albarka no kan go ga beri ga zada mo, a no mo waranza, weidou, da mo zangou a fo kulu ga. ⁹Da mo a né Boro kan gonda hanga mayan sé, ma maa¹⁰ Wati kan a go inga hiné, borey kan go a djarga, da a talibi weiye cindi hinka na hayanté missey wo bon. ¹¹A tu i sé gaa né, aran sé no ina Irikoy koytarey touganta no, amma Borey kan go tarey sé, missayan ra no hayey kulu gono ga té. ¹²Kan ga nan diyan ra, i ma di, amma ima si fonney, da mo, kan ga nan, hanganyan ra, ima hangan, amma, ima si faham, da mo hamburkumey ra, ima si Bafuney Barmey, kan ga nan mo ima si du zunibi yafa. ¹³A yé ka né isé koiné: Aran si faham missa fa wo sé? Mata no aran ga té ga faham missa djarey kuklu sé. ¹⁴Doum ka baro no a gono ga say. ¹⁵Ciindo fonda tchasso bon, nan go kan ina Baro duma; wato kan imara, saytan ka ga Baro kan iduma ira ka. ¹⁶Boro foyan mo, sanda boro djarey, na doumarizey ta, nongay kan gonda tondi, wato kan ima baro, ina ta djina da farha. ¹⁷ Amma isinda kadji ingay ra, isinda hima, da mo, zada lakaltuney, wal gurzugey, iga du wodin ra kanyan sababu. ¹⁸A foyan mo na Doumarizo ta kardyey game ra; Borey kan yan ma Irikoy sanno no, ¹⁹Amma kan yan zamano jotey, arzaka hiley, da cansé djarey kulu, na sanno koté, ga ganji mo ama albarkeyé. ²⁰ a foyan mo na Baro ta labou hanna ra. Borey kan yan ga ma sanno no, ima ta, ima jaré albarkeyséyan, waranza, weidu, zangou dumarfo kulu sé. ²¹A né isé mo koyné: iga kandé fitila ga dan tablo tchiré? walla daro tchiré? Manti i ga guissi no, nan kan a kari?²² zama hay sino kan go tugurey ra, kan si bangay zari bero ra. ²³Da boro fo gonda hanga, kan ga ma, a ma maa. ²⁴A yé ga né isé koyné: wa lakal hankan aran ga maa. Iga aran nesi da nesijo kan aran goy da, iga tonton mo aran sé. ²⁵Zama iga Boro kan gonda no, amma Boro kan sinda, woka go a sé bumbo i ga ta aga²⁶ A yé ga né koyné: Mate kan Boro ga dumarizo say labo ra, yadin no Irkoy koytara ciya;²⁷ Ama jirbi wala ama Bara mohayey ra, tchini nda zari, dumarizo ga zada, asibey mo, matekan a té ga té. ²⁸Labo ga hay inga bonsé. Ijina dey subu, wodin banda jèni, wodin banda mosongo kulu ga té jèno ga. ²⁹ Amma za albarka nin, iga zamey sambu a ga, zama korsolo to. ³⁰A yé ga né koyné: Ifo ga no iri ga Irikoy koytara dedandi? wala misafo ga no iri ga sasabandi? ³¹A ga himanda sénévé mosangu kan wati kan ina duma labo ra, a kayna da dumarizé kulu kan go labo bon. ³² amma wati kan ana duma, aga ka ga beri nda turizey kulu kan igga anfani nda, agga té mo kambé beriyen, hal nankan sé beynara choureyzey ga ka ga goro a biya ciré. ³³Misa woné yan dumi ibobo ra no ana Irikoy sanno ci isé, sanda mate kan ciné iga hini ga hangane ingay hina dedandi ra. ³⁴Asino hal abada ga salan manti misa yan ra no, amma agono ga hayey kulu fasara a talibey sé. ³⁵Hani fonlon ka dine ra. Kan almaro to. yesu né isé. Iri ma koy yaharey jabo ga. ³⁶Wati kan ina jamaa yé. ikonda hiyo kan ra no abara, hi fo yan mo go ga gana. ³⁷ almahawu beri fo mo tun. bondey mo ga fufo hiyo ra. kal nankansé sahadin aga ba gatt.o³⁸ Amma inga wo Bindéy, ago hiyo ra banda ga jirbi furkanga bon. Ina tunandi, gané a sé: Alpha, ni sinda joté ya kulu, da kan iri go ga halci. ³⁹Kan a tun, a deni hawa ga, a né teco ma dangay; key; kal hawo key, kal dangayan beri té. ⁴⁰Wodin banda a né isé: ifo sé kan aran hanburyaciné? mate no kan aran sinda ciimi beri? ⁴¹hamburkumey beri fo ni di, kal igo ga cii ingay da caré afofo kulu sé: wofo duma no wané, kan ba hawo da teco ga lalabu aga?

Chapter 5

¹i to teko djebu fa ga gadarancei labora,² za yesu fatta hi o ra boro fo kan ra biya lalo go fatta sarei gama ra ka i koubei. ⁴A nan kaniya si kala sarei ra boro kulu mo mana hini ga hau ba da sisiri. ³ Soro bobo a baran da guru a ceyei ga, i na hau da sisiri an ma a ga sisiro feri a ma guro keri, boro kulu mo mana hinni ga gayi. ⁵A go wati kulu sarei ra da tondi darei bon, cini da zari a go no ga kati din ga bon dumbu da tondizey⁶ a na yesu fonei za nongu moro a zuru ga ka ga sombu a guine. ⁸A kati ga ne ' Yesu irikoy izo ifo se ni go ga furom ai harakei ra? ai go guini wanrei irikoy se massi ai gurzugandi. ⁷ zama yesu ne ase fatta ara ni biya lalo o. ⁹A na han mate ni ma? A tu asse ga ne 'jama a zamma iri ga ba ' ¹⁰a na wanrei a ma s i garei ga ka labo ra. ¹¹Nodin tondi daro djarga biriyen bobo g o no ga subu wan. ¹² biya lalei na yesu wanrei ' miri samba biriya ei ra iri ma du ga furo ira. ¹³A ni no fondo . biya lalei fatta ga foro kusunai ra, kursunai mo zuru ga n gei bon tan teko ra za bene tondo djebai ga, i ga to n gei zambar hinka, i kulu yole teko ra. ¹⁴orei kan go ga i kuru mo zuru ga koy ga labaro sey koara da kaouyey ra .borey mo fatta ga ka di hankan te. ¹⁵ i ka yesu do, i di biya lalo koyo ago ga goro a na koayi dan, a go mo n ga lakal ra n ga kan don a to da folei jama a . i hamburu mo. ¹⁶Borei kan di hankan te ,dede hankan te bora to da folley laley da kusunei se. ¹⁷ I sintini mo ga yesu wanrey ama dira n gay labo ra. ¹⁸Watikan i go ga furo hiwo ra, foley koyo kan du bani ni wanrey i ma n ga gayi n gey bande. Yesu mana no fondo amma ¹⁹ a ne asse n ga koara n ga borey ra, ga ci isse hayi kulu kan irioy te asse da matekan a bakar asse. ²⁰ N ga mo ye. A go ga ci koara weyei ra hayey kan iri koy te asse, i kulu mo go ga hamburu. ²¹Yesu furo hi o ra ga ye teko djabu fa ga ,boro jama margou a djerga ²²kala yahudancey marga fu o djin funa fo kan ma jairus ka. Kan a di yesu a kan ga gurfu a ginne. ²³A na wanrey yone te asse "ai ize wondiyo go kankami lalo ra, ka ga kambe dake a bon a ma du ga du bani ga funan. ²⁴yesu na gana. Jama fo na gana a go ga kankam. ²⁵A go mo weiboro fo neya kan go ga tabi da kuri munu yan jiri wey cindi hinka. ²⁶A tabi lokotoro bobo kambara, a ninga arzaka koulou darendi amma amana du dogonaye kulu amma a lala ga tonton no, ²⁷ a ma i go ga yesu sanni te, a ka abanda jama ra ga a koayo ham. ²⁸Zama a gono ga ne ' da dey ay lamba a koayo ga ay ga du bani; ²⁹sa din da

kuro kai.a ma n ga gahamo ga kan n ga dou bani n ga doro ga .³⁰ Sa a din da yesu bey n ga ra kan himi fo fatta .³¹ A bare jama ra ga ne ' mey no lamba ay koayoga ?³² a talibay ne asse ' ni go di jama go ga ni kan kam ni ma ne 'mey no lambey ga?' a gono ga gouna a widanta ga di bora kan te wodin.³³ Weibora kan bey hankan te hamburu da gigiri yan ra ka ga kan a gine ga ci han kan te .³⁴ Amma yesu ne asse ' ay izo koy lakal kaniyan ra ni cimi bero nini faba , koy ma du bani ni doro ga.i go sanni ga kala borofoyan funu yahudancey marga fuwo jinafuno do ga ne ' ni izo bu , ifo se ni ga rabi dorandi koin ne ?³⁶ Amma yesu mana lakal dan sanni wodin ga . a ne yahudancey margafuwo jinifuna se " ma si humburu ma cimandi hinne ' ³⁷ a mana yarda boro kulu ma gana kala bitrus yakubu da yahaya yakubu yeizo ³⁸ . i ka yahudancey marga fuwo jinafuno koara non kan yesu di jama fo yan kan margou kati ga hin.³⁹ A furo ga isse ' ifo se no waran go no ga hin ga kati ? wandiya mana bu bo a gono ga djirbi no. ⁴⁰ i na hahara n ga mo ni fatandi ga furo fuwo kan ra kotiya, da kotiya bano, da yanwo da borey kan na dum.a na kamba di gane 'tabita koumi ' wo k⁴¹anti 'wondiya ay be bi se 'tunu'.⁴² sa da wondiya tunu ga sintin ga dira zama agiri wey cindi hinka .i kulu bara mamaki beri ra ⁴³ . yesu ni no yanar gabo , borey nassi du ga bey hankan te . a ne ima wodiya no wanri .

Chapter 6

¹Almasiyu yesu fune nodine ka koy nga labo ra a talibay go a banda. ²kan asipti zaro to a sintine ga cawandi boro bobo kan ma a se danbara. i ga ne mane no hayay wo fun a se . lakal fo dumi no a du wo koyne mate no misaley wo go ga te a kambara.³ manti bundu zaba koy no mariama izo jake nja izo jose da jude da simon . a weyme mo si ire gamera ne kulu akia i se kati yan hari.⁴ Amma yesu ne. annabi kulu i ga kaynandi nga koirra ra a hayraygamera da windora. ⁵a mana hin ga missa ba afo te ne da manti kanba dake malati komo fo yan bon gi no bani .⁶ koyne a dambara di jan ka cimandi yonjo . yesu go ga koy koiray kan yan go windanta ra gi cawandi.⁷ Kulu a ni wey cinda hinka ca koyne a sintin gi dontone i hinka hinka gi no hini biya zibey bon . ⁸a ci i se i ma si hay kulu sambu narima se da manti gobu fo ba noru mudun korfo . waran ce tamey dan. ⁹ wa si sambu bankarey hinka.¹⁰ Koine a ne ise fu kulu kan ra aran furo. wa goro nodine kala aran ma fun nongo din ra. ¹¹koyne hala borofo han go nongu fo kan si aran.kan si hangane aran se mo,wa dira nodine, koyne wa aran cawey kusa kokobe hala wodine ma cia ise seda.¹²I koy ka tubi yan wazo te.¹³ i na gangi bobo garay ga gi sogu ga gontokomo bobu no bani.¹⁴Bonkono irudus ma yesu ma kan go ga beri, kulu a ne; yohanna tune ka fune bukay gamera, a se no a go ga dambara hayey te.¹⁵ a foyan ne; elia no. a foyan mo ne. annabi fo no danga annabey cine.¹⁶ Amma herodus ,kan a ma wodine a ne. yohanna no kan ay ne i ma pati, nga no fune bukoy game ra. ¹⁷zama herodus bumbo no ne i ma yohanna dan kassu, herodias, philippe wande gnayzo zama a na hiji se.kan yohanna go ga ne; fondo si ni se ni ma dou gnayzo wando.¹⁹ herodias¹⁸ foutou yohanna se.agba a ma wi.amma a si hin²⁰ zama herodus ga houmbourou yohanna.baira ka n go a se zama adlante no,hannate no a goga gaddi da kayne kan a hangane a se banda,a danbara ga hangan a se da begue.²¹ amma zari hanno ka,kan herodus a hai yonjo gingaro a na fori te dottigey se sojo beri da koine galili boro berey.²²herodias ize weyo furo batora.a go ga ganu a kanu herodus se da borey ki burgne se. bonkono ize weyo se.ay ha han kan ni ga ba; i ga no ni se.²³ A tonton da ze yan. han kan ni nay ha ay ga ni nonda, ba han kan to ay mayra gera. ²⁴kan a fatta a ne gnonjo se.i fo no ay ga ha. kulu gnogno ne. yohana baptisma tekowa bonjo. ²⁵A caha nga ma koy bonkono do,nga ha yogno dine te a se ay ga ba ni may no soho tassa ra yuhanna baptisma te kowa bogno.²⁶bonkono hina sara ,amma a ze yonjo da yewey sabbey se,a si ba nga ma wingui a se ²⁷sahadin a na batou ko fo dontone da lordi a ma kande yohanna baptisma te howa bonjo batkowa koy za yohanna bonjo ka kassora. ²⁸ga kande bonjo tassa ra.a na no wandiya kulu wandiya mo na no nonjo se.²⁹ yohanna talibey ma wodin,i ka ga gahano sanbu ga dan sarey ra. ³⁰yesu talliley margu a do ga ci a se hay kulu kan i te da hay kulu kan a cawandi.³¹ yesu ne i se wa ka iri ma koy sodjora ga fulanzame kayna zama boro bobu go ga koy ga ka koyne i sinda dama kulu kan ga nna³² i koy hi fo ra ga ye kambu fo ra. ³³djama diyey i koy i ni bey mo,borey go ga zuru ka koy koiray kulu ra ce ga i ni guin mo nan kan i go ga koy ³⁴wato kan a fatta hiyo ra,yesu di djama beri a to da bakaraw mo i se zama i si hima kala fegi kan sinda kurkoy ,a ye ga sobey gi cewandi hari bobo.³⁵ Za kan locatcho koy, a tqlibey mana ga ne nqrgo ho sadiji no , lokaco kaj mo. ³⁶ Igarey, i ma dou ga kay kawiyey ra da koirra manantey ra ga dey ngeyhan se Han kan ga gna .³⁷ Yesu ne i se . wi no aran BainBey i ma gna . amna i ne Baliou no gi no i ma gna .³⁸ Koulou a ne i se . Bouran nargue no aran se . Wou kay ga di . I dou tabbate hari i tou. i gou da hamissa inka.³⁹Koulou a na i ladi i mi gorandi kou nda kounda soubou teya bon. ⁴⁰I goro mo kunda zongu da wey gu. ⁴¹A na buru guwa samba da hamissa hinka ga maizey sambu bena ga sabu. Koine a naburey ceri gui no talibey se , alo i mi fey guama se ,ana hamissa hinka mo fey bora kulu se.⁴² I kulu gna i kungu mo. ⁴³I konda mo cilla wey cinda hinka kan to da buru patarmi yan da hamissey kan yan cindi ⁴⁴.Borey kan yan na burey gna si kala boro zanbar gu.⁴⁵Sahadin hodin banda , a na talibey tilansandi i ma furo hiyo ra nga quine yaharey, Bethsaida harey , watikanga go ga djama garey.⁴⁶Kan a ni garey , i kay tondo bon ga addua.⁴⁷ A lula to , hiyo to teko bindora, yesu go nga inne ganda⁴⁸ I di kan ngey gonda sindey koy yoguo ra, zama hawo bane i se , i ga ba mo ngey ma bissa a ga. ⁴⁹Kan i diya a goga dire teko ban , i mila hala biya lalo no , koulai mi sintin ga kati. ⁵⁰Zama i kulu go ga diya , i lakaley tun , sahadin yesu salam ise ga ne se . Aran lakaley ma kani ay no , wa si hum buru. ⁵¹Koyne a furo i banda hiyo ra , kulu haho kay i kulu dambara ngey ra harey i to da mamaci. ⁵²Zama i mama fahame dandara haro burey ga zama biney sandi.⁵³Kan i na teko daru , i ka Genesareth, kulu i kande sanno.⁵⁴Kan i fatta hiyoro , borey sahadinda na yesu bey.⁵⁵I koy nongey kulu ra ka kande gonte komey darey ban nan kulu ki ma kan a go.Nongu kulu kan i to koiray ra koirra berey ra wala kawiyey ra i ga gnonte komey dan batamey ra iga gnarey mo a ma nan ngey ma lamba kwayo ga . Borey kulu kan ga lamba ga mo du bani.

Chapter 7

¹Farisay da atawura hantunkoy, i ka ourousalima i margu yesu jarga.²I di kan talibi foyan go ga wan i ma nin gay kamba yuno. ³Amma farisay da yahudancey kulu si wan da manti ina gay kambay yunu. Dan ga i mamu ci isse dotijey do harey. ⁴Di funu marga ra kala da i nin gay kanbey yunu ga no i ga wan. I goda wodini ciney boobo gngay namey ra daga gulay ize yunu yan da guru ciray tassa yan. ⁵Farisey da ataura hantum koy na han ifo se ni talibey si dotijey namey gana, i go ga wan din gay kamba zibey. ⁶Yesu tu isse ka ne ' aran munakifey ishaya na anabitaray te aran bon yadini mo no i na hantum ka ne kunda wone gay berandi din gay meyo amma i binay ga mofo ay. ⁷Yamo yamo no i go gay sifa i go ga cabe kan i goga adam ize lordi gana. ⁸Aran go ga irikoy lordo o furu ga adamin ze mamu gana a ne isse koine aran ga ⁹irikoy lordo ganandi ga adamu ize lordi ¹⁰gayi wama Miusa ne ni ma ni yan da ni babba berendi boro kan nga baaba din ga yan lali iga goge ga wi. ¹¹Amma aran ga ne hala boro fo ne nga baaba da nga yan se ay ban ga no ¹²iri koy se aran si nan bora din ma hay fo te nga yan da nga baaba se, ¹³yadini nomaran go ga irikoy sano ganandi aran namay ga aran bumbo sola. Aran ga hari boobo te kan ga hima yadini. ¹⁴Wato kan a ni ce a ne isse wo hangan aran kulu ga faham. ¹⁵Hahi kulu si furo adam ize ra kan ga zibamdi amma haykan ga fatta adam ize ra no ga zibandi. ¹⁶Da boro fo gonda hanga kan ga ma ama ma. ¹⁷Wato kan a furo fuwo ra kan a moru jama a talibey ma han yassa dini bom. ¹⁸A ne isse ' aran mo koyne aran sin da bray aran si bey kan hayi kulu no si furo adam ize ra ga zibandi. ¹⁹Zama haya dini si a bina ra .amma a gunda ra a ga koy tugurey mongoro kan ga wanray kulu hanandi. ²⁰Hankan ga fatta adam ize ra no ga zibandi. ²¹Zamma aran ra haray adam ize bine ra no hari lalo ga fatta. lassabu zina kazamataray wiyan. ²²Zey taray lakalzaray bini bibey carmay jan yan, Kan ga ba wani, kan ga boray zibandi. ²³Bomberey samotaray.hayo wey kulu ga fatta boro ra ga zibandi. ²⁴Yesu dira nodin .akoy tyre da sidon labo ta. A furonfunfo ra ga mile kan boro kulu si ga nga gana amma a si hini ga goro tugante. ²⁵Zama weiboro fo kan izo gonda biya lalo ma yesu bato a ka ga kan a gine. ²⁶Weibora dini a ciya greku da siro fenisi boro a na wænrey a ma biya lala dini garey nga izo bon. ²⁷Yesu ne asse ma na zankay ma kungu gina zama a si bori i ma zankay buro sambu ga furu hansu ize kaynu'ney seo, ²⁸ho rabbi weibora tu asse amma hansu ize kainey ga wan tabulo cire hayey kan zankey gomga furu. ²⁹Amma a ne asse sanno sabay se koy biya lala dini ga fatta ni izo ra. ³⁰Wato kan a furomfuwo ra a ka ga gar kotia go ga kani daarombon biya lalay fatta . ³¹Yesu dira tyre labo ra a ye ga ka sidon harey teko do hare galili ra , a na koara weyey dinintatunga bissaa. ³²I kanda asse boro fo kan beebe no kan gonda sanday sannu do haray i na wanray a ma kamba daka bon. ³³I na wanrey a ma koy nongu moro. A n awanrey a ma moru jama, ³⁴a nin ga kambay izey dan hangay ra a lamba a dena ga dinga holla. ³⁵A nin ga mo izey sambu bene a fulanzam a ne efata daga feri. Sadin da hangay feri dena tan a go ga salan. ³⁶Yesu ni lordi i ma si ci boro kulu se han kan te koine a go gi lordi an ma i go ga fey. ³⁷I go mamaki bobo ra hari hannay kan ago ga te i hanon a go ga nan bebay go ga ma lutay go ga salan.

Chapter 8

¹Jirbey din ra jaama bobo fo yé ga ka ga margu, i sinda mo han kan ga cwa. Yesu na inga talibey ce a né isé. ²Ay to da Bakaraw jaama wo sé, zama gune gadi, jirbi hinza né kan i go ay jarga, i sinda mo hay kulu kan i ga cwo. ³Da ay ni nan i ma koy da harey, i gabey ga bane fonda ra, zama ira a foyan fun nangu moro. ⁴A talibey tu a sé: mate no iri gate ga cwayandi nda buru, nongo, batama saajo wo ra? ⁵Yesu na iha, buru marje no aran sé? i tu gané iyyé, ⁶to ana sambu, wati kan asambu, ani pati pati gano inga talibey sé gané ima fay; ingay mo na fay jaama se. ⁷Ingonda mo hamissa keyna keyna foyan, wati kan yesu saabu, ingay mo i ni fay. ⁸I cwa ikungu mo, da mo, da mo ikande cilla iyyé kan to da partarmey kan cindi. ⁹I ga koy ga sabanda boro zambartaci. Wodin Banda Yesu ni nan i koy. ¹⁰Sahadin a karu hiyo ra da inga talibey, ikoy mo dalmanutha labo ra. ¹¹Phariza fonda borey, ingay mo ka, isobey ga kakow da Yesu, ga cim bero kokosu, ina ha alam kan ga fun Bénara. ¹²Biné guissa beri banda, Yesu tu: ifo sé kan zabana Borey wo go ga alam? Hakika ay ga né aran sé: Isi zabana wo Borey no alam kulu. ¹³Wodin Banda a dira ido, a yé ga furo hiyo, ga bisa yaharey jabo bon. ¹⁴Talibey dirgan ima buru sambu. isinda kal ize fonlon ingay Banda hiyo ra. ¹⁵Yesu na ino yamar yan Woné. aran ma aran bon gayi nda fariza fonda Borey dalbuwo, da mo hérédios dalbouwo. ¹⁶A talibey mo go ga salan ga yeré ingay da care gamera, da mo iné, sababo iri sinda buru sé, ¹⁷Yesu koy bey a né isé: ifo sé aran go ga salan aran da care gamera? kan sé aran sinda buru? Halsohon, aran sinda Berey, aran si ga faham? aran gonda bine sanda no? ¹⁸aran gonda moyan, aran si ga di no? aran gonda hangyan, aran si maa no, da mo aran si gayi no lakalra? ¹⁹Wati kan ina buru guwa fay alboro zambarguwa din sé, cilla marje no aran kandé kan to da patarmi? Itu a sé ga né iwey cinda hinka. ²⁰Da mo wati kan, ina buru iyya fe alboro zambartaca sé, cilla marje no aran kandé kan yan to da patarmi? I tu a sé gané Iyyé. ²¹Da mo a tu isé gané: aran si ga faham koyne? ²²Iyé ga koy Bathesaida; da mo ikanda a do kubey koy fo, kan ina cowarey a ma lamba ga. ²³Ana kubey koyo sambu nda kamba, da mo a konda kowara banda; wodin banda ana yollo dan asé moyzé bon, ana kamba daka bon; da mo ana ha hal a go gadi hay fo. ²⁴Aguna, a ci mo: ay go ga di borey, amma, ay go ga di borey sanda turigna yan, da mo kan yan go ga dira. ²⁵Yesu yé ga inga kamey daka a moyzé bon, wati kan mo kubey koyo gune ga bori, a du bani, a di haya kulu wani wani. ²⁶Kal yesu na nan a yé inga windo ra, ané asé mo: masi furo kawya ra; ²⁷Yesu na inga koyanté té da inga talibey, nodin kawyey kan yan go cezará philipos wané kawyey ra, fonda bon ina ha hayan woné: may no i go ga né gati ay? ²⁸I tu a sé ga né: yohanna Baptist, boro cindo, Ilia, boro cindo annabey ra afo. ²⁹Aran bindey, a ni ha, may no aran gané gati ay? Pitros tu a sé gané: nin gati almasifu. ³⁰Yesu salan isé gané, ima si woné wo ci boru kulu sé inga bon ³¹Wodin banda a sintin ga i dondonnandi kan boro izo, ga hima ama gurgugay gumo, da mo dottijay, da alphagay arkoussey, da asarya hatum key

ma yayabé, I ma wi, da mo jirbi hinza banda a ma tun. ³²A go hayay ci isé tarey cwarey. Kal Pitros nayé kambu ga, a sobey ga deni aga. ³³Amma yesu, a baré, mo ga inga talibey guna, na Pitros ku da gabi, da mo a né asé: yé ay banda saytan! Zaama ni si ga faham Irkoy hayay sé, nisinda kal admeysé miley. ³⁴Wodin banda, a na jaama, da mo inga talibey cé, a né i sé: hal Boro fo gaba a ma ka ay banda, hinné, ama inga bon yankar, ama inga bundo jaré, da mo ama ay gana. ³⁵Zaama Boro kan gaba ama inga fundo faba ga jajna, amma Boro kan jann inga fundo ay sabbey sé, da mo Baru hanna sabbey sé gaa faba. ³⁶Nafa fo no gono Boro sé ama du andunya kulu, da a fundo darey asé? ³⁷Ifo no Boro gano gin fundo fansa? ³⁸Zabbana wo zinateréy, da zunubu terey wo gamra, Boro kulu kan hawi na di ay ga, da mo ay sanney ga, Boro izo mo ga hawu Bora, wati kan a yé gaka babo darza ra da Maleyka hanney.

Chapter 9

¹A ga ne isse 'a gono ga ci aran se da cmi boro foyan kan go ne si bou kala dey i di irikoy meyra kayan da hini. ²Jirbi iddu banda yesu na bitrus, yakubu, da hahaya hinne sambu wani tondi daru fo bon, a alhalo barmey i gine. ³A bankarey bare ga yanle. I sambu koare bumi fo bumi kan yuna ko fo kulu si no andunyan bon kan ga hini ga bankarey koarandi yadini. ⁴Iliya da moussa bagey, i go ga fakarey da yesu. bitrus na sanni sambu ga ne yesu se ⁴a ga bori iri ma bare newo, iri ma tanti hinza karu newo. Afo nisse afo moussa se afo iliya se. ⁶za kan a si bey hankan a gho ga ci, hamburu beri nidi. ⁷Buru fo ka gui dabu. Buro ra mo guide fo fatta 'wone ai izo kan ay ga ba gomo no, wo hanganu asse ' ⁸sa adin talibay guna ngey windanta i mana di kala yesu nhinne ngey jerga. ⁹Watikan i go ga zumbou tondi daro bon yesu ni yamar i ma si ci boro kulu se hnkan i di, hala watikan boro izo tunu bukoyey gamara. ¹⁰I na sanni wone gayi. i go ga han ingey gamara hayi kan ti 'tunu bokoy gamara' ¹¹Talibey na hayan wone te ase; ifose ataura hantum koyey ga ne kala iliya ma ye ga ka ga hay kulu yrti nga nongoo ra guina. ¹²A tu ise gane 'iliya ga jini ga ka ga hayi kulu sokonu koyne, i fo se i hantum boro izo bon ga ne 'kala a ma tabi boobo han i ma donda mo. ¹³Amma ay go ga ci aran se, iliya ka i te asse mo mate kan i ba, mate kan i na hantum da a bon. ¹⁴Wati kan to talibay jarga i di i widinta jama marga beri fo da ataurata hantum ko yan kan go ga a kan kam. ¹⁵Za jama di yesu i dambara. I zuru ga ka ga a fo, a ni han ¹⁶ifo bon no aran go ga kakau? ¹⁷Boro fo jama ra tu 'rabi ay kande ai izo ni do, biya bebe fo go a ra nongu kulu kan a na di, a ga zeri, kotiya ga kufu ka ga hinje kanji a ma koogu. ¹⁸Ay na ni talibay wanrey i ma garey amma i mana hinni yesu ne isse 'aram dumi kan si cimandi, ¹⁹halwati fo no ay ga goron da aran? Hal watifo no ay ga hini aran suru? Wo kanda ay se. ²⁰I kanda a se, za kotiya di yesu biya lal na zingui da gabi. A kan ganda ga binbiriko ga kufu ka. yesu na babo han' za wati fo no wonne go ga te? ²¹Babo ne 'za zankatarey.' ²²Hanu fo yan biya ga zery bangui ra da hari ra ga du ga haliki. Amma da ni ga hinni hari fo ma iri ga ma bakar iri se. ²³yesu ne asse "da ni ga hinni hay kulu ga hinni ga te boro kan ga cimandi se". ²⁴Saadin kotiya baba na guinde sambu ga ne' ay cimandi mey cimi beri janyan wo ²⁵gakasiney. Kan yesu kan jama go ga zuru ga ka, a deni biya lala ga, a ne asse nin biya lutu da bebe ay nini lordi ma fatta kotiya ra masi ye ga furo a ra koyine. ²⁶A fatta a go ga kati da guida beri, a na kotiya saku da gabi, koti ciya zanga buko. Kala boobo go ga ne kan a bu. ²⁷Amma yesu na sambu kamba do, ga a tunandi, kala a tunu ga key. ²⁸Wati kan yesu furo windoo ra a talibey na han kmu ga, "ifo se iri mana hinni ga biya dini gaarey. ²⁹A tu ise ga ne" wone duma si fatta kala mahawu da adduwa. ³⁰I funu nodin i galile labo taru, Yesu si ba borey ma bey wodini ga. ³¹Zama yesu go ga nga talibey cawandi a go ga ne isse 'i ga boro izo noyandi borey kambara, i ga wi. Jirbi hinza a buyan banda a ga tunu ga funu bukoy gamara. ³²Amma talibey mana faham da sanni wone. I go ga hamburu mo i ma han. ³³I to kapernaoum, watikan i bara windora yesu ni han 'ifo bon no aran go ga kakaou fonda bopn? ³⁴amma i kulu dangey, zamma fonda bon i kakaou ngay gammara i ma du ga bey boro kanti i bero i gama ra. ³⁵Kalla a goro a na i wey cindi hinka ce. A ne isse 'boro kulu kan ga ba a ma te sintina ga ciya kokoranta bara kulu se. ³⁶Kala a na zanka kaina fo sambu ga dan i bindora. ³⁷A na sambu kambara ga ne 'boro kulu kan ta ay ma ga zanka keney ra a fo na ay ta ay bun bo. Borey kan na ay ta, ta manti ay bo amma bora kan na ay donton. ³⁸Hahaya ne a se 'iri di boro fo kan ga guanji garey ni ma ga iri na guanji mo yesu ne a se 'wo si a guanji, ³⁹zama boro kulu no kan ga mamaki te ay ma ga, kan ga barey sa adin ga sanni lalo te ay bon. ⁴⁰Boro kulu kan si gaaba da iri go iri se no. ⁴¹Koyne boro kulu kan na ahan no guleize hari fo ay ma ga zama anra ya kriti wonn no ay g aci aran se cimi a si jan nga kaibana. ⁴²Am ma da boro fo na zanka keiney kan ga cimandi ay ga ra afo zeri a ga bisssa a se i ma rtondi beri fufuyan wone hau a guinda ga ga furu teko ra. ⁴³Da nikamba ga ciya ni se kan yan dalili ma dubu ga furu fundi ra da kamba fo, ⁴⁴da ni ma bara da kamba hinka ga koy janhanama nonkan danjo si bu. ⁴⁵Da ni ce ya ciya ni se kan yan dalili ma a pati ga furu. ⁴⁶A ga bisssa ni se ma furo fanaka fudira da ni ma baran da ce hinka i ma ni furu janhan nama ra non kan danjo si bu. ⁴⁷Da ni mo izo ga ni sakula ma dagu ga ka, ⁴⁸a ga bisssa ni se ni ma furo bafuney ra da mo fo da i ma ni catu janhan nama da mo hinka. ⁴⁹Zama boro kulu danji no ga no ciri. ⁵⁰Ciri ga bori, am ma da ciri na nga ciri tara darandi. Da ifo no iga citara yeti? Wo baran da ciri aran ra, wo goro baani ra care gamara.

Chapter 10

¹Yesu fun no dine ka koi Jude labora teko banda. Jama ye ga margu a do, a namo do, a sobey ga cawandi. ²Pharizi borey na ha, ngey ma du ga si se si na ha hala i ma gangi alboro ma nga wande fei. ³I ne a se i fo no Mussa hantume aran se. ⁴I ne Mussa se, i na fondo no i fey yan ma laitere hantume ga fey. ⁵Kulu Yesu ne. Aran bine sinda se no Mussa na wodin aran se. ⁶Amma taka yan sintina, Irkoye na weyboro nda alboro te. ⁷A se no, alboro ga fun nga gna da nga baba ga, ga ye nga wande ga, ⁸kulu i hinka mo ma cia hame follon. Ya dine ga i manti i hinka koyne, amma i cia hame follon. ⁹Ya dine ga Alboro ma si han kan Irkoye hau feri. ¹⁰Wato ki to fuwo ra talibey ye ga ha wodin bon koyne. ¹¹A ne i se borokan ninga

wande fey ga ye ga fo hiji koyne go ga zina a do. ¹²Da wey boro fun nga kurgne ga ga ye ga afo hiji a go ga zina noya. ¹³I kande ase zanka kaina yan a ma lamba iga. Amma talibey dene borey kan go i ga kandey ga. ¹⁴Kan Yesu di wodin bina sara a ne i se. wo nan zanka kaine ma ka Ay do wa si ganji zama Irkoye Koytara i himando wonno. ¹⁵Ay ga ci aran se cimi no, boro kul kan si Irkoye koytara ta dan ga zanka kaine cine si furo ara pate. ¹⁶koyne a ni sambu Inga gandey ra ga albarka dan iga ga kamba de ke i bon. ¹⁷Ka n Yesu furo fonda ra, alboro fo zuru ga ka, ga nga bon jindow ga gurfa ase. A na ha ga na se Rabbi hano, mate no ay ga te ga du alzan? ¹⁸Yesu ne ase ifo se ni ga Ay ce i hanno? I hanno kulu si no kala Irkoy. ¹⁹Ni ga Lordey bey. Ni ma si zina, ni ma si wi; ni ma si zey; ni ma si tangari seda te; ni si tali kulu te boro kulu se; ma ni gna da ni baba berandi. ²⁰A tu. Rabbi za ayga zanka ay goye da hayey dine kulu. ²¹Yesu na guna a bara, an ase hay fo gase ni se; koy, nere hay kulu kan go nise, mano talakey se kulu ni ga du alzaka bena ra. Koyne ma ka ga, Ay gana. ²²Amma, sano fura ga, alboro koye da bina hassaraw zama a gonda arzaka beri. ²³Yesu, guna nga windata, ne nga talibey se kan a ga gabu borey kan yan gonda arzaka ima furu Irkoye Koytara ra. ²⁴Talibey danbara nda mate kan Yesu salan da ya cine. Koyne a ye ga ne: Ay zankey a gabu borey kan ga ngey no alzaka ce i ma furo Irkoye Koytara ra. ²⁵A ga fala yo ce a ma furo sana fune ra da alzanke ma furo Irkoye Koytara ra. ²⁶Talibey ye ga mamaci koyne, i go ye ga cere ha; yandiga mayno ga hine ga du faba? ²⁷Yesu na igu na gane, wodine ci te borey do amma manti Irkoye do: Zama hay kulu ga hine ga te Irkoye do. ²⁸Bitros sobay ga ne a se; guna iri na hay kulu nan ga ni gana. ²⁹Yesu tu: Ay ga ci aran ce da cimi, boro kulu si no kan Ay sabbey ce da mo labari hana ce, a fuwo, da gna izey ce, da womey, wala gnono, wala babo, wala izey, wala labey, ³⁰su du zongu, cine sonho da zamano fu yan, gna izey yan, womey yan, gna yan da labu yan da gurzugay da zamana kan go ka ra alzana. ³¹Boro jiney i bobo no ga cia kokoro banda boro yan, kokoro banda bobo boro yan ma cia boro jiney yan. ³²I go fonda ra ngey ma zigi Yerusolima, Yesu furo i gine. Talibey lakaley tune, i go ga gano mo da humburu komey, kulu Yesu ye ga talibey i woy cinda hinka sambu nga banda, ga sintine ga ne ise hankan ga nga ga: ³³nga neya iri ga zigi Yerusolima, kulu iga boro izo no yan di alfaga berey ce da asariya dondonandi koyeye se. Ina na tchiti buyan ga koyne i ga no yan di cfarey se. Kan yan ga donda, ³⁴kan yan ga tufa a ga, ga kar da barzu, koyne i ga wi, koyne jirba hinzanta hane, A ga tune ga fune bukoy game ra. ³⁵Zebedee izey, jacques da yohanna, manu da jesu ga ne isse. Alfa, iri si ba kala ni ma te iri se hankan iri nini han. ³⁶A ne isse . ifo no aran ga ba ay ma te aran se . ³⁷yadda iri se, i ne a se, iri ma goro afo ni kambe guaro ga afo mo ni kambe wa ga, da ni furo ni darza ra. ³⁸Jesu ne ise. aran si bey han kan aran ha. Ar an ga hin ga gassia kan ay himma ga han aran ma baptisma kan da ay hima ga baptisma dine te. ³⁹Ine ngey ga hine, yesu ne isse cimi no kan aran ga gassia kan i hima ga han han koine i ga te aran se baptisma kan dumo i hima ga te ay se. ⁴⁰Amma han kan ga ti aran ma goro ay kamba nwaro wala ay kamba hoa ga wodine say gouna, i sa no mo kala barey kan se i na gissi. ⁴¹Kan i wey ya ma wodine i sintine ga jacques da yohana djintche. ⁴²Jesu ni ce ga ne ise. borey kan i ga guna danka labu gine funo ya les tyrannissent i borey mo ga ceci ga may ibon. ⁴³wodine cene si tchia aran gamra. Bara kan ga ba a ma cia aran kulu i borey kela ma cia aran may koi. ⁴⁴Koyne bora kan ga ba a ma cia gine funo a ma kia bora kulu gire funo. ⁴⁵Zama bora izo ka, mante hala ima mayi a se anna a ma maji a minga fundo no mo ga djama finssa. ⁴⁶I ka jeriko. wata kan jesu fatta, no d a talibey da djama, timec izo, bartimee, danaw barkarkoy, go ga goro fonda me. ⁴⁷Ama kan jesu nasara bora no, a sobey ga kati, daouda izo, jesu bakar ya se. ⁴⁸boro bobou go ga gangi ga dangandi, a go ga kati gauno ga tantane, daouda izo, bakar ay se. ⁴⁹Yesu kay ga ne. wa ce. i na danawo ce ga ne asse. sambu bine gami, tune a go ga ni ce. ⁵⁰Danaho na kyo furu, a tune da waci, ga koye yesu do. ⁵¹Yesu salan ga ne. i fono ni ga ba ay ma te nise ? rabi danawo tu a se ga ne ay ma di ⁵²kulu yesu ne a se, koy ni naney bero na ni faba. sahadine da a di a goga yesu gana fonda bon.

Chapter 11

¹Wato kan a manu ourousalima hala a manu betafaji da betania zetun tondo bom yesu na talibi hinka donton. ²A ne isse wo koy koara kan go aran gine za da aran furo aran ga sabanda farkay kan go ga haw kan bon boro kulu mana karu wa feri aran ma kanda. ³Hala boro fo ne ran se ifo se aran go ga wone ta wo tu asse ga ne rabbi ga ba ara sadin i ga feyda a ka. ⁴Talibay koy issabanda farka go ga haw tarey, fu garga fonda windanta i na feri mo. ⁵Borey kan go nodini ne isse ⁶ifo no kan aran go ga te ifo se aran go farka wonferii tubisse mate yesu ne i ma tu, i feey day i koy. ⁷I konda yesu se farkay izo wo kan bon i ningay ba'ncaray dake yesu goro a ban. ⁸Booro nin gay bankaray daru fondabon, afo yan turi kabay ki pati faray ra, ⁹boray kan yan go ga bissa da wo kan yan go ga yesu gana i go ga kuwa ozana albarka ma bara bara kan ga ka rabbi mayo maga. ¹⁰Daraza ma bara maira kan ga ka dauda maira iri baabo .ozana nongu hananta ra. ¹¹Yesu ajmasifu furo ourousalima jingara ra a ma a na hekulu himandi, ¹²tchino koy akoy betani da i cinda hika asuba wato ka i fata betani yesu harey. ¹³A fonney djedjey gna kan gonda kopto bobu a nu ama kala kopto i se si a ga zama man ti ize wate no a na du hekule ¹⁴zama man ti djedjey wato no ana san no sanbu gane hala abada borkulu ma si gnay ni ize ga a talibey ma. ¹⁵I to urusalima labora , Jesu furu jingara ra a go ga borey garay kan yan go ga nerandi jingara boray kan yan dey jinay a ni garay a na borey go ga nerandi tabley zeri . da borey kam yan go ga tantabalay nera. ¹⁶A ma nan boro kulu ma konda jinay fo jingara ra. ¹⁷A go ga cawandi ka ne i na hantum ga ne ay windo ga cxiya windi aduwa wone labey kulu se. amma aran te zeyey gungu. ¹⁸Gune sargay koyay da tauretu hatum koyey kan ma asse go ga ceci mate kan iga te ga haliki amma i go ga hamburu jama kan ga hangan asse. Jama go ga mamaki da cawando. ¹⁹woto kan wiciri kambo to yesu fatta koara ra. ²⁰Susuba kan i go ga bissa talibay di kan jej yanwo kogu kala kajey ga. ²¹Bitros fongu hankan te, A ne yesu se rabbi guna jeje yowo kan ni lali kogu. ²²Yesu na sanno sambu ka ne isse 'da aran naney irikoy ga. ²³Ay ga ci aran se 'hala borofu ne tondi darow se ama koy ga kan teko ra da si ga skka nga bina ra a ga di kan a ga te. ²⁴Wodin se no a ga ne aran se hay kul:

E kan aran wanrey aduwa ra aran ma yarda kan aran duwa aran ga di kan aga kubay.²⁵Wato kan aran go ga kay ga aran adua te da aran goda borofo wone aran bina ra wa yafa. Haran aran baaba kan go bena ra ma arn yafa mo,²⁶arn zunubay amma da arn si yafa aran babo kan go bebe si aranyafa no da aran talay.²⁷A ye ga koy urusalima koine woto kan a go ga windi jingara ra sargay te koy dotijey da tau retu hantum koy ka a do.²⁸Himi fo no ni go ga damra hayey te da? Mai no nini no hini wone?²⁹Yesu tu isse 'ay mo ay ga aran han hayen, wo tu ayse ay mo ay ga ci aran se da hini mfo no ay go ga hayo yey te.³⁰Yohana baptisma bene a funu wala borey do nio? Amma i go ga.³¹Amma igo ga gunguni mngay gama ra diri tu gane bena ra a ga ne iri se no aran mana yarda aga?³²Da iri tu koi ne asse borey do harey iri ga hamburu jama zama i kulu go ga yohana sambu annabi.³³I tu Yesu se ka ne iri si bey. Yesu tu isse ka ne ay si ci aran se ay mo nonkan hino din funay se. Kan do haray ay go ga anbara hayey te.

Chapter 12

¹Yesu sobey ga salan isé misayan ra. Alboro fo na inga kali fo dan. Anaa kali, ana kankam yan nongu fansi, da mo ana garu beri cina, wodin banda ana sufurey kalgoyteri foyan sé, da mo a dira labo ra.²Wato kan wiyonno to, ana goyteri fo donton kalo sufureykey do, kan ga nan ima du kalo albarkeysé jarfa.³Kan ina di, ina kar, ga garey kamba kunu.⁴A yé ga inga goyteri fo donton i do. Ina kar Borjno ga, ga hawadi.⁵A yé ga hinzante fo donton, kan iwi; wodin yan Banda, ana ibobo foyan, kan yan ikar wal iwi.⁶A gonda koyné ize fo kan aga ba gumo; a kokar ga samba ido, ga né: iga ay izo berandi.⁷Amma kal kalo sufureykey wo, iné ingay da care sé: wa guna tubka né; waka, iri ma wi, tubo gaté iri wané.⁸Ina di ina wi, da mo ina catu kalo banda.⁹Soho, ifo no kali koyo gaté? Aga ka, ga kali sufureykey din halci, da mo a ga kalo, yé ga no Boro foyan sé.¹⁰Aran mana sanno wo caw no hatumey ra: tondo kan cine kay furu, inga no té cinero ganjo; ¹¹Rabi bayo ra no a té, da mo iri moyey ciné a té dambari hari? ¹²igo ga ceci, ingay maa di, amma igo ga hamburu jaama. I faham kan ingay sabbey sé no Yesu na missa wo ci. ga idira do ga koy.¹³Ina Boro guru guru yan, phariza fonda bore yan, da érodios Boro yan donton Yesu do. Kan ga nan ima hiiri a bumbo sanney ra.¹⁴Da Mo ika gané asé: Alpha, iri ga bey kan niya cimi no, da mo kan ni si ga borey moysé guna; ni si ga borey alhaley guna, da mo Irikoy fonda no ni go ga cawandi. Yarda gono iri maa jangle bana Késar sé?¹⁵Iri hima ga bana, wala iri ma si bana? Yesu, kan ga imunafice tara bey, tu isé : ifo sé aran gay si? Wakande ay sé tanke fo, kan gana ay ma diya.¹⁶Tkande asé afo; da mo yesu ni ha: may wanno fota da hatumo wo? Kesar wanno, itu a sé. ¹⁷Kal a né isé: Wa no kesar sé han kan gati kesar wané, da mo Irkoy han kan gati Irkoy wané? Mo dambar ni di aga.¹⁸Saduca fonda borey kan yan gané buyan banda tunyan sino, ka yesudo, mo ina hayen fo té asé: ¹⁹alpha, guna han kan Musa na iri yamar da, da ni ceze alboro bu ga fanda weiboro fo, inan du izeyan, a ceze alboro ga hin ga weibora hiji, ama du dumi inga cezo sé. ²⁰Agar mo cesé iyyé fo gono. Igina hayjina hiji, a bu aman du dumi. ²¹Ihinkanta na weibora hiji , ga mo bu, aman du dumi. Ihinzanta mo wodin no té aga. ²²Iyya ra ba afo man dira ga dumi nan, ikulu banda weibora mo bu. ²³wato kan bukey tun, ira wofo wane no weibora ga té? Zama iyya kulu na hiji. ²⁴Yesu tu isé: aran si dareyan ra, zama aran si ga faham hantumey sé, da mo Irkoy dabaro sé? ²⁵Zama wati kan Borey tun ga fun boukey ra, alborey si weibore hiji hal abada, yadin mo no weiborey, amma iga ciya sanda maleyca yan bene Bené ra. ²⁶Han kan gati tun ga fun bukey ra, aran mana caw musa tira ra han kan Irkoy né a sé, gumbo din bon: ay gati Ibrahim Koyo, da Isaka koyo, da Yacouba Koyo. ²⁷Irkoy manti bukey koyo, amma bafuney. Aran go dareyan banbata ra.³⁰Assarya hatum ko fo, kan ma asanney sé, abay kan yesu tu sawudancey se ga bori, manu, ana hayante: l'ordey kulu sintina gati wofo? ²⁹Yesu tu a se gane : mahangane, israïla, Rabi, Irikoyo,, gati Rabi fonlonka, ²⁸da mo, ma ba Rabi, ni Koyo, da ni bina kulu, da ni fundo kulu, da ni mila kulu, da ni gabo kulu. ³¹Guna ihinkanta mo ne: Ma ba ni gorkasino sanda ni bon. l'ordi fo sino kan beri da wone yan. ³²Asarya hantum ka ne ase : abori alpha. Cimi no ni ci kan nine Irkoy wo afonlon no, da mo kan afo kulu sino da manti inga, ³³da mo kan, ima baara da ingay mila kulu, da ingay bina kulu, da ingay fundo kulu, da ingay gabo kulu, da mo ma ba ni gorkasino sanda nine. A ga bisa wokan yan iga tond da sargay kulu. ³⁴Yesu, di kan a tu da fahamey, ne a se: ni mane moru irkoy koytara. Boro kulu mane ye ga murqdu ingama ha hayen. ³⁵Yesu, sobey ga cawandi yan te marga windo ra, ane: mate no asarya hatum key gate ga ne Yesu ya daouda izo no? ³⁶Daouda inga bunbo, Biya hanno yulwa cire a ne: Rabi ne ay wane Rabo se: ma goro ay wane kamba njoro ga, kal da ay nine wane ibarey te ni ce tamuyan njne. ³⁷Daouda, inga bunbo go ga ce inga Rabo. Mate no yadin ga a te ga te a izo? da mo jaama bobo fo go ga hangan da lami. ³⁸a cawandi yangno ra a go ga ne: Aran ma aran bon gayi asarya hantum key ga, kan yan ga ba ima sobey ga barbare koiyi beri yan ra, da mo nongay kan ra borey ga margu, ima du ga ifo, ³⁹kan yan margay fuwey ra, ga nongu sintiney ceci, da nongu sintiney bucey ra. ⁴⁰kan yan go ga weiborey kan yan kounney bu fu jiney njnowa, kan yan ga cabey kan ingay ga anduwa kulu yan te. I cito ga lala gumo. ⁴¹Yesu, go ga goro ga nango kan jaama ga ingay noray dan guna, arzakante bobo go ga dan ibobo, ⁴²kal weiboro fo ka, kan kurjno bu, kan mo talka no. kan na tamma keyna hinka dan, kan yan jare no. ⁴³Kal Yesu, na inga talibeyce, ane ise: hakika, ay ga ne aran se: weibora wo ano ga bisa borey kulu kan yan dan gomba ra. ⁴⁴Zama, ikulu bon dan mora yan se no i dan, amma inga wo inga hina wane no a dan, hay kulu kan go ase ama bafuney.

Chapter 13

¹Watikan Yesu fatta yahudancey jingara ra atalibi ne asse, ' rabbi guna tundi woneyan cine da kinari wone cine '. ²Yesu tu ga ne : " Waran di kinari berey wo? Tondi si cindi tondi bon i ga kulu zeri. ³A goro zetun tondo kan ga jingara guna bon kala Bitrus, Yakubu, Yahaya, da Andraous na han wone wani. ⁴Ci iri se hayey wo wanti fo no i ga te? Alama fo yan no ga cebe kan iga te". ⁵Yesu sintin ga ci isse "wo hagoy boro kulu masi aran darandi. ⁶Zama boro fo yan ga ka da ay mayo i ga ne

'ay no, i ga boro boobo darandi".⁷Wati kan aran go ga ma wongu labari da wongu kusuma ,wo si karahan zama hayo wey hima ga ka. ⁸Amma manti bannanta no gina labu fo ga tunu ga gaaba da labu fo hini fo mo ma gaaba da hini fo, labu guiguiri yan ga te nongu nongu harey yan ga te a ga tiya dori mayan sintiney.⁹Wa hagoy da aran bon selle kiti fuwey se , i ga aran berzu mo i jingarey ra. Waran ga bangay gomnay da koyey guine ay sabey se wodin ma ciya seda. ¹⁰Sintina ra dole i ma baru hanna waazu domey kuluse.¹¹Wati kan i kande aran i ma aran noyandi, wo si sintin ga karahan da hankan aran ga ci. Amma wo ci hankan i ga aran no saha din boubo ra. Zama manti aran no ga salan watidin amma biya hanna no. ¹²Yan ize ga yan ize slle buyan ga , baaba mo ize. Zankekey ga ture i hayre se gui tutay buyan ra .aran ga ciya komamey hari bora kulu se ay ma sobey se. ¹³Amma bora kan ga hini souru kala bananta ga du faba.¹⁴Wati kan aran di kazamatarey haya kan ga kande halikiyan, go ga singui non kan a mana himma da, bora kan go ga cau ma lakal. Borey kan go judea ma zuru ga koy tondi darey bon. ¹⁵Bora kan go garo bon massi zumbu ga furo ga hayfo sambu windo ra. ¹⁶Koyi ne kan go farey ra me si ye banda ga nga koayi sambu.¹⁷Kaari weyborey kan gon da ga hinka da wo kan yan go ga nanandi. ¹⁸Zari wone ra wa irukoy wanrey hayey din masi te jawo wate. ¹⁹Zama taabi zari woneyan ra ga ciya mate kan dumi mana bey ga te za nduniyan kan irikoy taka sintin, kala hunkuna a si bey ga te mo hal abada. ²⁰Da rabbi mana jirbay dini dugurandi boro kulu no si du faba. Amma a ni dugurandi subanantey kan a suban se.²¹Lokaci wodini ra da boro fo ne aran se, " almasifu go ne wala wala yaharey, wo si cimandi ." ²²Zama almasifu taari wone da annabi taari wone yan ga bangey. I ga hari beriyan da mamaki hari yan te, ga du ga subanantwey zeri da aga hini ga te. ²³Wo hagoy ay na hay kulu ci aran se za i mana te.²⁴Amma jirbey din banda, taabi berro banda weyna ga te kubey hando mo si ye ga nga karo no. ²⁵Handariyeyizey ga funu bene ga kan bena ra hayey mo ga zingui. ²⁶Wati din i ga di boro izo ga ka burey bon da hini beeri da daraja. ²⁷Wati din a ga nga malaikey donton a ma subanantey margu, hau takey kulu do hare, za nduyan kambu fa kala bena kambu fa.²⁸Wa du cawandi nissa wone kan i sambu zeytun turo ga, za kambey banu, da koyne koptey fatta ,aran ga bey kan jawo ban. ²⁹Yadini no, wate kan aran di hayey dini bangay yan, waran ma bey kan boro izo manu, windo me.³⁰Ay go ga ci aran se cimi "zamano borey si bisssa hayey mana te. ³¹Anduyan da bena ga bisssa amma ay sanney si bisssa ³²Hankan ga guna zaro da saya boro kulu sa bey, ba malaikey bena ra walla izo amma baabo hinne.³³Wo lakal aram ma ciya mo fitante, ga irikoy wanrey ,. ³⁴zama aran si bey watikan hari wone yan ga ka. a ga ciya zanga borofo kan go koy naruyan, a fonda nga windo, na hinno yeti nga goyterey se, a cabe bora kulu se nga goyo, ga batu koyo lordi a ma bara mo ferante .³⁵Wodin se wo bara mo ferante , zama aran si bey lokaci kan widi koyo ga ye ga ka . walla wiciri kambo walla cini bine , walla gorongon ca yan , walla susubay. ³⁶Wa hamburu a ma si aran gar jirbi ra. Da a ka guirsi bon. ³⁷Haykan a go ci aran se a go ga ci bora kulu se.

Chapter 14

¹Paska jingaro da burey kan sinda delbu hima a ma te jirba hinka banda. sargey te koy arkussey nda scribey i go ga ceci cermey ra mata kan ngey ga di nda ka wi mo. ²zama i go ga ne. a ma si cia jingaro wate, koira ma si du ga furo cere ra. ³Kan yesu go betanie, simon gurmo fuo ra,weyboro fo furo ,watokan ago tablo bon. a go ga kolbey kusu gai kan gonda turare cadante waw cadante kano, kan a na kolba bogu ana turara doru yesu bonjo bon. ⁴Afoyan ngay bine hassarowo cebe. ifo se no borge jan turaro wo? ⁵don da ba i na nera no denier zongu hinza gi no talkey se. kulu i biney tun weybora se.⁶Amma Yesu ne, wa fanda. ifo garan za da? a na tegoy hanno te ay se no. ⁷Wati kulu talkey go aran banda, an ga hine ga gomni te i se watikan aran ga ba, amma ay si aran banda wati kulu . ⁸hankan a ga hine no a te. a na turare dan ay gahamo ga sarey gusso se. ⁹ay ga ci aran se da cimi, nan kulu kan i ga labari hanna wazu, andunia kulu ra, i ga fongu hankan weyboro wo te dede.¹⁰Yahudu Irkariot, weicinda hinka a fa, koy sargey tekoyey arkussey da, a ma du ga yesu noyandi. wato kan i ma a se, ¹¹i to da bine kani, i na sankan sanbu ngey ma no noru. judas go ga cece lokaci hanno nga ma noyandi. ¹²Burey kan sinda dalbu zaro sintina kan i ga paska wi yono to, Yesu talibey ne a se. mane no ni ga ba iri ma koy ga paska sola te ni se? ¹³Kulu a na nga talibi hinka a fo donton nga ne i se. ¹⁴Wa koy koyra ra, aran ga di alboro fo kan go ga hari zollo fo gere, wa gana. Nan kan a furo, wa ne windi koyo se, Rabi ne, mane nongo kan i ga paska na dey talibey.¹⁵Kulu a go ga fu beri kuku fo cebe aran se, solante kan gonda giney han. ¹⁶Nodine no aran ga paska sola iri se.Talibey koy, i to koira ra i na hayey gar mate kan cine a ni ci nda kulu i na paska sola.¹⁷A lula to, a ka da i wey cinda hinka. ¹⁸Wato kan i go tablo bon kan i go ga na yesu ne. Ay ga ci aran se, cimi no aran boro fo, kan inda go ga na gey noyandi. ¹⁹biney sintine ga hassara, kulu i ne a se a fofo, ay no?²⁰A ne isse, aran boro wey cinda hinka a fo no kan inda go ga kambe dan njar ra. ²¹Boro izo go ga koy da hankan i hantume a bon. Amma kari bora kan do no i ga ga noyandi. a bisssa bora se i ma ne mo a mana hay.²²Wato kan i ga na, Yesu na buro sambu, wato kan a na irkoy sabu, a na ceri gi nonda ga ne. wa sambu wone ay ga hamo no. ²³A ye ga gassia sambu ga gassia smbu ga irkoy sabu, a na no isse i kulu mo han. ²⁴Kulu a ne isse, wone gati ay kuro, alkauli kuro kan bambarey i bobo se. ²⁵Ay ga ci aran se da cimi, ay si ye ga rezin haro han koine, kala hana kan hane ay ga han i tagi irkoy koitara ra.²⁶Wato kan i na doney donu ga bane , i koy zeytune tondo do. ²⁷Yesu ne isse, aran kulu no biney ga hassara, zama i na hantume ga ne. ay ga kurka kare fedjei mo ga sey sey.²⁸Amma wa to kan ay tune ga fune bukey gamera ay ga aran gine galili. ²⁹Bitros ne a sey. di kulu biney hassara ay ho bina si hassara. ³⁰Kulu jesu ne, ay ga ci nisey ci mi no, ni ho hunkuna cino wo bumbo hala ba gornjei ga ca sorro hika no ni gey ze sorro hiza. ³¹Amma Bitrose sanlan da gabi da to ay ma bu ni banda, ay si ni ze. i kulu mo ney a fon lonka.³²I koy koyne nongu fo kan ma gethsemene, kan jesu ne a talibey se. wa goro ne, watikan ay go ga adduwa. ³³A na bitros sanbu nga banda, yacouba da yohanna, kulu a sintine ga ma lakkal tunei da bina hassarow. ³⁴A ne i se. ay go bine hassarow ra kale buanga, wa goro ne ga hanna.

³⁵Koey ne a na ce me daru yan te banda a fune ga kan ganda ga adduwa ga ne, da ga hin ga te lokaci wone ma moru ay. ³⁶A ne, baba hay kulu no ni ga hine ga te, ma gaciso wo morandi ay. amma manti ay bayo do amma ni bayo do. ³⁷Kulu a ye ga ka talibey do, kan a gare girbi, kulu a ne bitros se simon ni girbi. Ni ma hine ga hanna saya fo. ³⁸Wa hanna ga adduwa mo aran ma si du ga kan si yan ra, biya go solante amma hame ya londi buno no. ³⁹A ye ga moru koyne ga te adduwa zena. ⁴⁰A ye ga ka, gi gare i girbi koyne zama moizey tine no. i si bey hankan i ga ne a se. ⁴¹A ye ga ka sorro hizanta ga ne i se. Wa girbi soho ga fulanzame mo, a ba gumo lokaco to, nga neya mo, i na boro izo noyandi zunubikoney kamba ra. ⁴²Wa tune iri ma koy, nga neya bora kan gey noyandi manu. ⁴³Saadin da mo , i go sanni ga kalla, yahuza i weycindi hinkara afo da jama fo kan go ga takuba da gobu jere kan sargay teko berey jinifuno da da ataurata hintum koyeyey da dottijey samba. ⁴⁴Bora kan go ga a noyandi, ni i no alama ' ⁴⁵bora kan ay sumbar, nga no, wa di ga gayi gumo ga konda. ⁴⁶Za a to koara a manu yesu ga ne rabbi, a na sunsum mo, kala borey wo na kamba deke yesu bon ga di. ⁴⁷Borey kan go nodin ra afo, nin ga takobo fobu ga sargay kono jinfuna banyan kar ga hanga ka. ⁴⁸Yesu na sanni sambu ga ne' waran ka danga zey beri di yan se da takuba da gobu, waran may di se. ⁴⁹ay bara zari kulu aran aran gamara ga cawandi aran jingara ra, waran ma nay di mo. amma han kan go hantumante ma kubey se no. ⁵⁰Kala bora kulu funu a bande ga zuru. ⁵¹Furu tagi fo goga ganna, zara kelle follon go no a gaham mo, i na di. ⁵²Amma a nin ga zara tan ga zuru yan hayan. ⁵³I kande yesu sargay teko berey jinifuna koara nongu kan sargay tekoy berey margu da ataurata hintum koyey da dottijey. ⁵⁴Bitrus na morey dan i gamara gi gana. Kala a to windo ra; a goro da goyterey ga camu danjo do ⁵⁵Sargay tekoy da kiti fuwu borey kulu , go ga ceci gono ga ceci seda yesu bon ga du ga wi amma i si ga du. ⁵⁶Zama i boobo go ga tari seda no abon amma seday si ga cerey gana. ⁵⁷Afoyan tunu ga tari seda no ga ne iri ma a ne ay ga jingaray wone kan i ⁵⁸te da kambe bogu jirbi hinza ra mo ay ga kina afo kan manti boro kam, ba no na te. ⁵⁹Ba wone bom i seda si ga cere gana. ⁶⁰Kala sargay teko brey jinifuna tunu ga kay jama bindora ga yesu han ga ne ' ni si tu hay kulu ? ifo gati seda woneyan kan borey go ga ci ni bon ?' ⁶¹Yesu mana salan, a mana tu mo. Zargaykono berey jinafuno ye ga han ga ne ' ni ya almasifu no irikoy albarkanta izo? ⁶²Yesu tu asse ' ay ciya yadini. Waran ga di mo , boro izo go ga goro irikoy hanna kumbu wanri a go ga ka mo b urey bon, ga funu bene. ⁶³Kala sargay teko berey jinifuna nin ga koayey toru a ne , ifo seda muradu no iri se koine ? ⁶⁴waran ma irikoy keinayan wo. ifo no aran di? i kulu na kiti ga zeri ga ne 'a himan da buyan. ⁶⁵Afoyan sintin ga tufa a ga . i ma monduma dabu da mayafi ga karu ga ne ' annabitarey te, goyteray mo na kubetni da sanyan. ⁶⁶lokaco kan bitrus go ganda windo batama ra goyterey ra weyboro fo ka kan a di bitrus go ga canu , ⁶⁷a na guna ga ne ' ni bubo ni go yesu nazaret bora bande . ⁶⁸a yeri ga ne' ay si bay ay si fahan da hay kan ni gono ga ne ' kala a fatta ga koy zawura ra kala gorgon ca . ⁶⁹kan goytero weyo biya koyne a sintini ga borey kan go nodin se ' borowo borey dini ra . ⁷⁰a ye ga yeri lokaci kaina bada borey kan go nodi ye ga ne bulus se ' hakika ni wo ira afo no , zana ni wo galili boro no . ⁷¹kala a sintin ze ga laliyan te ' ay si boro kan sanni ara go no te bay . sa adin da soro hinkanta gorgon ca . ⁷²kala bitrus fongunda sannu kan yesu ci asse . halla gorgon ca yan hinka , ni ga ze ka ni say soro hinza . wodini lassabo bon a hin .

Chapter 15

¹Za susubay dotijey sagaykoyey nin ga marga te da tawreta hantum koyay da jama kulu kan go kiti fuwo ra woto kan i na Yesu haw i konda ina salle Bilatos se. ²Bilatos na han ni no yahudancey bonkono ? yesu ci asse ka ne ni na ci . ³dotiojey haw a ga tali boobo . ⁴Bilatos na han koone ' ni si ne hayi kuilu guna hayay kulu kan i go ga ci ni bom ' ⁵Yesu mana ye ka tu .wodin na bilatos dambarandi. ⁶Jingar kulu ga aga tan isse kaso ize fo kan jama han. ⁷Kasso ra boro fo kan ma baraabas da bada borey ka na boro wi turey yan ra. ⁸Jama jama karu i go ga han hankan i dona ga te isse. ⁹Bilatos tu isse ga ne 'aran ga ba ay ma yahudance bonkono tan aran se no? ¹⁰Zama i ga bay kan canse ra no sarkoyney na noyandi. ¹¹Amma sargay konay go ga jama zuga hala bilatos ma ga barnabas tan ise. ¹²Bilatos salan koine ane isse ifo no aran ga ba ay ma te da boro o kan aran go ¹³ga ce yahudance bonkono .i ya ga kati ga ne wa kanji . ¹⁴Bilatos ne isse tali fo no a te, i ye ga kati gumo mo wa kanji. ¹⁵Bilatos kan aga ba am ajama makanandi a na barabas tan isse. Woto kan i na yesu barzu i na no isse i ma kanji. ¹⁶Sojay konda windo kan ti bilaos kiti windo ra nongu kan soje jam margu. ¹⁷i na bakaray da koayi cirey i na karji bontobey te asse ga dake bonwora. ¹⁸i sintin ga fo ' fo yahudancey bonkono. ¹⁹i soboy ga karu da gobu ga tufa abon , ga gurfa a gini . ²⁰wato kan i na hahara i na koayi cira ka aga ga bankaray yeti a ga , i konda ka kanji . ²¹i na borofo kan go ga funu tilasandi ama bundu kanji yan wone jare . a ma saminu . siren alexandre da rufus baaba . ²²i konda yesu nongo kan i ga ce golgota , kan se i ga ne bon kurubu do .i na no a ma han bagi ham . ²³kan ra idan mire amma a ana han . ²⁴i na kanji . i na bakaray fay caca ra .i ma bay wo kan boro kulu ga du ²⁵saye hinzanta wate , kan i na kanji. ²⁷Hantum wo kan i te ga cabe ' yahudan cay bonkon ' . ²⁶i na kanji da bobro lalo hinka, afa kamba wanri afa kambu wo, ²⁸yadi no hantum wokubey ' i na dan tali tekoey ra. ²⁹borey kan go ga bissa ga wowu , ga bon zingi ' ya nin ka ga jingaray baggu ni ma ye ga cina jirbi hinza ra . ³⁰mani bon faba ga zumbu budu garanta bon . ³¹sargay tekoy da ataurata hantum koyey go ga hahara ngay gamara ' a na boro jaray faba a si hin gi ga bon faba ' ³²alma si fu israilu bonkono ma zubu sonhon budu garanta ga ' hala iri ma di iri ma jarda .borey kan i kanji a bande go ga wou . ³³saya iduanta to kubay fo te ndunyan kulu ra kala saya aiganta . ³⁴saya aiganta yesu kati da gida beri 'eli eli lama sabattani ' kanti ' ³⁵ay irikoyo ay iri koyo ifose ni na ay furu .ira afo ma amma a ne guna a go ga iliya ce . ³⁶Ira afo zuru ga zarazar sambu ga vinaigre dan na ga. Ana dan bundu ga ga no asse a ma han. ³⁷Iri ma di hala iliya ga ka ga zumandi . ³⁸woto kan yesu kati da gida beri a fudo funu, f fuwo ra labula toro kala ganda. ³⁹sojey kulu i bero kan go no ga kay a gine kan di mate kan a bu ne ' borowo irikoy ize no 'weiboro fon yan go ga guna nongu moro . ⁴⁰ira no marima magadalia mariam ayakuba yan furu tajo da jose da salome .kan yan go ga gana

igo ga goy asse watokan ago galili .⁴¹ da i bobo kan koy a banda usalima ;⁴² wiciri kambo zakan asipti sola yan o no .⁴³ boro fo kan ma Joseph da rimate ga go dotijey marga ra .kan go ga batu iri koy koytara .yaru ga koy bilatos do .ga yesu gahamo han .⁴⁴ Bilatos danbara kan a bu da wassi a na soje berey ra afo ce ga han ' za wati fo no a bu? ⁴⁵ Kan a du taba tandi yan soje bero dini do a na ga hamo no joseph se .⁴⁶ Joseph na kassance day ga yesu ga hamo zuman budu garanta ga ga kunkuni kassanca dini ra ga gissi tondi saray fo ra , ga tondi beri fo tutey sara meyo ga ga da bu .⁴⁷ Mariam Magadalia da mariama jose yan go ga guna non ka ina dan .

Chapter 16

¹Wati kan asipto bissa, Mariam Magdalla mari yakubu yna da salome na ture hari yan dey ga du ga koy ga yesu ga hamo turare. ²Habo zari sitina i koy sara do za susu bay da hinay watikan to ga fatta .³i go ga ci ngey gamara ' mey no ga tondo dundun ga iri se sarey guine .⁴i na mo sambu bene kalla i di kan i na tondi bero dundun.⁵i furo sara ra i di furo teji fo go ga goro kambu wo a gonda bankarey koarey i hamburu mo .⁶ane isse wa si hamburu aran go ga yesu nazaret bora ceci kan i kanji a tunu bukoy gamara a si newo non kan i na guissi neya .⁷amma wo koy ci a talibey da bitrus se a go ga aran jini galili labora mate ken a na ci da .i fatta sarey ra guigwey zurey te hamkurukoumey da sakulla ni di . imana haykullu ci boro kulu se mo . i wone hamburukuma bero se .⁹Yesu kan a tunu boukoy gamara habo zari sintina a sintin ga bangey mari magdala kan ra a guanji iye garey se a koy ga kande labaro ¹⁰borey kan go a bande kan yan mo bine hasarau ra ga hin .¹¹wati kan kan a go bafunante a diya mo i mana cimandi . ba keina .¹²wodin banda a bangey taka fo dumi ra ira i hinka fo se kan yan go ga dira ga koyu sajo ra .¹³i bare ga ka ga ci boro fey se , i mo mani mo cimandi .¹⁴Kokora kokora a nin go bon bangadi i wey cindi fa se. Wati kan i go tabli bon. Ani cimiberi jan yan wo da bine sandiyan wo jance zama i wongui ga ciman borey kan daya a tunu ga funu buyanra banda. ¹⁵ga n a ne isse ' wa koy anduyan kulu ra, ga waazu takaro kulu se baru hanna. ¹⁶Bora kan cumandi ga baptisma ga du faba amma bora kan mana cimmandi i ga a kiti ga zeri. ¹⁷Mamaki haywey kan ga boery kan cimandi gana neya ' ay ma ra i ga guanje y garey. I ga salan cine wani ra. I ga gondi yan di da ngey kambey. ¹⁸Da i na guba han a si te isse hayi kulu i ga kamba dake jantekomey bon jantekomey mo ga du bani.¹⁹Wato kan rabbi yesu salan i se ka ban,ga no koy beene ga goro Irikoy kambe nwaro gaa .²⁰Atalibey dira ga koy ga sanno waazu nangu kulu , rabbi mo goono ga goy l banda ga sanno tabbatandi da alamayan kan ga danbarandi kan a n'i no.

Luke

Chapter 1

¹Boro boobo kokari ga sokne fondo hanno ra hayey kan te iri gama ra za sintina, kan i tonandi iri do. ²Ga funu borey kan ciya mo seda yan da baro goyteri yan. ³Yadin no ay mo kan na hayey dini kulu fisi ga bori, ay di kan ay himma gi sola fondo hanno ra ga dede ni se ya nini tiofilos darajanta a. ⁴Ni ma du ga cimo bey hayey kan i nini cawandi bon.⁵Koy hirodus zamano ra alfaga fo gono kan ma zakaraya a biatar kunda ra mo no a go. A wonde ma Aliizabetu aruna hamey ra wondoyo fo no. ⁶I boro hinka adilanteyan no kan go ga dira irikoy lordey da farillaey kulu ra, ⁷amma i sinda ize zama Alizabetu ya yeygunu no, I boro hinka mo zenu.⁸Hane ka kan Zakaraya bare irikoy bageyanra, jinga ra ga nga alfagatarey goyo te a wone kudu sigiro bon. ⁹I na suban matekan i dona ga te a ma turare ton. ¹⁰borey jama mo go tarey ga duwawu watikan a go no ga turara tonu.¹¹Kala malaika fo bagey a se ga key turare tonuyan bagado kanbu wanri. ¹²Zakaraya lakalo tunu, hamburukumay beri fo kan abon .¹³Amma malaika a ne a se ma si hamburu zakaraya zamma irikoy ma ni wanra se, ni wonde ga hay ize aru, ni ga ce mo hahaya.¹⁴Waran ga du bine kani da farahan ,boro boobo mo ga farahan da hayan wo , ¹⁵a si duvin walla baji gabante han ,a ga ciya i beri irikoy gine , zamma a ga to do biya hanno za yanwo gunda ra .¹⁶Israilla boro boobo ga bare ga ka raabi do , a ga dira irikoy gine da Iliya hinno da biya , ¹⁷a ga baabey biney bare ga ye izey ga , turantey mo ma sintini ga dira adilantey fondey ra .a ga wodin te ga du ga sola rabbi se jama solante fo rabbi se¹⁸Zakaraya ne malaika se : " mate no ay ga bey kan hayey wo ga te? zamma ay zenu ay wode mo jirey ba. ¹⁹Malaika ne a se: " ay ga ti Jibrailu ay ga kay no irikoy gine, i ney dontone ni do ay ma kande ni se baru hanna wo. ²⁰Sonhno guna ni ga ciya beebe ni si hinni ga salan kala hanna kan hayey wo te , zamma ni mana cimmandi ay sanney ga, kan ga te mo i wonne lokaco ra.²¹Jama go ga zakaraya batu tarey. I go ga mamaki da a gey yan wo jingara ra. Watikan a fatta, a ma na hinni ga salan, i faham kan a di bangey yan jingara ra. ²²A sobey ga alama yan te din ga kambey amma a si hinni ga salan. ²³Watikan zarey kan a himma ga nga goyey te ban, a ye nga koara. ²⁴jirbey din banda a wande te gunde . a nin ga bon dabu handu gu . a go ga ne : " hankan irikoy te ay se neya , ²⁵wati kan a ney guna da goni , kan a neye hawo ka ay jama gine .²⁶Sonhon handu idunta ra , irikoy na malaika jibriilu samba yahuda koara fo kan ma nazaret ²⁷ra wondiwo fo kan ma mariama kan mo i alkawal i ga hijandi isufu borofo kan funu dawuda ga do. ²⁸Malaika to mariama do ga ne : ' Ay go ga ni fo , ya ni du gomni beri. Rabbi go ni bade . " ²⁹Amma a kurtuney sanno se ay nin ga han fo yan fo dumi no wone?³⁰Malaika ne ase:" ma si hamburu , mariama zamma ni du gomni irikoy do, ³¹guna ni ga te gunde, ni ga hay mo ize aruboro,ni ga ce 'Yesu' ³²a ga ciya I Beri i ga ce mo Ibero kulu Ize. Rabbi mo ga no a kayo Dauda karga. ³³A bga mey Yakubu windo bon hal abada. A meyra mo sin da me."³⁴Mariama ne malaika se : " Mate no wone ga te , zamma ay mana bey ga kani da aru boro ,?" ³⁵malaika ne a se : " Biya hanna ga ka ni bon , I Bero kulu hinno ga ni dabu , wodin se no izo hannanta kan ga hay , i ga ce Irikoy Ize . "³⁶Sohon guna ni yaizo Alizabetu te gunde a zeney ra. A handu idonta neya nga kan i ga ce weygunu. ³⁷Zama

hayi klulu no sihini ga mongu Irikoy se ."³⁸ Mariama ne : " guna ay wo Irikoy konwan no a ma ciya ay se mate kan Irikoy baaro ci . " Kala malaika dira.³⁹ Kala mariama wassi ga tunu ga koy tondi darey Yahuza labu koara fo ra .⁴⁰ A furo Zakariya windo ra ga Alizabetu fo .⁴¹ Za Alizabrtu ma Mariama fo yan wo , kotia kan go a gunda ra jumpo farahan se , Alizabetu mo to da biya hanna a .⁴² A na ginde sambu ga ne : " Albarkante ga ti ni weborey ra, albarkante mo ni gunda izo .⁴³ Mte ga te kan ay Rabo yan ka ay do? ⁴⁴ Zamma guna watikan ni ginda to ay hanga ga, kotiya kan go ay gunda ra jimpoo farahan se .⁴⁵ Albarkante mo ga ti nga kan cimandi kan hay kulu Rabbi ci a se ga te . "⁴⁶ Mariama ne : " Ay fundo ga Irikoy siffa ,⁴⁷ ay biya mo ga farahan Irikoy ay fabakoa ra⁴⁸ zamma a na lakal ye nga konyan keyna yan bon ,⁴⁹ zamma , wo guna , zamaney kulu gey ce albarkante. Zamma nga kan gonda hinni na hari beri yan te ay se, a mayo mo hananante no.⁵⁰ A wone gomno ga ga dumi zamani ga koy zamani ga borey kan ga berandi se .⁵¹ A na gaabi cabe da nga kambey ; a na borey kan go ga foma ngey biney miley bon .⁵² A na koy ize yan furu ganda ga funu ngey hinni kargey bon .⁵³ Ana borey kan si berandi yan ra sambu bene, a na borey kan harey kungandi da hari hanno yan amma arzakantey a ni garey hari kulu si.⁵⁴ A na kamba dan Israila a tamo se ,a ma du ga fongu ga gomni te se,⁵⁵ (mate kan a cio iri kayey se) Ibrahim da a hamey se hal abada .⁵⁶ Mariama goro Alizabetu do handu hinza, ga aye nga koara .⁵⁷ Sonhon lokaco to kan Lizabetu gin ga izo hay, kala a na ize areu hay .⁵⁸ Awone gorogasiney da a yeyizey ma kan Irikoy nin ga gomno baabandi a se kala ka ga farahan a ban de .⁵⁹ Sonhon , zari hakanta ,kan i ka ga kotiya ban bongu ,i ga ba i ma a ma dan Zakariya mate kan i ga baabo ce da ,⁶⁰ amma yonwo ne : "a a , Yahaya ga ti a ma . " ⁶¹ I ne se : " Haba boro kulu si no ni yayizey ra kan i ga ce yadini . "⁶² I na alama yan te baabo se ga di matekan a ga ba i ma kotiya ce da . ⁶³ A wanrey allo .ga hantum a bon" Yahaya ga ti a ma" . I kulu mo dabara .⁶⁴ Sahadin da a meyo feri a dena mo sintin ga goy . A salan ga Irikoy siffa kala hamburukumey kan a windanta borey kulu bon .⁶⁵ Hayey din kulu seya seya tondi daru yahuda koarey kulu ra .⁶⁶ Borey kulu kan ma ise ni gayi ngey biney ra, ga ne : " I fo no kotia ga ciya? Zama Irikoy kamba go a bande "⁶⁷ A baabo to da biya hanno ga annabitarey te ga ne :⁶⁸ " Siffayan ma bara Rabbi Israila Irikoyo se zamma a kande gakasiney da fanssa a jama se .⁶⁹ A na fabba hilli fo tunnandi iri se nga goytero Dauda windora .⁷⁰ Nga goytero Dauda hamey ra mate kan a na ci nga don annabey me ra .⁷¹ A ga kande fabba giri komandi iri ibarey da borey kulu kan giri komnamey kambey ra .⁷² A na wone te a ma gomni te iri kayey se, a ma fongu mo nga alkawali hanananta,⁷³ ze yan wo kan a ci Ibrahim iri baabo se .⁷⁴ A ze a miri no, wati kan a niri komandi ga ka iri ibarey kambara,⁷⁵ iri ma mey a se hamburukumey si, hananan da adilitarey ra, a gine iri fundo me mudu .⁷⁶ O ! ni mo kotiya i ga ni ce I Bero Kulu annabo,zama ni ga dira Rabbi gine ga a fonda hanse, ni ma jama fo sola a ka yan wo se .⁷⁷ Ni ma fabba berey no a jama se zunubu yafa yan do harey .⁷⁸ Wone ga te irikoy gomni bakbana se kan se weyna funnu yan giri zure ga funu bena ra a ma yalaw ,⁷⁹ borey kan go ga goro kubey ra da buyan yumey cire . A ga wodin te a ma iri cey kuru lakalkaney fdondey bon .⁸⁰ Sonhon kotiya beri ga te gabikonu biya ra, a go mo sajo ra hala hano kan a bangey Isra ila se.

Chapter 2

¹ Sonhon han ka kan Keysar Augustos na tira ka tarey ga lordi i ma nduyan jama kulu kabu . ² Wodin gati kabuyan sintina kan te watikan Kirinos go Suriya gomno .³ Wondin se boro kulu nga hayan koara ra imi ga geri kabu yan wo se .⁴ Isufu mo funu Nazaret kan go Galili ra go koy Yahuza koara fo kan ma Bettelami kan i ga ce Dauda koara ra , zama nga ya Dauda banda fo no ,⁵ a koy ga nga bon geri da Mariama kan i alkawal a se hijey se , mariama gonda gunde mo .⁶ A te kan, watikan i go nodin, mariama hayan lokaco to, a hay mo ize aru .⁷ a ize sintina, a na ga hammo kulu windi da zara kelle yan ga a kanandi alnaney wanyan tuwo ra. Zamma nongu si no i se yaw zumbuyan windo ra .⁸ No din sajo ra kuruko fo yan gono ga bafuney terey ga hagoy din ngey feje cino ra .⁹ Sadin da Irikoy malaika fo bangey i se kala Irikoy karo malli i windata, i kulu mo hamburu .¹⁰ Malaka ne i se wo si hamburu, zamma ay kande aran se baru hanno kan ga ciya farahan beri aran se .¹¹ Hunkuna i hay aran se Dauda koara ra! Fabako kan ti Amasifu Rabbi !¹² Alama kan i no aran se neya aran ga di zanka fo kan i dabu zara kaley yan ra a go ga kani almaney wan yan tuwo ra .¹³ Saadin da malaika kunda fo bangey kan sobey ga donu ga ne :¹⁴ " daraja ma bara Irikoy se bena ra ! lakalkaney mo ma bara nduyan ra borey kan ga kanu a se se !" Watokan malaikay dira ga ye bena ra , kurukoy ne care se , : " iri ma wasu ga koy Betlami ga di hankan te kan Rabbi niri beyrandi da . I wasi mo ga koy ga Mariama da Yusufu gare, i di kotiya mo , a go ga kanni alman¹⁷ Watikan i di wone i borey kabarandin da hankan i ci i se kotiya bon ,¹⁸ Borey kulu kan ma dambara da hankan kurukoy ci i se .¹⁹ Amma Mariama sobey ga mile hayey kulu kan a ma bo gi gayi mo nga bina ra .²⁰ Kuru koy dira i go ga Irikoy berandi ga siffa da hari kulu kan i ma i di mo , mate kan i na ci i se da . Sahan kan jirbi hakanta to , hana kan i ga kotiya dan bangu , i na mayo ban yesu . mayo kan malaika na na no za a go hayra gunda ra .²² Watikan i hananandi yan zarey kubey mate kan Moussa tira na ci da Mariama da Isoufou konda kotiya OUrusalima i ma du ga cabe Rabi .²³ Mate kan a go hantumante Irikoy tira ra : " Ize aru kulu kan hay . sallante no Rabbi se " .²⁴ I ka no koine ga du ga sagay no . mate kan Rabbi kito na ci da . : " DOVE hinka Wala tantabal hinka . "²⁵ Wodi boro fo neya Urusalima ra kan maa SAminu. Adili no kan ga hamburu Irikoy . A go ga Israila konzoko a batu , biya hanna ma go a bon .²⁶ Biya hanna na beyrandi kan a si bu kalla da a di Rabbim Almasifu .²⁷ Han fo Biya Hanna na kurk ga kande jingara ra. Watikan hayrey kande yesu ga te a se mati kan kito na ci da ²⁸ Saminou mo na ta nga kambey ra a na Irikoy sambou ga ne ²⁹ : " Sonhon ma ni tamo nan a ma koy banni ra, mate kan ni na ci da .³⁰ Zamma ay moyizo bi ni faaba ³¹ kan ni sola jama kulu moy cire ³² karu no bangeyan dumi waney se da daraja Israila se . "³³ Kotiya baabo da yanwo sobey ga mamaki hayey kulu kan i goga ci kotiya bon . ³⁴ Kala Saminu na albarka dan i se ga ne Mariyama kan ti yowo se . : " Hangan a ma bori , i na kotiyo kaadara a ma ciya boro boobo tunuyan da boro boobo kan

yan Israila ra .³⁵ A ma ciya mo alama kan bon i ga salan ga wongu . Koine takuba fo gioni biya goru i ma du ga boro boobo bine mile bangandi .³⁶ Weyboro annabi fo kan ma hannatu mo go nodin . Fanuela ize no Ashar dumo boro no .A jirey mo ba.A goro da nga kuruyin jiri iyey a hija banda , a goro hijey si jiri wey haku cindi taki kuryo bu yan banda .³⁷ A mana bey ga moru jingara . wati kulu a go ga sujudu Irikoy se da mehaw da duwawu cini da zari .³⁸ Lokaco din tak a ka i do a ga sintin ga Irikoy sabu .A salan borey kulu kan go ga Urusalima fansa batu se, kotiya bon .³⁹ Wati kan i ban hari kulu kan Irikoy kiti tilas i bon i ye Galili , ngey koara Nazaret ra . Kotiya mo sombey ga beri . gabi da lakal ra .⁴⁰ A go ga du gomni Borey da irikoy gine .⁴¹ Jiri kulu a hayrey ga koy Urusalima Paska zaro jingaro se .⁴² Watikan a te jiri weycindi hinka i koy mate kan i dona da .⁴³ Watikan i goro warey kan i himan da , i sintin ga yey fu .Amma kotiya yesu goro banda Urusalima , a hayrey mo si bey .⁴⁴ I mile kan a go ga dira da jama kan go ga ye i banda ra , kala i te zari fo diraw ga sintin ga a ceci gorgasiney da yanizey gama ra .⁴⁵ Watikan i mana diya i ye Urusalima ga a ceci nodin .⁴⁶ Jirbi hinza banda i na gare jigara ra cawandikoy gamara a go ga hangan i se ga hayan te mo .⁴⁷ Borey kulu kan yan ma a saney sobey ga danbara da a fahama da a tuyanwey.⁴⁸ wati kan i diya i mamaki .Yonwo ne a se : " ay izo ifo se no ni te iri se yakine ? Ni baaba da ay sobey gini ceci da lakal tune . " ⁴⁹ A ne i se : " Ifo se no aran gey ceci ? aran mana bey kan ay himma ga goro ay baaba windo ra no ? " ⁵⁰ Amma i mana faham hankan a go ga ceci gi fahamandi .⁵¹ Kala a ni gana ga ye fu a go ga lalabu i se mo .A yanwo na hayey din kulu gayi nga bina ra .⁵² amma Yesu sobey ga beri lakal da { sature } ra a go ga tonton gomni du yan Irikoy da borey ga .

Chapter 3

¹Sonhon Taberius Keasar maira jiri weycidi gu anta ra , watikan butos Pailot go yahuza gomna . Hirodu go Galili jine funu a keyno Filibus go Itura da Trakonos jine , Lizanias mo go Abvilene gine .² Lokacom kan Kaifa da Anna go alfagay jiney funuyan . Irikoy sanno kan Yahaya Zakariya izo se sajo ra .A naru labey kan go ga Urdu issa windanta a go ga waazu tibiyen batisma te zunubay hafayan se .³ Mate kan a go hantumante Annabi Isaya tira ra , "gide fo go no ga kati sajo ra wo Rabbi fondhey sola wa fondhey keyandi ."⁴ Goru kulu i ma tonandi i ma fandu kanandifonda sirey ga ciya keyante yan fonda kan ga saku ga ciya sakuyan si ⁵ boro kulu ga di Irikoy faaba .Yahaya mo ci jama marga bero kan go ga ka a do ga ne : " Aran gondi lalo banda yan mey ga ci aran se aran ma zuru futa kan go ga ka se . "Wo te goy yan te kan ga himman da tubi yan wo si sintin ga aran ra iri yan Ibrahim hamma yan no . zamma a ga ne aran se Irikoy ga kinni ga hamma yan te Ibrahim se kan funnu tondey wo ga "Za sonhon deso go turey trikisey ga , turi kulu kan si ize hanno hay i ga beri ga dan beyji ra "¹⁰ Borey jama ra ga han mo .:" ifo no iri himma ga te ? " ¹¹ A tu ise ga ne boro kulu kan gonda koayi hinka ma afo no boro kan sinda se , boro kan gonda wanri mo ma te yadini . "¹² jangal ta ko yan mo ka i mi batisma i ne mo : ' cawandiko ifo no iri hima ga te ? " ¹³ a ne i se : " wo si noru ta kan bissa hankan himan da . "soje fo yan ga ahan ga ne : ' iri binde ifo no iri hima ga te ' a ga tu i se ga ne , "wo si boro kulu kome noru ,wosi tari seda dake boro kulu bon,wo key aran banando ga ."¹⁵ lokaci wone ra no boro boobo go ga binne dan Almasifu ma ka i go ga mila ngey bina ra da manti Hahaya ga ti almasifu . ¹⁶ Yahaya tu i kulu se ga ne . : ' ay fa ay ga aran batisma da hari boro fo go aran gamara ga gonda hinni ga bissa ay ay man to ay ma gungume ga a tamu korfa feri a ga aran batisma da biya hanna da danji , "a wone gobo go a kamba ra a ginga faru yan batama habu ginga alkama dan nga barma ra . " ama a ga subu lala tone dangi kan si bu ra ."¹⁸ Da hamar boobo a na baru hanna waazu borey se . ¹⁹ Yahaya deni Hihodus kan ti koyo ga kan a na nga kaine wonde Herodia hiji se da boobo fo yan kan a te se . Kala Hirodus te hari fo kan jase te . ²⁰ a na Yahaya dan kaso ga dabu .²¹ A ka ga te kan wati kan borey kulu go ga ka ga batisma Yesu bumbo ka i ma batisma . Watikan a go ga aduwa bena feri ²² kala Biya hanna zumbu a bon zanga kolhey ginde funnu bene ga ne : " N wo ay ize hanno no ay ga farhan da ni gumo "²³ Yesu mo wati kan a sintin ga cawandi a gon da jiri waranza cindi hinza . go mata ka i na mile da Isufu ize Heli ²⁴ ize Mtta ize Lawi ize , Melki ize , Janai ize , Yusufu ize .²⁵ Matatiya ize amos ize Nahum ize Esli ize Naaggay ²⁶ ize Maat ize Matatiya ize Semien ize Isufu ize Yoda ize .²⁷ Yohanan ize Resa ize Zorubabel ize Shealtiel ize neri ²⁸ ize Melki ize Aldi ize Kosam ize Elmadam ize Er ²⁹ ize Yoshuwa ize Eliezer ize Jorim ize Mattha ize Lewi ize .³⁰ Simeon ize Juda ize Josef ize Jonan ize Eliyakim ize melea ize menna ³¹ ize Matata Nattan ize Dauda ³² ize Jesse ize Obed ize Boaz ize Salmon ize Nshon ize .³³ Aminadab ize Amin ize Arni ize Eson ize Perez ize Juda ³⁴ ize Jakob ize Izak ize Ibrahim ize Thera ize Nahor ³⁵ ize Serug ize Rewu ize Peleg ize Eber ize Selah ize .³⁶ Kaina ize Arpakshad ize Sem ize Nuhu ize lamek ³⁷ ize Metuselah ize Enok ize Jared Mahalalel ize kaina ³⁸ ize Enos ize Set ize Adamu ize Irikoy ize

Chapter 4

¹ Kala Yesu to da Biya Hanna funu Urdun issa do . Biya Hanna konda sajo ra jirbi weytaki , ² nodin Ibilissi sobey ga si . Jirbey din ra a ma na wan hay kulu.Kala a harey .³ Ibilisi ne a se : " Da ni wo Irikoy ize no ma ne tondey wo se i ma bara ga te buru ⁴ "Yesu tu a se ga ne : " I na hantum ga ne manti da buru hinne no boro ga bafuney "⁵ kala Ibilisi konda nongu kulu fo ra ga cabe a se nduyan mayrey kulu lokoci folonka ra . ⁶ A ne ase : " ay gini no hinni mayrey wo kulu bon ni ma mey i bon , ay gini no i daraja kulu mo . ay ga hini ga te yadini zamm a i ni no ay se ay ma mey i bon . a Ay ga hinni ga no boro kulu kan ay ga ba se . ⁷ Wodin se ma sonbu ga sujudu ay se hinne i kulu ga te ni wone . "Amma Yesu tu a se ga ne : " a go hantumante ni ma ma sujudu Rabbi ni Irikoyo se a hinne se mo no ni ga mey "⁹ Wone banda ibilisi konda Yesu Urusalima jingara nongo kan koy bene da nongo kulu ga ne a se : " Da ni wo Irikoy oze no ni ma bon tan ganda . ¹⁰ zamma i hantum ga ne a ga lordi no a malaikey se ¹¹ i ma hagoy da nin gini hallasi i ma ni gayi ngey kambey rani ma si du ga katti tondi fo ga

. :¹²Yesu tu a se ga ne : " A go hantumante : ' ni ma si irikoy ni Rabbo si " . ¹³Watikan Ibilisi ban da nga si yan kulu Yesu bon a dira ga fonda halla lokaci fo .¹⁴Wodin banda Yesu ye Galili labu da Biya Hanna hino . A Labaro ma sey labu windantey kulu ra . ¹⁵A ga koy mo ga cawandi i jigarey ra , borey kulu mo ga siffa . ¹⁶Han fo a koy Nazaret koara kan ra i na biri. Mate kan a dona a furo jigara ra asipti hane mo no. A tunnu ga kay a ma Irikoy sanno cau . ¹⁷I na annabi Isaya tira salle a se. A na feri ga du nongo kan i hantum. ¹⁸" Rabbi biya go ay bon zama a ney samba ay ma baru hanna wazu talkay se ay ma bon dure fe borey kan go hawante se diya danawey se ¹⁹ay ma borey kan igo ga guruzugay komandi ay ma Rabbi gomni jiro fe. ²⁰A na tira dabu ga yeti jingara hagoy koaes ga goro. Bora kulu na mo ye abon . A na me feri ga i se : " Sanney wo kan aran ma sonhon da ini tonandi . " ²¹Borey kulu seda hankan a ci . ²²Ikulu mo dambara da gomni hayey kan go ga fumum a meyo ra . I go ga ne : " manti manti Yisufu Izo dey no " ²³Kala Yesu ne i se : " hakika aran ga yasey wone ci a se " lokotoro ma ni bon safar hari kulu kan iri ma ni te Kafarnaum ma te ne wo ni hayyan koara ra . " ²⁴A ye ga ne i se : " cini no ay go ga ci aran se i mana bey ga annabi ta nga labo ra . " ²⁵Amma a ga ci aran se cimmi weyboro kan kuruyin bu boobo no bara Isreila ra Iliya wate, watikan i na bena dabu jiri hinza da jare, harey beri fo mo kan labo bon. ²⁶I mana a donton ba afo se kala weyboro fo kan kuruyo bu kan go Sarapta koara fo kan ga manu Sidon koara. ²⁷Jirey konnu boobo gora. Amma ba a fo no i ma na hananandi kala dey Naama Suriya bora. ²⁸Borey kulu kan go jingara ra to da futey wati kan i ma hayey dini . ²⁹i tunu care bande ga candi ga kan koara ra ga konda tondo kan bon ina koara kina jabo ga i ama du ga catu ganda . ³⁰Amma ni taru ga bissa . ³¹Wodin banda a ye Kapanahum Galili labu koara fo ra . ³²A furo jingara ra ga sintuin ga cawandi . Bora kulu mo dambara da a cawandiyan zamma a ga cawandi da hinni . ³³Hanna din jingara ra boro fo goono kan gonda ganji lalo fo biya . ³⁴Akati da ginde beri ga ne : " I fo no go iri da nin gama ra . Iri ga bey boro kan ti nin Nin wo Irikoy wone hanananta no . ³⁵Yesu deni ganjo ga ga ne : " dangey ga fatta a ra , " Watikan ganjo na furu i gama ra a fatta a rana mana te a se hari kulu. ³⁶Borey kulu dambara ga sobey ga salam da care a bon ga ne : " sanni fo dumi no wone. ³⁷da hinni da dabari a ga salan biya laley se i ga fatta mo " Kalla a bon baro sintin ga koy nongu kulu labey kan go windanta ra . ³⁸Yesu funu jigara ra ga furo Simon koara .Konni lalo fo mo go ga Simon anzure weybora tabandi . I na wanrey se . ³⁹a koy ga key a bon ga deni konno ga . konno mo dira . Sahandin da a tunnu ga sintin ga mey a se . ⁴⁰Wati kan weyna ga ba ga kan , i kande Yesu se berey kulu kan sin da banni , kan yan dori dumi dumi go ga kankam. ⁴¹A na kambe dake i bon gi no banni . I boobo ra mo ganji yan fatta , ga sobey ga ne : " ni ya Irikoy Ize no " amma yesu ga deni i ga ga , A si yarda i ma salan zamma i ga bey kan nga ya Almasifu no . ⁴²Watikan asuba to a koy nongu fo kan boro kulu si no . Borey na ceci ga ka a do , I kokari ga a ganji a dira ga funu ngey do , ⁴³Amma a ne i se : " Tilas ay ma koy ga baru hanna fe koara cindey se , zamma wodin se no i ney donton . " ⁴⁴A sobey waazu jingarey ra Yahuza labo kulu ra . "

Chapter 5

¹Han fo te kan borey na Yesu windi ga hangan Irikoy sanno se Genezaretu teko jerga . ²A di hi hinka kan i candi ga kande jobo ga . Hamisa dikoyey fatta ira gin gey tarey yunu . ³Yesu furo a fo ra kan ti Simon wone ga ne a se a ma a ma dandi haro bon ga moru jabo kaina . Ga no a goro ga jama cawandi za hiwo ra . ⁴Wati kan a salan ga ban a ne Simon se : " Konda hiwo nonkan haro ga gusu ni ma ni taro tan ga hamisa di. ⁵Simon tu a se ga ne : " Rabbi iri goy cino kulu iri mana hari kulu di amma ni sanno bon a ga tarey tan . " ⁶wati kan i na tarey tan i di hamisa boobo kala taro go ga toru . ⁷I na alama yan te iwone cere goyterey se i ma ka ga kamba dan ngey se . I ka ga hi hinka kulu tonandi kala hiyey ga sintin ga yole . ⁸Amma wati kan Simon Bitrus di ya a sambu Yesu gine ga ne ma moru ay zamma ay wo zunubu teko no . ⁹Zamma ngan da borey kulu kan gono hamisey diyan wo do danbara diyanwo se. ¹⁰I ra Yakuba da Yahaha Zebede izey kan ga goy Simon gono. Yesu ne Simon se : " ma si humburu zama za sonhon ni ga ciya boro diko . " ¹¹Watikan i kande ngey hiwo labo bon i fonda hari kulu ga gana . ¹²Han fo te kan a go koara fo ra , boro fo kan to da jirey tarey ka ga ganda biri a gine ga ne : " dini ga ba ni ga hinni gey hananadi . " ¹³Yesu nin ga kamba salle ga lamba aga ga ne ay ga ba ma hanan . " Sa a din da jireytara funu aga . A ne a se a ma si ci boro kulu se. A ne a se : " amma ama koy almagay do ga sarga kan Moussa lordi te a bani du yan seda se . " ¹⁵Amma boro a bon koy nongu kulu . Boro jama ga fatta nongu kulu ga ka a do ga hangan a se ga ye ga du bani . ¹⁶Amma Hanfoyan a ga nga bon candi ga koy nongu kan boro kulu sino ga du ga duwawu te. Han fo a go ga wazu , farisi banda borey da atawrata hantukoy boobo funu koara kaaney kan go Galili labo ra da Hahuza labora hal ma da Ourusalima . Irikoy hinno mo go a bande a ma du ga bani no se . ¹⁸Boro fo yan kan i go ga boro fo kan cey da kanbey bu , jare a daro bon . I ceci fondo kan to da yesu do amma i mana du . ¹⁹I mo karu garo bon ga bora tan dinga daro jama bindo ra Yesu gine fun fo kan i te ra . ²⁰Watikan a di i cimi bero Yesu ne : " Albora i nini zunubey yafa. ²¹"Atawra hantum koy da farisi banda borey sintin ga wodin kakaw ga ne mey gati borowo kan go ga Irikoy keyna ~mey ga hini ga zunubu yafa da manti Irikoy hinne. ²²Amma watikan Yesu di hankan i go ga mile ngay biney ra ne isse : " wofo no ga fala ; ²³"ima ne i nini zunubey hafa wala . : i ma ne tunu ga dira " " ²⁴amma aran ma du ga bey kan boro izo gonda dabari nduyan ra ga zunubu yafa , "ay ga ne ni se " tunu sambu ni tangara ga koy fu " : ²⁵Sadin da a tunu ga darijo kan bon a go ga kani kunkuni ga dira ga koy nga koira i kulu gine a go ga Irikoy Berandi . ²⁶Bora kulu bambara ga Irikoy sabu . I kulu hamburu mo go ne , : " Iri di hari kan ga begandi hunkuna . ²⁷Kan hayey wo te banda , Yesu funu nodin kala a di boro fo kan go ga goro jangal ta yan fu do . A ma Lawi . ²⁸A ne a se : ' Ay gana " Lawi na hari kulu nan ga gana . " ²⁹Wodin banda , Lawi na batu beri sola nga koara Yesu se , jangal ta ko boobo go no da boro foyan i boobo kan go ga wan table bon i banda . ³⁰Amma Farisi banda boroyan da Atawra Hantum ko yan sintin ga zinini ga ne ; ' Ifo se no aran ga wan da jangal tako yan da zunubu te ko yan? . " ³¹Yesu tu i se ga ne : " Bani koney sin da lokotoro muradu mkala dey jantekoney . Ay mana ka ay ma idilantey ce tubiyan

se .³² amma zunubu koney i ma tubi .³³ I ne a se : " Yahaha talibey da farisi banda borey talibey ga cini ga mehaw . amma ni woney ga wan ga han . " ³⁴Yesu tu i se ga ne : " Mey no ga hinni ga aru hiji banda borey dan mehaw watikan aruhijo go i gama ra ? ³⁵ Amma han ga ka kan i ga aru hijo sambu ga ka i gama ra wati din i ga mehaw . " Kala Yesu na missa fo ci ga ne : " Boro kulu si zara tegi toru ga koayi zeno toruyan hanse . Da a na te , a ga zara tejo toru , keele zara tejo wone mo si koy da koayi zena . ³⁷ Boro kulu mo si duvin teji dan humburu zeno ra . Da a te yadini duvin tejo ga humburu zena bagu . duvin wo ga mun humburo mo ma haliki . ³⁸ Amma i ga duvin taji dan humburu teji ra . ³⁹ A si no boro kan han duvin zeno kan ga lamin da duvin zeno , zama aga ne i zena bissa a . "

Chapter 6

¹han fo te kan Yeswu go ga bissa alkama fari fo ra . A talibey mo go ga jeni ka ga mussey ngey kambey ra ga wan . ²Farissi banda boro fo yan ne i se : " Ifo se no aran go ga te hankan mana hagu i ma te asibiti hanne ? ³Yesu tu i se ga ne : " Aran ma na ma hankan Dauda te watikan a harey ngan da a banda borey , ⁴matikan a furo irikoy windo ra ga sambu buru sargay wona ga wan ga ye ga no a banda borey se i mo wan ba kan a mana hima i ma a wan " ⁵Wodin banda a ne i se " Boro izo asipti Rabbo no . " "Han fom te koine kan Yesu furo i jingara ra asipti hanne ga cawandi borey kan go nodin . I gamara boro fo neya kan kamba wanro kogu . ⁷Alfagey da farisi banda borey go ga guna ga di da aga hari fo te kan ga ciya tali i ma du ga kalima . ⁸Yesu , kan a faham da i miley ne bora kan kamba kogu se : " Tunu ga kay bara kulu gamara " Kala bora tunu ga key nodin . ⁹yesu tu i se ga ne " ay goga aran han , i no fondo ima hari hanno te wala ima hari lalo te asipti hanne , ¹⁰i fundi faba wala l ma haliki ' a na jama kulu guna kala a ne bora se 'ni kamba salle . ' a te yadin kalla kamba yey . ¹¹Amma ito da futey , ga sintin ga salan da care hankan ngay ga hlnni ga te Yesu se . ¹²A te zarey din rakan a koi tondey ra ga duwawu . Cino kulu a na wanrey yan te irkoy ga . ¹³Watikan susuba to a nin ga talibey ce ga suban iri ra iwey cidi hinka kan a ce diyaw yan . ¹⁴Diyawey ma ga ti Simon (kan a ce bitrus) din ga yain izo Andraous da yakubu , Yahaya , Philibus , Bartemaous ¹⁶Matta , Tomas da . Yakubu alfa izo da Saminou ka i ga ce anniya ¹⁵koy . da . Yahuza yakubu , izo da Yakubu iskarioti , kan ga bare ga te amana wan ko . ¹⁷Kala Yesu zumbu tondo bon ga key batama kan ra tudu kulu si ra , a talibi kunda beri go nodin da boro boobo kan yan funu Yehudiya la bora da Ourusalima da Sidon da Tyre teko jabo ga . I ¹⁸ka i ma hangan ase ima du mo igay gaham bani . Ba borey kan ibilissi yan go ga kankame go no ga du bani . ¹⁹Bora kulu go ga ceci ga lambaa ga zamma hinni go ga funu a ra ga i kulu no bani . ²⁰Kala a nin ga tali bey guna ga ne : " Albarkanteyan ga ti aran kan talka yan no , zama Irkoy mayra haran wone no . ²¹Albarkanteyan no aran kan yan go ga harey sonhon zamma iga aran kungandi . Albarkanteyan no aran kan yan go ga hin sonhon zamma aran ga haru . ²²Albarkante yan ga ti aran watikan borey ga aran kon na ga aran ka wani ga aran nayo zibandi boro izo ma yo sobey se , ²³wo faraha ga jippo kani se zama aran ga du kaibana beri bena ra , zama hadin no i kayey te annabey se . ²⁴Amma kari aran kan yan gonda arzaka sonhon zamma aran ban ga du aran kaniwo . ²⁵Kari arn kan yan kungu sonhon zama aran ga ka ga harey . Kari aran kan yan go ga haru sonhon zama aran ga ka ga hin ga mundi doru . Kari aran watikan bora kulu go ga sanni hanno yan ci aran bon . zamma yadini no i te annabi tari woney se . ²⁷Amma ay go no ga ci aran kan yan go ga hangan ay se : " wo ba aran ibarey wo gomni te borey ga konna aran se . ²⁸Wo albarka dan borey kan ga aran lali se , wo duwawu borey kan yan ga aran gurzugey se . " ²⁹Boro kulu kn nin san garba fo ga ma salle a se garba fa . Boro kul kan nin koayi kaina ta ni ga ma si wongi a se ni koayi bero . ³⁰ma no mo boro kulu kan nin wanre se . Da boro fo na ni hay fo ta ni ma si ne a ma yeti ni se . ³¹Ma te borey se mate kan ni ga ba i ma te ni se . ³²Da ni ga ba hinne borey kan ga ba nin ifo bege hari no ni te ? ³³Zamma ba zunubu te koy bubey ka ba borey kan ga barey . Da ni ga hari garaou borey kan ni ga bine dan ni ma ni bana . ³⁴Ifo bege hari no ni te , Zamma ba zunubu terey ga garaou borey kan yan i ga bine dan i ga ngey banna ga . ³⁵Amma ma ba ni ibarey , ma gomni te i se . Mi garaou , ma si ni bon da me da i ma ni banna walla i ma si a ga no ni kaibana ga beri . Ni ga ciya bene bena ize , zamma nga bounbo ga gomni te borey kanyan si sabu da boro laley se . ³⁶Ma ciya bakar ko mate kan ni baaba ga bakar , Massi kiti i massi ni kiti se , missi borey jance i massi ni jance se . Ma borey yafa i ga ni yafa mo . Ma no borey se , i gini mo no . ba hanno . kan i sakou ga nanu . kan to kala a ga mounou . Wodin cine no iga doru ni tuwo ra . Zama moudo tuwo kan ni goy da ga nessi borey se wodin no i ga nessin da ni se . ³⁹Kala a na missa fo no isse : " Danaou ga hinni ga danaou kuru , da a na te , i boro hinka ga kan goussoou ra . Wala manti yadini ⁴⁰"Talibi man bissa nga cawandika , amma talibi kan i cawandi ga bori ga bare ka ciya nga cawandika cine . ⁴¹Koine ifo se no aran ga gune subu izo kan go aran yainzo mo ra , amma aran si di bundu kassa kan go aran mo a ra ? ⁴²mate no aran ga hin ga ne aran yain izo se . " Yain iz , ma nan ay ma sibu izo ka ni mo a ra . Wati kan nga ne fa tikissa kaso fo ne ya ni bunbo mo a ra ? nin munakifo . ni ma tikissa bero ka ni mo a ra gina ga no no ga di ga bori , ga du ga subu izo ka ni yain izo mo a ra . ⁴³Zamma turi hanno si no kan ga ize funbo hay , turi fumbo si no mo kan ga ize hanno hay . ⁴⁴Zamma i ga turi kulu bey nga izey dumi do hare . Boro hanno a bine hanno arzaka ra a ga fattandi gomni , amma boro lalo a bina lala arzaka ra no a ga fattandi hari lalo . Zamma bine ra hari bayan do harey no me ga salan . ⁴⁶Ifo se no aran gey ce Rabbi Rabbi amma aran si te hari kulu kan a cim aran se ? ⁴⁷Boro kulu kan ka ay do ga lalabu ay sanno se ay ga ci aran boro kan a ga himman da . ⁴⁸A ga himma boro fo kan go ga windi kina , a a na ganda labo fansi kala a to tondi ga ga sintin gin ga windo ganda kina a bon . Watikan hiri ka ga nongo wan a ma na hini ga windo yoti zamma a go kinante tondi bon . Amma bora kan ga hangan ay sanney se amma a si i ganna , ga himma boro kan na nga windi kina labu bon ganda kinari si . Watikan hari kaN GA NONGO WAN sa din da windo ga kan . Windo dini halikiyan mo ga lala .

Chapter 7 Watikan Yesu ci borey hangey ra hari kulu kan a ga ba i ma ma , a furo kafarnaum .

²Romance soje beri fo baney sin da bani kala a ga ba ga to da buyan ga. ³Watikan soje bero ma yesu labaro a na dottijo fo yan samba i ma ka ga kamba dan a se. ⁴Ngey mo koi a do ga ne a se: "a ga himmenda. ⁵Ni ma wodin te a se, zamma a ga ba iri dimo. a na ba jingarey kina iri se " ⁶Yesu na fonda sambu a go ga koi i bande . Watikan a manu soje bero koara , soja na boro yan donton ga ne Yesu se : " Rabbi a y mana to non kan ni ga ce dan ay koara . ⁷Wodin se no ay di kan ay mana to ay ma ka ni gine . ⁸Ay bunbo ay si kala hinni cire . ay gonda boro yan mo ay dabaro ra , ay ga wone se : "koy " a ga koy mo . ay ga ne wone se : " ka " a ga ka mo . ay ga ne ay banyan se : " te wone " a ga te mo . ⁹Watikan Yesu ma wodin a bambara a ga . kala a bere jama kan go ga gana ga ga ne : " Ay ga ne aran se ba Israila ra ay ma na di cimi beri kan ba ga to wone . "

¹⁰Borey kan soje bero samba ye . I ka ga gar Bayan mo du bani . ¹¹Lokaci kaina wodin banda , Yesu go ga na ga koy koara fo kan ma Naim ra . ¹²Jama boobo fo go ga dum, watikan i manu koara . nga ne i go ga buko fo ganandi nga hinne no yowo se . Weibora mo kuruye gay ga te ka si . ¹³Boro boobo mo kan funu koara ra go ga boka gana . ¹⁴Watikan a diya Rabbi to da bakarey a se , a ne a se mo : " si hin " kalla a manu ga mokaniya kan bon i go ga buka jere han . Borey kan go ga jere mo key . A ne : " Aroso ay ne ni se tunu " . ¹⁵Kala buka tunu ga goro ga sintin ga salan . A na salle mo yawon se . ¹⁶Kala hamburukoumey ni dabu . I sobey ga Irikoy sabu , i go ga ne : " I na annabi beri tunandi ir gamma ra . ' ¹⁷Da mo : " Irikoy fongu nga jama ga " . Yesu baro sey nongo kulu Yahudiya labo da a windanta ra . ¹⁸Yahaya talibey koy ga hayey kulu dede a se . ¹⁹Yahaya nin ga talibi hinka ce ga donton Yesu do ga ne : " Nin ga ti bora Kan ga ka walla iri ma batu afo ? " ²⁰Watikan Yahaya talibey manu Yesu i ne a se : " Yahaya na niri donton iri ma ne ni se nin gati bora kan ga ka wala iri ma batu a fo ? " ²¹Saya dini ra ana boro boobo komandi ngey dorey ra da biya laley kamba ra .A na danaou boobo mo no diyan . ²²Yesu tu i se ga ne : " Watikan aran ye Yahaya do aran ma dede a se hari kan aran di da wokan aran ma , Danawey go gga di , fanakey go ga dira , jirey koney go ga du hannandiyan . Lutey go ga ma . bukoy go ga ye ga ka fundi ra , talkey mo go ga ma baru hanna . ²³Boro kan mana nga cini bero kayandi ay tegoyrey se albarkante no . ²⁴Watikan borey kan Yahaya samba dira Yesu sintin ga salan jama se Yahaya bon ga ne . : " I fo no aran fatta Sajo ra ga di ? ²⁵subu kan haou go ga kar ? Amma ifo no aran fatta ga guna boro kan go bankarey hanno ra ? ²⁶A ga ne aran se borey kan ga bankarey hanno dan si kalla koyey fadey ra , i fo no aran fatta ga guna annabi ? Oo ay ga ci aran se hari bissa annabi . ²⁷Nga ga ti bora kan bon i hantum gane : " ay go gey labari no ka samba ni monduma gine , a gini fonda sola ni gine " ²⁸ay ga ne aran se borey kulu kan yan hay weyboro ga ba a fo si no kan ga bissa Yahaya amma bora kan ti i keyna kulu Irikoy meyra ra ga bissa a . ²⁹Watikan bora kulu ma wodin hal da jangal takoy , i ne Irikoy ya adili no .zama i go borey kan yan na Yahaya baptima te . ³⁰Amma farisi banda borey da asariya cawandikoyey kan yan ma na Yahaya baptisma te na Irikoy lakal hayey yayabe ngay bon se . ³¹Ifo ga no ay ga zamano borey dedandi da Ifo no i ga hima, ³²i ga hima zanka yan kan yan go ga goro habu batama ra , kan yan ga yan ga care ce ga ne , "Iri na sare karu aran mana ganu iri na hinni te aran mana hin. ³³Zama Yahaya kan ga batisma te ka a si duvin han a si wan aran ne : " A gonda biya lalo " , ³⁴Boro izomka a ga han a ga wan aran ga ne : " wo guna wanri bako da baji hanko ,da zunubuterey da jangal takoyey coro " ³⁵Amma lakal tabat a izey kulu do harey . ³⁶sohon Farisi banda boro fo na yesu buryen . Watikan Ysu furo a koara ga goro wanri wanyan nongo ra . ³⁷Zunubu teri weyboro fo furo ga ka da albasta beri fo kan to da turare cadante , zamma a ma kan Yesu go windo din ra . ³⁸A key Yesu banda ,a cewo jrega ga sobey ga hin.A sintin ga a cewey tayandi da a munde gi tussu da a bon hamney gi sunuum mo koyne,ga a ni tussu da turara . ³⁹Watikan farisi banda bora kan na yesu buruye di hankan gono ga te a mil nga bon ra ga ne : " Don da boro o annabi no don a ga bey weyboro o kan dumi go ga lamba a ga kan zunubu terkoy no . " ⁴⁰Yesu tu a se ga ne : " Saminu ay gonda hari fo kan ay ni se "A ne a se : ' ma a ci Rabbi. ⁴¹Yesu ne a se : ' garaw koni hinka fo gonno kan yan ga boro fo gana . Afa ga a gana Dinari sangu gu , afa mo ga gana Dinari yey gu . ⁴²Za kan i sinda norukan ga bana a ni kulu hafa . ⁴³Wodin se ira mey no ga baara ga bisa nga cala' Saminu tu ga ne ay ga milebora kan se a na i booba hafa 'Yesu ne a se ;' a na kito te a bori. ⁴⁴Yesu bare weybora do harey ga ne Saminu se ;' ni di weyboro wo ay furo ni koara ni maney hari ay mey cewey yunu amma weyboro wo ney cewey tayandi dinga munde gi tusu din ga bon hamney. ⁴⁵ Ni maney garbey sunsum amma weybora wo za a ka yan wo a mana feyda ay cewey sunsum yan. ⁴⁶Ni mana ji sugu ay bon amma a ga ya na turare sogu ay cewey bon . ⁴⁷Wone se a zunubu boba kulu i ni yafa a se . Zama a na bakassiney boobo cabe. Boro kan se ni na yafa yan kaina te na bakasiney keina te ;' ⁴⁸Wodin banda a ne a se : ' I nini zunubey yafa ' ⁴⁹Borey kan go nodini ga wan sintin ga ne care se : ' ti boro wo kan ga zunubu hafa ' ⁵⁰Yezu ne webora se dara ga koy lakal kaney ra ni cimibero nini faba . '

Chapter 8

¹Wodin banda ,yesu go ga dira kwayey da gallay ra ga Irikoy koytara baru hanna waazu . A talibi way cindi hinka go a banda ² , da wayborey kan yan bon a na follayey gaarey , ka du baani ngey doorey gaa : Mariama magadalia bora kan bon follay iyey fun , ³a fo ma yuwanna , kan kurnye ma kuza kan te jine fune hirodus se , afo koyne ga ti Suzana, da l boobo fo yan mo , ngey wo ngey arzakey ra no i ga kaa ka yesu da nga talibey lamey bana. ⁴Watikan jama boobo fo margu,hal da boro fo yan kan funu koarey kan go i windata kauyey ra , a salan i se da missa ga ne ;' ⁵duma ko fo fatta ga duma ,watikan a go ga duma , dumari foyan kan fonda jabo ga , i ni tamu tamu dena curey mo ni wan . ⁶A fo yan kan tondey ra watikan i fatta saadin i sintin ga bu zama i sinda kaji hanno . ⁷A fo yan koine kan karjey gamara , karjey tunu i bande gii kote. ⁸Amma dumari foyan kan labu hanno bon,l hay mo ga labu zangu " . Yesu ne i se sanney dini banda da ginde beri ;".Bora kan gonda hanga kan ga ma ma ma " ⁹Wodini banda a talibey na han sanney dini bon fahamey . ¹⁰Yesu ne i se ;"i na aran

no fahamey gomni .amma boro cindey i si cawandi kala da missa yan zama i massi di ba di ga guna i ma si faham ba da i ma ¹¹"Sohon hankan missa ga ci neya , dumaro irkoy sanno no. ¹²Dumaro kan kan fonda jabo ga ga ti borey ga yan ma irikoy sanno amma seytani ga ka ga sanno sambu ga ka i bina ra i ma si du ga cimandi ga du faba ¹³.Wo kan yan kan mo tondey gamara , ga ti borey kan yan ma sanno ga a ta da farahan amma i sinda kaji , za mo si yan fo ka , i ga mutte . ¹⁴Dumaro kan kan kajey gamara mo gati borey kan yan ma sanno amma andunia sakulla da kurtuney gii ganji i ma kandey izey yan hal nini yan . ¹⁵Amma wo kan yan kan labu hanna ra ga ti boro yan kan yan da bine hanno ga Irkoy sanno ta gin gey bon haw aga ga no izey yan halla i zangu a fo se . ¹⁶Sohon , boro kulu si no kan ga fitilla diyandi ga dabu da tassa , walla a ma dan dari cire , amma aga dake degare don , zamma boro kulu kan furo ma di karo . ¹⁷Wodin se wo hagoy da matekan aran go hangan , zamma hari kullu sino tugante kan ga isi ka ga bey , hari kulu si no asirante kan ga i si ka ga bey , ¹⁸kan ga ka karu ra . hadini boro kan gonda i ga ton ton a se bora kan sinda mo hankan a go ga mile nga gonda i ga a ta aga . ¹⁹kalla Yesu yan da a yeizey ka a do amma i mana hinni ga mana jama se . ²⁰"I ka ga ci a se : " Ni yan da ni yyeinizey go ga key tarey , i ga ba i ma di nin . " ²¹Amma Yesu tu ise ga ne : " Ay yan da ay yeinizey ga ti borey kan yan ga hangan Irkoy sanno se ga ganna . " ²²Han fo te kan Yesu din ga talibey furo hi fo ra , a ne ise iri ma koy bongo jabu faa ga . kalla i zigi , watikan i zigi Yesu jirbi . ²³Kala bene hari da haw gabo yan zumbu bango bon , i furo mo kataru ra zamma i hiwo sintin ga hari sambu . ²⁴Kala Yesu talibey ka a do ga ne a se : " Rabbi , Rabbi iri ga ba ga bu . " A tunnu ga deni hawo da haro bosuyan wo ga kala i key . a ne ise : " ²⁵Manga aran cimandiyen wo ? " Hamburukumey ra i danbara ga ne care se : ' Wofo ga ti wone , a ga lordi hawo da teko se , iga mo lalabu a se ? ' ²⁶Watikan i to Garasinu labo kan ga Galili labo guna , ²⁷za Yesu fatta hi o ra g lbo tamu koara aruboro fo na kubey,agey a sinda koayi nga ga a gonda ganji yan mo . A si bafuna windi ra mo kalla dey sarey ra. ²⁸Watikan a di Yesu a kati ga kan agine. Da ginde beri a ne ; " ifo no go ay da nin gamara Yesu Irikoy dero kulu izo ,ay go gini wanrey ma sey gurzugandi, ²⁹"zama Yesu na biya lala lordi a ma fatta ara,zama lokaci boobo a ga di. I ma haw da guru sisiri da ankor ga gayi amma aga sisirey keru biya lala mo ma boy ga konda sajo ra. ³⁰Yesu na han mate ni ma , a tu ga ne : " jama " , zama ganji boobo no furo a ra. ³¹I sobey ga wanrey a ma si lordi i ma koi gusu bero ra . ³²Lokaco din ra mo kursunu boobo go ga kur nodin jarga. Ganjey na Yesu wanrey a mi no fondo i ma furo biryey ra , a ni no fondo mo. ³³I fatta ga foro kursuney ra ngay mo zuru ga kan bongo ra ga wole. ³⁴Watikan borey kan yan go ga biryey kur di hankan te, i zuru ga koy koarey da kauyey ra ga ci hankan te . ³⁵Borey mo kan yan ma wodin fatta ga ka ga di hankante. I ka Yesu jarga . I di bora kan ra biya laley fatta go ga goro Yesu cewey jerga ,bankarey go no a ga , a go nga lakaley ra mo . Kalla i hamburu . ³⁶Berey kan yan di han kan te dede afey se matekan bora kan ganjey dona mey du faba. ³⁷Garasinu labo da a widanta borey kulu na Yesu wanrey a ma dira ga funu ngey ga ,zama hanburukumey beri fo kan i bon .Yesu mo furo hiwo ra,ga sola ga ye . ³⁸Bora kan ra ganjey fatta na Yesu wanre a ma nan nga ma gana , amma Yesu wongi a se ga ne , ³⁹"Koy ni koara ga ci bora kulu se hari berey kan Irikoy te ni se ."Nga mo koy koarey kulu ra ga dede hayey kulu kan Yesu te nga se . ⁴⁰Watikan Yesu ye ga ka jama marga na kubeyni, zama i go ga batu. ⁴¹Kala boro kan ma Jaarus ka ga kan a jine ga wanrey a ma ka nga koara .Jimgara jine fo no . ⁴²A gonda izey wey folon kan gonda jiri weycidi fo dedandi, a go no ga ba ga bu mo . Watikan a go no ga koy jama boobo go no ga gana gaa kankam mo . ⁴³Weyboro fo kan go ga kuri munu giri weycindi hinka , kan mo nin ga noru banandi lokotorey bon amma a mana du bani ba a fo kambara ,go no din . ⁴⁴a ka Yesu babda ga lamba a koayo bazey ga kala a kuri munuyan wo key . ⁴⁵Yesu ne ; ' mey no lamba ay ga ? " , Kan bora kulu ne manti ngay no . Bitrus ne : " Rabbi jama booba wo kan nin windi go gini kankam " . ⁴⁶amma a ne boro fo lambey ga zamma ay bey hini fatta ay ra . ⁴⁷Watukan weybora di kan hankan a te si hini ga goro tugurey ra a , a ka ga kan Yesu gine , a go ga gigiri , ga dede bora kulu gine hankan se a lamba a ga da matekan a du bani saadin dinda . ⁴⁸Yesu ne a se : " ay izo ni cimandi yan wo nin no bani .koy lakal kaney ra . " ⁴⁹Wati kan i go ga salan boro fo funu jinga ra gine funo koara ga ne : " ni izo bu ma si rabi tabandi koine " ⁵⁰"Kan Yesu ma wodin a ne a se : " ma si hamburu ma cimandi hinne aga du bani . ⁵¹Watikan a to windo ra , a mana yarda boro kulu ma furo a banda kan manti Bitrus , Yahaya da Yakubu , wondiya babo , da a yanwo . ⁵²Borey kan go nodin go ga hin ga durey kotiya se . Amma Yesu ne : " Wo si hin zama kotiya mana bu . ⁵³a go ga jirbi no . " amma i na hahara , don da zamma i bey kan a bui . ⁵⁴An ma a salan da ginde beri ga ne : " kotiya nu ! " sa adin da a tunu. ⁵⁵Yesu na lordi no i ma no wanri . kotiya hayrey dambara guno . ⁵⁶Yesu nin lordi i ma si ci boro kulu se hankan te .

Chapter 9

¹A na i weycidihinka ce cere bande gi no gabi da hini ganjey kulu don ,i ma hini mo ga doorey bonza. ²A ni sabmba i ma Irikoy meira waazo te ga mo jantekoney no bani. ³A ne i se ; "wo si hari kulu jare dirawo se . wo sambu gobo wala portimani wala buru wala noru , ⁴fu kulu kan ra anra zumbu wo goro nodin hala lokaco kan aran funu nongo din ra ⁵Borey kan yan mana aran kubeyni aran ma ara cewey kokobe wodin ma ciya seda i bon , " ⁶ngay mo fatta ga koy koara kan go windanta ga jantekoney kulu no bani . ⁷Lokaco ra no Herodus lakalo tunu zama a go no ga ma boro fo yan go ga ne Yahaya batisma koyo no tunu, ⁸a fo yan mo gane Iliya no a fo yan go ga ne don annabey ra a fo no tunu buyan ra . ⁹Herodus ne : "Hayaha , ay no ma bon wo ka . mey gati boro o kan sanni a go ga ma " ,kala go ga fondo ceci kan di Yesu . ¹⁰Wati kan borey kan a samba ye ga ka i dede ase hankan kulu kan i te . A ni sambu kambu ga ga koy koara fo kan ma Basaida ra . ¹¹Amma borey jam ma wodin ga ga gana ani kubeyni mo ga salan i se Irikoy mayra bon , borey kan yan gonda gaham bani muradu mo a ni no bani . ¹²Zaro manu buyan kala i weycindi hinkey ka a do ga ne , : " mii no fodo i ma koy koarey ra ga du nonkaniya da wanri . A ne i se : " wi i no hankan ga wan . " i tu ga nae a se . : " ¹³Iri sinda kala buru gu da

hamissa hinka da manti iri ga koy ga wanri dey jam awo kulu se no .¹⁴ "A ne i se : " wi i gorandi kunda kunda boro wegu weygu cine¹⁵ "I te jadini bora kulu mo goro .¹⁶ "A na buru guwa da hamissa hinka sambu ga bene guna gi i albarkandi . gii pati pati ga no talibey se ngey mo ni gissi jama gine , i kulu wan ga kungu .¹⁷ "I na cindo margu ga killa weycidi hinka tonandi .¹⁸ "A te han fo a go no ga duwawu te nga hinne talibey mo go a jerga . a ni han ga ne : " mey mo jama ga ne ga ti ay ?"¹⁹ "I tu a se ga ne : " Yahaya batisma te koa , a fo yan Iliya A fo yan mo don annabi fo no tunu bukoy gamara ."²⁰ "A ne i se : " amma aran ya mey no aran ga ne ga ti ay " Bitrus tu ga ne : "²¹ Almasifu kan funu Irkoy do " , a ni yamar ga ne i se i ma si wone ci boro kulu se .²² "A ne i se boro izo hima ga tabi boobo han alberey alfaga berey da taurata hantumkoy ga furu . I ga wi amma zari hinzanta a ga tunu ga funu bukoyra ."²³ "A ne i kulu se : " Da boro fo ga ba gey gana a ma wongi nga bon gin ga bundu garanta sambu gey gana .²⁴ Boro kulu kan ga kokari ginga fundo faba ga darandi , amma bora kan nin ga fundo darandi ay sobey se ga a faba .²⁵ Riba fo no adaminze se da a du nduyan kulu amma a darey ga haliki ?"²⁶ Boro kulu kan ga hawu ay da ay saney . boro izo ga hawa watikan a ka nga daraja ra da baboi daraja da a malaika hananatey daraja ra .²⁷ Amma ay ga ci aran se boro fo yan gono ga key newo kan si buyan ta ba kala da i di Irikoy meyra .²⁸ "Jirbi hanku kan Yesu na wodin ci banda , a na Bitrus Yahaya da Yakubu sambu go koy tondi kuko bon ga duwawu te .²⁹ Watikan a go ga duwawu a monduma alhalo barmey a bankarey koarey ga sintin ga yanle .³⁰ Boro hinka bangey , i go ga salan da . Ngey ga ti Mussa da Iliya .³¹ I go dara ja ra mo . Igo ga salan dirawo kan a hima ga te ga koy Urusalima bon .³² Watidi Bitrus da borey kan go no dini jirbi na i moy izey tinandi . Wati kan jirbo ni tan , i di a darza da boro hinka kan go a jerga .³³ Watikan i go ga di ga Yesu nan Bitrus ne : " rabbi a ga bori iri ma bare newo , ma nan iri na tanda hinza te afo ni se afo Mussa se a fo mo Ilioya se . A si bey hankan a go no ga ci .³⁴ Watikan a go no ga hayey wo ci , buru fo zumbu i bon , i hamburu watikan buro ni dabu , ginde fo fatta buro ra ga ne i se : " "³⁵ Boro wo ga ti ay ize subanantaa wo hangan a se . "³⁶ Watikan ginda salan ga ban , kala Yesu ne ya nga hinne . I dangey jirbey din ra i mana salan boro kulu se hankan yan i di bon .³⁷ Zaro din suba watikan i zumbu tondo bon jama boobo fo ni kubey ,³⁸ i gamara mo boro fo na ginde sambu ga ne : " Cawandiko mey izo guna , nga hinne no gey se .³⁹ biya zibo fo ga di ga nan a ma sobey ga kubikubi ga kufu ka meyo ga . Da cat no a ga funu a ra , a ga marey mo gumo hal a ga fatta a ra .⁴⁰ "a nin talibey wanrey i ma ka amma i mana hinne . "⁴¹ Yesu tu ga ne : " Aran zamano borey kan yan si cimandi kan mo siri , alwati marge no ay ga goro aran gama ra ga hinne ara suru ? kande ni izo ! .⁴² watikan i go ga kande kotiya . biya zimba na furu ganga ga saku da gabi , amma Yesu deni a ga ga kotiya no banni . ga salle baabo se .⁴³ "I kulu danbara da Irikoy beriyan wo . Watikan i kulu ga ga mamaki da hankan yan a te , a ne nga talibey se : " "⁴⁴ "Wo nan sannin wone ma furo aran hangey ra ga zumbu a ma bori ! I ga boro izo di ga dan adam izey kambara .⁴⁵ Amma i mana faham da sanney wo , zamma i na tugu ise i ma si du ga faham . I hamburu mo i maa han ferijo .⁴⁶ Kala kakawu tunu i gama ra , bora kan ga ciya i bero i gama ra .⁴⁷ Watikan Yesu faham hankan i go ga lasabu i biney ra a na zanka keyna fo sambu ga gisi nga jerga . ga ne ise .⁴⁸ boro kulu kan ma zanka keyna wone cine kubeyni ay mara , ay no a kubeyni , boro kan ney kubeyni mo , bora kan ney donton no a kubeyni . Bora kan tiya i keyna kulu aran gama ra nga ga i bero .⁴⁹ Yahaya tu ga ne : " Rabbi iri di boro fo kan go ga ganji garey ni ma ga , iri na keyandi mo .⁵⁰ Yesu . : " Wo sa keyandi zamma boro kulu kan si gaba da iri iri se no a go . "⁵¹ Zarey manu kan a ga zigi bene , a nin ga mondu ye Urusalima koy yan bob .⁵² "A na diyaw yan donton a gine , i furo samariya kauye fo ra ga du ga sola yan te a se .⁵³ Amma borey ma nin kubeyni zama a nin ga monduma ye Urusalima koyyan bon .⁵⁴ Watikan a talibey Yakubu da Yahaya di hankan te i na han : " ni ga ba iri ma bene dangi ce a mi haliki ? " "⁵⁵ "a deni i ga .⁵⁶ Ngey mo koy koara fo kan basin da sitina , ga solayan te a se .⁵⁷ Wati kan i go ga dira boro fo ne a se , : " ay gini gana nonkulu kan i ga koy . "⁵⁸ Yesu ne a se : " Zowey gonda gusu yan , bena curey gonda fiti yan , boro izo sinda nonkan a gin ga bonwo gisi . " "⁵⁹ Won banda a ne afo se : " ay gana ! " nga mo ne a se : " ma nan ay ma koy gey baaba figi gina . "⁶⁰ "a tu a se ga ne : " ma na bu koy ma bukoy figi , amma nin wo ma koy ga Irikoy maira baro fee . "⁶¹ Afo mo ne a se : " ay gini gana amma mey no fondo ay ma koy ga te bayi bayi ay windo borey se " "⁶² Yesu ne a se : " boro kulu kan na kambe dake fariyan kumbu bon ga guna banda mana himan da Irikoy neyra ! " "

Chapter 10

¹ Sonhon hayeywey banda rabbi na i weycindi iyey foyanmo sokon gii samba i hinhinka nga gine koarey da nogoy kan bunbo gonda aniyin nga ma koy . A ne i se : " Farey dumarizey wiyawey ga ba amma fari goyterey si ba . wodin se wo himma dan ga duwawu , dumarizey wiyawo rabbo ma du ga samba goyteriyar nga farey ra .³ Wo fonda sambu , wo guna ga di ay na aran samba zanga fejiizey yan louyan gamara .⁴ Aran massi moru wala naruyan folo jere wo si tamu yan jere , aran ma si boro kulu fo mo dirawo ra foda bon .⁵ Windi kulu kan ra aran ga ba ga furo aran ma sintin ga ne : "⁶ Lakal kaney ma bara windo dini bon . da lakalkaney borofo go no windo dininra a ga zumbu a bon da a sino a ga ye ga ka aran bon .⁷ Aran ma go windo dininra ga wan ga han hankan i ga sokon aran se . zamma goytero homan da nga kaibana , aran ma si koy windi ga koy windi .⁸ Koara kulu kan ra aran furo da dey i na aran kubeyni , wo wan wanri kulu kan i gissinanan gine ,⁹ Wojantekoney kan yan go nodini no bani , Wo ne isse ; " Irikoy meyra monu aran "¹⁰ Amma koara kulu kan ra i mana aran kubeyni , wo fatta ga koy a fondoy ra ga ne ; "¹¹ "Ba kussa kan nugu iri ceweyga iri na kokobe ga gaaba da aran , amma wo wone bey ,¹² Irikoy meyra manu aran " , Ay ga ci aran se kitomhanne dogoney ga te Sodoma se ga bissa isse . "¹³ Bone ni ga Karazin , bone niga Batsaida , zama don da goy berey kan te ni ra i ni te Tyre da Sodon ra don i gey ga tubi ga goro saku bankare da bosu ra .¹⁴ A ga dongon Tyre da Sidon se ga bissa aran se kito hanne .¹⁵ Nin mo Caprnaum ni ho haala ni gini sambu ga zigi bene walla amma ganda hades ra no i gini gugurey . Boro kan hangn atan se hangan ay se bora kan na aran furu mo ney furu . Boro kan ney furu mo na nga kan ney donton furu .¹⁷ "I wey cidi iya ye ga ka da farahan ga

Chapter 11A te watikan Yesu go ga duwawu nongu fo a talibey ra afo ne a se ;" Rabbi iri cawandi duwawu te yan matikan Yahaya nin talibey cawandin da ."

ne : " Ban ganjeý ga lalabu iri se ni ma ra , " ¹⁸Yesu ne : " Ay go ga di Setani go ga funu bene ga kan zanga maliyan. ¹⁹ Ay na aran no dabari aran ma gondey da dan tamu da mo dabari ibaro hinni kulu bo hari kulu si no kan ga aran marey fondo fo kulu ra . ²⁰ Amma wo si farhan wodini hinne se kan biyey ga lalabu aran se amma wo farhan beri te kan aran mayey go no hantumante bena ra .Lokaci wodin bunbo ra a na farahan beri te biya ra ga ne ;" Ay gini siffa ya baaba , bene da gada faboo ,zama ni na hayey wo tugu lakalkoney da berey koney se , amma ni na beyandi borey kan yan sinda cawandi kulu se ,zanga zanka yan , zamma yadin ni di ga kanu ni se .Baaba na hari kulu talfi ay kanbey ra . Boro kulu mo si bey boro kanti Izo da mantiBaboo , yadin mo boro kulu si bey boro kanti Baabo da manti Izo da boro kan a ba a ma a bangandi a se , ²³A bare a talibey ga ingey hinne ga na ;" Albarkante ga ti borey kan go ga ma hari kan aran go ga ma. ²⁴Kan yan go ga ma hari kan aran go ga ma. Zamma Annabi boobo da koy yan lami ngey ma ma harey dini. ngey ma di harey dini amma i mana mana, ²⁵Kala , Yahudancey lordey cawandiko fo neya ga tunu ga key ga ceci ga Yesu si ga ne;"Cawandiko. ifo no ay hima ga te ga fundi hal abada wone tubu." ²⁶Yesu tu a se ga ne ;"Ifo no go hantumante Lordo ro , Mate no ni ga caw da " Tu yan bon a ne ;" ²⁷Ma ba Rabbi ni Irkoyo da bina kulu .da ni fundo kulu da ni gabo kulu da ni mila kulu.ma ba ni gorkasina mate kan ni ga ba ni bumbo . " ²⁸Yesu ne a se;" ni tu mate kan himanda , koy ga te yadini ni ga funa . ²⁹Cawandikoa kan a ga ba ginga bon adilandi se .ne ;" To mey ga ti ay gorkasine " ³⁰Tuyan bon Yesu ne "Boro fo go ga dira ga funu Urusalima ga koy Jeriko . A kan zeyey gamara . i na kom a giney kulu ga kar ga fonda fundi da buyan gamara ³¹Kataru bon alfaga fo go bissa fonda din ga , kan di ya aye fonda kanbu fa aga ga bissa . ³²Yadin mo Lawi fo kan a diya a ye kanbu fa ga . ³³ Amma samaria boro fo go ga naru fonda dini bon, a to nodin a diya bakaraou ma di . a na biyey sawa ga gi da duvin doru i bon. ³⁴A na sambu ga dake a wone almano bon ga konda yaw zumbu yan windi fo do ga hagoy da. ³⁵Kan susuba to a na dinari hinka sambu ga no yawey zumandi yan jin funa se ga ne ;" ma hagoy da hari kulu kan ni wi wone banda watikan ay ka ay gini bana " . ³⁶Ni lasabo ga i hinza wo ra wo fo gati boro o kan kan zeyey kambara gorokasina. ³⁷Cawandokowa tu ga ne ;" Bora kan na gomni cabe a se ." Yesu ne a se ;"ma koy ga sobey ga te yadini. ³⁸I naruma ra i furo koara fo ra kan weyboro fo kan ma Marta na kubeyni. ³⁹A gonda weyne fo kan ma Mariama kan kan ga goro Yesu cewey jerga ga hangan a se . ⁴⁰Marta gono ga koy ga ka wanri solayan da a fey yan goy ra. A ka Yesu do ga ne;" a si te ni se hari kulu kan Mariama ney nan ay hinne goyo o ra ma ne a se a ma ka gey ga , " ⁴¹Yesu tu a se ga ne ;" marta , Marta, ni go ga ni bon sakulla hari boobo bon, ⁴²amma hari follon no ga himanda , Mariama na a suban i sa a ta aga mo " .

Chapter 11A te watikan Yesu go ga duwawu nongu fo a talibey ra afo ne a se ;" Rabbi iri cawandi duwawu te yan matikan Yahaya nin talibey cawandin da ."

²Yesu ne i se watikan aran ga aduwa aran ma ne; "Iri Baaba kan go bene ni mayo ma hanan ni meyra ma ka. ³Miri no iri zari kulu buro ⁴miri yafa ir zunubey matikan iri ga borey kan iri gana yafa ma sir kur ga konda si yan ra . ⁵Yesu ne i se ;" Aran ra mey no da agonda coro fo , a ma koy a do cini fasimi ga ne a se ;" Coro mey garow buru ize hinza ⁶zamma a coro fo ka sonhonda ga funu naruyan ay sinda hari kulu kan ga gissi a gine a ma wan. ⁷Dey za a windonra cora ma tu ga ne ;" Ay ban gey windi me dabu. Ay izey da ay go dari ra ga kani , Ay si hinni ga tunu gini no buru kulu. ⁸"Ay ne aran se ba kan a si hinni ga tu gini no buru zamma nin wo a coro no ni wo ne ne kankamandi hawi si o se a ga tunu gini no buru ize marge kulu kan ni ga ba . ⁹Ay ga ye ga ci aran se ,wo wanre i ga ara no , wo ceci aran du , wo karkar i ga feri aran se . ¹⁰Zamma bor kulu go ga wanre ga du . wo kan go ga ceci ga ga du . wo kan kan ga kar kar i ga feri . ¹¹Baba fo no aran ra ga gondi no a izo se da a na wanre buru , wala dan da a na wanre guri? ¹²Da aran kan ti i lalo yan ga wani noyan hanno te aran izey se , ¹³mate no Baaba kan go bene kan bissa aran gonninte yan ga wongi Biya hanna borey kan ga wanrey se ? ¹⁴Wodin banda keyna Yesu goga ganji fo garey ga ka boro fo ra , ganjo mo lutu no . Hankan te ga ti watikan ganjo fatta beeba salan , Jamaa bambara. ¹⁵Amma borofoyan ne ;"Da Bazabuja kan ti ganjeý koyo hino no a go ga ganjeý garey" ¹⁶Afo yan na si ga alama kan funu dene ceci a ga . ¹⁷Amma yesu ni mila bey ne i se ;" Meyrey kulu ka fey fey ga gaaba din ga bon ga haliki. Windi kulu mo kan fey fey ga gaaba din ga bon ga kan " ¹⁸Da satanu fey fey ga gaaba da nga bon mate no a meyra ga key da ? Zamma aran ga ne ay go ga ganjeý garey da Belzebul hino . ¹⁹da hini fo no aran izey ga gajey garey da? Wodin se . i ga ciya aran citiko . ²⁰Amma da ay ga ganjeý ka da Irikoy kambey izo . Irkoy meyra to aran do . ²¹Watikan boro gabante fo kan sola wongu se go ginga windo hagoy , a gine go hallasey ra . ²²Amma da boro fo kan gabun da ka ga zamma a bon , bora kan gabun da ga korey kulu ka a ga ga giney sambu . ²³Bora kan si ay bande go ga gaaba da ay , bora si ga margu go ga sey . ²⁴Watikan biya lalo fofatta boro fo ra a ga koy nongu kan hari si yan ra ga sobey ga ceci fulanzamey nongu . Watikan a mana du a ga ne nga bon se ay ga ye nonkan ay funu . ²⁵Watikan a ye ga ka a ga a gar i na habu ga hari kulu ye nga nongu ra . ²⁶watidin a ga ye ga koy ga ceci biya iye kan lala mda nga bunbo , i kulu ma ka ga goro nodin . Boro o cedirawo ga ka ga jase sitina wona . ²⁷Watikan a go no ga wodin ci kala weyboro fo na ginde sambu bene ga bisa bor kulu wone ga ne : " Albarkante no gunda kan nini gayi da fafa kan ni nanu , " amma Yesu ne : " ²⁸Iri ma ne dey ; albaka go bor kan ga ma Irkoy sanno ga a gana mo . ²⁹Watikan borey kan margu sintin ga ba , a sintin ga ne i se : " Zamano , zamani lalo no . I go ga alama ceci , ban kan i sa no alama kulu kala Jonah wona . ³⁰Zamma watikan Jonah bare ga ciya alama Ninivah borey se yadin no boro izo ga ciya alama zamano borey se .Kudu koy weyo ka tunu kito ra da zamano borey gii zeri zamma , a funu nduyan bananta ga ka ga ma Sulemanu lakallo se , wo guna boro kan bissa Sulemanu no go ne .Niniva borey ga tunu kito ra da zamano borey gin zeri zamma i tubi Jonah waazo ga , zamma wo di hankan bissa Jonah no go ne . ³³Boro kulu si no kan ga fitilla diyandi ga dan nongu keyna dabantera wala a ma dan killa ra a ga dake degare bon , ³⁴boro kulu kan furo ma du ga di karo . ni moa ga ti ni gahamo fitilla . da moa ga bori ni gahamo ga to da karu .

Chapter 12Watikan boro zambar yan margu kalla i ga care tamu ,a ne nga talibey se ,hiri kulu sintina ;" aran ma hagoy da farisi banda borey yiso kanti munafikitarey ."

³⁵amma da ni moa si bori ni gahamo kulu ga to da kubey .to ma hagoy karo kan go ni ra masi ciya kubey ³⁶ .da ni gahamo kulu go karu ra da nongu kulu kan sim kubey ra , ni gahamo kulu ga ciya ni se fitilla kan karo ga yale ni bon .³⁷ watikan a salan ga ban farisi banda baro fo na buruyin a ma ka nga koaro ga wan , nga mo koy buryan do .³⁸ Farisi banda bora mamaki kan a mana kamba wunu hala a ga sintin ga wan .³⁹ amma rabbi ne a se ::" guna , aran farisi banda borey aran ga hangasiyey da tassey terey harey yunu amma aran ra to da beniyey da bin bibey .⁴⁰ aran nga kan na terey hara te manti nga no na araha te ? to aran ma aran ra hara no talkey se .⁴¹ hari kulu mo ga ciya hananante aran se . 'amma balawu aran ga farisi banda borey zamma aran ga minti da ruwu da kali kapto kulu zakka ka amma aran ga adiltarey da irikoy bakasiney yayabe .I hima i ma si wodin yan yayabe amma i ma adiltarey irikoy bakasiney goy tey .⁴³ balawu aran ga farissi banda borey , zamma aran ga ba jine nongoirey jingarey ra . da borey lalabu foyan habu nongoy ra ,⁴⁴ balawu aran ga zamma aran ga hima sarey kan ga alama kulu si no kan bon borey direy lan ga beyrey ra .⁴⁵ boro fo kan go yahudu lordey cawandikoy ra a fo ne a se : " cawandiko ni sanney go girin mo wow . " ⁴⁶ yesu ne a se : " balawu aran ga farisi banda borey , zamma aran ga je borey jeji da tinaw kan ga gabu jaraw , aran bumbey mo si ba lambey iga da aran kambey izey . " ⁴⁷ balawu go no ga ka aran ga , zamma aran ga fonguyan kinari te annabey sarey bon . aran kayey mo no na ni wi .⁴⁸ yadin ga aran go ga seda ga yarda da aran kayey goyey . zamma cimi i wi annabey kan yan sarey aran go kinari fonguyan kina i se .⁴⁹ dalili wo ne mo sobey se mo no , irkoy lakawo ga ne : " ay ga annabiyan da diyaw yan samba i se . i gi guruguzandi ga afoyan wi . " ⁵⁰ zamano borey ga annabey kulu kuri kan i munu za nduniyan sintin .⁵¹ za abila kuro kala zakariya kan i wi sargey fema da nongu hannanta gamara kuru . zamano borey ga tinawo sambu . balawu aran ga yahudu lordey cawandikoyey zamma arn na berey safo sambu aran bubey si furo aran si nan mo borey kan yan ga ba i ma furo ma furo .⁵³ watikan Yesu fatta nodin atawrata hantum koyey da farisi banda borey sobey ga gaban ⁵⁴ da ga kakaw da hari boobo bon ga ceci ga di a sanney ra .

Chapter 12Watikan boro zambar yan margu kalla i ga care tamu ,a ne nga talibey se ,hiri kulu sintina ;" aran ma hagoy da farisi banda borey yiso kanti munafikitarey ."

² Amma hari kulu si no kan i dabu kan i si ka ga bangandi , hari kulu si no tugante , kan i si kan ga bey .³ Yadin hari kulu kan aran ci kubey ra i ga ka ga ci karoo ra . Hari kulu kan aran salan hanga ra aran jin hara ra i ga kati ga ci windey bon .⁴ A ga ci aran se aran ma si hamburu borey kan ga gaham wi , kan yan wondin banda sinda hari ka i ga hinni ga te .⁵ Ay ga aran yamar bora kan aran ga hinni ga hamburu .Aran ma hamburu nga kan da a wi banda gonda hinni ga aran dan jahanama ra . Oo aran ma hamburu bora dini .⁶ Manti i ga curo ize gu nera tamma keinna hinka , amma Irikoy gine ba afo manti hari kan ga i ga diyan .⁷ Amma ba aran bon hamney go kabuyante . Wo si hanmburu , aran bissa cure ize boobo .⁸ Boro kulu kan ney seda borey gine boro izo ga a seda Irikoy mleykey gine boro kulu ⁹ kan wongi ay borey gine ay ga wonga Irikoy maleykey gine .¹⁰ Boro kulu kan na hari lalo ci boro izo bon ga du hafa yan amma bora kan na hari lalo ci biya hanna bon si du yafa yan .¹¹ Watikan i konda ran jingarey gine , walla jinfune y gine , walla hinni koyey gine wo si karhan sanney kan aran ga ci aran fansa yan se ,¹² walla han kan aran ga ci bon , zamma saya din ra no biya hanna ga aran cawandi hari kan aran ga ne .¹³ Bor fo jama ra ne a se ; " Cawandi ko ma ne ay yainizo se a ma tubo fey da ay ! " ¹⁴ Yesu ne a se ; " Aru bora , mey gey dan alkali , walla sasabandiko aran gama ra ? " ¹⁵ A ye ga ne i se : " Aran ma lakal ga aran bon hagoy da diniyey lami kulu ga , zamma boro fundo maanti a nduyan hari booba kan go a se no ,¹⁶ Yesu na missa fo no ga ne ; " Arzakante fo fari na unfani boobo no .¹⁷ A mile nga bon ra ga ne i fo no ay ga te ? ¹⁸ A ne ay ga bey hari kan ay ga te ; " ay ga ay barma zeney bagu ga i beri yan kina gey wanro da ay dure cindey dan i ra , ga ne ay fundo se ; " ¹⁹ fundi ni gonda hari hanno boobo gissante jiri boobo se , ma goro ga fulanzam ,ma wan , ma han ,ga foru .²⁰ Amma Irkoy ne a se ; "Samo o , hun kuna i ga i fundo talfo ta ni ga , haywey kan ni margu mey se no i ga ciya ? ²¹ Yadin ga ti bora kan ga arzaka margu nga bon se amma a sin da arzaka Irkoy do harey .²² Yesu ne nga talibey ; " Aran ma si karhan aran fundey se hari kan aran ga wan walla aran gahammo se hari kan aran ga dan .²³ Zamma fundi bissa wanri , gaham mo bissa bankare .²⁴ Aran ma lakal ye curey ga , i si duma i si wi , amma Irikoy gii wanyandi . Wo di fa mate kan aran bissa curey ize boobo .²⁵ Aran ra wofo no karhan do harey ga hinni ga ton ton ku yan kayna a fundo kuyan ga ? ²⁶ Da dey aran si hinni ga te hari keyna wo ? Ifo se no aran ga karhan hari cindey se ?²⁷ Aran ma lakal ye fleurey ga . I si goy , i si kaye mo amma ay ga ne aran se Solemanu a wone daraja kulu ra man bey ga bankarey a fo kulu cine .²⁸ Da dey Irikoy ga fari subu kan hunkuna gono suba mo i ga a catu fena ra bankarey yadin cine mate no a si aran bankarey aran cimi beri keyna koy yan .²⁹ Wo si sobey ga ceci hari kan hari kan aran ga wan walla hari kan aran ga han , zamma ndunyan jama kulu wodin yan no i go dey ga ceci ,³⁰ aran baaba mo ga bey kan aran gonda hayey dini muradu .³¹ Amma aran ma a meyra ceci , haywey dini mo i gin tonton aran se .³² Ni ma si hamburu kurey keyna zama a kanu aran baaba se a ma aran no meyra !³³ Aran ma hari kulu kan go aran se nera ga no talkey se . Wo te aran bon se folo yan kan si zenu , arzaka bena ra ka si ban , nonkan zey kulu si manu , dussu kulu si halikandi .³⁴ Zamma nonkan ni arzaka gono no ni bina ga bara .³⁵ Aran ma baran da cante hawante , aran fitilley ma bara diyante ,³⁶ aran ma ciya zanga goyteri fo yan kan yan gono gin gey rabbo kan koy hidey diki do batu , wamma da a ka ga karou i ma du ga wassi ga feri a se .³⁷ Albarkante ga ti goyteret kan i koyo ga ka ga gar i go ga haygoy ! Ay.ga.ci aran cimi no , a gin ga canta haw gi gorandi wayan se gi no wanri nga bumbo ,³⁸ da i rabbo ka cino sintiney walla a bananta ,ga ka gi gar i go no snlante ,albarkante ga ti goyterey dini .³⁹ Wo wone bey ga tonton aran fahama bon , da windi koyo ga bey saya kan zeyo ga ka , a si yarda i maa windo bagu .⁴⁰ Wodin se wo ciya solante yan zamma aran si bey saya kan boro izo ga ka !⁴¹ Bitrus ne ; " Rabbi missa wo iri hinne se no ni go ga a ci , walla bora kulu se ? ⁴² Rabbi tu ga ne ; " Mey

ga ti haggoy ko amana gayi ko da lakal koni kan rabbo dake goyteri cindo bon , du gi no i wanro lpkaco kan himanda ?
⁴³Albarkante gati goytero dini watikan a rabbo ka ga a gar a go no ga te ya dini wati kan a ye ga ka . ⁴⁴A ga ne aran se a ga a deke hari kulu kan ti a wone bon . ⁴⁵Amma da goytero din ci iga bina ;" Ay rabbo nin ga yekayanwo morandi . a ma sintin ga goyteri arey da goteri weyey karu ga sintin ga wan ga han ga bugu , ⁴⁶goytero dini koyo ga kan zaro kan a si mile da saya kan a si bey , a ma pati pati ga ba nongo dan da amana wankoy yey . ⁴⁷Goytero dini kan ga nga rabbo bayo bey amma amana sola wala a mana te mate kan a bayo ga ba i ga karu gobu karu yan boobo . ⁴⁸Amma goytero kan si bey amma a te hari kan himan da karuyan i ga karu da gobu karu yan boobo.Boro kan se i na i boobo no i ga i boobo han . Boro kan se i na i boobo talfi i ga han wo kan bisaa talfo. ⁴⁹Ay ka ga dangi tan ndunian bon , ay go no ga dine dan guno i ma ne a ban ga di . ⁵⁰Amma ay gonda batisma fo kan a hima ga du .ay go lakaltuney ra hal watikan a te . ⁵¹Aran ho hala ay ka ga kande lakal kaney nduyan bon no ? Han an ama fey fey yan , ⁵²Ay ga ne aran se , za sohon , i ga du boron gu windi fo ra . i hinza ga gaaba da i hinka , i hinka ga gaaba da i hinza . ⁵³Fey fey yan ga te ,baaba ga gaaba da ize aru ize aru ga gaaba da ize wey,yan ga gaaba da nga ize aru wonde ,ize aru wonde ga gaaba da nga kuryin yan , ⁵⁴Yesu ye ga ne jamaa marga se :⁵⁵"Watikan aran di brou funu wena funey aran ga ne ;"bene hari ga kan " yadin mo ga te . ⁵⁵wati kudu hawo sitin ga faru aran ga ne ;" konni lalo gate " yadin mo no a ga ciya . ⁵⁶Aran mafiki yan aran ga fahan ga labo da bena alamey ferijey amma aran si hinni ga zamano alamey fahamey feerii?⁵⁷Ifo se no aran hari kan himan da kiti aran bon se? ⁵⁸Zama watikan aran go ga koy kitiko gine da bora kan ga gaaba da aran , wo kokari ga hayey sasabandi aran gama ra , zama a ma si aran tan alkali kamba ra . Alkali mo ma si aran dan dogari kamba fa , gogari mo ma aran dan kasso ra . ⁵⁹Ay ga ne aran se aran si fatta nodin ,kalla watikan aran na moro kulu bana zabu yan kulu si .

Chapter 13

¹Lokaco din ra , boro fo yan kan go nodin na Galili borofoyan kan Bilatus ni kuro margun da imsarga baru no Yesu se .
²Yesu tu , ane i se :³" Aran ga ho halla Borey dini na zunubu te ga bisaa Galili bor cindey no zamma i taabi yadin se no? ³Aa ay ga ci aran se . Amma da aran mana tubi ,aran ga haliki matekan i halikin da ."⁴Walla boro waranka i hinka si kan bon siloham garu kukoku kan ga wi aran milla ingey ya na zunubu te ka bisaa Urusalima gorko cindey no . ⁵Aa, ay ne. Amma da aran mana tubi , aran ga haliki aran zunubey ra .⁶Yesu na missa wone ci :⁷"Boro fo gonda fig turi nga rezinkali ra . A ka ga izey yan ceci aman a mamma du . A ne bora kan ga hagoy da kallo se :⁷"Jiri hinza ga dake carga neya ay ga ka ga ize ceci turo wo ga amma ay simdu hari kullu , ma a patti i fo no a ga nongo mursandi?"⁸Bora kan ga hagoy da kallo tu ga ne :⁹" ma a na haran , ⁹ay ga gussu fansi ga a windi ga birgi dan aga .Da yessi a hay izeyan a bori . Da manti yadin ni ma pati ."¹⁰Han fo Yesu go ga cawandi jingarey fo ra . ¹¹Weyboro fo neya kan jiri wey cindi haku gonda biya lalo londi buney wone,a si hin mo ga key sac nga bon ga amma a konkouni . ¹²Watikan yesu di weybora , a na ce ga ne :¹³" Weybora i nini komandi ga ka ni londubuna ga " ¹³A nin ga kambey dake abon ,saadin da a key sak ga sobey ga Irikoy berandi . ¹⁴Jingara jinfuna futu kan Yesu na jantekoni no bani Asibti hane . Jinfuna ne jamaa se :¹⁵"Jirbi iddu no gono kan aran ga himma ga goy , aran ma ka zarey din ra i ma aran no bani ,amma mantinasipti hanne ."¹⁵Rabbi tu a se ga ne :¹⁶"Aran ra afo kulu singa farka walla haw feri ga konda hari hanyan do asibti hanne?" ¹⁶To yadin mo Ibrahim ize wey yo wo kan setani haw jiri waranka i hinka si , i ma na himma ga a feri asibti hanne?"¹⁷Wati kan ana hayey wo ci , hawi kan borey kulu kan go ga gaaban da bon ,amma jamaa marga borey sobey ga farhan guno hari darzantey kan a te bon .¹⁸Yesu ne koine :¹⁹"Ifo no Irikoy meyra ga hmmaanda , ifo no ay ga hinni ga himmandi da ? ¹⁹a ga himma mutarde bumari kan boro fo catu nga kalo ra , a beri mo ga bare ga te turi beri , bene curey mo ka gin gey fuwey te a kanbey bon ."²⁰A ye ga ne :²¹" Ifo no ay ga hinni ga Irikoy meyra himmandi da ? ²¹A ga himma weyboro fo kan na dalabu margu da hamni nessiji hinza halla i ma tun ."²²Yesu na koara berey da i keney kan fonda kan ga koy Urusalima fonda ga zure gii cawandi . ²³Boro ne a se :²⁴"Boro gur keyna no du faaba?" Yesu ne i se : ²⁴"Aran ma gurjey ga furo ,furoyando kankamanta ga ,zamma iboobo ga ceci ga furo amma i si hinni ."²⁵Da windi koyo ban ga tunu gin ga windo dabu,da aran ka ga windo medabirjo karkar ga ne ;"²⁶Rabbi Rabbi ma nan iri ma furo !" A ga tu aran se ga ne ;"²⁷Ay si aran bey manga no aran funu ?"²⁶Aran g a ne a se ;"²⁷Iri wan ga han ni jine , ni cawandi iri koarey fondoy ra ."²⁸A ga tu aran se ga ne ;"²⁸Ay ci aran se ay si aran bey ,ay si bey non kan aran funu ,aran ma funu ay ga aran talitekoyey wo ."²⁸Hinni.da.hinji kamayan ga te watikan aran di Ibrahim , Issaku , Yakubu da annabey kulu Irikoy meyra.ra.aran wo i ma aran furu tarey .²⁹I ga funu weyna funey , weya kagney , azawa kambey da dandi kambey ga ka ga fulanzam wan yan tablo bon Irikoy meyra ra . ³⁰Amma wo wonw bey , i sintiney ga ciya i kokorantey , i kokorantey mo i sintiney .³¹Lokaci keyna fo banda farisi banda boroyan ka ado ga ne :³²"Ma koy , dira ga funu batama wone ra zamma Herodus go ga ceci gini wi ."³²Yesu ne ise :³³"Aran ma ne zogonaw din se ,hunkuna da suba.ay ga ganji garey ga jantekoniyan no bani jirbi hinzanta ay ga to hanka ga ay ba ay ma to ³³.Mate kulu kan no ,dolle ay ma koy da gina hunkuna da suba da suba si .Zamma manti hari yardante no i ma annabi wi nongu fo kan manti Urisalima .
³⁴Urusalima Urusalima , nin kan ga annabey wi , ga borey kan i samba aran do . So marge no ay lami gi ni izey margu mate kan gorhon gin ga izey margu nga fattey cire , amma aram ma na ba wone .³⁵To i na ni windo nan. Ni si ye ga di ay kalla,watikan ni ne; "³⁵albarkante ga ti nga kan ka Rabbi ma ra ."

Chapter 14

¹Han fo te kan Yesu go farissi banda borey jinfunu fo koara ga wan . ²Ngey mo go ga hagoye da gumo Yesu gine boro fo neya kan gonda fusuyan doori . ³Yesu na yahudu lordey deyreykoney da farissi banda borey han: "Kito yarda i ma bor no

baani assibiti hanne walla a mana no?"⁴"I dangey , Yesu mo na ham gaa no baani , ga ne a se a ma dira .⁵ A ne i se :".Aran ra wo fo no da a izo walla a hawo kan dey ra asibiti hanney sa cindi ga ka terey saadin da⁶"I ma na hinni ga tuyan kullu no hay wey dini bon .⁷Watikan Yesu di matekan borey kan i buryin go ga nongu darzantey suban ga goro a salan misa fo ci ga ne :⁸"Watikan i na aran buryin hijey biki do wo si koye ga gor nongu darzanta ra . Zamma a ga hin ga te i na boro buryin kan te darza da nin .da bora din ka ,⁹bora kan na aran kullu buryin ga ne ni se :". Ni ma ni nongo no bora din se . hawi ra ni ga tunu bora kullu gine ga koye nongu kokoranta ra .¹⁰ Amma watikan i nini buryin , ni ma koi ga goro nongu kan keina da nongey kulu ra .Yadin da bora kan nin buryin ne ni se tun ga ka ne beene .ni ga du beerey borey kan go no ga goro wanro do .¹¹Zamma booro kullu kan nin ga bon sambu bene i ga keyna bora kan nin ga bon keyna i ga sambu bene .¹²Yesu ne bora kan ni buryin se koine: "Watikan biki te. Ma si ni bouryin ni corey, ni yanizey ni almayalo borey walla ni gogasine arzakantey, zamma i ga hin gin .mo buryin gini banna."¹³ Amma watikan ni ga biki te nima talkey ,fanakey ,danawey da borey kan dobey buu buryin ,¹⁴ni ga ciya albarkante zamma i si hinni gini bana .Ni ga du banayan adlantey tunu ga funu buyan ra hanne."¹⁵Watikan borey kan go no ga goro wanro do da Yesu ra a fo ma sanney dini, a ne a se : "Albarkante ga ti nga kan ga buru wan Irkoy meyra ra ."¹⁶Amma Yesu ne a se : "Boro fo na buryey wanri boobo hinni ga boro boobo buryey ."¹⁷Watikan a na wanro sokon , a nin ga goyteri samba ga ne borey kan a buryin se : "Aran ma ka zana i na hari kulu sokon ."¹⁸"I kulu yadin cine sintin ga dalili yan no kan se ngay si hin ga ka ..A fo ne :". Ay na fari fo dey .ay go ga koy ga guna ,¹⁹wodin se ay si hin ga ka ,may yaffa . "A fo mo ne :". Ay na yaw aru hinka dey ,ay go koy gi si , ma jibandi ay se²⁰ . "A fo koine ne :". Ay na wonde fo hiji ,wodin se ay si hin ga ka . "²¹Goytero na hayey wo ci a rabbo se , kalla rabbo futu ga ne goytero se : "Koy wassi wassi koara fondo berey da i keyney ra ga talkey fanakey ,danawey , da borey kan dobey bou . "²²Goytero ne : "Rabbi hankan ni lordi ,i na tonandi , amma nongu cindi koine . "²³Rabbo ne goytero se : "Ma koy fon berey da i keyney bon ga borey tillas i ma furo ,ay windo ma du ga too .²⁴Zamma borey kan ay sintin ga buryin ba afo si ay yaro tabba .²⁵Sonhon jama boobo fo go ga dira a bande , nga mo bare ga ne i se: "²⁶"Boro kulu kan ka ay do kan si konno nga, baaba, yan, wonde, ize, arme walla, weyme _hal.ba.nga.bumbo fundo _si hinni ga ciya ay ralibi. "²⁷Boro kulu kan sin ga bundu garanta sambu gay ganna si hin ga ciya ay talibi, "²⁸Zamma aran ra meyno da a ga ba ga garu kuuku kina , si sintin ga goro ga lassabu hankan nga himma ga wi. "²⁹Da manti yadin a ga sintin kinaro amma a sa banandi ,³⁰kala boro kulu kan bisaa gaa hahara ga ne wo guna borowo sintin ga kina amma a mana hin ga banandi . "³¹Walla koy fo no da go ga koy ga kubey da koy fo wongu ,si sintin ga goro ga yamar ceci ga di din ga ga hin ga koy da soje zambar wey ga wongu da nga kan gono ga ka da soje zambar waranka . "³²Da a faham kan a si hanni ,watikan wongari fey go nongu moro a ga wakili yan samba ga han mate kan sasabandi yan ga hinni ga te . "³³Yadini boro kulu kan mana hari kullu kan go a se furu si hin ga te.ay.talibi . "³⁴Ciri ga boori amma da a ninga ciritara darandi ,mate no i ga yeti a se? "³⁵A sinda anfani ganda labo walla birgi se. I ga furu no, Boro kan gonda hanga kannga maa ma maa.

Chapter 15

¹Sohon jangal takoy kullu da zunubu teko cindey sobey ga ka Yesu do ga hangan a se .² Farissi banda borey da atawrata hantum koyey go no ga futu ga ciney ngey gamara ga ne care se :". Boro wo ga zunubu koney kubeyni ga ba yan i bande "⁴Yesu na missa fo ci i se ga ne³ :". Aran ra wofo no , da agonda feji zangu , dey a ma afo darandi ,si wey yagga cindi yagga nan saajo ra g a koy ga a follon ka kanndarey ceci kala watikan a diya ?⁵ Watikan a diya mo a ga a sambu nga jassey bon ga farhan . "⁶Watikan a ka fu a gin ga corey din ga gorokassiney margu ga ne :". aran ma farhan a bande ,zamma ay di ay fejizo kan darey,"⁷Yadin cine no farhan ga te bena ra zunubu teri folon kan tuubi bon , ga bisaa adili zangu a fo si yey bon . "⁸Walla weyboro fo no da a gondo nzarfa tamma wey , da ana afo darandi ,si fitilla diyan ga windo habu ga a ceci da lakal , kal watikan a diya .? "⁹watikan a diya mo gin ga cerey din ga gorgassiney ce ga ne :". aran ma farhan ay bande zamma ay di ay tamma izo kan ay darandi " ,¹⁰Yadin cine no , ay ga ne arannse ,farhan ga te Irkoy maleykey gine zunubu teri fo kan darey bon "¹¹Yesu ne : "Boro fo neya kan gonda ize hinka . "¹²Ize keyna ne baabo se :". Baaba mey no a ba tubo sonhon sonhon " . Baabo mo nin ga arzaka fey i gamma ra . "¹³Jirbiyan kan mana ba banda , ize keina nin hari kullu kan ti a wone margu ga koy labu moro fo ra . A nin ga arzaka batamun ka dey hariyan kan yan a sinda muradu da babfuney laalo ra . "¹⁴Watikan a arazaka ban harey laalo fo kan laabo dini bon kalla bangi ka a ga . "¹⁶A koymga du goy laboo boro fo do .kan na sambba ferey ra a ma kutsuney wanyandi . "¹⁵A go ga lammi a ma kursuney doungey woy zamma boro kulu sa no hankan ga wan . "¹⁹Amma watikan izey keyina ye ga ka nga lakal ra , a ne :". Ay baaba goyteri marge no gonda wanri halla ga drandi ay mo neya neyo ga bu da harey , "¹⁸ay ga funu newo ga ye ay baaba do , ay ma ne ay baaba se :". Baaba , ay na zunubu te bene da ni ga , "¹⁷ay mana himma i mey ce ni izey . May sambu ni goyteri fo cine . "²¹Kalla kotiya dira ga nga baaba koara fonda sambu . A go nongu moro no ,baabo diya , a binna to da bakarey , a zuru ga koy ga gandey ga a sun sum . "²⁰Kotiya ne baabo se , :". Baaba ay na zunubu te beene ga da ni mo ga , ay mana himma i mey ce ni ize . "²⁴Baabo ne goyterey se :". Aran ma kande koayo kan bisaa i kullu ga dan a se , aran ma dan a se kamba hirri, ga taamu dan cewey ga , "²³watidin aran ma kande hawo kan i nassandi ga wi . Iri ma wan ga wan ga farhan , "²²zamma ay izo bu watidin ,amma sonhon a ye ga ka fundi ga ., Adarey amma , sonhon , i diya . "I sintin mo ga biki te . "²⁷Watidin ize beero go no terey farey ra .Watikan a manu windoo, a maa i kan i go no ga harey kar ga doonu . "²⁵ A na goy ize fo ce ga han hankan go no ga te . "²⁶ Goytero ne a se : "Ni yin izo no ye ga ka fu , ni baaba mo na hawo kan i nassandi wi , zamma a ye ga ka baani . "²⁸Ize bero futu ga wongi ga furo , baabo fatta ga kan ga suranddi . "²⁹Amma ize bero tu ga ne nga baaba se : "Jiri boobey kullu ay goye ni se a mana ni lordi kullu keri . Ni man bey gey no ba hincini fo ay ma wi ga wan buryey ra dey corey , "³⁰ amma za ni ize

wonne kan nin arzaka wan da weykurey ni na yaw massa wi a se !¹³² Baabo ne a se : "Ay izo wati kulu ni go ay do, hankan go ay se mo ni wonno ,³¹ a himama da iri ma farhan ga biki te zamma ni yan izi wone don a bu no amma ye ga ka fundi ga , a darey no amma sonhon , i diya "

Chapter 16

¹Yesu ye ga ne nga talibey se : " Arzankante fo na jinfun fo dan nga arzaka jine . i ka ga ne a se ka a arka jin fona go gaa arzaka batamune. ²A na jin funa ce ga ne a se : " i fo no ay go ga ma ni bon ? Ni mey no ni jinfuneay lassabo , zamma ni si koy da jinna da ni jinfunaa . " ³Jinefun ne nga bon se : "I fo no ay ga te , za kan ay rabbo gay jinefuntare goyo ta ay ga ? Ay sin da gaabi ga ba gussu fanci , ay ga hawu mo ay ma bar kar . ⁴ Ay ga bey hari kan ay ga te , borey ma du gey kubeyni ngey koara watikan ni ney ka ay goyo ra . ⁵Kalla jinfuna nin ga rabbo garaoukoney ce ga ne i sintina se : " Marge no ay meygida gini ganna ? " ⁶A tu ga ne : " Olive gui nessiji zangu " . a ne a se : " Goro ga wassi ga sambu ni tira ga hantum , wey guu." jinfuna ye ga ne afo mo se : " Marge nin ginnninganna ? " A ne : " Alkama nessigui zangu " A ne a se : "sambu ni tira ga hantam wey hakku " . ⁸Kalla norukono na jinfuna siffa ,zamma a goy da carmey , zamma zamano zankey caram da karoo zankey i te goyrey ra. ⁹Ay ga ne aran se aran ma te aran bon se coro yan da adilijan yan arzakey , i ma du ga aran kubeyni ngey windey ra watikan arzaka ka ga gaze. ¹⁰Booro kan ciya amana gayiko hari kan key na gumo ra amana gayiko no hari beeri ra. Booro kan ciya amana wan ko hari kan ga keyna gumo ra amana wan ko no hari kan ga beeri ra. ¹¹Da ni mana ciya amana gayiko mate kan ni ga goy da adiltarey jan yan noru , mey no ga arzaka cima cima talfi ninga ? ¹²Da ni mana ciya amana gayiko matekan ga goy da arzaka wannu , mare no i ga te ginni wona no nise ?Goyteri kullu no si hinni ga mey rabbi hinka se ,walla a ma konna afa ga baa wohandi , walla a ma nga bon na afa se ga wohandinyayabe;Aran si hinninga goy Irikoy da moru se ;¹⁴To farissi banda borey kan ti noru baa ko yan ma harey dini kullu , ¹⁵gaa keyna mo ,A ne i se : " aran ga aran bon adilandi boorey jinne , amma Irkoy ga aran biney bey. Hari kan adam ize ga beerandi , konnamey hari no Irkoy gine " ¹⁶Lordey da annabey goy no kala Yahaya wate. Za wati din i goga Irkoy meyra baaru hanna waazu, bor kullu mo go no ga kokari kullu te da gaabi ga du ga furo. ¹⁷Amma ay ga ne aran se a ga falla bena da ganda labo ma bissa da patarmi walla biri fo lordo wone ma bissa . ¹⁸Boro kullu kan nin ga wonde fey ga a fo hiji go ga zina, wo kan na weyboro kan fey ga funu nga kuruyin ga hiji goga zina nga mo. ¹⁹Wo di arzakante fo neya kan go bankarey bogu da atanfa wuntu yan ra watu kullu a go ga ma kanni din ga arzaka booba . ²⁰Barkarko fo mo kan ma Lazaros go ga kani a windoo mey , ²¹a gahan mo kullu to da bi yan ,a ga ba lami nga ma kungu da hankan ga funu ga kan arzakanta tablo bon ,wodin bassi hanssey ga ka ga biyey logu . ²²A ga te kan Barkarkoa bu malaikey mo ka ga sambu ga konda Ibrahimia kambo ga . Arzakanta mo bu i na figi mo. ²³Hadissu ra a go kankan beeri ra a na moyi sambu bene ga foney nongu kan ga mora ra Ibrahimia da Lazaros a go ga jeri ganda ga .A kaati mo ga ne : "Baaba Ibrahimia ma bakar ay se ma Lazaros samba a minga kambey izo dan hari ra ga ka gey dena yeyandi zamma ay taabi lalo ra danjo wo ra . " ²⁵Amma Ibrahimia ne : "ay izo ni ma fongu kan ni du ni gomney ni baafuna ra, yadin mo Lararus hari lalo yan . Sonhon i go ga konzo newo, ni mo ni go ga taabi. ²⁶Wodin kullu bassi gussu beri fo go no sinjante ga boori, boro kan ga ba a ma funu ne ga koy aran do ma si hinni, yadin mo wo kan ga ba a ma gusso doru ga koy aran si hinni. ²⁷Arzakanta ne : "Baaba Ibrahimia ay go gini wanrey ni ma samba ay baaba windo ra , ²⁸zamma ay gonda yan ize gu , i ma si du ga ka gurzugey nongoo ra " ²⁹Amma Ibrahimia ne : "I gonda Moussa da annabey ,i ma hangan i se . " ³⁰Arzakanta tu ga ne : "A a baaba Ibrahimia , amma da boro fonu buyan ra ga koy ido i ga tubi." Ibrahimia ne a se : " ³¹Di mana hangan Moussa da annabey se i si yarda ga tubi ba da borofo tun ga fun bukoy gama ra . "

Chapter 17

¹Yesu ne nga taalibey se : "Hari yan goono kan yan giiri dan zunubu te yan , amma kaari nga kan do harey i ka, ²a ga bisa boora din se i ma fuufu yan tonndi haw a ginda ga gaa catu teko ra , da a ma te zankey kan ga cimandi ay ra a fo se katti yan dallili. ³Aran ma hagoy da aran bon , da aran yan izo na zunubu te , ⁴aran ma yamar da gaabi , daa tuubi maa yaafa . Da a na taali te ni se soro iiye . sooro iiye mo a ka ni do gaa tuubi ni ma gaa yaffa . ⁵Diya wey ne Rabbi se : " Miri cimi bero ton ton!" ⁶Rabbi ne i se : " Da aran gonda cimi beri kan ga himma moutari dumari fo cine ni ga hin ga ne sikomor turo se tunnu ga koy ginni bon sinji teko ra a ga lalabu a se mo ⁷Amma aran ra wo fo no da a gonda goyteri fo kan ga goy a se ferey ra walla kan gaa fejey kur , ⁸da goytero fune fari ga ne a se : " Ka sohon da ga goro ga wan !.,manti a gaa ne a se ma hari fo solla ay ga gini bon hanse ga mey ay se ga no mi ga wan , ga han" ⁹A saa sabbu zamma a te hankkan i na lordi a ma te .Yaddin cine no , ¹⁰wattikan aran ban hari kullu kan i na arn lordi , aran ma ne : " Iri ya goyteri kan sinda anfanu no ,zamma iri te hari kan yan iri himma ga te dey no . " ¹¹Han fo te kan a go ga koy Urusalima .A go ga naru labbey kan ga Samariya da Gallili cesu . ¹²Watikan furo koara keina fo ra , jirey koini wey fo yan na kubbey . ¹³I key nongu kan ga moora ga ginde sambu benne ga ne : "Yesu ,Rabbi ma bakar iri se !" ¹⁴Watikan a di yey a ne i se : "Aran ma koy ga aran bon cabe alfagey se !" A te mo kan watti kan i go fonda bon ga koy ,i kullu hannan , ¹⁵i ra a fo wattikan a di kan nga hannan a bare ga ginde sanbu ga sobbey ga Irkoy berandi . ¹⁶A ka Yesu ginne ga gurfan ga saabu .Samariya boro mo no . ¹⁷Tuyan bon Yesu ne : " Manti i wey no i hnanandi ? , manga i yagga ? ¹⁸Ba affo man ka ga Irkoy beerandi .da manti me bara wo ? " ¹⁹Ay ne a se tunnu , ga koy ni cimmi beero nin no baani . ²⁰Watti kan Farisi banda borey naa han wati kan Irikoy meyra ga ka Yesu tu ga ne : " Irikoy meyra mantti hari kan mo ga di no .I si hinni mo ga ne : " ²¹Nga neya newo !" Walla : " Nga neya yahare!", zamma Irikoy meyra go aran gamma ra . ²²Yesu ne nga talibey se : " Han ga ka kan aran ga ka ga ba aran ma di ay hanney

ra afo , amma aran si diya , ²³borey ga ne aran se : "Wo gunna nda ga neya ne " : " Walla nga neya yahare " Aran ma si koy , ²⁴aran ma sii ganna zamm a mate kan benne mallii yan ga bangey bena jer fo ga koy jer faa ga , yadin no bor izo ga bare nga zaro ra . ²⁵Amma kalla da a taabi jinna , zamano ma furu . ²⁶Matte kan te Nuhu zarey ra no ga te boro izo zarey ra , i go ga wan , ga han , ga hiji ga hijanddi , ²⁷kalla zaro kan Nuhu furo hiwo ra . Haro mo ka gi kullu wi . ²⁸Yadini mate kan te Loutou zarey ra no ga te , i gono ga wan gan han , ga dey ga nera , ga dumma , ga kinna . ²⁹Amma hanna kan Loutu fatta Saduma ra , dangi da salfur no doru zanga bene harri gii kullu haliki . ³⁰Yaddin ciney no ga te watti kan boro izo ga bangey . ³¹Boro kan windo bon bene massi zumbu ga ga harifo sambu windo ra . Boro kan go fari ra massi ye fu . ³²Aran ma fongu Loutu wonde ga . ³³Boro kullu kan gono ga ceci ginga fundi faba ga darandi boro kullu kan nin ga fundi darandi gaa faaba . ³⁴Ay ga ci aran se cino dini ra , boro hinka ga bare daari folonka ra , ³⁵i ga afo sambu ga fonda afaa . ³⁶Weyboro hinka kan gono go hamni fuufu ra i ga sambu a fo ga afa nan . I ne a se ³⁷: "Nanga , Rabbi ? : I ne a se : "Nonkan buuka go no din no zebaney ga bara . "

Chapter 18

¹Wodin banda a salan i se missa fo ra mate kan i himma ga duwawu watikulu i missi bine ²kaa : "Kara fo ga barra kan ra alkali fo go kannsi hanburu Irikoy , aSi boro beerandi mo . " ³Weyboro goono kan kuruyo buu , lokaci ga ka lokaci a ga koy alkali fo do ga ne a se : "Ni ma kanba dan ay se i ma tey ay se adiltarey . ay da bora kan go no ga candi candi da ay ! " ⁴Lokaci kuuku te kan alkallo mana ba ni ga ma kamba dan a se . Amma lokaci ka ga te kan a ne nga bon se ⁵: "Ba kan ay si hanburu Irkoy , ay si boro beerandi mo , ay ga weyboro gaa i ma te a se adiltarey , amma si du ga sobey ga ka gey fargandi ! " ⁶Wodin banda Rabbi ne : "Aran ma hangan hari kan alkalo kan sin da adiliterey ci ! " ⁷To , Irikoy si adiliterey timmandi a wonne sunbanantey kan yan go no ga ginde ga ce a ga zari da cini ? A si hin i se suuru ? ⁸Ay ga ne aran se a ga adiltarey tmmandi i se wasi wasi bon ! Amma watican boro izo ga ka , a ga cimibeeri gar nduyann bon ? " ⁹A sallan missa wone ra boro fo yan se kan yan tabatandi kan ngey ya adili yan no , i ga boro cindey mo keina . : " ¹⁰Boro hinka koy jigara ra ga jingar , afo farisi banda boro no , affa mo jangal taako ¹¹Farisi banda bora key nga bon ga ga duwawu dan ga ne nga bunbo bon : " Irikoy , ay sabbu ni se , kan ay nan ti boro cinbey cinne , zey yan , adiltarey si , zinateri yan , walla zanga jangal ta ko wonne ! Ay ga neyaw sorro hinka habbo ra , ¹²ay ga zakka ka hari kullu kan a du ga ! " ¹³Amma jangal taakoa kan ga mora keina go no ga key , a si ba hinni gin ga mo izey sambu beene go no ga gin ga ganda kar ga ne : " ¹⁴Yaa Irikoy ma bakar ay se , ay zunubu teri ! ay ga ne aran se boro wo ye fuu adilante amma manti wo handdi , zamma boro kan ni ga bon sanbu bene i ga keyna , amma wo kan nin ga bon ye ganda i gaa sanbu beene ! " ¹⁵Borey mo go ga kande ngey izey a ma du ga lamba i ga se , amma watican talibey di ya dini , i denni i ga . Amma Yesu ni ce ga ne i se : " ¹⁶Aran ma nan zankan keiney ma ka ay do , aran ma si i ganjii , ¹⁷zamma Irkoy meyra i cinne wonno , cimmi no , ay ne aran se boro kullu kan mana Irkoy meyra ta zanga zanka keinna si furo a ra fow fow . " ¹⁸Jini funnu fo na han sanni ga ne : " Cawandiko hanno , iffo no ay himma ga te ga fundi kan si banu tubuu ? " ¹⁹Yesu tuu a se ga ne : " Ifo see no ni gey cee i hanno ? Afo hinne ga ti i hanno Irikoy ! " ²⁰Ni ga lordey bey _ni massi zinna , ni massi wi , ni massi zey , ni massi taari seda te , ²¹mini baaba da ni yan berandi ! _Jin funna ne a se : " ay na wodini yan gayi za ay zankaterey ra " ²²Watican Yesu ma wodini a ne a se : " Hari fo gaze ba sonhon , ma koy ga hari kulu kan go ni se nera gaa fey talkey , ni ga du arzaka beeri bena ra , dey ma ka gey gana . " ²³Watican arzakanta ma wodin yan a bina sara goummo zamma a gonnda arzaka boobo . ²⁴Watican Yesu di yadini a bina sara gunno , a ne : " A ga gaabu gummo arzakante se a ma furo Irkoy meyra ra , ²⁵a ga faala yoo ma ganna sanna funa ra da arzakante ma furo Irkoy meyra ra . " ²⁶Borey kan go no ga hangan ne : " Yadine ga mey no gaa hinn ga du faaba ? " ²⁷Yesu tu ga ne : " Hari kan si hinni ga te borey do ga hinni ga te da Irkoy ! " ²⁸Bitrus ne : " Too , iri ya hari kulu kan go no iri se nan gini ganna ! " ²⁹Yesu mo tuu ise ga ne : " Boro kulu si no kan nan windi , wonde , keine walla beere , yan ize , ize Irikoy meyra se kan si du wo kan bissa andunyan ra , ³⁰da fundi kan si ban nduayan kan go no ga ka ra ! " ³¹Watican a ninga talibey margu nga jerga a ne i se : " Aran di iri go no ga zigi Urusalima , hari kan yan annabey hantum boro izo bon kullu ga te . " ³²Zamma i gaa salle mey borawey se , i ma hahara , ga keyena , ga tuffa a ga . ³³Wattikan i na barzu ga bannu i gaa wiAmma jirbi hinza banda a ga ye ga tunnu . " I ma na faham hari kullu wodini yan ra , sammey go tugante i se . i mana fahan da anney kan i ci . ³⁵A te kan watican Yesu manu Jeriko , danaw fo go no ga goro fonda mey ga barkar . ³⁶Watican a ma jama go no ga bisa a han hankan go ga te . ³⁷I ne a se : " Yesu no go ga bisa ! " ³⁸Kalla danawo na ginde sanbu ga ne : " Yesu , Dauda izo ma bakar ay se ! " ³⁹Borey kan yan go bor sintiney ra jama kan yan go bisa ra deni danawo ga ne a se a ma dangeg , amma a na ginde sanbu ga tonton : " Yesu , Dauda izo ma bakar ay se ! " ⁴⁰Yesu key ga lordi i ma kande nga se bora ! Watican danawo mana a ne a se ⁴¹: " ifo no ni ga ba ay ma te ni se ? " Donawo ne : " Rabbi ay ga ba ay ma du dyan ! " ⁴²Yesu ne a se : " Ta ni diyanwo " Sanhadin da a du diyan ga sintin gaa gaana , ga sobey bey ga Irikoy beerandi . ⁴³Wati kan I di wodini borey kullu na Irikoy kukku .

Chapter 19

¹Yesu furo Jeriko koara ra . A gono ga bissa kala gunna booro fo neya kan ma Zakka . ²Jangal takoy jinne funnu no arzakante mo no . ³A gono ga kokari ga di Yesu amma a si hinni zamma boro douguriya no . ⁴Wodin se a zuru ga koy jamaa jinne ga kaaru Sikomor tuuri fo bon ga du ga diya se zamma Yesu ga ba bissa no dini . ⁵Watican Yesu to nongo do a na bon sanbu bene ga ne a sa : " Wasi ga zunbu Zakka zama ni koara no ay ga goro hunkuna . " ⁶Nga mo wasi ga zunbu gaa kubeyni da farhan . ⁷Wodin di yan bon borey sintin ga ciney ga ne : " A koy ga boro kan ti zunubu teri kounffaa " . ⁸Zakka tunnu ga ne

Rabbi se : " Rabbi Rabbi ay arzaka jara ay ga no talkey se da ay na boro fo zalum hari fo mo ay ga yetti soro taki hankan ay sanbu .⁹ Rabbi ne a se hunkuna faaba furo windoo ra . Zamma nga bunbo Ibrahim ize no .¹⁰ Boro ize ka a ma ceci ga faaba borey kan yan darey .¹¹ I go no ga ma wodin nga mo koy da ginee ga salan a no misa fo zamma i manu Urusalima . a ne : "¹² Burkini koy banda fo naru ga koy labu moro fo ra ga du koyterey didigi yan nga bon se ga ye ga ka " .¹³ A ninga goyteri wey ce gii no minas wey ga ne i se i ma te fatawci hala nga ma ka .¹⁴ A laboo borey ga konna . I na wakili yan sanba a banda ga ne ngey si ba boro wo ma te koy ngey bon .¹⁵ A te kan watikan a ye ga ka . a ne i ma nga goyterey kan yan se nga na noru talfi ce nga ma du ga bey ribba kan i du i wone fatowciyey ra .¹⁶ Goyteri sintina ka ga ne : " rabbi ni minas o kande minas wey ga tonton " .¹⁷ Bukino ne a se ' A boori goteri adilante . Kan se ni ni na adiliterey cabe hari keina ra ni ga mey kora wey bon "¹⁸ I hinkanta ka ga ne Rabbi : " Ni minas kande minas guu " ¹⁹ Borkino ne a se " Sambu hinna koara guu bon . "²⁰ A fo mo ka ga ne " Rabbi ni minas neya . Ay na gayi kunsumante .²¹ Zamma ay ga hamburu nin . Min wo boro futeykoni no . Ni ga sambu hari kan ni mana gisi ni ga wi non kan ni nama duna . "²² Bukino ne a se " Ni me sanno do harey no i ginna kiiti . ni ga bey kan ay wo boro futey konu no . ay sanbu hari kan ay mana gisi ay ga wi hari kan ay man duma . "²³ I fo se no ni maney noro gisi banki ra . yadi ga watikan ay ka ay ga gey noro sanbu da dake bene . "²⁴ Burkino ne borey kan yan go no ga key nodini se " wa minas o ta a ga ga no bora kan gonda i wey yo se " ²⁵ i ne a se " a gonda minas wey " .²⁶ " A ga ne aran se bora kan gonda i ga ton ton a se . amma bora kan sindda ba hari kan gase i ga a ta a ga .²⁷ Ay ibarey kan yan si ba ay bare koy i bon aran ma kandey ne wo gii wii ay gine " Watika a na hari wone yan ci bnda a tunuu ga zigi Urusalima .²⁹ Watikan a manu Bethfaji da Betania da tondo kan i ga ce Zetun , a na nga talibi hinka nga jine ga ³⁰ ne : " aran ma koy koara kan go jine ra . aran furanta aran ga di farkay bingi fo kan i mana bey ga karu , aran ma feeri ga kanda ay se , ³¹ da boro fo na aran han i fo se no aran go no gaa feeri aran ma ne a se , Rabbi no gonda a muradu ,³² Borey kanyan i samba koy ga farkey ize gar matekan i ci i se , i na feeri , koyo ne i se i .³³ fo se no aran go ga farka feeri ? ³⁴ i tu ga ne Rabbi no gonda a mueadu , kanda Yesu se . ³⁵ i nin gey koayey daaru abon ga Yesu dake a bon . ³⁶ I go dira gingey koayey daru fonda bon Yesu ginne .³⁷ Watikan i manu tondo kan i ga ce zetun tondo zumbantaa a talibey jamaa sintin ga farhan ga Irkoy siffa goy berey kan i di sobey se , da ginde beeri i ³⁸ ga ne : " Albarka go bora kan ka rabbi ma ga , lakalkanai mo go bena ra baraja mo bena se bene . "³⁹ Farisi banda boro fo yan kan yan go jamaa ra ne a se : " Rabbi ma deni ni talibey ga " ⁴⁰ Yesu tu ga ne : " I ga ci aran se , da borey wo dangey , tondey ga ginde sambu . "⁴¹ Watikan i manu koara , Yesu hin a bon ⁴² ga ne : " Don i ma ne dey , ni du ga faham , oo ni bu nbo , hayey kan yan ga kande ni se lakal kaney ! amma sohon , i ni kugu ni se . "⁴³ Zama hanyan ga ka kan ni ibarey ga ka ga kinari yan te gani kalli , ga ni kan kam nugu kullu harey .⁴⁴ I gani karu ganda ga tutubu nin da ni izey . I si tondi kullu nan afo bon zama ni mana fahan watikan Irikoy ceci gini hallassi .⁴⁵ Yesu furo jinga ra ra ga sintin ga borey yan ga nerandi gaarey ⁴⁶ ga ne i se : " a go hantamante , ay windo ga ciya duwawu windi amma aran na bare ga te zey goubi "⁴⁷ Yadinni Yesu ga cawandi hankullu jingara ra . Alfaga berey , da taurata hantum koyey dan jamaa jin funey go ga ceci ga ⁴⁸ Yesu wi amma i mana du fondo zamma jamaa go no ga hangan a se gumo .

Chapter 20

'Han fo te kan Yesu goga jamaa cawandi jingara ra , a go ga baaru hanna waazu . Alfaga beerey da taurata hantunkoy yan da dottijey ³ ka ga salan a se ga ne : " Ma ci iri se hinna fo do harey no ni gono ga hayey wey te ? , mey no nini no hinno dini ? " ³ A tu ise ga ne : " I mo ga aran han sannu fo .⁴ Aran ma ci ay se Hahaya batisma bon . Bene no a funu wala , borey do no a funu ? " ⁵ I sawara ngey gamara ga ne " da iri ne beene no a funu a ga ne " yadin ga ifo se no aran ma na cimmandi a ga ? " ,⁶ da iri ne mo " borey do no a funnu " , jamaa kulu giri cato da tondi zamma i kulu dahirandi kan Yahaya ya annabi no "⁷ Kala i tu a se ga ne ngey si bey non ka a funnu .⁸ Yesu tu ise ga ne " I mo si ci aran se Jinni kan do ay go ga hayey dinni te "⁹ A na missa fo ci jamaa se " Boro fo na resin kali fo tilam ga sufurey rezin tilam koy yan se ga naru ga koy ga goro labu fo ra lokaci kuku .¹⁰ Watikan lokaco to a nin ga goyteri fo donton resin tilam koyey do i ma du ga samba a se kalo albarka ga . Amma i na kar ga a garey kamba konnu .¹¹ wodini banda a na goyteri fo sanba ko i ne , i na karu ga haqwandi ga a sanba kanba konu .¹² A ye ga ihinzanta fo sanba , i na marey ga a catu tarey .¹³ Kali koyo ne " ifo no ay ga te ? " Ay gey ize koassa donton aga hini ga te ima a berandi .¹⁴ Amma watikan Sufurey koyey diya sawara ngey gamara ga ne " tubu koyo noya , iri ma wi iri , tubu ma ciya iri wone . "¹⁵ I na furu tarey ga wi . Ifo no kali koyo ga te ise ? A ga ka ga resin tilam koy dini kulu haliki , ga kalo no boro fo yan se .¹⁶ Watikan i ma wodin i ne " Irikoy ma si ta wodin ma te . "¹⁷ Yesu ni guna mo ra ga ne " I fo no aya wone ga ne ? " Tondo kan cinakoyey furu bare ga ciya tondi daru .¹⁸ Boro kulu kan kan n a bon ga keru keru . Boro kan bon a kan mo , a ga a titibu . "¹⁹ Kala ataura hantum koy da alfaga beerey ceci ga kanba dake abon sa a dini ra , zama i faham kan i bon no a na missa dini no , amma i ga hanbu ru jamaa .²⁰ I sintin ga a lakal , ga boro yan sanba ka yan gin gey te adili yan ga du ga di a sannney ra i ma dun ga salle gomna hino da dabaro se .²¹ I na a han ga ne " Rabbi iri ga bey kan ni ga salan ni ga cawandi mo mate kan a himannda . ni si hanburu boro kulu amma ni ga Irikoy fonda cawandi da cimi .²² A go fondo iri ma jangal bana Kaysar se wala aa ? "²³ Amma Yesu faham i muna fikitara se a na ise ²⁴ " Wa cabey ay se Danary fo , mey foto da mey hantum yan no go a ga ? i ne Kaysar . "²⁵ A ne ise " Aran ma Kaysar hayey no Kaysar se , Irikoy hayey mo Irikoy se . "²⁶ Taurata hantum koyey da alfaga berey mana hinna ga jance hankan a ci jamaa gini bon , i danbara mo da a tu yan no .²⁷ Watikan Sadussi banda borey , kan yan si cimandi kan tunu ga funu buyan ra gono , ²⁸ ka a do ga han ga ne " Moussa hantum Iri se ga ne da aru boro fo bu ginga wonde nan ize si , yenze aru himma ga weybora sanbu ga du buka se ize .²⁹ yeinze iyye no bara , afo sanbu wonde amma abu ize si ,³⁰ i hinkan ta mo aydini . i ³¹ hinzanta na weybora sanbu , yadinna kala iyanta bu ize si ³² . a banda weybora mo bu .³³ Bukoy tunuyan hanne mey wonde

no weybora ga ciya, zama i kulu buwa wonde.³⁴Yesu tu ose ga ne "Nduyan wo borey ga hiiji Igii hiijandi mo .³⁵Amma borey too ima tunnu bukoy gamara ga furo hal abada fundi ra si hiiji , i sii hiijandi mo.³⁶I si hinni ga bu mo koyne zamma i ga afo da malaikey Irikoy ize yan mo zamma i ciya tunnu buyan ra ize yan .³⁷Borey ma tunu buyan ra , ba Moussa na cabe , saaji izo nongo do ,watikan a na Irikoy cee Ibrahimia Irikoyo da Ishaku irikoyo Da Yakubu Irikoyo .Wo di fa a mana tiya dukoy Irikoy bo ,³⁸ amma baafuna Irkoy zamma ase i kulu gono ga funa.³⁹Taaurata hatum koy ra a fo tu ga ne "rabbi tuu matekan a himman da⁴⁰"Zamma i mana yee ga du gaabi ga han hari fo koyne .⁴¹Yesu ne ise " Mate no I ga ne Krity ya Dauda izo no? ⁴²Zamma Dauda buunbo ne Zabura ra Rabbi ne ay Rabbo se mi ma goro ay⁴³ kanbu wanri halla ay mini ibarey ciya cee furukanga . " ⁴⁴Dauda bunbo gaa ce Rabbi mate no a ciya Dauda ize ?⁴⁵A wone talibey kulu hanga ra a ne," Aran ma hagoy da taurata hantunkoyyey kan yan ga ba ngay ma zankam koayi kuku yan ra ,⁴⁶kan yan ga ba foyan musanman wone habu nongoy ra ,da boro berey nongu jingarey ra , da bikey ra .I⁴⁷ga weyborey kanyan kuruyin bu windey wan ,ga duwawu kuku yan te ga borey mo dabu .I ga du kiti beeri."

Chapter 21

¹Yesu na mo sanbu ga guna borey kan yan go ga no yan dan sargey caisso ra .²A di weyboro fo kan kuryey bu dan tamma hinka .³A ne: " Ay ga ci aran se cimi no, weyboro wo dan ga bissha i kulu. Zamma ngay ya i wone arzaka booba ra ra no i ka ga no. ⁴Amma weyboro wo kan kuryen bu ,a janyan wo ra a ninga arzaka kulu kan bon a ga naney ga bafuney no ."⁵Watikan boro fo yan go no ga salan jingara bon mate kan i na talam da da tondi hanno yan da moyan hari yan ,⁶a ne :⁷"Hari kan ga hayey wo guna ,tondi si cindi tondi bon kan i mana zeri "⁸Kala i na han ga ne : " Wati fo no hayey dini ga te ? Ifo ga ti alamey kan yan ga cabe kan i manu ja yan ? " ⁹Yesu tu ga nen:" Aran ma hagoy i massi aran darandi ,zamma boro boobo ga ka ay ma ra ,ga ne: " ay ga ti nga "da mo "lokaco manu " aran massi i ganna .⁹Wati kan aran ma wongu da kussuma baaru aran massi hanburu, zamma hayey dinni himma ga kan ginna amma bannanta si ka saadin da."¹⁰Wodini banda a ne ise :¹¹"Al umma ga tunnu tangam da al umma ,¹¹meyrey ga tunnu ga tangam da meyrey , ganda labo gigiryan beri beri yan ga te ,nongu boobo yan ra harey da doori lalo yan.L abari da alama yan kan ga hanburandi ga funnu bena ra."¹²Amma hala wodin yan ga te ,i ga kanba dake aran bon,ga aran gurguzandi ,i ga aran ga salle jingarey da kassey ra ,i ga kande aran koyey da gomney ginne a mayo sobeyganda.¹³Wodin ga sadda noyan fondo feeri .¹⁴Wodini se aran ma si sankan sanbu aran biney ra ga aran ma sola tun yan kan aran ga no ,¹⁵zamma ay ga aran no sanni da lakal kan aran ibarey si hinni ga tangam da ."¹⁶Amma aran hayrey , aran yanizey , aran almayalo borey dan aran corey ga aran noyandi , i ga aran ra afoyan wi mo. ¹⁷Bora kullu ga arn kon na ay mayo se. ¹⁸Amma aran hamni ize folon si haliki. ¹⁹Aran kanjin yan sourou ga do harey no aran ga du aran funday ."²⁰Watikan aran di Soje kounda yan na Ourousalima windi , aran ma faham kan a halika yan to .²¹Borey kan go Jahuda ra ma zigi tondey ra , wo kan yan go Koara ma fatta .wo kan yan go no tarey farey ra ma si ye koara ra .²²Zamma fanssa hane yan no , hari kulu kan go no hantumante ma du ga du tonandiyen .²³Bonmey go weyborey kan yan gonda gunde da wo kan yan gono ga nanandi ga ,zamma lakaltuney beeri no ga zunbu labo bon da futey no jammaa ga .²⁴I ga kan takuba do harey , i boobo mo ga koy tamtarey ra .Ce yewey mo ga Urusalima taamu hala watikan i alwato to .²⁵Alama yan ga te weyna hando da handarie izey ra,n dunyan bon no lakaltuney ga ka borey bon teko kuwaa se. ²⁶Hayey kan yan gono ga anniya ga ka nduniya bon ga borey kassamandi. Zama bena hiney ga keru.²⁷Wati din no i ga di boro izo gono ga ka bru fo bon da hinni da daraja. ²⁸Amma watikan aran di hayey dini go no ga te aran ma tenu ga key ga bon sanbu bene zamma aran bondura manu ."²⁹Yesu na missa fo ci isse ga ne :³⁰"Aran ma guna zeytun turi, da turi cindey ,³⁰ watikan aran di i sintin copto baano, aran bey kan jawo ban ga manu. ³¹Y adini watikan aran di hayey dini sintin ga te aran ma bey aran bon se kan Irikoy neyra manu.³²Cimi, a go ga ci aran se zamano borey si bissha hala hari wone ma te. ³³Bena da ganda ga bissha amma ay sanno si bissha .³⁴Aran ma hagoy da aran bon ,aran binney massi tiin da ziibi ganna yan da bagi han da bugu yan da ndunyan sakulla yan.Z amma zaro dinni ga ka aran bon saadin da³⁵zanga tarko .Zamma a ga ka borey kullu kan yan go no ga bafuney ndunyan bon .³⁶Aran ma lakal ye gumo aran gono ga duwawu aran ma gaabi kan ga wassa aran ma hayey dini kan yan ga ka ndunyan bon muley aran ma du ga key boro izo ginne ."³⁷Hadini no a ga cawandi jingara ra ,cino mo a ga fatta ga koy tondo kan i ga ce zeytun tondo bon .³⁸Susubey zanda hinney mo jamaa ga ka ga hangan a se jingara ra .

Chapter 22

¹Buru kan sinda dalabu biko kan i ga ce paska manu.²Alfaga berey da taurata hantum koy yan go ga sawara matekan i ga hinninga Yesu wi bon .Zamma i ga hanburu jammaa.³Seytan furo Yahuza Iskariotinra ,kan ti i weycindi hinkantey dini ra afo. ⁴A koy ga sawara da alfaga berey da soje berey mate kan a ga Yesu noyandi ise bon .⁵I farhan ga alkawal sanbu kan iga no noru. ⁶Nga mo yarda ,ga sintin ga lassabu alwati kan a ga hinni ga Yesu salle i se jammaa moyey si ga di .⁷Buru kan sinda dalabu zaro ka. Zaro dinni ra no i ga paska fegiizomsarga. ⁸Yesu na Bitrus da Yahaya donton ga ne: " Aran ma koy ga paska wanro sola iri se , iri ma du gaa wan." ⁹I na han ga ne: " Manga no no ga ba iri ma sola yan wo te ?"¹⁰A tu ise ga ne ise:"Aran ma hangan ,watikan aran furo koara ra borofo kan gono ga fobu hari jare ga koubam da aran , aran ma a banda ga na ,¹¹windi kan ra a furo aran ma furo ga ne windi koyo se : " Rabbi ne ni se manga yawey fouwo kan ra ay ga paska wanro wan da ay talibey ? "¹²"A ga cabbe aran se bene fuu beeri kan ra hari kulu go aran ma sola te nodini . " ¹³I koy ga hari kulu gar mate kan a na ci da ,i na paska wanro mo sola .¹⁴Watikan lokaco to a goro nga din ga diyawey. ¹⁵Watin din a ne i se : " Ay na binne dan guno ay ma paska biko wo wan aran bande, halla ay ay ga taabi. ¹⁶Ay gono ga ci aran se ay si ye

ga ay ye ga a wan koine kalla watikan a du tonandi yan Irikoy neyra ra.¹⁷Wodini babda Yesu na hangassiya sanbu ,watikan a saabu banda a ne : " aran ma wone feyfey aran gama ra. ¹⁸Zamma ay go ga ci aran se ay si ye gan han zeytun hari ga kalla watikan Irikoy neyra ka. ¹⁹Wodini banda a na duru sanbu ,saabou yan banda a na pati pati gaa no ise ga ne : "Wonee ga ti ay gahammo ga i noyandi aran se. ²⁰Aran ma wone te aran ga fongu ay ga . " Yadini mo no a na hangassiya sanbu ga ne : "Hangassia wo ga ti alkawal tajo ay rouro kan i munu aran se . " ²¹Amma aran ma lakal , boora ga go gay ammana wan go no ga goro da ay tablo bon . " ²²Zamma booro izo go no ga diraa matekan i na kodoron da. ²³Amma bonne go boora kan do hareyni na zanba ! "I sintin ga cace han ira wofo do harey no hayey dinni ga te . ²⁴Kalla kakaou tunnu i gamma ra boora kan ga ciya i beroo i kullu gamma ra. ²⁵Nga mo ne ise : "Dummi wanneynkoyey ga meyrey cabe da lalla yan i boorey bon , boorey kan yan gonda dabari mo i gii ce merey koy yan gonda daraja . " ²⁶Amma amana himma ga ciya yadini aran gamara . Bora ga ti i beero ma ciya zanga i keynaa kullu. Wokangonda anfani ma ciya woka ga goy. ²⁷Zamma wofo no ga ti i beero wo kan go ga gooro tabloo bon walla wo kan go no ga goy afay se? Manti boora kan gono ga goro tabloo bon no? O ho !ay go no aran gamma ra zanga bora kan go ga goy aran se . " ²⁸Amma aran no goro ay bande ay wone si yan wo ra. ²⁹A ga aran no meyrey fo mate kan ay baaba ney no meyrey fo aran ma du ga han ga wan no ³⁰ay bande ay wone meyra ra. Aran ga goro mo nongorey yan bon ga Israila dumi weycindi hinka kiiti . ³¹Saminu Saminu i ma hagoy zamma setani han i mani saale a se a ma du ginni hagey matekan i ga alkama hagey da. ³²Amma ay aduwa ni se ni wone cimi bero ma si du ga gaze se . Watikan ni ye ga ka mani yan izey gabandi . ³³Bitrus ne a se : " Rabbi ay go solante ay ma ni gana kasso walla bouyan ra " ³⁴Yesu tuu a se ga ne : "I go gaa ci ni se Bitrus ,growgari si caa,ni maney zey sorro hinza . " ³⁵Watidini no Yesu ne ise:"vwatikan ay na aran sanba noru follo si wanri si tammu si aran jan hari foo?" i tu gane "habbada ³⁶. "A ne i se : " Sohon ,boro kullu kan gonnda noru follo maa sanbou da wanri mo .Boro kan sinda takuba mo ma ninga bene koayo nera ga dey affo . " ³⁷Zamma ay go ga ci aran se hari kullu kan i hantum ay bon ga du tonandi yan .i na lassabou talitekoy ra .Hankan i annabitarey te ay bon ma du tonandi yan ³⁸. "Kala i ne ase : "Rabbi takuba hinkan neya ,nga mo ne ise : " A ga wassa . " ³⁹Wan yan banda ,a koy mate kan a ga hatta gaa te zeytun tondo boñ a talibey mo na gana ⁴⁰.A ne ise : "Aran ma douwawu aran ma si kan siyanra se . " ⁴¹A morey zanga tondi catuyan cine ga gurfan ga duwawu ⁴²ga ne : " Baaba da ni ga baa ni ma hanganssiwa wo morandi ay ,amma manti ay wonne bayo amma ni bayo mate . " ⁴³Watidin mo malaika fo funnu benara ga ka gaa gabandi. ⁴⁴A furo duwawu fo duminra kalla a wone suga ga himma kuri lotti kasso yan kan yan gono ga kan ganda . ⁴⁵A tunnunga funnu a dawawo ga ,a ka a wonne talibey do .A ni gar i go no ga jirbi i binna hassarawo se .A ni han : " ⁴⁶I so se no aran go nonga jirbi ? aran ma tunnu ga duwawu aran ma du ga furo si yan ranse . " ⁴⁷A go wodininci yan ga kalla ,wo gunna ,jammaa fo yan bangey Yhuza ,i wey cindi hinkara afo gono i jinne ⁴⁸A manu Yesu ga sussum.Yesu ne ase : " Yahuza da sunsum yan no ni boro izo amana wan ? " ⁴⁹Waato kan taalibey kan yan goono ga Yesu windi di woodin, kala ine : " Rabbi, iri ma iri taakubey sambu ga kaar no?" ⁵⁰Kala ira afo binde na Yahudance Alfaga beero baara fo kaar ga hanga naaro patti. ⁵¹Kan Yesu di woodin kulu a ne : " A waasa, a waasa." Kulu a lamba baara hanga ga, a du baani. ⁵²Yesu binde ne Yahudancey arkusu beero se da jingaara arkusey kan yan kaa ga taangam da: "Aran kaa aye gaa da taakuba nda goobu danga zeyye cine. ⁵³Waati kulu inda aran no goono jingaara ra, a ma aran maana hini ga kaamba daake aye boon. A ma soohon aran alwaato nda kuubey ra daabarikoyey no. " ⁵⁴Waato din ga, i na di ga kaanda Yahudancey Alfaga beerey jine faada ra. Amma Bitros goono gi gaana nda moorey. ⁵⁵Waato kan cine i kaa ga to windi beero ra, kala i na daanji fuunsu ka diyandi ka gooro care baande. Bitros mo kaa ga gooro i game ra. ⁵⁶Koonon fo binde diya daanjo kaaro ga, a na mooye siinji a ga, kulu a ne : " Booro mo go a baande no. " ⁵⁷Amma Bitros maana yaada, a ne wuebora se : " Aye si a baaye. " ⁵⁸Alwaati kayna banda ga, booro mo diyaka ne : "Booro wo mo ira affo no." Amma Bitros tu ka ne : "Alboora, aye si a baanda. " ⁵⁹Guuru fo baanda cine, booro fo mo kaankamandi ka ne : "daahiri, booro wo go a baanda, zama Gaalilli booro no. " ⁶⁰Bitros tu ka ne a se : "Alboora, aye si baye haye kan ni goono ga ci." Saahandin i goono ga sallan, kala, kala goorongari cya. ⁶¹Rabbi binde baara ka Bitros guuna. Kulu Bitros foongu saano kan Rabbi ci a se : "Haala gorongari ga cya hunkuna, ni ga zee kan ni si aye baaye sooro hinza. " ⁶²A tuun ga faata ga kooye ga muundi dooru ga heen gumo. Boorey kan na Yesu di go ga ⁶³Boorey kan na Yesu di go ga doonda ga kaare. ⁶⁴Waato kan cine i na moyduma haaw ka daabu, i goono ga han ka ne : "Ci ire se, maye no kani kaare?" ⁶⁵I na saani yaamo mo boobo ci a ga. ⁶⁶Waato kan cine moo ka ga boo, Yahudancey nda kuwaara arkusey ka ga maargu ngey nungu beero ra, kala i na Yesu booye ga kaande ngey maargane beero ra ka ne: " ⁶⁷Da ni ya Faabakuwa no, ci iri se, " Da aye ci aran si cimandi, ⁶⁸da aye na ara haan mo aran si tuu aye se. ⁶⁹Huunkuna baanda aran ga di booro izo ga gooro Hiini kooyo kamba nvaro ga. ⁷⁰I ne a se : "Ni ya Irkoye Izo no?" Kulu a ne i se : "Aran ka ne aye wo yaadin no. " ⁷¹Waato din ga no i ne : "I fo se no iri ga seeda ceci koyne, zama ire bumbey maara a maayo ra."

Chapter 23

¹I kulu tuune ga kaaye ga Yesu booye ga koonda Pilatos jiine. I soobey ga kaalima ga ne: " ²Booro wo, ni na gaare no, a goono ga fiitina dan iri laabo ra, a goono ga boorey gaanji i ma jaangale baana laabu koyo se, kulu nda, a go ga nga bon himandi kan nga no ga ti Bonkoono da Faabakuwa. " ³Bilatos na haan ka ne : " Ni ya Yahudancey Bonkoono no?" Yesu tu ka ne a se : "Ni ka ci. " ⁴Bilatos ne Alfagey jiine boora da jaama se : "Aye man di booro wo ga taali fo kulu kan too i ma citi. " ⁵Amma i go ga kaakamandi ka ne : "A goono ga jaama tuurandi nda ciawuyan Yahuudia laabo kulu ra ga kaa ga to kale Galilli, noon go kan a siintini nda. " ⁶Waato kan Bilatos maa saaney wo, a haan haala booro wo Galilli booro no. ⁷Kan a baye kan Herodus koyatara ra no ngey go, kulu a na Yesu samba a do, zaama jiirbey din ra a go Ursalima ra. ⁸Waato kan

Herodus di Yesu, a ma kaani gumo, zama, za geeyan a go ga ceeci nga ma diia haayey kulu kan nga go ga maa a bon, haala a ma du ga daambara haari te nga ma di. ⁹A na haan yan boobo te a se, amma Yesu mana tu a se. ¹⁰Asaria beerey kooney nda Alfagey jiina booro beerey goono ga Yesu kalima gumo wone. ¹¹Herodus nda nga soogey soobey ka donda Yesu, ga soobey ga woowu. I na bankarey haano dan ga gaa haala i ga yaanda Bilatos do. ¹²Haano din, ibaari taara kan go Herodus da Bilatos game ra baan, i te coroyan. ¹³Bilatos na Alfagey nda ciity koye da kuwara boorey kulu maargu ga ne i se: ¹⁴"Aran kaande aye do booro wo ga ne, a go ga laabizey turaandi no, Amma aye haanyanney kulu kan a te a se aran jiine, aye maana di haye kulu kan aran goono ga kalima nda. ¹⁵Herodus buunbo, zama a ye ga yeeti iri se. woodin se no booro wo maana taali kulu te kan ga to a se buuyan ga. ¹⁶Aye ga baarzu ga ye ga tan. ¹⁷Baatu kulu ga, a hima nda a ma kasiize fo taan. ¹⁸I kulu saaba ga kuuwa ka ne: "Boora din wi iri se, ni ma Barrabas taan iri se. ¹⁹Barrabas maanti kala booro kan i di kaasu, turre nda booro wiyan baanda ga. ²⁰Bilatos saalan i se koyne, nga ma du ga Yesu taan se. ²¹Amma i kuwa ga ne: "A kaanji, A kaanji." Bilatos ye ga saalan i se sorro hinzanta ka ne: ²²"Taali fo no a te wo? aye maana di haye kulu kan to a se i ma wi. Aye ga baarzu, day aye ma taan. ²³Kulu nda, i goono ga himma dan ga kuwa nda jinde beeri ga haan ka ne i ma kaangi. Kulu nganda Alfaga beerey jiina borey zaama Bilatos bon. ²⁴Bilatos yaada ga te i se wo kan i han a ga. ²⁵A na boora kan i dan kaasu tuure nda booro wiyan se taan maata kan i na haan da, ga Yesu no i se maata kan cine i ga ba da. ²⁶Waato kan cine i go ga koonda, i na booro fo kan se i ga ne Siman kerrius booro no kan goono ga fuunu faari, i na Yesu kaanji yan buundo daake a bon a ma gaana nda. ²⁷Jaama boobo goono ga gaana nda wueyborayan, kan yan goono ga ngey gaandey kaare ga hē ka barey a bon. ²⁸Yesu bare ka ni guna ga ne i se: "Ursalima wayborey, wa si hē ay bon, amma aran ma hē aran da aran izey bon. ²⁹Zama guna, jirbiyan ga hani ga ka, kan i ga ne, Albarkanteyan no wayguney, albarkantayan no gundey kan yan mana bay ga hay ce fo, da fafey kan yan mana bay ga nanandi cefo. ³⁰Wato dinga i ga sintin ga ne tondi kuuksey se," wa kan iri bon!" da tondi daruye mo se, "wa iri daabu!" ³¹Zama n'di goono ga wone yan te tuuri tayo se, tuuri koga, mata cine no nga wo ga baranda. ³²I kande zambante hinka fo kan yan i hima ga wi care bande nda Yesu. ³³Waato kan cine i ka ga to nongo kan se i ga ne bonkurbo do, i na kanji nodin, nganda zambante hinka, afo a kambe njwaro, afa mo a kambe woa gaa. ³⁴Yesu ne: "Baaba, mi yaafa, zama i bay hay kan ngey goono ga te no." I na goon te Yesu bankaareyey bon ka ni fay ngey game ra. ³⁵Borey goono ga key ka guna waatin kan se cine citikoyey goono ga doonda, ka ne: "A na boro fooyan faaba. Da Irkoy ka suuban, nga ya a Almasihu no, a ma nga bon faabe me." ³⁶Soojey mo sobey ga donda, ga maana a jeere ga, ka haari mooro salle a se, ³⁷I goono ga ne a se: "Da ni ya Yahudancey bonkoono no, ni ma ni bon faaba." ³⁸Hantum fo goono bonjo bon bene kan ga ne: "Boro wone wo Yahudancey bonkoono no." ³⁹Zambantey ra afa kan i kanji, na Yesu saani yamo ka ne: "Manti ni ya Almasihu no?" ⁴⁰Ni bon faaba me ni bon se," day ni ma iri faabe me." Kulu afa tu ka ne a se, "Ni si hamburu Irkoy, ni kan go ciiti fonlonkara a banda?" ⁴¹"Iri wo se, a ga hagu, zama maata kan iri ciito zumbu iri bon da noya. amma, boro wo mana taali fo kulu te". ⁴²Kulu a ne Yesu se: "Ma fongu ay ga, waatin kan se ni furo ni koytara ra." ⁴³Yesu tu a se ka ne: "haakika ay ga ne ni se, hunkuna niga koye ay banda Alzana ra." ⁴⁴Zaaro guuru way cindi hinka cine, kubay na laabo kulu daabu kala wiciri kambo guuru hinza. ⁴⁵Wayna baare ga te youmay, Irkoy fuwo meeyo daablua korttu ihinka bindo ra. ⁴⁶Yesu kuwa nda jinde beeri ka ne: "Baaba, ay na goono ga biya taalfi ni ga." Kan a saano din salan, kulu fundo kan. ⁴⁷Waato kan soojey jine funa di hay kan te, kulu a na Irkoy beerandi ga ne: "Daahir, boro wo adili no" ⁴⁸Borey kan yan na care margu ka gomdo mo, wato kan i di ay kan te, i ye ga bare ga sobey ga ngey gandey kaar nda bina sarey. ⁴⁹Borey kulu kan ga Yesu bay, da wayborey kan yan na gana za Galili, goono ga kay nangu mooro ka guna. ⁵⁰Guna, boro fo goono kan ma Yusufu, adilante no, ⁵¹Yahudancey kuwara kan se i ga ne Arimantiya boro no, kan a mana yadda da woka boor cindo te, a goono mo ga Irkoy koytara baatu. ⁵²Bora din koy ga di Bilatos, ga han Yesu gaahamo. ⁵³A na zumandi ga ka kanji yan bundo ga, ka diidigi nda kooko kwarey, ga koy ga jisi saarey fo ra kan i te tondi gusu fo ra nongu kan i mana bay ga boro kulu dan. ⁵⁴56 Baato soolayan zaaro hanne no, assibti zaaro mo ka sintin. ⁵⁵Wayborey kan yan na Yesu gaana ga fun Galili mo na Yusufu dum, i di Yesu sara da mata kan cine a gaahamo goono saale nda. ⁵⁶I baare ga ye fu ga koy ka yaaziyan nda tuurareyan soola. Asibto zaaro hane, i fulanzam mata kan cine asariya na ci nda.

Chapter 24

¹Jirbi iyya zari sintina i koy sara do za susubey da hiney , i kande dugu kan i ga dan gahamo gaa kan i sola . ²I ka ga gar tondo si sara me gaa. ³Wato kan i furo i mana yesu almasihu gahamo gar. ⁴A go mo wodin ni bon haw , kala alboro hinka kay i jarga nda bankaaray kan ga nyaale. ⁵Za ka wayborey go ga humburu ka ngey moydumey ye hal ganda , kala alboro hinka ne i se : (I fo se no aran go ga fundikooni ceeci buukoy do ? ⁶A si neewo , a tun ga fun buukoy do !Wa fongu nda sanno kan a ne aran se za a go galiili, ⁷kan a ne : kal day boro izo ma furo zunubikoney kambe ra , i ma kanji , a ma tun mo jirbi hinzanta. ⁸Wayborey mo fongu sanney din , i dira sara do ; ⁹i na baaro kulu deede i way cindi fa se ,da boro cindey se mo . ¹⁰Wayborey kan deede diyayey se ngey ne: Marie magadalia bora ,da yuwanne ,da Maryama yakuba nya da wayboro cindey kan yan ni dum. ¹¹Sanney din mana hima i se kala hindiri sanni, kan nan i mana cimandi i gaa. ¹²Amma Bitros tun da zuray ga koy sara do . kan a gungum ka guna a ra haray , kal a di sutura go ga jisi kambo ga . Amma a dira noodin ga ye fu a goono ga dambara mo nda hayey din . ¹³wo gana talibi hinka neya kan gono ga naru ga koy kaora fo kan ma Nahime kan go kilo yei iddu da Ourusalima. ¹⁴I go no ga fakarey ga care han hayey kan yan te jirbey ! ¹⁵a te kan watinkan i go ga fakarey ga cere han sanniyen Yesu maney ¹⁶amma i mana yarda ima fahan ase . ¹⁷Yesu ne i se : "I ifo bon no aran gono ga dira ga fakarey ?" I key nodin bine hassaraw ra . I a ra a fo kan ma Klopas ne a se : " ¹⁸Ni hinne no

Urussalima ra kan mana bey hafi kan yan te jirbey wo ?¹⁹Yesu ne i se : " Hari fo yan ? " I tu ga ne : " Hari yan kan ga Yesu Nazaret bora guna ,Nga kan annabi no ,hinni koy tegoy da sanni do Irikoy da borey kulu gine ,²⁰ matekan alfaga berey da ir jinfu na salle i na bou yan kiti dake a bon ga a kanji .Amma iri na bine dan kan nga no ga Isra ila kommandi. Oho ,wone bassi jirbi hinza neya kan woneyan kulu te.²² Amma iri bande weyboro fo yan nirindambaradi.I koy sara do sussubey za da hiney ,²³ watikan i mana di a gahamo i ye ga ka ga ne ngey di malaika hinka bangey yan kan yan ne ngey ne a go bafunante.²⁴ Iri ra aruboro yan koy sara do ga hayey gar matikan i ci amma i mana diya .²⁵ Kala yesu ne ise : " aran kan jan lakal kan yan biney ga lamburey ga cimandi hayey kulu kan annabey ci ,²⁶ manti tilas no almasifu ma taabey din han ga du ga furo nga daraja ra bo ?²⁷ a sintin da moussa ga koy annabey kulu ra ga feri ise hari kulu kan ga a guna hantumey kulu ra .²⁸ wati kan i manu koara yesu te zanga nga ga ba ga koy gina amma i na tilas :²⁹ ga ne goro iri bande zama almaro to cino mo manu . kala yesu furo ga goro i bande .³⁰ han kan te neya . watikan a goro i bande ga sintin ga wan , a na buro sambu ga a albarkan ,³¹ buro patiyar bon a na fey ise kala i moy feri i bey kan nga no , nga mo darey i gine . i ne care se : "³² manti iri biney go ga ton iri ra watikan a go ga salan iri se fonda bon ga hantumey feri irise ? "³³ i tunu saya dini bumbo ra ga ye Urusalima . I na i wey cindi fa gar i go ga margan borey kan go i bande³⁴ ga ne : " hakika rabbi tunu , a bangey mo simon se mo . " ³⁵ ngey mo dede hankan te idrawo ra fonda bon . da matikan yesu bangey ise buro keru yan bon .³⁶ i go wodin ci yan ga no kala yesu key i gamara nga bumbo ga ne ise . : " lakal kaney ma bara aran se " ³⁷ amma i kurrunay ga to da hamburukoumey i go no mo ga tamahan i ngey go ga bi biya fo no .³⁸ yesu ne ise : " ifo se no aran lakaley tunu . ifo se no han yan go ga tunu aran biney ra ? ³⁹ wo di ay kabey da ay cewey , wey ham ga di , ay bunbo no .zama biya sin da bissin da biri mate kan aran di ay gonda . " ⁴⁰ wati kan a na wodin ci a cabe ise nga kanbey da nga cewey .⁴¹ i go cimandi jayain ra farahan da danbara , yesu ne ise , " aran gonda hari fon kan i ga wan ? " ⁴² i na no hamisa zanjarmi kan i wassandi . ⁴³ Yesu na sambu ga wan i gine .a ne ise : " watikan ay go aran bande , ay ci aran se kan a himma hari kulu kan go hantuman te moussa kitey ra , da annabey ra da zabura ra himma ga to . "⁴⁵ kala a ni lakaley feri , i ma du ga fahan da hantumey ,⁴⁶ a ne ise : " a go hantumante no kan almasifu himma ga taabi . ga tunu koine buyan ra jirbi hinzanta ,⁴⁷ i ga tubiyan da zunubu yafayan waazu i ma ra dumey kulu , i ga sintini da Urusalima .⁴⁸ waran ya hayey wey seda yan no . ⁴⁹ wo di ay go ga samba aran bon ay baab alkawalo .amma wo batu gallo ra hala i ma aran bankarey da hinni kan funu bene .⁵⁰ kala yesu kondey hala betania manante .a nin ga kambey sambu bene gi albarkandi . ⁵¹ hankan te ga ti ,watikan a go gi albarkandi a fon dey ga zigi bene .⁵² i sujudu a se mo ga ye urusalima bine farahan beri ra .⁵³ i go watikulu jingara ra ga albarka dan irkoy ga .

John

Chapter 1

¹ Za sintina sanno go no, sanno da Irikoy mo no, ² Za sintina n ga n da Irikoy no. ³ N ga no na hay kulu taka, Amana taka n da zanno. ⁴ Ara fundi go, fundo mo borey annuro no. ⁵ Annuro din gaa no ga kaari ma kubo ra kuba mana hina. ⁶ Bora fo faa kan Irikoy donton, amaa ga ti Yohanna. ⁷ Bora din kaa ka ciya seedo, ama seeda nuura bon, zama bora kulu mandi aseedo bon. ⁸ N ga bunbo manti annura mo, amma a kaa ka seeda annuro bon. ⁹ woo din annura cimi cimi no kan goono, ga kore ndunnya ra, ga kori boro kulu gaa. ¹⁰ A go ndunnya ra., n ga mo no na ndunya te amma ndunnya man a bay. ¹¹ A kaa n ga waney da, amma a wane borey mana ta. ¹² Amma borey kulu kan na ta, ngey kan yan de a gaa ani no dabari ima ciya Irikoy Izeyan. ¹³ Hay manti hayrey kuri do walo Adama ize bine iyorey ibony do, wala alboro millo ban amma Irikoy do. ¹⁴ Sanno ya ci y a hom a gro iri gaa ma ra iri di a darza, dorza daraza dan nga boro foolan kan funu bobo do kan to da saabu da ci ni. ¹⁵ Yohanna na seedo no a bon gaa ne bora kan ay ci n ga no ga ka ay banda a gaa ay jiine. Zaakan a ga ay jiinne. ¹⁶ A daza do iri du hay kulu saabu n da saabu, ¹⁷ zaama a sarya tira musa se no i ng na na saabu ng da ci ni ya ka Jesus da harey. ¹⁸ Boro kulu mana bey ga di. Irikoy ba ce fo, boro faalon ka ga ti Irikoy ga bula kan ga baba, banba ra ana bangandi. ¹⁹ Yohanna seeda ney ya waata kan yaha dan ce dontonne Urusalima saaague te koy beritey ima haa ni ya mey no? ²⁰ A ga ga saalan da boni man ti y wenga bon a tu ay manti nga. ²¹ Ina haa koy me ni ya mey no? nilya no? Ay man ti, ine ni ya Amana bi no? A tu ka ne Abanda. ²² Ine se na, mey ga ti n gani? Hala iri ma du ka hara yon se borey kan ni iri donton ifo no ni ga ci ni bon? ²³ Ay gaa ti bora kan gaaga ku wa jey gora kan gaa ga Irikoy fundanda kay yadi danga man ti kan Esai ma da kan ga ti nnabi na ci. ²⁴ Noodin boro ya gaa kan farisey donn i na haa, ²⁵ ifo se kan ni goo ga Batisma te da ni manti Yesu, wala Iliya, wala Aman bey. ²⁶ Yohanna tu i se ka ne ay wa gaa Baptisma te da hari, amma boro fo goo wan ga mera kan aran si bey. ²⁷ Bora woo ga ka ay banda ay man to man nan kan ay gaa tamey feri. ²⁸ Haa ye wo kulu go ga te Betalami, haro kan bu fo gaa nan kan Yohanna go ga Baptisma te. ²⁹ zaro kan gaa na Yohanna di Yesusgoo ga n ga do a ne wa guna Irikoy fejizo kan ga zunu bey tusu ngdugna se. ³⁰ Nga no ay ci kan gaa ka ay banda aberi n da ay, zama aguine se, ³¹ ay mana bey amma a ma du ka bange Israley se na ay ka ga Baptisa te da hari. ³² Yahanna na seeda no ay di biya hanno zunbua ga funu be nara danga kolgnene, agora abon. ³³ Ay maa na bey amma boro kan ney donton ay ma baptisma te da hari ne ay se bora kan bon ni ga di biya ga zuba a ma goro a bon. Boro di ne na ga baptisma ye da biyahanna. ³⁴ Ay di ay ma seeda kan n ga no ga ti Irikoy Izo. ³⁵ Zaro kan gaa na waato kan Yohanna goo ga key da talibij hinka. ³⁶ I di Yesu goo ga bisa na din horey Yohanna ne wa guna Irikoy fejizo. ³⁷ Talibij hin ka ma Yohanna goo ga ci i na Yesu gana, ³⁸ Wata kan Yesu bare a di kan Igo go n ga gana i ne a se i fo no aran ga ba? I tu ka ne rabi kan ti jone funa ma gaa no ni go? ³⁹ A tu i se ka ne wa ka ga di! I ka ga di nan kan a go ga bafu ney. Hana din i goro a da, zama saye wey yu wa te no. ⁴⁰ Ira afa kan ma Yohanna goga salen kan naa gana ma ga ti Andrus Simon kan se i ga ne Bitros gna Izena. ⁴¹ Sitina a na n ga gna Izo Simon gou a ne se. Iri di almasihu kan ga ti rabi, ⁴² A kanda Yesu do Yesu na gu na a ne nin ga ti Simon Yohanna izo i ga key

Cepha n ga se no i ga ne Bitros.⁴³ Saro kan gaa no wato kan Yesus ba ga diro ga koy colli li ku ban Philipos a ne a se ay gana,⁴⁴ Philipos ya Bathaida boro no Andre kojra da Bitros.⁴⁵ Philipos kuban da N athannel a ne a se Boro kan saa bey se Musa hantun i ri se asariya ra annabo di ni iri diya Yesus Isufu Izo Nazara boro,⁴⁶ Natanel ne a se haa fo han ga hin ga funu Nezara? Philipos ne a se ka ni nu di⁴⁷ Yesus di Natanal go ga ka n ga do , a ne bon Israyel Ize ci ni wo ne kara zanba si,⁴⁸ Natanal ne a se mata ci ne no nite ka ay bey? Yesus tu a se ka ne hala ba Philipos ga ni ce kan ni go gery ngna ri re ay di nin.⁴⁹ Natanael tu ka ne rabuni ni ya Irikoy Izo no, Nin ga ti Israel Bonkono.⁵⁰ Yesus tu a se ka ne zama se ay ne ay nin jey jey n gon ci re? Inin se no ni maney? Niga di hora beri y a kan bisa wone.⁵¹ A ne ni se da cimi da cimi ay ga ci ni se ni ga di Irikoy bono ga feri Irikoy malecey koru ay na ni ma ban gandi nga duya borey kan ni no ay se iciaya na woney y e n kan no se ina ni saano gayi iga bay sohon kan hay kulu kan ni no ay se ni da a go ga no.

Chapter 2

¹ Jirbi hinza banda, hiijay fo te Kanaana, Galili. Yeosu naŋo go nodin. ²i na Yeosu nda nga taalibey mo burŋe hiija do. ³Waato kan rayzin haro ban, Yeosu naŋo ne a se: " I sinda rayzin hari." ⁴Yeesu tu a se : " Ifo ga ay margu nda wodin? Ay alwaato mana to ka jina"⁵naŋo ne goyteerey se:" Hay kulu kan a ci aran se, wa a te"⁶A ka ga gar tondi gulla iddu go nodin kan afo kulu ga za nesiji hinka wala ihinza, i ga goy nda gulley din Yahudancey hananyan se i wane batey waate. ⁷Yeesu ne i se:" wa gulley toonandi nda hari."Yadin no i na i toonandi kala meyey ga . ⁸Wodin banda Yeosu ne goyteerey se: "Wa i ra ga konda goyey jine bora se"⁹A binde i te yadin. Goyteerey jine funa na haro taba kan bare ga te reyzin hari. A si bay nan kanŋ no a funu amma goyteerey wo ga bay. ¹⁰A binde na arhijo ce, a ne : " boro kulu ga jini ga reyzin hari hanna dan jine no. Waati kan borey bugu, a banda i ga kande haro kan si caada. Amma ni wo na hari hanna gaayi hala sohon."¹¹Dambara goyo wo kan te Galili, Kanaana laabo ra ga ti sintinay dambara goyey kan Yeosu cabe, ka nga darza bangandi. A talibey mo cimandi a ga.¹²Wodin banda a zumbu ga koy Kapernaum nga, naŋo, kayney nda a taalibey. I goro nodin jirbi yan.¹³Yahudancey paska hano maanu kulu Yeosu ziji ga koy kapernaum. ¹⁴A ka jingara ra ga haw, feeji, nda tantanbal neerako yan gar. Nooru barmayko yan mo go ga goro nodin.¹⁵Kala a na barzu fo bi de korfo yan. A na ikulu garay ga ka jingara ra hala nda feejey nda hawey. ¹⁶A ne tantabal neerakoyey se: " Wa hayey moorandi ne wo. Wa si ay baaba windo te fatawci nangu."¹⁷A taalibey fongu kan i n'a hantum ga ne:" Ay baakasina ni windo se go g'ay ton."¹⁸Kala Yahudancey jine borey tu a se ga ne:" Alaama fo no ni ga cabe kan ga wone yan kan ni te tabbatandi?" ¹⁹Yeesu tu i se : " Wa jingara wo say. Jirbi hinza nda care game ra, ay ga a kayandi."²⁰Yahudancey jine borey ne : " zjiiri way taaci cindi iddu no i te ga jingara wo cina, ni mo ni ga a tunandi jirbi hinza nda care game ra?" ²¹wo go ga salan jingara kan ga ti nga bumbo ga-hamo bon. ²²kan a tunu bukey game ra banda, talibey fongu kan a na wodin ci ngey se. Kulu i cimandi hantumey (tirey) nda sanno kan Yeosu ci ga.²³Waato kan a go Ursalima Paska se, bato waate boro boobo cimandi a ga kan i di alaamaey kan a go ga te. ²⁴Kulu nda, Yeosu wo mana ba nga ma ngan naana dan i ga zama a ga i kulu bay. ²⁵Zama se mo a si laami borey ma a no seeda boro fo bon, zama a ga bay han kan go a bina ra.

Chapter 3

¹Farissance goono kan i ga ce Nikodemus,Yahudanŋe jin funu fo ²no.Boora dininkoy Yesu do cini bine ga ne ase"Rabbi iri ga bey kan ni wo cawandiko no kan funu Irikoy do,zamma booro kuulu si jini ga danbari haywey dini te da manti da Irikoy si a se ."³Yesu tu a se ga ne "Cimi,cimi,da booro fo mana dui ma a hay koi ne a simdi Irikoy meyr ⁴.Nikodemus ne a se . "Mate no Booro ga du i ma hay koi ne , watikan a ban ga zenu?A ga hini ga ye nga yan gunja ra i ma a hay koi ne ?"⁵Yesu tu a se ga ne "Cimi,cimi di mana booro hai hari nda biya doo harey a si hinimga furo Irikoy meyr ⁶ra .⁷Hari kan hay bassi ga bassi no hari kan hay biya ga biya no.⁸Ni ma si danbara kan se ay ne kalla ni ma hai yan tegii".Hawo ga faaru monkan a ga baa, ⁹da ni hanjan ni ma a faaruyan wo, amma ni si bey nonkan a funu da nonkan a gono ga koy.Yadini no a ga baran da boorey kan yan yay biya domharey ."¹⁰Nikodemus, ne "mate no wodini ga hini ga tee da ?" ¹¹Yesu tu ne a se "Ni go isra ila cawandiko ni haywey dininbey ? ¹²Cimi ,cimi, iri ga salan harinkan iri gambey bon,iri ga seeda no momhanjan iri dii bon.Amma ni si ta iri seda a."¹³Da ay salan aran se ndun hay wey bon ,aran mana cimandi ,mate no aran ga cimandi da ay salan,aran,se beena hay wey bon? ¹⁴Booro kuulu mana koy beene ,da manti bora kan funu beene,boro izoo. ¹⁵Mate kan Moussa na gonjo sanbu beene ,sahara ra ¹⁶,yadini cine no i hima ga booro izo sanbu beene booro kuulunkan.ciman,di a ga ma du ga du faba se.¹⁷Zamma Irikoy dii ga baa ndun ,kalla a ninga ize folonka noyan,di,booro kuulu kan ciman,di ma sinhaliki amma a ma du fun,di hal abada ¹⁸.Irikoy ma ni nga izoo sanba a ma ndun kiiti ga zeeri se ,amma ama a faaba a doo harey se ¹⁹.Booro kan ciman,di kiiti si a zeeri,amma boora kan man cimandi kiiti banu gaa zeeri,zamma awongi ga ciman,di Irikoy ize folonka mayo ga.²⁰Kiito dalilo neya ,karo ka ndun ra ,amma boorey ba kubey ga bissa kaaro,zamma ii goyey ii laalo yan ²¹no.Booro kuulu kan goy laalo te ga konna kaaru,a si ka kaaru ra mo,zamma a ga hanburu a goy ma ²²bangey.Amma borey kan yan ga goy da cimi,ga ka kaaru ra ,goyey kan a te ma du ga bangey kan ii nii tee Irikoy lalabu yan ra ."²³Wodini ban,da Yesu da nga talibey dira ga koy Hahuda labora.Nodini a na lokaci sanbu ii ban,da goo ga batisma tee ²⁴mo.Lokaco o moo ra Yahaya goo no ga batisma te Eon jarga zamma hari boobo gono no ²⁵dini.Boorey go no ga ka ado ii go du batisma zamma ii mana Yahaya dan kasso gina. ²⁶kala kakaw furo yahaya taalibi fo nda YAhudance fo gama ra hanan Yan bon. ²⁷yahaya taalibey koy ga di yahaya ga ne a se:"Bora kan bara ni do ourdun laabu.kan bon ni seeda,gono ga batisma tee.boro boobo mo gono ga koy a do.²⁸yahaya tu ga ne:"boro kulu si hine ga du hay kulu da manti beene no a fune, ²⁹a se,aran bunboo ga ay seeda:"kan ay mana ne kan ay wo almasihu no ,amma i n'a

ay samba ay ma jine à see.²⁹ Boro kan gonda wehijo nga ga ti aruhijo. amma aruhijo Cora kan gono ga kay no dine ga pas à jinde, ga farhan aruhijo se. wone mo na ay farhan toonandi.³⁰ à beera hima ga ton ton. ay ma kaiina.³¹ zamma boro kan fune beene go Hay kulu bon.³² à ga seeda hay kan a di , da hay kan à maa bon. amma boro kulu si yarda à seeda ga.³³ boro kan yarda à seeda ga kulu na irikoy dahirandi.³⁴ zamma Bora kan Irikoy sanba, si ci kala sanni can fune Irikoy do. zamma Irikoy si nesi ga no nga biya kan funu à do. ³⁵babo go izo se no à na Hay kulu dan à kamba ra. ³⁶boro kan cimandi nda izo ga funa hal abada, boro kan mana cimandi mo si du fundi hal abada, amma Irikoy futa no go à bon.

Chapter 4

¹Wato kan yesu maa kan farisi fonda borey bay kan nga go ga baptisma te , zama talibey goono ga ba ga bisa yohanna waney . ²(zama yesu bumbo si ga baptisma te amma a talibey no) ³a dira yahudia laabu ga ye galili. ⁴A gana ga bisa samariya ra . ⁵A kaa ka to samariya kwara fo do kan se i ga ne sychar faro kan yakuba no nga izo Isufu se jarga. ⁶Nodin no yakuba dayo go .Yesu kan farga diirawo sabbay se goro dayo meyo ga a .zaro guuru iddata ra no. ⁷Kala samarance wayboro fo kaa zama nga ma hari guru , kala yesu ne a se : "ay no hari ay ma han ". ⁸Zama a talibey koy kwaara ka njwari ceeci. ⁹Kala waybora ne a se : " Nin yahudance i fo se ni g'ay haa hari kan han ay kan ga ti samarance ? Zama sabayan si yahudancey da samarancey game ra . ¹⁰Yesu tu a se ka ne : "da ni ga Irikoy noyanjo bay ,da bora kan ne ni se "ay no hari ay ma han". don nin no ga ha nga mo ga ni no haro kan ga fundi no. ¹¹Waybora ne a se : "alfa aran sinda logo dayo mo ga guusu ".Manga no aran ga du haro kan ga fundi no ? ¹²Wala aran beeri ga bisa iri baabo Yakuba no kan n'iri no dayo da mo a han a ga ,nga da nga izey,da ngey almaney ? ¹³Yesu tu ka ne a se : "boro kulu kan ga haro wo han ga ye ga ma jaw . ¹⁴Amma boro kan ga haro kan ay ga no han si ye ga ma jaw. Amma haro kan ay ga no din ga ciya hari mo kan ga boosu a ra ga to nda fundi hal abada gaa ¹⁵Waybora ne a se : " Alfa ay no haro din kan ga nan ay ma si ma jaw koyne da mo ay ma si ye ga kaa ga hari guru koyne ". ¹⁶Yesu ne a se : " koy ga ni kurnje ce a ma kaa ". ¹⁷Waybora ne a se : " Ay sinda kurnje " , Yesu tu ka ne : " ni ci cimi kan ni ne ni sinda kurnje ". ¹⁸Zama ni du kurnje gu , wo kan go ni se sohon manti ni kurnje " wo kan ni ci din cimi no ". ¹⁹aWaybora ne a se : " Alfa ay di kan ni ya annabi no . " ²⁰Iri babay sududu tondi kuuko wo bon , amma aran ne urusalima no ga ti sududu yanjo nango ". ²¹Yesu ne waybora se: " hakiika ay ga ci ni se alwati go kaa kan manti tondi kuuko wo bon no aran ga sududu baaba se , wala urusalima ²²Aran go ga sududu boro kan aran si bay se . Iri wo go ga sududu boro kan iri ga bay se .Zama faaba si fun kala yahudancey do. ²³Ba da yadin alwato go kaa , hee ba sohon a kaa , kan sududuko cimi- cimey , ga sududu baaba se biya da cimi ra . Zama baaba go ga borey din dumi ceeci . ²⁴Irikoy ya biya no borey kan yan ga sududu a se , hima ga sududu a se biya da cimi ra ". ²⁵Waybora ne a se : " Ay ga bay kan almasihu ga kaa , (bora kan se i ga ne kristi) . D' a kaa a ga hay kulu ci iri se ". ²⁶Yesu ci a se: " Ay no ga ti nga , ay kan go ga salan ni se ". ²⁷Alwato din a talibey kaa ka gar , i kulu dambara da kan a go ga salan nda waybora , amma boro kulu mana ha l fo no ni ga ba , wala i fo se ni go salan nda wabora ? ²⁸Kala waybora na nga foobo nan noodin ga koy kwara ra ga ci bofey se . ²⁹Wa kaa ga di bofo kan n'ay baafuna deede ay se . Wala almasifu no ? ³⁰I fatta kwara ra ga kaa yesu do . ³¹Alwato din yesu talibey go ga kakam ga ne : " Rabbi ma du han njwa " ³²Amma a ne i se : " ay gonda njwari kan aran si bay ". ³³Talibey go ga care haa wala boro fo kande a se njwari no? ³⁴Yesu ne i se " ay njwari ga ti ay ma bora kan n'ay donton miila te k'a goyo kubandi". ³⁵manti aran ga ne a cindi handu taaci dumizey wiyano ma to ? ay ga ne aran se wa aran moy sambu beene ga farey gunel to wiyano . ³⁶Boro kan ga wi hima ga du banandi a ga albarka margu mo fundi hal abada wane kan ga nan bora kan ga duma da bora kan ga wi ma farha care banda . ³⁷Zama ya din no yassey fo ci "boro fo ma duma ,a fo ma wi " ³⁸Ay n'aran donton aran ma wi han kan aran mana duma. Boro yan goy aran furo i goyo albarka ra . ³⁹Kwaara din ra samarance boobo cimandi Yesu gaa waybora sabbay se kan a ci ga ne " a salan ay se ay baafuna kulu bon." ⁴⁰Waato samarancey di , i n'a njwarey a ma goro ngey do ,nga mo goro i do jirbi hinka koyne . ⁴¹Boro boobo cimandi a sanno kan a te sabbay se . ⁴²I ne waybora se : "iri go ga cimandi manti zama ni salan iri se amma zama iri bumbey iri ma a sanney se , da mo iri bay kan nga dayno ga ti ndunja faabako cimi-cimo. ⁴³Jirbi banda a dira nodin ga koy galili . ⁴⁴Zama Yesu bumbo ne : " I si annabi kulu beerandi nga laabo ra " ⁴⁵Kan a kaa galili , borey n'a kubayni .Zama i di hay kulu kan a te urusalima buco do , zama ngey mo koy buco do . ⁴⁶Yesu ye ga kaa galili labora nango kan a na haro bare ka te duvan. Kapernahum, bonkoono soje beeri fo kan izo sinda baani, ⁴⁷waato kan a maa yesu fun yahudiya ga kaa galili , a koy yesu do k'a njwarey ga ne a ma kaa ka nga lzo kan ga ba ga bu no baani. ⁴⁸Kala Yesu ne a se " Aran si cimandi abada kala d'aran di dambara hari yan da alaama yan ". ⁴⁹Kala soje beero ne a se : " Alfa kaa za ay izo mana bu". ⁵⁰Yesu ne a se " Koy ni izo ga funa ". soja cimandi da sanno kan yesu ci a se k'a dira . ⁵¹Waato kan a go dirawo ra kala a banney kubanda ga ne a se ni izo mana bu a ga funa . ⁵²Kala a ni ha alwaati fo ra no a du baani . I ci a se ka ne : " Bi wiciri kambu guru iyyanta ra no konno n'a tan ". ⁵³Baabo bay kan waato din no yesu ci ga ne : " ni izo ga funa ". Kala bumbo da nga almayaley kulu cimandi yesu gaa. ⁵⁴Wodin ga ti alaama hinkanta kan yesu te alwaati kan a dira yahudiya ga koy galili.

Chapter 5

¹wodin banda yahudancey batu go te yesu Koy urusalima noodin mo feejey kalo me gaa ²Bangu go no Kan se i ga ne baytazda yahudancey sanno ra ,kan gonda tanda tu. jante kom boobo go ga kaani tandey me gaa ;danawey gurmey da fanakey ,go ga haro yoja batu . ³Zama malayka fo ga zumbu alwati ga ka alwati ga, haro butugu. kan go bango ra. ⁴boro Kan jini ga furo bango ra haro butugu Yan banda kulu ga du baani doori kulu gaa. noodin alboro fo go no kan te jiiri waranza cindi hakku kan a sinda baani . ⁵Yesu di bora din go ga kani a bay mo kan a gay yadin, a ne a se : ni ga ba ni ma

du baani wala? ⁶jante komo ne a se ka ne: rabbi ay sinda boro kulu kan g'ay dan bango ra wati bango haro yoje .hala ay ga tun kala boro fo ma jini ay se. ⁷Yesu ne a se : tun ga ni daarijo sambu ga dira . sahadin - sahadin albora ,te baani a na nga daarijo sambu ka dira . asibti zaari no yahudancey di bora Kan du baani Kan ne : ⁸asibti ni a mana haggü ni ma ni daarijo jare ni banda .a tu i se ka ne : bora Kan n'ay nous baani ne Ay se : sambu ni daarijo ga dira .i n'a ha :may ni bora kan ne ni se ni ma ni daarijo sambu ga dira ?¹⁰amma bora Kan du baani si bay boro ¹¹Kan no zama yesu daray jama ra kan go no noodin .¹²wodin banda yesu di a irikoy windo ra a ne a se : guna ni du baani ma si zunubi te koyne , ¹³wokan jase woodin ma si kaa ni gaa. boro wo Koy ga di yahudancey ga ci i se ka ne yesu nous n'inga no baani .¹⁴wodin sabbay se yahudancey ceeci ngey ma wi zama a go ga dambara hayey te asibti zaari ra. amma yesu tu i se ka ne : ¹⁵Ay baaba go ga goy waati kulu , yadin Ay mo .¹⁶wodin sabbay se koyne yahudancey ceeci ngey m'a wi. ¹⁷manti asibti zaari hinne se bo amma zama a ne irikoy se nga baaba. ¹⁸ga nga bon sasabandi da irikoy .¹⁹yesu binde n'a sanno sambu la ne i se ,: hakiika - hakiika Ay ga ci Aran se , izo si bien ga Hay kulu te nga bon do , amma a go ga te wokan a eu baabo go ga te.wo kulu mo Kan baabo go ga te , izo mo ga te yadin. ²⁰zama baabo ga ba izo a cave a se Hay kulu Kan nga ga te , a ga cabe a se koyne goyey kan ga berri ga bisa wone yan Kan Yan ga dambarandi.²¹Zama danga mate Kan baaba ga buukoy tunandi ga fundi ni yadin izo mo ga fundi ni Boiron Kan a ga ba se . ²²Baabo si boro kulu ciiti amma a n'a ciiti kulu ye izo se. ²³Kan ga nan boro kulu. ma izo beerandi mate Kan i ga baabo beerandi .boro Kan si izo beerandi si baabo. mo beerandi kan n'a samba .²⁴Hakiika-hakiika Ay ga ci Aran se boro Kan ga hangan sanno se k'ay donton cimandi gonda fundi hal abada .a si kaa ciiti do , amma a n'a buuyan daarü ga kaa fundi. do.²⁵hakiika -hakiika alwati go kaa kan a ka bumbo kan buukoy ga ma irikoy izo jinda , borey kan Ay se ga funa.²⁶Zama mate Kan baabo gonda fundi nga ga ra yadin mo a n'a izo no a m'a baranda fundi nga bumbo ra. ²⁷a n'a dabari no a se mo a ma ciiti te zama nga ya boro izo no.²⁸aran ma si dambarandi nda soins Yan , zama alwati go kaa kan borey kan Yan go sarayey ta ga maa a jinda .i ga fatta mo . ²⁹borey Kan Yan te ihanno ga tun fundi se , borey Kan Yan te ilaalo mo ga tun ciiti se.³⁰Ay si Hay kulu te ay bon se .sanda mate ay yadin mo no ay ga ciiti ,ay ciito mo ga saba , zama ay si g'ay bon miila ceeci amma bora kan n'ay donton . ³¹D' ay bumbo no ga seeda ay bon se , ay seeda manti cimi no. ³²boro fo go no kan seeda ay bon Ay ga bay mo a seeda ta cimi no. ³³Aran samba yohanna baptisma te kwa do boro yan, nga mo no go ga cimo seeda no. ³⁴Ay wo si g'ay seeda ceeci boro do, amma ay n'a woone ci zama Aran ma du faaba se. ³⁵Yohanna ciya fitilla kan go ga di ga kaari Aran ba Aran ma farha guru fo kaari ra. ³⁶amma ay gonda Kan beeri la bisa yohanna wano , zama goyey Kan baaba n'ay no ay ma te ³⁷,goyey din kan ay goono ga te ngey no go ga seeda ay bon kan baaba no n'ay donton. baaba Kan n'ay donton bumbo n'a seeda no Ay bon ³⁸.Aran mana bay ga maa a jinda ,Aran mana bay ga di a moyduma. ³⁹a sanno si Aran ra zama aran si ga cimandi bora Kan a donton gaa.aran ga ceeci irikoy tira hanney ra zama Aran ga tamaha hala i ra aran ga du fundi hal abada ⁴⁰,ngey no go ga seeda no ay bon .Aran si moi aran ma kaa Ay do ga du fundi. ⁴¹Ay kaa Ay baaba pas gaa,amma aran mana ay ta. Da boro fo ga kaa nga bon maa gaa Aran ga ta. ⁴²Mate no Aran ga cimandi ,Aran Kan go ga dates céeci care do ,aran si ga darza follonka kan fun irikoy do ceeci .⁴³Aran ma si tamaha hala ay g'aran kalima baaba do ,aran kalima kwa ga ti musa ,nga kan gaa aran n'a naanay dan. ⁴⁴Zama d'aran naanay musa gaa aran ga naanay Ay mo gaa zama a hantum ay bon . ⁴⁵amma d'aran si naanay a ⁴⁶hantum et gaa mate no ⁴⁷Aran ga te aysanneey gaa?

Chapter 6

¹woodin banda yesu koy galili teeko banda, kan se i ga ne tiberiya. ²Jama n'a gana zama i go ga di dambara harey kan a goono ga te. ³Nda jantekomey Kan Yan goono ga du baani. Yesu Koy Gondi kuuko bon nda nga talibey .⁴yahudancey bato manu Kan se i ga ne paska. yesu n'a nga bon sambu a di jama boobo goono ga kaa nga do. ⁵a ne filibos se " Man no iri ga du buuruga d'Ay borey wo se i ma kwa ?" a goono ga wone ci zama a ga ba nga ma filibos gosi , ⁶zama yesu bumbo ga bay han kan nga ga ba ga te .⁷filibos tu a se ka ne: "buuru kunkuni Kan nooro ga saba nda handu ahakku hannandi cine si wasa i se hala ⁸boro kulu ma du Kaina kaina. ⁹Kala taalibey ra a fo ne a se zanka fo go no a gonda buuru kunkuni gu da hamisa hinka, a ne day man ga no woone ga Wasa jama kikou se?¹⁰Yesu ne wa jama gorandi .noodin mo subu boobo go noodin. yadin bora kulu goro , i ga go boro zambar gu. ¹¹yesu n'a buuru patarmey sambu a ni albarkandi , a ne i ma zabane borey Kan go goro se , i n'a hamisa mo gay yadin mate kan a ga hima'nda boro kulu ma kwa . ¹²i kungu a ne talibey se wa partarmey kumna Kan Yan cindi , zama Hay kulu ma si daray .¹³Kan i j'ai kumna a te cilla way cindi hinka Burj partarmi guwa. ¹⁴Kan borey du alamey din i ne boro wo annabo kan ga kaa ndunnya ra. ¹⁵Wato Kan yesu di i ga ba ga kaa n'a nga go nda gaabi ga dan koy kala , a n'a nga bon candidat ga i game ra ga goy tondi kuko bon, nga hinne .¹⁶Kan wirikambo to a taalibey zumbu ga goy teeko me ga .kala i furo hi ra. ¹⁷ga Koy kapernahum. kuba mo furo i mana di yesu jina. ¹⁸Yesu mo mana kaa i do jina haw banbata tun teeko bon.¹⁹Wati a to kilomètre iddu cine kala yesu go dira teeko bon ga kaa hiyo do haray. ²⁰Kala taalibey go nda huburukumey. kala Yesu ne i se wa si humburu ! ²¹i ba ngey ma sambu hiyo ra amma to nan Kan i ga kay.²²jama Kan i nan banda di kan ni kulu si no kala a follon a fa mo yesu mana furo a fa nda nga talibey. talibey hinne no Koy. ²³A wane suba kala hi fo kaa ga fun tiberiya harey nan Kan jarga i n'a burey nwa Kan yesu na sambu Yan te .²⁴Amma jama di kan yesu no da nga talibey i a fo kulu n'inga ni sambu ga Koy kapernahum ka yesu ceeci. ²⁵Wati Kan i do a yaharey teeko me ga ,i ne a se :rabbi, wati fo no ni kaa ne.²⁶yesu ne i se : hakiika hakiika Ay ga ci Aran se: Aran go g'ay ceeci manti zama Aran di dambara haray se ,amma zama Aran n'a burey nwa ga kungu se no. ²⁷wa si goy nwarri kan ga balcon se, amma sa goy nwa Kan ga duumi se fundi hal abada wane,wo Kan boro izo g'aran no ;zama irikoy Kan ga ti baabo n'a kwaatimandi Aran se .²⁸kala i ne a se : mate no iri ga te ga irikoy goyo te ? ²⁹yesu mo ne i

se : irikoy goyo neya aran ma bora kan irikoy donton cimandi.³⁰ dambara hari fo no ni cabe iri se hala iri ma ni cimandi ?
³¹ifo no ni ga cabe iri se ? Iri baabey n'a manna nwa saajo ra, mate kan i n'a hantum la ne : a n'i no beena ra buuro l nwa .
³²Yesu ne i se: hakiika hakiika manti musa no n'aran buuro kan fun beena ra bo, Ay baaba no n'aran no cimi buuro Kan fun berne. ³³Zama irikoy buuro ga ti bora kanfun beene ka kande fundi undunnya se, kala i ne a se: ³⁴iri no buuro wo Wati kulu. ³⁵Yesu ne i se Ay ga ti burru fundikono. boro kulu Kan kaa Ay do si ma haray, da koyne boro kulu Kan g'ay cimandi si jawhal abada. ³⁶Wati kulu Ay ga ci Aran se Aran di Ay amma Aran man'ay cimandi. ³⁷borey Kan baaba n'ay no ga kaa Ay do, Ay si boro kulu gaarey Kan ga kaa Ay do; ³⁸zama Ay zumbu ga fun beene manti ya Ay miila te amma bora Kan n'ay donton miila. ³⁹Bora kan n'ay donton Milla ne : ⁴⁰boro kulu Kan ga di izo k'a cimandi ma du fundi hal abada Ay mo g'a tunandi zaari bananta ra. ⁴¹yahudancey marga borey go no ga hahara , zama se a ne ,: Ay ga ti buuro Kan zumbu ga fun beene. ⁴²I go ga ne manti yesu no isufu izo kan iri ga baabo da nyano bay? yadin ga mate no a ga te ga ne iri se beene no nga fun ?⁴³Yesu tu i se ka ne : wa si gunu gunu yan. boro kulu si hin ga kaa ⁴⁴Ay do Kan manti baaba kan n'ay donton m'a candi Ay mo ga tunandi zaari bananta ra. ⁴⁵I n'a hantum anabey tireey ra : i kulu ga irikoy cawandiyano. yadin ga boro kulu Kan ma baaba jinda ga kaa Ay do. ⁴⁶boro kulu mana bay ga baaba kala day bora Kan fun baaba do , bora din no du baaba . ⁴⁷hakiika hakiika Ay ga ci Aran se :boro Kan g'ay cimandi gonda fundi hal abada. ⁴⁸Ay no ga ti buuru fundikono. ⁴⁹Aran baabey n'a manna nwa saajo ra i bu .wone ga ti Kan fun beene Kan boro kulu Kan n'a nwa si abada. ⁵⁰Ay no ga ti buuru fundikono Kan fun beena ra da boro fo n'a buuro wo nwa ,a ga funa hal abada, ⁵¹buuro Kan Ay ga no mo ga ti Ay gahamo,Kan Ay ga no ndunnya se fundi hal abada se. ⁵²wodin bon yahudancey kakaw ngey nda fête game ra. mate no a ga te g'iri no nga gahamo iri ma nwa? ⁵³Yesu ne i se: hakiika hakiika Ay ga ci Aran se : d'Aran mana boro izo hall nwa d'Aran mana a kuru han Aran sinda fundi Aran ra. ⁵⁴boro Kan g'ay gahamo nwa g'ay kuru han gonda fundi hal abada ; Ay ga tunandi mo zaari bananta ra. ⁵⁵zama Ay gahamo wo nwaari hanno no , Ay Kuro mo han han do no. ⁵⁶boro kulu mo Kan g'ay hall nwa ,g'ay Kuro han mo ga goro Ay ra , Ay mo ga goro a ra. ⁵⁷danga mate Kan baaba Kan ga funa n'ay donton Kan ra Ay go ga funa mo yadin no boro n'ay nwa bora ga funa Ay maa ga. ⁵⁸Woone ga ti buuro Kan zumbu ga fun beene ,manti manna k'Aran baabey nwa la bu :boro kulu Kan n'a buuro si nwa ga funa hal abada. ⁵⁹yesu n'a wone ci i marga fuwo ra a n'a cawandiyano Yan te kapernahum ra. ⁶⁰A taalibi boobo Wati Kan i maa sanney din i ne Care se :sanni wone ga sandi may no g'a han? ⁶¹Yesu bay kan nga taalibi goono ga guunu, guunu sanney din bon ne i se: sanno din go g'aran sakula no ? ⁶²d'Aran di boro izo goono ga kaaru ga Koy nan Kan a go wato ? ⁶³biya no ga funandi . gaham si hay kulu hanse. sanney wo Kan Ay ci Aran se fundi da biya no. ⁶⁴Amma Aran ra boro fo Yan goono Kan si cimandi abada. zama yesu ga bay za sintina boro yan go nokan yan si cimandi .a ga bay bora Kan ga nga noyandi. ⁶⁵wodin se no Ay ci boro kulu si hin ga kaa Ay do kala da du a baaba do . ⁶⁶za alwati din a taalibi boobo fun a banda ga ngey koyan te . yesu ne iway cindi hinka : ⁶⁷Aran mo Aran si ba Aran ma koy no? ⁶⁸ga no bitros tu ga ne a se: rabbi may do no ni ga ba iri ma koy ? ⁶⁹nin no gonda fundi hal abada sanney iri cimandi mo Kan nin ga ti almasihu irikoy hananiyankoyo.⁷⁰yesu tu i se la ne: Ay no n'aran suban Aran boro Say cindi hinka ? ⁷¹Amma Aran ra a fo ya iblisi no . a go Salan yahuta kariyos bora bon zama nga g'a noyandi i Say cindi hinka ra a fo no .

Chapter 7

¹Hayey wo banda, Yesu naru galile cabo ra, zama a siba nga ma koï yawudia, kan se yawudance go ga ceci ngay ma wi. ²soho, yawudancé nda tanday bat go ga manu. ³kala nyé ce ne a se: Ma dira nongo ga goï yawudia, kan ga nan ni talibey mo ma du ga di te goyey kan ni go ga te. ⁴Boro kulu si hay fo te tugurey ra da nga bumbo ba i ma nga bey tarey korey. Dine ga hayey wuo te, mani bon bangandi borey se. ⁵Zama baa a nye se bumbo si ga cimandi a ga. ⁶Yesu ne i se: koy ne ay alwato man to, koy ne ama aran alwato wati kulu a go solante. ⁷Andunia si hin ga du kuru aran se, mama ay wo a ga dukuru ay se zama ay go ga seeda no a bon kan a tegoyey lalo yanna. ⁸Aran, wa koy bako do; ay si koy bako wo do zama ay alwato ma kubey tima koïne. ⁹Wati kan a na hayey wo ci i le banda, a goro nodin galile. ¹⁰Ama kan nye ce koy bato do banda, kulu nga mo koy, a mana nga bon bangande jamaa se, amma tugurey ra ¹¹Yawudance go ga sobay ga ceci mam no ago. ¹²A sabey jamaa go ga sobey ga kosongu. A fo yan go gane: Boro hanno no. Boro jare go ga ne. Manti cimi no. A go ga jamay darandi no. ¹³Ama yawudance humburu kumey se boro si ga salan a bon taray koarey. ¹⁴Bako to bindi, Yesu furo yawudance marga fuwo ra a sintine gi cawandi mo. ¹⁵Danbara na yawudance di kal i ne: Mate no kan boro wone ga hayey wo kulu bey. A mane bey ga caw? ¹⁶Yesu tu i se ga ne: Ama boro kan na ay donton wane no. ¹⁷Ama da boro ga ba nga ma bayo te, a ga cawandiyano wone bey, hal Irikoy do no a fun hal ay no ay go ga salan bumbo da bon. ¹⁸Boro kan go ga salan nga bumbo bon nga bon darza na go ga ceci, ama boro kan go ga ceci ga bora kan na douton darza ceci, bora din cimo no, jan ki yan mo kulu si a ga. ¹⁹Musa mana aran no asariya? a gare mo aran ra mo afo kulu si ga asariya din gayi. I fo se aran go ga ceci gay wi? ²⁰jamaa tu a se: Ni gomda folley. May no go ga ceci gine wi. ²¹Yesu tu i se ga ne: ay na goy fo te wodin mo se no dambare na aran kulu di ²²Musa na aran no dan bongu yan manti zama se musa wane no, ama ky kakey ama asibto zaro aran alboro dan bongu. ²³Hal asibti zaro i ga alboro dan bongu kan ga nan Musa asariya i ma si a hata, i fo se aran to futey ay se zama se ay na alboro fo no bani samey samey asibiti zari? ²⁴sika ra aran ma ciiti dumbu cimi ra. ²⁵Ursalima boro foyan ne manti bora kan i go ga ceci nga ma wi? ²⁶wa guna taray koirey no a ga salam ay kulu mo no i se gane a de. A ga hin ga te mo jine borey ra bey kan cimi no Almasifu no? ²⁷Ama boro wone iri ga bey nan kan a funu mé. Ama wati kan Almasifu ga ka, boro si bey nan kan a ga funu. ²⁸Kulu Yesu kuwa jinda beri Irikoy windo ra a go ga ca wandi ga ne mey. aran kulu gay bay, aran ga bey mo nan kan ay funu. Ay mana ka ay bon se, ama bora ka na ay donton ya cimi no, aran

sabey se mo.²⁹ Ay ga bey za kan a do no ay funu, nga mo no na ay dontone.³⁰ I ceci ngay ma gayi, ama boro kulu mana kambe da ka ga, kanse alwato mane ka jina.³¹ Ama boro booboo, jamaa ra cimandi a ga, i ne mo: Wati kan Almasifu ga ka, a ga alame booboo te no ga bisa wo kan boro wo te no?³² ganda ganda borey go ga salam Yesu bon hayey kan te sabey se, kal farisa fonda borey hangaane ise. Alfaga deray, da farisa fonda borey mo no soja beri yan doutone i mo di.³³ Kulu Yesu ne: Ay go no aran game ra koy ne, alwati dunguri yawura. wodin banda ay ga koy ga bora na ay dontone do.³⁴ aran ga ay ceci, ama aran si di ay nongo kan ay ga koy aran sinda hin a hina kanga ka nodin.³⁵ Yawudance da care game ra ne: Man no alboro ga koy kan iri sinda hina kan ga diya? a ga koy no borey kan yan sey ga koy goro garke do game ra ga du gi cawandi no?.³⁶ I fo no a ga ba nga mane sanno wo ra? aran ga ay guna amma aran si ay nongo kan ay ga koy, aran si hini ga ka nodin.³⁷ Bato zari bero, kan a bane kulu Yesu key a kuwa mo ga ne: Da jawu go boro fo ga kal a ma ka ay do, a ma han mo.³⁸ Bora kan cimandi ay ga, sanda mate kan hantume na ci da isa hari bafunante yan ga bambari ga fan bou din ga.³⁹ Amma biya ga no ago, kan borey kan cimandi a ga ga du. biya no yaco mante jina zama Yesu mane furo nga darza ra jina.⁴⁰ Jamma din ra ba fo yan, wati kan i ma sanay wo ine. Boro wone cimi Almasifu no.⁴¹ Amma afo yan ne: hal galile no Almasifu ga hima ga funu? ⁴²hantume si ga ne kan Dawuda dumo ra no Almasifu ga hima ga ka, batelemia kawiyi kan ra Dawuda goro.⁴³ Kulu jamaa fey a sabey se.,⁴⁴ ira a fo yan ba ngay ma di amma boro kulu mane kambe daka a ga.⁴⁵ Kulu soje bere ye ga ka alfaga berey da farisa fonda borey do, kan yan ne i se. ⁴⁶I fo se aran mane kanda? soje berey tu ka ne: Boro kulu ma ne bey ga saney wo dumi te wato dine.⁴⁷ Farisa fonde borey tu i se: aran mo dabale no? ⁴⁸a go no arkusey ra a fo wala farisa fonda boro kan cimandi a a ga no. ⁴⁹Amma jamaa wo kan asriya bey te lali hari.⁵⁰ Nicodeme kan farisa fonda boro kan donna ga ka ga diya woodin ne i se.⁵¹ Iri asaria ga aboro fo citi da manti i hangane a se no jina ga bey han no te. ⁵²I tu a se i ne se mo ni mo galile boro ceci ni ma bey mo annabi ba afo si funu galile.⁵³ kulu a fo kulu ye nga windo ra

Chapter 8

¹Yesu koy olive tondo bon.² Susuba za da hiney a kay koyne jingara do kulu kundaa kulu koy a do. A goro gi cewandi.³ Kala Asaria da farizi fonda borey kanda weyboro fo kan i gare a go ga zina. I na dan jamaa game ra.⁴ Kulu i ne Yesu se: Rabbi weyboro wo iri na gar no a go ga zina.⁵ Nga ne mo Annabi Musa lorde niri no fondo iri ma borey wo dumi cetu. I fo no nin wo ne?⁶ I na woodin ci zama i go no gaa si zama ngey ma du kobay ga kalima. Amma yesu gungum ka hantum labo ra nda nga kambeyso.⁷ Za kan i soobay gaa haa, Yesu tun ga ne i se: Bora kan ma na bay ga zunubi te ma jin gaa jinday da tondi.⁸ A ye ga gungum koyne ga hantum labo bon dinga kambeyso.⁹ Waato kan i ma woodin, i sobay ga ye a fofa za dottijey ga, kakoy banda i dira ga Yesu nan da nan da weybora kan go i bindora.¹⁰ A tun ga ne a se: Weybora man ni kalmi koy? boro kulu mana ni ciiti ga zeeri? A ne:¹¹ Boro kulu Rabbi; Yesu ne a se: Ay mo ay si ni ciiti ga zeeri. Koy si zunubi te koyne.¹² Yesu ye ga ne jamaa se koyne: Ay no ga ti Andunnya kaaro; Boro kan ney gana si dira kubey ra amma a ga du kaari fundi wone.¹³ Farizi borey ne: Ni go ga seeda no ni bay ni seeda manti cimi no.¹⁴ Yesu tu i se ka ne: Bah dey ay go ga seeda no ay bon ay seeda ya cimi no. Ay ga bay nan kan i fun da nan kan ay go ga koy,¹⁵ Amma aran woo aran si bay nankan ay fun da nan kan ay go ga koy. Aran ciito yaamo wane no, ay wo ay si boro kulu ciiti.¹⁶ Baa day ay ciiti ay ciito ya cimi no zama manti ay inne no. Amma iri babo no kan nay samba.¹⁷ Asariya tira ra i na hantum kan seeda boro hinka jine ya cimi no.¹⁸ Ay no go ga seeda ay bon baabo kan nay donton mo go ga seeda ay bon.¹⁹ Ine a se: man ni baaba? Yesu tu ka ne. Aran say bay aran say baaba bay mo.²⁰ A na sannay wo ci waato kan a go ga cewandi jingara ra alzada jerga boro kulu ma na di mo zama a lokaco man to jina.²¹ A ne i se koyne. Ay go ga koy aran gay ceci aran ga bu mo aran zunubay ra, Aran si hin ga kaa nan kan ay go ga koy,²² yahudancey ne cere se. A ga nga bon wi no?²³ Yesu ne i se. Aran wo ganda wane yan no, ay wo beene wane no. Aran ya andunya wane yan no; ay wo manti andunya wane no.²⁴ Woodin se ay ne aran se aran ga bu aran zunubay ra. Kala dey aran maney kan ay go; Aran ga bu aran zunubay ra.²⁵ May ga ti nine? i na haa. Yesu tu ka ne: han kan ay ci aran se za sintina.²⁶ Hari booboo go ay se kan ay ga ci da kan ay ga aran ciiti nda. Amma bora kan n'ay donton ya cimi kay no. Ay go ga ci mo andunya se han kan ay maa a do.²⁷ Isi ga faham kan nga baaba sanni no a go ga te.²⁸ Yesu ne: waati kan aran na boro izo sambu beene kulu aran ga bay kan ay goono. Da kan ay si hay kulu te ay hime. Mata kan baabo n'ay cewandi nda no ay go gi ci.²⁹ Bora kan n'ay donton go ay banda a manay nan ay inne zama waati kulu han kan a ga ba no ay go ga te.³⁰ Waato kan yesu go ga hayey din ci boro booboo yarda a gaa.³¹ Gaa no yesu ne yahudancey kan yan yarda a gaa se. D'aran goro ay me sanno ra kulu aran cia ay talibi ³²yan. Yacine gaa no aran ga cimo bay, cimo mo ga aran kaa kambe. Ine a ³³se: iri wo Ibrahim bandey no iri mana te boro fo bannya yan mo baa ce fo. Mate no ni ga te ga ne? aran ga fun kambe.³⁴ Yesu tu i se ka ne: cimi no, cimi no ay ga ci aran se boro kulu kan go zunubi te yaa zunubi bannya no.³⁵ Bannya si goro waati kulu fuwo ra amma izo ga goro waati kulu.³⁶ Haadin no da boro izo n'aran kaa kambe aran ga fun kambe.³⁷ Ay bay kan aran wo Ibrahim banday no aran go ga ceci aran may wi zama ay me sanno mana du nangu aran ra.³⁸ Ay go ga hayey kan yan ay di ay baaba do ci aran mo hankan aran maa aran baabay do.³⁹ I tu ga ne: Iri baaba ti Ibrahim. Yesu ne i se: D'aran wo ibrahim ize han no, aran ga ibrahim goyey te.⁴⁰ Kulu nda yaadin aran go ga ciiti aran se may wi. Ay adam ize, ay na cimo ci aran se kan ay m'aa irikoy do. Ibrahim mana woodin te.⁴¹ Aran go ga aran baaba goyey te. I ne a se iri si zina goy ra, iri gonda baaba, Irikoy.⁴² Yesu ne i se. Da irikoy ga ti aran baaba don aran ga ba ay. Zama ay fatta ga fun irikoy do. Ay mana kaa ay bon se, amma a n'ay donton no.⁴³ I fo se kan aran si ga faham ay sanney se? za ma se aran si hin ga hangan i se. ⁴⁴Aran wo ibilisi wone no, aran baaba, kulu aran ga ba aran m'aran baaba miiley te. Boro wi no za sintina a si mo cimo ra zama cimi si ara baa a fo. Waati kan a taari, a gaa te no a himando do zama taari komo no da tarey kulu baaba.⁴⁵ Baa kan aran si naney ay gaa zama cimi no ay ga ⁴⁶ci. Aran ra wofo no ga hinne gay tabbatandi da zunubi? dey go

ga cimi ci i fo se aran si yadda ay⁴⁷ ga? Boro kulu kan irikoy wane no ga hangan zama aran manti irikoy wone.
⁴⁸Yahudancey ne a se: manti iri ga cine kan iri ne nine ya samariaya boro no da kan ibilisi go ni⁴⁹ ra. Yesu ne i se: ay sinda ibilisi amma ay go gay baaba beerindi, kulu aran go gay kaynandi.⁵⁰ Ay si gay darza ceci, amma boro fo gono kan goga ceci kan ga⁵¹ ciiti. Cimi no, cimi no ay ga ci aran se boro kan n'ay sanno gahi, a si di buyan hala abada.⁵² Yahudancey ne a se: soho iri bay kan ibilisi go ni ra. Ibrahim da annabey bu kulu nda yadin ni ne. da boro fo nay sanney gahi, a sa bu yan taba baa ce⁵³ fo. Ni ma na beri nda iri baabo ibrahim kan bu wala? annabey mo bu. may no ni go ga ni bon sambu?⁵⁴ Yesu tu ga ne: dey go gay bon darzandi ay darza te yaamo, ay baaba no aran go ga ce aran baaba kan gey⁵⁵ darzandi. Aran mana bay amma ay wo na bay. day ne ay sa bay, ay ciya taari komo aran cine. amma ay ga bay, ay gaa sanno gay⁵⁶ mo. Aran baaba ibrahim farha kan a di ay zaro a diya ama kani mo.⁵⁷ Yahudancey ne a se: ni sinda ba jiiri wey gu jina kulu ni di⁵⁸ ibrahim? Yesu tu ka ne: cimi no, cimi no, ay ga ci aran se hala ba ibrahim ga hay, ay⁵⁹ gono. I na tondi yan margu ga jindaw amma yesu tugu ga fatta jingara ra.

Chapter 9

¹yesu go ga bisa ,kala a di boro fo Kan i hay danaw ,²kala a talibey n'a hayano te a se ka ne: rabbi m'ay no n'a zunubi te nga no wala hayrey Kan nan Hay danaw?³ yesu tu i se ga ne : manti nga salaire hayrey no te zunubi amma kan ga nan irikoy goyey ma banque a do no. ⁴Tomas kala Ay ma nga Kan n'ay donton goyey te zama zaaroga cindi .ciino ga go Kan boro kulu si hin ga goy .wato Kan Ay go ndunnya ra Ay ga ti ndunnya annura. ⁵Wati Kan a n'a wone ci banda a tufa ganda lavabo ra , a n'a laabo diibi da nga yolla.⁶kala a n'a laabo naagu danawo moy-izey gaa. a ne a se Koy ga ni Moy nyun silowam bango gaa. ⁷Kan ma feeriyo ga ti dontoni, Kan a ye ga kaa a go ga di far.⁸a gorkasinay da borey Kan Yan ga bay wato a go ga bar kar go no ga ne :manti boro wo no goro ne ga bar bar? ⁹boro cindey ne:nga no ,a fo Yan mo ne :ha'a amma a ga hima'nda nga ,kala nga bumbo ne :Ay no.¹⁰A ne i se bora Kan se i ga ne yesu nga no n'a laabu ¹¹diibi g'ay moy izey tuusu ga ne Koy ga n'i nyun silowam bango gaa ".kala Ay Koy g'i nyun ,Ay mo go ga di ¹².man no bora din go? a ne Ay bay.¹³i konda danawo Caruso fonda borey do .asibti zaari Jane no Kan yesu na danawo Moyey feeri nda laabo Kan a diibi.farisa ¹⁴fonda borey n'a ha ka ne : mate no ni te ga di ? ¹⁵a ne i se :laabo no a tuusu Ay Moyey ga Ay mo go ga di.wodin bon no farisi fonda borey go ga ne :boro wo mana fun irikoy do zama a si ga asibti zaari beerandi. a fo Yan mo go ga ne mate no zunubi kooni ga te ga alamey wo te kala gay Yan te i game ra.¹⁶I ye ga ne danawo se : ni wo i fo no ni ga tu ga ne bora din bon Kan n'a Moyey feeri . a tu ga ne annabi no ¹⁷.yahudancey mana cimandi Kan a goro danaw Kan go ga di soho , ¹⁸kala Kan i n'a hayrey ce ima kaa i mi ha hala boro wo Aran ize no Kan Aran n'a Hay danaw ? Say mate no te Kan a go ga di soho?¹⁹hayrey tu ga ne iri ga bay Kan iri izo no Kan iri hay danaw. mate a te ga di wala may no n'a Moyey feeri iri si bay ²⁰.sa ha nga boobo Albeeri a ga hin ga Salan nga bon se . ²¹hayrey Salan Yacine zama i ga humburu yahudancey zama yahudancey me follon Kan boro kulu Kan ne yesu ta almasihu no i ga ka i marga fuwey ra.²²wodin se hayrey ne Albeeri no wa ha .farisi fonda borey je ga danawo ce soir hinkanta ga ne a se ²³.ma irikoy beerandi zama iri ga bay Kan bora Kan n'a ni moyey feeri ya zunubikoni no . ²⁴A tu ga ne da zunubikoni no Ay si bay woka Ay ga bay ga ti wato Ay ya danaw no amma soho Ay go ga di ²⁵.i ne a se mate no a te ni se , mate no a te ga ni Moy feeri ?²⁶a tu ka ne Ay jin ka ci aran se aran se aran mana. maa i fo se aran ga ba ga ma koyne , . ²⁷wala aran ga ba aran ma ciya a taalibi yan no ?i n'a wow ka ne nin no k'a ti a taalibi ,iri wo musa taalibi yan no . ²⁸iri ga bay irikoy Salan musa se amma boro wo iri si nan Kan no a fun ²⁹.a tu i se a ga dambarandi Kan aran ne aran si bay nan kan a fun , amma a n' ay moy feeri . ³⁰iri ga bay irikoy si maa zunubikoni se amma boro kulu Kan ga humburu irikoy k'a Milla te nga se no irikoy ga maa. ³¹D'a boro mana fun irikoy do don a si hin ga Hay kulu te. ³²i tu a se ka ne nin Kan i hay zunubi ra nin no ga iri dondonandi ³³kala i n'a garay . yesu ma ³⁴Kan i n'a garay a kubanda a ne a se ni ga irikoy izo cimandi? a tu ga ne may ga ti nga hala Ay ma cimandi.³⁵ yesu ne a se ni du a nga Kan go ga Salan ni se. nga no .wodin banda yesu ne a ³⁶se: Ay kaa ndunnya ra ciiti se Kan ga nan borey si ga ma di borey ³⁷Kan Yan go ga di mo ma ciya danaw yan a ne Ay cimandi rabbi kala a sombu yesu jine . ³⁸farisi fonda boro fo Yan go noodin a banda Kan Yan ma sanney Kan a te a se : iri mo danaw Yan no ?³⁹yesu tu a se ka ne :d'Aran wo danaw ⁴⁰Yan don Aran sinda zunubi amma sohon kan ⁴¹Aran go ga ne iri go ga di wodin no nan zunubo ga goro aran ra.

Chapter 10

¹hakiika -hakiika ay ga ci aran se ,boro Kan si furo da meyo amma a ga kaaru nangu fo haray boro din ya zey no ².amma boro Kan ga furo nda kalo meyo nga no ga ti kurukwa .³kalo me gaaykwa ga kalo feeri a se ,feeje y ga ma jinda a ga ni mayey ce zama feeje y ta a wane yan no a ga ni ka taray mo ⁴Wati kan a ga nga waney a ga furo i jine mo,feeje y mo ga gana zama i ga jinda bay .⁵a feeje y si yaw gana amma i ga zuru ga mora .zama i si yaw binde bay. ⁶yesu Salan i se da musa wone , amma i mana faham han Kan a go no ga ne .⁷yesu ye ga ne i se .: hakiika hakiika Ay ga ci Aran se Ay no ga ti feeje y kalo meyo. ⁸borey kulu Kan yan n'a jin, zay, da kamko Yan no amma feeje y mana hangan i se. ⁹Ay no ga ti meyo .boro Kan furo Ay do,ga du faaba,a ga furo kalo ra i ga ye ga fatta ga du kuray do. ¹⁰zay si la kala zaytaray da wiyar da halciyan se .Ay do kaa zama feeje y ma du fundi , i ma du a mo nda bayan.¹¹Ay no ga ti kuruko hanna.kuruko hanno ga nga fundo no nga feeje y se. ¹²amma zingay-ize Kan manti kuruko Kan kuro manti a wane no ,ga di sakali ga kaa amma a ga zuru ga dira ga feeje y nan sakalo mo ma feeje y Yamaha g'i Say -say. ¹³zingay - izo ga zuru zama zingay-ize , a basinda feeji Kuro ma halci . ay no ga ti kuruko Hanna .¹⁴Ay g'ay feeje y bay ngey mo gey bay. ¹⁵mate kan baaba g'ay bay Ay mo ga baaba bay ,Ay g'ay fundo a feeje y sabbay se. ¹⁶Ay gonda feeji fo Yan Kan si feeji kalo ra ,wodin Yan Ay ga kandey i ga ma Ay jinda i g'a

ciya kuru follon nda outil follon mo.¹⁷baaba ga ba Ay zama Ay g'ay fundo ,zama Ay ma te g'a ta.¹⁸boro kulu si hin ga kaa Ay gaa amma Ay g'a no Ay bon se .Ay gonda hini Ay m'ay fundo no Ay gonda hini mo ga ye ga ta.lordo Kan Ay du baaba do no ya.¹⁹fay Yan te yahudancey game ra ,yesu sanney sabbay se. ²⁰boro boobo i ra ne kan: a gonda follay ,a fo yan mo ne : folkom no ,i fo se i ga hangan a se ? ²¹boro Yan mo ne : manti follaykoni sanni Yan no .follaykoni ga hin ga danaw moy fiti?²²alwato i go no ga hannandi Yan bato te urusalima hargu alwato ra. ²³yesu goono ga windo sulaymanu tandey cire.²⁴yahudancey n'a dan bindi i ne a se :kala Wati fo no ni g'iri ka baaru ? da ni ha almasihu no ma ci iri se taarey kwaarey.²⁵yesu tu i se ka ne :Ay ci Aran se amma aran man'ay cimandi .goyey Kan Ay go ga te Ay baaba maa gaa ,ngey no goono g'ay seeda ²⁶amma Aran si cimandi zama Aran si Ay feejeey ra.²⁷Ay feejeey ga ma Ay jinda i g'ay gana mo. ²⁸Ay g'i no fundi hal abada ,i si halci mo ,boro kulu si hin ta Ay kambe ra .²⁹Ay baaba Kan n'ay no nd'ey berri ga bisa i kulu ; boro kulu mo no s'i ta Ay baaba jambe ra. ³⁰Ay Ay baaba a follon no. ³¹yahudancey je ka tondi yan sambu ngey ma jindaw³²yesu ne i se : goy hanno boobo no Ay cabe Aran se Ay baaba do wane yan i ra wofa se no Aran g'ay catu? ³³yahudancey tu a se ka ne : manti goy hanneton sabbay se no iri g'i n'i catu ,amma irikoy alasiray sabbay se ,zama nin Kan ga ti boro ni go ga ni bon te irikoy.³⁴yesu tu i se ka ne : manti a go hantumante asariya ra ay ne ya irikoy Yan no. ³⁵D'a ne borey Kan do irikoy sanno kaa se irikoy yan,irikoy tira hanna mo si tun. ³⁶boro Kan baaba fay waani k'a samba ndunnya ra ,Aran ne a se ni go ga irikoy kaina ,zama Ay ne Ay ya irikoy izo no ?³⁷D'autre si g'ay baaba goyo te wa s'ay cimandi. ³⁸amma d'ay g'a te way cimandi ba goy hanney sabbay se .Kan ga nan aran ma bay Kan baaba g'ay ra Ay mo go baaba ra. ³⁹wodin bon i ceeci ngey ma di amma a koma i se .⁴⁰Yesu ye la urdun danandi ga koy nango Kan Johanna jin la batisma te ga goro nodin. ⁴¹boro boobo kaa a do i go ga ne a se : yohanna mana dambara hari te ,amma Hay kulu Kan yohanna ci boro wo bon cimi no.⁴²noodin boro boobo mo n'a cimandi.

Chapter 11

¹²/v1 Alboro fo go kan se i ga ne lazare kan sinda baani. Betania boro no, kwaara kan ra Marta nda kayno Mariama go. /v 2 Mariama no na turaare caadante soogu Rabbi bono ga, ka nga bon hamno dan ga a cawey tuusu.³Wayme hinka no donton ga ne i ma ci Yeesu se kan bora kan a ga ba gumo sinda baani. "Kan Yeesu ma sanno, a ne : " Doorori wone manti buuyan se no, amma Irikoy ma bangay, nda a wane iwo mayo ma to nda darza se no".⁵ Yeesu mo, a ga Marta nda Mariama nda Lazare hala manti moso. ⁶Kulu waato kan a ma Lazare sinda baani, a ye ga te jirbi hinka nango kan baaro ka a do. ⁷Wodin banda, a ne nga taalibey se : " Iri ma ye Yahudia laabo ra koyne".⁸Talibey ne a se : " Rabbi a mana gay kan Yahudancey go ga ceeci ngey ma ni catu ga wi, kulu ni ga ye nodin?" ⁹Yeesu tu ga ne i se : Manti guuru way cindi hinka no go zaaro se, nda boro fo ga dira zaari ra a si karhan zama a go ga di andunja kaaro. ¹⁰Amma da a go ga dira ciini kubay ra, a ga karhan zama kaaro si a ra. " ¹¹Kan a na sanney din salan ga ban kulu a ne : " Iri cora Lazare go ga jirbi no, amma ay ga koy ga a tunandi. "¹²Kulu taalibey ne a se : "Da a go ga jirbi no, kulu a ga du baani. " ¹³Yeesu wo go ga salan Lazare buuyan bon amma ngey ga miila a go salan fulanzamay jirbi ga. ¹⁴Abinde Yeesu ci i se taray kwaaray kan Lazare bu no. ¹⁵Koyne, aran sabbay se kan ga nan aran ma cimandi, ay ga farhan kan ay si nodin. Amma iri ma koy a do. " ¹⁶Toma kan se i ga Didimus ne taalibi cindey se : " Iri ma koy iri mo ma bu a banda. "¹⁷Waato kan Yeesu to nodin, a gar kan Lazare te jirbi taaci kan i na a dan Saara ra. ¹⁸Betani si mooru Urusalima kilo hinza maanante. ¹⁹Yahudance boobo ka Marta nda Mariama do ga ka ga i kunfa. ²⁰Kulu Mariama, waato kan a ma Yeesu go no ga ka, a koy ga a kubay. Marta wo goro fu. ²¹A binde ne Yeesu se: "Rabbi, Don da ni go ne no, ay arme si bu. Kulu nda, ba sohon, ay ga gay kan hay kulu kan ni ha Irikoy ga, kulu a ga a te ni se. " ²²Yeeu ne a se: " Ni arme ga tunu. " ²³Marta ne : " Ay ga bay kan a ga ye ga tunu alaahara zaari kokoranta hane. "²⁴Yeesu ne a se : " Ay ga ti tunuyan, boro kan cimandi ay ga ga funa ba da a bu. ²⁵Boro kulu mo kan ga funa, nda a bu, da day a ga cimandi ay ga kulu ga funa. ²⁶Boro kan ga funa ga cimandi ay ga si bu hala abada, ni ga cimandi wodin ga wala? ²⁷A ne a se: "Oho, Rabbi, ay ga cimandi kan ni ga ti Almasihu, Irikoy izo kan hima ga ka andunja ra". ²⁸Kan a salan ga ban, a dira. Kulu a na Mariama kayno ce tuguray ra, a ne: " Rabbi go ne, a go ga ni ha". ²⁹Za Marima ma wodin, a hamay ga tunu ga koy a do. ³⁰Zama Yeesu mana furo kwaara ra jina, amma a go nango kan Marta kubay nda a. ³¹Yahudancey mo kan go Mariama banda fu, ga i kunfa, kan i di a, i tunu ga a gana. i go no ga ne : " A go ga goy saara do ga he no bo. " ³²Waato kan Mariama ka ga to Yeesu do, nango kan a go, kulu a gurfu cawey do ga ne: " Rabbo da ni go no don ay arme si bu "³³Waato kan Yeesu di a heeno, nda Yahudancey kan yan go a banda go ga he, a bina sara gumo-gumo wone, a lakkalo kulu tun. ³⁴A ne : " Man ga no aran na a gisi?" I ne a se: "Rabbi ka ga di. " ³⁵Yeesu he. ³⁶Kulu Yahudancey ne : " Wa guna mata kan cine a ba Lazare. "³⁷Amma boro jarey mo ne: " Boro wo kan na danawo moyizey feeri, a si hini ga nan koyne boro wo ma bu?"³⁸Yeesu bina ye ga sara ga tonton koyne, A koy sara do kan i te nda guusu ga daabu nda tondi. ³⁹Yeesu ne: " Wa tondo ka!" Marta Lazare waymo ne Yeesu se: " Sohon cine, a sintin ga te haw, zama a te jirbi taaci nda buuyan. " ⁴⁰Yeesu ne a se: Ay mana ci ni se kan nda ni cimandi, ni ga di ikoy darza?"⁴¹A binde i na tondo ganandi ga ka. Yeesu na nga moyey sambu beene ga ne : " Baaba, ay go ga ni sabu kan ni ma ay se. ⁴²Ay ga bay kan wati kulu ni ga hangan ay se. Ay go ga wone ci kan ga nan borey kan yan go ne wo ma du ga cimandi kan ni ga ay dondon. "⁴³Waato kan a na wone salan a kuuwa nda jinda beeri ga ne: "Lazare, fatta!" ⁴⁴Buukwa tunu ga fatta kambey nda cawey mo, i ni haw nda zaara yan, moyduma mo go didijante nda zaara. Waato din ga Yeesu ne i se: " Wa a feeri ga tan a ma sobay. "⁴⁵A binde Yahudancey kan yan ka Mariama do ga di han ka Yeesu te cimandi a ga. ⁴⁶Amma boro cindey ye farisi fondo borey do ga ci i se hayey kan Yeesu te.⁴⁷Farisi fondo borey nda alfagey jine funey na care margu ga ne : " Mate no iri ga te, boro wo go ga misa boobo te. ⁴⁸Nda iri fayda yadin boro boobo ga cimandi a ga, Romancey mo ga ka ga iri nangey sambu nda iri laabo mo. "⁴⁹Waato din ga, alboro fo kan se i ga ne

Kayfa, kan jiirō din ra alfaga beeri no, ne i se: "Arañ si hay kulu bay.⁵⁰ Arañ si lasaabu kan a gonda iri se nafa boro follon ma bu jama se, a ga bisa laabo kulu ma halaci."⁵¹ gar a si ga wodin ci nga bayra ra. Zama jiirō din ra, a go alfaga beeri, a na annabitaray te mo kan Yeesu hima ga bu jama se.⁵² Manti laabo se hinne bo, zama se mo a ma Irikoy izay kan yan say-say margu i ma ciya affolon.⁵³ Za hano din no i na sijiri te ka bay mate kan ngey ga te ga a wi.⁵⁴ Yeesu si no ga windi koyne Yahudancey game ra kan i ga di a. Amma a ye tanera laabo ra kan se i ga Efrahimu, nga nda nga talibey.⁵⁵ Yahudancey Paska ka ga to, nan kan boro boobō ziji ga koy Urusalima kwaara kulu ra, ga koy ga ngey bon hanandi hala Paska ga to.⁵⁶ I go no ga Yeesu ceeci, i go no ga care hã jingara me ga ne:⁵⁷ Ifo no arañ ga miila, kan a si ye ga ka bato do" ⁵⁷Alfagey jina funa nda farisi fonda borey na fondo no kan boro kulu kan di nan kan Yeesu go i ma borey ka baary i ma du ga a di.

Chapter 12

¹A cindi Paska se jirbi iddu, Yesu ka Bethanie, Lazare kan a tunandi buukey game ra go nondin.² I te Yesu se njwaari, Marthe go ga taasu, Lazare mo go borey kan go go goro Jeesu banda taabalo windanta.³ A binde marie na turare kolba caadande fo sanbu. A na a soogu Yeesu cawey bon ga Yeesu cawey tuusu nda ga bon hamno. Fuwo to nda turaare how. Yahuda Iskarioto bora Yeesu talibey⁴ ra afo bora kan na a zanba ne: ⁵ If I se i mana ruraare wo neen hooru caadante ga a non talkey se? » ⁶ A go ga wone ci manti hala talkey saajow no bo, amma zama zey no! A ga haggoy nda nooro sudurko, a ma sanbu han kan iga gisi a ra.⁷ Yeesu ne: «Wa fey nda. A ne wodin te no ay sutura zaaro se. ⁸ Telkey wo arañ ga duwey waati kulu.⁹ Yahudance jama boobō ma kan Yeesu go nodin, kulu ika, manti Yeesu hinno ma ga amma n gey ma du ga di Lazare kan Yesu tunandi Buukey gam ra.¹⁰ Sargey teko jine funey saware ngey ma di ga Lazare wi.¹¹ Zama a sabbay se no yahodance boobō dira ido ga cimandi Yeesu se.¹² A wone suba, jama boobō ka bato do waato kan i ma kay Yeesu go ga ka Ursalima. ¹³ I na tuuli kanbe yan ka, i fatta ga a kubay go sobay ga kuuwa nda jindo beeri ga ne: « Hosanna! H bai kante no bora kan go no ga ka Rabbi ma ga, Israel bonkoono.¹⁴ Yeesu du farkey binji fo ga goro a bon danga mate kan i na a hantum: « ¹⁵ Ma si hanburu hay kulu, sihi yona. wandi ya guna ni bonkoono go ga ka, a gono farkay binji bo:»¹⁶ Sintina, a talibey si faham nda wodin yan. Amma waato kan i n'a no darza , Fongu kan i na rayey din hantum aban. Koyne i na hayey wo kulu te a se.¹⁷ Sohon koy borey kan go Yeesu banda waato kan a na Lazare ce saara ra ga tunandi Buukoy game ra na seeda boro cindey se.¹⁸ Wodin se no jama fatta ga a kubey. Zama i ma kan a na a laama din te. ¹⁹ Farisi borey go ga ne care se: «Wa guna arañ si hini ga hay kulu te, wo guna bora kulu go ga a ga no.»²⁰ Sohon kay borey kan yan ziji ga koy ga sujudu batora hane, i ra gonda Garek boro yan.²¹ Ngey mo koy philippe do kan go Bethsaida Galli labo ga a ho, i ne:<< Albora, i ri ga laami iri ma di Yeesu.²² Philippe koy ga salan Andre se, Andre nda Philippe koy care banda ga salan Yeesu se.²³ Yeesu tu i se ga ne: « ²⁴ Cimi no ay ga ne arañ se da day dumari ize mana kan laabo ra ga bu, kulu a gono dumari ize follon, amma hal day a bu a go ize boobō hay.²⁵ Borokan ga ba nga fundo ga jaja. Amma boro kan ga nga baafuna ze. Andufa wo ra ga dua. ²⁶ «Da boro fo ga may ay se kulu a may fans, nango kan ay go mo nodin no ay goy teerey ga bara. Da boro fo ga may ay se mo kulu ay baaba ga a beerandi.²⁷ Ay fundo go ga ay sakulla alwaati wone ra, ifo no ay ga hini ga te? «Baaba, m'ay faaba gurzugay alwaati wone ra! Amma lookaco din se no ay ka. ²⁸ Baaba, ni m'a beerandi» A binde jinde go funu beene ga: «Ay naa beerandi, ay ga a beerandi koyne.» ²⁹ A binde, borey kan yan go nodin jarga, kan ma wodin go no ga ne, beene no dundun Afo yan go no ga: Maleyka fo no salan se.³⁰ Yeesu tu ga ne: «Jinda wo ma na ka ay maa ga, amma arañ maa ga. Sohon wo andun fo ciito no. ³¹ Sohon wo andun fo wo ga adun pa wo koy izo gaaray.³² Ay mo da i na ay sanbu andun pa bon kulu ay ga borey kulu cendi ga kande ay bunbo do.» ³³ A go no ga wondin ci ga cabe mate kan nga buyaho ga te nda.³⁴ Jama tu a se: «Iri bay kan tawreto ra kan Alsihu ga funa hal abada. Mate no ni ga ne: I ga boro izo sanbu laabo bon? May ga ti albora izo din? ³⁵ Kulu Yeesu ne i se: «Kwaari go arañ game ra amma a si gay. A bindewa dira sohon kan arañ gonda kaari, kubay ma si ka arañ daabu, boro kan ga dira kubay ra si bay non kan nga go ga koy. ³⁶ Mate kan arañ gonda kaari nda wa cimandi kaaro ga, arañ ma du ga ciya kaari ize yan.» Yeesu na hayey din ci, abanda a moorey ga koy ga tugu.³⁷ Ba kan Yeesu a laama boobō te i jine,³⁸ Annabi izaya sanno ma du ga kubay danga mate kan a na ci nda.⁴⁰ koyne mo i si hin ga yedda jama Izaya mana ne kala koyne: A ney moyey danandi koyne a ni biney sandandi. ³⁹ Da manti yadin no don i ga di nda ngey bumbey moyey, maga nda ngey biney ma ye ga ka ay mo ma i no baani.⁴¹ Izaya na hayey wo ci zama a di Yeesu darza, ga salan a bon.⁴² kulu nda yadin jine borey ra i boobō cimandi a ga. Amma Farisi borey ma ga i si ngey farhã cabe i ma si du ga ngey ka Irikoy jingaray windo ra.⁴³ I ga ba kuku yan kan funu borey do ga bisa kukuyan kan funu koy-beero do.⁴⁴ Yeesu kaati garo: Boro kan gay cimandi, manti ay hinne no a ga cimandi, amma hala nda bora kan n'ay donton,⁴⁵ bora kan di ay mo di bora kan n'ay donton.⁴⁶ Ay ka no andungna sanda kaari, kan ga nan boro kan ga cimandi ay ga ma si goro kubay ra. ⁴⁷ Da boro fo ga hanga ay sanney se, amma a si a gaayi, ay sa ciiti zama ay ka no manti ay ma andungna ciiti se, amma ay ma andungna faaba se.⁴⁸ Boro kan wonji ay ga gan ga ay sanney ta gonda boro kan ga a ciiti kokoranta hanne.⁴⁹ Zama ay mana salan ay bumbo ay baayi bon. Koyne baaba g'ay donton, a n'ay no lordi sanney kan ay hrma go ci bon.⁵⁰ Ay ga bay kan a hini snno ga ti fundi hal abada; yadin hayey kan y ga ci, ay go g'i ci mata kan baaba salan ay se nda, yaadin mo no ay go ga salan.

Chapter 13

¹Hali paska beyto ga to. Yesu garbey kan nga alwato manu kan nga ga a koy baba Irikoy do. A ga a baa mo nga waney kan yan go adunnya ra. A ga ba mongu wonney kaala bananta. ²Ibilisi mo jin ka dan judas iscarriot bina ra sinan i ze nga ma Yesu zamba³ Yesu gabey Irikoy, baba na ayey kulu yecli him ga a kambe ra, a do mo no nga yee. ⁴A tun ga fun nway tablo

do ga koy nga bankarey kaa,⁵ ga taafe fo sambu ka haw hin gaa wodin banda a na hasi dan tassabeeri fo ra a goo no ga talibey cey nyum, ki tusu nda zara kan go canta ga⁶ A kaa Simon bitros do, Bitros ne⁷ Rabbi ni sey aran si ayez din bey sôho ama aran haw carey cey yum no?⁸ abbada, Yesu mo ne se day si ni cey yum ni sinda baa hay do.⁹ Simon bitros ne a se manti ay cey hinne bo ba ay kanbey da ay bonwo.¹⁰ Yesu ne a se boro kan yum mey si laami kaala dey cey yum. yan zama bora hanan.¹¹ Aran kulu hanan ama manti aran kulu. zama Yesu gabey bora kan gaa nga zamba wodin se no.¹² A ne manti i kulu hanna, waato kan Yesu na cey yum ka ban a ni gaa bankaray dan ga koy goro ira gaa ne i se. aran ga bey han kan ay te aran se?¹³ aran go ga ne ay se Rabbi da Alfa woodi wo cimi no aran ci.¹⁴ Da hay woo kan gaa ti Rabbi da jinne Alfa boro na¹⁵ aran cey yum yaadin gaa aran mo wa care cey yum.¹⁶ zama ay na dedandi cebe aran se aran mo mate mato kan ay te aran see. cimi cimi ay ga ci aran se goy ize ma na baa nga jinne bora waala boro kan i donton bisa bora kan na donton?¹⁷ daran gaa hayey din bay aran ya albarkante yan no d'aran gi i te.¹⁸ Ay si ga salam aran kulu se zama ay ga bay borey kan ay suban. Ama ay go ga woodin yan ci no zama hantumey ma kubay. Bora kan go gay gay nwan na nga ce konda sambu ay gaa.¹⁹ Ay go ga wone wo ci aran se soho haala a ga kubay kubay alwaates kan a ga kubay aran ma cimandi kay bay.²⁰ Cimi cimi no ay ga cansey boro kan n'ay kubay ga bora kan n'ay donton kubay. nga mo na bora kan n'ay donton kubay.²¹ waato kan Yesu go ga wodin ci biya butugu, a go mo ga seeda no ga ne . Cimi cimi ay ga ci aran se boro fo aran ra gay zamba.²² Talibey go care guna ka hane kan may ga no a go.²³ Talibey ra a fo bora kan Yesu ga ba gumo go ga hanga zoru a bon, ganda bon no a go tablo bon,²⁴ simon bitros na bora ce ga ne amma. Ma Yesu han iri se may no?²⁵ talibo din go ga hangasu Yesu ganda bon kala a na Yesu han. A ne Rabbi may no bora?²⁶ ga no Yesu tu a se ka ne bora kan ay ga no buro patarmi bora kan ay awaro sufu no a se na judas scariotse sinon ize.²⁷ kan a na muan satan furo judas ra. Wodin banda Yesu ne a se a ya kan ni ga ba ga te ma te wassi.²⁸ Boro kulu mo ma faham han kan bon Yesu go no ga ki a se yaadin²⁹ ira a foyan ga milla kan nga no go ga sundurko noro gayi Yesu go ga ne se amakoy ga dey hankan ngey ga jingaro te da, afo yan ga milla i ne ama hay fo fay fay talakase³⁰ wato kan a na buronwun a fata.³¹ Wato kan judas koy kaal Yesu ne soho i ga boro izo no darza irikoy gatoo nda darza ara.³² Irikoy no darza, a no mo nda darza sahadinda.³³ Zanka kay ney aliwati kayna fo no ay go aran gamera. Aran ga ay ceci danga mate kan ay na ci yahudancey se. non kan ay go ga koy aran si hin ga ka soho ay ga woodin mo ci aran se.³⁴ Ay ga aran no lordi tagui, aran ma ba care danga mate kan ay ga ba aran yadin ga aran hima ga ba care.³⁵ Wodin ga no borey ga bey kan aran wo ay talibi yan no, da aran gonda bakasine care se.³⁶ Bitros ne a se. Rabbi man no ni go koy? Yesu tu a se ka ne: Nan kan ay go ga koy ni si hin ka ay gana sohom, amma ni ga ay gana hanafo.³⁷ Bitros ne a se. Rabbi i fo se ay si hin ka ni gana sohom? ay ga ay fundo no ni se.³⁸ Yesu ne a se. Ni ga ni fundo no ay se? hakika hakika ay ga ci ni se, gorowo gari si ca kan ni ma n'ay ze soro hinza.

Chapter 14

¹ Aran bine ma si hasara, wa cimandi Irikoy ga, aran ma cimandi mo ay ga.² Ay Baba windo ra nongorey bobo gono. Da manti yadin no, don ay na ci aran se zama ay ga koy nongu sola aran se.³ Hal ay koi ga nongo sola aran se ay ga ye ga ka, ay ga aran sanbu mo ay banda, kan ga nan nongo kan ay go, aran mo ma go nodin.⁴ Fonda kan ay ga gana ga koy aran bey.⁵ Toma ne Yeesu se Rabbi iri si bey nan kan ni go koy, mate no iri ga te ga fonda bey? Yeesu ne a se: Ay ga ti fonda, da cimi, da fundi. Bora kulu si ka Baba do da manti ay do harey no bora gana.⁷ Dan aran na ay bey, dan aran ga baba mo bey. Za soho aran bey aran diya mo.⁸ Filibes ne Yeesu se Rabbi: Iri cabe babo, wone ga wasa mo iri se.⁹ Yeesu ne a se: Iri gay care banda, koyne hal soho aran mane ay bey mo filibes? Bora kulu kan di ay bora di babo, mate no ni ga hini ga ne iri cabe babo?¹⁰ Aran si ga imandi no kan ay go Babo ra, da mo kan babo go ay ra? Sanney kan ay go ga aran no si ay bunbo da hina wone taray ra; a gare mo, babo kan go ga funa ay ra nga no go ga goyo te.¹¹ Aran ma cimandi ay ga, ay go babo ra, babo mo go ay ra, wala mo aran ma cimandi ay ga ay bunbo da tegogey sabey se.¹² Cimi ra cimi ra, ay go ga ne aran se, bora kan cimandi ay ga ga goyey kan ay te cine te. Bora ga ba bajine bajine te zama ay go koy Babo do.¹³ Hay kulu kan aran ga njware ay ma ra, ay ga te kan ga nan Izo ra Babo i ma babo darzandi.¹⁴ Da aran na hay fo njware ay mayo ra, ay ga te.¹⁵ Da aran ga ba ay, aran ma ay londiye gayi.¹⁶ Ay mo, ga aduwa babo ga kan ga han aran no conze ko fo kan goro aran banda wati kulu.¹⁷ Biya cimo wana. Andunia izey si hini ga duwa zama i si diya wala i sa bey bumbo da. Amma aran ga bey, zama a ga goro aran banda a ga bara mo aran ga kuna¹⁸ Ay si ran nan mo aran hinne sanda alatumi yan, ay ga ka aran do.¹⁹ A cindi keyna, anduniney se si di ay koyne, amma aran wo ga di ay zama se ay ga funa, aran mo ga bafuney.²⁰ Zamo done mo aran ga faham kan ay ga ay baba ra, da mo kan aran go ay ra, da mo kan ay go aran ra.²¹ Boro kulu kan se ay londiye go kan go gi gayi mo, Boro wone wo ga ba ay, da mo boro kan ga ba ay ay babo ga ba bora din me, ay ga ba mo bora, ay ga ay bon bangandi bora se.²² Yawude kan manti kariote ne Yeesu se: Rabbi, i fo se ni ga ni bon bangandi iri se amma mo manti andunia ya ize se.²³ Yeesu tu, da boro ga ba ay, a ga ay sanno gayi no. Ay babo mo ga ba bora, iri ga ka mo a do iri ga goro mo banda.²⁴ Boro kulu kan si ba ay say saney gayi. sanno kan aran go ga ma manti ay bumbo do no a funu amma babo kan na ay donton wane no.²⁵ Ay na hayey wo ci aran se alwati banda kan ay go ga bafune aran game ra koyne.²⁶ Da wane kulu banda, konzo ka biya hanno kan babo ga sanba ay mayo ra ga aran cawandi hay kulu, ga aran fongandi mo hayey kulu kan ay ci aran se.²⁷ Ay ga fonda aran se lakal kana, ay ga aran no ay lakalkana, ay sanno mate kan andunia ga no da. aran bine ma si hasara a bada, aran ma si hanburu mo.²⁸ Aran ma mate kan ay ci aran se: Ay go koy, ay ga ye ga ka mo aran do. Da aran ga ba ay, aran ga farha zama se ay go koy Baba do, zama baba beri gumo da ay.²⁹ Soho ay ci aran se al ba wone wo ga te kan ga nan aran cimandi wati kan wone wo ga koy ga te.³⁰ Ay si salan tonton koyne, zama

anduninya koyo go ka. Hini kulu si a se ay bon ba afollon.³¹ Amma kan ga nan anduninya ma du ga bey kan ay ga ba baba, ay ga to hine hay kan baba ne ay ma te. Iri ma tun ga dira nongo

Chapter 15

¹Ay no ga ti reyzin nya cimi- cimo ,ay baaba no ga farkwa. ²Reyzin kambe kulu kan si hay a ga patti , a ga kambey kan ga hay hanse kan ga nan a ma hay ize boobo .³Aran ya hannante yan no sanno kan ay ci aran se sabbay se ⁴Wa goro ay ra ay mo ga goro aran ra , mate kan reyzin kambe si hay nga hinne kala nda go reyzin nyanjo ga , yadin mo no aran si hinni kala nda aran goro ay ra .⁵Ay no ga ti reyzin tikisa, aran no ga ti kambey , boro kan ga goro ay ra , ay mo ga goro a ra .Wa hay ize boobo zama da manti ay aran si hinni ga hay kulu te . ⁶Boro kan si goro ay ra a ciya danga reyzin kambe kan i patti ka furu , kan koogu wodin banda borey ma haabu ka koy caatu danjo ra k'a ton. ⁷Nda aran go ay ra ay sanno ga goro aran ra aran ma njwaarey hay kulu kan aran ga ba aran ga duwa mo.⁸Wodin ga no baaba ga dudarza ,aran ma hay ize boobo , aran ma ciya ay talibi yan .⁹Mate kan baaba ba ay ,ay mo ga ba aran .Wa goro ay bakasina ra .¹⁰Nda aran g'ay lordey gaayi aran ga goro ay bakasina ra danga mate kan ay na baaba lordey gaayi ga goro i ra mo ¹¹Ay na haydin ci aran se ay farha ma du ga bara aran ra kan nan aran farha ma to.¹³Ay lordo ne : " Aran ma ba care mate kan ya baaran ".¹²Bakasiney beeri sino kan ga bisa ni ma ni fundo no ni corey se .¹⁴Aran wo ay coro yan no d'aran ga goy nd'ay lordey din kan ay n'aran lordi nda .¹⁵Ay si aran ce bannya yan zama bannya si bay han kan nga koyo go ga te .Ay ne aran se coro yan zama ay na hayey kulu kan ay maa baaba do ci aran se.¹⁶Manti aran no n'ay suubanne ,amma ay nok'aran suubanne k'aran dan. Aran ma koy ka ize boobo yan hay da mo aran izey ma goro .Woone mo kan ga nan hay kulu kan aran ga nwaarey ay mayo ra baaba mo ga no aran se .¹⁷Ay na hayey din lordi kan aran ma ba care¹⁸Da ndunnya wanji aran ,wa bay kan ay no i jini ga wanji hala i ga wanji aran . ¹⁹D'aran ya ndunnya wane no , ndunnya ga ba aran danga nga wane.amma zama aran manti ndunnya wane da mo ay n'aran suubanne ga ka ndunnya ra wodin se a konna aran.²⁰Wa fongu nda sanno kan ay ci aran se: "Bannya si beeri da nga koyo", nd' i n'ay gurzugandi i ga aran mo gurzugay, d'i n'ay sanney ta i g'aran mo waney ta . ²¹I ga hayey din kulu te aran se ay wo sabbay se ., zama i si bora kan n'ay donton bay..²²Nd'ay mana kaa ka salan i se no don i sinda zunubi . Amma sohon , kobay kulu si no i zunubey se .²³Boro kan ga konna ay , ga konna ay baaba . ²⁴Nd'ay mana goyey wo kan boro kulu mana te i game ra don i sinda zunubi ; amma sohon i diyey wodin mana ganji i konna ay i konna ay baabo mo . ²⁵Wone te mo zama i ma sanno tonandi kan i ci tawreta ra ka ne : " I konna ay sabaabu si " .²⁶

²⁷ Aran mo aran mo g'ay seeda zama aran go ay banda za sintina ...

Chapter 16

¹Ay n'a woone Yan ci aran se kan ga nan a ma si ciya Kati Yan hari. ²i ga Aran kaa ngey margey fuwey ra alwati ga kaa Kan bora Kan g'aran wi ga tamaha hala irikoy se no nga go ga goy .³i ga wodin te zama i Man baaba bay , i mana Ay bay mo. ⁴Ay n'a wone yan ci Aran se Kan ga nan wato Kan i ga kaa Aran ma bay kan Ay n'i ci aran se .⁵Ay mana ci Aran se za sintina zama Ay go Aran banda. ⁶soho Ay goono ga Koy bora Kan n'ay donton do . Aran ra boro kulu s'ay ha Man no n'i go koy? ⁷zama se Ay hayey din ci Aran se Aran Biney go bine saray.⁸cimi no Ay ga ci Aran se a ga bisa Aran se zama d'ay mana koygaakwa si kaa Aran do. amma d'ay Koy ay ga donton Aran do. ⁹nga mo Wati Kan a ga kaa a ga ndunnya serti zunubi , da adiltaray da ciiti se. ¹⁰zunubi se zama i si cimandi. ¹¹adiltaray se zama Ay go ga koybaaba do Kan Aran si di Ay koyne .cuite se zama i n'a ndunnya koyo ciiti.¹²Ay gonda hari boobo Kan Ay ga ba ya ci Aran se ,amma soho Aran si hinay.¹³Wati Kan yamarkwa ga kaa nga Kan ga ti cimi biya a g'aran candi ga Koy cimi kulu ra , zama a si Salan nga bon wane ,amma a ga Salan da Hay kulu Kan a maa a g'a kabarandi Aran do hayey Kan ga kaa. ¹⁴A g'ay darzandi,zama a ga sambu wo Kan go Ay do g'aran kabarandi .¹⁵a cindi kayna Aran si di ay , koyne , a cindi kayna wodin banda aran ga di Ay .zama Ay go Koy baaba do. ¹⁶sanney din bon atalibi fo yan go ga Salan Care game ra ,ga ne i fo no wone wo ?¹⁷i go ga ne i fo ga ti woone . "a cindi kayna ?" iri si bay han kan a go ga salan ¹⁸yesu bay kan i ga ba ga nga ha ,ne i se : Aran go care ha wo kan ay ci Aran se bon : a cindi kaina aran ga di ay a cindi kayna Aran si di ay koyne . ¹⁹hakiika hakiika Ay ga ci Aran se : Aran ga he ka mundi dooru ,undunnya mo ga farha , aran ga te bine saray amma aran bine sara ga bare ga te farha wane.²⁰Wati kan wayboro ga hayzaney a ga te bine saray , zama a awato mana to .amma Wati Kan a n'izo hay a si conçu da taabo koyne zama farha sabbay se ²¹.zama a n'ize hay ndunnya ra. aran mo soho aran go bine saray ra , amma Ay ga ye ga di aran Aran biney mo ga farha . boro kulu mo si hin ga aran farha kom .²²jirbey din ra Aran si ye g'ay ha hay fo koyne . hakiika hakiika ay ga ci aran se :hay kulu Kan Aran ga baaba nwaaray a g'aran no'nda Ay maa ra . ²³hal ho Aran mana Hay kulu ha ay maa ra sa ha Aran ga du aran farha mo ga to. Ay n'a wone yan ci Aran se da misa ²⁴.alwati kaa kan Ay si Salan aran se da misa .amma Ay ga Salan Aran se taaray kwaarayda baaba.²⁵jirbey din ra aran ga ha Ay maa ra , Ay ga ne: Ay si ne ay ga nwaaray Aran se. mp²⁷zama baaba ga ba aran ,zama aran ba Ay da Kan aran cimandi kan ay fun irikoy do. ²⁸Ay fun baaba do ga kaa ndunnya ra , sinon a ga dira ndunnya ra ga Koy baaba do . ²⁶talibey ne a se : gune soho ni go ga Salan taaray kwaaray ni si ga Salan da misa.²⁹soho iri ga bay Kan ni ga Hay kulu bay , ni si laami boro kulu ma ni ha wodin no iri cimandi kan ni fun irikoy do. ³⁰yesu tu i se : soho aran cimandi. alwati go kaa a go bumbo Kan Aran ga Say say boro kulu ga nga bon ceeci ga Koy nga bande gaa ,ga dira g'ay nan ay bonne . ³¹amma manti ay bonne no zama baaba go ay banda.³²Ay n'a hayey din ci aran se zama Aran ma du laakalkanay ay do ndunnya ra ³³Aran ga gurzugay,amma sa te bine gaabi Ay zama ay te zama ndunnya bon.

Chapter 17

¹Wata kan Yesus na haa ye ci a na n ga n gnon zey sanybu berna do ka ne baba saya yo ma ni Izo. Izo si fo hala ni Izo ma ni sifa.² Zaa kan ni na no him haon kulu bon hala a ma fundi no borey kulu ni no a se,³Fundi hala a bada hala nga ma du ka ni bey ni hine han ga ti Irikoy ci na, da bora kan i don ton Yesus Christ. ⁴Ay ga ni siifa n ga dungnara wata kan a na goyo kan talifi a ga kubandi,⁵ soho baba ni ney siifa gna ga bada darza kan ay gonda ni do hala ba nin dungna ga taka.⁶Ay ma ni mouy bangandi andugna borey se kan ni mey no, i ci ya ma wonne yen ni mi no ay se i ma ni sanno ga yi no,I ga bay sohon kan hay kulu kan ni no⁷ fundo, ⁸Zama ay ni ni no ni sanna kan ni no ay se. I na ta i yaar da da ci ni kan ay funu ni da min no mo n ay donton⁹Ay goga aduwa i se ay si ga ay duwa andugna se, amma i se kan ni mey no zama ni waa mey yan mo. ¹⁰Hay kulu kan ga ti ay wanne a ci ya ni wone Hay kulu kan ni wonne mo , a wann na no ay ga si fo no.¹¹ Ay si nin dugna va A man ng wo gon andugnara. Zama ni do no ay funu. Borba hann mannta i ga yi ni ma yara maga kan ni mey. hala ima ci a afo danga iri do nin.¹²Waato kan ay go i banda ay ni gayi ni maa ra kan ni may no. Ay ni gayi ba a fo maa na hala ci da manti si koj izo hala hala hantu may ma kubey. ¹³Sohon ay ga ka ni do ama ay ga ci i se woo nin dugna ra. Hala i ma du ay fa tomante ira¹⁴ Ay na ni sanno no i se nin dugna wangay zama i manti handugna wane yan. Danga mate kan ay man ti n dugna waney.¹⁵ Ay ma ni haa ni mi ka andugna ra, A manna ni mi hala si bora la ley ga,¹⁶ zakan ay manti ndugna wane. Agay ma manti ndugna wane yan no. ¹⁷I hanan di ni ci mo do zahan nin zanno ci mi no.¹⁸Danga ma ti kan ci ne ni nay donton ndunnga ra ay mo nibdontonon.¹⁹ A y may bon no i sa bay se hala ngay no ma ngay bon no da ci mi. ²⁰Ay si ga duwa i hin se an ma borey kulu kan na mey ay ga, i sansanno do have.²¹ Hala iruluma ci ya a fo, danga min da baba, ni go ay ra ay mo ni ra, ay gnoray i ci ri ra hala ndunnya yar da kan ni ne donton.²² Ay ni no darza kan ni no ay se hala i ma ci ya a fo danga iri da ni cine, danga iri da nine iri ciya a fo. ²³Ay i ra ninmo ay ra hala i ma caa fo hanno hala ndunnya ma bay kan ni nay donton. Ka ni ga baray daba ka cinay fonlonka.²⁴Baba borey kan ni nay mo, ay gaba ima du ga di ay darza, won ka ni nay no. Za ni ba ay za andunnya mana sinji.²⁵Baba hana andunnya mani ni bay amma ay wo ay na ni bay bore wo bay kan ni may donton. ²⁶Ay man i ma ni ma bay ay ga te kayne. Hala baka ci na kan ni gonda ay se ma bora ay ira ay ma du ga cia ira.

Chapter 18

¹A banda kan a na hayey ci yesu fatta ga koy cedron gooro banda kan gonda kali kan ra a furo nga dinga talibey.² Judas, mo kan gaa zamba ga nongo din bay zama yesu ga koy noodin waati fo yan dinga talibey.³ Kulu judas da sojey da ngey jine funo yan kan yahuday alfaga beeray da farizi borey kaa noodin da lantana,da fitilla da malfayan.⁴Gaa no yesu kan bay hay kulu kan go ga te maanu gi haa : may no aran go ga ceci ? ⁵ I tu: Yesu nazara bora. yesu tu ise:ay no, judas kan na noyandi go mo sojey banda.⁶A tu i se.Ay no, i ye banda ga kan ganda laabo bon.⁷ A ye gi haa koyne:may no aran go ga haa? i tu a se koyne, yesu nazara bora.⁸Yesu ne i se:ay jine ga ci aran se kan ay no. Hala dey ay no aran go ga ceci wa nan i ma koy.⁹ Woone mo te no hala hantum wo ma kubay: borey kan yan ni mo ay se, baa a fo man deray.¹⁰Gaa no simon butros kan gonda takuba, na candi ga alfaga bero tamo kare gaa hanga nwaaro pati. tamo maa malchus.¹¹ Yesu ne bitros se:ni takuba yeti nga foola ra, ay mana hima ay may baaba gasia han no?¹²Gaa no sojey da ngey captaino da yahudancay sojo beeray na yesu di ka haw.¹³ I konda anne do, kanti caiphe anzura. caiphe wo sargay teeyan alfaga no jiro din. ¹⁴nga mo no ti bora kan ne yahudancey kan a ga hagu boro fo ma bu kunda kulu se.¹⁵Simon bitros na yesu gana da talibi fo koyne. amma talibo dine sargeyey no yan koyo ga bey a fatta ga salam tamo kan go ga fu meyo haggoy se ga bitros dan.¹⁶ Afuro nda Yesu Alfaga beero windora¹⁷Gaa no wey boro tamo kan go ga fu meyo haggoy ne bitros se: manti nin wo boro din talibi fo no? a ne: ay manti a talibi no. ¹⁸ konno da soje beray go ga kay noodin. i na dinji funsu nda turi zama hargu go no gumo i go ga canu. Bitros go i banda mo go kay ga caanu mo.¹⁹Sargay alfaga bero na yesu haa a talibey daa cewandiyano bon.²⁰ Yesu ne a se: waati kulu ay ga salam taray karay borey se, ay ga cewandi mo jingarey ra da batamey ra man kan yahudancey ga margu.ay ma na hay kulu ci tuguray ra.²¹ Ifo se ni ga haa yano wo te ay se? haa borey kan yan maa han kan ay ci. ²²Kan yesu ci yadin soje fo kan go ga kay noodin na kar, ga ne a se: yaa cine no ni ga tu sargay alfaga bero se?²³ Yesu tu a se: Dey na sanni laalo te no ci ay se; amma dey na tu yan hanno te no i fo se ni gay kar?²⁴ Anna na yesu donton hawanta caiphe do kan ti sargay alfaga bero.²⁵Bitros go noodin ginga bon dugandi. I na haa; Manti ni mo a talibi fo no? a zee ga ne: Ba ce fo. ²⁶Sargay teeyan alfaga bero tamo fo kan ti bora kan bitros na hanga pati ne: ay ma na di nin kalo ra a banda?²⁷ Bitros ye ga ze koine kala sahadin da gornwa ca.²⁸i konde yesu caiphe do ciitti batamara. Susubay da hinnay mo. ngay bumbay mana furo ciitti batamara i ma si du ga ngay bon ziibandi, i ma du ga paska nwa. ²⁹ Gaa no pilate fatta gi haa: Tuuma fo dumi no aran gonda alboro wo bon?³⁰ I tu a se: Da alboro manti boro laalo no, iri na noyandi ni se.³¹Pilate ne i se: wa sambu aran bumbay wa ciitti mo aran lordey bon. Yahudancey ne a se: iri lordey si iri no fondo iri ma boro fo ciitti ga wi.³² I ne wone kan ga nan yesu me sanney ma du ga to, waato kan a ga ci buyan kan dumi no nga bu. ³³Gaa no pilate furo ciito batamara ga yesu ce ga haa; nin wo yahudancey bonkonno no?³⁴ Yesu ne a se:ni ga haa yono te ay se ni mo,wala ngey no ne ni ma haa yono te ay se? ³⁵Pilate ne a se:ay wo yahudancey no? ni jamaa da alfaga berey no ka ni noyandi ay se. I fo no ni tee?³⁶Yesu tu ka ne:ay koytara si andunya wo bon. Da yaadin no don ay tamay ga wongu ay se i na si du gay noyandi yahudancey se. cimi no i koytara si andunya wo bon.³⁷ Pilate na haa ni wo bonkoni no?a tu ka ne ni no ci ka ne kan ay wo bonkoni no.woodin se no ay hay. A se no i ka andunya raay ma du ga cimi seeda. Boro kulu kan ti cimi wone kulu ga hangane ay jinda se.³⁸Pilate ne:i fo ti cimi?kan a ci yaadin a fatta ka ne yahudancey. Ay man di taali hari kulu a

gaa .³⁹ Aran nano no ay ma kasize fo tan aran se paska alwato ra. yaadin gaa aran ga ba ay ma yahudancey bonkono no aran se no? ⁴⁰I ye ka kuuwa koyne ka ne: Manti boro wo, amma barabas, barabas wo mo zay no.

Chapter 19

¹Abauda bilatos na Yesu sanbu ga ka da gobu. ²SoJey na karji handam ga te ane bontobey. Ina dake Yesu boco bon, I na koiyi cirey dan agamo. ³I ka a do, i ne a se: Fofu yawu dance bonkono ! Isobey ni o ga kare ngay kanbe. ⁴Abanda, Bilatos ye ga fata koine, a ne borey se woguna ay kanda aran se, kan ga nan aran bey kan ay mane di a tali kulu. Kulu Yesu fata. ⁵Kala Yesu fata, karji bontame da koyi cira mo go a ga. Abanda Bilatos ne i se : albora ne ⁶wate kan alface herey da saje di Yesu. Isobey ga kuwa ga sobey ne wa kanji wa kanji Bilatos ne i se ara bunbo da sanbu ga kani ara bon se mo. Sama ay si ga di a ga tali ba a folon. ⁷Yawudanay tu Bilatos se iri gonda lordi lorodo di n mo diya co ga, a ga hima ga bu kan se a ne nga bon t Irikoy Ize. ⁸wata kan Bilatos ma zanno wo, a ye ga hunbure ga tontone koine. ⁹A furo mo citi fuwa ra, ga ye ga Yesu hu ha hayan taji mo: Man no ni funu? A gar mo Yesu man tu a se ba tuyan fo. ¹⁰Abanda Bilatos ne a se ni si tu ay se no? Ni sinda Bay ray no kan hini go ay se ay mini tan wala ay mini kanji no? ¹¹Yesu tu a se nisinda hini kulu a bon da manti won kan Irikoy nina dine ga Boro kan ne ay no ni se bora gonda zunubi beri. ¹²Tuyan wone ga Bilatos ce ci nga ma tan, amma ya wudance, sobey ga kuwa ne: Doni na albora tan, ni manti kesar coro. Boro kulu kan na nga bon te Bonkoni, kulu si me fo te da kesar ¹³Wati bilatos ma sanney wo a konda Yesu tarey mo a goro nga citinkoja bon nongo kan se i ga ne fada ra .Amma ebranney sano ra gabata ¹⁴Guna ,zaro no kan ra i go ga passeka sola,guru iddu lassabey cine,Bilatos ne yawudancey se:wa guna,aran bonkono ne . ¹⁵I ne wa morandi,wa morandi;wa kanji!Bilatos ne i se ay ga hima ga aran bonkono kanji?alfa berey tu a se ga ne :lri sinda bonkoni kulu da manti Esar ¹⁶Kal Bilatos na Yesu no i se i ma du ga kanji. ¹⁷Kala i na Yesu sanbu,n ga mo fata,nga bumbo mo no na bundu garanta jarre ga koy nongo kan se i ga ne bon kurba nongu kan Ibranney sanno ra i ga ce Golgota. ¹⁸Nodine no i na Yesu kanji da albora hinka fo mo koye,a caraw fo kulu ga ina boro fo dan nga mo Yesu i gamo ra ¹⁹Bilatos mo na hantumi fo te sanda alama ga dake bundi garanta bon.Nodine,i na hantume Yesu nasara bora,yawudance bonkono. ²⁰Yawudance boobo mo na alama dine caw kure nongo kan i na Yesu kanji ga manu koara. Alama dine mo i nahantume yebranney sanno ra, Latine sanno ra,da mo garke sanno ra. ²¹kala, yawudance alfa berey ci Bilatos se ga ne ma si hantume yawudance bonkono amma dey bora kan ne : ay no ga ti yawudance bonkono. ²²Bilatos tu ga ne, wo kan ay hatume ay na hantume ²³Abanda kan sojey na Yesu kanji ga bane, i na ga bangaray sanbu, i ne te mo kanandi ta ci, kanand fo sojey fo kuklu se, da mo a wane koyo. A gar mo koyo din manti tayanta no, za bene kala ganda, i na keyi no a kulu, ²⁴kulu i ne nganda core se iri ma si a toru, amma iri ma dan caca ga di boro kan ga du wa. Wone mo te kan ga nan hantumo sanno wo ma du ga to. I na ay ban kara fey ngay dare game ra, i na ay koyo mo dan caca. ²⁵Sojey na hayey wo te. Yesu n ya co, da nya co weima, clopas wando kan se i ga ne Mariama, da Mariama kan ga ti magdala bora. Wei borey wo go ga key Yesu bundo garanta jaraga. ²⁶Wati kan Yesu na nyo co fonney talibo kan a ga go a jaraga, a ne nya co se woy bora ni Izo no ya. ²⁷Abanda a ne talibo se: guna ni nya noya sahadin, talibo kanda weibora nga windo ra. ²⁸Wodine banda, Yesu kan gs bey kan hayey kulu bane, hantume ma du ga kubey sabey se, ne ay jawu. ²⁹handinda ciney fo kan to da duvant foto go ga gisi. Kulu i na habu kunkunante dan aran ga tonandi nda duvant foto ga sanbu da bundu ga konda a mayo do. ³⁰Kan Yesu da duvant fota han a ne, absne a na bon sumbale a na n ga biya mo yeti. ³¹Abanda yuwadance kan se asibtozaro sola no, kan ga nan mo asibto dini gahame ma si goro bundu garanta bon zama se, asibto gonda isi i na Bilatos koirey kan ga nan ngay ma borey kan yan i kanji ce tussubu, kan ga nan mo igahamey, i mi ika. ³²Kala sojey ka ima sintina bora key tububu, da boro hinkanta mo kan yan i kanji Yesu banda. ³³Kan i ka ga tu Yesu do i di kan i ga wo bu kulu i ma na acey tutubu. ³⁴N da nodine kulu, sojey ra a fo na Yesu cara funn da yaji sahadin da mo kuri n da hari fata ra. ³⁵Bora kan di wone, na seeda no, a seeda mo cimi no. A ga bey kan n ga seedi cimi no, kan ga nan aran mo du ga cimandi. ³⁶Hayey wo te kan ga nan hantumey wo ma du ga kubey: a briyey ra ba a fo no si tutubu. Hantume fo mo ne n ga mo, i ga gune ³⁷bora kan ifunu ga. ³⁸Hayey wo banda , Yusuf kan ga ti arimate bora, za kan Yesu talibi no amma tuguray ra yawudance hanbu kamey se, na Bilatos koise fundo a ma Yesu gahamo care ga konda. Bilatos na no fundo . Yadin no Yusuf ka a na Yesu gahamo jare ga konda mo. ³⁹Nicodeme bumbo Yesu ka, nga wato din cimi no, ka Yesu do. aAkonda ji da turare margante kan tina gasanba n da zangu lasabey. ⁴⁰Yadin ga no, i na Yesu gahamo sanbu, i natura ga fesa banka ray danga , a ga da dugu yan sanda mate kan cina yawudance namo ra i ga gahame fiji da. ⁴¹kulu nango kan i na Yesu kanji kali fo go nodin kalo din ra mo ganda saray taji fo kan i ma na bey ga boro kulu fiji ara jina. ⁴²Kan se hamo dine sole soley zaro no yawudance se, kan se mo sara dine ga manu i na Yesu jisi nodine.

Chapter 20

¹habo zaari sintina mariyama magadaliya bora Koy Sara do susubay za da hiney ,zama kubey kubey goono .kala a di Kan i n'a tondo gunguray ga ka Sara me gaa. ²a zuru ga Koy Simon bitros do nda taalibi fa din Kan yesu ga ba , a ne i se : i n'a rabbi gahamo kaa sara ra .iri si bay nangu kan i n'a dan . ³bitros da taalibi fa din fatta ga Koy Sara do . ⁴ngay boro hinka zuru care banda ,zama taalibi fa din zuru ga nitro Yana ga jini sara do . ⁵kan a nigaw , a di Zara kwaray go ganda laabo bon ,amma a mana furo Sara ra . ⁶Simon bitros Kan kokoro ga kaa furo Sara ra , a di Zara kwara go ganda ga furu . ⁷lin Zara Kan i dan yesu Bono bon , Kan manti wo kan i salle amma kunkunante nangu fo waani. ⁸taalibi fa din Kan jini Sara do nga mo furo .a di , a cimandi mo. ⁹zama i si bay kan yesu hima ga tun ka fun buukoy ra. ¹⁰kala talibey ye ngey kwaara . ¹¹amma mariyama Kan go taaray Sara jeere gaa go ga haray .Kan a go bara ga a nigaw Sara ra ga gune . ¹²kala a di

malayka hinka Kan gonda bankaaray kaaray Yan go ga goro bango Kan i n'a yesu gahamo jisi .a fo go bono do haray a fa cey do harey.¹³i ne a se : waybora i fo se ni go ga haray ? a tu i se Kane zama se i dira'ndey rabbi gahamo Ay si bay nangu Kan i n'a jisi¹⁴a go sanno gaa kala a zagu ga di yesu go kay ,amma a mana baykan yesu no. ¹⁵yesu ne a se : waybora i fo se ni go ga baray ? may no ni go ga ceeci ? a miila a Kan Kali koyo no .a ne se ka ne :rabbi nda nin no dira'nda ci ay se nan Kan ni n'a dan ay ma sambu .¹⁶yesu ne a se : mariyama nga mo zagu a ne a se yahudancey ciina ra "rabbouni "!" danga rabbi noya! ¹⁷yesu ne a se : s'ay ham zama ay mana koy beene baabo do .amma Koy ga ci Ay nya-izey se , ay go koy beene ay baaba do ,d'aran baabo mo , Ay irikoyo nd'aran irikoyo .¹⁸Mariyama magadaliya bora Koy ga ci taalibey se ga ne : nga di rabbi ga deede i se hayey din kulu.¹⁹zaaro din wirikambo ra Kan ga. ti habo zaari sintinngo Kan talibey go du meyey go daabante yahudancey humburu se yesu kaa i bonsoir ra ,a ne i se : laakalkanay ma bara Aran gaa²⁰.Kan a n'a wone ci i se a n'a nga kambey cabe i se nda nga carawo .talibey ma kaani Kan i di yesu rabbi yesu almasihu.²¹yesu je ga ci i se koyne : laakalkanay ma bara Aran gaa danga mate baaba n'ay donton , ay mo g'aran donton. ²²sanney din banda a funsu i gaa , a ne wa ta biya hanna. ²³borey Kan aran g'i zunubey yaafa i ga n'i yaafa , borey Kan aran ma n'i yaafa ml i g'i zunubey laasabu i se.²⁴Tomas Kan se i ga ne taway i Say cindi hinka ra a fo si noodin wato kan yesu kaa i do .²⁵taalibi cindey ne a se : iri di rabbi amma a ne i se nd'ey mana di kambey ga kuusa-izey gurbo ra d'ay man'ay kambey -izo dan kuusey gurbo ra , d'ay man'ay kamba dan carawo gaa , ay si cimandi a bada.²⁶jirbi hakku banda , yesu taalibi ye ga margu windo ra ,Tomas go i banda . yesu kaa ka kay ibindo ra fu meyey go daabante a ne i se : laakalkanay ma bara aran gaa. ²⁷a ne tomas se : kande ni kambey -izo gune Ay kambey ni kamba dan ay carawo gaa ma si goro cimandi Yan Janey ra. amma cimandi.²⁸tomas tu ga ne a se : Ay rabbo da Ay irikoyo, yesu ne a se : ²⁹zama se ni du ni cimandi , albarkante Yan no borey Kan Yan mana di kan yan cimandi !³⁰yesu n'a dambara goy boobo te nga taalibey jine , kan yan si hantumante tira wone ra .³¹amma wone yan go hantumante zama aran ma bay Kan yesu ga ti almasihu ,irikoy izo ; cimandi yan ra mo aran ma du fundi a maa ra.

Chapter 21

¹Hayey banda, Yeesu bangay Koyne taalibey se (Tiberiade) teeko me-ga. Mata kan a bangay i se nda neeya: ²Simon Pierre go borey wo banda. Thomas kan se i ga ne Didyme nda Nathael Kanaana bora, Galili Laabu, nda Zebede izey nda Yeesu taalibi hinka. ³Simon Pierre ne i se: " Ay go ga koy tamyan." Ngey mo ne : " Iri ga koy ni banda." I koy furo hi fo ra ga hanna ga tam amma i mana du hay kulu.⁴Waato kan mo bo, Yeesu go ga koy teeko me amma i mana bay kan Yeesu no. ⁵Yeesu ne i se: "Arwasey, aran gonda hay fo kan ga nwa?" I ne a se: " Iri mana du hay kulu. ⁶Kulu a ne i se: "Wa aran taaro catu hiyo se kambe nwaari, aran ga du hay fo." I te mata kan a ci. Yadin no hamisa baayanjo se, i mana hini ga ngey taarey ka taray.⁷⁸cindey ka hiyo ra zama i mana mooru jabbo (zama kamba kar zangu no nda jabbo.) ⁹Kan i to taray, i di danji kan bon hamisa nda buuru go.¹⁰¹¹A binde siman kaaru ga taaro kan to nda hamisa zangu nda waygu cindi hinza candi ga gisi laabo ra. Ba kan taaro to, a mana kortu.¹²Yeesu ne i se: " Wa ka ga arcika." Boro kulu mana hini ga ne: " May ga ti ni ?" I bay kan Yeesu no.¹³Yeesu maanu, a na buuru sambu a na i no hala nda hamisa. ¹⁴Ce hinzanta ne ya kan Yeesu na nga bon cabe talibey se za a tunu ga funu buukey game ra.¹⁵Waato kan i nwa ga ban, Yeesu ne Siman Bitros se: " Siman, Yonana izo, ni ga ba ay ga bisa wone yan kan si ba ay? A binde tu a se: " Oho Rabbi, ni ga bay kan ay ga ba nin. Yeesu ne a se : " May kurayey kuru ¹⁶A ne a se sorro hinkante: "Siman Yonana izo, ni ga bay? Siman tu a se: " Oho Rabbi, ni ga bay kan ga ba ni". Yeesu ne a se: " Ma ay kurayey kuru."¹⁷A ne a se soro hinzante : "Siman, Yonana izo, ni ga ba ay?" Bitros bina sara nda kan a ne sorro hinzante : " Ni ga ba ay. Kulu a tu a se ga ne : " Rabbi ni ga hay kulu bay, ni ga bay kan ay ga ba nin. Yeesu ne a se: "May kurayey kuru. ¹⁸cimi no ay go no ga ci ni se, waato kan ni go arwoso, ni bon se no ni gabankaaray, ni ga koy nan kan ni ga ba. Amma nda ni zeenu, ni ga ni kambey salle, boro fo no ga ni bankaarayey dan ni se, ni ga koy mo nan kan ni ga ba.¹⁹A na wodin ci ga cabe mata kan Bitros ga Irkoy mayo beerandi nda. Kan a salan yadin cine, a ne : " Ay gana."²⁰Kan Bitros bare ga zagu kala a di talibo kan Yeesu ga ba go no ga ka i do haray, bora kan nwaaro waate maanu ga jeeri Yeesu gandey ga, kan ne: "Rabbi, may ga ti bora kan ga ni noyandi?"²¹Kan a di a Bitros ne Yeesu se:" Boro wo binde Rabbi, ifo no ga te a se? "²²Yeesu ne a se:"Da ay ga ba a ma goro kala ay ma ye ka, wodin ga ni gune? Nin ya ma ay gana." ²³Wodin bon no sanno koy payzey do kan talibi wone si bu. Amma Yeesu wo mana ci Bitros se kan a si bu, a ne nda nga ga ba a ma funa kala nga ma ye ga ka hala wodin ga guna?²⁴Talibo din no na seeda no hayey din bon kan a na i hantum mo. Iri ga bay mo kan a seede y wo cimi no.²⁵Yeesu na hari boobo yan te koyne, da i sobay ga ikulu hantum ga ka care ga, don ay si bay hala andunja ga hini ga tirey kan i ga hantum sambu

Acts

Chapter 1

¹Theophile, ayi salan ay tira sintina ra, harey kulu kan yesu sintin ga te da mo ga cawandi za sintina ga. ²kala hana kan ina sambu bena ra, wato kan a na lordi yan no biya hanna do harey diyawey kan yan a subane yan se. ³A gurzugay yan co banda, a bangay ise bafunante, a na ino mo seeda bobo, a te jirbi weitaci a go ga inga bon cabe diyawey din se, a go ga sobey ga salan ise hari yan kan ga Irkoy koitara guna.⁴Wato kan igo ga margu care banda, Yesu na i lordi ga ne ima si mooru urusalima, amma ima sankan babo te batu, wo kan ay na aran kabaran din da, a ne ise. ⁵Zama Yohana na baptisma te haro do harey, amma aran wo, ne da jirbi manante yan, aran ga du biya hanna ra baptisma.⁶Kala diyawey

margu ina hayan te a se: Rabbi, alwato din ra non ni ga ye ga Israila koitara gorandi? ⁷A tu i se: manti aran wane no aran ma bay zamaney da alwatey kan yan baba dan inga bon daboro ra. ⁸amma aran ga du dabari fo, biya hanna ga ka aran bon, aran ga te mo ay seeda ko yan urusalima ra, da yaudiya labo ra, da samaria labo ra, kal anduniya me. ⁹Wato kan ana wone ci banda, ina sambu wato kan igoga gune, kal bure fo ka ga kome i moize ga. ¹⁰Kan i go ga bena gune, wati kan a go koy, guna boro hinka fo kan gonda bankarey koirey yan bangay ise, Ine galile borey, i fo se aran go ga key ga bena guney? ¹¹Yesu wone, kan isambu ga ka aran game ra, ga koy bena ra, ga ye ga ka alhali fonllonka ra kan aran diya a go koy bene. ¹²kala iye ga ye urusalima, olivier tondidaro, kan go urusalima jarga, jando ga sabanda habufo cine. ¹³Kan i to, i karu da ka beena fuwo ra, nango kan idona ima key; I go ira Bitros, Yohanna, Yakouba, Andraos, Filibos, Toma, Bartalami, Matta, Yakuba, Alfa ise, Siman kan gonda anniya, da Yaude, Yakuba ise. ¹⁴I kulu te affolon sobbey ga koy jiney adoua ra, hal da weiborey, da Mariama, Yesu wane njaco, hal da keyne alborey. ¹⁵Zari wodin yan ra, Bitros tune ga key ceyze alborey gamera, jama kan margu ga sabanda boro zangu da waranka. ¹⁶Bitros ne: ceyze alborey, kal day harey din ma kubey, kan yan biya hanna jine ga kabarandi kan yan fun daouda mayo ra yaude bon kan furo borey kan na Yesu di jine. ¹⁷Ina kabu iri ra, da mo a goronda ba goy follon ka wo ra. ¹⁸Alboro wo, da talo din banando a du fari fo, a kan, a pati inga gahamo bindo ra, gunda ra jiney kulu sey sey. ¹⁹Urusalima borey kulu ga bey harey wo ga, kal nan kan se icina ga ina faro ma dan Hakeldama, kan a ferijo ga ti kuro faro. A gar mo, i na hantume Zaburey ra: a windo ga te konu, da mo kan boru kulu si gororo a ra. Da mo: boro fo ma koy jina da a goyey. ²¹akal day yadin ga, borey din kan yan na iri dum alwato kulu kan iri nda Rabi Yesu goro care banda, ²²za Yohanna Batista ga kala zaro kan ina sambu ga ka iri game ra, i ma du ira afo kan ga hangasiney da iri ga te seeda a bu ga tune yanjo dine bon. ²³Ina boro hinka keyandi: Yusuf kan i ga ce Barsaba, kan gonda maa daka kan se iga ne Yustus, da matiyas. ²⁴Wodin banda, ina addu wone te: Rabi, nin kan borey kulu biney bey, cabe boro hinka wo ra wo- kan ni subane. ²⁵Kan ganana a ma du kanandi goy bajino wo ra da mo diyaw tara wo ra, kan Yaudas furu ga ko'i nga koira. ²⁶Ina maa hinka dan caca, mo caca kan Matiyas bon, kan hangasiney i wei cinde fa ga.

Chapter 2

¹penecoto zaro hane i kulu margu cere bande nongu fo kal kosongu fo funu bena ²ra zanga jaw beri fo wone a ka mo ga windo kan ra igo tonandi. ³dene zanga dangui wone yan bangay, i fay fay ga ka ga gororo i kulu bon a fo fo. ⁴kala i to da biya hanna, i sintin ga salan cine wani yan mate kan biya ni no i ma salam da. ⁵wato din yahudance yan ka ga goray kaine te uruszlima ra. ⁶boro yan kan ga humburu irikoy, kan funu labay kulu kan bena cire ra. kosongo ka ta ga boray zuru ga ka ga i mgo ga mamaki, zama afo kulu go ga ma, i go ga salan a cina ra. ⁷kulu go ga mamaki da dambara, i go ga ne care se, 'nga boray wo manti galili boro yan no?' ⁸mate no iri go ga ma i se iri kulu. a fo fo iri hayray cinay ra? ⁹partes boray n mede boray, da elam boray kan go ga gororo mesopotamim capados boray, jude boray, ¹⁰pont boray asi boray fphrigi boray pamphily boray, masar da liby labo kan go sirene jarga boray da boray kan funu roma yahudan ce yan da boray kan ga ¹¹yahuday addinom gana, larabay da crete boray, mate no iri go ga ma i go ga salan iri cinay ra irikoy mamaki hayay bon. ¹²i kulu go ga dambara, kan i si bay hankan i ga mila, i go ga ne ngay gamara 'i fo no wo ne ga ba ga ne?' ¹³amma borofofom yan go ga don day ga ne 'i to da duvi baka nbano no'. ¹⁴kala bitrus tunu ga nga cabe da i way cindi fa. a na ginde sambu ga salan yakine, 'boray yahudancay, da aran kulu kan go ga goray kaina te urusalima ra, wo bay wone, wo hanga dan ay sanat se. ¹⁵boray wo mana bugu mate kan aran go ga mile da zama zaro guru hinza no. ¹⁶amma wone gati han kan i ci annabi yoel ra 'zari kokorantay ra'. ¹⁷irikoy ne 'ay ga ah biya bembere bassi kulu bon aran ize weyay da aran ize aray ga anabitaray te, ahran furu tagay ga di alama yan, aran dotijay ga du hidiri yan. ¹⁸ay goy teri aruboray da ay goteray weiboray bon ay ga ay biya bembare. ¹⁹iga anabitaray te, ay ga dambara hari yan te bene bena ra da mamaki hari yan ganda labo bon kuri, dangi da dullu tino. ²⁰weina ga bare ga te kubay, hando mo kuri halla rabi zaro ga ka, zari kan ga beri, kan goda daraja. ²¹wati din boro kulu kan na rabbi ma ce ga du faba. ²²izaraila boray wo hangana sanna wone yan se; 'yesu nazaret wona, boro o kan se irikoy na ceda no aran gine, mamaki, dambara hayay, da alama do, aran bindora. mate aran kulu ga bay. ²³boro o kan i noyandi sigiri keyanta bon, da irikoy gine bayan bon, aran kanji, aran na wi boray kan si hamburu irikoy do haray. ²⁴irikoy na tunandi wati kan a na komandi buyan haw yan ra, zama asi hini ga te a ma gayi. ²⁵zama dauda salan a bon ga ne; 'ay ga di rabbi ay gine wati kulu, zama a go ay kambu wanri ay massi pati. ²⁶wodin se ay bina go farahan ra, ay dena mo go ga kekewa, ba ay basso ga bara tama han ra. ²⁷zama ni say fdundo nan bou yan ra, ni nan mo ni hananata na di fumbi. ²⁸ni nay beyandi fundi fonday, ni gay tonondi farahan ni bangayan do haray. ²⁹ay yanizay i ma yarda ayse ay ma ci bonduray ra iri kayo dauda bon kan, a bu i na figi, a sara go iri gamara hala hunkuna iri gama ra, ³⁰kan annabi no se no kan a ga bay no kan irikoy na alkawali te a se da ze yan kan a ga a woney gorandi a wone karga bon. ³¹yesu tunu yan ga funu buyan ra no a ci kan ane i sa nan buyan ra da mo a basso si di fumbi. ³²yesu wodin no irikoy btunandi buyan ra iri kulu ga wodin seda. ³³kan irikoy na tunan di da nga kamba wanri, a ta babo do biya hanna ka ana alkawali te, a na bambere mo mate kan waran go di aran go ga ma mo. ³⁴zama dauda mana karu bene, amma a ne nga bubo; 'rabbi ne ay rabbo se gororo ay kambu wanri. ³⁵hala ay ma ni ibaray ce dake yan hari. ³⁶izaraila windo kulu ma bay da tabatandi yan kan irikoy rabbi da almasifu yesu wone kan aran waran kanji. ³⁷sano kan ima lamba i binay ga gomo, i ne bitrus da yeize cinday se; 'yanizay ifo no iri ga hima ga te?' ³⁸bitrus ne i se; 'wa tubi aran kulu mo ma te baptisma yesu mayo ra aran zunubay yafa yan se aran ga du biya hanna noyan wo. ³⁹zama alkawalo aran wone no, aran izay wane no da wo kulu kan go nongo moro, bayan kulu kan ra iri koyo ga i ce. ⁴⁰Da sanni boobo yan a ni yamar ka seeda i se ka ne: Wa aran bon faaba da zamana siiro wo gaa. ⁴¹Borey kan yan yaada nda a sanney i te i

Chapter 3

se baptisma ,zaro din ra boro zambar hinza cine no tonton marga gaa. ⁴²I goono ga mo ye da han diayey go g'i dondonandi , da markasiney , da buuru ceeri yan , da aduwa ra. ⁴³Humburkumey na boro kulu di , alama boobo , da dambara go ga te diayey do harey. ⁴⁴Borey kulu kan yan cimandi go care banda , hay kulu kan i se i go ga margu, ⁴⁵I goono ga ngey arzakey , da ngey jineyey neera ka fay fay ngey nda care game ra boro kulu nga laamo bon. ⁴⁶zaari kulu mo i goono ga mo ye da bine follon irikoy windo ra , i go ga buuru ceeri mo windey ra ka ngey nwarey nwa care banda , da farha ,da bine follon. ⁴⁷Igoono ga irikoy kuku, i gonda gakuri borey do .Rabbi mo goono ga ton i se borey kan yan du faaba.

Chapter 3

¹Bitros da yohana karum cerebando gingara do gingare lokatchora ra.guru yegga. ²Albora to gono kan hahe da gurmitaray kan i go. jumbu ka gissi zari kulu gingara meyo go han ma i teyo,a ma du ga sargey ha borey kan go furo djingara ra go.a ³lbora wo kan a di bitros da yuhana kan go kay go furo ni ha sarkay.⁴Bitros da mo yohana na mo sinji a go gamis iri guma.a mi guna mo lakal go, ⁵go milla kan a go du hayfo i ⁶go.kala bitros ne;ay sinda noru ay sinda ura amma han kan go ay se ay go no mi se.yesu almasihu magara boa na go, tun go dira.⁷A na di ga tunnandi gambe gnawro ga. sahadinda cey da kanbay key ngey bon ga. ⁸saru yan follon a tun, a sobay ga dira. a furo i banda gingara ra, ga dira, ga sare ga irkoy sifa.⁹bora kulu diya a go ga dira, ga irkoy sifa. ¹⁰I kulu bey kan inga no go ga goro gingara me hanna ga go sargaye ha. kulu i to da dambara da girssi da han kan duwa.¹¹Za kan a si bitros da yahama nan, kunda kunda kulu go ga dambara fourou ga koy i do arey suleymane tanda do. ¹²Wato dan bitros di wodine a ne kunda se: Yairrayla alborey ifo se no aran goono ga dambaranda woodin? Ifo se no aran goono ga mo sinji iri ga? Dan ga dey hala iri ban dalai wala mo iri irikoy ganayana no ka nan iri na hin ka te boro wo ma dira?¹³Ibrahim da isaka nda yakula irikoyo, kan ti iri kayez irikoyo, nga no ka nga tomo yesu beeraudi nga kan aran nooyandi ka wanga bilatos mila nga ma tan. ¹⁴Amma ihamma da ne i maran no barawi fo. ¹⁵Day aran na fundikono wi, kan irikoy tunandi ga fu bukoy game ra iri ya woodin seda han no. ¹⁶Yesu maara imheeri no na bao wo, kan aran go ga di, aran gaa bey mo no gaabi. oho, yesu maa da cimberi kan a ganda yesu ra ngo no ma boo wo no bani taomante aran borey kulu jine.¹⁷Soho binde ,gna isey, ay bay kan janka dary yan ra no oran na woodin te. ¹⁸Amma hayey kan yan irikoy gine ki baarer ci ammayey kulu meye ra, ka ne nga almosihu ga maa taabi, yaadin mo no ka te.¹⁹yaadin ga, wa tubu ka bare, zama irkoy maaran zunubey trudu. hala bani alwati madu kakao ga fun ²⁰rabi do zama ama almasihu yesu donton mo nga kan irkoye waadu aran se.²¹Kan tilas, ama goro beene ra hala hayey kulu yeyan alwwto ma to kan irikoy ma uiine te amabi hanantey meye ra, kan yan go no za da alwaatey. ²²Haakika mesa ne dali irikoy ga amadi to tunandi aranse, aran nga izay ganne ro, danga ay cine, hay kulu kan a ga ci aran se ra.A ²³ga cia mo, baro kulu kan si hangan amabo dine se, i gaa kay halaci parkatak, kaa kaa jama ra.²⁴Anabey kulu mo, za samwila da anabey kan yan na banda gana, hala i me a me kan yan salan, i na jirbey wo baru dede. ²⁵aran ga ti anabey izey da alkawlo wone yan no kan irikoy sanbu iri kaey se kan a ne ibrahim se. ni banda boro do no no ndunnya kundey kulu ga du alhaka. ²⁶Kan irkoy na irga tamo tunandi aran ga no a gine ka dontu, zama a maran albarkandi daran boro fo kulu bare ka fey da nga goy laaley.

Chapter 4

¹I goono ga salan jama se yaadin cine, kal alfagey da Irikoy windo jin funa da saduci boroyan kaa ka kan i bon. ²Kankami go i biney ra , zama Bitros yan goono ga borey dondonandi ka buuyan tunyanjo waazu Yesu maa ra . ³I na diyey di ka dan kasu kala suba ,zama wiciri kambo ban ka to . ⁴Amma boro boobo kan yan maa sanno din n'a cimandi, alborey bayanjo mo kaa ka to sanda boro zanbar gu cine.⁵A suba binde, i koyey da arkusey da asaria dondonandikoy na care margu ursalima ra. ⁶Hanana kan ga ti alfaga beero go noodin, nga nda kayafa, da yohanna, da Iskandari, da alfaga beero dumey kulu. waato kan i na diyey kayandi borey bindo ra. ⁷I n'i ha ka ne: Dabari wofo dumi wala maa wofo no aran na woone wo te d'a?⁸Bitros to da biya hanno. Gaa no a ne i se: Aran wo jama koyey da arkusey, ⁹hunkuna aran gono g'iri guna nda goy hanno kan iri te boro zanaykom fo se, da han kan do mo no bora din du baani. Aran boro kulu da Israyla jama kulu, aran ma bay kan Yesu ¹⁰Almasihu maa ra, nazara bora kan aran kanji no, kan Irikoy tunandi ka kaa buukoy game ra maa wo ra no boro wo goono ga kay aran jine baanikooni.¹¹Yesu ga ti: tondo kan aran cinakoy donda, kan ciya cinaro bonjo. ¹²A cine fo mo si no kan do faaba go, zama maa fi si no koyne beeno wo cirey kan Irikoy no borey se kan do tilas iri ma du faaba.¹³Waato kan i di bitros da yohanna bine-gaabey, i di mo kan boroyan no kan mana caw, talkayan mo no, jama go dambara. I bay mo kan bitrosyan go Yesu banda za don.¹⁴I go ga di mo bora kan du baani go ga kay i banda, i sinda mo hay kulu kan i ga ci.¹⁵Amma waato kan i n'i lordi ka ne i ma fatta yahudancey arkusey marga ra, jama binde saaware ngey da care game ra. ¹⁶I ne: mare no iri ga te borey wo se? Zama hakiika alaama bambata fo te i do kan bangay taray kwaaray urusalima boro kulu se. Iri si hin k'a ze mo. ¹⁷Amma zama baaro wo ma si say-say ka tonron jama game ra, wa nan iri ma kaseeti i ga ka ne i ma si ye ka salan boro kulu se koyne maa wo ra. ¹⁸Ga no i na diyey ce k'i lordi ka ne i ma si salan, wala i ma si dondonandi kulu-kulu Yesu maa ra.¹⁹Amma bitros da yohanna tu ka ne i se: D'a ga saba Irikoy jine iri ma maa aran se ka bisa iri ma maa Irikoy se, kal aran ma sanno dumbu. ²⁰Zama a si du ka te iri ma jan ka dede han kan iri di da han kan iri maa.²¹Waato kan i kaseeti diyey ga ka tonton, i n'i tan, zama i mana du fondo ka du k'i gooji jama sabbay se. Zama boro kulu goono ga Irikoy beerandi han te sabbay se. ²²Zama bora kan bon baani nooyan alaama goyo te ga bisa jiiri waytaaci. ²³Kan i n'i tan, i ye ka koy ngey jama do. I na hayey kulu dede kan alfaga beerey da arkusey ci ngey se. ²⁴Waato kan jama maa, i na ngey jindey tunandi Irikoy gaa da bine follon ka ne:Ya koy beero, nin no na beena nda ganda, da teeku

nda hay kulu kan go i ra mo te. ²⁵Ni biya hanna do mo, ni tamo iri baabo dawda me ra ni ci ka ne: ifo se no ndunnya dumey follo, jamayan mo ga hari laalo miila?Ndunnya bonkooney tun ka kay, mayraykoyey mo na me haw ka gaaba nda Rabbi nda nga Almasihu.)²⁷Zama hanciika hirodus da bilatos buntos margu birno wo ra, ngey nda dumi cindey da israyla jama, ka gaaba nda ni tamo Yesu kan ni dan. ²⁸Zama i ma hayey kulu te kan me ni kamba da ni saawara waadu ka ne ga te. ²⁹Soho mo ya Rabbi, guna i kaseetiyanjo. Ma nan ni bannyey ma ni sanno salar da bine-gaabi kulu. ³⁰Ma ni kambe salle baani nooyan se, hala alaamyar da dambari hariyan ma te mo ni tam hanna Yesu maa ra. ³¹Waato kan i te adduwa, nango kan i bara din zinji. Ikulu to mo da biya hanna, i na Irikoy sanno ci mo da bine-gaabi. ³²Jama kan cimandi ra, i biney d'i miiley yanafollon no. Koyne i ra boro kulu si ne kan jinay kan nga ga dabari ya nga wane no, amma hay kulu kan go i se jama kulu wane no. ³³Dabari bambata no diyey na ngey seeda no nd'a, Rabbi Yesu tunyanjo bon. Gomni bambata mo go ikulu bon. ³⁴I ra mo boro fo kulu mana jan hay fo, zama i me-a-me kan yan gonda batama da windi yan, i go g'i neera, ga kande hayey kan i neera nooro k'a jisi diyey jine. ³⁵Diyey go g'a fay-fay boro fo kulu se, mate kan ga saba nda boro fo kulu laami. ³⁶Boro fo goono kan maa yosi, kan diyey na maa dan barnaba(kan a feerijo ga ti bine gaabi-ize) Lawi boro no, kubrus laabo ra boro. ³⁷A gonda fari kan a neera. A kande neero ka jisi diyey jine.

Chapter 5

¹Alboro fo kan sé igané Ananiyas, da safira a wando, na fari fo neera, ²ga noro jarfa gayi, wando gonda à beyray; Abanda ikandé woka cindi, ina gisi diyey cê jarga. ³Bitros né a sé: Ananiyas, ifo sé sètane nine bina tunandi, hal nanan sé ni ga tari biya hanna sé, hal nime hine ga faro déma noro jara gayi. ⁴Da imana nera no, a nan si goro ni wane wanteray ra no? Wala a nera banda, noro si ni wane taray bo? Mate no ni te ga sijoro wo dumo dan ni bina ra? Manti admize sé no tari, amma Irkoy. ⁵Ananias, hala gama sanney wo, a fune ga kan, fundo dira. ⁶Fure tajay tune, i na sutura, i na jare ga koï, ina fiji. ⁷Guru hinza lasabey bisanté, wando fure ga ka, asinda hankan tē beray. ⁸Bitros salan asé: ci ay sé, hayi wone no aran na faro nēra? oho, a tu ga né, hayi woné wo dayno. ⁹Kulu Bitrosné a sé: maté no aran te ga bonhaw hala aran ma Rabi biya si? guna, borey kan nine kurjo fiji go fuwo meyga, nine mo iga konde nine. ¹⁰Alwati follonka dine ra, a fune ga kan diyawey jiné, fundo fune. Furu tajey, asanbanda ifuranta, na gare buwanté, na jare ga koï, ina fiji mo kurjo jarga. ¹¹Karha béri zunbu marga kulu bon. Halanda mo borey kulu kan yan ma hayey wo. ¹²Diyawey kanbeyra mo, dobo da mamaci hari bobo go ga sobey ga té borey game ra. Ikulu go ga key care ra, Irkoy windo meyo kan sé igané Souleymane wono ga, ¹³boro kulu mo no si ga maney, amma kunda go ga isifa da jinda béri. ¹⁴Borey dimma kan gono ga cimandi Rabio ga, gono ga sobey ga tontone; hal nankansé, ¹⁵hala nankansé igono ga kandé jonte komey fonday ra, gi daké dariyan nankani yan bon, kan ga nan da Bitros ka ga bisa, a biya maa ira afo dabu, ¹⁶nodin Ursalima windanta koirey ga mono jaama sobey ga ka, igo ga kandé jonte komey da borey kan yan biya laley go ga lakaltuney, ikulu mo du baani. ¹⁷Wodin banda, alfaga béro, da borey kulu kan yan go abanda, sanda sadusey satta, itune key, ito da cansé, ¹⁸ina kanbe daké diyawey bon, ini dan kaso kan gati borey kulu wona ra. ¹⁹Amma cino ra, Rabi malayka fo ka gafuwo mayey feri, a ni ka tarey, mo a ne ise: ²⁰wa koï, wu key jingara ra, aran ma borey kabarandi da sanney kan yan ga bafuney woné guna. ²¹Ima woné wo, za susubey i koï furo jingara ra, isobey ga cawandi. Alfa bero da borey kan yan go abanda ka gato koira, ina addino jiné borey cé, Da dottijey kulu kan yan go Israïla izé ra, ini dontone ima koï kasu ga diyawey ceci. ²²Citi dunbe koï, kan ito koira, imane igar abda kasora. Iyé ga yé, ici mo hankan gono. ²³Ici ga né: iri na kaso gar dabanté, da batu kei kan yan go mayey jiné; Amma, kan iri na feri banda, iri mane boro kulu gara ra. ²⁴Kan ima sanney wo, jingara jiné bora, da alfa berey go dey ga mila diyawey ga da mate kan haraka ga ciya jiné. ²⁵Boro fo ka ané isé: guna, alborey kan yan aran dan kasu go jingara ra, igo mo gaborey cawandi. ²⁶Kulu jingara jiné bora, da citi dunbu koï na care gana, i kandé mo murte yan da kurtuney, zaama igo hanburkumey ra borey ma si koï ga ngay catu ga wi. ²⁷Alwati banda kan ikondey adina marga jiné boro berey jiné, alfa bero ni ha sanda ya ²⁸ciné: iri mana aran ganji da himma aran masi cawandi mayo wo ra? Guna mo, aran na Ursalima tonandi da aran cawandijo, aran ga mo, alboro woné kuro aran ma zeri iri bon! ²⁹Bitros da diyawey tu gané: boro may Irkoy sé: abisa borey sé. ³⁰Iri babey Irkoyo na Yesu tunandi ga ka bukay ra, kan aran kanji bundo ga, ga wi. ³¹Irkoy da nga kanba koira, na sanbu gaté koizé da fabako, ga du ka Israïla nop tubi da zunubi yafa. ³²Iri gati hayey wo seedako yan, da mo biya hanna, kan Irkoy na borey kan ga may ase no. ³³Sanney wo ni futandi, iba ngay mi wi. Amma farizé fonda boro fo, ³⁴kan sé igané Gamaliel, asaria dondonandiko beri no kan na caw yan guso té, kan jaama kulu ga sabu, a tunu ga key addino marga jine borey ra, ana lordi no, ima diyawey ka taray alwati kaina. ³⁵Abanda a né isé: Israïla alborey, wa hawgoyda hankan aran gaté boro wané yan sé. ³⁶Zaama, amane gay kan Teudas bangay kan sobey ga nga bon té hay fo, kan mo boro zangu taci lasabey cina no na gana: ina wi, da mo borey kulu kan yan na gana zuru, ibare gate mo yamo. ³⁷Abisa yanjo banda mo, Yawuda galilé bora mo bangay, zaamano kan ina kabuyanjo té, no ana jaama candi ga konda nga sata ra: ahalci nga mo, borey kulu kan na gana mo iseysey. ³⁸Mo soho, ay ga né aran borey wo wa si salu, aran ma fandey ima koï. Hal sijira wo, wal té goyo wo mane fun kala borey do, aga alandaba; ³⁹Amma hal Irkoy do no afunu, aran si hini ga alandaba. Aran masi kafare za ga tangaman da Irkoy. ⁴⁰Ina ngay bon sokone a lasabo ga: mo ina diyawey cé, ini kar da barzu, ini ganji ima salan Yesu mayo bon, iyé gi tan mo. ⁴¹Diyawey na ngay bon candi ga ka adino marga borey jiné, farhan ra da kan ina ngay lasabu boro yan kan hima ga gurzugay yésu mayo sabey sé. ⁴²Da mo wati kulu, isi ga cawandijey nan jingara ra da fuwey ra, ga kabarandi yanté Rabi Yesu Almasifu wané hanna bon.

Chapter 6

¹lokaco din ra talibay go no ga ba ga tonton , grekay sintin ga ibranancay jance . zama i go ga i weiboray kan yan kuruyan bu yayabe fay yan kan ga te zari kulu ra .²i wei cindi hinka na talibay marga ce , ga ne ;' a si biri iri ma sanno nan ga ka ga hawuru fay tablay bon .'³wodin se yinizey wo suban waran gamara boro iye , kan yan ga i ga ceda hanno no , kan yan to da biya hanno da lakal , iri mo ga tinawo dake i bon .⁴iri mo ga koy da gine giri bon noyandi adiwa da baro goyo ga .⁵sawara wone kanu marga se . i suban etiene bora ga kan to da cimi beri da biya hanna , philipe , prochor , nikanor , timon , parneas , nicolas kan funu antiche don hahudun adino gane ko no .⁶i ni cabe diyey se kan yan na kamba dake i bon watican i adu wa ise banda .irikoy sanno go day ga bambere ga tonton , talibay bayan wo go gatonton, urusalima ra , boro jama kan funu sargay konay ra sintin ga lalabu cimi bero se .⁸etienne kan to da gomni da hini , go no ga dambari hari yan da mamaki hari yan te jama gamara .⁹boro gurgur yan kan funu yahuday jingara kan se i ga ni bondure koyey, da syrene wonay ,da alexandrin wonay , da yahudance sisil da asi wonay , sintin ga kakaou da .¹⁰amma i si hini ga tagam da hino da biya kan do hare a go no ga salan .¹¹kala i na boro yan day kan ne ;'" iri ma a na sanni kayna wone ci moussa da irikoy ga ."¹²i na jam a , dottijay da atawrata hantum koy lakal tunandi , i gum a bom ga di ga konda yahudancay kiti marga gine .¹³i kande tari sedakoyan kan ne : " woro gono day ga sanni yan ci kan yan ga wongu da nongu hananta wo da kito .¹⁴zama iri ma a go ne kan yesu nazaret borowo , ga nongo op haliki a ga mo aladay kan moussa no iri se barmay .¹⁵watican boray kulu kan yahudancay kiti fuwo ra na mo sinji etienne bon , a monduma ciya is zanga malaika fo wone .

Chapter 7

¹Alfaga beero ne : hayey ya cine no i bara?²Etienne ne. alborey nya izey da baabey, wa hangan ka maa. irkoy draza koyo ibrahim se waato kan a go mesopotamiya laalo ra za a mana gao haran kwara ra a na a se.³Ma fatta ni laalo da ni dumey ra, ka koey laaho kan ay ga cale ni se ra .⁴Gao na a fatta kaldancey laabora ka kao ka gao charran. waato ga a baabo bu yono banda, irkoy kanda ne laabu wone ra, nan kan aran go da gorey.⁵A ma na tubu yan hari no a se a ra, bao sanda ce tocamuyan fo cine. amma irkoy na alkawli sambu a se ka ne nga ga laabo no a se a ma a wane, da dumo kan ga kao a banda wane. wato din mo ibrahim sinda ize jina⁶yao na irkoy ci mo: a banda ga yawtaray goray te mebaraw yan laala ra I gi dan tamtarey moki taalandi jiiri zangu taci. Dumo kan se i ga mey din mo, ay da ciiti. ⁷wodin banda no i ga fun ka kaa ka sududu ay se nanga wo ra.yaadin no irkoy ci .⁸A na ibrahim no danbangu yan sappa mo.yaadin no, kan ibrahime na isaka hay a na dan bangu zaari ahakkanta hane.Isaka na yakuba hay ka dan bangu, yakuba mo na kaayey baaba way cindi hinka hay ki dan bangu.⁹Kaayey baabey mo canse yusufu ga. i na neera baa fa yan se i na kanda misira laabu. ammo irkoy go a banda. ¹⁰Ka faha a gurzuga kulu ra. a na no ga kusi da laakal firawuna jine, ka gati misira laalo koyo, hala a na yusufu dan misira laabo nda nga winda kulu se dahari ko.¹¹Amma harey fo te misiri laabo da ranana laabo kulu ra, kan te kankami banbata, hal iri koyey mana du han kan ga ngey bon nwayandinda¹²Yakula maa i ne ntaasu go misira, a nini kaayey donton saro sintina ¹³Da sara hinkanta alwaato ra no yusufu na nga bon bangandi nga babaysey se. firawuna mo du ka yusufu dumo bay.¹⁴Ga no yusufu donton ka nga baaba yakuba ce, nga da nga du nga dumey kulu, ngey baa wayye cindi gu no. ¹⁵Yakuba mo koy misiri ra. nga bumbo bu nodin, d'iri kayey mo. ¹⁶I kandey sichem laabu ki dan sarayey ra kan ibrahim day da nzzarfu hema izey ga sichen ra.¹⁷Alkawlo kan irikoy te ibrahim se alwaato maan. ¹⁸Alwaato din jama soobay ka tonton ka baa gumo missira ra, Hala bonkooni fo furo missira laabo koytara ra kan si yusufa bay. ¹⁹Bonkono din binde niri dumey hiila kiri kaayey gurzugandi. A ni tilasandi i ma ngey ize attaciriyey furu, zama i ma si du ka funa.²⁰Alwaato din ra no i na musa hay, nga mo zanka kan ga sogo no irikoy jine. I na biiri mo handu hinza nga baaba windo ra. ²¹Waato kan i na furu mo, firawuna ize wandiya di ya ka sambu. ka biiri danga nga bumbo ize.²²I na Musa dondonandi misira bayray kulu a te boro beeri mo nga sanney da nga goyey ra. ²³Amma waato kan a to jiiri waytaaci a ma koy ka nga nya-izey kan ti Israyla izey kunfa furo a bina ra. ²⁴Waato kan a di nga nya-izey ra i goono ga boro fo toonye a furo ka faasa bora kan i goono ga toonye din se ka Misiranca wi. ²⁵A ho hala nga nya-izey ga faham kan Irkoy gi faaba Musa kamba do amma i mana faham.²⁶A wane suba mo a kaa ka Israyla ize fooyan gar kan yan goono ga yanje. Musa ga ba nga mi sasabandi. A ne i se: Ya alborey aran ya care nya-izeyan no. Ifo se no aran gono ga care toonye ? ²⁷Amma bora kan goono ga nga hangasino toonye din na Musa tuti ka ne: May ka ni dan koy da ciitiko iri bon ? ²⁸Wala ni ga ba ni ma ay mo wi mate kan ni na Misiranca wi bi ?²⁹Musa binde zuru sanno din sabbay se. A koy yawtaray Midiyan laabo ra ka goro. Nodin no a na ize hinka hay. ³⁰Waato kan a te jiiri waytaaci noodin malayka fo bangay a se sinayi tondo do ganjo ra danji beele ra gumbi fo ra.³¹Waato kan Musa di a kulu a na danbarandi . A maan zama nga ma guna kala a ma irkoy jinde kan ne: ³²Ay no ga ti ni kaayey irkoyo ibrahim da Isaka nda yakuba Irkoyo. Musa mo jijiri a ma na ta nga ma guna koyne³³Rabi ne a se: Ma ni taamey ka ni cey gaa zama nongo kan ni gono ga kay din nangu hanante no. ³⁴Haakika ay di ay borey kan go Misira laabo ra kankamo ay ma i duayyaney mo. ay zumbu zama ay mi faaba se. Soho binde koy ay ga ni donton Misira laabu.³⁵Musa wo kan i wang'a ka ne a se: may ka ni dan koy da ciitiko iri bon)? nga no irkoy donton koy da faabako Malayka kambe do kan bangay a se gumbo ra. ³⁶Bora din no k'i kaa taray, kan a na dambara hariyan da alaamayan misira da teeku cira ra, da ganjo ra mo jiiri waytaci. ³⁷Nga gati Musa din kan ne Israyla izey se: Irkoy ga annabi fo tunandi aran se aran nya-izey game ra, dan ga ay cine.³⁸Woone ga ti bora kan go jama ra ganjo ra iri kaayey banda nda malayka kan salan d'a sinayi tondo ra banda. A na sanni fundikooney ta mo ka no iri se. ³⁹Amma iri kaayey si ba ngey m'a gana, hal i wang'a ka ngey biney bare ngey ma ye misira do haray. I ne Haruna se: ⁴⁰Ma tooruyan te iri se kan yan ga furo iri jine. Zama Musa wo,bora kan n'iri ka misira laabo ra, iri si bay han kan du a.⁴¹Jirbey din ra mo i na handayze tooru fo te ka

kande tooro se sargay. I go no ga farha ngey kambey goyo se. ⁴²Amma Irikoy bare k'i nooyandi i ma sududu beene marga se, mate kan i hantum annabey tira ra ka ne: Ya israyla dumo, jiiri waytaaci ganjo ra, manti ay se no aran goono ga kande almanyana da sargayyan k'i sarga bo. ⁴³Aran na tooro kan se i ga ne molok hukumo sambu, da ranfan tooru handariya, himandi-himandey kan aran te zama aran ma sombu i se. Ay mo g'aran dagu ka konda aran babila se ya haray. ⁴⁴Iri kaayey gonda seeda hukumo ganjo ra, mate kan Irikoy kan salan Musa se lordi ka ne a m'a te deedando kan a di din bon. Iri kaayey du hukumo din ngey alwaato ra. ⁴⁵I kand'a Yasuwa banda waato kan i na dumi cindey koytaray gwa kan yan Irikoy gaarey iri kaayey jine. Hukumo go no mo kal a ma koy to Dawda jiirbey gaa. Dawda wo du gaakuri Irikoy jine. ⁴⁶A na Irikoy gwaaray mo nga ma du ka nangoray cina Yakuba Irikoyo se. ⁴⁷Amma Suleymanu no ka windo cina a se. ⁴⁸Amma Beeraykoyo si ga goro fuwey ra kan i te da kambey bo, ⁴⁹mate kan annabi ci ka ne: beene ya ay karga no, ganda mo ay ce furkange no. Irikoy ne: Fu woofu dumi no aran ga cina ay se? Walaman ga no ga ti ay fulanzamyan do? ⁵⁰Manti ay kamba no na hayey wo kulu te? ⁵¹Aran bon sandey, aran kan aran biney d'aran hangey mana du danbanguyan, duumi aran goono ga gaaba nda Biya hanna. ⁵²Danga mate kan cine aran kaayey te din, yaadin no aran mo goono ga te. Annabi woofu no kaa kan aran kaayey man'a gurzugandi? Annabey kan yan kande adilitaraykoyo kaayano baaro mo, i n'i wi. ⁵³Soho aran ciya a nooyandikoyan d'a wiikoyan. Aran na tawratu ta kan Irikoy samba malayka kambe ra, amma aran man'a gana. ⁵⁴Waato kan i maa hayey din, sanno n'i biney dooru. I na ngey hinjey kaama a gaa. ⁵⁵Amma Astifanos to da Biya hanna. A na nga moy basu beene, a di Irikoy darza, a di Yeesu mo gono ga kay Irikoy kambe gwaaro gaa. ⁵⁶A ne: guna Ay goono ga di beena feerante da boro Izo kan goono ga kay Irikoy kambe gwaaro gaa. ⁵⁷Gaa no i wurru da jinde beeri ka ngey hangey daabu. I zuru ka kan a bon ce follon. I n'a jindaw birno banda, ⁵⁸k'a catu ka wi da tondiyan. Seedey mo na ngey bankaarayey jisi arwasu fo do kan se i ga ne Sawulu. ⁵⁹Waati kan i go no ga Istifanos catu ka wi da tondiyan, a goono ga Rabbi ce ka ne: ya Rabbi Yeesu m'ay fundo ta. ⁶⁰A gurfa ganda mo ka ce da jinde beeri ka ne: ya Rabbi ma si zunubi woone lasaabu i se. Waato kan a na wodin ci, a kani.

Chapter 8

¹Sawulu wo yadda da Isitifanos wiyaŋo. Zaaro din ra gurzugay bambata tu Almasihu marga gaa kan go urusalima. Borey kulu mo kar ka say-say yahudiya da samariya laabey ra nangu kulu. Kala diyey hinne no cindi. ²Ganakoy mo na Isitifanos fiji baray bambata te a se. ³Amma sawulu goono ga Almasihu marga halaci. A goono ga furo fu ka kaa fu ka alborey da wayborey candi k'i dan kasu. ⁴Borey kan yan say-say din mo koy nangu kulu ka sanno waazu. ⁵Filibos mo koy samaria laabu gallu fo ra ka Almasihu waazo te i se. ⁶Jama mo na filibos sanno kan a ci ngey se din hangan nda bina follon, waato kan i maa, i di mo alaamey kan a goono ga te. ⁷Zama i ra boro boobo kan gonda folloyyan, i folloyey goono ga fatta. I goono ga kaati nda jinde beeri. ⁸Yeenikooni nda laruko boobo mo du baani. Gallo din ra mo borey goono ga farha gumo. ⁹Boro fo goono mo kan maa siman, kan don moodabal-teeko no gallo ra. A ga samariya laabo borey dambarandi, ka nga bon sambu sanda boro beeri. ¹⁰Borey kulu goono ga hangan a se, za ikaynayey ka koy hal ibeerey gaa. I goono ga ne: boro wo ga ti Irikoy gaabo kan se i ga ne beeraykoy. ¹¹I goono ga hangan a se mo, zama za gayyan no a goono g'i dambarandi nda nga moodabalo. ¹²Amma waato kan i cimandi waazo kan filibos goono ga te Irikoy koytara da Yesu Almasihu maa bon, i te i se baptisma, alborey da wayborey. ¹³Siman bumbo mo cimandi. Waato kan i te a se baptisma, a lamba filibos gaa. A goono ga dambara gumo waato kan a di alaamey da dabari goy bambatey kan yan goono ga te. ¹⁴Waato kan diyey kan yan go urusalima maa baaro kan samariya borey na sanno ta mo, i na bitros da yohanna donton i do. ¹⁵Waato kan i to noodin, i na adduwa te borey din se, zama i ma du biya hanna. ¹⁶Zama a mana zumbo i ra boro kulu bon jina, kala day i te i se baptisma hinne Rabbi Yesu maa ra. ¹⁷Gaa no bitrosyan na ngey kambey dake i bon, biya hanno mo zumbu i bon. ¹⁸Waato kan siman di diyey kambey dakeyan gaa no Irikoy na biya hanno no, a na nooru salle diyey se. ¹⁹A ne: way mo no dabaro wo, zama boro kulu kan bon ay ga kambey dake ma du biya hanno. ²⁰Amma bitros ne a se: ni nooro ma halaci ni banda zama ni ho hala ni ga du Irikoy nooyano da nooru. ²¹Ni sinda baa wala fondo kulu muraado wo ra, zama ni bina siino ga saba Irikoy jine. ²²Woodin se ma tuubi ka fun ni izelaalotara di ra ka njwaaray Rabbi gaa, hal hambara a ma ni yaafa nda ni bina miilayanjo wo. ²³Zama ay di kan ni goono ga to da forti, ni go mo izelaalotaray kumsa ra. Gaa nosiman tu ka ne: aranj ma njwaaray ay se Rabbi gaa, zama hayey kan aranj ci ma si kan ay bon, baa a follon. Waato kan i seeda ka Rabbi sanno salan mo, gaa no bitrosyan ye urusalima, ka baaru hanna waazu samaria kawye boobo ra. ²⁴Amma Irikoy malayka salan filibos se ka ne: tun ka koy dande kambe haray, fonda bon kan ga fun urusalima ka koy gaza kan ga gana ganjo ra. ²⁵A tun ka koy mo, guna, boro fo go ga kaa kan ethiyopi boro no, mantaw fo no kan gonda dabari boobo kandata cire, kan ga ti etiyopi wayboro bonkoono. A arzaka kulu go mantawo din kamba ra. Mantawo koy urusalima zama nga ma sududu noodin. ²⁶Waato kan a goono ga koy fu, a go ga goro nga torko ra ka annabi isaya tira caw. ²⁷Biya hanno mo ne filibos se ma maan ka to torka din gaa. ²⁸Filibos mo zuru ka koy a do. kal a maa bora goono ga annabi isaya tira caw a ne: ni goono ga faham da han kan no ni goono ga caw? ²⁹Cawka ne: mate n'ay ga te ka faham, da manti ay du boro fo kan ga cab'ay se? A na filibos njwaaray a ma kaaru ka goro nga jarga. ³⁰Nango kan a goono ga caw Irikoy tira hanna ra neeya: i na candi sanda feeji nya kan i goono ga koy wi, sanda feeji'ze kan go ga dangay mo nga hamni hoseko jine, yaadin cine no a mana nga meyo fiti. ³¹A kaynandiyano ra i n'a cimi ciito ta a gaa. May no g'a banda baaro dede? Zama i n'a fundo kaa ndunnya ra. ³²Mantawo mo tu filibos se ja ne: «ga ni njwaaray, ma ci ay se: annabo wo may sannu no a goono ga te? Nga bumbo no, wala boro fo gaa no a go?» ³³Filibos mo na nga meyo fiti ka sintin Irikoy tira hanna sanno wo gaa ka Yesu waazo te a se. ³⁴I dirawo gaa, kal i to hari fo do. Mantawo ne: guna hari neeya. Ifo no g'ay ganji ni ma te ay se baptisma? Filibos ne: «da ni

ga cimandi da ni bina kulu, a ga hin ka te.»³⁷ A tu ka ne: «ay ga cimandi kan Yesu Almasihu ya Irikoy Izo no.»³⁸ A lordi ka ne i ma torka kayandi. I boro hinka zumbu ka furo haro ra, nga, filibos da mantawo. A te a se baptisma.³⁹ Waato kan i fun haro ra, Rabbi biya na filibos hamay ka kond'a. Mantawo mana ye ka di a, amma a na nga dirawo te da farha.⁴⁰ Amma i di filibos azatos ra. Kan a goono ga bisa noodin, a na baaru hanna waazu kwaarey kulu ra kal a kaa kaysariya kwaara.

Chapter 9

¹Saul. kan a ka ga gar, to da fittina, da kuri mun yan anniya Rabbi Talibé sé, ²koy alfa bero koira, ana ha wassika yan, Damas jingarey sè, kan ga nan cawandi yan tajo wo, da alboro, wala weiboro gono, ima kandey hawantè yan nodin Ursalima. Kan a go fonda bon ga koy, nda a go man damas, saha din saha din, kari fo fun bena ga windanta kulu yulwandi. a fun ga kan ganda labo ra, da a ma jinda fo kan go ga né a sé: Sawul, Sawul, i fo sé ni go ga ay kurtunandi?⁵ A tu ga né: Rabbi, ninno maiy? nda Rabbo né: ay ga ti Yesu kan nigo ga kurtunandi. ⁶A gonda ni sé sandey hala ma du zama yan..... lakaltuney nda gassiyar na di, a né: Rabbi, i fo no ni ga ba ay ma te? nda ⁷Rabbi né a sé: tun key, furo koira ra, nda i ga ci ni sé han kan ni ga hima ga té. Borey kan go ga dum dambara ni di, i go ga ma jinda sé ga bori, amma boro kulu si ga di,⁸Sawulu tun labo ra, da ba kan moyzé go fayranté, asi ga di hay kulu. Ina di kanbe ra, da, ina candi ga gonda Damas. ⁹Agoro jirbi hinza kan asi di, da asi ŋoia, asi han.¹⁰Gar mo, nodin Damaskos, talibi fo gono kan sé igané ananias, fonneyan ra Rabi né asé: Ananias! a tu: Rabi ay né! ¹¹Kala Rabi né asé: tune key, koï kura kan iga cékanba ŋwoiri, ma ceci Yawudiya wane fuwora, boro fo kan ma sawulu, kan fune tars.¹² Zaama a goga aduwa, fonneyan ra mo adi alboro fo kan ma ananias, kan go ga furo, kan na nga kanbey daké abon, kan ga nan ama du ga di. Ananias tu¹³Rabbi, boro bobo na ay kabarandi da taley kulu kan alboro wo té ni wane hannanté kan yan go Ursalima sé. ¹⁴Hini go asé mo nongo, kan a du alfage beray do, boro kulu kan go gani berandi ama haw.¹⁵ Amma Rabi ne a sé: koy, zaama alboro wo goy jiné no kan ay subane, ama du ga konda ay moyo labey jiné, bonkoney jiné, da Israïla izé jiné; ¹⁶Tabi kulu kan a ga di ay mayo sabbey se, aga caba.¹⁷Ananias fatta, wati kan ato fuwora, ana nga kanba dake sawulu bon, ga né: Sawulu, ay cézo, Rabbi Yesu, kan bangay nisé fonda ra kan ni go ga ka, na y dontone ma du gadi, da mo ma du ga to da biya hanno. ¹⁸Alwati follonka dine ra, hay foyan fune moyizé ra ga kanj sandu fandu yan, da mo a go gadi, a tune ga key, ina baptisma te asé mo, ¹⁹Da, alwati banda kan a ŋwoia, a du gabi. Sawulu goro jirbi yan talibey kan yan go Damas do.²⁰Da mo sahadinda , a sobey ga wazu yawudancey jingarey ra gané kan Yesu ga gati Irkoy izo.²¹ Borey kulu kan go ga ma asé, danbara sobey ga idi, kala igo gané: manti boro wo no gono ga gabanda borey kan yan go ga sududu mayo wo sé nodin Ursalima., da mo manti aka né no hala ama ihaw ga kondey alfa berey jiné no? ²²Wodin banda , Sawulu go ga sobey ga du gabi ga tonton, kal nankan sé, ana yawudancey kan yan go Damas labo ra da gorey dan bonhawey ra, a sobey ga cabey isé kan Yesu gati Almasifu. ²³Alwati fo té, yawudancey swarande caré. Ina wi. ²⁴Isawara mo Sawulu ka ga bey a ga. Cini da zari, igo gafuwo mayé batu, ima du ga fundo ka. ²⁵Ama cini fo, talibey na sanbu, gazumandi kalo do harey cilla fo ra. ²⁶Wato kan akoï Ursalima, Sawulu wasi ga koï kubanda jtalibey; amma ikulu to da hanburu kumey asé, isino ga darandi ka n soho talibe no. ²⁷Kulu Barnabas, na sanbu ga konda diyawey do, adedé isé matakan sawulu di Rabbi Yesu Damaskos fonda bon, kan salan asé, da matikan ciimi ra kan sinda sikka a wazu nodin Damasko Yesu mayo ra. ²⁸Aga koï a ga ka ibanda Ursalima ra, da mo Rabbi mayo ra aga salan tabatandi yan tonanté ra. ²⁹Da mo ago ga salan ga sobey ga kakoy da hellenistes; amma borey woné yan go ga ceci, ima fundo ka. ³⁰cezé, bey wodin ga, konda cesarée, inanan mo akoï tarse.³¹Ecclesia go lakaltuney ra, yawudiya labo kulu ra, galilé da samariya, go ga sobey ga gabu ga sobey ga dira Rabbi berandian ra, biya hanna go gi gakasiney, jaama go ga sobey ga tonton. ³²Kan Bitros go gahannanté kulu zuré, azunbu ga ka borey kan yan go da gorey nodin Lidde do. ³³Ana alboro fo gare kan se igane Enée, lébante no, jiri hakkou no a té ago ga kani dari bon. ³⁴Bitros ne a sé: Enée, Yesu Almasifu gini safare, tune key, mine hansé. Kal sahadine atune. ³⁵Borey kulu kan yan go Lidde da Saron diya, ibare ga té Rabbi gane koyan. ³⁶Agono mo Joppe, talibey game ra, weiboro fo kan ma Tabita, kan kan ferijo gati Dorcas: agono ga goy hanno bobo da sargay yan té. ³⁷Alwato din ra a jonté, até gasi. Ina ŋwumey yanwo banda, ina gisi dakabena hu fo ra. ³⁸zaa kan Lidde ga manu Joppé, talibey ma kan Bitros go nodin, na alboro hinkadonton a do. Ima du ga ŋwoirey ama ka wasi- wasi ngay do. ³⁹Bitros tune, ane alborey din gana ga koï mo, wato kan aka gato ŋwoira, i konda daka bena fuwo ra. Weiborey kan yan kuyney bu na dan gamé, igo ga sobey baray, ina alkubey da bankaray cabé asé kan yan Dorcas té wato kan aga igrane ra.⁴⁰Bitros na borey kulu ka taray, a sanbu, ana aduwa té mo; abanda, abaré gahamo do haray, ané: Tabitha, tun kay: ana ngay moyzé feyri, a di Bitros mo, agoro nga bon ga.⁴¹ Bitros na no kanbé, ana keyandi mo. Abanda ana hannanté da weiborey kan yan kurney bu cé ima ka, ana cabé isé mo bafunanté. ⁴²Woné mo Joppé kulu bey aga, boro jaama cimandi mo Rabbi ga.⁴³ Bitros goro nodin Joppé jirbi yan korfo bindi ko fo koïra kan sé igané Simon.

Chapter 10

¹sezare koara ra boro fo gono kan ma kornay , soje beri no sojey kouda kan se i ga ne itali wona ra . ²boro goda irikoy hambukumay ,a ga hamburu irikoy mo ngan da nga koara boray . a ga sargay biobo te jama se a ga aduwa te no irikoy ga kan sinda kay yan . ³guru yaganta haray , idi sikka kulu si bangay fo ra irikoy malaika fo kan furo a koara ga ne ;'konay .a na mo singi aga da hamburukumay ga na 'ifo no rabbi ? 'malaika mo ne asse ;' ni aduway da sargay karu bene irikoy do , ⁵a fongu mo i ga ' sohon ma boroyan samba joppe ma nan saminu kan ti bitrus ma ka . ⁶a go ga goro borofo kan ma saminu , kuru goyteri fo koara , kan wido go teko jarga . ⁷za malaika kan salan asse dira , korneil ninga goyteri hinka ce , da soje fo kan hamburu irikoy sojay kan go asse ra . ⁸kan ana hai kuilu dede i se a ni samba joppe . ⁹zaro dini banda

watikan i go fonda bon i go no ga manu koara mo . bitrus karu garo bon bene guru idanta , ga adua . ¹⁰a ma harey , a ba mo a ma wan . watikan i go ga hina asse , a sintin ga di bangay yan . ¹¹a di bena ferante , da hayi fo zanga dariji beri kan i haw jare taca ga go ga zumbu ga ka ganda labo do haray , ¹²kan ra mo alman ce taki koy kulu da wo yan kan ga noru ganda da bene curo izey . ¹³ginde fo ne asse ; ' tunu bitrus , wi ga wan . ' ¹⁴amma bitrus ne ; ' aa ,rabbi , zama ay mana bay ga hari kulu wan kan ga kazama wala kan zibi . ' ¹⁵kala soro hinkanta ginda ye ga nan a ma nga se , " ¹⁶hari kan irikoy ne hananante no , ma si a guma izibo ' wone te hala soro hinza , kala wodin banda , i na hayiwa sambu bena ra . ¹⁷watikan bitrus si ga bay nga bon ra han kan a ga mile bangay yan kan a du mana bon , nga ne , boray kan koney donton , ka ga kay windo me ga , kan i han kan du ga nongo bey banda . ¹⁸i han da ginde beri da ne no saminu kan i ga ce bitrus go . ¹⁹za kan bitrus go ga mila bangadiwo bon biya hanna ne a se ; ' nga neya boro hinza go ga ni ceci . ²⁰tunu , zumbu , ma koy i bande ma si karahan . zama ay no ni samba . ²¹butrus mo zumbu ga ne boray dini se . ' nga ne ay no aran go ga ceci , ifo no kande aran ? i tu ga ne ; ' korneille , soje beri adali,kan ga humburu irikoy , kan mo iraila jama kulu ga seda hammo no , du kabarandiyar kan funu irikoy do , malaika fo do harey ,a ma kande nin nga windo ra , ga ma ni sanay se . bitrus mo ni dan windo ra , gi no nonkania . susuba ra a tu ga koy i bande . jope yanize fo yan na dum . i sezare zari hinkanta , korneille go gi batu a nin ga haray da coro hannay buruyen . ²⁵watikan nitrus furo , koneille kan kan ka ga koubeini kan a gine ga sombu . ²⁶amma bitrus na tunandi ga ne . ' tunu ay boro boro no , ²⁷a go ga fakaray da bon ,kala a furo ga boro bobo gar i margu . ²⁸a ne i se aran ga bay i gangi yahudance a ma ma corotaray haw da yaw wala a ma furo a koara . . amma irikoy nay cawandi ay ma si adam ize kulu guna i zibo , wala kazamante . hankan se ay ma na du dalili kan gay ganji kan yan . ²⁹soyo kan aran nay ce a go ga aran han dalili kan se aran nay ceci . ³⁰korneille ne , jirbi taki neya . guru wone cine . a go ga aduwa ay windora guru yaganta ga . ³¹kala , nga ne , boro fo da bakare kan ga yanle bangay ay gini . ³²ga ne ; korneille a tu ni aduwa se , irikoy mo fongu ni sargay ga . ³³ma samba jope ga nan simon kan se i ga ne bitrus ma ka , a ga go goro simo kuru goytero koaras teko ne ga . sahadin da ay samba ni , ni bori mo kan ni ka . sohon irikulu go irikoy gine , iri ma du ga ma hankan rabbi nini lordi ni ma ci iri se . ³⁴kala bitrus nin ga me feri ga ne ; ' hakilka ay tabtandi kan irikoy si bara bara te boray gama ra , ³⁵amma aluma kulu ra bora kan ga hanbura ga adilitaray goy te ga kanu a se . ³⁶a na sanno samba izaraila izey se , a go ga lakal kanay kabarandi i se yesu do haray . kan ti bora kulu rabbo . ³⁷aran ga bay hayay kan te jude kulu ra , kan a sintin galili ra , batisma kan yahaya waazu bon . ³⁸waran ga bay mateka irikoy na yesu nazarete bora didi da biya hana da hini , kan dira ga koy nongo ga ka nongu a go ga gomni te , a go ga bani no boray kulu kan go setani hino cire se , zama irikoy go a bande . ³⁹iri seda yan no hayay kulu ka a te yahudancay labo ra . da urusalima ra . ⁴⁰i na budu garan ta kanjiyan do haray . irikoy na tunandi girbi hinzanta ra , a na no fondo mo a m a ma bangay . ⁴¹manti jama kulu se bo amma seda yan kan i suban za gay yan . iri se kan yan wan ga han a bande , kan a tunu bukoy gamara banda . ⁴²Yesu mo niri lordi irina waazu jama a se , ga mo tabatandi kan nga irikoy gorandi a ma ciya kiti ko bafunay da bukoy se . ⁴³anambay kulu ga seda no a bon kan boro kulu kan cimandi a ga ga du a mayo do haray a zunubay yafa yan . ⁴⁴bitrus go hayay wo coyan ga , kala biya hana zumbu boray kulu kan go no ga hangan bon . ⁴⁵yan izay kan gonda dan bongu yan kan na bitrus gana dambara kan irikoy biya hana noyanwo bambare boray kan manti yahudancay bno mo . ⁴⁶zama i go ga ma i go ga salan cine yan ra igo ga irikoy siffa . kala bitrus ne ; ' ⁴⁷i ga hini ga batisma haro wongi boray kan ta biya hanna matekan iri mo na ta ? ' ⁴⁸kala a lordi i mi batisma . rabbi ma ga . wo dini bon i na wanrey a ma goro ngay do jirbi yan .

Chapter 11

¹A go mo, diyey da nya-izey kan yan go yahudiya raa maa baaro kan dumi cindey mo na Irikoy sanno ta. ²Waar, to kan bitros kaa urusalima, ³borey kan yan ga ti danbaguyan do haray wane kakaw da bitros ka ne:ni furo borey kan yan si danbangu do ka nwa i banda. ⁴Amma bitros sintin ka sanno feeri i se za bojo kal a me ka ne: ay go yaffa kwaara ra ka te adduwa. ⁵Jirbi ra mo Irikoy n'ay laakal sambu hal ay di bangayyan. Hay fo sanda zaara bambata cine go ga zumbu kan i go g'a deene taaca gaay. A go ga kaa ka fun beene ka kaa kal ay do. ⁶A binde kan ay guna a ra, ay goono ga laakal dan mo, kal ay di ndunnya alman ce-taaci-koyyan, da ganji hamyan, da ganda fanakayyan, da beene curoyan. ⁷Ay maa jinde fo kan ne ay se:bitros tun ka wi ka nwa. amma ay ne: manti yaadin no, ya Rabbi, ⁸zama han kan ga harram wala ziibikoy mana furo ay me ra baa ce fo. ⁹Amma jinda ye ka fun beene ka tu ay se sorro hinkanta ka ne: han kan Irikoy hanandi,ni ma s'a harramandi. ¹⁰Woodin te hala sorro hinza, gaa no i na kulu candi ka ye d'a beene koyne. ¹¹Kala mo sahadin, boro hinza kan yan i donton, kan yan fun kaysaria, go ga kay windo me gaa nango kan iri go. ¹²Biya hanno mo ci ay se ka ne ay ma koy i banda, ya si sikka mo. Nya-ize iddo wo mo koy ay banda. Iri furo mo bora fuwo ra. ¹³A dede iri se mo mate kan nga di malayka kan go ga kay nga fuwo ra ka ne: ma donton yaffa kwaara ka siman kan se i ga ne bitros ce. ¹⁴Nga no ga ci ni se sanney kan do ni ga du faaba, nin da ni almayaa kulu. ¹⁵Waato kan ay sintin ka salan i se mo, biya hanno zumbu i bon, sanda mate kan ci ne a zumbu iri bon za sintina gaa. ¹⁶Ay mo fongu nda Rabbi sanno,mate kan a ne: hanci yohanna na baptisma te da hari, amma aran ga du biya hanno baptisma. ¹⁷Za kan Irikoy n'i no nooyan kan ga saba nda iri wano jan a n'iri no cine, waato kan iri na Yesu Almasihu cimandi, may ci ay hal ay ma gaaba nda Irikoy? ¹⁸waato kan i maa woodin, jama dangay ka Irikoy beerandi. I ne: yaadin gaa dumi cindey mo se Irikoy na tuubiyar no zama i ma du fundi. ¹⁹Borey kan yan say-say gurzuga sabbay se kan yan tun Istifanos sabbay se din koy hala finiciya, da kubros da antiyos. I siino ga sanno ci boro kulu se kala yahudancey hinne se. ²⁰Amma iri ra boro fooyan, kubros da kayrawa boroyan no, waato kan i to antiyos, i sintin ka salan gareku borey se ka Rabbi yesu baaro waazu i se. ²¹Rabbi kamba mo go i banda. borey marga

bambata no cimandi ka bare Rabbi do.²²I baaro koy ka kan Almasihu marga borey hangey ra kan go urusalima ngey mo na barnaba donton a ma koy kala antiyos.²³Nga mo, waato kan a kaa noodin, a di mo Irikoy gomno, kal a farha. A n'i kulu yaamar ka ne i ma lamba Rabbi gaa da anniya.²⁴Zama barnaba wo boro hanno no, a to da biya hanno da cimbeeri. Jama boobo tonton Rabbi gaa.²⁵A fun noodin ka koy tarsus kwaara ka sawulu ceeci.²⁶Waato kan barnaba di a, a kand'a antiyos. I goono care banda Almasihu marga ra kala jiiri fo ka boro boobo dondonandi. Antiyos ra no i sintin ka ne talibey se Almasihuyan.²⁷Jirbey din ra mo annabi fooyan fun urusalima ka zulli ka koy antiyos.²⁸I ra afo kan se i ga ne agabos tun ka kay ka cabe biya hanno do kan haray bambata ga ba ka te laabey kulu ra. Woodin binde mana te kala kuludiyos zamana ra.²⁹Taalibey mo, boro kulu nga hino bon, na sarti sambu ka ne ngey ga gaakasina samba nya-izey se kan yan goono ga goro yahudiya.³⁰I n'a te mo. I na gaakasina samba arkusey do sawulu nda barnaba kambe ra.

Chapter 12

¹A go mo alwaato din ra, Hirodus kan ga ti laabukoyo na nga kamba salle zama nga ma Almasihu marga boro fooyan gurzugandi.²A na yohanna beere yakuba wi da takuba.³Waato kan a di woodin kaan yahudancey se, a na bitros mo di. (Buru kan sinda dalbu jirbey ra no woodin te.)⁴Waato kan a na di, a na dan kasu. A na dan sooje sata taaci kan ikulu gonda sooje taaci-taaci kambe ra, i m'a batu. Hirodus gonda anniya nga ma bitros ka taray jama se paska banda.⁵I binde goono ga bitros gaay kaso ra, amma Almasihu marga goono ga adduwa te a se Irikoy gaa da anniya.⁶Waato kan hirodus soola nga m'a kaa taray, cino din ra bitros goono ga kani sooje hinka game ra. I n'a haw da sisiri hinka. Batukoy mo kan go meyo gaa goono ga kasu fuwo batu.⁷Guna mo, Rabbi malayka fo bangay a se, annura fo mo na fuwo kaarandi. Malayka na bitros kar carawo ga k'a tunandi. A ne: tun ka kay da waasi. A sisirey kulu mo fun kambey gaa ka kan.⁸Malayka ne a se: ma guddu ga ni taamey mo haw. Yaadin mo no a te. Malayka ne a se: Ma ni kwaayo dan k'ay gana.⁹A fatta mo k'a gana. A mana bay haka han kan te malayka do ya cimi no, amma a ho hala bangayyan no nga di.¹⁰Waato kan i bisa batuko sintina da ihinkanta ga, i to guuru meyo do kan ga guna kwasra gaa, nga mo feeri nga bon se. I fatta ka fondo fo gana. Saahadin-saahadin malayka fay d'a.¹¹Waato kan bitros laakalo ye a gaa, a ne: soho ay bay kan haciika Rabbi no ka nga malayka donton k'ay faaba hirodus kambe ra da yahudancey jama hanganyan kulu gaa.¹²Waato kan a na hayey din lasaabu binde, a koy Maryama kwaara, yohanna kan se i ga ne markos nya no. Noodin no boro boobo margu zama ngey ma te adduwa.¹³Waato kan bitros na windo me kar, wandiyo goy-ize fo kan maa Roda koy ka di boro kan no.¹⁴Amma waato kan a bay kan bitros jinde no, a mana meyo fitti farha sabbay se, amma a bare ka zuru ka koy baaro ci borey se ka ne: Bitros go windo meyo ga ka kay.¹⁵I ne a se: ni bonjo koma! Amma nga wo tabbatandi kan yaadin no. Ngey mo ne: A malayka no.¹⁶Amma bitros soobay ka windo meyo kar. Waato kan i n'a fitti, i di a mo, kal i dambara.¹⁷A na nga kamba sambu ka ne i ma dangay. Waato gaa a ci i se mate kan cine no Rabbi na nga kaa kaso ra nd'a. A ne: Aran ma hayey din ci yakuba da nya-izey se. Gaa no a fatta ka koy nangu fo.¹⁸A ga no, waato kan mo bo, kusuumo bambata te soojay do, hala hankan no bitros ciya.¹⁹Waato kan hirodus n'a ceeci, a mana di a, kal a na batukoy ha. Gaa no a lordi ka ne i m'i wi. Koyo mo tun noodin yahudiya ka zulli kaysaria kwaara ka goro jirbiyan.²⁰A go no, a te binde gumo da tir da zidon borey. Waato kan i hin balatusu kan ga ti koyo kwaara ize, i kaa hirodus do da bine follon. I goono ga laakal kanay ceeci, zama i laabo goono ga du nwaari koyo laabo ra.²¹Zaaro kan i suuban, hirodus na nga koytaray kwaayey dan ka goro karga bon. A goono ga salan borey se.²²Jama mo goono ga kuuwa ka ne: beene koy fo jinde no woone, manti boro wane no.²³Sahaadin-sahaadin Rabbi malayka fo n'a kar, zama a mana Irikoy beerandi. Noonian mo di k'a nwa kal a bu.²⁴Amma Irikoy sanno goono ga say-say ka koy jina.²⁵Waato kan i na ngey saajaw goyo toonandi, barnaba da sawulu ye ka fun urusalima. I kande yohanna kan se i ga ne markos ngey banda.

Chapter 13

¹Antioche, ecclésia ra, goronda annabi da cawandi ko beriyan: Barnabas, Simeon kan sé igané niger, Lucius de cirène, Manahem, kan beri Ridose Tetrak bora banda, da mo saüla.²Alwati banda kan igo ga goy Rabi sé ngay goyey ra, da mo kan i go ga mehawu, biya hanna né: wa Barnabas da Saüla yé ay sé kanbu ga goyo kan maga ay ni cé sabey se.³Kulu, kan imehaw ga aduwa ga bane, ina kanbe daké ibon, ga ini nan iko.⁴Barnabas da Saüla, kan biya hanna no ni dontone, zunbu seleucie, nodine no i za ga koï Chipre gungo ra.⁵Kan i to salamine, ina Irkoy sanno fé yawudance jingarey ra. Yohanna go i se ga ko.⁶Idanga ga bisa gungo kulu ra, kala pafos, ina dobtoko fo gar, annabi tari kome fo kan yawudance no, iga ne a sé Bar-Yesu,⁷kan goro labo jine boro beri fo banda kan se i gane Sergius paüolus, alboro kan gonda fahamey. Boro wané né ima Barnabas da Saüla cé nga sé, abangandi sé mo kan nga ga lami nga ma ma Irkoy sanno.⁸Amma Elimas, dobtoka, zama yadine no gati amayo ferijo, sino ga yadda, a goga céci nga ma hin ga koï woné bare ga ka ciimbero ga.⁹Kulu Saüla, kan i ga cé Bulus, tô da biya hanna, na moyzé sinja ga, ga né mo:¹⁰Alboro kan tô da carmey da darga, Iblis isé, adiltaray ibar, ni si nan hal abada Irkoy fonda keyanta hassar yan?¹¹Soho guna, Irkoy kanba goni bon, ni ga dahna, da mo alwati kaina ni si di waina. Saha dinda kubey zunba bon, a go ga céci, dadabe yan ra, bora yan kan ga candi.¹²Kulu hinikoyo dine, di haya kan ka gagaté, ciimandi, za kan Rabbi sanno farrillé lanba ga.¹³Bulus da nga hangassiney, za ga koï pafos, i koï perge kan go panfilie. Yohanna féy ga funu i ga. Ga bar ga yé Ursalima.¹⁴Nodin perge ina ngay fonda gana, kal i koï ga tô antioche kan go pissidi. Asibto zaro, i koï furo jingara ra. I goro.¹⁵Wato kan ina asariya da annabi caw banda, jingara jiné borey dontone i gaa ga né: njeze alborey, da aran gonda zug yan kan aran ga ba aran ma tonandi borey do, wa salan.¹⁶Bulus tune ga key, ga kanbe dan ga yojé, a né: wa hangane Israïla alborey, da aran kulu kan yan ga Irkoy berandi.¹⁷

Israïla borey koy bero na Iri babey subane. A na borey wo berandi i jirbey kan i te misira labo ra. Da nga kanba hina koyo , a ni katarey.¹⁸ Jiri weitaci lasabey no a té a go ga i nwayandi ganjo ra.¹⁹ Da mo kaana labo ra, Rabi na meray iya halaci, a ni nongorey dan mo iwane wantaray ra.²⁰ Wodin banda, a to jiri zangu taci da weigu dedandi, a ni no zuzu yan kala annabi sumaila ga.²¹ Kulu i ha ima ngay no bonkoni fo, kan ga ti Kis wane izo aro, kan ciya Benjamin almyalo boro, a te jiri weitaci a go ga may,²² abanda ana salei ka a ga, ana Dawuda te isé bonkoni; kan bon ana seeda woné no: Ay du Dawuda, Isaï woné iza aro, bora kan go ay bina ra, kan ga ay bayey kulu tonandi.²³ Dauda duumo ra Irkoy, mate kan a nazajinde te, na Israïla no fabako, kan gati Yesu.²⁴ hala ga ka, Yohanna na tubi baptisma wazu yan te Israïla kunda kulu se.²⁵ Kan Yohanna go ga nga yona banandi, a go gané: ay manti bora kan aran goga mila; amma guna, ay banda ga ka bora kan ay darza manto nankan ay ga tamey feri²⁶ Ay ceyze alborey, Ibrahim duumo ize arey, da aran kan to da lalabu yan Irkoy se, faba baro wo, aran ga no ina dontone.²⁷ Zama borey kan go da gorey Ursalima da ngay jine borey mane Yesu bey, da mo kan ina di, ina annabey sanney kan iga asihti kulu tonandi.²⁸ Ba kan imana hay kulu gar aga kan to ima wi, i ha Bilatos ga ama wi.²⁹ Kal, kan hay kulu kan ihantum abon kulu ina tonandi, banda ina zumandi bunde garanta bon, ga gisi sarey fo ra.³⁰ Amma Irkoy na tunandi ga ka bukey ra.³¹ A te mo zari bobo kan a sobey ga bangay borey borey kan yan na gana za galilé kal Ursalima se, kan yan soho ciya a seedeko yan borey do.³² Da iri mo, iri gono ga aran kabarandi da baru hanna wo kan bon ina zajinde te iri babey se,³³ Irkoy na tonandi iri kan ga ti iwane izé sé, kan anna Yesu tunandi ga kabukey ra, sanda maté kan a go hantumante Zabura surate hinkanta ra: Ni ya ay izo no, ay nine hay hukuna.³⁴ Ana tunandi ga ka bukay ra, hala nan kan sé asi yé ga yé hila ra, wodin no aci, kan ané: ay ga aran no gomni hannanté kan zajindé i té Dawuda sé, gomné wo kan yan tabate.³⁵ Wodine sé nongo fo haray ay ga né ay gané: ni si yadda ni hannanta ma di hassaraw.³⁶ A gar mo, Dawuda, a goy Irkoy sijirey ra banda, a bu , a margane ding babey, da mo a di funbo.³⁷ Amma wo kan Irkoy tunanmdi ga ka bukay ra mane di funbo.³⁸ Wabey yadin ga, ceyzé alborey, kan ngay din do no ina aran kabarandi nda zunubi yafa,³⁹ da mo boro kulu kan cimandi aga bora du fansa yan ga fune hayay kulu kan yan ra Musa lordey mani hin ga aran fansa.⁴⁰ Yadin, wa hawgoy da aran bon hayay kan annabey ci masi ka aran ga.⁴¹ Wu guna, aran dokoray kay, danbara ma aran ma di, aran ma daray, zaama aran zaray ra ay ga goy fo te. Goy fo kan ga aran si ciimandi ba borfo ga dédé aran sé.⁴² Kan Bulus da Barnabas go ga koï, borey kunda na i surandi, ga né hino asipto kan ga ka, ima yé ga salan sannize zeiney bon koïne.⁴³ Kan marga bane yawudance aduwa fuwo ra,yawudance bobo, da proselitey na Bulus da Barnabas gana, ga sobey ga salan isé, ga i zuga, ikoï da jina.⁴⁴ Asipto kan daké wodin ga, jaama baayan kulu kan ga margu ga du ga ma Rabi sanno sé,⁴⁵ kan yawudance di jaama, i to da canse, i go ga hayry din kan bon Bulus go ga salan jancé ga yé ga sobbé.⁴⁶ Amma Bulus da Barnabas go ga salan da ciimi, i go ga né: Agonda mana Irkoy sanno ima wazu aran sé jina baa kan diyan ra, aran go ga kambe banda, aran na aran bon te kan aran si himanda fundi kan si bane. Guna, iri ga baré ga yé borey kan si Irkoy bay do haray.⁴⁷ Zaama ya no Rabi na iri no fondo da, ga né: ay na ni gorondi no, hala ma ciiya kari boray kan yan si Irkoy bay sé, kan ga nan ma konda Irkoy faba labo jare jaré kulu ra.⁴⁸ Wato kan borey kan si Irkoy bay ma woné, ima kani, ina Irkoy sanno sifa. Ibobo kan Irkoy subane fundi hala abada sé, iciimandi.⁴⁹ Irkoy sanno na labo kulu tonandi.⁵⁰ Amma yawudance na weiborey kan yan gonda anniya da bérey borey do dan anni futey ra, hal da alborey kan yan go jiné. Ina lakaltuney dan mo Bulus da Barnabas sé. Kal nan kan sé ini ka koira ra, gi yé koira banda.⁵¹ Amma Bulus da Barnabas na ngay cey kusa kokobé iga, Abanda ikoï Icone koira ra.⁵² Kal talibey to da farhan da Siya Hanno.

Chapter 14

¹ikone koara , bulu da barnabas furo yahudancay jingara ra , i salan alhali fo ra kan yahudu bobo da greku bobo cimandi .²amma yahudancay kan mana cimandi , na boray kan man ti yahudu yan zuga ga i biyay fatuandi yan izey ga .³ba da yadini i gay ikonium ra . i go ga salam da tabatandi yan i go ga kabu rabbi ga . kan go ga seda no a gomno sanno ga . a go ga nan i kambay do haray danbara hari da mamaki hari yan ma te .⁴koara jama fey , jare fo go yahudancay se , jare fa go diyawey se .⁵amma watican boray kan manti yahudance da yahadancay ,te mai fo da jinifunay, i go no ga ka gui kaina ga mo jindaw da tondi ,⁶bitrus da barnabas watican du wodin bayra ,koy ga tugu lykaini ,lystre da derbe koaray ra . da labu windantay ra .⁷i na baru hanna kabarandi nodini yan mo .⁸lystre koara borofa kan cewey bu fo go nodini ga goro fanaka no za a haiyan ,kan mo mana bay ga dira .⁹a go ga hangan bulus go ga salan .. bulus mo na mo singui a ga .¹⁰kan mo adi kan a gonda cimi beri a du ga du bani , a ne guide beri ra ; tunu ga kay ni ceway bon .kalk a tun fitow fo ra ga ga dira .¹¹kan jama di hankan bulus te , na guide sambu bene ga ci lykaoni cina ra ; 'irikoyey borey alamara zumbu iri do harey .¹²i na barnabas ce jupiter , bulus mo merkure , zama iga no go ga kande sanno¹³.jupiter sargakono kan jingara ga koara mayo ga ,kande haw da kelle yan bino mai yo do harey .i ga ba mo , jama bande i ma sargay no .¹⁴diyaway barnabas da bulus kan ma wodini , i nin gay koayey toru , go zuru ga furo jama gamara¹⁵ga guide sambu ga ne ;' ya aran boray wo ifo se aran go ga wone dumo te ? iri bumbo boro yan no aran cine . iri kande aran se baru hanno , iri go ga arn yamar aran ma moru hari yamo wone yan . aran bere irikoy bafunanta ga , kan bena ,labo , teko da hari kulu kan go no a ra taka .¹⁶irikoy wone zamanay kan bissa kulu ra ,na bimay kulu nan i ma ngay bon fonday gana .¹⁷ba kan a ma fonda seda noyan han kan ti nga bon .gomni te yan do harey ,za bene a ga no bene hari alwati albarkanteyan ,ga wanri no da ba yan , ga aran binay mo tonandi da farahan¹⁸.kaina ga gaze i ma si hini gi ganji ima sargay yi ngay se .¹⁹kala yahudanceyan funu anioshe da ikone ka ga du jama , kan i na bulus guindaw da tondi banda , i na candi ga funu koara ra , i ho hala a bu no .²⁰amma watican talibay na windi a tunu ga furo koara ra. a suba a dira a koy derbe ngan da barnabas .²¹wati kan i na

koara dini wazu ga ban , ga du talibi yan , i ye listre ,ikone da antioshe .²²i go ga talibay biyay gabandi ga i yamar i ma koy da gina cimi bero ra . i go no ga ci i se mo kan gurzugay bobo do haray no iri hima ga furo irikoy maira ra .²³i nan ina dottijo yan suban eglisay kulu ra . ka i aduwa ga maihaw banda ,²⁴i ni talfi rabbi ga , kan ga i cimandi . kan i na pisidi taru ga bissa ,²⁵i ka pamphyli ra . i na baro kabarani perge ga i zuba²⁶ .attali . no dini no i furo hi kan ga koy antioshe , no dini no i ni talfi irikoy gomno ga goyo kan i te se .²⁷i ka yan banda i na egliso marga ce , i dede mo hari kulu kan irikoy te i do harey da mate kan a feri dumi cinday se cimi beri fonda .²⁸i goro lokaci kuku da tilibay .

Chapter 15

¹Booroo foo yan kan fuunuuYahudu laabuu kaa gaa yanizew cawandii gaa nee «ii maa ni i dan banguu Mousa aladaa bon ii sii hiinnii gaa duu faabaa. »²Watikan Bulus daa Barnabas key gaa gaaban.dey ii naa sankan sanbuu kan Bulus daa barnabas daa ii gaama a raa booroo foo yan hiimaa gaa koy Urusalima gaa dii diyawey ndaa eklisiyey dottijey sanney diini bon.³Ii gaanaa Pheenikiyaa daa Samaria zamma eklisia nii donton.Ii deede matekan boorey yan kan yan manti yahudu tuubii gaa Yesu taa ii kandee farhan boobo yanizew kuulu see. ⁴Watikan i too Urusalima Diyawey daa dottjey daa eklisia nii kuubey ni. Ngey moo dee ii see haari kuulu kan Irikoy tee ii bandee.⁵Amma booroo foo yan yan don faarisancee yan noo amma sonhon Almasifu gaana koo tan noo tuunuu gaa nee; ⁶«himma gii dan banguu gii tilas ii maa Moussa lordoo gaana»⁷Kakaw banbata tun , Bitros tun ga kay a ne: nya ize aran ga bay kan za gay yan irikoy suban aran game ra kan ga nan da ay meyo dumi cindey ma maa linjila sanno ga cimandi .⁸Irikoy kan ga borey biney bay ni no seeda kan a ni no biya hanna danga iri wano cine .⁹Amana fayanka te ird'ey game ra da kan i ni biney hananandi nda cimibeeri.¹⁰Sohon binde i fo se aran ga irikoy si k'a tinay dake ganakoy bon kan za iri wala iri baabey iri mana hini ga jare. ¹¹Amma iri ga cimandi kan rabbi yesu gomno ra no du faaba danga mate kan ngey bumbey duwa .¹²Borey jama marga kulu dangay ga hangan barnaba da bulos se kan yan i do haray irikoy na dambara haray da alaama yan te duumi cindey game ra .¹³Waato kan i na sanno nan yakuba na sanno sambu ka ne: " Ay nya izey wa hangan ay se. ¹⁴Simon deede mate irikoy jiini ga mo dake duumi cindey gaa ,ga subane duumi fo kan na maa gayi .¹⁵Wodin mo no annabey sanney yadda nda mate kan i na hantum ka ne: " ¹⁶Wodin banda ay ga ye ga kaa, ay ga Dauda hukumo kan kan tunandi ay ga woka yan say say hanse ga i kayandi . ¹⁷Kan ga nan boro cindey ma rabbi ceeci hal nda duumi cindey kan bon i gay mayo , yadin no rabbi ci nga kan ga hayey din toonandi . ¹⁸Kan ga hayey din kulu bay zamaney kulu ra¹⁹Ama, i na haantum i se ga ne i ma mooru tooru ziibey nda ziina, da ²⁰almaney kan jiffa, da kuuri mo. ²¹Za doon zaamana ra borey goono ga Musa teera kan ga ti tawerata waazu kwarrey ra aasibtti kulu Yahudancey diina marga fuwaye ra.²²Diyey da Dottijey, da maarga kulu di kan a ga boori ngey ma suuban borey ra Yahuda kan ga ti Barsabas, da Silas jiine booro yan maarga ra, ga ni doonton Bulos nda Barabas banda Antioche kwaara.²³ I haantum ka ne: "Diiey da Dottijey, da nya izey go ga dumi cindey nya izey fo, kan yan go Antiochi, Syria, da Silisia.²⁴I ri ma kan booryan kan iri maana doonton tun ne iri do ga koy ga aran laakaley tunandi nda cawandi yan kan n'aran fundey kankaam. ²⁵Woodin se iri di kan a ga boori, ²⁶care banda iri na booryan suuban ka doonton ngey nda iri baakoy Barnabas da Bulos aran do.²⁷Abinde iri na Jude nda Silas donton, i ma hari follonkey ci aran se nda gney meyey. ²⁸Zama a kaanu biya hanna se nda iri mo se, iri ma si aran tilansandi nda han kan mana hima nda, ²⁹kan ga ti aran ma mooru hamey kan yan i sarga toorey se, hala nda almaney kan yan i koote wane kurey nda zina, hari yan kan aran hima ga aran bon gaayi i ga. To, Kala han fo.³⁰Ngey mo kan i na marga to baani, i koy Antioche nango i na tira no jama kan margu se. ³¹Kan i na tira caw banda payzey farhan nda gaabandiyan kan a kande i se. ³²Jude nda Silas kan ngey mo Annabi yan no, n'i gaabandi nda yamar yan boobo.³³ Amma Bulos da Barnabas, da boro bobo foyan goro nodin ³⁴Antioche koira- ra, nodin Ina ³⁵Cawandiyan da wazuyan te kan funu Irikoy sanno ra³⁶Jirbiyan banda, Bulos ne Barnabas se: Iri ma ye kurey kulu kan ra iri na Rabi sanno wazu, gadi ceyze, iri ma du gadi mo mate kan ga no i go. ³⁷Barnabas ba mo ingay ma konda ngay banda Yohanna kan se i ga ne Morcos. ³⁸Amma Bulos di kan a ga hagu ngay ma si assambu ngay banda bora kan na ngay nan za pamfilie, da mo kan mana ngay dum i goyo ra.³⁹Kala kakaw berifo tun igame ra kan ni fey boro kullu ko'i nga wani. Da mo Barnabas na Morcos sambu nga bandé ga karu ga furo hiyo ra ga ko'i Chipre wane gungo ra. ⁴⁰Amma Bulos na Silas subane, kan ceysé aduwa ga i talfi Rabi gomno ga i ko'i. ⁴¹Ibisa mo Siri da silici, ga sobey ga Irkoy margay borey gabandi.

Chapter 16

¹Waato kan cine a koye ga to Derbe da Listra, nongo kan taalibi fo goono kan se i ga ne Timotios, kan njionhjo Yahudance woueboro no, Baabo mo Greeku boorono.² Listra nda Iconium boorey goono ga seeda haano no a bonj. ³Bulos baa nga ma konda nga baande; a na saanbu ka dan baangu kuwara Yahudance saabey ganda se, zama i kulu ga beye kan baabo ya greeku booro no.⁴Waati kuuluu kan i biissa koarey raa i gaa lordi noo eklisiyey see maate kan i hiimaa gaa laalabu lordii hantumantaa kan diyawey daa Urusalimaa dottijey noo eklisiyey see. ⁵Eklisiayey moo goo noo gaa duu gaabandiyan ciimi beeri , ii woonee jaamaa baa yan noo goo noo gaa koy daa ginnaa.⁶Bulus daa hangaasiiney kan yan goo noo gaa naa ruu a bandee naa Friijia daa Gallasiya taaru gaa bissa waatikan Biya haana wongiini see ii maa baaru hanna waazu ⁷Asia laaboo raa.Waatikan ii maanu Missia ii kookari ngey maa fuuro Biitina amma Yesu biya ni ingaayii. ⁸Woo dinii see ii gaama Missiya gaa zunbuu Troassu.⁹Ciinoo raa Bulus dii bangandi yan, Makedooniya booroo foo goo noo gaa key noodiiini gaa nee «Aran maa kaa Makedoniya gaa iri gaa .» ¹⁰Zaa Bulus duu bangandi yan noo irii naa sankaa sanbuu irii maa koy Mekadonia zama irii faaham kan Irikoy gaa baa irii maa baaru hanna cii ii see.¹¹Waatikan irii fuuro

hii Troas iri maana key noogu kuulu kaala Samotraus. A subaa iri too Neapolis¹². Iri tuunu noodini gaa koy Filibus kan ti Makedonia koara foo. Koara moo no kan beerin da koarey kuulu laaboo dini ra. Noodini gonja romançe yan kan yan goono ga goro noodini kan se ii laboo mo go ga Israila mey. Iri goroo noodini jirbi yan.¹³ Asipti hanney iri koy koara meyoo gaa iissa keyna foo jarga, iri goo no gaa miile kan aduwa noogu goono noodini. Iri goroo gaa salan weyborey kan yan margu no noodini.¹⁴ Weyboro fo kan maa ga ti Lidia, taafa cirey neerako, Tiatira laabu booro goono ga hangan. Irikoy naa biinaa feeri a ma laakaal yeeti han kan Bulus goono ga cii bon.¹⁵ Waatikan ii naa baptisma ngan daa a win dow boorey, a na wanrey woone tee iri se ; "Da dey aran laasabu kan ay woo Yeesu amana gaayiko noo, aran ma zunbu ay koara .A cabe iri se kan woodini hiiman daa.¹⁶ Hanfo te kan iri goo no ga koy duwawu noogoo do, kala weyboro furtaji fo ka gaa kuban da iri. A gaa kanje sanbu beene ga ne , "Borey woo Irikoy beeroo goyteeri yan no, ii goono gaa faaba fon daa ci." ¹⁸A na woodin te zaati boobo. Bulus futuu gaa bare gaa ne biya laala se "Ay goo no gini lordi Yesu nayoy ra ni maa fatta ara." Sanhan dijm da biya fatta a ra .¹⁹ Waatikan a woney koyey dii kan ii wone mooru du yan fon daa daabu , ii na Bulus da Silas dii gaa kursu gaa kondey haboora hini koyey gine. ²⁰ Watikan mi goono gii ban gan di alkaley giine i ne "Borey woo Yahudançe yan no, i goo no gaa kuusuma boobo dan iri koara ra . ²¹I goo no ga cawandi hari yan kan kiiti ma na iri noo fon doo iri ma ta walla iri ma gaana . ²² Jamaa tuunu Bulus daa Silas bon. Alkaley moo nii koayey tooru ga fon do no i mii karu nda barzu. ²³ Watikan ii nii karuu barzuu mey boobo ii nii caatu kaasso ra. I na kasso gaaroo hauzu koa lordi a mii gaayi a ma boori. ²⁴ Nga mo waatikan a du lordo dini a nii dan kasso gaaroo jina harey ga ni cewey tafar. ²⁵ Ciino farsa bin di Bulus da Silas goo no ga duwawu gaa beytuyan donu Irikoy see casso izsy cindey moo goo no ga hangan. ²⁶ Saadin da laabu gigiryan beeri fo tee kassomfuwo gan da kuulu yon ti, kasso fumeyey kuulu feeri, kasso izey tafaryan kuulu mo feeri . ²⁷ Kasso garoo hawzuko tuunu jirbi, waatikan, a dii kan kassoo fuu meyey kuulu goono feerante , a ningaa takooboo sanbu gaa baa gin ga bon wii, zamma a hoo haala kasso izey kuulu zuru noo. ²⁸ Bulus na gin de beeri sanbu ga ne a se "Ni maa si ni bon marey zamma iri kuulu goo no ." ²⁹ Kasso garoo hawsu koa na kaaru nwaarey gaa furow da waassi, a goo no gaa gigiri han burukumey se . A nin ga bon tan Bulus daa Silas gine. ³⁰ A kaa tarey gaa na ise . "Ay koy yan ifo noo ay himma ga tee ga duu faaba ?" ³¹ Ii nee a se " Ni ma cimman di Yesu ga ninga du faaba nin. da ni win doo". ³² Ii na baaru hamma deede ngan da nga win doo boorey se. ³³ Aa nii sanbu ciinoo dini lokacoo ra gii biyey yuunu, ngey moo naa baptisma saadin da nga din ga win doo borey kuulu. ³⁴ A kon ja Bulus da Silas nga koara gii noo wan ri. A farhangumo ngan da a wone almayalo zamm ii kuulu cimandin Irikoy gaa. ³⁵ Waatikan sussubaa too alkaley sanba ga ne kasso hawzuko se " Aram ma boorey din tan i maa koy ." ³⁶ Kasso garoo hawzu koa na sanney din ni yeera ii se ga ne "Alkaley don ton gaa ne ay se ay ma aran, tan . Sonhon aran maa fatta ga koy laakal kane ra . ³⁷ Amma Bulus nee "Aa, ii na iri karu jamaa ra , Iri kan Romanceyan no , kan, yan, mama taalii kuulu tee, ii na iri caatu kaassomra. Sonhon ingaa iri kaa tarey tugurey raa? ³⁸ Ii ma ka ngey bunboo giri kaa tarey "Kasso garow hawzu koa na sanney woo cii alkaley se. ³⁹ Alkaley moo han buru guumo watikan i maa kan Bulus nda silas romançeyan, no. Ii kaa gii wanrey gaa fattan di ga yey gii wanrey ii ma dira gaa fatta koara ra . Watikan Bulus nda Silas fatta kassoa ra gaa koy lidiya koara ii dii yan izey gii biney gaaban di. Wodini ban da ii fatta koara ra .

Chapter 17

¹ Waato kan i bisa Amphipolie da Apolonie i to Tessalonikey koir a do kan yahudancey jingarey fo go. ² Bulos furo danga mate kan a dona ga te namo do a koy i do asipti zari hinzanta ra a salan dey Irikoy tira bon. ³ A ni fahamandi kan a hima no Krista ma gursugay ga tun buukoy game ra. A ne Yesu kan ay go ga fee ga ti Krista. ⁴ I ra a foyan cindi kan yan cimandi sanno ga yan du tabbate na Bulos da Silas gana da Grekey kokarante yan da weyboro hanna yan jine funo yan da jama. I ra a foyan cimandi sanno ga , i na Bulos da Silas gana da Grekey da beyrey koyni yan. ⁵ Amma yahudance bon sandey kan yan cinse go gi za ka kay na boro lalo yan kan go habo ra sambu ngay banda ga jama margu ga lakkal tuney dan koir a-ra. ⁶ Ga koy jasan fuho ga i ba ngey ma konda Bulos da Silas marga jine. Amma kan i ma na i gare i na jason kangi da nya-ize fo yan koir a citikoyey jine ka kati. Borey kan na Andunya dan cere ra mo kaa ne mo. ⁷ Borey kan Jason kubayni go ga tangame da cesar lordey ga ne kan bonkonni fo go no kan maa Yesu. ⁸ Kan koir a citikoyey maa hayey din i lakkaley tun. ⁹ Jason da nga borey Jukke yono banda i ni tan i ma koy. ¹⁰ Cino din ra Bulos da Silas nya-izey kondey Beree. Kan i to i furo yahudancey jingara ra. ¹¹ Borey wo te boro hanno taray da Thessalonikey zama i na labaro ta da wasi ga bincike zari kulu ga di halo wo kan i go ga ci i se wo cimi no. ¹² A se no ngey boro boobo yadda da mo grec weyboro beri fo yan da alboro fo yan. ¹³ Amma kan thessalonic yahudancey maa kan Butros go ga irikoy labaro fee Beree ikoy ga Borey tusu iga. ¹⁴ sahadin mo nya-izey na Butros sanba teko bon ; amma silas da timoty u goro nodin. ¹⁵ borey kan goga Butros boyi ga kanda kala Athene . Kan ina nan nodin i du a do yamar yan silas da timothéos se kan ga nan za i du dama ima ye a do . ¹⁶ guna no kan Bulos go gi Batu Athénés . A lokko furo cere ra kan a di kan koir a to da toru yan . ¹⁷ ga no i gi ga kosongu yahudancey jingara ra da borey i go ga di alwati kulu Borey Batama ra . ¹⁸ Amma Boro fo yan filosof epicuri Boro yan da stahisi Boro yan margu a ga kulu Boro yan ne : i fo ga ti samey wey? A fo yan no ne : A ga hima koy yew fo yan za maago ga wazu yesu da tun ga fun Bukoy game ra yan . ¹⁹ I na Bulos sanbu ka konda Batama ra ga ne : iri ga hin ga cerwindi yan tega wo boy ? ²⁰ zama ni go ga heri yan kan iri si faham nda ci iri se . A se no iri ga ba iri ma boy han kan ti hayey wey . ²¹ wiza Atheni Borey da ce yawey kan go ga Bafuney nodin si hey kulu ra kala heri taji salan yan da hangan yan . ²² ga mo Butros key Batama Bindo ra ga ne . A ran Athenes Borey ay di kan aran wo addini Boro yan no mate kulu ka no. ²³ zama da Boro na

koyra nesi ga di hayey kan se aran go ga Beytu ay di sargey kan se nangu fo da hantunisa wo: " koyo iri si Bey se". ya din ga ha ya kan se aran go ga Beytu jan ga Bey yan ra nga no ay go ga fee ara se.²⁴koyo kan na Andunya taka da hay kulu kan go ara , za kan nga ka ti Bena da ganda rabbo a si furo jingarey kan kanbeyan cina ra. ²⁵Manti mo hala Adameyze yan kamlie no ga goy a se danga Boro kan sinda hay kulu.Zama nga bunbo no ga fundi no Borey se da fulanzamey da hay kulu.²⁶Boro falla da a na labu kulu te da kundayey kulu kan go labo bon gi lokaco dan di fuwey hirey. ²⁷A se no i hina ga irikoy ceci da wala mo ga ceci duwa mo. Zama a si moru iri a fo kulu .²⁸Zama a ra no iri ga dira , iri ga funa ga batumey mo dan ga mate kan aran beyrey koney ne: zama iri mo a Bondey . ²⁹A se no za kan iri ciya a dunna. iri mana hima iri ma lasabu hala koyo ga hima ura , nzorfo wala tondi kan i jabu adameyze Beyray hayney do.³⁰A se no irikoy mana jan ga Beyray lokaco dan amma a ne adameyze se nan kulu kan i go i ma tubi. ³¹Zama a na zari dan kan a ga ndunnya citi ra Adamey se kan a suban do . Irikoy na Boradin alama no Boro kulu se ga tumandi ga kaa Bukoy game ra.³²Waato kan Atheniya Borey naa Bukoy tun yan , jerrey donda Bulos. Amma jerrey ne : iri ga hangan ni se ma salan iri se hanno fo koyne . fo koyne . ³³woddin Banda Bulos ni nan. ³⁴Amma alboro fo yan koy a banda ga maney hala nda Denys Batama jine funa weyboro fo kan maa Damaris da boro fo yan i banda .

Chapter 18

¹wodin banda bulus funu atena ga koy koranti. ²a na yahudu fo kan ma akila gar no dinini . pont boro no . kan man gay ga funu Roma da nga wonde prisila , zama klaude na yahuday kulu lordi i ma funu roma .i nin ga ban haw i ga .³za kan ngan day kulu goy bumi fo , a goro i do ga goy . tenti te koy yan no .⁴bulu ga salan yahuday jingara ra asibiti kulu . a ga mo yahudu yan da grek yan tabatandi da cimo . ⁵amma watikan silas da timotee ka macedion , a nin ga ban salle sanno hinnne se . a ga seda no yahudancay se kan yesu wo almassifu no. ⁶Kan yahuday sobay ga tangam ga sobay ga wow bulus ninga koayay kokobe ga ne i se ;' waran kuro ma kan aran bon ! i ga hanan a ga . za sonhon i ga koy dumi cinday do .⁷a fatta nodin bon a furo boro fo kan ma justus , boro no kan ga hamburu irikoy . a windo mo go ga nagu jingara ga . ⁸amma jingara jinni funa cimandi rabbi ga nga din ga almayalo kulu . koranti boro bobo mo kan ma bulus se cimandi ngay mo ini batisma mo .⁹rabbi ne bulus se bagandiyar ra cino ra ,;' ma si humburu , amma salan . ma si dangay mo . ¹⁰zamma i go ni bande boro kulu mo si kamba dake ni ga gini maey ,;' salan zamma i gonda jama bobo koaro ra . ¹¹i goro no din jiri fo , i go ga irikoy sanno cawandi koranti boray gamma ra .¹²zamano kan gallion go akayi mai . yahudancay , te mai fo ga tunu ga wongun da bulus , ga koy da kiti fuwo do ga ne ;' ¹³borowo go ga boray zuga i ma mai irikoy se fonda fo kan ga tangam diri kito .¹⁴bulus ga ba giga mai feri kala gallion ne yahudancay se . ' da day adiltaray jan yan fo se no , wala tali lalo fo se no , i ga hangan aran se , matwkan a himma da , ya aran yahudancay . ¹⁵amma da day kakau sanni fo wala ma fo ,wala aran kito bon no , wondin ga aran guna , ay si ba ay ma te kiti ko hayay dini bon .¹⁶a ni garay mo ga ka kiti fuwo ra . ¹⁷ngay mo na sostanos jingara jini funa di ga sobay ga karu kiti fuwo gine , gallio te nga ba si .¹⁸bulus goro lokaci kulu koranti . wodin banda i funu yan izey do ga furu hi kan ga koy suria . ngan da prisila da akuilas . kan nin ga bonwo cabu senkrea zama a na alkawlu sambu . ¹⁹i to afasus kala bulus fonda nga dunkoyey . kan a furu yahudancay jingara ra , a fakaray da yahudancay .²⁰kan yan na wanrey a ma nga gora kukandi . amma amana yarda , ²¹a funu i do ago ga ne , ;'dole ay ma jingaro kan go ka te urusalima i ga ye ga ka aran do da irikoy ga ba . ' kala a koy afasos .²²ka a furu hin kaysaria , a zigi urusalima , kan a na eglizo fo banda a zumbu antiosh . ²³watikan ana lokaci kaina te antiosh , bulus na fonda sambu , ga koy galatia , da phryjia , ga talibay gabandi .²⁴yahudance fo kan ma apolos , alexandria boro . kan ga wani sanni ka mo ga irikoy sani hanrumanta bay ga bori , ka afasos . ²⁵i na cawandi rabbi fonda bon a gon da kokari mo biya ra . a go ga kabarandi ga caeandi tari si hankan ga yesu guna . ²⁶ba kan yahaya batisma no a ga bay . a sintin ga salan kankanmi kulu si yahudancay jingara ra . kan akuila da prisila ma a se i na sambu ngay bande , ga , irikoy samda fahamandi a se matekan a himan da .²⁷kan a ga ba nga ma koy akaiya , yan izey na gabambi , ga hantum talibay se i ma kubaini mate a himan da . wati kan to nodin , irikoy bona ra nalbarka hari boray kan cimandi se . ²⁸zama jama ra da gabi a ga yahudancay tarandi , ga cabe tiray do haray , kan yesu yan almassifu no .

Chapter 19

¹A ka ga to kan Appolos go Korintia laabora, Bulos na kuarra morey kullu windi ka baan ka to Ephesia laabu, nan kan a na taalibi jarey gaare. ²A na i han ka ne: Aran du biya haana alwato kan aran cimandi? I binde tu kane a se; Biya Haano bunbo no iri mana baye ka ma. Iri wo Yohanna batisma no ir du.³Bulos ne i se: "Baptisma fo dumi no i te aran se?" A binde tu ka ne a se: " Yohanna Baptisma wonno." ⁴A binde ga Bulos tu ye ga tu i se: "Boro fo gono Yohanna banda kan se i ga ne Yesu, kan aran hima ka du a batisma."⁵Kan i ma wodin, i kulu ni ngey bon no, i na batisma te i se Yesu Almasihu ra. ⁶Wato kan cine a na nga kamba daake i bonney bon, kala i kulu to da Biya Hanno, da saahan din i sobey ka saalan da cine waani yan, ka Annabi tarrey te. ⁷Borrey kunda to ngey boro wey cindi hinka.⁸Bulos furo jingara ra ga soobey ga salan da hima handu hinka cine. I goono ga furo margane yan jine nan kaakawu yan goono ga te Irkoye koytara maayo ra.⁹Hahudancey kan yan mana cimadi sintin ga gunugunu ka saani yamo yan salan,waato din ga Bulos dira i do ga mooruu nda taalibey. Kulu nda a soobey ga saalan Tyranus laabo ra. ¹⁰Kala jiri hinka cine, haala borey kan yo go Asia laabu, Yahudancey da Grekuey kulu ma Irkoye me saano se.¹¹Irkoye go ga dambara hari yan te Bulos se,¹²jontokomey go ga du baani, daanawuey go ga di, borey go ga haye kulu kan ga a lamba di ga du baani.¹³A ma Yahudance zima yan goono kan yan goono ga goye da Yesu maayo ngey bon naafa ra se. Borey kan yan gonda folleyan ga no i goono ga te. I goono ga ne

"Yesu Almasihu maayo ra Bulos goono ga ne ni ma faata".¹⁴ Boreykan yan goono ga woone te: Ngey ga ti Seva Yahudancey Alfaga beero izey iya no.¹⁵ Folley motu i se ka ne: "Aye ga Yesu baye, aye ga Bulos baye, ama may ga ti aran?"¹⁶ Ama folley laaley kan go bora ra saare ga zimaye di ka gaayi ki kaare. I kulu zuru ka faata gaa konu fuwo ra da marey yan ngey gaahamey ra.¹⁷ Woone borey kulu kan yan ga ti Yahudancey nda Grekku kan yan go Aphese laabo ra ga baye wone ga. I hamburu gumo mo, ama Yesu maayo daarza goono ga ye ga bangey ga toonton.¹⁸ Wodin banda, gaanako boobo goono ga ye ka kaa ka tuubi ka ngey taaley ci kan ngey goono ga te.¹⁹ Borey kulu kan yan gooro ga dobbo teeyan te, kande ngey doobo teeyan tirrey ki toone borey kulu jine. Tirey dima laaabo mo ga to hala n'zarffu taama wueyguu cine.²⁰ Yadin cine no Irkoye me saano gono ga koye da jine da himma.²¹ Sohon kan Bulos na Irkoye baaro fe ka ban, Biya Hanno na sambu ka konda Masedowane da Akkayi laabo ra ga bisa ga koye kala Ursalima, A ne: "Sohon key kan aye too newo, a hima aye ma to Roma ga dii kuwarra."²² Waato din ga Bulos na Timotyos da Erasta kan ga ti taalibi hinka kan yan na ga doonton i ma koye Masedoine, ama nga buunbo goro Asia alwati yan.²³ Alwato din ra no, Ephesia laabo ra, kusuma beeri fo tuun baaru haana kan se i ga ne Foonda di se.²⁴ Booro fo goono kan se i ga ne Dimitrius, kan N'zarfu torru yan na ga soogu i tooru beero kan se i ga ne Diannu se, a ga cine ga kande i se daye koyan.²⁵ A na nga cale goyeterey maargu ka ne i se: "Jaama aran di kan goyo ra iri kulu go ga du iri arzaaka boobo a ra."²⁶ Aran goono ga di aran goono ga ma mo, tun za Aphasos ga koye kala Azia, Bulos wo, goono ga ne, ga boro boobo danrandi ka ne: "Koyey kan borey gono ga te dinga ngey kambey, maanti cimi no, haari mo no kan si boori iri se,²⁷ zama a ga te kan iri kambe gooyo si ye ga te nafa koyne. Wodin baanda booro kulu si ga suududu iri Koyo Diannu tooru fuwo se, a si ye ga te nafa koyne, nga kan se i ga suududu. Za Asia ga koye kala Ndunja kulu ra."²⁸ Kan i maa wone, i kulu kuwa da futeye ka ne: "Aphasey koyo Diannu ya i beeri no,²⁹ kuwara borey kulu lakkaley tun, ikulu zuru ga kaa ga maargu i marganey windi berro ra, nongo kan i na Bulos hangasiney; Gayisu nda Aristatu di ga gaayi wato kan i fun Masedoine.³⁰ Wato kan Bulos ga baa nga ma furo jaama bindo ra, A taalibey na ganji a ma bisa,³¹ Isia soojey jine funo beeri foyan kanga ti Bulos coro yan na boro yan dooton, i ma ne Bulos se a ma si furo jaama ra. Kuwara ra boro jerrey go ga kuwa ka saalan aye fo saabey se.³² A foyan mo goono ga kuwa haye fo se. Zama jaama kulu furo bonhawey ra. Boro kulu si baye hanka ma ga no nga ka.³³ Waato din ga no Yahudancey na Alexandrio candi ka koonda ga kayandi jaama jine. Alexandrio goono ga nga kamba sambu nga ma du ga saalan se.³⁴ Amma waato kan i bey kan Yahudance no, kala i ye ga kuwa ka ne: "Aphasey Dianno ya i beeri no."³⁵ Waato din no soojey albeero du ga i laakaley kanandi. A ne i se: "Aran Aphasos boorey, may no si bey kan aran ya Diannos ibeero suududu yan fuwo battakuwa no, da himando mo kan fun beene ga kan ganda."³⁶ Za dey kan aran daahirandi woone yan ga, aran hima aran ma aran laakaley kaanandi, aran ma si hay kulu te da laakal tunney.³⁷ Zama aran kande boreyan ciiti fuwo do kan manti jingaarey zeeyan, i maana saani yaamo mo kulu sallan iri koyo ga.³⁸ Woodin saabey se, Da Dimitrios gonda kallima yan a te i ga, kala a ma koye citikoye fuwo do, ga koonda ngey kallimey ka toonandi noodin.³⁹ Ama da aran goonda saani fo kan aran ga baa aranma saalan, iri ga hiin ga te margaaney fo ra kan maanti woone wo.⁴⁰ Zama iri ma haagoye iri ma si kaande iri bon ga saani. Foondo fo kulu siino iri se iri ma kuusuma woone te, iri si a maafaro mo baye.⁴¹ Waati kan cine a saalan ka baan, a na boorey kulu saalama.

Chapter 20

¹Alwato kan kusuma ban bulos koy talibey ceeci ka ni yamar kgabandi. ²wodin banda a ni goro baani ka bisa ka koy macedoine kan a go ga koy a gana kwarey ra ka talibey gabandi, wodin banda a koy grecku. ³A te handu hinza noodin; wodin banda yahudancey te me fo a bon kan a go ga sola ga koy siriya labu, amma a suban ga ye macedoni koyne. ⁴Sopater, pyrrhus beree bora -ize Aristarq kan ga ti thessalonikey cimandikoy ihinkanta da gaius derbe bora timoty tychique da trophime asia borey na bulos dum ka koy kala asia. ⁵Amma borey din jini ka dira iri se ka koy kiri batu. Buru kan sinda dalbu bato banda ⁶iri dira filibi kwara. jirbi gu banda iri n'i gar troas kwara. Iri te jirbi iyye nodin. ⁷Habo zari sintina kan iri margu ka buru ceeri, bulos salan talibey se, a ne: zaro kan go ka ra nga ga dira, wodin se a na nga sanno kukandi ka to hala ciino farsimo. ⁸Fitila boobo goono nango kan iri margu beene fu izo ra. ⁹Arwoso kan se i ga ne Eutyckus go flnetro bon. Kan bulos sanno ku kala jirbi na arwoso sambu hala a fun beene fu ize hinzanta bon ga kan ganda; kala i na sambu buko. ¹⁰Amma bulos zumbu ka kani ka sallé a bon k'a sambu nga kambey ra. A ne: wa aran lakaley kanandi, a mana bu a ga funa. ¹¹Wato kan bulos ye beene fu izo ra a na buru ceeri ka kwa. Alwaati kuku banda kan a salan ka ban susubay za da hiney a dira. ¹²I ye da arwoso bafuna farha beeri ra. ¹³Iri na bulos jin hiyo ra ka dira ka koy assos, nodiniri iri sijira iri m'a sambu hiyo ra. Wodin no nga bumbo ga ba, amma a suban nga ma koy ce ga. ¹⁴Wato kan a n'iri gar assos, iri n'a sambu hiyo ra ga koy Mytilene. ¹⁵A wane suba iri dira ga to samos gungo do, jirbi wodin banda iri to millet kwara. ¹⁶Zama se bulos sijira nga ma gana afase kwara, zama a si ba nga ma gey asia ra; a caha nga ma to urusalima pentekote zaro hane da han kan ga hini ka te no. ¹⁷A go millet no kan a boroyan donton afase ka eglisia dotijey ce i ma ka nga do. ¹⁸Wato l ka a do, a ci i se ka ne: aran ga bay za kan ay na ce dan asia ra; gorey kan dumi ay te aran game ra. ¹⁹Ay soboy ga goy rabbi se da bine baano da mudiyan, da taabi boobo yahudancey me hawanwey sabbay se. ²⁰Aran ga bay mo kan ay mana hay kulu tugu aran sekan g'aran nafa, ay mana humburu ay n'aran cawandi jama jine, da aran windey ra mo. ²¹Aran ga bay mate kan ay na yahudancey da greeku borey lakaley candi han ga ti tubiyan ga ka irikoy do, da cimibeeri iri rabbi yesu almasihu do. ²²Sohon binde ay goono ga koy urusulima biya hanna dabaro bon, ba kan ay si bay han ga du ay. ²³Amma biya hanno go g'ay kabarandi kan kwarey kulu ra korfo da taabi go g'ay batu. ²⁴Amma ay si g'ay fundo himandi hay fo hanno, kan ga nan ay ma jan g'ay zura ban goyo ra danga mate kan ay du a rabbi yesu

almasihu do; kan ti irkoy gomno kan ga ti albaharu hanna sedayano.²⁵soho binde ; wa gune aran kulu kan se ay na irikoy koytara waazu ,si ye ga di ay moyduma koyne .²⁶Hunkuna ay ga seeda aran se kan aran ra ba boro fo alhaku si ay bon .
²⁷Zama ay mana hay kulu tugu aran se han kan ga ti irikoy bayo²⁸Wodin sabbay se aran mate lakal d'aran bon ,da mo kuro kan biya hanna talfi aran ga . Aran ma haggoy alwati kan aran go ga irikoy eglisia kuru kan a du da nga bumbo kuro .²⁹ Ay ga bay ay dirawo banda sakali laalo yan ga furo aran game ra kan yan si kuro kuro kamba .³⁰ Ay ga bay mo kan boro yan ga tun aran game ra ka cawandiyan laalo te kan ga taalibey candi ngey banda .³¹ Aran ma bara solante yan . Aran ma fongu mo kan jiri hinza kan ciini da zari ay mana fayda aran cawandiyan ,da mudi yan.³² Sohon ay go g'aran talfi irikoy ga , da sanno ,da gomno ,nga kan ga hin k'aran gabandi k'aran no tubu borey kan yan na ngey bon no a se banda .³³ Ay mana nooru , wura wala bankarey bini boro kulu ga .³⁴ Aran bumbey ga bay kan ay goy nda ay kambey k'ay bon muradu feeri nda da Borey kan yan go ay banda .³⁵ Hay kulu ra ay n'aran no silman kan boro hima ga goy ga du ga hina buuney gakasinay ,da mo aran hima ga fongu yesu sanno kan a ci gaa .a ne:³⁶ Albarka boobo goono noyan ra ka bisa tayan. ³⁷ Kan a na wodin ci ga ban a sombu ga aduwa nda i kulu care banda.i kulu he gumo i sobey ka bulos jinda di k'a ganday.³⁸ i kulu na bine saray cabe zama bulos ci i se ka ne i si nga koyne. Wodin bandai na dum kala hiyo do.

Chapter 21

¹kan iri dira ido, iri furo hiyo, iri mana key key yan kulu té, iri na cos fonda sambu, a suba iri koï Roede koira ra, iri funu nodin, iri koï Patara koira. ²Kan iri na hifo gar a goga sola ga koï Feneci, iri karu ga koï³Wato kan iri to nan kan iri ga chipre gungo funey, iri na nan kanbuwo ga, ga dandi siri harey, iri key keyne Tyr. Zama hiyo ga hima ga jiney beri foyan Zumandi nodin. ⁴Abanda kan iri na talibey gar, Jirbi iye no iri goro nodin. Talibey ne Bulus se, biya do harey, ama si koï Ursalima.⁵Wati kan iri to iri jirbey me. Iri dira, iri koï da iri narima jina. Ikulu da ngay wandé, da ngay izé, na iri dume kala koira fattanta. Wodin banda, iri gurfa teko mé ga, iri aduwa,⁶ abanda kan iri na care goro bani, iri furo hi ga koï, ngay mo bara ga ye fuyan.⁷Iri haro bon narima to nga mé, iri koï za Tyr kala ptolémaïs, iri na ceyzé kan yan gonodin fo, iri goro igame ra zari fo. ⁸Asuba iri dira, iri koï césaré. Iri furo filibos fuwora, kan gati baru hanna wazu ko, kan gati boro iya ra a fo, iri goro a koira. ⁹A gonda izé way taci, kan mana bey ga kani da alboro,wandi cirey yan, kan ga annabi tarey te.
¹⁰Jirbey kan iri go nodn, annabi fo zumbu ga fun Yawudia i ga ce Agabus. ¹¹ Aka iri do, ana Bulus mudun korfa sambu. Ana nga cey din ga kambey haw da, a ne mo: ya no biya hanna ci: bora kan wano mudun korfa wo, yacine no Ursalima yawudance ga bora din haw da, i ma dan mo borey kansinda irikoy hamburu komey kambey ra.¹²kan iri ma hayey wo iri nda borey kan yan go ga bafuney nongo din ra na bulos njworey a ma si karu ga koy urusalima. ¹³Kulu bulos tu ga ne: I fo no anan go ga te: ga he ga ay bina sara? Zama ay sola, manti i ma ay haw hinné, amma ay ma bu urusalima rabi yesu sabbey se.¹⁴ Za kan bulos si ga yaada i ma nga anniya barmey iri ma na kankame koyne iri ne bine. rabi bayo mate!
¹⁵Jirbey dine banda, iri na iri folley sanbu ga koï Ursalima.¹⁶ Cesaré koira talibe foyan mo na iri gana. Ina alboro fo kabey ngay banda kanse igane mnason, kan Chipre koira boro no, dotijo no lalibi tara ra, kan nday hima ga goro carbanda.
¹⁷Wati kan iri to Ursalima ceyzé na iri kubey da farhan. ¹⁸A suba, Bulus na iri gana ga koï Yacuba koira; Dotijey kulu mo gono. ¹⁹I fo yan banda, a dedé sanisé ga ka sanisé hayey kulu kan Irkoy te borey kan yan si Irkoy bey game ra a wane goyo kan a goga te do hara.²⁰Kan ima a se, ina Irkoy darzandi, ine a se mo:"Ni di, ceyze, boro zanbare marje no cimandi yawudance game ra. I kulu na annya sanbu ngay ma asaria gayi.²¹ Da wodin kulu, i ma kan ni goga cawandiyan te yawudance kan yan goga bafuney borey kan si Irkoy bey game ra gané i ma musa kanbe banda, koyné ni go ga né i ma si ngay izé dan bongu. Da mo i ma si ngay namey gana.²²Ifo no iri hima gate? a sinda sika i ga ma kan ni ka. ²³Wodin se mate wo kan iri gin yamarda. boro taci go iri game ra kan na zajinde te. ²⁴Borey wo sanbu ni banda, care banda aran ma aran bon hannandi, ni mi fansa, kan ga nan i ma ngay boñey cabu. Wodin ga borey kulu gabey kan hayey kan i ci ni bon din tari yan no. I ga faham mo kan ni bunbo da ni go ga asaria gayi.²⁵ Amma wokan ga borey kan si Irkoy bey guna kan yan cimandi, iri hatum, iri ni lakaley candi ga ne kan ima hini ngay bon hayey kan i sarga torey se ga, da kuri, da almaney kan jifa, da zina zibi ga. ²⁶Kala, Bulus na borey wo sambu, a suba, ana nga bon hannandi ibanda, a koï mo Yawudance aduwa fuwo ra, ana kabarandi yan te ise zaro kan hannandi yano ga kubey, da sarga kan ino ira afo kulu se.²⁷Wato kan jirbi iya manu bane yan, asia Yawudancee foyan, di Bulus aduwa fuwo ra na lakaltuney keyandi jamaa ra, abanda ina di.
²⁸I kati, wa iri faba, Israïla alborey! Wa guna boro wo kan goga hari yan cawandi bora kulu se, kan yan sino ga yada da borey, da asaria, da Yawudance adina marga fuwo, koïne, a kande mo gark boro yan gadan adina marga aduwa fuwo ra, ana nongu hannanta zibandi da meri. ²⁹Han kan se, zama idona gadiey care bande koira ra nga nda Trofime Efese bora. kulu, imila Bulus no konda marga aduwa fuwo ra³⁰Koira kulu futu, bora kulu zuru ga koy nga ma du ga bulus di. Ina kursuYawudance aduwa fuwo banda, sahadin ine windi meyey kulu dabu.³¹ kan igo ga ceci ngay ma wi, kala labaro koï kani sojey jine bora ga kan lakal tuney furo Ursalima kulu ra³²Sahadin sahadin a na sojey da sojey jine bora yan sanbu izunbu jama do. Wato kan idi sojey jine bora da sojey ina Bulus kare yano gayi.³³ Kala sojey jine bora manu, ana Bulus di, ana fondo no mo ima hawu da guru korfo hinka. A na i ha, may no boro wo, da mo ifo no a te:³⁴Jamaa ra borey borey goga kati, boro jarey go ga ci hey fo, boro jarey mo hey fo yan. Za kan sojey jine bora si hin ga ne hay kulu, jaama consongo sabey se, a na lordi no ima konda Bulus sojey windo ra.³⁵ wato kan ato garuu bena karu yan jabe jabey bon, sojey no na jaré zama jaama go ga gursugandi sé. ³⁶Zama boro jaama go gi gana, igo ga kati" wa wi",³⁷Wato kan iga ba Bulus dan sojey windo ra, a ne sojey jine boro se: Ay ga hini ga ci aran se heyfo? Sojey jine bora ne ni ga salan gark sannni no?" yadin ga manti nin gati missiri bora kan wato din furo turante jiné, kan mo konda boro zanbartaci ganjo ra, kan igonda a

hanburkomey?³⁹Bulus né: Ay wo Yawudance, Tarse kan go silici koira boro. Ay wo koira bero bunbo ize no. Ay ga ni nwayey, may no fondo ay ma salan borey sé.⁴⁰Kan sojey jine bora na no fondo, Bulus karu ga key garu bena karu yan jabey bon. A na kanbe yojandi iga. ga né ima dangay. Wato kan jaama kulu dangay, Bulus salan i sé ebranien sanno ra a né:

Chapter 22

¹aruboray , yan izay , da babay , wo hangan sonhon hankan go ay se kan ay ga ci ay fansa se . ²watikan i ma a go ga salan i se ibranance cine ra i ye ga dangay ga tonton .kala bulus ne ;³ay wo yahudu no kan i hay tarsos siliki labu . amma i nay biri ne koaro ra . i nay cawandi mo gamaliel gine iri babay kito beray timmanta ra . a to da himma irikoy se mate kan aran go hunkuna . ⁴ay na cewandiyen wone guruzugandi lala han ra . ay ga aru boro da weiboro haw ga dan kasso . ⁵sargay teko bero da dottijay kuda gay seda wodini ra a ba ta i do tira yan yan izay kan go damas se . nonkan ay koy ga du ga kande hawante urusalima ra boray kan go nodini i ma du gi guruzugay . ⁶watikan ay go fonda bon ay go ga manu damas saha din zara sanca do haray karu biri fo kan funu bene yalaw ay widanta . ⁷ay kan ganda ay ma ginde fo go ga ne ; sawulu sawulu ifo se no ni go gay guruzugandi ?⁸ay tu ; may ga ti nin . rabbi ? kala a ne ay se ; ay ga ti yesu nazarete bora kan ni go ga guruzu gandi .⁹boray kan go ay bande di karo amma i mana ma bora kan ginda go ga salan . ¹⁰kala ay ne ; ifo no ay hima ga te . rabbi ? rabbi mo ne ay se ; tunu .koy damas . nodin i ga ne nise hari kulu kan ni hima ga te . ¹¹kan ay si ga di hari kulu karo kan bagay yanlaw wo se boray kan go ay bande nay kamba di ay furo mo damas . ¹²no din mo boro fo gono kan ma ananias , kan ga ga hamburu irikoy mate kan kito na sigiri da , damas yahudancay mo ga ceda hano na aga . ¹³a kan ay do ga ne ; sawulu ay yan izo ma du diyan . sahadin da ay sitin ga di ay na guna mo . ¹⁴a ne ; iri babay irikoyo nini kodoro ni ma a bayo bay , ni ma di adilanta , ni ma ma mo a me sannay . ¹⁵zama ni ga ciya a se ceda , boray kulu do . hayay kan di da wo kan yan ni ma mo se . ¹⁶sonhon ifo se mi go ga muray ? tunu , ni ma batisma ni ma du ni zunubay yafa yan rabbi mayo ceyan do . ¹⁷wati kan ay ye ga ka urusalima . kan ay go ga duwawu jingara ar . ¹⁸i nay sambu biya ra . kala ay di rabbi a go ga ne ay se ; wasi , fatta urusalima , zama i si ta ni seda ay bon . ¹⁹ay ne ; rabbi i ga bay ngay bumbo mate kan ay sobay ga boray kan cimandi ni ga dan kaso ga karu da barzu jingaray ra . ²⁰wati kan mo i go ga etienne ni seda koa kuro munu , i gono , ay ba yarda da hankan i go ga te ay na boray kan yan gom ga wi bankaray batu . ²¹kala a ne ay se ; koy ay gini donton nongu moro dumi cinday do . ²²i hangan a se kala sano ga . kala i na gide sambu ga ne ; boro wone cine ka ndunyan a ma hima ga bafunay . ²³i go ga kati gin gay bankaray catu , ga labu say bene . ²⁴romancay jini funa na lordi no i ma bulus dan sojay windo ra . i ma barzu mo ga bu ga bay hankan se no i go ga kati a ga yadini . ²⁵kan i kanda i ma barzu ,bulus ne soje bero kan go nodini se ; i na aran no fondo aran ma romance kan i mana kiti ga zeri barzu ? ²⁶sannay bini bon sojay jinifuno koy ga di romancay jinifuno ; i fo no ni ga ba ga te ? bora dini romance no . ²⁷kan jini fyono ka a ne bulus se ; ci ay se , niwo romance no ? bulu tu a se ; oo ' . ²⁸jinfuna ye ga ne , ; ; da noru bobo no ay daraja wodini . ay mo ay du wa hayan do haray . ²⁹saadin da boray kan sola i ma kuru yeda banda . kan jini funa di kan bulus wo romance no a hamburu zama a nan i na haw .susuba ra kan a ga ba a ma bay da cimi hankan i go ga jance da , romancay jinifuna na a hawanyay feri ga yahudancay alfaga beray da i kiti fuwo boray kulu lordi i ma margu , kala a na bulus zumandi ga dan i bindo ra .

Chapter 23

¹Bulos na moy dan ga Yahudancey marga borey guna ka ne: ²"A njazey, hala ga kaa hunkuna ay gono ga kay Irkoy jine bine lasaabu hanno ra." ³Ananias kan ti Yahudancey afaga beero⁴A binde Bulos ne a se: " Ni mo, Irikoy ga ni kar, ni cinari kan i kwaarandi! Ni go no ga goro ga ciiti ay se asaria bon, a gar mo ni go ga asaria taamu kan ni lordi ga ne i ma ay kar! " ⁵Borey kan yan go ga kay a jarga ne : " Ni go ga Irikoy alfaga beero wow! " ⁶Bulos ne: " Ay si bay kan nga ga ti alfaga beero, zama i na hantum ga ne: Ni si ni laabo jine bora sanni yaamo. Bulos, kan bay kan Sadusu fonda borey nda Farisi fonda borey go marga ra kaati marga fuwo ra ga ne: " ⁷Ay njazey, ay wo farisi fondo boro no farisi fonda boro ize mo no; beeje nda buuyan banda tunuyan ma ga no i kande ay ciiti se ne wo. Kan a na wodin ci, kala kakaw tunu Sadusi fonda borey nda Farisi fonda borey game ra, kala marga fay. ⁸Zama Saduci fonda forey ne kan bu ka tunuyan si no, nda koyne Malayka nda biya si no, Farisi fonda borey mo ne kan hayey kulu go no. Kosongu bambata tunu, kala hamtum ko fo yan kan go farisi fonda borey ra tunu ga kay ga kakaw bambata tunandi ga ne: " Iri mana di taali kulu alboro wo ga; magar biya no wala malayka fo no salan a se ". ⁹Kan kakaw go ga beeri gumo, wangu nano go ga humburu borey ma si koy ga Bulos kar ga tutubu, ¹⁰na sooje yan ce i ma a ka borey game ra ga kanda soojey fuwo ra. ¹¹Cinno ra Rabbine a see: Masi humburu. Mate kan ni ng seeda urusilima ra, nigez seeda Roma ra. ¹²yahadacey fo yan na Mehau Bolos bon gane Igay si nwa za jinde kal . Ngey si hankala dey I gey na Bolos wi. ¹³Borey kan yan te Me-fo gatoo, ngey boro Iweytacci. ¹⁴Ikoy gaa di Alfaga berey jin ne funey ga ci Isee. Ngay na zee-yan . Zee-yan te galali yan dan gane Ngay si Aikulwa wala ka han taladey ndingey na bolos wii. ¹⁵Kala Ine alfagey jinne boro, A Ma ci soodje jin funa see gane A ma kanda Ngey ma kuti A see -Nga no da go kanda Ngey ga lamba gana kar ga wi Hala a ga to Ido ¹⁶Kala Bulus weyme Ize foo go Izarga a maa, a zuru nda wasi ga koy ci Bulus se, nan kan gadabuka su . ¹⁷Bulus na soodja kan go kay a Jarga key ga ne ko kio wo gonda sanoni Efo. Kan a gaa ba ba nga ma ci aran jine fuma see. ¹⁸Kala sooja konda kotiya ngey jine funa see. Ane Bulos Kasu Izono ne Ayi ma kande kotio ni do a gonda han kan a ga ba nga cinisee. ¹⁹Soodja jine bora konda nogu fo Ngey da Hinne Ane Ifo no ni ga ba ni ma ci Ay se. ²⁰Yahudancey Alfaga bery ni ma kande Bulos Nga ma Ha yante a see, suba yaamarkay jinne zama

Ngey ma lakal ye a sano gaa.²¹Ma si yadaa Ise Zama Iga to ngay boron wataci kan yan yanze, ga ne ngey si nwa ngey si han kala dey ndi ngey na wi sohô igo solante ni yardâ hin ne no Igo ga beytu.²²Sooje jine bora too masina ci boro kulu se. Ana Kotia nan a koy nga koyan.²³Ana soodje hinka ce ga ne I ma sanoba soodje zongu hinka nda bari kari Iwey Iye aran makoy cessaré, Aran ma tunguru hinza cin.²⁴Aran ma du bari kan bon Bulos ga karu aran ma Konda Gouvernero do bani.²⁵Ana tira hatun ga no ise. Ga ne: lysia gouvernero felix Ikulu Ibero.²⁶Irkoy ma bariyandi ni ga ni claude. Lyias-Irkoy ma bariyandi aran gaa.²⁷Boro wo koy yahudancey no na di gaba Ngey ma wi, hay wasu gay soodje samba I ma faba zama a ne Nga ya Romance.²⁸A yi ce ci ka bay hankan se no Igo ga tu u ma ay koy iwa ne Iya markoy do.²⁹I ne Iwa ne Makan Assariya fondo ra no, Ama ya na di tuuma yarn kulu Hankan te wi yan wala kasu,³⁰Kan Ay ma kan iga ga Mehau, danga me fo no ya Iga ba ngey mate a bon, ga wi. Ay ne borey kan ga tunma I ma kande Hankan bon Higo ga tun ma nda ni jine. Ay sabu nise kala hanfo.³¹Soodje na ngey jine bora sanno gana lte woka a ki ngey se. kala cinora Ikonda Bulos Antipatris do.³²Ngey mo konda bari karey do. Iye ga kasu garado.³³Bari karey mo konda kala cesare do Ina tira kangati letto yetti ga no.³⁴Jine boro bero se, Ina Bulos mo cabe ase, yene bora ne ase niya kawara fo borono a ne ase cilicie.³⁵A ne to ay ga hangane aran se wati kan borey kan na ni tun ma kaa. kala ane I ma konda herode fada ra.

Chapter 24

¹Jirbi gu banda Annanias Alfagey jine funa da wazoukwa kan maa Tertulle . ²I konda bulos kalmi yan Alfaga bero do.I na bulos ce kulu Tertulle go ga tuuma jine funa filikos se ga ne.Ni sabbey se no iri du lakkal kaney ³beri.Hayey kan ni sola iri se kande baani iri babey se saba yan boba no iri go ga hari hanney kulu kan yan ni te iri se kubeyni yaa nin Filikos jine funa.⁴Amma ay ma si ni gayi gumo ay ga ni han ma hagan ay se da lakal saney kan yan iri ga ci ni se.Iri saban da alboro wo kan go ga yahudancey kulu kan go ndunnya ra turandi, ⁵kan ti nasara borey addina bonkono.⁶A bah ce ci ga maraga do sara iri mo na ganji.Iri ba iri ma citi iri lordo do.⁷Amma logisia kan ti soje bero ka ga ta iri gaa da gaabi ga konda.⁸Ga fondo no a tumikwey se i ma kaa ni jine.Ni ga hin ga faham hah yono do hey kulu kan iri go ga tuuma da.⁹Yahudacey kulu te me fo tuuma yano do ga ne kan yadin no.¹⁰Amma wato kan jine funa na fondo no sanni se Bulos tu ga ne:jiri bobo ney ya kan ni ciya labo zuzukwa ¹¹,ay kaa mo da naney ga salan gay bon kaa tibi. ¹²A mana to mo jirbi wey kindi hinka ni ga hine ga yarda ay ga kan ay karu ga koy ursalima ga sududu.wato kan i margu marga fuwo ra,ay si ga kakaw da boro kulu.Ay si mo ga jamaa turandi marga fuwo ra. ¹³I si hine ga tuumi yono kan i gono ga ki ay bon cebe sohon.¹⁴Ay ga wone ki mo ni jine .kan ay go ga iri babey koyey fonda folon ka din kan i go ga addino lalo gana.Ay gonda naaney fonlonka dine Irkoye kan borey wo yan go ga batu,tunu ga funu bukey game ¹⁵ra.wodine ga cebe kan tunu ga fune bukey gamera yan gono addelante da woka yan manti addiante se.¹⁶wodine se no ay go ga te hay kulu ay ma du lakal kaney hanno Irikoy do borey jine hay kulu ra.¹⁷jiri bobo banda kan ay sino ay kande ay baabo borey se ¹⁸,gaakasiney da noyan ay laabo se.waato kan ay na woone te .Asia yahudance foyan gare hanan yan marga do.Marga fuwo ¹⁹ra.Amma manti da gaaba wala lakal tune ra.Borey wo yan sohon hima ka ay bey .²⁰wala borey hime ka ci han kan i di i lalo ay ga.waato kan ay go ga kaye yamarkowal jine da manti hay kan ay ci da jinda beri waato kan ay go i game ²¹ra.Borey bu ga tune yano sabbey se no i go ga ay ciiti.²²Filikos kan ga addina bey gumo ne i se:waati kan citikwa kan ga ti lysias ka ga fun urusalima ,ay ga aran sanno ciiti.²³a na lordi no kasu jine funa se kane i ma bulos gahi.A ma si boro kulu ganji a ma ka ga dia.²⁴jirbi foyan banda filikos da nga wondo durosila kaa.wondo mo yahudance no.A donton i ma bulos ce a ma maa Yesus Almasihu cimbeero sanno.²⁵Amma za kan bulos go ga salan ciito bon,da alhaali bon,da ciito kan ga hani ga ka.Kan Filikos humburu ney yeeti banda .Waati kan ay du fondo ay ga ni ce.²⁶A ga laakal dan kan bulos gin ga no nooru; wodin se alwaati kulu a ga koy ga salan da.²⁷Amma jiiri hinka banda a ciya Borsiyus Fastos du Filikos nongo .Amma Filikos gaaba nda nga ma Bulos nan kasu.

Chapter 25

¹Kulu Festus ka kwara ra. jirbi hinza banda ga, a tunu Cesare ga ziji Ursalima.²Sargay tekoy beero nda Yahudancey jine borey koy ga Bulos kalima Festus jine ga salan nda gaabi,³ ga dogonay ceci Festus do Bulon i ma konja Ursalima, i ma du ga wi fonda bon, di go ga koy.⁴Amma Festus tu i se ga ne Bulos go kasu nodin Cesare ra, a ne koyne nga bumbo ga ye nodin. ⁵A binde borey kan yan ga hini ma ka iri banda, da taali go a do kulu i ma'a kalima nodin.⁶Kan Festus te jirbi hakku ga koy jirbi way banda, a zumbu ga koy Cesare. A wane suba a go ga goro ciiti nongo do, a lordi ga ne i ma kande nga se Bulos. ⁷A binde, Yahudancey maanu a do ga sobey ga Bulos kalima nda taali boobo.⁸Bulos binde na nga bon fansa ga ne: "Ay mana taali kulu te ka gaaba nda Yahudancey mayrey, wala nda jingara, wala nda Cesare.⁹Amma kan Festus go ga dogonay ceci Yahudancey do, kulu a na Bulos han ga ne: " Ni ga ba ni ziji Ursalima ay ma du ga ni ciiti?" ¹⁰Bulos ne: " Cesare ciito do no ay ga hâ nango kan i hima ga ay ciiti. Ay mana taali kulu te Yahudancey se mata kan ni bumbo da ga bay gumo wone.¹¹Kulu nda da ay na taali fo te kan to ay se wiyen ga, ay si wani i ma wi. Amma da ay kalima yaneyy manti cimi no, boro kulu mana hima ga ay noyandi i se. wodin se, Cesare no ay ga ce." ¹²A binde Fostus saware nda sata borey. Kulu a tu ga ne : "Ni hâ Cesare ga, ni ga koy Cesare".¹³Jirbey din banda bonkoono Agripa nda Berecia ka Cesare ga Festus se zuure.¹⁴I goro jirbiyan, a banda Festus kande Bulos sanno bonkoono do. A ne: " A ne: "Felix na alboro fo nan ne danga kasu ize.¹⁵Kan ay go Ursalima, sargay teyan jine borey nda Yahudancey jine funay ka ay do nda kasetiyan albora din bon ga hâ i ma daabu.¹⁶Wodin bon ay tu ga ne manti Romey naamu no i ma wi. Taali koy hima ga du daama, a ma koy nga tuumakoy jine, ga du sanni kan ga a wa da tuumakoy."¹⁷Wodin se kan i ka care bande newo, ay mana batu. A

wone suba ay goro ciiti nongo do ka fondo no i ma kanda albora.¹⁸ Waato kanj a tuumakoyey ka ga kay ga tuuma, ay di kan taali kulu kanj i ci a bonj, ba afo manti cimi sani no.¹⁹ Amma i du kakaw foyanj nga dey bumbo diina bonj nda boro kanj ma Yeesu kanj bu, nda kanj Bulos ne a ga funa.²⁰ Ay te bonj haway nda mate kanj ay ga sanno guna nda. Kulu ay na hâ hala a ga ba a ma koy Ursalima i ma ciiti sanney wo sabbey se.²¹ Amma alwaato kanj Bulos hâ i ma nga gaayi hala i ma bonkoono sanni kokoranta batu, ay binde na fondo no ga ne i ma gaayi hala ay ma du ga samba Cesare.²² Agripa ne Festus se: "Ay mo ga ba ay ma albora wo sanney se." Festus tu ka ne: "Suba ni ga hangan a se."²³ A wane suba Agripa nda Berenicia ka nda jaama boobo ngey banda. I furo fuwo ra nganda soojeey jine funay, hala nda kowara jine borey. Festus na fondo no ga ne i ma kande ngey se Bulos.²⁴ Festus ne: "Bonkoono Agripa nda aranj kulu kanj yan go ne iri banda, aranj di Alboro wo; Yahudance zambar saware ay ga Ursalima nda newo. I kuwa ga ne: "A mane hima ga funa koyne."²⁵ Amma ay bay kanj a mana hay kulu te kanj ga to se buyan. Amma zama a hâ nga ma di bokoono, ay mo na sanku sunbu ka samba nodin.²⁶ Amma ay sinda hay kanj ay ga hantum bokoono se. Wodin se ay kanda jaama kulu jine, wana wana ni Aggripa, ay ma du ga bay hay kanj ay ga hantum sanno ciine ra."²⁷ Zama ay wo se, a ga hima hay kanj si hagu, ay ma kasu ize samba, ay ma janj ga taali kanj go a bonj cabe.

Chapter 26

¹agripa ne bulus se ;' i nini no fondo ni ma salan ni fansa se . 'bulus mo na kamba salle gin ga bon fansa yakine ;' ²ay gay bon lasabu farahante ya koy agripa kan hunkuna ni gine no i gay bon fansa da hayay kulu kan yahudancay go gay kaliman da . ³zama ni ga i mamay da i kakaway bay ga bori . ay go gini waray ma hangan ay se da suru . ⁴ay bafuna zankataray sitinay hari no kan yahudancay kulu ga bay , zama ne no a te urusalima ra ay jama gamara . ⁵i ga bay za gay yan , di ga ba i ma ci , kan bafunay zanga farisi , iri adino gurdu kan sandin da a fo kulu fonda ra . ⁶sohon ,ay go no ga kay newo zama ay go ga bine dan alkawalo kan irikoy te iri kayey se ga ⁷.zama alkawalo no kan iri kunda wey cindi hinka go ga bine dan ngay ma du nga suduyan da bine kulu irikoy se fonda ra cini da zari . begue wodin se no , ya koyo agripa ,yahudancay go gay kalima . ⁸i fo se no aran ra boro fo yan ga mila hari no kan si hini ga te no irikoy ma buko tunandi ? ⁹lokaci te kan ay bubo ay mila ay hima ga hari boobo te ga wongu da yesu nazarete bora mayo . ¹⁰ay na wodin te urusalima. ay na boray kan cimandi a ga boobo dabu kasso , ay du hini mo alfaga beray do ay ma wodin te . watikan i go gi wi mo , ay gay yarno no wodin se . ¹¹ay ni karu jingaray ba yan kulu ra , ay ba ceci gi tilas i ma yesu kaina . ay na futay gayi ise , ay gi garay ga di hala mai baraway koaray ra.¹²ay go wodin ra no ay koy damakus da alfaga beray hini da lordi . fonda bon zari sance , ¹³ya koyo ,ay di karu fo kan yanle ga bisa wena , a yanla ay da boray kulu kan go ga naru ay bande , kan iri kulu kan ganda ay ma ginde fo kan ne ay se yahudance cine ra ; " ¹⁴sawulu , sawulu ifo se no ni go gay guruguzandi ? , a ga gabu ni se ma hari kan ga goru zi " ,¹⁵kala ay ne may ka ti ni ? a tu ay se ga ne , " ay no yesu kan ni go ga guruguzandi ¹⁶.sohon tunu ga kai ni ceway bon ,zama wone se no ay bangay ni se ,ay mini ciya goyteri da seda hari yan kan ni ga bay ay bon sohon da wonkan yan ay ga cebe ni se ne ka koy keina . ¹⁷ay ga ni faba mo ga ka jama da bumi cido kan yan do a ga ni samba kamba ra . ni ma i moyey feri, ni ma i ka kubey ra ga yeti karu ra , ¹⁸ni ma i ka setan hino ra ga yeti irikoy do . i ma du ga du gay zunubay yafayan irikoy do .i ma te ga du tubo kan i ga no borey kan ay ka wani ay bon se cimi beri do harey.¹⁹wodin se, ya koyo agripa, ay mana turay bene bangayyan wo se , ²⁰amma sintina borey kan go damaskus se ga, borey kan go urusalima se , da labay kulu kan go yahudiya labo ra boray se ,da du mi waney se, ay wazu ka ne i hima ga tubi ga ye irikoy do ,ga tegoirey te kan yan himan da tubiyan . ²¹wone se no yahudancey nay di jingara ra ga ceci gay wi . ²²irikoy nay ga hala hunkuna , wodin se ay goga kai ga seda boro kainay da boro beray se manti hari kulu bon kala day hariyan kan annabay da moussa nai ga te se .kan ti almasifu ga tabi . ²³a ga ciya mo i sintina kan tunu bukoy gamara , ga karu kabarandi yahuday da buni cinday se ²⁴wati kan bulus go ga sanno banandi . festos ne da gide beri ; ' ni bonwo koma , no beiro bero go ga ni bonwo komandi . ' ²⁵amma bulus ne ;' ay mana follo , ya festos beri , amm a da bine gabi ay go ga kande cimi da lakal sanni . ²⁶zama koyo ga hayay din bay . wodin se no ay go ga salan a se kankan si , zama a ga tabatandi kan hayay din ba afosi a se tugante .zama wone mana te lokoto fo ra . ²⁷ni ga cimandi anabay gay ,ya koy agripa ? ay ga bay ni ga cimandi . agripa ne bulus se ; ' ²⁸lokaci kaina wone ra ne ni ga ba ni ma hayaay tabatandi ay se , gay bare ga te krista ? ' ²⁹bulus ne ; ' ay go ga duwawu irikoy ga , a ma ciya lokaci kaina wala lokaci kuku ra , manti nin hinne , amma borey kulu kan go ga hangan ay se hunkuna , ma ciya matekan ay go , kaso sisiray si . ³⁰kala koyo tunu da gomna da berenise da boray kan go ga goro i bande , ³¹wati kan i go ga dira ga fatta kiti fuwu ra,i go ga fakarey ga ne ;' borowo mana hari kulu te kan himan da wi yan wala kaso . ³²agripa da festos ne;" don i ga hini ga borowo tan da manti kan a ce kaysar ga .

Chapter 27

¹Watikanj ii na sanjka sanjbu kanj iri ga hiima gaa fuuro hii ga ziigi Italia ii na Bulus daa kasso izey fooyanj tallfii Jilious romançe sooje beeri fo kanj ga sooje zanjgu mey kanjbaraa ².Agustos soojenkuñdaa ra mo no a goo.Irin sanjbu adramati hii fo ,kanj gaa himma ga Asia jaboo cassu.Yaadini no ir koy teekoo bonj.Aristarkos makedoniyance fo kanj fuunu ,Tessalonika,kaa iri banje.³A subaa iri key Sidon,nonkanj Jiluis naa gomni cabey Bulus se ,a naa no fondo a ma koy nga corey doo gaa du ii saajaw yan. ⁴Irintunu noodiningaa koy teekoo bonj,iri na Siprus gungoo kanj goo nongu kanj hawoo si too winji zamma hawoo goo no ga tangam da iri. ⁵Watikanj iri na haroo kanj gaa maanun Silikia da ⁶Panfilia daaru iri too Mira da Likia.Noodini romance sojee beero du Aleksandria hii fookanj goo ga koy Italia, a na irinkaranjdi.'watikanj iri

naaru mosso mosso jirbi boobo, daa taabi ,iri kowkari ga maanu Cnidu. Amma iri mana hini gaa sobey gaa fonɗaa dini gaana hawoo se. ⁸ Wodini se iri na Cretu jaboo kan ga Salome gunɗoomguuna cassu zamm hawoo sii noo gaa to a ga.Iri taabi ga jaaboo cassu gaa maanu nongu fo kan i ga cey Feru Havan kan ga maanu Laasse koara. ⁹Iri na lokaci boobo sanbu ,Yahudaŋcey mehaw lookacow noo bissa .Sohon a gonɗa kataru booro ma furo hii gaa naaru. ¹⁰Bulus na ii lakal caɗɗi gaa ne"Aruborey ay goono ga diinkan naarumaa wo kan iri ga ba ga sintin baa ga kanɗe marey yan nda mursey ,manti hinne giney da hii yo se boo amma hala iri wone funɗey gaa. ¹¹Romancey sojey beero na lakal yeeti hii hawzu koa da hii koyo gaa bissa Bulus saŋney gaa.¹²Kan se mo nodini hii key yan nongoo si boori booro maa jawow wi nodini, hiinhawzukoy boobaa na iri yamar iri ma furo hii nodini da dey fonɗoo foo goono kan ga nan iri ma too Finikia koara. Fenikia Kretu hii key yan,nongu no kan ga Azawa ga guna weyna funey dah danɗi kanɗe kan gah weyna funey guna. ¹³Watikan haw baano fo kan fuunu danɗi kanɗe sintin ga faaru,hii hawzu ko yey hoo hala ngey muradey feeri woodinimse ii naa hii kanjeyo caɗɗi ga sintin gaa Kretu Jaboo maaney cassu.¹⁴Amma lokaci keyna fo banɗa Haw gaabo fo kan i gaa funu azawa kanɗee kan i ga ce ce Irakiludos sintin ga faaru iri bon ga funu gunɗoo ra. ¹⁵Watikan hiiwo mongu ga hinni hawoo a komma funu yan kuulu se , iri na a nan a sobey ga danɗi ga koy. ¹⁶Iri na gunɗu foo kan maa Kauda cassu zamma hawo sin too a gah.Iri taabinga faaba hii key na hallassinga dan hii beero ra .¹⁷Watikan ii maa dan hii beero ra ii anfani ndah a korfey gah hiiwo noogoh kan goh haroo ciire korbey gah haw ii go o no gah hanburuh iri ma sintibi Sirtus tekoo cire tasey ra. Yadin se noo i na kanjeyo tan tekoo ra hawoo goo no hi o tutey. ¹⁸Haroo dah hawo gono ga iri karu nda gaabi.A wone subah hii goyterey bunbey no sintin gah hio jeejaa tan tekoo ra.¹⁹Jirbi hinɗanta hii goyterey na hiwo taarow catuutekora din gey bunbo kanbey. ²⁰Kan se weyna dah hanɗaria izey tee jirbi yan,i ma na fatta ,hawoo dah harow mo goo no ga iri karu , iri na lakal kaa faabah gah .²¹Watikan i gey i mana wan Bulus tunu gah key ii gamma ra ga ne"Aruborey bon aran ma hanɗan ay,se ,aran,ma si tunu Kretu,aram ma wah balawu dah mursey wone. ²²Amma shon aran,biney ma.gabu zamma booro kuulu funɗimsi mursu,hiiyo hinne no ga mursu.²³Zamma cini wone, Irikoy kan se ay gah suɗadah, ay wo a wone no, ²⁴a na ngah malaika fo sanɗa kan banɗey ay se gah ne 'Ni ma si hanburu Bulus zamma ni himma gah banɗey Kaesar giney , guna a boona ra Irikoy nini noh boorey kuulu kan yan.goono gah naaru ni banɗe. ²⁵Wodininaruborey aran,biney ma gaabu, zamma ay gah cimandi Irikoy gah kan,hari kuulu gah te matekan, ii mah cimay se dah. ²⁶Amma iri hiiyo gah munu gunɗu foo doh.²⁷Waatan ciini weycinɗi tacanɗa toh ,Adriatik teekoh goonoh gamir sakuu,hiiyo goyterey sikka kan iri goono gah maanu laabu, ²⁸ii nah haroo guusuyan wo neesi,ii duh metru wey taki ,ii koy giine keyna gah ye gah neessi gah duh metru waranɗa. ²⁹I gohno gah hanburu ngey massi koy gah tonɗiyan karu gah boguh gah sey. Ii na bandah kanji taaca tan harow ra, ii duwawu susubah ma wassi gah toh .³⁰Hiwo goyterey gohno ga fonɗo ceci kan ga zuru. Ii na faaba hiiwo zumandi ga boorey halli gaa ne ngey ga baa ga gine kanjey hanɗe. ³¹Amma Bulus ne sojey beero dah sojey se "Dah borey woh mana goro hiwo ra iiri si hini ga du faaba. ³²Sojey mo na hii keyna korfey pattii gah tan.³³Watikan zarow kaaroo sintin ga ka Bulus na ii yamar ii ma wan zamma zari weycinɗi tacanta noya kan ii mana wan,a ne i se "Jirbi wey cinɗintacanta ne ya kan aran goo no ga batu aran si no ga wanri wan.Aran mana hari kuulu wan. ³⁴Sonhon ay goo no ga aran,wanrey aran,ma wanri wan ,aran faaba se no ,aran,bon hamni ba afo no si halki. ³⁵Watikan a wodini ci a na buru sanbu gaa Irikoy saabu ii kuulu jinne .A na buro keri ga wan ii kuulu du bine gaabi ga sintin ga wan³⁶Iri booro wey iye cinɗi iddu no hii womra. ³⁷Wati kan i wan hanɗan wasa i se, ³⁸i na hiiwo dogonandi ,i na alkama catu teko ra .³⁹Watikan weyna fatta ,ii mana faham da nongu kan ii go. Amma i di labu kanba fo kan furow tekoo ra.I sawara mate kan ii gaa hinni too da hiwo jabo ga. ⁴⁰Li na hiwo kanjey feeri ga tan tekoo ra.Watikan i go nonga hiwo wone bare yan korfey feeri ni na a zarwy zumandi.Hawo mo ni tutey jabo do harey. ⁴¹I to nongu fo kan hari hinɗa ga care kubey,hiiwo mo miri labo ra.Hiwo jina tibi a si hini ga yooti,amma banɗa sintinga keeri tekoo gaaboo se. ⁴²Sojey soola, ga ti ngey ma kassu izey kuulu wii ii ma si du ga zuuru se. ⁴³Amma soje bero ceci nga ma Bulus funɗo faaba a nii salaa ganji.A lordi ga ne boorey kuulu kan yan ga waani hari ma zi ga to jabo ga, ⁴⁴Wodini banɗa booro cinɗey ga ganah plansh yan da hiwo patarmiyon bon. Yadini no iri kuulu too laabo bon baani da alafiya.

Chapter 28

¹Waato kan i yega konda iri da bani iri naa kan gungo goro maa malta. ²nodin borey niri cebe gomni kulu dumo . Borey mana iri kubeyni inne kwaara zama i na dinji funsu kiri kubeyni amma dinji no i beena hara da yeno se beena hara da hargu futa se³Amma waato kan Bulos na turey margu ga deke dinjo bon gazama gondi fo fatta dunga se ga karu a didiji kanba bon .⁴Watto kan Borey di almano go kanba gaa i kwaara ne cere se . Alboro ho a sikka mana bore boro wiiko no kan koma teko bon . Amma irikoy cito si nan a ma funa .⁵Ga no a na almano kokobe dinjora a ma na gurzugay mo da haykulu . ⁶i go ga batu konni laala ma duwa wala a ma bu sahandinda , amma i na neesi alwaati kuku banda i ma di konni lalafo wala a ma bu sahandinda. Amma alwaati kulu neesi yan banda kan i mana di taali lahani fo kulu a gaa i mingey samey Barmey ga ne boro ho koy fo no.⁷Windanta mo fari yan gono kan alboro fo wane yan no kan maa publius nga ka ti gungi jine funa . A nir kubayni ga haggoy d'iri hala jirbi izza. ⁸A kaa ga gare mo kan publius baaba conni laalo da weyno go ga taabandi. ⁹kan Bulos koy akoira a adduwa ga kambe deke a bon gaa no baani. hayadin banda koira boro jerey goro borey kan yan sinda baani mo kaa i du bani. ¹⁰koira borey niri beerindi mo gumo. Waato kan iri sola dirow se i niri no hay kulu kan iri ga bona¹¹Handu hinza banda iri na alescendri hi fo sambu kan na jeu te goro me ga kan i seeda ga ti taweyey. ¹²A banda iri kay Sirakuse koira do, iri goro jirbi hinza.¹³Noodin iri ye ga tun ga to Reggio koira do. jirbi fo banda, dandi kambe haw fo faaru jirbi hinka da cere game ra iri to Puzzoles koira do. ¹⁴Iri n'iri ŋa-ize fo yan gare kan n'iri burɗe

Chapter 1

iri ma goro ngey do jirbi iyye. yadin no iri te ga to Romey. ¹⁵Nodin iri ŋa-izey waato kan i maa iri baaru i kaa giri kubay Appius habo ra da yew fu hinza do. Waato kan Bulos di ŋa-izey a na Irkoy saabu ga du gaabi. ¹⁶Waato kan iri furo Romey ra i na Bulos no fondo a ma goro waani tugurey ra da sojo kan gaa batu. ¹⁷kulu jirbi hinza banda, Bulos na nga borey margu kan yan gati jine funo yan yahudancey game ra. Waato kan i margu a ne i se. nya-izey baa kan ay ma na ay kulu te d'iri kayey namey i ney noyandi danga kasize cine yerusalima ra rome kambe ra. ¹⁸I ney haa yono banda, i baa ngey mey tan zama i ma na di cimi kulu kan ga nan i mey citi ga wi. ¹⁹Amma kan yahudancey wingi i ma ngey lami te, a tilas ay ga ay ma Cesar ce baa kan manti hala ay ney labo tuuma no. ²⁰Woodin se mo, ay haa ay ma di aran ga salan aran se, zama Israela tamaha se no ay go guru sisiro ra ²¹Koyne a ne i se: Iri mana du samba kan fun Judee ni maa gaa da na-ize kulu mo mana ka ga gande wala ga tali fo ci ni bon. ²²Amma iri ga ba iri ma ni miila bay. Zama nan kulu i go ga ni jince. ²³Waato kan i na hano gisi a se , boro boobo kaa a do fuwo ra. Ana hayey cebe i se ga seeda da Irikoy koytara. A ceci nga ma ceci ga ma gandey Yesu sanni Musa lordey da Annabey bon za susubay kala a lula. ²⁴Jeray du taabate hayey kan a ci bon amma jeray mana yarda. ²⁵I ma na saba i dira waato kan Bulos na sanney wo ci: Biya hanno salan da cimi iri kayey da Annabi Isaya do. ²⁶A ne: Wa koy dumo wo do ga ne, aran ga maa da aran ga maa da aran hangey amma aran si faham ay kulu, aran ga guna da aran mo izey amma aran si di hay kulu. ²⁷Zama dumo wo bon sindo no i si maa hay kulu, i hangey mo maa sindey ra, i na ngey mo izey mo dabu zama i ga humburu ngey mo izey ma si di ngey ma si maa mo da ngey hangey ga faham da ngey biney ka ye ga bare ay do ga du bani. ²⁸Wa bay mo kan Irikoy faba wo i na samba mo dumi cindey ma hangan mo. ²⁹Kan i na hayey wo ci yahudancey koy: I du kakau beeri mo i game ra. ³⁰Bulos goro mo jiri hinka hanno a fuwo ra kan a sufuray ga borey kulu kan kaa a do kubayni. ³¹A ga Irikoy koytara wazu ga cewindi Rabi Yesu Almasihu sanney bon da cimi. boro kulu manaa ganji.

Romans

Chapter 1

¹Bulos yesu almasihu tamo , a n'ay ce ay ma ciya diya a n' ay fay waani mo irikoy baaru hanna se . ²Baaru hanna din alkwalo no a sambu wo kan annabey waazu tira hanney ra . ³Wodin ga ti baaro a izo ciine ra kan i hay , Dauda haama no gaham do haray. ⁴Nga no i dahirandi Irikoy Izo biya hanna do , a tun ka fun buukoy game ra yanjo do iri rabbo yesu almasihu." ⁵A do harey no iri du gomni nda diyautaray hala iri ma dumi cindey candi ga kande ganayan do kan ga ti cimibeeri wane a mayo ra . ⁶I game ra no aran go aran kan almasihu ce ga ciya a wane yan. ⁷Borey kulu kan yan go Rome kwaara kan yan irikoy ga ba i ma ciya hannante yan .gomni nda lakalkaney ma ba ra aran banda kan yan ga fun iri baabo irikoy da rabbi yesu almasihu sabbo ra . ⁸Sintina day ay g'ay irikoyo saabu aran sabbay se. Yesu almasihu sabbo ra .Zama aran cimi beerobaaro to ndunnya kulu ra . ⁹Zama irikoy ga seeda , nga kan se ay go ga goy nda bine kulu a izo baaru hanna ra kan aran go ay miila ra . ¹⁰Ay go nwaarey waati kulu irikoy bayo ra a m, ay no daama ay ma kaa aran do. ¹¹Zama ay ga ba ay ma di aran ga kanda aran do biya noyaney k' aran gabandi , ¹²iri ma care gabandi , iri cimi beero do. ¹³Sohon binde nya izey ay ga ba aran ma bay kan ay ba ay ma aran zuure sooro boobo , amma ay mana du daama hal ga ka schon ¹⁴.Ay ba wodin zama ay ma du ize yan aran game ra danga mate kan ay du dumi cindey game ra. Ay ya garaw kooni no greeckey da yaway se , da laakalkooney da borey kan sinda laakal . ¹⁵Ay bon ciine ra mo ay go solante ay ma baaru hanna fee aran se kan yan go Rome kwaara . ¹⁶Zama hawi s'ay di baaru hanna se sabbay se .Zama irikoy hino no kan ga faaba boro kulu kan g'a cimandi se . ¹⁷ga sintin da yahudancey waat ga dumi cindey . Zama baaru ¹⁸hanna ra adiltaray kan irikoy ga no bangay cimi beeri do d'a sabbay se danga mate kan i na hantum ka ne : "adilante ga funa cimibeeri ra ¹⁹." Zama irikoy ga nga futa bangandi za beene adiltaray janey .qaaqaaaqqaaZama han kan i ga bay irikoy bon si se tuguyan ra .Zama irikoy ni fahamandi nda . ²⁰Irikoy dabaro nda koytara , kan mo si di irikoy na bangandi i se .Zama za ndunnya takayan hayey kan mo si di bangay i se taray kwaarey . Wodin se i sinda alhahi kulu . ²¹Zama ba kan i bay kan irkoy goono i mana beerandi .I mana saabu a se mo.amma i daarey ga ciya boro kan yan sinda laakal ngey laasabay ra , da i biney daabu ga ciya kuubey . ²²I ne ngey ya laakal kooni yan no amma i ciya samo yan . ²³I na irikoy darza kan sinda himandi barmey ga ciya boro himandi ,da cuuro yan da alman yan . ²⁴Wodin se irkoy ni nan ngey bine ibayi laaley se ziibi ra hal i ma ngey gahamey kaynandi ngey da care game ra. ²⁵ngey no na irikoy cimo barmey ga ciya tangari , ka sududu taaka harey se ka fayda taakakwa.na kan se saabuyan bara abada abadin amin. ²⁶Wodin se no irikoy faydey ngey haway ra. zama i wayborey na woka ga hagu baamay nda wo kan si hagu. ²⁷Yadin mo no alborey na han ga hagu ngey nda waborey game ra barmay nda wo kan si haagu kan ga ti fur.kutaray ngey nda care game ra . ²⁸Alboro nda alboro go ga te han kan mana haagu .Wodin se no ciito kan himanda kan i bon. ²⁹Zama i wonji ga irikoy bay ngey miiley ra wodin se irikoy ni nan ngey i laakal sirantey ra i ma te han kan i mana hima ga te . ³⁰I to nda adiltaray janey da laala da biniyey da fuutay da canse da boro wi yan da hiila da zamba. ³¹I ciya mimanda koy yan da alasiray da irikoy wangey da mo koogey. ³²Da bonbeerey da fooma da i ga caha laala ra da i ciya murtante yan ngey heerey se .I sinda beerey nanay si i ga .I sinda bakasinay baakaraw mo si i se .Ba kan i ga irikoy ciito bay kan borey kan yan ka teerey din te ga himan da buyan, i go ga teerey din goy koyne i yada mo nda borey kan g'i te mo.

Chapter 2

¹Wodin se no ni sinda alhahi ,ni adamiize , ni kan ga borey ciiti , ni bumbo go ga teerey din te . ²Yadin ga ni go ga ni bon

Chapter 3

ciiti, zama ni kan ga ciiti ni go mo ga teerey din te. Amma iri ga bay kan irikoy ciito cimi wane no.³ Borey kan yan doona ga goyey din te bon. Ya nin adamiize kan ga borey ciiti kan yan go ga goyey din te, nin mo go g'i te to ni ga miila hala ni ga wa nda irikoy ciito no? ⁴Wala ni ga donda irikoy gomno kan ga yulwa gumo da jalla da a suuru kuuko? Ni si kan irikoy gomno kan ga yulwa go ga ni sakula tubiyan se? ⁵Amma ni bon sanda da ni bine sanda se no ni go ga bone candi ga dake ni bon. Hala irikoy fuuta da ciito hane. ⁶nga kan ga boro bana nga goyo bon, ⁷borey kan yan hinni suuru goy hanno ra kan yan na darza ceeci nda beerey nda han kan si sara, i ga du fundi hal abada. ⁸Amma borey kan yan gunde ga guusu kan yan si ciiti gana, kan yan ga ngey teerey te adiltaray janey ra da fuutey da laala, ⁹irikoy ga borey kan ga laala te dan gurzugay da taabi ra. Sintina ga yahudancey ga duumi cindey. ¹⁰Amma laakal kanay da beerey da sabuuyan ma bara nga kan ga i hanno te bon. sintina ga yahudancey ga duumi cindey. ¹¹Zama fayanka si no irikoy do, da mo, borey kan yan na zunubi te asariya janey ra ga halci asariya jajey ra, ¹²da borey kan yan ga zunubi te asariya ga halci asariya ciito bon. ¹³Zama manti borey kan yan ga hangan asariya se no ga ciya adilante irikoy jine. ¹⁴amma borey kan yan ga goy nda. zama duumi cindey kan sinda asariya mo go ga goy sanda asariya gana ko yan i ciya ngey bon asariya ba kan i sinda asariya. ¹⁵Wodin yan do harey i go ga cabe kan asariya go hantumante i biney ra. Ilaakaley go g'i seeda da i miiley mo go g'i kalima, wala g'i adilanti ngey da care game ra. ¹⁶da irikoy do. Wodin ga anniya ga kaa alwati kan irikoy ga borey goyey ciiti kan i te tuguyan ra ay baaru hanna feeyanjo do Yesu almasihu do harey. ¹⁷Ni ga miila ni ya yahudance no asariya gana ko kan ga farha da irikoy bay yan ra ¹⁸wala hayey kan ga fayanka nda wodin. Ba kan aran gonda asariya bon beerey ¹⁹da ni ga miila kan tabbat no ni ya danaw candi ko no, da kaari mo borey kan go kuubay ra se, ²⁰Boro kan sinda laakal cawandiko kan ga ti zankey alfaga, zama asariya ra ni gonda beerey da cimi to nin kan ga borey cawandi ni si ni bon cawandi i fo se ni si ni bon cawandi? ²¹Nin kan ga borey yaamar i ma si zay ni si ga zay no? ²²nin kan ga ne borey ma si ziina ni si ga te no? nin kan ga torey jance ni si ga zay irikoy fuwo ra no? ²³Nin kan ga farha nda asariya ni si ga irikoy kayna asariya taamu yan ra no? ²⁴Zama i na irikoy maa kayna duumi cindey do ni sabbay se danga mate kan i na hantum, ²⁵Dan bangu yan gonda nafa nin kan ga asariya gana se amma nda ni na asariya taamu, ni dan banguyanjo bare ga ciya yaamo. ²⁶Da bora kan i mana dan bangu go ga asariya gana a dan bangu janja mana bisa danbangu yanjo? ²⁷Da boro kan i mana dan bangu go ga asariya gana bora si hini ga ni ciiti no? Zama se aran gonda tira hanney nda danbangu yan amma aran ya asariya taamuko yan no. ²⁸Zama boro si ciya yahudance taarey alhali bon da danbangu mo manti taarey alhali hinne no gaham wane. ²⁹Amma yahudance ga bora kan ciya yadin a ra haray. A dan banguyanjo ga ti bine ra wane. Biya hanno ra manti borey do. bora wo sifayanjo si fun borey amma irikoy do.

Chapter 3

¹Ifo ga ti Yahudance nafa? wala ifo ga ti danbangu yan nafa? ²to i ga baa nongo kulu harey. Irkoy na nga saano talfi i ga za sintina. ³Nda booro foyan wanji ga Irkoy cimandi, i wone cimibeeri janani ga Irkoy adiltara ye banda no? ⁴Abada, Irkoy wo citi koy no, taka hari kulu mo taarikom no. I na hantum ka ne: "Ni ma bara nda cimi ni saney ra, nga ga no ni ga te zaama citi koo jine." ⁵Yadin ga da ir wone adiltarey jagan no ga Irkoy adiltara cabe, ifo ir ga ne? Nda Irkoy kande nga futa ir se, ir ga ne a sinda cimi no? (Adam-ize han yan no ay goono ga te.) ⁶Nda wodin no, don mate no Irkoy ga te ga ndunya citi. ⁷Zama da tangari ga nan Irkoy cimo ma baa ga tonton a darza se, ydinga ifo se no a ga ciiti zunubi se? ⁸i fo se no ir si goy laalo yan ga du i hanno. Mate kan cine booro fo yan go ga iri alaasiray nda ga ne yadin no Irkoy go. Boorey din i citi ga zerri yonon ga bori. ⁹Mate no? Yadin ga ir bissey no? Abada, ba kayna! zama ir jin ka dumi cindey kulu da Yahudancey kalima ga ne i go zunoubi dabaro ra. ¹⁰I na hatum ka ne, adilante sino, ba afonlon sino. ¹¹Fahamante si no, booro kulu sino ga Irkoy ceci. ¹²i kulu kamba ga cia yamo care banda, goy hanno teko sino ba afonlon. ¹³I karray ya saarey ferante yan no. I na hilla te dingey denezey, gazama naaji no go i me kurey ra. ¹⁴Mayey to ds fortiyan nda laalayan mo. ¹⁵ai ga wasu mo booro wiyan ga. ¹⁶I fondoy bon mo halciyan da masiba no go i gaa. ¹⁷I mana laakalkaney fonda bey mo. ¹⁸Irkoy humburkumey si i jine. ¹⁹Ir ga bay ay kulu kan Assaria ci, a na ci mo borey kan yan go asarya fonda se, kan ga nan me kulu ma daabu, ndunya kulu ma bara Irkoy cito cire. ²⁰Zama manti goyey do no i borey citi bo, asaria do harey no borey du barey ga zunubi bon. ²¹Sohon adilante kan fun Irkoy do bangay kan manti asaria wono. Annabey tira na seeda no a bon. ²²Nga ga ti adiltarey kqn booro ga du Irkoy do Yesu Almasihu ra cimi bero do. A go booro kulu kan ga cimandi se, zama baara-baara sino Irkoy do. ²³Zama i kulu na zunubi te, i gaze mo Irkoy daarza gaa. ²⁴Irkoy gomno do no Irkoy cia adilante nga jine, nooyan no, nda fansayan kan go Yesu Almasihu ra. ²⁵Nga no I3koy bangandi sasabandiyan sargay a kuro do borey se kan ga cimandi, Irkoy na wodin te ka nga adiltara bangandi zama i mi ciiti da ngey zunubey nga cindiyon ra. ²⁶A na nga adiltara cabe sohon zamana wo se, i ma bay kan nga ya adilante koy no. A ga booro kan cimandi Yesu Almasihu ga, ga cia adilante mo a jine. ²⁷Yadinga, man fooma haro binde, i na kaa! asaria ho fo bon? walla ir te goyo no? Abada! amma cimiberi asaria bon no. ²⁸Zama i na laasabu kan bora boora ciya adilante nga jine zama bora cimandi, kan manti nda asaria tegoyey. ²⁹Wala Irkoy ya Yahudancey hine wone no? Ey! manti dumi cindey wone mo no? oho, sikka si, dumi cindey wone mo no. ³⁰Irkoy ya afolon no, a ga danbangey cia adilante nga jine zama i cimandi. A ga boorey kan yan i mana danbangu mo ciya adilante nga jine zama i cimandi. ³¹Yadinga ir ga asariya ciya yamo no cimberi do no? Abada! amma ir go ga asariya tabbatandi no.

Chapter 4

¹Ifono ir ga ne, ir Kaayo Ibrahim wo ga baasi do harey. ²Da i na adilanti no do harey, a ga cia a se fomayan haray, amma

manti Irkoy jine.³ Zama ifo no sanno ci? " Ibrahim cimandi Irkoy ga , i na wodin ciya a se adiltarey."⁴Boora kan na goy te, ga du banando, manti danga gomni bo, amma danga a goyo banando. ⁵Nda boro kqn mana goy te amma cimandi , bora kan ga taaliteri ciya adilante, a cimibero ga adilandi.⁶Yadin no Daouda na bina kana cabe, boro kan Irkoy ga adilandi kan manti goy do harey ga. ⁷Albarkante boora kan i na a taaley yaafa, nda kan se i ga zunubi daabu. ⁸Albarkante no bora kan no mo Rabbi si taali laasabu a se.⁹Bina kaani yonon din borey kan i dan bangu hine wone no, walla ba wookan i mana dan bangu? zama iri hine ir na Ibrahim adilandi agoyey do harey. ¹⁰Mate no i na wodin lasabu nda? hala i ga danbangu no walla a bando no? i mana dan bangu jina.¹¹Wodin banda a du alama kan ga ti adilitarey wono kan a du danbangu yonon do harey kan ga nan a ma du ga ciya borey kulu kan yan i mana dan bangu kan cimandi yan se Baaba, i ma du ka du adilitara din.¹² A ciya danbangantey se baaba, kan manti danbanguyan hine, i go ga dira baabo Ibrahim wone cimi bero fonda bon za wati kan i mana dan bangu.¹³Manti asaria do harey no Irkoy ne Ibrahim nda nga dumo ga ndunya tubu.¹⁴ Zama nda asaria do harey no a na tubu, yadin ga cimibero ciya yamo, alkawlo mo si hay kulu anse. ¹⁵Zama asaria ga futay candi, zama nan kan asaria si taali mo si noodin.¹⁶Woodin sabey no alkawlo go cimibero ra, zama a bara gomni bon, kan ga nan alkawlo ma bangey i bandey mo se. Manti borey kan yan go asaria ra hine, amma hala nda borey kan yan gocimibero ra Ibrahim iri kulu baabo do danga mate kan i na hantum nda. ¹⁷Ay ni dan ni ma cia dumi boobo se baaba. Iri baabo no boro kan ga a cimandi jine, Irkoy, kan ga fundi dan buko gaa, nga kan a ce yonon ga hay kan sino te danga a goono.¹⁸Ibrahim na beeje dan ga cimandi, za beeje sino. Zama a ma du ga te dumi boobo se baaba, sanno kan i ci a bon ga ne: "yadin no a banda ga ciya." ¹⁹A mana gaze nga cimibero ga baa kan gaahamo nganda buuko ga saaba, (zama a ga to danga jiiri zangu cine,). Wando Saratu mo gunda si hine ka ize gayi, zama gunda zenu.²⁰A mana sikka nda Irkoy sanna, a mana te bonsandey mo Irkoy alkawlo ga. A na nga cimibero gaabandi ga Irkoy beerandi ga daarza no a se. ²¹A goonda taabat diyan, kan da na alkawli sambu a ga tonandi.²² Woodin sabey se no a na wone cimibero laasabu a se adiltarey. ²³Gune mo, manti Ibrahim hine maa ga no i na woodin hantum ga ne Irkoy na laasabu a se. ²⁴Amma ir bunbey sabey se no i na hantum, ir kan Irkoy na woodin laasabu ir se, ir kan go ga cimandi a ga, nga kan na ir rabbo Yesu Almasihu tunandi ga kaa bukkey game ra. ²⁵I na noyandin ir talley sabbey se. Irkoy na tunandi ir adiltareyon saabey se.

Chapter 5

¹Za kan Irkoy niri ciya adilante naney beri do iri du lakkal kaney Irkoy do iri Rabbo Yesu Almasihu do. A do mo iri du furoyan fondo cimi beeri do, sabbo wo kan ra iri go, kan ra iri go no ga koy. ²Iri goono ga farha ka beeje dan mo Irkoy darza gaa.³Manti woodin inne mo no bo,amma iri ga farha mo kankani ra,zama iri ga bay kan kankani no ga kookari hay.⁴Kookari mo ga kande zaama gasiyan ra,gasiyan ra zamma ma ga kande beeje.⁵Beeje ma si boro haawandi,zama biya hanno,kan irikoy niri no,niri biney toonandinda irikoy baakasina.⁶Zamma za iri go londibunayan,almasihubu alwaati toonanta ra borey kan yan wangu irikoy se.⁷Da cal no boro ga bu adilante se,amma hambara boro fo ga te bine-gaabi ka bu boro hanno se.⁸Amma irokoy go ga nga baakasina cabe iri se,zama,za iri go zunubikooniyan no,almasihu bu iri se.⁹Sanku fa,soho kan iri ciya adilanteyan irikoy jine almasihu kuro do,irikoy giri faaba nga futa gaa almasihu sabbo ra.¹⁰Nda irikoy niri sasabandi nda nga bumbo izo buuyano do waato kan iri go ibareyan, sanku fa soho kan iri ga sasabante iri ga du faaba almasihu fundo do.¹¹Manti woodin hinne mo no,amma iri goono ga farha mo irikoy ra iri rabbi yesu almasihu do, nga kan do saho iri du sasabandiyan.¹²Woodin sabbay se, sanda mate kan cine zunubi furo ndunnya ra boro follon do,yaadin mono buuyan,gana ka to bora kulu gaa,za kan boro kulu na sunubi te.¹³Zamma za asariya mana kaa;zunubi gono ndunya ra,i sino ga zunubi lasaabu.waati kan asariya sino.¹⁴Kulu nda yaadin buuyan na mayray te borey bon za adamu kaa ka koy misa gaa,baa borey kan yan mana zunubi te kan hima nda adamu talo.adamu no g ti bora kan ga anniya ka kaa din misa. ¹⁵Mate kan asariya taamuya cia,manti yaadin no irikoy nooyano go da.zama nda boro follon asariya taamuyan do no boro boobo bu irikoy gomno bisa gumo,za kan boro follon do,nga kan ti yesu almasihu,gommi nda nooyan kan fun gomno do baa boro boobo se.¹⁶Sanda mate kan cine boro follonka kan na zunubi te din tolo ciya nda,manti yaadin no,nooyano go da bo,zama tali follon no kande ciiti kan ciya ciitiga zeeri yan,amma gomni nooyano kaa taali boobo banda ka kande irikoy jine adilandiyan.¹⁷Nda boro follonka taalo do no,boro follonka din inne sabbay se buuyan na koytaray nwa sanku fa borey kan yan goono ga du gomni booba da irikoy jine addilitaray nooyano ga koytaray nwa fundi ra nga hinne do kan ti yesu almasihu.¹⁸Yaadin gaa,sanda mate kan cine zunubi follon kande ciiti ka zeeriyar boro kulu gaa yaadin mo no adilitaray goy follon kande boro kulu se irikoy jine adilandiyan kan ga fundi no.¹⁹Mate kan cine boro boobo ciya zunubikoniyan zamma boro follon wangu ka gana se,yaadin mo no iboobo ga ciya adilanteyan irikoy jine boro follon ganayan do.²⁰Asariya kaa zunubi furo yan banda zama zunubi ma baa,amma mango kan zunubi baa,noodin no goomni mo baa ka tonton gumo.²¹Hala,sanda mate kan cine zunubi na koytaray nwa buyan do,yaadin mo no gomni ma koytaray nwa adilitaray ra hala ka koy fundi halabada gaa,iri rabbi yesu almasihu do.

Chapter 6

¹I fo no iri ga ne binde? Iri ma soobey ka zunubi te za ma gomni ma baa no? ²Abada, iri kan bu zunubi se, mate no iri ga te ga funa ra koyne ? ³Wala aran mana bey kan iri kulu kan i na baptisma te iri se Yesu Almasihu ra, a buuyono ra no ina baptisma din te iri se?⁴Yaadin gaa baptisma do no i niri fiji a banda buuyan ra. Zama sanda mata kan cine Irkoy na Almasihu tunandi ka kaa buukoy game ra baabo darza do, yaadin no iri mo ma iri gorey te fundi tajo ra. ⁵Zama da iri margu nda Almasihu ka bu a banda misa ri, yaadin gaa iri ga margu nda a tunyono ra mo.⁶Iri ga bay kan Irkoy niri boro

zeena kanji Almasihu banda, zama a ma zunubi gahamo dabaro halaci , hala irir ma si ye ga bara zunubi tamtarey ra koyne.⁷ Zama boro kan bu fun zunubi tamtarey ra⁸ Amma za kan iri bu Almasihu banda, iri ga cimandi kan iri ga funa a banda mo.⁹ Iri bay mo kan Almasihu kan Irikoy tunandi a ma fun buukoy game ra , a si ye ka bu koyne, buuyan sinda dabari kulu a bon.¹⁰ Za kan a bu zunubi se sorro follon. Amma fundi kan a goono ga funa nda, a goono ga funa irikoy se.¹¹ Yaadin no mo: Waran bon laasabu buukoy yan zunubi se, amma fundi kooniyan Irikoy se Almasihu ra.¹² Yaadin gaa, wa si nan zunubi ma soobey ka koytara nwa aran gaahamey kan ga anniya ka bu ra, hala aran mi ibaay laaley gana.¹³ Wa si aran gaaham jarey nooyandi mo zunubi se hal i ma ciya laala goy jinayyan.¹⁴ Zama zunubi si ye ka koytarey nwa aran bon, zama aran si asariya cire, amma gomni sabbu cire no aran go.¹⁵ Mate no binde? za kan iri si asariya dabaro ra, amma day gomme meyra ra, woodin se no iri ga zunubi te? Abada¹⁶ wala aran mana bay kan bora kan se aran garan bon no sanda bannya yan aran maa gana se, aran yaa a bannya yan no, nga kan se aran gono ga may? da zunubi se no, a ga kande buuyan. Da gana yan se mono, a ga kande adiltarey.¹⁷ Amma iri ma Irikoy saabu , baa kan waato aran te zunubi se bannya yan., soho aran na dondonandi yono dumi gana nda bine follon kan gaa i na aran talfi.¹⁸ Irikoy naran fansa zunubi gaa karan ciya adiltarey se banya yan.¹⁹ Ay go ga salam da boro misa gazeyao kan ga aran adam-ize daalalo gaa sabbey se. mate kan cine waato din aran naran gaaham jarey nooyandi sanda banya yan ziibi se, daa lalo se ka koy to laalo boobo teeyan ga, yaadin mono soho kala aran maran gaham jarey nooyandi i ma cia banya-yan adiltarey se ka koy to hanan yan gaa.²⁰ Zama waato kan aran goro bannya yan zunubi se, aran si adiltarey se tamtarey sanney ra.²¹ Albarka fo dumi no aran du waato din hayey din ra kan soho i haawi gaono garan di? Zama hayey din kokora ya buuyon no²² Amma soho kan Irikoy naran fansa zunubi ga, hala aran cia a se bannya yan aran gonda aran albarka ka koy to hanan yan ga. A kokoro mo fundi hala abada no.²³ Zama zunubi alhako ya buuyan no, amma Irikoy gomno nooyono ya, fundi hala abada no, iri Rabbi Almasihu yesu ra.

Chapter 7

¹Ay nya izey aran sibay no kan boro yan kan ga asariya bay bon no ay go ga salan damo asariya ga bara nda hini bora bon kalla a ma bu.² Yadin no wayboro kan hiji ga bara hawante nga kurgne ga alwato kulu kan a ga bara bafuney ra.³ amma nda a kurgno bu a ga fun asariya kan na haw din cire. Nda day a kurgne bafuna ra a te boro fo se wande I gaa zinateri. Danga a si ciya zinateri ba a hiji nda boro fo.⁴ Yadin no ay nga izey aran mo ciya Yesu gahamo do haray kan I wi asariya do harey kan ga nan aran ma ciya boro fo wane bora kan tun ga fun bukey game ra iri ma du ka ize yan hay Irikoy se.⁵ Zamma waati kan iri go baso ra zunubi bakasina kan asariya go ga zuga iri ra iri ma du ka ize yan hay Irikoy se.⁶ Amma sohon irika asariya din cire kan iri bu asariya din do kan cire iri goro tame tarey ra kan ga han iri ma may biya tagui cire kan manti hantumi zena din cire.⁷ Ifo no iri ga ne binde. Asariya ciya zunubi no. Manti yadin no amma asariya do harey no ay na zunubi bay. Zamma ay hin ka biniyey bay nda asariya man ne ni ma si bini.⁸ Nda mo zunubi gana nodin harey ka biniyey kulu dumi hay ay ra zamma nda asariya si no zunubi ga bu.⁹ Ay wo kan waato na bafuney te kan manti nda asariya. amma kan lordo ka zunubi ye ka te fundi ay mo ay bu.¹⁰ Yadin ga lordo kan ga konda fundi do bara ay wo se han kan ga konda ay buyan do.¹¹ Zamma zunubi na fonda din gana kay halli lordo do harey kay wi mo a do harey.¹² Asariya wo i hanno no. Lordo mo i hanno no a ga bori adilante mo no.¹³ Han kan ga bori bara ay se buyan hari. Manti yadin no. Amma zunubi no kan ga nan a ma bangay danga zunubi buyan wane hari hanno do harey kan ga nan lordo do harey a ma ciya zunubi hal i beri.¹⁴ Iri ga bay kan lordi wo biya wane no amma ay wo ga basi no kan i nera zunubi se.¹⁵ Zamma ay si bay han kan ay go ga te ay si te mo han kan ay ga ba ay go ga te mo han kan ay si ba.¹⁶ Zamma nda ay ga te han kan ay si ba ay ga bay nodin harey kan asariya ya i hano no.¹⁷ Sohon mo manti binde ay non go ga te amma zunubi no go ga bafuney ay ra.¹⁸ Ay ga bay han kan ga bori si ga bafuney ay ra danga ay ga baso ra. Ay gonda aniya amma ay sinda hinni ka i hanno te.¹⁹ Zamma ay si ga i hanna kan ay ga ba te nda mo ay go ga i lalla kan ay siba te.²⁰ Nda mo ay go ga han kan ay siba te manti ay no go ga te amma zunubo kan go ay ra no.²¹ Ay ga du asariya din ay ra waati kan ay ga ba ga ihanna te lalla go ga haw ay ga.²² Zamma ay ga ma Irikoy lordo kanni ay ra bora din himando.²³ Amma ay ga di lordi fo ay ra haray kan go ga gaba nda woka ay faham nda kan mo na ay ciya tame zunubi kan go ay ra se.²⁴ Kari ay ga may no gay ka buyan ga hamora.²⁵ Darza ma bara Irikoy ga iri Rabbo Yesu Almasihu do haray. Yadin no ay bunbo ay ciya ay fahama do harey tame Irikoy asariya se. Ay ciya mo ga baso do harey tame zunubi se.

Chapter 8

¹sohon binde ciiti ga zeeriyen kulu si no koyne borey kan yan go no yesu Almasihu.² zama biya hanno asariya , kan ga fundi no yesu almasihu ra no k'ay fansa zunubi nda asariya gaa.³ Zama han kan asariya si hin kate, zama a gonda londibuunay Adam-ize daa laalo do, Irikoy na woodin te. Ana nga bumbo Izo donton gaaham fora kan ga hima zunubikooni wane. Akaa mo zama a ma ciya sargay zunubi sabeyse, ka zunubi kan go Adam-ize daa laalo ra ciiti ka zeeri.⁴ A na wodin te zama nga ma han kan asariya g'iri tilossandi nd'a toonandi iri ra, iri kan si no ga goro Adam-ize daa laalo bon, amma day biya hanno ro.⁵ Zama borey kan gan goono ga funa Adam-ize daa laalo bon, Adam-ize daa laalo harey gaa no i go nga laakal dan. Amma borey kan gono ga funa Biya hannora, Biya hanno wane ga no ga no i gono ga laakal-dan.⁶ Adam -ize daa laalo bakasiney ya buuyan no, amma Biya Hanno ganayan ya fundi nda laakal kanney no;⁷ Zama Adam-ize daa laalo bakasiney ya ibaretarey no irikoy se , zama a siino ga irikoy asariya gana , a si baa him j'a te mo.⁸ Borey mo kan go ga Adam ise daa laalo gana si du ka kaan iriky se⁹ Amma aran wo , aran sino ga Adam-ize daa laalo gana , amma

biya hanno no aran gono ga gana , za kan irikoy biya go goro aran r'a duy boro kulu kan sinda Almasihu Biya manti a wane no.¹⁰ Da Almasihu go aran ra , baa kan aran gahamey ya buukoyan no zunubi sabbay se , kulu nda yaadin aran biney gonda fundi zama aran gonda adilitarey irikoy jine¹¹ Da irikoy kan na yesu tunandi ka kaa buu koy game ra biya go goro ara ra , yaadin ga nga kan na Almasihu tunandi ka kaa buukay gamera g'aran gaahamey kan ga aniya ka bu tunandi mo. A ga woodin te nga Biya do kan go goro aran ra¹² yadin ga, nya-ize , garaw sino iri gaa Adam-ize daa laalo do, kan ga non iri ma gana.¹³ Da Adam-ize daa laalo bon no aran gono ga funa , tilas kal aran ma bu. Amma da Biya hanno dabaro do no aran goono ga gaaham te-goyey wi , kulu aran ga funa¹⁴ Zama borey kulu kan yan irikoy Biya goono ga dan fondo ya irikoy izeyan no.¹⁵ koyne , manti tamtarey biya no aran ta kn ga nan aran ma yeka humburu bo , Amma izetarey danyan Biya no aran ta , ka do iri ga ce ka ne: " ! ay Baaba!"¹⁶ irikoy Biya bumbo gono ga seeda iri biya se ka ne iri ya irikoy ize yan no.¹⁷ Zakan iri ya iezeayan no; iri ya tubu koyan no, irikoy tubuyan, ka margu nda Almasihu mo a wane tubo ra . Da dey iri goono no maa taabi a banda , hala mo iri ma du darza a banda.¹⁸ Zama ay diyano gaa, zamana woone tuubey mana to boro m'i deedandi nda darza kan ga aniya ka bangay iri ra. ¹⁹ Takahari kulu goono ga irikoy izey bon.gondiyen, o hangan da beeje bambata²⁰ Zama takahari cia yamo , manti a ibaa yo ra, amma nga kan mayra cire i go ibaaye ra. ²¹ Amma takahari kulu gono ga beeje dan kan irikoy ga ngey bumbey mo kaa kambe fumbi tamtarey gaa, hal i ma furo irikoy izey burcinitara , kan gonda darza ra. ²² Iri ga bay kan takaharey kulu goono ga durey ka kay zaney mo care banda hala ho. ²³ manti woodin hinne mo no . Iri bumbey kan gonda bon-jina Biya hanno n'iri no , ba iri mo goono ga durey iri ra ka izeytarey daniyano batu, kan ga ti iri gaahamo fansayano. ²⁴ Zama Irikoy n'iri faaba beeje ra . Amma da boro goono ga di han kan nga ga beeje , woodin manti beeje no koyne .may no ga beeje don han kan a miy go ga di gaa? ²⁵ Amma d'iri goono ga beeje dan han kan iri sinogadi ga , iri gaa hangan da suuru.²⁶ yaadin cine no Biya hanno goono g'iri gaa kasiney nan kan iri gonda londibuunay. iri si bay mate kan cine no a ga hima iri se iri ma te adduwa, amma Biya hanno bumbo goono nwarrey iri se da durary yan kan me si ci. ²⁷ irikoy mo biney fintal go ga bay han kan Biya hanno goono ga mila, zama a goono ga nwaarey hanantey se Irikoy mila bon.²⁸ Iri ga bay mo kan irikoy goono ga hay kulu margu ka goy borey kan yan ga ba r'a albarka se , sanda ngey se kan yan Irikoy ce nga waado bon nooya . ²⁹ Zamma borey kan yan Irikoy bay za don ngey mo a waadu i ma bare ka saba nda nga Ize himando , hala ma ciya koy.-jine nya-ize boobo game ra. ³⁰ Booney kan yan waadu , ngey mo no a ce. borey kan yan a ce din , ngey mo no a ciya adilante nga jine . Borey kan yan a ciya adilante nga jine , ngey se mo no a na darza no.³¹ Ifo binde no iri ga ne hayey din bon? za kan irikoy go iri do haray , may no ga gaaba nd'iri ? ³² Nga kan mana nga izo gaay nga bon se amma a n'a nooyandi iri kulu se mate n'a ga te ka jan k'iri no bay kulu a banda nga gomno do?³³ May no ga irikoy suubanate? kalima? irikoy no ga adilandi nga jine. ³⁴ May no g'i ciiti ka zeeri? almasihu yesu no ka bu 'oho , hal a tun mo,a go irikoy kambe nwaaro gaa goro .a goono ga waarey iri se mo³⁵ no g'iri fay da Almasihu bakasina ? taabi no? wala kamkami , wala gurzugay , wala haray wala banji wala kataru wala takuba? ³⁶ Mate kan i na hantun ka ne : "Ni sabbay se no i go g'iri wi Zaari me a me . I n'iri himandi feegiyen kan i ga koy wi".³⁷ Amma hayey din kulu ra iri zama bisa zaama yan iri baakwa do .. ³⁸ Zama tubbat no kon buuyan s'iri fay da irikoy baakasina , wala fundi , wala malay key wala koyey , wala kan go no soho , wala wo kan yan ga aniya ka kaa, ³⁹ Wala dabarey , wala beene kuuyaney, wala ganda guusuyaney, wala tahari fo kulu . hay kulu si du k'iri fay da Irikoy baakasina kan go iri Rabbo Almasihu yesu ra.

Chapter 9

¹ Cimi no ay goono ga ci Almasihu ra manti taari no bo. ay bine lasabo ma gana ka seeda ay biya ra,² kan ay gonda bine sarey gumo dori go ay bira waati kulu.³ zama don ay ga yarda Irkoy my laali key fey da Almasihu ay nya izo se, kan yan ga ti ay dumo gaaham wone.⁴ ngey ga ti Israyla borey kan Irkoy na Ise-tarey no i se da alkauley. ⁵ I woney mo ga ti kayey kan Irkoy subane i gama ra mo no Almasihu kaa gahame cine ra nga kan ga hay kulu may, Irkoy albarka koyo no al abada. Amen!⁶ Amma manti danga Irkoy sanno cia yaamo no bo. Zama manti borey kulu kan fun Israyla ga no ga ti Israyla wone yan bo. ⁷ Manti mo borey kulu kan ga ti Ibrahim bandeyan ga ti Ize- yan. Zama Irkoy ne: " Issaka ga no ni banda ga fun. ⁸ Danga manti Ise kan i hay gaaham do nga no ga ti Irkoy ise- yan, amma dey alkaulo ise yan no i ga laasabu hama yan. ⁹ wone no ga ti alkawlo sanno" Yeesi alwaati cine no i ga ye ga ka, saratu mo ga ize aru hay."¹⁰ Manti yaadin inne mo no amma waato kan Rabeka na gunda sambu boro follonka do kan ga ti iri kayo issaka, ¹¹ Za izey ma na hay i ma na hay kulu te mo kan ga ti i hanno wala ilalo waato din no Irkoy ci nyono se ka ne: ¹² "I beero no ga may i kayna se". I kayna na woodin ci hala nga suban yono kan a ga te nga waada bon ma dumi manti a goyey do amma nga kan ga bora ce miila do. ¹³ Mata kan i na hantum ka ne: " Ay ba Yakuba amma ay konna Isuwa."¹⁴ Ifo binde no iri ga ne ? Adilitarey janey a go Irikoy do no ? Abada !¹⁵ Zama Irikoy ne Musa se: Ay ga sabbu cebe boro kan se ay ga sabbu cebe. Ay ga bakar mo boro kan se ay ga bakar ". ¹⁶ Yadin ga manti boro kan ga ba do no, wala manti boro kan ga goy gumo do no amma dey Irikoy kan ga bakar do no.¹⁷ Zam Irikoy Hannane firawuna se: " woone se no ay na ni no beyrey: Hala ay mey dabaro cebe i ga. Zama mo i may ma beero fe ndunnya kulu ra." ¹⁸ Yadin ga Irikoy ga sabbu cebe bora kan se a ba .Bora kan a ba mo a ga bina sandandi.¹⁹ Ni ga ne ay se binde: Ifo se no a go ga tali ceci halhon. Zama may no ga hin ka kay ga gaaba nda miila?" ²⁰ Abada yaa nin adam ise, nin ga ti may kan ga kakaw da Irikoy ? Han kan i taka ga ne nga takakwa se:" Ifo se ni ney te ya cice ?²¹ manti kan cinako gonda dabari botoga bon hala a ma kunkuni fo sambu jare fo ra a ma kusu fo cina goy kan gonda darza se. jare fo mo, a ma a fo cina goy kayna fo se ?²² To ifo binde no iri ga ne ds irikoy ga ba nga ma nga futa bangangandi ka man borey ma bey nga dabaro gaa ma amma a na suuru boobo cabe ka munye nda borey kan yan hima nda irikoy futa kan

yan soola halaciyar se mo.²³ Ifo binde no iri ga ne koyne da irikoy na woodin te zama a ga ba nga ma darza arzakanta boyrandi borey kan yan ga du suuji do kan yan a soola i ma du darza.²⁴ Sanda iri nooya kan yan a ce manti yanhudancey do hinne bo amma dumi cindey do mo.²⁵ Zama yaadin no irikoy ne hoseya tira: Borey kan yan manti ay jama ay ga ne i se ay jama. Boro kan ay si ba mo ay ga ne a se ay bine baakwa.²⁶ Aga ciya mo mangu kan i ne i se: Aran wo manti ay jama ma. Irikoy fundikoono izayan.²⁷ Isaya mo go ga kuwa israyla bon ka ne: Baa kan israyla izay lasaabuyan ga ciya danga teeku me gaa taasi cine jare kayna hinne daymo mo ga du faaba.²⁸ Zama rabbi ga nga sanno kan a ci toonandi da waasi ndunnya bon.²⁹ Mate kan isaya jin ka ne mo: Da manti kan rabbi kundeykoyo na banda ran iri se don iri ciya sanda saduma cine don iri ga hima gomorata cine.³⁰ Ifo no binde iri ga ne? to kal iri ma ne : dumi cindey kan yan mana irikoy jine adilitara ceeci,du adilitaray,kan ga ti wo kan ga fun cimberi do.³¹ Amma israyla,kan goono ga asarira fo gana zama nga ma du irikoy jine adilitaray,mana ta a gaa.³² Ifo se no woodin te? to,zama i man'a ceeci cimberi do,amma day goyey do.I kati no katiyan tondo din gaa,³³ Mate kan i n'a hantum ka ne: Guna ay go ga tondi sinji sihiyano ra,katiyan tondi nda hartayan daliili tondi daaru mo.Boro kan g'a cimandi mo si haaw.

Chapter 10

¹Nya izay han kan ay bina ga ba da mo ay nwaara kan ay ga te irikoy gaa isroyla se ga ti i ma du faaba.² Zama ay gi seeda kan i gonda anniya irikoy se amma dsymanti baurey cimi-cimi bon.³ Zama za kan i mana bay mate kan boro ga te ka ciya adilante irikoy jine i goono mo ga ceeci ngey ma ngey bon adilitara tabbatandi i mana ngey bon ye ganda irikoy jine adilitara se.⁴ Almasihu ga ti asariya bananta hala irikoy jine adilitaray ma bara borey kulu se kan ga cimandi.⁵ Zama Musa hantum adilitara bon kan asaria ganayan ga no ka ne boro kan ga gana aga nga baafuna te a ra.⁶ Amma adilitaray kan ga fun cimberi do ya cine no a ga ne : ma si miila ni bina ra : may no ga ziji ka koy hala beena ra sanda hal ama almasihu zumandi nooya.⁷ wala : may no zumbu hala guuso kan sinda me ra ka kaa buukay game ra nooya.⁸ Amma ifo na ga ne to sanno ga maan nim a go ni meyo da ni bina mo kan ga ti cimbero sanno kan iri goono ga waasu.⁹ Sanno wo ga ti: Da ni yadda a gaa ka ci da ni meyo ka ne: Yesu ya rabbi no ka cimandi ni bina ra kan irikoy na tunandi ka kaa bukoy game ra ni ga du faaba.¹⁰ Zama bine no boro ga cimandi nda ka du irikoy jine adilitaray me mo no boro ga seeda nda ka du faaba.¹¹ Irikoy tira hanna ga ne: Boro kulu kan ga cimandi si haaw.¹² Zama feyyan si no yahudancey da dumi cindey game ra zama rabbi follonka ga ti kulu rabbo arzakante mo no borey kulu kan ga ce se.¹³ Zama: Boro kulu kan ga ce rabbi gaa ga du faaba.¹⁴ Amma mate no i ga te ka ce mana cimandi Wala mo mate no i ga te ka ci mandi mana maa a boro Wala mate no i ga te ka maa da waazuko si no.¹⁵ Wala mo mate no i ga ka waazu da manti i ni donton no mate kan i na hantum ka ne: Man i cey booro himando Ngey kan yan ga kande gomni baaru hanna¹⁶ Amma manti boro kulu no hangan baaru hanna din se zama isaya ne: Rabbi may no kiri baaro cimandi.¹⁷ Yadin no sanno kan kan boro ga du cimberi sanno kan boro ga hangan do no boro ga ti Almasihu wano.¹⁸ 18 Amma ay ne: wala i mana maa na oho haciika i maa: Gooja koynhala laabey kulu ra i sanney mo to hala ndunnya me.¹⁹ 19 Ay ne koyne: Wala irayla mana faham no To sintina Musa ne: Ay garay zukku aran ma canse nda boroyan kan manti jama. Nda dumi kan sinda fahamey.²⁰ Isaya mo du bine gaabi gumo ka ne: Borey kan yan mana ay ceeci no du ay bangay mo borey kan yan mana se.²¹ Amma israyla ciine ra a ne: Ay foy kay kambe salle jama hanga sanda turante wo se.

Chapter 11

¹Ay ne ha : Irkoy na nga kunda fury no? Manti yadin bo, zama ay bunbo Israyla borono Ibrahimai nba benyaminu banda.² Irkoy ma na nga kunda kan a jine ka bay furu bo. Aran sibay na han kan sanno ci I liga bon no, mate kan a na Irkoy nwarey Israrilya bon.³ Rabbi, I na ni anabey wi, I na ni sargoy feemay zeri; Ay hine no cindi I go ma ga ceci gay fundo ka.⁴ Amma tuyan fo dumi no Irkoy te a se? Irkoy ne: Ay na zamana zambar Iye gisi ay bon se, kan yan mana bay ga sombu ka sududu Ball se.⁵ Yadin no ma sohon a fo yan goano kan Irkoy subane nga gomno ra.⁶ Yadin ga nda gomni do haray, manti te gay do haray, nda manti yadin gomno manti gomni koyne.⁷ Ifa binde? Israyla mana du haray kan a go ga cecino bo, amma subanantey no du'a cindey mo Irkoy na I biney sandan di.⁸ Danga ma te kan Ina hantum; Irkoy na I na girbi biya, mooyom, I ma si du kadi nda Hagayan I ma si du kama. Hal hukuna.⁹ Danwa ne.I Faablo ma ciya I se Katiyan, Hari tawaru, kumsay nda I woone banando.¹⁰ I moy ma dabu nda kubay I ma si du ka di, I bandey mo ma si kay mo.¹¹ Ay ne manti I ma kan se no I gunu gunu? Manti yadin, amma I catiyano do haray faaba ma ciya boro kuluwoone, a ma du ki tutay I ma canse.¹² Zaa kan I kati yano ciya ndunya se arzaka I Kay nandi yano mo ciya dumi cindey se albarka, mato no a ga ciya nda I kulu tubi.¹³ Ay go salan aran se, aran dumi cindey, danga dumi cindey wone diya ay aga na ay goyo kanni.¹⁴ Nda a ga hin ka ay dumo woone cansa tunandi, Ira a fo yan ma du faaba se.¹⁵ Zama nda I furuyano cinya ndunya sasaban diyano, I fo no I tayano ga hima, nda manti fundi bukoy gama ra.¹⁶ Nda sintina ga boori, yara kan ga ka mo ga ciya I hanno. Nda m kajo ga bori turi kambeymo ga boori.¹⁷ Amma da i na turo woone kamba fooyan ka I na ni naga I nangay ra, ma du ka du cajo nda maano albarka ga.¹⁸ Ma si fooma nda turo kambay din. Da ni fooma, ma bay kan mati ni gaa no kajo go, amma ka kajo ga no ni go.¹⁹ Ni ga ne yadin ga: I na turi kambay kaa kay dan I nango ra.²⁰ Ciini no, I na I kaa no I munafikitar se, nin mo ni cimibero do haray no ni go ga goro. Kala woodin ma si ciya ni se bonbery harai.²¹ Zama nda Irkoy man bakar ka fay nda turo woone kambe Jeney asi, bakar ka fay nda nin mo.²² Yadin ga ma laasabu Irkoy boriyano nda a sandiyano borey kan yan kan dine ga. a boriyago mo ni se, nda goro ga kay boriyago din ra nda manti yadin I ga ni furu.²³ Borey din mo da I fun ngey cimi-beri jana din ra, Irkoy kan gonda hini mo ga ye ga I sambu.²⁴ Da I na ni paati ga

Chapter 12

ganjora zetun nya cincimo ga, ga ni dabbu zetun nya hanna ga, sanku faa ngey ka za hanno I go ga dabu zetun nya hanna ga.²⁵ Zama ay nya Izey ay si ba aran ma si bara nda jan ga berey gundo din bon aran ma si du ka aran bon sambu beray koni yan. Gundo ga ti I na irayla boro jare bine sandandi hal dumi cindey ma furo ka ban jina.²⁶ Yaadin no Israyla kulu ga du faaba danga mate kan I na ci ka ne: Fasaka ga fun siyona ra kan ga koray te yacaiba se borey kan wongu Irkoy ga.²⁷ Wodin no ga ciya alkawlo alwati kan ay ga I sunubey kaa.²⁸ Baru hanna ciine ra, I ciya I baryan aran sambay se, Amma Irkoy subanayano ciina ra I baarey no, I don kagey maa ga.²⁹ Zama Irkoy si ye gaka nga noyano, nda nga ceyago bon.³⁰ Danga mate kan aran fine ka wongu Irkoy, nda mo aran du a bakarawa.³¹ Danga yaadin cene na I ngey kan yan wongu ga ganna, kan ga nan barakawo kan I te aran se din harey ngey mo ma du bakarawo.³² Zama irkoy na boro kulu dabu jan ga ganayan ra, A ma du ka nga sujo cabe boro kulu se.³³ Hay! aran Irkoy Baakasina nda a fahama arzaka gusuyago, I si hinni ka ciito lasabu I si hinni mo ga faham nda a fondhey.³⁴ May no hin ga Rabbi lasabo bay May mo no hin ga yam ar.³⁵ May kahin ka jini ka do, a ma du ka yeeti a se.³⁶ Zama hay kulua wane no Hay kulu do no a fun A do no hay kulu ga ye Beray ma bara a do Hal abada Amen.

Chapter 12

¹Aadi gaa, nya-izey, ay garan nwarey irikoy suuje y sabbay se: aran ma aran gaahamey salle sargey fundikooniyan hanantey, kan han ga kaan Irikopy se woodin aran saayey gay no kan ga saba nda fahamey.² Aran ma si aran bon sasabandi nda zamana wo alhaada, amma wa nan Irikoy maran bare, karan laakaley tajandi. yaadin gaa no aran ga du fayanka ka Irikoy miila bay, kan ga ti ihame, da yadda hail da timmante.³ Zama ganni kan Irikoy nay no bor, i gano ga nearan boro fo kulu se: a ma si fargu nda nga bor han ga bisa mate kan ga hima nda, amma a ma boro nda lalabu laasabu, mate kan cine Irikoy na cimbeeri neesijo zaban aran boro fo kulu se.⁴ Zama mate kan gonda jareboobo gaahan folla ra, jare kulu mo goho go waani.⁵ yaadin nomo iri, kan ga ti i boobo iri ciya gaahan Almasihu ra,⁶ Za kan iri gooda nooyan sabbo do, baa kan do Anabitarey no yoho ma te naney beri ra. boro kan do saajow ma nga bo no saajow goyo se.⁷ boro kan ga dondonandi ma nga bon no dondonandi yano se.⁸ boro kan ga yaamar ma nga bon no yaamar yano se. boro kan ga no ma te da bine follon. boro kan gonda jine borotarey ma te da anniya. boro kan ga suugi cabe ma te da farha.⁹ bakassiney ma si te da munaficitarey . wa illaalo furu. wa gabondi i hamma gaa.¹⁰ wa ba nda bakassiney care se danga nya-ize yan kan ga ba care. aran ma care berindi ka care dan jine.¹¹ wa cia kokoranteyan, manti haw funa yan. wa haw dan aran binayra ka goy Irikoy se.¹² wa farha beeje ra, kan kani ra mo aran ma suuru. wa ba cere.¹³ waran arzaka fey-fey ka hannatey gakassinay. wa yaw gaay me.¹⁴ wa albarka gaara borey kan yan garan gurzugandi se. wa albarka gaara manti laaliyan.¹⁵ wa fanha, jarhantey banda, wa hee, hee koye banda.¹⁶ aran ma bara nda laakal follon care se. aran ma si laakal da hari beeriyan ga, amma waran biney ye ikayney gaa. wa si ciya boro yan kan ga bo jare.¹⁷ wa si boro kulu laala bana nda laala. wa ceci ka te han kan ga bori borey kulu june.¹⁸ da fonda, wa te aran hima kulu ka gano nda laakal kanay aran da boro kulu game ra.¹⁹ ya ay baakey, aran ma si bana amma wa mangu cindi Irikoy futa se. zama ina hantum ka ne: bana ya ay wane no. yadin no Rabbi ci.²⁰ ama day: da ni ibora haray, ma no nwaau. da jow, ma no hari. zama woodin teeyan goa no ga danjize gusam a bono ban.²¹ ma si nan laala ma him nin, amma ma hin laalo i hama te yan ra.

Chapter 13

¹Fundi kulu ma may jine borey se ,Zapa hini si no kan mana fun irikoy do .wo kan yan goono mo irikoy no n'i s'initie. wodin se boro Kan wonji hini din go ga gaaba nda irikoy ,Borey Kan gaaba nda mo irikoy futa ga zumbu i bon. ²Zama hini koyey manti humburkumey hari no goy hanno teekoy se k³zama hinni koyey manti humburkumey hari no goy hanno teekoyey se kal day i laalo koyey se .Aran ga laami Aran ma si humburu hinnikoyey ? To wa te ihanno i ga aran saabu wodin se. ⁴Zama irikoy goyteeri no aran boryandi se. amma nda aran go ga ilaalo te, wa bara humburukumey goojeyan ra; zama manti yamo no i na goojeyan yan hinni no i se. ⁵zama irikoy goyteeri no ,futey fansa ko mo no goy laalo te ko se. Wodin se no aran hima ga may manti goojeyan se hinne bo amma aran laakal se.⁶Wodin se no aran go ga jangal bana.zama jine borey irikoy goyteeriyan no ,Kan yan ga haggoy da wodin yan Wati kulu. wa no boro kulu se nga alhako. ⁷Jangal boro kan hima nda se, boro Kan hima i bana i ma bana ,boro i hima ga humburukumey inma humbura, berandiyan boro Kan i hima ga berandi.⁸Boro kulu ma si Aran gana Hay fo nda manti bakasinay kan Aran hima ga baranda Care se. ⁹Zama boro Kan ga ba nga nya-izo na l'Ordo kubandi. zama "ni ma si zina, ni ma si boro wi ,ni ma si Zay , ni ma si bini" nda mo lordi go no, i ga ba hin ka ci haut cine " ni ma ba gorkasin danga ni bon cine ". ¹⁰Bakasinay si vous laalo te gorkasin se: Bakasinay ga ti asariya tonandiyan.¹¹aran ma bay wo din ga za Kan aran ga Hay kan alwato to . Lokaco to Kan aran hima ga tun jirbi . ¹²zama sohon faaba maanu iri gaa ga bisa wato kan iri cimandi. ciino beeri ,mo ga ba bo iri ma kubay ra goyey Morandi iri ga kaari wongu jinayey dan .¹³Iri ma dira nda adiltaray danga zaari kwaaray , manti nda annasusa wala baji han ga bugu yan da ndunnya bakasinay , da furkutaray,da yanje , da canse yan. ¹⁴ama kala aran ma rabbi yesu almasihu faka aran ma si gaham hayey gana.

Chapter 14

¹Wa boro kan sinda gabi cimandi yan ra kubayni manti aran ma citi se bo. ²Boro kan gonda cimi beri a ma hay kulu nwa. Boro fo kan si gaabu gumo cimi beri ra ga hin ga nwa turi ize bano-bano.³Boro kan si hay kulu nwa ma si wokan go ga

nwa jince. Yadin no mo boro kan si nwari dumi kulu nwa masi boro kan ga nwari dumi kulu ciiti. Nwari dumi kulu zama Irkoy na kubayni. ⁴Nin wo may kan kan ga boro fo tamo citi nda a kay wala a kan wodin a koyo no a ga guna. Amma a ga kay nga bon ga. Zama rabbi ga hin ga keyandi. ⁵Boro ga zari fo berandi ga ba a fo. Boro fo ga i kulu berandi. Boro kulu ma yaada nga bon lasabu ga. ⁶Boro kan ga zari berandi go ga a berandi no rabbi se nda boro kan ga nwa go ga nwa no rabbi se zama a go ga Irkoy berandi no. Boro kan si ga nwa si ga nwa no rabbi se a ga Rabbi berandi no. ⁷Zama iri ra ba a fo si ga bafuney nga bon se boro kulu mo no si ga bu nga bon se. ⁸Zama da iri ga bafunay i ri go ga bafunay no iri Rabbo se no. Irkoy se nda nda iri bu mo iri goga bu no iri Rabbo Irkoy se yadin ga iri ma bu wala iri ma bafunay iri wo Rabbi woone yan no. ⁹Zama wodin se no Almasihu bu ga ye ka tun bukey game ra. Kan ga nan a ma ciya Rabbi buyan nda fundi bon. ¹⁰Amma nin i fo se no ni ga ni nya izey cito. Ifo se no ni ga konna ni nya- izey. Zama iri kulu ga koy ga kay Irkoy karga jine. ¹¹Zama i na hantun ka ne. Mate kan i go ga bafuney no Rabbi ne kanga kulu ga gurfa i jine dena kulu mo ga Irkoy berandi. ¹²Yadin no mo i ra afo kulu ga koy ga tu Irkoy jine. ¹³Yadin ga iri ma si cere citi amma iri ma si zamba gusu fansi boro kulu se. ¹⁴I ga bay a ga tabatandi mo kan ay kulu no ga halal nga bumbo se nda manti boro kan na haramandi nga bon se a ga haramandi a se. ¹⁵Nda nwari ga ni nya ise za ka kay yadin ga bakassinay si noodin. Ma si boro fo hasaroy nda ni nwaro boro kan se Irkoy bu. ¹⁶Wa si nan borey ma donda aran aran goy hanno se. ¹⁷Zama Irkoy koytara manti nwa nda hanyan wone no. Zama boro kan ga may rabbi se irkoy mila bon ga kan borey se. ¹⁸Yaadin ga iri ma mooye laakal kannay dura ga. Nda cere gabandiyan mo. ¹⁹Wa si Irkoy goyo sara nwari se. Zama hay kulu no ga halal amma a si boro bora kan ga nwa se za ma a ciya kati yan hari. ²⁰A ga boori i ma ham nwa nda duvan han yan wala hay fo kan ga cia ni nya izi se kali yan haari. ciimandi yan gey wo kan ni gonda ma gahi nin da Irkoy game ra. ²¹Albarkante boro kan si nga bon ciiti hay kan a te ra. ²²Boro kan ga sikka na nga bon ciiti nda a nwa zama wodin ma na fun cimi beri do. ²³Hay kulu kan man fun cimi beri do kulu zunubi no.

Chapter 15

¹Sri kay gonda gaabi, Iri, hima ga borey kay go londibumay ra ga. Iri ma site hay kay ga kaanu iri se. ²Iri ra boro kulu mate wo kay ga kaan nga calase wo kay ga bori jene kay yay se. ³Zama Yesu mana te hay kayga kaanu nga bumbo se amma ata kay i na hantum: Ni wowkoy wawo kay ay bonj. ⁴Wo kay yay I banlum Iri se n hantum no iri tahamay se kay ga nay yamaiaay da sbuwokay iri do irikoy tira hanney ra, Iri ma du beeje kayne. ⁵Irkoy kay ga kohan no, da yannayay m'aray no alhali follon kay care se, mate kay yesu diyan gao. ⁶Kan ga nay iri kulu care banda, da me follon, aray ma irkoy kanyga ti iri Rabbi yesu almasihu baebe beerandi. ⁷Wa care kubaynu mate kay yesu n'aray kubayni nda irkoy darza ra. ⁸Ay ma ci aray se kay yesu gay borey kay mana du danbangu yay se, ga cabe kay irkoy wocimino da ama tabatandi da alkawbo kay ide rayey se. ⁹Alwati kay dumi cindey goga irkoy beerandi. ¹⁰A bakarwo sabayse, mate kay, ra hantum wodin se no ay ni sifa laabay kulu ra ay ga baytu ni maa darza se. ¹¹I yega kanye: laabat wafarha a berey banda! ¹²Kayne: wa Rabbi sifaw aray, dumey kulu wa beerandi no dumey kulu ¹³Isaya ne kayne: yasa kajo ga bagu ga fatta ngo mo nogatun ga duumi cindey may. A ra no dumey cindey ga beeje finji. ¹⁴Irkoy kay iri ga beeje m'aran taanandi da da farha kulu da laakalkanay cimibeera ra kay ga ray taada beeje da da buya hanna gaabo ra. ¹⁵Ay nya zey ay tabatandi no kay aray to nda alhali hano nda hay kulu bayray, kay ga hin ga care yanar. ¹⁶Kuluda yadin boroyay sabayse ay go ga hantum nda cahayay, danga garay fondandi hari zeney gamno kay Ibikoy te sabayse. ¹⁷Ga ciya yesu goyteeeri dumi cindey gamera gadu ga irkoy gayo baru hanna kubandi kay ga nay dumi cindey mo ma ciya sargay kay ga kaan a se dumi cindey mo ma cinya sargay kay ga kaan a se wo kay yay I fayweni biya hanna hannandi. ¹⁸Ay gonda darza hani yesu almasihu ra irkoy goyo kay ay go te ra. ¹⁹Zama aysite bine gaabi ka hay kulu sannite kala day hayey din kay almasihu te ay do, kay gay nay dumi cindey n' a gana, ay sanno day te goyodo. ²⁰A ra alaamaray da dambara hani gay yay te ay do biya hanna dabaro ra yaadin no za wusaluna kwaara ka windi kala ilirikum laabu ay na almasihu baaru hannu waazu nanguru kulu. ²¹Dahir ay ga anniya haw mo ay ma laaru hanna waazu nangu kay I mana jin ka almasihu waazote, zama ay ma si cina boro fo daba bay. ²²Mate kay in'a hantum ka he: << borey kay yay a baabo mana kaa ido ngey woga di ngey kay yay mana maa mo ga fahann. ²³Woodin no kay ganyi sorro baoba ay ma kaa aray do. ²⁴Armma saho kay sinda muraay kay g'ay gaay laabay ra. Za jiri boobo mo ay ga ba ay ma arany do. ²⁵Wati kay ay go koy Espanrya ay gonda hiya ma kabay aray do ka di aray. Waato kay aray n'ay bina farhandi kay aray game ra banda ay gonda beeje aray m'ay gaakasinaay mo da hindooanay kany ga konday woodin ²⁶Amma soho ay goono ga kay wusahima zama a ma konda gaakasinaay hannantey se. ²⁷Zama a kaan masidoniya nda akoya laabey ganakay se ima hooyay fooyay te alfukaarey se kan yay go wusahima hannantey game ta. ²⁸A kan i se, gonda garaw ngey gaa mo. Dumi cindey du ngey baa yahudancey albarkey ra kay fun irkoy do. Yaadin gaa garaw go dumi cindey gaa i ma yahudancey saafaw: ndunnga arzakey ra. ²⁹Waati kay na woodin ban ka albarka wa goyo kubandi se ay ga aray do ka kay espanya. ³⁰Ay ga woone bay mo waati kay ay ga kaa dray do kulu a gakaa da almasihu albarka toonante. ³¹Soho ay g'aray nwanay, nga zey iri Rabbi yesu almasihu sabbay se da biya hanno baakasinaay sabbay sabbay se mo. Aray ma guryay ay banda aray adduway na Irkoy gaa ay se. ³²Wa gaara ay ma du ka faaba nahudiya laabu borey kay yay si gana kambey ra. Woodin banda, hal ay saajaw goyo kay ay gonda wusalima ra ma ciya yadda hari hanantey se. ³³Hala mo ay kaa aray do farha ra irkoy mula bonj ka kulanzam aray banda.

Chapter 16

¹Ay ga Foebe samba aran do, iri weima, kan ga ti marga kan go cencre ra goyteri; ²kan ga nan aran ma du ga kobeyni

Rabbi ra. Aran ma wone te mati kan hannate ga hima nda, aran ma di a se mo hayey kulu kan ra a ga muradu nda aran gakasina. zama a se go ko boro bobo mo se da ay bumbo da se.³Aran ma pricile de Aquilos fofu, aimasifu Yesu ra, ay corey kan na ay dume goyo ra.⁴ Kan yan ba ga jan ngay alomarey gay wana faaba. Ay ga ifondagoy, manti ay hine mo, amma hala nda almasifu margay kan yan manti yawudance.⁵ Aran ma almasifu marga kan go i windo ra fofu. aran ma ay baka Epiinete fofu. kan ga ti asie ra almasifu sé sintiney wana.⁶Aran ma mariame fofu ; kansanday ra no a go aran se, ⁷aran ma andronicus da Junias fofu,ay hayrey kan yan na ay dum wati kan i na ay go tamharay ra. di yawey game ra i gonda béjé, kan yan jiney se almasifu ra mo. ⁸Aran ma amplias kan ay ga ba Rabbi ra.⁹Aran ma Urbain, kan na iri hangasiney carebanda almasifu goyo ra da stachys, ay baka.¹⁰ Aran ma apelles fofu, kan du yada almasifu do. Aran ma borey kan yan go aristobule windo ra fofu. ¹¹Aran ma herodiou fof, ay hayra. Aran ma borey kan go narcisse windo kan yan go Rabi ra fofu.¹²Aran ma Iryphene da Irifose fofu, kan yan go ga goy da sanday Rabi goyo ra. Aran ma perside fofu kan iri ga ba, kan goy gumo Rabni ra. ¹³Aran ma Rufus fofu, Rabi ra subananta, da a gnarjo kan ga ti ay mo wane. ¹⁴Aran ma Asynchrite fofu, flegeon,hermes, patrobas,hermas, da nye-se kan go i banda. ¹⁵Aran ma filologue da julie fofu, Nere da nga weime; da Olynpe, da hannante kulu kan yan go i game ra.¹⁶ Da sunsume yan hanante, arn ma care fof. almasifu margay kulu go ga arn fo.¹⁷Soho, ay ga aran zuga, nye-se, aran ma fangu borey kan yan go no ga fey fey dan, da katti yan hari, i bisa ca wanja8y kan aran dondone ga.wa bande baray i ga. ¹⁸Zama boro wane yan duma si ga goy almasifu, iri babo se, amma ngay bumbey gundey se, ama i me kana, da i sanni hanney ra, i ga borey kan bozey ga banu biney hila.¹⁹zama aran lalabuyan silmanjo tugu bora kulu ga, ay go ga farhan a garmo aran sabey se, amma ay ga ba aran ma ciya lakakoini yan han kan ga bori ra, da hannane yan mo hay kulu kan si bori ra.²⁰ Alwati manante ra, Irkoy lakalkaney koyo ga saytan mumuru aran ce cire. Kala Rabi Yesu almasifu gomno ma bara aran banda.²¹Timotios, ay hangsino goyo ra, go ga aran fo, da Lucius, jason da Sosipate ay hairey. ²²Ay, tertius kan na wasika wo hantun, ga aran fo Rabbi ra.²³Gaius, ay fu koyo da mo almasifu marga kulu, ga aran fo. Eraste, koira noru adaka gayi kwa, go ga aran fo, da mo nye-so katus. ²⁴Kala Iri babo Yesu almasifu gomno ma bara aran kul banda! Amin!²⁵Soho, nga kan gonda hini ama aran nan arn mo key sabante baru hanna da Yesu almasifu wazo ra. Sanda misey bangando kan gay tuguray ra za gayan.²⁶ Amma, soho a bangay annabi tarey hantumey do mate kan Irkoy hal abada abdin asariya na kabarandi nda, kan ga nan borey kan manti yawudance game ra, i ma du ga lalabu cime bero ga.²⁷Irkoy hine wane lakal, Yesu almasifu do, darza ma bare wati kulu.Amen.

1 Corinthians

Chapter 1

¹Ay no bulos Irkoy n'ay ce nga miila bon ay ma ciya Almasihu Yesu diya. ²Iri nya-izo sostano go ay banda. Iri go ga Irkoy marga fo kan go Korint Kwaara ngey kan yan ciya hananteyan. Iri go g'i fo ngey nda borey kulu mo kan yan goono g'iri Rabbo Yesu Almasihu maa ce nangu kulu kan i go. ³Nga ga ti i Rabbo d"iri wana mo. Gomni nda laakal Kanay ma bara ma bara aran banda kan yan ga fun iri Baabo Irkoy da Rabbi Yesu Almasihu do.⁴Ay ga Irkoy saabu waati kulu aran se d'a gomno kan a n'aran no Almasihu Yesu ra sabbey se. ⁵Hay kulu ra a n'aran arzakandi Amasihi do aran sanno d'aran bayra kulu ra. ⁶Irkoy na seeda kan iri te Almasihu bon tabbatandi aran game ra.⁷hal aran mana jan nooyan kulu waati kan aran goono g'iri Rabbi Yesu Almasihu bangandiyano batu . ⁸Nga no g'aran tabbatandi hala bananta hal aran ma bara boroyan kan sinda taali iri Rabbi Yesu Almasihu zaaro ra. ⁹Irkoy ya Naanaykoy no nga kan n'aran ce hal aran ma furo nga Izo kan ga ti iri Rabbo Yesu Almasihu markasina ra.¹⁰Soho binde ay nya-izey ay g'aran yaamar iri Rabbi Yesu Almasihu maa gaa: aran boro kulu ma te sanni follon. Fay-fayyan ma si bara aran game ra amma aran ma bara margante care banda laakal follon da saaware follon ra. ¹¹Zama Kuluwe windi borey do ay maa aran baaro ay nya-izey kan i ne: canda-canda gono aran game ra.¹²Han kan se ay na woodin ci ga ti aran boro fo kulu gonda nga kambe sanni. Afo ga ne : «Ay wo Bulos boro no.» Afo mo ga ne: «Ay ya Abolos wane no.» Afo ga ne: Ay ya Kefas wane no.» Afo mo ga ne: «Ay wo Almasihu wane no.» ¹³Day mate nooya? Almasihu wo fay-fayante no? Wala i na Bulos Kanji aran sabbay se no? E! I te aran se baptisma Bulos maa ra no?¹⁴Ay ga Irkoy saabu kan ay mana baptisma te aran boro kulu se kala day Kirisbos da Gayos zama ¹⁵boro kulu ma si ne aran du baptisma ay maa ra ! ¹⁶(Amma ay na baptisma te boro fo se.)Zama Almasihu man'ay donton ay ma baptisma te se amma ay ma Baaru Hanna waazu se. Woodin mo ay ma s'a te da sanni gonitaray. Zama d'ay ga woodin te Almasihu kanjiyan bundo ga ciya yaamo.¹⁸Zama kanjiyan bundo sanno ya saamotaray no borey kan yan goono ga halaci se amma iri kan goono ga du faaba se Irkoy dabaro no. ¹⁹Zama i n'a hantum ka ne: «Ay ga laakalkooney laakaley halaci fahamantey fahama mo ay g'a ganandi.»²⁰Man laakalkooni ? Man hantumko ? Man zamana wo kakawko ? Manti Irkoy na ndunnya wo laakalo himandi saamotaray no ? ²¹Zama za kan Irkoy laakalo ra a te hala ndunnya mana Irkoy bay ngey laakaley do a kaan Irkoy se nga ma cimandikoy faaba «saamotaray» Waazo do . ²²Zama Yahudancey ga alaamayan ha. Garekey mo ga fahamay ceeci amma iri wo iri goono ga Almasihu kan i kanji waazo te. ²³Sanno wo ciya katiyan hari Yahudancey se saamotaray mo no dumi cindey se . ²⁴Amma borey kan yan Irkoy ce da Yahudancey no wala Garekey no i se Almasihu ya Irkoy dabaro no da Irkoy laakalo mo . ²⁵Zama Irkoy laakal-jana bisa borey laakal. Irkoy londibuuna mo bisa borey gaabi. ²⁶Ay nya-izey wa fongu da mate kan aran go kan Irkoy n'aran ce. A mana ndunnya wo laakalkooni boobo wala dabarikooni boobo wala darzante boobo ce. ²⁷Amma Irkoy na ndunnya saamotaray harey suuban hal a ma gaabikooney haawandi.²⁸Ndunnya kayna hayey da hayey kan yan i ga donda mo Irkoy n'i suuban. ²⁹Oho mo hala baa hayey kan yan si no a n'i suuban zama a ma hayey kan yan go no ciya yaamo. Zama boro kulu ma si fooma Irkoy gaa.

Chapter 2

³⁰ Amma Irikoy no k'aran dan Almasihu Yesu ra nga kan Irikoy do a te iri se laakal da adilitaray da hananyan da fansa.

³¹ Hal a ma bara mate kan i n'a hantum ka ne: «boro kan goono ga fooma ma fooma Rabbi ra.»

Chapter 2

¹ Ay mo nya-izey, waato kan ay kaa arasn do, ay mana kaa da sanni gonitaray, wala laakal wane, ka Irikoy seeda waazu aran se. ² Zama ay miila ay ma si hay kulu bay aran game ra kala day Yesu almasihu hinne, nga kan i kanji. ³ Ay goro aran do da londibuunay, da humburkumay, da jijiryan gumo. ⁴ Ay sanno d'ay waazo mo manti nda fahamay sanni waaniyan no kan ga te sigaw, ⁵ amma i te da Biya hanno cebeyano da dabari mo hal aran cimbeero ma si bara boro laakal bon, amma a ma bara Irkoy dabaro. ⁶ Amma iri goono ga laakal salan toonantey game ra, day manti zamana wo laakalo, wala zamana wo koyey wano. Ngey kan yan goono ga bisa. ⁷ Amma iri goono ga Irikoy laakalo salan, gundu wane, sanda wo kan don a go tugante, kan Irikoy waadu iri darza se za waato zamaney mana te. ⁸ Zamana wo koyey kulu mana bay laakalo din gaa, zama d'i bay a gaa don i sin Rabbi darzakoyo kanji. ⁹ Amma a te ma te kan i n'a hantum ka ne: ((hayey kan mo mana di, kan hanga mana maa, kan mana furo boro bine ra mo, hayey din no Irikoy soola borey kan ga bar'a se.)) ¹⁰ Amma iri se no Irikoy n'i bangandi biya hanno do. Zama biya hanno goono ga hay kulu fintal. Baa Irikoy hayey kan ga guusu, a g'i fintal. ¹¹ Zama may no ga boro muradey bay, da manti bora biya kan go a ra? Yaadin mo no, boro kulu si Irikoy muraadey bay, kala day Irikoy biya. ¹² Iri wo manti ndunnya biya no iri du bo, amma biya kan fun Irikoy do, hal iri ma hayey kan Irikoy n'iri no nga gomno do bay. ¹³ Hayey wo iri goono g'i salan, manti nda sanni kan Adam-ize laakal ga boro dondonandi, amma iri goono g'i salan da wo kan biya hanno g'iri dondonandi. Iri goono ga biya hanno harey deedandi nda biya hanna sanney. ¹⁴ Amma boro kan ga nga Adam-ize daa laala gana si Irkoy biya harey ta. I ga ciya a se saamotaray. A si hin k'i bay mo, zama biya hanno do no boro g'i fayanka. ¹⁵ Amma boro kan ga Irikoy biya gana ga hay kulu fayanka. Nga bumbo mo, boro kulu s'a fintal. ¹⁶ Zama i ne: ((may no na Rabbi miila bay hala bora m'a dondonandi?)) Amma iri wo iri gonda Almasihu miila.

Chapter 3

¹ Ay mo ay nia-izey, ay si du ga salan aran se danga boroyan kan ga Irikoy biya gana, amma day danga boroyan kan go bine ibaay laaley banda, danga boroyan kan go attaciriyar Almasihu ra nooya. ² Ay n'aran no wa aran ma han, manti gnaari tino bo, zama waato aran mana hin a. oho, hala hon mo aran si hin a, ³ zama baa sohon aran go bine ibaay laaley banda. Za kan canse nda kusuuma go aran game ra, manti bine ibaay laaley banda no aran go? ⁴ Manti aran go ga dira Adam-ize alhaali ra no? Zama waati kan aran boro fo go ga ne: ((ay ya bulos wane no!)) Afo mo ma ne: ((ay wo abolos wane no!)) ⁵ Manti Adam-ize alhaali no aran go ga te? Ifo ga ti Abolos binde? Ifoga ti bulus mo? Goy-teeriyar no kan do aran cimandi, mate kan Rabbi na boro fo kulu no. ⁶ Ay wo duma, Abolos mo na dumaro hanandi, amma Irikoy no ka nan a beeri. ⁷ Yaadin gaa bora kan ga duma wala bora kan ga hanandi manti hay fo no, amma Irikoy no kan ga nan a ma beeri. ⁸ Sohon binde bora kan ga duma nda bora kan ga hanandi, i kulu affolon no, boro kulu mo ga du nga alhako nga goyo bon. ⁹ Zama iri ya Irikoy goykasinyan no, aran mo Irikoy faron nda Irkoy cinaro no. ¹⁰ Ay binde Irikoy gomno bon a n'ay no, ay na daba sinji, mate kan cinako goni kan gonda laakal ga te, amma boro fo go ga cina abon. Amma boro kulu ma haggoy da cinayano kan nga ga cina abon. ¹¹ Zama boro kulu si hin ka daba fo sinji, kan waana wo kan i jin ka sinji, nga kan ti Yesu Almasihu. ¹² Boro kulu kan goono ga cina daba din bon, da wura no, wala nzorfu, wala tondi darzakoy, wala bundu, ¹³ wala subu, wala buunu_ boro kulu goyo ga bangay. Zama zaro din g'a bangandi, za kan denji ra no Irikoy g'a neesi. Danjo bumbo mo ga boro kulu goyo neesi, hala dumi kan no. ¹⁴ Da bora goyo ton, a ga mursu nda, ¹⁵ amma nga bumbo ga du faaba, danga boro kan fun danji ra punti. ¹⁶ Aran mana bay kan aran ya Irkoy fuwo no, Irkoy biya mo go aran ra da goray? ¹⁷ Boro kulu kan na Irkoy fuwo halaci, Irkoy g'a koy halaci, zama Irkoy fuwo ya hanante no, kan ga ti aran. ¹⁸ Boro kulu ma si nga bon halli. Aran game ra boro kulu kan ga tammaha nga te zamana wo laakalkooni, nan a ma bare ka ciya saamo, hala a ma du ka ciya laakalkooni nda cimi. ¹⁹ Zama ndunnya wo laakalo ya saamotaray no Irikoy do, mate kan i n'a hantum ka ne: ((Ay ga laakalkooney di ngey bon hiila ra.)) ²⁰ I na hantum ka ne koyne: ((Rabbi ga laakalkooney miiley bay, kan yaamoyan no.)) ²¹ Yaadin gaa, boro kulu ma si fooma nda boro! Zama hay kulu aran wane no. ²² Da bulos no, wala abolos, wala kefas, wala ndunnya, wala fundi, wala buuyan wala sohon hayey, wala hayey kan go kaa, i kulu aran wane yan no. ²³ A ran mo Almasihu wane yan no, Almasihu mo Irikoy wane no.

Chapter 4

¹ Iri mo, klal i m'iri lasaabu Almasihu goy-teeriyar, Da Irikoy gundu jine funeyan. ² A binde, han kan i ga ceeci jine fune gaa ga ti i ma bora gar da naanay. ³ Amma ay wo, manti hay fo no ay do aran m'ay ghosi, wala i ma kond'ay alkaali kwaara. Oho ay si baa ay bon gosi. ⁴ Zama ay mana taali kulu bay ay bon gaa, amma wodin kulu s'ay hanandi. Amma ay nesikwa ga ti Rabbi. Woodin sabbay se, wa si Almasihu goy-teerey ciiti za alwato mana to. Wa nan hala Rabbi ma kaa. Nga no ga kubay ra hari tugantey kaa taray kwaaray, ka bine miila lasaabey bangandi mo. Wato din boro kulu ga du nga saabayano Irikoy do. ⁶ Hayey din, nya-izey, ay n'i himandi misa ay bon gaa da abolos gaa mo aran sabbay se, hal aran ma dondon iri do han kan ga nan aran ma si daaru hankan i hantum gaa. ⁷ Zama aran boro fo kulu mo ma si te bonbeerey ka baar'a-baar'a te Zama m'ay no k'aran beerandi ka bisa care? Ifo no ni se mo kan manti nooyan no? Za kan Irikoy no ka ni no nda, ifo se

no ni goono ga fooma danga manti nooyan no?⁸Baa sohon aran wo to, aran te arzakanteyan, aran na koytaray gwa kan iri baa si a ra! Ay ga baa hanciika aran ma koytraray gwa, Hal iri mo m'a gwa aran banda. ⁹Zama a ga hima ay se kan Irikoy na iri, kan gati diyey dan kokor banda, danga borey kan i na buuyan ciiti dumbu i bon. Zama i n'iri ciya gomdo hari ndunnya borey da malaykey se. ¹⁰Iri wo saamoyan no Almasihu sabbay se, amma aran ciya laakalkooniyan Almasihu ra! Iri wo londibuunoyan no, amma aran ciya gaabikooniyan! A go aran du darza, iri wo kaynandiyan. ¹¹Hala sohon alwaati woone ra iri go ga ma haray, iri go ga ma jaw, iri go ga jan bankaaray, i go g'iri kutubo, iri sinda iri bon fu. ¹²Iri go ga goy gumo nda iri kambey. I go g'iri wow, amma iri go ga albarka gaara. I go g'iri gurzugandi, amma iri go ga suuru. ¹³I go ga iri jance, iri goga baani sanni te. I go g'iri ciya ndunnya zibi, fisi kulu dumi, hala hon. ¹⁴Ay mana woodin hantum aran se zama ay m'aran haawandi bo, amma ay ma kaseeti aran gaa danga ay izeyan kan ay ga ba cine. ¹⁵Ba aran du dondonanko zambarway Almasihu ra, kulu nda yaadin aran sinda baab boobo, zama ay no k'aran hay Almasihu Yesu ra baaru hanna do. ¹⁶Woodin sabbay se bvinde ay g'aran gwaaray aran ma ciya ay dondonkoyan. ¹⁷Woodin se no ay na Timotiyos donton aran do, nga kan ciya ay se ize kan ay ga ba Rabbi ra, naanayko mo no. A g'aran fongandi d'ay teerey Almasihu Yesu ganayan ra, mate kan cine ay go g'i dondonandi nangu kulu Almasihu marga kulu ra. ¹⁸Aran boro fooyan te bonbeerey danga day aysi ye ka kaa aran do. ¹⁹Amma da Rabbi yadda, ay ga kaa aran do d'a tonton kayna. ²⁰Waato din gaa no, ay ga bay bonbeerey koyey gaa, manti i sanney hinne bo, amma hala nd'i dabarey. ²¹Zama Irikoy koytara, manti nda sanmni no bo, amma dabari no. Ifo no aran ga ba? Ay ma kaa aran do da goobu, wala ya kaa baakasinay da lalabey biya ra no?

Chapter 5

¹I go g'aran baaru dede kan ziina go aran game ra. Zina woone dumi i s'a gar badumi cindey game ra, hal aran boro fo gonda nga baaba wande. ²Aran te bonbeerey mo! Aran ma na tebine saray. hala bora din kan na woodin te aran m'a kaa aran game ra. ³Zama hanciika ay wo, baa kan ay si noodin gahamo ra, kulu nda yaadin ay go aran do biya ra. ⁴Ay jin ka ciiti mo bora kan na goyo din te se, danga day ay go noodin no. D'aran margu ay biya mo go aran banda, d'iri Rabbi Yesu dabaro mo. ⁵Rabbi Yesu maa ra aran ma boro wo dumi dan saytan kambe ra a gahamo halaciyen se, hal a biya ma du faaba Rabbi zaaro ra. ⁶Aran fooma wo si boori! Aran mana bay kan dalbu kayna no ga motta kulu fuurandi? ⁷Aran ma dalbu zeena kaa, hal aran ma bara motto taji, kan sinda dalbu, mate kan aran go nda cimi. Zama Irikoy n'iri paska feejo, kan ga ti Almasihu, sarga iri se. ⁸Yaadin gaa iri m'iri bato te, manti nda dalbu zeena, wala nda zamba nda lala wane bo, amma iri m'a te da buuru kan sinda dalbu, ihanno nda cimi wane. ⁹Tira fo ra ay hantum aran se ka ne aran ma si hangasinay da zina-teerey. ¹⁰Ay si ndunnya ganako zina-teerey gaa, wala binikomey, wala komkey, wala tooru ganakoy, zama nda yaadin no, a ga tilas aran ma fun ndunnya ra. ¹¹Amma sohon ay go ga hantum aran se ka ne aran ma si hangasinay da boro fo kan i ga ne a se nya-ize, da bora din ya zina-teeri no, wala binikom, wala tooru ganako, wala wowko, wala baji-han-ka-buguko, wala komko. Aran ma si baa gwa da bora din koy. ¹²wala ay muraadu no ay ma ciiti borey kan yan go taray se? Manti aran Almasihu marga borey no gaa care ciiti bo? ¹³Amma ngey kan yan go taray, Irikoy g'i ciiti. Aran ma boro laala din kaa aran game ra.

Chapter 6

¹Aran game ra, da boro fo na boro fo kalima, a ga yaaru ka koy ciitikoy kan si Irikoy cimo gana do no, i ma ciiti dumbu i se? ²Manti hanantey do no aran ga hima ka koy? Wala aran ma na bay kan hanantey no ga ndunnya ciiti? ³D'aran no ga ndunnya ciiti binde, aran ma na to nan kan aran ga sanni kayney ciiti? Aran ma na bay kan iri no ga malaykey ciiti, sanku fa zamana wo harey? ⁴Yaadin gaa, d'aran gonda zamana wo ciiti harey, aran ga boroyan dan i ma ciiti, kan yan manti hay kulu Almasihu marga ra no? ⁵Ay go ga woodin ci zama aran ma haaw! Haba? Sohon aran ga jan laakalkooni follon aran game ra kan ga waani ka nya-izey da care sanni feeri? ⁶Amma sohon nya-ize fo ga ga konda nga nya-izo ciiti do. A go ga woodin te mo ciitikoy kan manti Almasihu ganakoy jine! ⁷Hanciika, ba sohon woone te mursay hari aran da care game ra, za kan aran konda care ciiti do. Manti a ga bisa aran ma yadda nda toonye bo? Manti a ga bisa i m'aran kom? ⁸Amma aran bumbey nobgoono ga toonye, aran goono ga kom mo, hal aran nya-izey gaa. ⁹Wala aran mana bay kan bora kan sinda adilitaray si Irikoy koytara tubu no? wa s'aran bon darandi! Boro ziibey, wala tooru ganakoy, wala zina-teerey, wala aru-ci-way, wala aru-baay, ¹⁰wala zayey, wala binikomey, wala baji-han-ka-bugukoy, wala wowkoy, wala komkoy, ikulu si Irikoy koytara tubu. ¹¹Aran ra afoyan, yaadin no aran goro don. Amma Irikoy n'aran nyumay, a n'aran hanandi, a n'aran adilandi Rabbi Yesu Almasihu maa ra d'iri Irikoyo biya do mo. ¹²Hay kulu ga halal ay se, day manti hay kulu no ga hagu ay se. Hay kulu ga halal ay se, amma ay si yadda hay kulu m'ay dabari. ¹³Gwaari ya gunde wane no, gunde mo go gwaari se, amma Irikoy ga ihinka kulu halaci. Amma i mana gaaham te zina se, amma day Rabbi se. Rabbi mo go gaaham se. ¹⁴Irikoy na Rabbi tunandi ka kaa buuyan ra nga dabaro do, a g'iri mo tunandi. ¹⁵Wala aran mana bay kan aran gaahamey ya Almasihu gaahamo jareyan no? Ay ma Almasihu gaahamo jara sambu k'a ciya kaaruwa gaaham jare no? Abada! ¹⁶Wala aran mana bay kan boro kan margu nda kaaruwa, a te gaaham follon nga nd'a? Zama a ne: ((I boro hinka ga ciya gaaham follon)). ¹⁷Amma boro kan margu nda Rabbi, a te biya follon nga nda. Aran ma zuru zina se! Zunubi kulu kan boro ga te, a si lamba boro gaahamo gaa. amma boro kan go ga zina te, a koy go ga taali te nga bumbo gaahamo se. ¹⁹Wala aran mana bay kan aran gaahamey ga ti biya hanna fuwo? Nga no go aran ra, Irikoy do mo no aran du a. ²⁰Aran manti aran bumbey wane yan mo no zama Irikoy n'aran day da hay bambata. Yaadin gaa aran ma Irikoy beerandi aran gaahamey ra.

Chapter 7

¹Son day, hayey din kan aran hantum ay se ciine ra, ngey neeya: ²A ga boori alboro se ama si lamba wayboro gaa. Amma, zama i masi zina, wa nan alboro kulu ma bara nda nga bon wande, wayboro kulu mo ma bara nda nga bon kurnye.

³Kurnye ma nga wardeno han kan hagu a se, wande mo yaadin nga kurnye se. ⁴wando sinda nga bon gaahamo dabari, kala day kurnyo. Yaadin mo no kurnyo sinda nga bon gaahamo dabari kala day wando. ⁵Aran ma si wangu care se, kala day d'aran yadda aran mate alwaatiyan zama aran ma du ga mo ye addua gaa. Amma woodin banda aran ma ye ka margu, hala saytan ma si aran si zama aran jan bon hiniyan. ⁶Amma woodin ay goono ga ci no yadda bon, manti lordi bon no. Kulu nda yaadin ay diyano gaa a ga bisa boro kulu ma bara sanda ay cine. ⁷Amma boro kulu gonda nga bon nooyan kan Irikoy n'a no. Boro fo woone cine, boro fo mo yaadin cine. ⁸Amma borey kan sinda wande nda wayborey kan kurnye bu se, ay ga ne woone: a ga bori i se d'i ga goro sanda ay cine. ⁹Amma d'i si du ka hin ngey bon, kala i ma hiiji, zama i ma hiiji ga bisa i ma ton. ¹⁰Amma borey kan hiijay ra se ay ga lordi no, manti ay bon wane no bo, amma Rabbi wane no. ¹¹Wande ma si nga kurnye fay. (Amma d'a fay, a ma goro yaadin, kurnye si, wala a ma ye ka saba nda nga kurnyo.) ¹²Amma cindey se ay no go ga salan, manti Rabbi no. Ay ne da Almasihu ganako fo go no kan wando mana cimandi, wando mo yadda nga ma goro a banda, ganakwa ma s'a fay. ¹³Zama kurnye kan mana cimandi, a hanan wando do, wande mo kan mana cimandi, a hanan kurnye kan ga ti ganakwa do. ¹⁴Da manti yaadin no don aran izey si hanan. Amma sohon hananteyan no. ¹⁵Amma nda boro kan mana cimandi ga nga bon fay, a ma nga bon fay. Ganako alboro wala wayboro kan go yaadin si tamtaray ra. ¹⁶Amma Irikoy n'aran ce aran ma goro nda laakal kanay. Zama nin wande, mate ni ga te ka bay hala nin no ga ni kurnyo faaba? Ni mo kurnye, mate ni gate ka bay hala nin no ga ni wando faaba? ¹⁷Kala day boro kulu ma nga goray te mate kan Rabbi n'a no, mate a go d'a waato kan Irikoy n'a ce. ¹⁸Yaadin no ay go ga lordi ka ne Almasihu margey kulu ra. Irikoy na boro fo ce kan jin ka du dambanguyan no? A ma si dambanguyano kaa. Irikoy na afo mo ce kan mana dambangu no? ¹⁹A ma s'a ceeci. Dambanguyan manti hay fo no, dambanguyan-janay mo manti hay fo no, amma day Irikoy lordey ganayan no ga ti hay kulu. ²⁰Goray kan ra Irikoy na boro ce, boro kulu ma goro yaadin. ²¹Irikoy na ni ce waato kan ni go bannya no? woodin ma si ni kankam. Amma da ni gonda daama ka du fansayan, dambe ni ma nafa nd'a. ²²Zama boro kan Rabbi n'a ce, ago bannya, bora din te Rabbi burcini. ²³Yaadin mo no boro kan Rabbi n'a ce a go burcini, a te Almasihu bannya. Irikoy n'aran day da hay bambata, wa si ciya adam-izey se bannyan. ²⁴Ay nya-izey, boro kulu ma goro Irikoy banda mate kan a go waato kan Irikoy n'a ce. ²⁵Wandiyey ciine ra binde, ay sinda lordi kan fu Rabbi do. Amma ay g'ay diyaney no, sanda boro kan ciya nanaykoy Rabbi suujo sabbay se. ²⁶Ay lasaabuyano gaa, sohon gurzuga sabbey se, a bisa boro se mate kan a go. ²⁷Ni gonda wande? Ma si ceeci ni m'a fay. Ni na ni wande fay no? To ma si wande ceeci. ²⁸Amma baa da ni hiiji, ni mana zunubi te. Da wandiyo mo hiiji, a mana zunubi te. Amma borey din ga taabi han ndunnya goray ra. Ay mo ga ba ay m'aran wa taabi. ²⁹Han kan ay ga ci neeya, nya-izey: alwaati boobo mana cindi. Zama hunkuna banda, baa borey kan yan gonda wande, i ga te danga ngey sinda. ³⁰Borey kan yan go ga he mo, sanda i si ga he. Borey kan yan go ga farha, sanda i si ga farha. Daykoy mo, sanda boroyan kan sinda hay kulu. ³¹Borey kan yan go ga goy nda ndunnya harey mo, i ga te sanda ngey na saalay kaa i gaa. Zama ndunnya wo alhaalo go ga bisa. ³²Amma ay ga ba aran ma si goro nda karha. Boro kan si hiijay ra ga laakal da Rabbi muraadey, mate kan a ga te ka kaanu Rabbi se.

³³Amma boro kan go hiijay ra ga laakal nda ndunnya muraadey, mate a ga te ka kaan nga wando se, a laakalo ciya fayante mo. ³⁴Wayboro kan sinda kurnye nda wandiyo mo ga laakal nda Rabbi muraadey, hal ngey ma goro ihanno gaaham nda biya ra. Amma wayboro kan hiiji ga laakal nda ndunnya muraadey, mate kan a ga te ka kaan nga kurnyo se. Woodin ay go ga ci aran nafa se. Manti sanda ay ma korfo zorti aran gaa se no ay go ga woodin ci bo, amma day han kan ga hagu aran se, zama aran goyo kan aran ga te Rabbi se ma si te da laakal fayante mo. ³⁵Amma da boro fo di kan a mana hagu nga ize wandiya ma bisa hiijay alwaato gaa, d'a ga miila nga m'a hiijandi, a ma te han kan a ga ba, a mana zunubi te. Wa nan i ma hiiji. ³⁷Amma boro kan na sanku sambu nga bina saaware gaa, woodin mana tilas a gaa, amma a gonda dabari nga bumbo miila bon, a jin ka suuban mo nga bina ra kan nga ize wandiya si hiiji, bora din te han kan ga boori. ³⁸Yaadin mo no boro kan na nga ize wandiya hiijandi te ihanno, amma bora kan man'a hiijandi bis'a. ³⁹Hiijay ga wande haw hala nga kurnyo fundo me, amma da kurnyo bu, hiija n'a tan, a ma hiiji nda boro kan a ga ba, kala day Rabbi ra. ⁴⁰Amma, ay diyano gaa, a ga farha ka bisa d'a goro yaadin. Ay ga tammaha mo ay gonda Irikoy biya.

Chapter 8

¹Sohon, hayey kan i ga sarga tooru se ciine ra, ngey neeya: iri ga bay kan iri boro kulu gonda bayray. BAYRAY binde ga kande bonbeeray, amma baakasinay ga jina-koyan te. ²Da boro fo ga tammah nga ga hay fo bay, a man'a bay jina mate kan cine a ga hima k'a bay. ³Amma boro kan ga ba Irikoy, Irikoy g'a bay. ⁴Hala boro ga hima ka han kan i sarga tooru se gwa binde, to: iri ga bay kan tooru manti hay fo no ndunnya ra. Irikoy kulu sino mo kala afollonka. ⁵Zama baa da wo kan yan seiga ne de-koyyan go no, d'i go beena ra wala ganda, ⁶mate kan de-koy boobo da koy boobo go no, kulu nda yaadin iri wo se Irikoy follon no go no, Baaba no. Hay kulu a do no a fun, iri mo go a se. Rabbi follon mo go no, Yesu Almasihu no, kan a do hay kulu bara. Iri mo a do no iri ga funa. Amma bayray woodin si boro kulu do. Boro foyan mo zama i doona tooru hal hon, i go ga hamey din gwa danga hay fo no kan i sarga tooru se, hal i biney go g'i foy zama i go ga miila kan ngey go ga ngey bon ziibandi, za kan i sinda gaabi. ⁸Amma gwari fo si te iri se sabbu Irikoy jine. D'iri man'a gwa iri si zabu. ⁹D'iri n'a gwa mo iri si tonton. Amma aran ma haggoy hal aran dabaro din ma si ciya taali teeyan sababu boro kan sinda

Chapter 9

gaabi se. ¹⁰Zama nda boro di nin kan gonda bayray, ni go ga goro ka gwa tooru windi ra, manti nga wo kan sinda gaabi, kan a bina g'a foy mo, a ga yaaru ka koy ka gwa han kan i sarga tooru se. ¹¹Ni bayra do mo no, nga kan sinda gaabi ga halaci, nya-ize no kan sabbay se Almasihu bu. ¹²Waati kan aran go ga taali te nya-ize se ya-cine, k'i biney kan sinda gaabi kan g'i foy maray, kulu aran go ga zunubi te Almasihu se nooya. ¹³Yaadin gaa,da gwari no g'ay nya-izo dan a ma taali te, ay si ham kulu gwa abada,zama ay ma s'ay nya-izo dan a ma taali te.

Chapter 9

¹Manti ay wo burcini no? Manti ay wo diya no? Manti ay wo di iri Rabbi Yesu? Manti aran wo ay goyo no Rabbi ra? ²Da boro foyan do ay wo manti diya no, kulu nda yaadin aran do ay ya diya no, zama aran wo ay diyataray kawatimi no Rabbi ra. ³Woone ga ti ay tuyano kan ay g'ay bon fansa sambu, borey se kan yan go g'ay gosi. ⁴Manti iri gonda fondo iri ma du gwa-da-han? ⁵Manti iri gonda fondo iri ma naaru nda wande kan ga ti cimandiko, danga mate kan diya cindey go ga te, da Rabbi nya-izey, da kefas mo. ⁶Wala in da barnaba, iri hinne no ka sinda fonda iri ma si goy te? Sooje wofo no go soojetaray ra kan ga nga bon bana? May ga reyzin kaali tilam kan si a albarka gwa? May no ga alman kuru kan si kuro wa han? ⁸Wala ay go ga hayey din ci adam-izey ciyan hinne bon no? Manti yaadin no tawreto mo ci? ⁹Zama Musa asariya ra i n'a hantum ka ne:((Yeeji kan go ga kara, ni ma si takunkum dan a gaa.)) E day yeeji hinne no Irikoy ga haggoy d'a? ¹⁰Wala manti daahir iri sabbay se no a na woodin ci? Oho me iri sabbay se no a n'a hantum. Zama boro kan go ga far, a ga hima a ma far da beeje. Boro kan go ga kara mo, a ma beeje dan kan nga ga du a ra. ¹¹D'iri na biya hanno hayey duma aran se, sohon d'iri g'aran ndunnya harey wi, woodin hari bambata no, wala? ¹²Hala boro fooyan ga du dabari wo aran bon, manti iri banda ciine no? Kulu nda yaadin, iri mana goy dabaro din bon, amma iri go ga suuru nda hay kulu, hal iri ma si Almasihu baaru hanna ganji jina-koyan. ¹³Aran mana bay no kan borey kan yan go ga hananyan goy te Irikoy windo ra, i go ga du ngey gwaaro Irikoy windo do? Borey mo kan yan go ga sargay feema goyo te, i go ga du ngey baa feema wane gaa. ¹⁴Yaadin mo no, Rabbi waadu borey kan yan go ga basru hanna waazu se, i ma funa nda baaru hanna waazo din. ¹⁵Amma ay mana goy nda hayey din kulu. Ay si ga woone yan hantum hal borey ma te ay se yaadin bo. Don ay ma bu, a ga bisa boro fo ma ay farha wo ye yaamo. ¹⁶Zama d'ay go ga baaru hanna waazu, manti fooma hari no ay se. A ga tilas ay gaa no. Zama kaari ay, d'ay si baaru hanna waazu! ¹⁷Zama d'ay go ga woodin te ay yadda bon, kulu ay gonda alhakku. Amma za kan manti nd'ay bon miila no, han kan Irikoy talfi ay gaa day no ay goono ga te. ¹⁸Ifo binde ga ti ay alhakko? Nga neeya: waati kan ay go ga baaru hanna waazu, ay ma si hay kulu ceeci aran gaa, zama ay ma si goy da dabaro kan go ay se baaru hanna ra. ¹⁹Zama baa kan ay ya burcini no, ay n'ay bon te boro kulu se bannya hal ay ma du boro boobo ka tonton. ²⁰Yahudancey se ay ciya danga yahudance, hal ay ma du yahudancey. Borey kan go asariya ganayan ra se, ay ciya danga asariya ganako(baa kan ay si asariya fonda ra), hal ay ma du asariya ganakoy. ²¹Borey kan sinda asariya se, ay ciya sanda boro kan sinda asariya, hal ay ma du ngey kan yan sinda asariya.(Manti danda ay si ga Irikoy asariya gana no bo, amma Almasihu asariya ganayan ra n'ay go). ²²Londobuuney se ay ciya londobuuno hal ay ma du londibuuney. Borey kulu se, ay n'ay bon ye hay kulu, hala nda mate kan cine no kulu ay ma afooyan faaba. ²³Ay go ga woone kulu te mo baaru hanna sabbay se, hal ay ma du baa baaru hanna albarka ra. ²⁴Manti aran ga bay kan borey kan go ga zuru yoonay ra kulu go ga zuru no,amma boro follon day no ga du ka yana? Yaadin gaa, aran ma zuru nda mate kan gaa aran ga du ka yana. ²⁵Boro kulu mo kan go ga gurjay te foorey do, i ga hin ngey bon hay kulu ra. Borey din goono g'a te hal ngey ma du kobto bontobay kan ga lakaw, amma iri wo go g'a te hal iri ma du bontobay kan si halaci. ²⁶Yaadin cine no ay go ga zuru nd'a, manti nda sikka. ²⁷Yaadin mo no ay go ga kutubo te d'a, manti da haw ra karyan. Ay go g'ay gaahamo taabandi k'a dan tamtaray ra,zama a ma si te, waato kan ay waazu afooyan se, a banda i m'ay bumbo furu.

Chapter 10

¹Zama nya-izey, ay si ba aran ma jan ka bay kan iri kaayey kulu goro buru yuma cire, ikulu na teeko danandi mo. ²ikulu du baptisma Musa ra buro teeko do.Ikulu na gwaari dumi follon gwa kan fun Irikoy do. ³Ikulu na hari dumi follon han mo kan fun Irikoy do. ⁴Zama tondo kan fun Irikoy do kan go i banda din gaa no i han. Tondo din mo ga ti Almasihu. ⁵Amma i boro boobo, Irikoy mana maa i kaani. A sabbay se no a n'i buukoy say-say ka furu ganjo ra. ⁶Hayey binde bara misayan iri se,hal iri ma si hari laaloyan bini, mate kan cine ngey wo bini. ⁷Aran ma si te tooru ganakoyan mo, mate kan cine i boro fooyan te,mate kan a go hantumante ka ne:((Jama goro ganda zama ngey gwa ka han, i tun mo zama ngey ma fooru se.)) ⁸Iri ma si zina mo, mare kan i boro fooyan te. Zari follon ra i boro zambar waranka cindi hinza no bu. ⁹Iri ma si Rabbi si mo, mate kan i boro fooyan n'a si, gondey mo n'i halaci. ¹⁰Aran ma si jance mo, mate kan i boro fooyan te, i halaci mo halaciyamkoyo do. ¹¹Hayey din kulu te i gaa danga misayan. I n'i hantum mo ka te iri se kaseetiyar hari, iri kan yan zamaney toonandiyar kaa iri gaa. ¹²Woodin sabbay se boro kan go ga tammaha nga go ga kay, a ma haggoy nga ma si kan. ¹³Siyan kulu mana du aran kala day wo kan dumi ga kaa boro kulu gaa. Amma Irikoy ya naanaykoy no kan si ta aran ma du siyan kan ga bisa aran hina, amma siyano alwaato ra no a ga faaba fondo te aran se hal aran ma du ka hin a. ¹⁴Woodin sabbay se, ay baakoy, aran ma zuru tooru ganayan se. ¹⁵Ay go ga salan danga laakalkooniyan se, aran ma guna han kan ay go ga ci. ¹⁶Gaasiya kan ra albarka go, kan se iri ga Irikoy sifa, manti nga no g'iri markasina da Almasihu kuro cabe? ¹⁷Buuru kunkuno kan iri ga ceeri mo, manti nga no g'iri markasina da Almasihu gaahamo cabe? Zama buuru kunkuni follonka no go, iri kan ga ti iboobo, iri ciya gaaham follon, zama iri kulu ga margun kunkuni follonka din gaa. ¹⁸Wa guna Israyla kunda. Borey kan yan go ga sargayey gwa kan i kande sargay feema do, manti i ga margu nda sargay feema no? ¹⁹Yaadin

gaa ifo no ay go ga ne? Han kan i sarga tooru se ya hay fo no? Han kan i sarga tooru se ya hay fo no, wala tooru bumbo ya hay fo no? Abada!²⁰ Amma han kan dumi cindey go ga sarga toorey se, i go g'a sarga follayey se, manti Irikoy se no. Ay si ba mo aran ma margu nda follayey.²¹ Aran sin hin ka Rabbi gaasiya han, da follayey wano mo. Aran si hin ka margu Rabbi gwaaro do, da follayey wano mo.²² Wala iri go ga Irikoy zukku hal a ma canse? Iri ga bis'a gaabi no?²³ Hay kulu ga halal, amma manti hay kulu no i ga hima ka te. Hay kulu ga halal, amma manti hay kulu no ga jina-koyyan te.²⁴ Boro kulu ma si nga bon nafa ceeci, amma day han kan ga nafa te nga gorokasin se.²⁵ Hay kulu kan fawakoy ga neera, aran m'a gwa. Aran ma si hayyan kulu te bine lasaabu fonda ra.²⁶ Zama: ((gande ya Rabbi wane no, nga nda hay kulu kan go a ra.))²⁷ Da boro kan mana cimandi n'aran ce gwaari se, aran yadda ka koy mo,to, gwaari kulu kan i ga jisi aran jine,aran ma soobay k'a gwa. Aran ma si hayyan kulu te bine lasaabu fonda ra.²⁸ Amma da boro fo ci aran se ka ne:((i na woone sarga tooru se)), aran ma s'a gwa, bora kan n'a cabe aran se sabbay se, da bine lasaabu sabbay se mo.²⁹ Manti sanda ni bine lasaabo no ay go ga ne, amma day boro fa din wano. Zama ifo se no ay g'ay hina neesi boro fo bine lasaabo bon.³⁰ D'ay go ga gwa da saabuyan, ifo se no i g'ay jance nda hari laalo, hay fo bon kan ay na Irikoy saabu?³¹ Yaadin gaa d'aran go ga gwa, wala aran go ga han, wala hay kulu kan aran go ga te, kala aran ma ikulu te Irikoy darza se.³² Aran ma si ciya katiyan hari yahudancey, wala dumi cindey, wala Irikoy marga se.³³ Wa ciya danga ay cine, mate kan hay kulu ra ay go ga kaan boro kulu se. Ay s'ay bon nafa ceeci, ammaboro boobo wane, hal i ma du faaba.

Chapter 11

¹Aran ma ciya ay dondonkoyan, sanda mate kan ay mo go Almasihu wane.² Sohon ay g'aran saabu, kan aran fongu nd'ay hay kulu ra. Aran go ga dondonandiyane yaari mo. mate kan cine ay n'i ci aran se.³ Amma ay ga ba aran ma faham nda woone: alboro kulu bono ga ti Almasihu, wayboro mo a bono ga ti alboro, Almasihu mo a bono ga ti Irikoy.⁴ Alboro kulu kan go ga adduwa te, wala a go ga annabitary te, d'a bono go daabante, a go ga nga koyo kaynandi.⁵ Amma wayboro kulu kan go ga adduwa te, wala a go ga annabitaray te, d'a bono si daabante, nga mo go ga nga koyo kaynandi, zama a ga saba nda wayboro kan na nga bono cabu.⁶ Zama da wayboro si nga bono daabu, a ma nga bon hamno dumbu mo. Amma da haawi hari no wayboro se a ma nga bon hamno dumbu, wala a ma nga bono daabu.⁷ Zama alboro ma na hima ka nga bono daabu, za kan nga wo Irikoy alhaalo no, Irikoy darza mo no. Amma wayboro ga ti alboro darza.⁸ Zama i mana alboro kaa wayboro gaa, amma wayboro no i ka alboro gaa.⁹ Woodin banda i mana alboro taka wayboro sabbay se, amma day wayboro no i taka alboro sabbay se.¹⁰ Woodin sabbay se da malaykey sabbay se mo, a ga hima wayboro ma bara nda dabaro kan cire a go seeda nga bono gaa.¹¹ Kulu nda yaadin, Rabbi do wayboro si bara alboro baa si, alboro mo si bara nda wayboro baa si.¹² Zama mate kan cine i na wayboro kaa alboro gaa, yaadin mo no i ga alboro hay wayboro do, woone yan kulu mo Irikoy do no i fun.¹³ Aran ma sanno dumbu aran bon se hala a ga hima wayboro kan mana bono daabu ma adduwa te Irikoy gaa?¹⁴ Manti adam-ize alhaalo bumbo g'aran dondonandi kan, da alboro bon hamno ga ku,woodin haawi hari no a se?¹⁵ Amma da wayboro gonda bon hamni kuuku, a darza hari no. Zama Irikoy na bon hamni no a se, a ma ciya a daabuyan hari.¹⁶ Amma, da boro fo ga ba nga ma kakaw woodin bon, iri nda Irikoy margey wo sinda alaada kan waani woodin.¹⁷ Amma lordo kan ay g'aran no ra, zama mate aran ma hanse se no, amma hasaraw se no aran go ga margu.¹⁸ Sintina day ay ma fay-fayan go aran game ra waati kan aran ga margu Almasihu marga ra. Ay ga jara cimandi mo.¹⁹ Zama hanciika a ga tilas no wurdi waani-waani ma bara aran game ra, hala borey kan yangonda cimi aran game ra ma bangay.²⁰ Yaadin gaa, waati kan aran ga margu nangu follon, manti Rabbi gwaaro no aran go ga gwa.²¹ Zama gwaaro do boro kulum ga cahaka nga wano gwa. Boro ga ma haray, afo mo gaa han ka bugu.²² Mate no aran sinda fuyan kan ra aran ga gwa ka han no? Wala aran go ga donda Irikoy marga ka borey kan gaa janay go haawandi? ifo no ay ga ne aran se? Y'aran saabu nda woone? Ay si.²³ Zama Rabbi do no ay du woone kan ay n'aran no, kan gati: ciino kan ra i na Rabbi Yesu nooyandi, a na buuru sambu.²⁴ Waato kan a sabu, a banda a n'a ceeri-ceeri ka ne:((woone ga ti bay gaahamo kan i go ga pati aran sabbay se. Aran ma woone te ga fongu nd'ay.²⁵ Yaadin mo no a na gaasiya sambu hawra banda ka ne: gaasiyo ga ti alkaali tajo ay kuro ra. Alwaati kulu kan aran goono g'a han, aran ma woone te ga fongu nd'ay.))²⁶ Zama alwaati kulu kan aran ga buuro wo gwa, ka gaasiya wo han mo, aran go ga Rabbi buuyano waazu no hal a ga kaa.²⁷ Boro kulu mo kan ga Rabbi buuro gwa wala, a g'a gaasiya han da fondo kan mana hima nd'a, bora din gonda taali Rabbi gaahamo d'a kuro do.²⁸ Kala boro kulu ma nga bon neesi, woodin banda a ma gwa buuro gaa ka han gaasiya gaa.²⁹ Zama boro kan go ga gwa ka han, d'a si Rabbi gaahamo fayyanka, ciiti no a go ga candi nga bon gaa, gwayano da hanyano din do.³⁰ Woodin sabbay se no, aran game ra boro boobo te londibuunoyan, i jante, iboobo mo kani.³¹ Amma d'iri g'iri bon neesi, don Rabbi si ciiti nd'iri.³² Waato kan Rabbi g'iri ciiti binde, a go g'iri gooji no, zama nga ma s'iri zeeri ndunnya banda.³³ Yaadin gaa, ay nya-izey, waati kan cine aran ga margu zama aran ma gwa se, kal aran ma care batu.³⁴ Da boro fo haray, a ma gwa za fu, zama aran marguyano ma ciya ciiti daliili. sanney kan cindi, ay g'i hanse waati kan ay ga kaa.

Chapter 12

¹Sohon, nya-izey, biya hanna nooyaney ciine ra, ngey neeya: Ay si ba aran ma jan ka bay i gaa.² Aran bay kan waato kan aran goro dumi cindey boroyan, i n'aran derandi tooru beebey do, sanda mate i n'aran candi nd'a.³ Woodin sabbay se no ay g'aran fahamandi nda woone: boro kulu si no kan ga salan Irikoy biya do ka ne:((Yesu ya laalante no!)) Boro kulu si no mo kan ga hin ka ne:((Yesu ya Rabbi no!)) kala day biya hanno do.⁴ Nooyan waani-waani yan go no, amma biya hanno follonka no.⁵ Saajawyan waani-waani yan mo go no, amma Rabbi follonka no.⁶ Goy dumi waani-waani yan mo go no,

amma Irikoy follonka no, nga kan ga hay kulu goy boro kulu ra.⁷ Amma boro fo kulu se biya hanna na nooyan kan ga nga bangandi no boro kulu nafa se.⁸ Zama boro du laakal sanni biya hanna do, afo mo du bayray sanni biya hanna follonka din do.⁹ Boro fo mo koyne du cimbeeri biya hanna follonka do, afo mo du baani nooyan dabari biya hanna follonka din do.¹⁰ Afo mo du dabari goy teeyan hin, afo mo annabitaray teeyan, afo mo biyey fayankayan, afo mo ciine waani-waani, afo mo koyne ciine feeriyen.¹¹ Amma hayey din kulu biya hanna folonka di no g'i te, a g'i fay, ka zaban boro fo kulu se, mate kan a ga ba.¹² Zama mate cine gaaham follonka gonda jare boobo, amma gaaham jarey kulu, kan ga ti iboobo, i ga te gaaham follon, yaadin mo no Almasihu go.¹³ Zama biya hanno follon do no i na baptisma te iri kulu se gaaham follon ra, da yahudancey no, wala garekey, da bannyey no wala burciney no, i n'iri kulu hanandi mo biya follon.¹⁴ Zama gaahamo bumbo manti jare follon no,¹⁵ amma iboobo no.¹⁶ Da ce ne: ((za kan ay wo manti kambe, yaadin ga ay manti gaahamo wane)) -woodin se nan a ma si ciya gaahamo wane.¹⁷ Da gaaham kulu ga ti mo, man hanga maayan? D'a kulu ga ti maayan, man niine maniyen?¹⁸ Amma sohon Irikoy na jare fo kulu dan gaahamo ra mate kan a ga ba.¹⁹ D'i kulu jare follon no, man gaahamo?²⁰ Day sohon jare boobo goono, amma gaaham follon no.²¹ Yaadin gaa mo si du ka ne kambe se: ((ay sinda ni muraadu,)) wala bon ma ne cey se: ((ay sinda aran muraadu.))²² Sanku fa gaaham jarey kan go sanda i jan gaabi, i ga tilas no.²³ Woodin banda, wo kan jan iri ga guna sanda i sinda beeray, iri g'i beerandi ka tonton.²⁴ Iri gaaham jarey mo kan gunayan si boori, iri g'i sutura ka tonto, amma wo kan yan ga boori si laami hay kulu. Amma na gaahamo margu care banda ka beeray tonton jara kan sinda gaa.²⁵ Hala fay-fayyan ma si bara gaahamo ra, amma jarey kulu ma haggoy da care sabayan ra.²⁶ Da jare fo go taabi ra, jarey kulu go ga maa taabi a banda. Da jare fo du darza mo, jarey kulu ga farha a banda.²⁷ Aran binde, aran ga ti Almasihu gaahamo, aran boro fo mo kulu te jare fo a ra.²⁸ Irikoy mo na boro foyan dan Almasihu marga ra: sintina, diyey, ihinkanta, annabey, ihinzanta, dondonandikoy. Woodin banda, dabari goyey, gaa baani noyaney hina, da gaakasiney, da marayey, da ciine waani-waani yan.²⁹ Ikulu diyayan no, wala? Wala ikulu annabiyan no? Wala ikulu dondonandikoyan no? Wala ikulu ga dabari goy te no?³⁰ Wala ikulu gonda baaninnooyan hina no? Wala ikulu ga salan da ciine waani-waani yan no? Wala ikulu ga ciine waani-waani yan bare no? ³¹ Amma aran ma nooyaney kan ga boori nda ikulu bini. Day sohon ay ga fondo cabe aran se kan ga bisa ikulu.

Chapter 13

¹ D'ay ga salan da adam-izey da malaykey deeney, day ay sinda baakasinay, ay ciya danga guuru-say kan ga he, wala can-can kan ga kosongu. ² Baa day du annabitaray nooyan, hal ay ga gundu kulu nda bayray kulu bay mo, d'ay gonda cimbeeri kulu hal ay ga tondi kuukuyan ganandi, nga no ay sinda baakasinay, ay ya yaamo no. ³ Baa d'ay n'ay arzaka kulu fay ka zaban alfukaarey se, d'ay g'ay gaahamo no mo hal i m'a ton, nga no ay sinda baakasinay, a se hay kulu hanse ay se. ⁴ Baakasinay ga bara nda suuru kuuku, baakasinay gonda rongome. ⁵ Baakasinayvsi canse. A si fooma, a si te bonbeeray mo. ⁶ Baakasinay si te han kan mana hagu, a se nga bon nafa ceeci, a baa sinda zukkuyan, a se laala lasaabu. Baakasinay se farha da cim-janay, amma a ga farha cimi se. ⁷ Baakasinay gonda bongu-daabay hay kulu ra, a ga ihanno cimandi hay kulu ra, a ga beeje hay kulu se, a ga suuru nda hay kulu. ⁸ Baakasinay si gaze abada. Amma annabitaray ga ban, ciini waani-waaney ga ban, bayray mo ga ban. ⁹ Zama iri ga bay kayna, iri ga annabitaray jare te. ¹⁰ Amma waati kan toonanta ga kaa, gaa no jare-jara ga ban. ¹¹ Waato kan ay go zanka, ay go ga salan sanda zanka cine, ay go ga miila sanda zanka cine, ay go ga lasaabu sanda zanka cine. Amma sohon kan ay te albeeri, ay na zankataray harey jisi. ¹² Sohon iri go ga di da kubay-kubay sanda diji ra cine, amma alwaati din iri ga di mo-da-mo. Sohon ay ga bay kayna, amma alwaati din ay ga bay gumo mate kan cine Irikoy n'ay bay gumo. ¹³ Sohon binde cimbeeri da beeje da baakasinay, ihinza din no ka bara. Amma i ra wo kan bisa ikulu ga ti baakasinay.

Chapter 14

¹ Aran ma anniya haw ka baakasinay di a ma bori. Amma aran ma beeje nda biya hanno nooyaney mo, sanku fa annabitaray teeyan. ² Zama boro kan ga salan da ciine waani, Irikoy se no a go ga salan, manti borey se, za kan boro kulu si faham d'a, day biya hanno do a go ga gunduyan salan. ³ Amma boro kan go ga annabitaray te ga jina-koyyan, da baakaraw, da bine gaababdiyan sanni salan borey se. ⁴ Boro kan go ga salan nda ciine waani, nga bon se no a ga jina-koyyan te, amma boro kan go ga annabitaray, Almsihu marga se no a ga jina-koyyan te. ⁵ Ay ga ba aran boro kulu ma salan nda ciine waani-waani yan, sanku fa annabitaray teeyan. Zama boro kan go ga annabitaray te, a bisa boro kan go ga salan nda ciine waani-waani yan, da manti a g'a feeri no hala marga ma du ka koy jina. ⁶ Sohon binde nya-izey, d'ay kaa aran do da ciine waani-waani yan, ifo no ay ga hanse aran se, da manti ay ga salan aran se da bangandiyan fo, wala bayray, wala annabitaray, wala dondonandiyan? ⁷ Baa hayey kan sinda fundi kan boro g'i kar, da seese no wala moolo no, d'i s'a jinda fayanka, mate boro ga te ka bay han kan seesa wala moola ga ba ka ci? ⁸ Zama d'i na hilli kar kan jinda mana kay ka boori, mate no boro ga te ka soola wongu se? ⁹ Yaadin mo no aran bumbey, d'aran deeney si sanni kan i ga tara ka faham d'a salan, mate no i ga te ka bay han kan aran goono ga ci? Zama aran goono ga salan hawo ra. ¹⁰ Baa kan jinde waani-waani boobo goono ndunnya ra, i afo kulu si jan han kan ga fahamandi. ¹¹ Amma d'ay si faham da jinda, ay go sanda mebaraw cine bora kan salan se. Nga mo kan go ga salan ga hima ay se mebaraw. ¹² Yaadin gaa aran wo, za kan aran gonda anniya aran ma du biya hanno noyaney, kala aran ma ceeci nda bayyan wo kan yan ga nan Almasihu marga ma koy da jina. ¹³ Wo se no boro kan go ga salan da ciine waani, a ma Irikoy gwaarey hala nga ma du k'a feeri. ¹⁴ Zama d'ay te adduwa ciine waani ra, ay biya go ga salan amma ay fahama mana du albarka. ¹⁵ Mate no? Ay ga adduwa te da biya, ay ga adduwa te da

fahamay mo. Ay ga baytu te da biya, ay ga baytu te da fahamay mo.¹⁶Da manti yaadin, da ni go ga saabu nda biya, mate no boro kan si waani ga te ka ne((Amin!)), ni saabuyano banda, za kan a si bay han kan no ni go ga ci?¹⁷Zama nin wo, daahir ni go ga saabu ihanna dumo, amma bora di mana du jina-koyyan.¹⁸Ay ga Irikoy saabu kan ay ga salan da ciini waani-waani yan ka bisa aran kulu.¹⁹Kulu nda yaadin, Almasihu marga ra a ga bisa ay se ay ma sann'ize gu ci d'ay fahama, ya du ka cindey dondonandi, ka bisa ay ma sann'ize zambar way te da ciine waani.²⁰Nya-izey, fahamay ra aran ma si ciya zankayan. Amma laala do haray aran ma ciya zanka kaynayan, fahamay do haray mo aran ma te albeeriyan.²¹Tawreta ra i na hantum kan Rabbi ne: ((Ay ga salan dumo wo se da ciine waani-waaney, da mebarawey meyey, amma kulu yaadin i ga wangu ka maa.))²²Yaadin gaa, ciine waani-waaney ga ciya alaama borey kan yan mana cimandi se, manti cimandikoy se. Amma annabitaray ga ciya alaama cimandikoy se, manti borey kan mana cimandi se.²³Da Almasihu marga kulu margu care banda, nga no boro kulu ga salan da ciine waani-waani mo, da boro fooyan furo mo kan mana caw, wala kan mana cimandi, manti i ga ne aran follo no?²⁴Amma d'aran kulu go ga annabitaray te, nga no boro fo furo mo kan mana cimandi wala kan mana caw, annabitaray sanney kulu g'a zeeri, ikulu g'a neesi, a bina gundey mo ga bangay.²⁵Nga mo kal a ma kan ganda birante ka sududu Irikoy se ka seeda kan daahir Irikoy go aran game ra.²⁶Yaadin gaa, mate no a ga bara nd'a, nya-izey? Waati kan aran ga margu care banda, boro fo kulu gonda zabura fo, wala dondonandiyan fo, wala ciine waani fo, wala feeri fo. Wa nan hay kulu ma te jina-koyan se.²⁷Da boro ga salan da ciine waani, kala ngey boro hinka, wala a ma si bisa ihinza. I ma salan afo-fo, boro fo ma feeri.²⁸Amma da sanni feeriko sino, kala bora ma dangay Almasihu marga ra, a ma salan nga bon se da Irikoy se mo.²⁹Annabey mo ma salan, ngey boro hinka wala ihinza, cindey mo ma sanney feeri.³⁰Amma da boro fo kan go ga goro noodin du bangandiyan, bora kan go ga salan ma dangay.³¹Zama aran kulu ga du ka annabitaray te afo-fo, hala boro kulu ma dondon, ikulu ma du yaamaryan mo.³²Annabi kulu biya mo go nga bumbo dabaro ra,³³Zama Irikoy ya manti kosongu wane no, amma laakal kanay wane no. Mate kan a bara hanantey margey kulu ra.³⁴Wa nan wayborey ma dangay Almasihu margey ra, zama i mana yadda i se i ma salan, amma i ma ngey bon ye ganda, mate kan cine tawreto ci.³⁵D'i ga baa ngey ma du bon-feeray mo, kala i ma ngey kurney han fu, zama haawi hari no wayboro ma salan Almasihu marga ra.³⁶Mate no? Aran do no Irikoy sanno fu? Wala aran hinne do no a kaa?³⁷Da boro fo ga miila nga ya annabi no, wala boro kan gonda biya hanno nooyan, kal a ma woone bay: hayo kan ay go ga hantum aran se ya Irikoy lorde no.³⁸Amma da boro fo baa si nd'a, i ma saalay kaa bora din gaa.³⁹Yaadin gaa, ay nya-izey, wa beeje nda annabitaray teeyan, wa si wangu mo borey ma salan da ciine waani-waani yan.⁴⁰Amma hay kulu ma te da laakal, i m'a te nga fonda bon mo.

Chapter 15

¹Sohon, nya-izey, ay g'aran fongandi da baaru hanna kan ay waazu aran se, wo kan aran ta, kan ra aran go ga kay mo.²A do mo no aran go ga du faaba, d'aran go ga sanno kan ay waazu aran se gaay gumo. Da manti aran cimandi fahamay si.³Zama ay noaran se haya kan nafa bisa ikulu, kan ay bumbo mo ta. Nga neeya: Almasihu bu iri zunubey sabbay se, sanda mate kan i hantum Irikoy tira hanney ra,⁴i na fiji, Irikoy n'a tunandi mo zari hinzanta hane sanda mate kan i hantum Irikoy tira hanney ra.⁵A bangay kefas se, waato din gaa taalibi way cinda hinka se.⁶woodin banda a bangay nya-ize kan bisa zongo gu saaya follon ra, kan i baayano kulu ga funa hal hon, amma afooyan jin ka kani.⁷Waato din gaa a bangay yakuba se, gaa diyey kulu se.⁸Ikulu banda gaa, a bangay ay mo se, kan go sanda booma cine.⁹Zama ay ya diyey koda no, kan a mana hima baa i ma ne ay se diya, za kan ay na Irikoy marga gurzugandi.¹⁰Amma Irikoy gomno do no ay go mate kan ay bara. A gomno mo kan a n'ay no mana goro yaamo, amma ay goy kabisa i kulu. Day manti ay no, amma Irikoy gomno kan go ay banda no.¹¹Yaadin gaa, d'ay no wala ngey no, woone no iri go ga waazu, nga mo no aran cimandi.¹²Amma d'i go ga waazu ka ne Almasihu tun ka fun buukoy game ra, mate no aran boro fooyan ga te ka ne buukoy tunandiyan si no?¹³Da buukoy tunandiyan si no, yaadin gaa Almasihu mo mana tun.¹⁴Da mo Almasihu mana tun, iri waazuyano ya yaamo no, aran cimbeero mo yaamo no.¹⁵Koyne mo i n'iri gar tangari seedakoyan Irikoy bon. Zama iri seeda ka ne irikoy na Almasihu tunandi. Amma da buukoy tunandiyan si no, Irikoy man'a tunandi.¹⁶Zama da buukoy tunandiyan si no, yaadin gaa Irikoy mana Almasihu mo tunandi.¹⁷Da Irikoy mana Almasihu tunandi, yaadin gaa aran cimbeero ya yaamo no, hal hon mo aran go aranzunubey ra.¹⁸Koyne borey kan yan kani Almasihu fonda ra, i halaci.¹⁹Diri gonda beeje Almasihu ra fundi wa ra hinne, yaadin gaa iri te bakaraw hari yan ka bisa boro kulu.²⁰Amma haciika Irikoy na Almasihu tunandi ka kaa buukoy game ra.²¹A te bon-jina borey kan yan go ga kani game ra. Zama za kan boro do no buuyan kaa, boro do mo no buukoy tunandiyan kaa.²²Zama mate kan Adamu ra boro kulu go ga bu, yaadin mo no Almasihu ra ikulu ga funa.²³Amma boro kulu nda nga nango no sasara ra: sintina Almasihu kan ga ti bon-jina, waato din gaa Almasihu waney, alwaati kan a ga kaa.²⁴Ga no bananta ga kaa, waati kan Almasihu na koytara ye Baba Irikoy se, saaya kan a jin ka mayray kulu da hin kulu da koytaray kulu tuusu.²⁵Zama a ga tilas no Almasihu ma koytary gwaa, hal a ma nga ibarey kulu dan nga cey cire.²⁶Ibare bananta kan a ga tuusu mo ga ti buuyan.²⁷Zama:((Irikoy na hay kulu dan a cey cire.)) Amma waato kan a ne nga na hay kulu dan acey cire, danga Almasihu wane nooya, a go taray kwaaray kan Irikoy kan n'i dan a mayra ra si a ra.²⁸Amma waati kan Irikoy na hay kulu dan Izo mayra ra ka ban, gaa no Izo bumbo ga nga bon ye ganda a se kan na hay kulu dan a mayra ra, hallrikoy ma bara a kulu hay kulu ra.²⁹Da manti yaadin no, ifo no borey wo ga te kan se i go ga baptisma te buukoy se? Da buukoy situn da cimi, ifo se no i go ga te boprey din se baptisma buukoy sabbay se?³⁰Ifo se mo no iri ga kay kataru ra saaya kulu.³¹Haciika, nya-izey, ay go buuyan me gaa han kulu, ay ga woone daahirandi ay farha bon kan ay gonda iri Rabbi Almasihu do aran sabbay se.³²Da adam-ize miila bon no ay

tangam da ganji hamey afasos ra, man ay riiba? Da buukoy si tun kala ((iri ma gwa iri ma han zama suba no iri ga bu!))³³Wa s'aran bon darandi! Hangasinay laalo ga daa hanno halaci. ³⁴Aran ma laakal ye mate kan a ga hima nd'a gaa, ka fay da zunubi, zama boro fooyan si Irikoy bay. Ay ga woodin ci hala haawi m'aran di. ³⁵Amma boro fo ga ne: mate no buukoy ga tun d'a? Gaaham wofo dumi mo no i ga kaa d'a? ³⁶Nin saamo! Han kan ni bumbo ga duma, a si fun bo kala nd'a bu jina. ³⁷Han kan ni go ga duma mo gurayze koonu no, hambara alkama no, hambara dumi'ze fo no. ³⁸Amma wo kan ga fun si hima gurayzo kan ni duma. Amma Irikoy g'a no a himando da mate kan nga miila, dumi'ze dumi kulu nda nga bumbo himando. ³⁹Manti basi kulu mo no ga saba nda care. Zama boro basi go waani, alman wane go waani, curo wane go waani, hamisa wane mo go waani. ⁴⁰Beene kaarey go no, da ndunnya gaahamey mo, amma beene waney darza go waani, ndunnya waney darza mo go waani. ⁴¹Wayna gonda nga darza, hando darza go waani, handariyazey darza go waani. Baa handariyazey darza mo ga waana nda care. ⁴²Yaadin mo no buukoy tunyano ga te nd'a: i ga duma gaaham fumbi ra, ⁴³Irikoy g'a tunandi han kan si hin ka fumbu! I ga duma kayna ra, Irikoy g'a tunandi nda darza. I ga duma londibuunay ra, Irikoy g'a tunandi dabarikooni! ⁴⁴I g'a duma adam-ize gaaham, Irikoy g'a tunandi biya wane. Adam-ize gaaham go no, biya wane mo go no. ⁴⁵Yaadin no i n'a hantum ka ne: ((Alboro sintina, adamu ciya takahari kan gonda fundi.)) Adamu bananta mo ciya biya kan ga fundi no. ⁴⁶Amma biya wane mana ciya sintina, kala day adam-ize gaaham, woodin banda kala biya wane. ⁴⁷Irikoy na alboro sintina kaa laabu gaa, laabu no. Boro hinkanta[Rabbi no kan] fun beene. ⁴⁸Mate kan cine bora kan i te da laabu bara, yaadin no a waney go. Mate kan cine beene bora bara, yaadin no a waney mo go. ⁴⁹Mate kan cine iri na bora kan i te da laabu hima-cara sambu, yaadin no iri ga beene wano hima-cara mo sambu. ⁵⁰Koyne ay go ga wone ci, nya-izey: basi nda kuri si hin ka Irikoy koytara tubu, fumbi mo si han kan si hin ka fumbu tubu. ⁵¹Guna, ay go ga gundu fo ci aran se: m,anti iri kulu no ga kani, amma iri kulu, Irikoy g'iri barmay. ⁵²A ga te fap follon, mo-ka-miyan ra, waati kan hilli bananta ga he. Zama hillo ga he, buukoy ga tun fumbi si, iri mo, Irikoy g'iri barmay. ⁵³Zama tilas no fumbikoyo ma han ka si hin ka fumbu dan, woone kan ga bu mo, tilas a ma wo kan si hin ka bu dan. ⁵⁴Waati kan fumbikoyo ga han kan si fumbu dan, waati kan mo woone kan ga bu ga wo kan si hin ka bu dan, waato din no sanno ga kubay kan i hantum ka ne: ⁵⁵""Zaamayan ra no i na buuyan gon! ya buuyan, man ni zaama? yaa buuyan, man ni naajo?"⁵⁶Buuyan naajo ga ti zunubi, zunubi dabaro mo asariya no. ⁵⁷Amma iri ma Irikoy saabu, nga kan go g'iri no zaama iri Rabbi Almasihu Yesu sabbo ra! Woodin sabbay se, ay nya-izey, ay baakoy, wa kay a ma boori, wa si zinji. Alwaati kulu aran ma tonton rabbi goyo ra, za kan aran ga bay kan aran taabo manti yaamo no Rabbi ra.

Chapter 16

¹Gaakasina kan i go ga margu hannantey se ciine ra, nga neeya: ²kala aran ma te mate kan ay na lordi no Almasihu margey se kan go galatiya laabo ra: jirbi iyye kulu zaari sintina ra, kal aran boro kulu ma kaa nga wano ra waani ka dan jisiro ra, da mate kan Irikoy na bora albarkandi, a ma si te kala waati kan ay kaa no aran ga nooru margu. ³D'ay kaa mo, borey kan yan gaa aran yadda, ay g'i donnton da tiraya, i ma konda arn nooyaney urusalima. ⁴D'a ga hima ay mo ma koy, kal i m'ay duma ka koy. ⁵Ay ga kaa aran do waati kan ay na masidonia kattu ka bisa, zama ay ga gana ka bisa masidonia laabu. ⁶Amma hambara ay ga goro aran do, wala baa ay ma jawo te noodin, hal aran m'ay gaakasina da hindoonay kan ga kond'ay nangu kan ay ga koy hino. ⁷Zama ay si ba ay ma kabay ka di aran bisayan bon. Ay gonda beeje ay te jirbiyan aran banda, da Rabbi ba. ⁸Amma ay ga goro ne afasos hala pantakot bato, ⁹zama me beeri fo feeri ay se, goy wane kan gonda nafa boobo, yanjakaarey ga baa mo. ¹⁰Da timiyios kaa, wa te mate kan ga nan a ma goro aran do humburkumay si, zama Rabbi goyo no a go ga te, danga ay cine. ¹¹Yaadin gaa boro kulu ma si dond'a, amma aran m'a gaakasina da hindoonay kan ga kand'a baani kal ay do, zama ay go g'a hangan, nganda nya-izey. ¹²Amma iri nya-izo abolos ciine ra, ay n'a yaamar da himma a ma kaa aran do nya-izey banda, amma a mana yadda baa kayna nga ma kaa sohon. Waati kan a du daama no a ga kaa. ¹³Aran ma batu, aran ma kay da gaabi cimbeeri ra, w'aran bon te alboroyan, aran ma te gaabi. ¹⁴Hay kulu kan aran ga te, w'a te da baakasina. ¹⁵Aran ga bay kan istifana kwaara borey ga ti sintina kan yan cimandi akaya laabo ra. I na ngey bon ciya saajawkoyan hanantey se mo. ¹⁶Sohon, nya-izey, ay g'aran gwaaray aran m'aran bon ye ganda borey din dumian se, ngey nda borey kulu kan go ga taabi care banda goyo ra. ¹⁷Ay farhan kan istifana nda fortunatos da akayos kaa, zama aran faajo kan n'ay di, ngey wo n'a kaa. ¹⁸I n'ay bina yeenandi, da aran woney mo. Aran ma boro woone yan dumi beeray di. ¹⁹Almasihu margey kan go aziya laabo ra go g'aran fo. Akila nda birisila g'aran fo gumo Rabbi ra, ngey nda Almasihu marga kan ga margu i windo ra. Nya-izey kulu go g'aran fo. ²⁰Aran ma care fo da baakasina garbe sunsumyan hanna. ²¹Ay, bulos no ka fooyan wo hantum d'ay bumbo kamba. ²²Boro kulu kan si ba Rabbi, bora din koy ma ciya laali hari. ²³Ya iri Rabbo, ma kaa. Rabbi Yesu gomno ma bara aran banda. ²⁴Ay baakasina go aran kulu banda Almasihu Yesu ra.

2 Corinthians

Chapter 1

¹Ay bulos, ay ya Almasihu Yesu diya no Irikoy miila do. In da timotiyos iri nya-izo, iri go ga Irikoy marga fo kan go korint kwaara, da hannantey kulu mo kan go akaya laabo kulu ra. ²Gomni nda laakal kanay ma bara aran banda kan yan ga fun iri Baabo Irikoy da Rabbi Yesu Almasihu do. ³Iri m'iri Rabbi Yesu Almasihu Irikoyo kan ti a baabo saabu. Nga ga ti baabo kan to da suuji, bine-gaabandiyan kulu Irikoyo mo no. ⁴A go g'iri biney gaabandi iri kankami kulu ra, hal iri ma du ka

borey biney gaabandi kan yan go kankami dumi kulu ra. Iri m'a te mo da bine-gaabandiyan kan iri bumbey du Irikoy do.⁵ zama mate kan cine Almasihu gruzuga go ga baa ka tonton iri gaa, yaadin mo no iri ga du bine-gaabi nda baayan Almasihu do.⁶ D'iri go kankami ra, ago aran bine-gaabandiyan da faaba se no. Wala d'iri go ga du bine-gaabandiyan, woodin mo do zama aran ma du bine-gaabi se no, kan g'aran gaa aran ma suuru nda gurzuga din kan iri mo go ga maa.⁷ Beeja kan iri gonda aran bon tabbat, za kan iri ga bay mate kan cime in d'aran go gurzugay ra care banda, yaadin mo no in d'aran du bine-gaabi care banda.⁸ Zama iri si ba aran ma jan ka bay, nya-izey, kankami kan du iri aziya ra. I n'iri jarandi gumo-gumo, hal a bisa iri gaabo, hal iri na laakal kaa baa iri fundey gaa.⁹ haciika, iri bumbey biney ra iri maa i na buuyan ciiti dumbu iri se, hal iri ma si naanay iri bon gaa, amma iri ma de irikoy gaa, nga kan ga buukoy tunandi.¹⁰ A n'iri kaa kambe buuyan laalo wo dumi gaa, a g'iri kaa kambe mo. iri ma beeje sinji a do a ga ye k'iri kaa kambe hala ho, za kan aran mo go g'iri gaa d'aran nywaarayyaney, hala gomo kan irikoy n'iri no boro boobo adduwey sabbay se ma nan boro boobo ma saabuyan te iri sabbay se.¹² zama iri darza haro neeya: iri bine lasaalo seeda ga ti iri n'iri goray te ndunnya ra, (sanku binde aran do haray), da hananyan da cimi kan fun irikoy do.¹³ zama iri si ga hantum aran se kala han kan aran ga him ka caw da han kan aran ga faham d'a mo.¹⁴ Ay go ga beeje dan, da mate kan aran faham d'iri kayna-kayna, aran ga faham gumo-gumo, kan iri no ga ti aran darza haro, danga mate kan aran no ga ti iri waney rabbi yesu zaaro ra.¹⁵ Naanyan din bon, ay miila ay ma kaa aran do waato zama aran ma du gomni hinkanta.¹⁶ Ay miila ay ma kaa aran do ka gana ka gana ka bisa masidoniya laabu. D'ay fun masidoniya mo, ay ma ye ka kaa aran do, hal aran m'ay gaakasinay da hindoonay kan ga kond'ay yahudiya laabu.¹⁷ To Waato kan ay go ga woodin miila, ay na bine hinka-hinka cabe no? Wala hayey kan aygo ga miila ay ma te, auy n'i miila danga ndunnya boroyan no hal i ma kaa ka gar oho-oho da ha a-ha a go ay do.¹⁸ Amma sanda mate kan Irikoy ya naanaykoy no, iri sanno manti oho da ha a no aran se.¹⁹ Zama Irikoy Izo, Almasihu Yesu kan bon iri da sila da timotiyos waazu aran game ra a manti oho da ha'a. Amma nga wo oho no go a do.²⁰ Woodin sabbay se a do mo no iri ga ne ((amin)) Irikoy darza se.²¹ Nga mo kan goono g'iri tabbatandi aran banda Almasihu ra, nga kan n'iri suuban mo, ga ti Irikoy.²² A n'iri kawaatimandi mo k'iri no nga biya iri biney ra a ma ciya daymi kayandiyan.²³ Amma Irikoy ga te ay seeda, ay ze d'ay fundo ay mana kaa korint jina zama ay ma du ka jalla aran gaa se.²⁴ Manti sanda iri gonda koytaray aran cimbeero bon no. Amma iri ya aran goykasinyan no aran farha se, zama cimbeeri ra no aran go ga kay.

Chapter 2

¹ Amma ay na saawara wo tabbatandi ay bina ra: ay si ye ka kaa aran do da bine saray.² Zama nd'ay n'aran biney sara, may no g'ay farhandi, da manti bora kan ay n'a bina sara?³ Ay na hayey din hantum aran se mo, zama waati kan ay ga kaa, ay ma si du bine saray borey do kan yan ga homa k'ay farhandi. Ay go ga naanay aran kulu gaa kan ay farha hari no ga ti aran kulu wane mo.⁴ Zama ay hantum aran za kankami booba da bine saray ra da mo-mundi boobo mo. Manti ay n'a te hal aran biney ma sara no bo, amma zama aran ma bay baakasinay beero gaa kan ay gonda aran se.⁵ Amma da boro fo na bine saray hari te, manti ay hinne se no a n'a te bo, amma aran boro kulu se no amma aran boro cindey biney mana sara gumo (ay ma si aran tinandi gumo).⁶ Goojiyan kan aran borey baayan te bora din se wasa a se.⁷ Sohon kay a ga hima aran m'a yaafa, k'a bina gaabandi, hala bora din dumi ma si koy miri bine saray booba sabbay se.⁸ Woodin sabbay no ay g'aran nywaaray aran ma baakasinay tabbatandi a se.⁹ Mafaaro kan se ay hantum aran se ga ti: ay m'aran gosi ka di hal aran ga gana hay kulu ra.¹⁰ Amma boro kan se aran na hay fo yaafa, ay mo yaadin no. Han kan ay yaafa_ d'ay gonda hay fo kan ay ga yaafa_ ay n'a te no aran sabbay se Almasihu jine, hala saytan ma si du daama iri bon.¹¹ Zama iri ga bay hayey kan yan a ga sijiri gaa.¹² Waato kan ay kaa tawarasa Almasihu baaru hanna waazuyan sabbay se, nango kan Rabbi na fondo feeri ay se,¹³ ay laakal mana kani zama ay mana ay nya-izo titos gar. Kal ay n'a noodin to baani ka gana ka koy masidoniya.¹⁴ Amma iri ma Irikoy saabu, nga kan alwaati kulu a ga konda iri jina ka nan iri ma te zaama Almasihu ra. A ga nga bayra bangandi danga waddi haw nangu kulu ra iri do.¹⁵ Zama iri ya Almasihu waddu haw kaanoyan no Irikoy se, borey kan yan goono ga du faaba nda borey kan yan goono ga halaci game ra.¹⁶ Woone se iri ga ciya buuyan haw kan ga kande buuyan. Boro fey din semo iri ga ciya fundi wane kan ga fundi no. May binde no ga wasa hayey din se?¹⁷ Zama iri wo iri siino ga Irikoy sanno diibi-diibi ka fatawci nda'a, sanda mate kan cine boro boobo go ga te. Iri goono ga salan da cimi kwaaray Almasihu ra Irikoy jine, mate kan cine Irikoy n'iri donton d'a.

Chapter 3

¹ Iri ye ka sintin k'iri bon sifa nooya? Wala, sanda mate kan cine boro fooyan ga te, iri ga laami nda siffayan tirey kan i ga hantum aran se, wala wo kan yan aran ga hantum? ² Aran wo, aran ga ti iri tira hantumanta iri biney ra, kan boro kulu ga bay a gaa k'a caw mo.³ Zama taray kwaaray no a go kan aran ya Almasihu tira no kan fun iri saajaw goyo do, hantumante manti nda dawa, amma nda Irikoy biya fundikoono. Irikoy biya man'a hantum tondi walhey gaa, amma walhey kan go biney ra, basi wane yan gaa no.⁴ Naanayo wo dumi go iri se Irikoy gaa Almasihu do.⁵ Manti sanda iri bumbey hina ra no iri ga hin ka hay fo lasaabu sanda a fun iri bumbey do, amma iri wasayan go fun Irikoy do.⁶ Nga no k'iri no hina iri ma goro alkawli taajo goy-teeriyen. Manti biir'ize alkawli bo, amma biya hanna wane. Zama biir'ize ga wi no, amma biya hanno ga funandi no.⁷ Amma da asariya goyo kan kande buuyan, kan i hantum da biir'izeyan tondiyen gaa furo nda darza, hal Israyla izey mana du ka musa moyduma guna, a moyduma darza sabbay se (baa kan darza no kan ga bisa),⁸ mate no biya hanno goyo ga te ka jan darza ka bisa yaadin.⁹ Da ciiti-ka-zeeriyen goyo mo ciya darza hari, sanku fa goyo kan ga kande

Chapter 4

adilitaray Irikoy jine!¹⁰Haciika,wo kanj gonda darza waata sinda beera din sohõ, zama darza kanj ga bis'a gumo go no.¹¹Zama nda woodin kanj goono ga bisa gonda darza, sanku fa wo kanj goono garo!¹²Za kanj iri gonda beejo wo dumi,iri ga goy da bine-gaabi gumo.¹³Iri si te danga Musa cine, kanj ga bangum ka nga moyduma daabu zama israyla izey ma si di hanj kanj go ga bisa bananta.¹⁴Amma i laakaley daabu, zama hal hon waati kanj i ga alkawli zeena caw, bongumo din go no. A mana fun zama Almasihu ra hinne no a ga ban.¹⁵Amma hal hon waati kan i ga Musa tira caw, bongumo go g'i biney daabu.¹⁶Amma waati kanj boro ga bare ka ye Rabbi do,kulu bongumo ga fun.¹⁷Rabbi no ga ti biya din. Nangu kanj Rabbi biya go, noodin no burcintaray bara.¹⁸Iri goono ga Rabbi darza guna sanda diji ra cine da moyduma kanj si daabante. Iri kulu goono ga bare mo alhaalo wo ra, darza ka koy darza do. Darza wo mo Rabbi biya do no a ga fun.

Chapter 4

¹Yaadin gaa, za kanj iri gonda saajaw goyo wo, mate kanj cine iri du suuji, iri si lakaw.²Amma iri na haawi hari tugantey furu. Iri si no ga diraw te da carmay. Iri si Irikoy sanno diibi-diibi k'a sara mo. Amma cimi bangandiyano do no iri g'iri bon kaa taray boro kulu bine lasaabu se Irikoy jine.³Amma d'iri baaru hanna go daabante, a go ga daabu ngey kanj yan goono ga halaci se.⁴Zamana wo irikoyo na danawtaray danj borey kanj yanj si ga cimandi laakaley ra, hala baaru hanna annura ma si kaari i se. Baaru hanna din darza ga ti Almasihu. Nga no ga ti Irikoy alhaalo.⁵zama manti iri bunbey bon no iri goono ga waazu bo, amma iri goono ga waazu ka ne almasihu yesu ya rabbi no, iri bunbey mo, aranj bannyayan no yesu sabbay se.⁶zama irikoy ka ne: «Annura ga kaari ka fun kubay ra,» nga din no ka kaari iri biney ra zama irikoy darza bayra ma kaari iri gaa yesu almasihu moyduma ra.⁷Amma iri gonda arzaka wo botogo sintiliyan ra, hala dabari wo kanj ga beeri gumo ma ciya irkoy wane, kanj mana fun iri do.⁸Iri go kankami ra kambu kulu haray, amma iri mana motti. Iri laakal ga tun, amma manti hal iri ma laakal kaa beeja gaa.⁹Iri go gurzugay ra amma Irikoy mana iri furu. I n'iri zeeri amma iri mana halaci.¹⁰Alwaati kulu iri go ga Yesu buuyano jare iri gaahamey ra, hala Yesu fundo mo ma bangay iri gahamey ra.¹¹Zama iri kanj go ga funa, alwaati kulu i g'iri nooyandi buuyan se Yesu sabbay se, hala Yesu fundo mo ma bangay iri gaahamey kanj ga aniya ka bu ra.¹²Yaadin gaa, buuyan go ga goy iri ra, amma fundi go ga goy aranj ra.¹³Iri gonda cimbeeri biya kanj ga saba nda sanno kanj i hantum ka ne: «cimandi, woodin se no ay salan.»Iri mo go ga cimandi, woodin sabbay se no iri go ga salan.¹⁴Zama iri bay kanj nga kanj na Rabbi Yesu tunandi ka kaa buukoy ra g'iri mo tunandi Yesu banda, ka in d'aranj kayandi a jine.¹⁵Zama hayey din kulu go no aranj sabbay se, hal gomno kanj go ga baa ka tonton boro boobo do ma nanj saabuyan ma baa Irikoy darza se.¹⁶Woodin sabbay se, iri si lakaw. Baa iri alhaali banganta ga hasara, kulu nda yaadin iri alhaali tuganta go ga taji zaari ka koy zaari.¹⁷Zama hal abada darza kanj iri ga du neesiyano ga baa ka bisa iri kankami kayna, alwaati kayniyaw wane neesijo.¹⁸Iri si ga hayey kanj mo ga di guna, kala day hayey kanj mo si di. Zama hayey kanj mo ga di ga ti alwaati kayna ra wane yanj. Amma hayey kanj mo si di, hal abada wane yanj no.

Chapter 5

¹Zama iri ga bay kanj da ndunnya bukka wo, kanj ra iri go ga goro halaci, iri gonda cinari Irikoy do, fu kanj imana te da kambe no, hal abada wane beena ra.²Zama haciika, woodin ra no iri go ga duray.³Iri ga gumo iri ma sutura nd'iri nangora kanj ga ti beene wano.Zama da Irikoy n'iri sutura nd'a,i s'iri gar iri go koonu.⁴Haciika iri kanj go bukka wo ra, iri go ga duray, iri gonda tinay mo, zama iri si ba iri ma woodin kaa iri gaa bo, amma iri ga baa Irikoy m'iri sutura, hal fundi hal abada ma hanj kanj ga aniya ka bu gon.⁵Nga mo kanj na iri soola haya din se ga ti Irikoy, kanj n'iri no biya hanna a ma ciya daymi kayandiyaj.⁶Woodin se no alwaati kulu iri gonda bine-gaabi. Iri ga bay mo kanj alwaati kulu kanj iri go gaaham woone ra, iri ga mooru Rabbi nangora.(Zama iri go ga dira cimbeeri ra, manti mo-diyar ra).⁸Oho iri gonda bine-gaabi. A bisa iri se mo iri ma fay da gaaham wo ka koy goro fu Rabbi do.⁹Woodin sabbay se iri anniya ga ti iri ba bara mate kanj ga kaan Rabbi se. D'iri goro ne wala d'iri fay da ne.¹⁰Zama tilas no iri boro kulu ma bangay Almasihu ciiti karga jine, hala iri boro fo kulu ma du nga teerey bonj kanj a te waato kanj a go gaahamo ra, da ihanno no wala ilaalo no.¹¹Za kanj iri ga bay mate kanj iri ga humburu Rabbi nd'a, iri go ga borey cabe. Amma banganteyan no iri go Rabbi jine. Ay ga miila iri go bangante aranj bine lasaabey jine mo.¹²Iri si iri bonj sifa koyne aranj se, amma iri go g'aranj no daama aranj ma fooma nd'iri, hal aranj ma du hanj kanj aranj ga tu d'a borey se kanj yanj go ga fooma nda taray alhaali, manti nda bine ra wane.¹³D'iri bonj koma mo, a go Irikoy se. Wala nd'iri go iri laakaley ra, a go aranj se.¹⁴Zama Almasihu baakasina go g'iri tuti, zama iri yadda da woone:boro follonj bu boro kulu se, yaadin gaa ikulu bu nooya.¹⁵A bu ikulu se mo hala borey kanj yanj go ga funa ma si ye ka funa ngey bonj se, amma bora din se kanj bu ka tun i se.¹⁶Woodin sabbay se, hunkuna banda iri si ye ka boro fo bay koyne borey lasaabey bonj. Oho baa iri na Almasihu bay borey lasaabey bonj, kulu nda yaadin iri si tonton k'a bay da woodin koyne.¹⁷Boro kanj go Almasihu ra, a ciya takahari taji nooya. Hari zeeney bisa, guna mo itajiyaj kaa.¹⁸Amma hayey din kulu Irikoy do no i fun. A niri sasabandi nda nga bonj Almasihu do, k'iri no sasabandiyaj goyo.¹⁹Sasabandiyano wo ga ti: Irikoy go Almasihu ra ga nduunya sasabandi nda nga bonj, a si g'i taaley lasaabu i se mo. A binde na sasabandiyaj sanno talfi iri gaa.²⁰Yaadin gaa iri ya wakiiluyan no Almasihu se, danga Irikoy go iri ra ga borey yaamar. Iri g'aranj suurandi Almasihu se:((aranj ma saba nda Irikoy!))²¹Almasihu kanj mana zunubi kulu te, Irikoy na danj a ma ciya zunubi iri se, hal iri mo, iri ma ciya adilitaray kanj Irikoy ga no Almasihu ra.

Chapter 6

Chapter 7Yaadi ga ay baakoy, za kanj iri gonda alkawley din, wa nanj iri m'iri bonj hanandi gaaham ziibo da biyaa ziibo kulu gaa, k'iri hananyaŋo toonandi Irikoy humburkumay ra.

¹Iri mo kanj go ga goy Irikoy banda, iri g'araŋ yaamar araŋ ma si Irikoy gomno ta yaamo.²Zama a ne: «kanj ga hagu ra no ay hangan ni se, faaba zaari ra mo no ay na ni gaa.» Guna, soho no ga ti alwaato kanj ga hagu. ³Gunaa, soho no ga ti faaba zaaro. Iri si katiyaŋ hari daŋ boro kulu jine, zama i ma si iri goyo jance. ⁴Amma hay kulu ra iri go g'iri bonj cabe sanda Irikoy goy-teeriyar. Iri go g'a te da suuru kuuku, da taabi, da janay, da kankami ra. ⁵Barzuyaŋ ra mo, da kasu, da kosongu binde ra, da taabi goy, da hanna ka batu, da mehawayar ra. ⁶Iri go g'a te hananyaŋ ra, da bayray, da suuru hinyaŋ, da booriyaŋ, da biya hanna, da baakasinaŋ kanj sinda munaficitaray. ⁷Iri go g'a te da cimi sanno, da Irikoy dabaro, da kambe nwaari da kambe wo adilitaray wongu jinayey. ⁸Iri go g'a te beerandiyaŋ da kaynandiyaŋ ra, ciine laalo da ciine hanna ra. I n'iri himandi hallikoyaŋ amma iri ya cimikoyaŋ no. ⁹Iri ciya boroyaŋ kanj i mana bay, amma boro boobo yaŋ g'iri bay. Iri ciya boro yaŋ kanj ga ba ka bu, guna mo iri go ga funa. Iri ciya boro yaŋ kanj i gooji, amma i man'iri wi. ¹⁰Iri go bine-saray koyaŋ, amma alwaati kulu iri go ga farha. Iri ciya talkayaŋ, amma iri go ga boro boobo arzakandi. Iri sinda hay kulu, amma wiiza hay kulu iri wane no. ¹¹Ya korint borey, kanj iri n'iri meyey feeri iri mana hay kulu araŋ se, iri n'iri biney feeri araŋ se mo gumo. ¹²Iri n'iri bine kwaaray cabe araŋ se, amma araŋ no mana araŋ wano cabe iri se baakasinaŋ ra. ¹³Soho araŋ ma ye ka iri bana yaadin_ ay go ga salaŋ araŋ se danga ay izeyaŋ_ kal araŋ m'araŋ biney feeri ka yaadin ka tonton. ¹⁴Araŋ ma si margu calu ra da borey kanj yaŋ mana cimandi. Zama marguyaŋ fo dumi no go adilitaray da zunubi game ra? Wala markasinaŋ fo dumi no go kaari nda kubay game ra? ¹⁵Koyne mate no Almasihu nda beliyal ga te ka margu? Wala baa wofo no go boro kanj cimandi se boro kanj mana cimandi do? ¹⁶Woodin banda, sabayaŋ wofo dumi no go Irikoy fuwo da toorey game ra? Zama iri ya Irikoy fundikoono fuwo no, mate kanj Irikoy ne: < ga goro i game ra, ka bar-bare i game ra. Ay ga ciya i Irikoyo, ngey mo ga ciya ay jama. ¹⁷Woodin sabbay se Rabbi ne: «fun i game ra ka fay d'ey.» ¹⁸Wa si lamba hay kulu kanj ga ziibi gaa, ay mo g'araŋ ta. Ay ga ciya araŋ se Baaba, araŋ mo ga ciya ay se ize aruyaŋ da ize wayaŋ. Yaadin no Rabbi hina-kulu-koyo ci.»

Chapter 7Yaadi ga ay baakoy, za kanj iri gonda alkawley din, wa nanj iri m'iri bonj hanandi gaaham ziibo da biyaa ziibo kulu gaa, k'iri hananyaŋo toonandi Irikoy humburkumay ra.

²W'araŋ biney feeri iri se. Iri mana boro kulu zamba, iri mana boro kulu halaci, iri mana boro kulu nwa. ³Ay siino ga woodin ci zama ay m'araŋ ciiti ka zeeri se bo, zama ay jin ka ne araŋ go iri biney ra, hal iri go care banda, da buuyaŋ se no wala fundi se no. ⁴Ay ga naanay araŋ gaa gumo, ay ga farha araŋ sabbay se mo gumo-gumo. Ay to da bine-gaabi. Iri kankami kulu ra ay bina to da farha hal a ga mun. ⁵Zama baa waato kanj iri kaa masidoniya, iri fundey mana fulanzam baa kayna. Kambu kulu gaa iri du kankami. Kakawyaŋ go taray, bine ra mo humburkumay. ⁶kulu nda yaadin, Irikoy kanj ga bine gaabi no bine gazantekoy se n'iri biney gaabandi titos kaayaŋo sabbay se. ⁷Manti a kaayaŋo hinne se bo, amma da bine gaabi kanj a kande iri gaa araŋ ciine ra. A dede iri se mate kanj cine araŋ faajo, d'araŋ bine sara, d'araŋ anniya mo go d'a ay se, hal ay farha gumo ka tinton. ⁸Zama baa kanj ay n'araŋ biney sara nd'ay tira, a mana kokor k'ay di. Baa d'a kokor k'ay di mo(zama ay di tira din n'araŋ biney sara baa kanj alwaati kayna fo ra) kulu nda yaadin soho ay go ga farha. ⁹Manti zama araŋ biney sara se bo, amma zama araŋ bine sara to d'araŋ tuubi gaa. Bine saray kanj Irikoy ga ba no te araŋ se, hala hay kulu ra araŋ ma si du mursay kanj fun iri do. ¹⁰Bine sara kanj dumi Irikoy ga ba no ga tuubi goy te hal a ma koy to faaba do. Tuubi mo no kanj boro si tunandi. Amma ndunnya bine saray ga kande buuyaŋ. ¹¹Zama guna haŋ kanj araŋ biney sara wo, kanj Irikoy ba, te:guna kookari kanj araŋ cabe, guna araŋ bonj hanandiyaŋ! Oho guna dukuri, da humburkumay, da faaji, da anniya, da cimi-kayandiyaŋ kanj yaŋ dumi araŋ te! Hay kulu ra araŋ cabe kanj araŋ ga hanan sanno wo ra. ¹²Yaadin gaa, baa kanj ay hantum araŋ se, ay mana hantum bora din kanj na taalo te sabbay se, wala mo bora kanj se a na taalo din te, amma zama araŋ kookaro kanj araŋ te iri se ma bangay araŋ se Irikoy jine. ¹³Woodin sabbay se no iri du bine gaabi. Iri bine gaabo ra mo iri farha ka tonton titos farhayaŋo sabbay se, zama araŋ kulu n, a bina yeenandi. ¹⁴Zama d'ay fooma d'araŋ kayna a jine, ay mana haaw. Mate cine ay na hay kulu ci araŋ se da cimi, yaadin mo no fooma kanj iri te titos jine binde ciya cimi. ¹⁵A bine baakasina mo go ga baa ka tonton araŋ se waati kanj a ga fongu d'araŋ ganayaŋo, da mate kanj araŋ n'a ta nda humburkumay da jijiriyaŋ. ¹⁶Ay ga farha zama hay kulu ra ay ga hin ka naanay araŋ gaa.

Chapter 8

¹Soho nya-izey, iri ga ba aran ma bay gomno ga kan irikoy na Masidoniya Almasihu margay no. ²kankami boobo kan n'i si ra i na ngey farha booba cabe. Oho, ba alfukaarutaray ra i na ngey nooyaneŋ no da baayan. ³Zama ay goono g'i seeda: i no ngey hina bonj, hal a bisa mo wo kan i ga hin, i bine yadda bonj. ⁴I n'iri nwaaray gumo ngey ma du gomni ka furo gaakasinaŋ marguyaŋo ra hananyey se. ⁵I mana te mo mate kanj cine iri tammaha hinne, amma i jin ka ngey bonj no Rabbi se, d'iri mo se irikoy miila bonj. ⁶A se no, iri na Titos yaamar ka ne, za kanj nga no ka ne gomni goyo sintin a m'a toonandi mo araŋ do. ⁷Mate kanj araŋ gonda hay kulu yulwante cimbeeri, da sanni, da bayray, da kookari kulu, da bakasinaŋ iri se kala araŋ ma baa ka tonton gomno wo ra mo. ⁸Manti lordi no ay go no ga te araŋ se bo, amma zama araŋ baakasinaŋ cimi-cimo ma neesi nda boro fooyaŋ kookaro. ⁹Zama araŋ giri Rabbi Yesu Almasihu gomno bay, kanj ba kanj arzakakoy no, kulu nda yaadin a ciya talka araŋ sabbey se, hal a talkatara do aran ma ciya arzakanteyaŋ. ¹⁰Woone ra ay gay saawara no kanj gonda nafa araŋ se ay diyaŋ gaa. Za manay araŋ no jin ka sintin ka nooyaneŋ no. ¹¹Araŋ mo no jin ka miila. Soho kal araŋ ma teyaŋo toonandi, zamate kanj bine yadda go, yaadin mo no a toonandiyaŋo ma bara, araŋ hina bonj. ¹²Zama nda anniya go no, Irikoy ga yadda haya kanj boro gonda bonj, manti a sinoyaŋo bonj. ¹³Manti sanda i ma dogonandi boro fooyaŋ

se, aranj mo ma taabi bo, amma zama sabayan ma te. ¹⁴Soho kan aranj duura ga baa, a ma ciya gaakasina, ngey kan go janay ra se, hal mo han fo i duura m'aran jaja bana. Yaadin gaa no sabayan ga te. ¹⁵Mate kan i na huntum ka ne: Boro kan margu iboobo, a mana to ka daaru a se, boro kan magu i kayna mo, a mana gaze a se. ¹⁶Amma iri ma Irikoy saabu kan na anniya wo dan titos kan ga saba nd'ay wano aranj se. ¹⁷Hacika a niri yaamaryano ta, koyne zama nga bumbo gonda annya hanno, a ga tun ne ka koy aranj do da nga bon miila. ¹⁸Iri ga nya-ize fo da titos donton aranj do care banda. Nya-izo din saabuuyan go Almasihu margey kulu ra a baaru hanna goyo se. ¹⁹Manti woodin hinne se mo no, amma Almasihu margey no ka suuban a ma naaru iri banda gomno din ciine ra. Iri go ga goyo wo te Rabbi bumbo darza se da mo iri ma iri himma cabe se. ²⁰Iri go ga haggoy mo hala boro kulu ma si taali dake iri bon da han kan iri go ga te nooyano wo ciine ra. ²¹Zama iri ga ba iri ma te han kan ga boori, manti Irikoy jine hinne bo, amma baa borey jine mo. ²²I banda mo iri giri nya-ize fo donton koyne kan iri gosi sorro boobo hari boobo ra. Iri na gar mo anniyakoy. Soho binde a anniya tonton naanay beero kan a gonda aranj se sabbay se. ²³Han kan ga ti titos cine ra, nga wo ay hangasin day goykasin mo no aranj se. Iri nya-izey cine ra mo, ngey wo Almasihu margey diyayan no, Almasihu darza mo no. ²⁴Yaadin gaa aranj m'aran baakasinay seeda cabe i se Almasihu margey jine. Aranj mi cabe mo han kan iri fooma nd'a aranj bon.

Chapter 9

¹Hannantey gaakasina cine ra, manti tilas no ay ma hantum aranj se, zama ay garan anniya bay. ²A se no ay ga fooma ndaran masidoniya borey jine ka ne: Akaya waney na ngey soola te za manan. Aranj anniya mo ni borey baayan no kookari. ³Amma ay ga nya-izey din donton hal a ma si koy te iri fooma kan iri te aranj bon, i ma gar yaamo sanno wo ra, hala mo mate kan cine ay na ci da aranj ma bara soolante. ⁴A ma si ciya, da masidoniya boro fooyan kaa ay banda i m'aran gar aranj mana soola jina. ⁵Yaadin gaa haawi giri di naanayo wo sabbay se, sanku fa aranj binde Ay di mo kan a ga hagu ay ma nya-izey yaamar i ma gana ka koy aranj do jina, i ma nooyan yulwante margu kan aranj jin ka alkawlo sambu. Yaadin gaa a ga bara soolante, gomni hari no, manti tilas wane no. ⁶Wa fongu woone gaa: Boro kan ga duma nda kamba sanday, kayna no a ga wi. Boro kan ga duma nda albarka, a ga wi mo da albarka. ⁷Boro kulu ma te mate kan cine a miila nda bina ra, manti nda bine saray, manti mo da tilas. Zama Irikoy ga ba nooko kan ga te da bine kaani. ⁸Irikoy gonda dabari mo kan ga nan gomni kulu ma yulwa aranj se, hal alwaati kulu hay kulu ra aranj ma bara nda han kan ga wasa karan muraaday feeri, hala mo aranj ma yulwa ka tonton goy hanno kulu teeyan ra. ⁹Mate kan i na hantum ka ne: A zaban ka no alfukaarey se, a adilitara ga dumi hal abada. ¹⁰Nga kan ga dumi no dumako se, njwaari mo kan a ga njwa, yaadin no a ga dumi no aranj se, ka nan a ma baa dumayan se, a garan adilitara tonton mo. ¹¹Aran ga goro nda arzaka hay kulu ra hal aranj ma du ka nooyan kulu dumi no da bine follon. Woodin mo ga nan i ma Irikoy saabu iri do. ¹²Zama gaakasino wo teeyano, manti hanantey jaja hinne no a ga kaa bo, amma a ga tonton ka nan boro boobo ma Irikoy saabu gumo. ¹³gakasino wo teeyano garan alhaalo cabe kan ga nan borey ma Irikoy beerandi aranj ganayano seeda se kan aranj te Almasihu baaru Hanna se. I ga Irikoy beerandi mo da nooyaney kan aranj te da bine follon i se da boro kulu se mo. ¹⁴I njwaarayey mo kan i ga te aranj se ra, i ga faaji ndaran Irikoy gomni beero sabbay se kan go aran se. ¹⁵Iri ma Irikoy saabu a nooyano se kan sinda cine.

Chapter 10

¹Ay, bulos ay kan gonda bon kaynandiyan alhaali aranj game ra, amma waato kan ay si aranj do ay wo yaaru no ay garan njwaaray Almasihu lalabo nda booriyano sabbo ra. ²Oho, ay g'aran njwaaray, waati kan ay kaa aranj do aranj ma say doole ay ma goy da cimi nd'ay yaarutara kan ay miila ay ma dan ka gaaba nda boro fooyan kan go g'iri himandi sanda boroyan kan go ga dira Adam-ize alhaalo bon. ³Amma baa kan iri goono ga dira gaaham woone ra, kulu nda yaadin iri si wongu te Adam-ize alhalo bon. ⁴Zama iri wongu jinayey manti ndunnya wo wane yan no, amma dabarikoyyan no Irikoy do. I ga wongu fuwey zeeri. ⁵Iri go ga borey lasaabey zeeri, da han kan ga beeri kulu kan i na beerandi a ma gaaba nda Irikoy bayra. ⁶Iri go ga fonguyan kulu dan tamtaray ra i ma Almasihu gana. Waato kan aranj ganayano kubay mo, iri go soolante iri ma bana boray din gaa ngey wangay goyo kulu. ⁷Aran go ga haggoy da hayey kan yan mo ga di hinne. Da boro fo go noodin kan ga naanay nga bon gaa kan nga ya Almasihu boro no, a ma faham ka bay kan, mate kan cine nga Almasihu wane no, iri mo yadin no. ⁸Zama baa d'ay fooma kayna fo ndiri dabaro kan Rabbi n'ay no aranj jina-koyyano se, manti aranj halaciyan se, kulu nda yaadin haawi say di. ⁹I ma say guna danga ay ga ba karan humburandi nday tirey. ¹⁰Zama boro fooyan ga ne: Oho, a tirey ga tin no, i gonda gaabi. Amma nga bumbo gaahamo, londibuuno no. A me sanney mo manti hay fo no. ¹¹To Wa nan boro wo dumi ma woone lasaabu ka bay: mate kan iri bara iri tirey sanno ra waati kan iri si noodin, yaadin mo no iri ga bara iri te-goyey ra d'iri kaa. ¹²Iri wo binde, iri si yadda k'iri bon himandi wala k'iri bon deedandi nda boro fooyan kan yan go ga ngey bon sifa. Amma ngey wo, kan go ga ngey bon neesi nda care ka ngey bon deedandi nda care, i jan fahamay. ¹³Amma iri wo, iri si fooma ka bisa iri hirro me. Amma iri ga fooma nda hirro kan me Irikoy dumbu iri se kan to hala aranj do. ¹⁴Zama iri si candi ka bisa iri hirro meyo gaa, danga a mana to aranj do, zama iri no ka kaa sintina hal aranj do ka kande Almasihu Baaro Hanna. ¹⁵Iri si fooma nda boro fo goy kan bisa iri hirro me. Amma iri goono ga bine dan aranj cimbeero ma tonton ka beeri hal iri ma du tontoni aranj game ra iri hirro me. ¹⁶Hala mo iri ma koy ka Baaru Hanna waazu laabey kan go aranj se jina ra. Iri ma si koy ka fooma nda han kan jin ka te boro fo batama ra. ¹⁷Amma: Boro kan goono ga fooma ma fooma Rabbi ra. ¹⁸Zama manti boro kan ga nga bon sifa no Rabbi ga yadda nd'a bo, amma kala boro kan Rabbi ga sifa.

Chapter 11

¹D'ay ga du, arañ ma suuru ay se hal ay ma saamotaray kayna te oho, arañ goono ga suuru ay se mo. ²Ay go ga csense arañ gaa da Irikoy cansa dumo. Zama ay n'arañ suuban kurnye follonj se kanj gati Almasihu, ay ma konda arañ a do danga wandiyo hanna. ³Amma ay ga humburu hal a ma si ciya, mate kanj cine gondo na Hawa halli nda nga carma, yaadin cine no arañ laakaley ma bare ka fun cimo da hananyan ga kanj arañ gonda Almasihu ra. ⁴Zama nda boro fo kaa kanj njo ga Yesu waani fo waazu te, kanj manti iri wano, wala nd'arañ go ga biya wani fo ta, kanj arañ man'a ta donj, wala baaru hanna waani fo kanj arañ mana yadda nd'a donj, ikulu arañ go mo ga suuru nd'ey hal a ma boori. ⁵Amma ay go ga lasaabu ay mana gaze baa kayna «diyey kanj ga bisa ikulu» din gaa. ⁶Zama baa d'ay si waani sanni, kulu nda yaadin ay mana janj bayray. Iri na woodin cabe arañ se fondo kulu ra nda hay kulu ra. ⁷Wala ay na taali arañ se no kanj ay n'ay bonj kaynandi hal ay m'arañ beerandi, zama ay na Irikoy baaru hanna waazu arañ se nooyante? ⁸Ay na Almasihu marga fooyan kom, ka banandi ta i gaa ka du k'arañ saajaw. ⁹Waato kanj ay go arañ do, kanj ay go janj ay ra mo ay mana jaraw dake boro kulu bonj. Waato kanj nya-izey kaa ka fun masidoniya, nga no ka janj kulu kaa ay gaa. Hay kulu ra ay haggoy d'ay bonj zama ay ma si tinj dake arañ bonj. Yaadin mo no ay soobay ka te. ¹⁰Ay ga woone ci da Almasihu cimo kanj go ay ra: Akaya ra boro kulu si ay ganji ay ma fooma nda woodin. ¹¹Ifo se? Zama ay si ba arañ no? To! Irikoy ga bay! ¹²Amma haya kanj ay te, nga no ay ga soobay ka te, hal ay ma kobay kulu kaa borey kanj yanj goono ga daama cceci ngey ma ngey bonj sifa ka ne ngey go ga goy sanda iri cine. ¹³Zama borey din dumi ya diya tangarkomyan no, goy-teerianj no kanj ga zamba te, ka ngey bonj ciya Almasihu diyayan. ¹⁴Woodin binde, manti dambari hari no, zama saytan bumbo ga nga bonj ciya annura malayka cine. ¹⁵Yaadin gaa manti hay fo no d'a goy-teerey mo ga ngey bonj ciya adilitaray waazukoyan. I alwaati bananta ra i ga du ngey goyey banando. ¹⁶Ay ga ne koyne: boro kulu ma si miila hal ay ya saamo no, amma d'arañ ga miila ay wo yaadin no, ¹⁷kulu way ta danga saamo, hal ay mo ma fooma kayna. ¹⁸Za kanj boro boobo no ga fooma nda ndunnya lasaabey, ay mo ga fooma nda woodin yanj. ¹⁹Zama arañ kanj ga ti laakalkooney, arañ go ga suuru nda borey kanj si karam da bine follonj. ²⁰Da boro fo konda arañ tamtaray ra, da boro fo g'arañ nwa, da boro fo g'arañ di, da boro fo ga nga bonj beerandi, da boro fo g'arañ moyduma sanj_ kulu nda yaadin arañ ga suuru nda bora! Haawi g'ay di ay ma ci kanj iri wo cabe danga iri ya londibuunoyan no. ²¹Amma nda boro fo ga yadda ka fooma nda hay fo (ay go ga salanj sanda saamo cine) ay mo ga fooma nd'a. ²²Ngey wo Ibranianceyan no? To! ay mo yaadin no. Ngey wo Israyla boroyan no? ay mo yaadin no. ²³Ngey wo Ibrahim bandayan no? Ay mo yaadin no. Ngey wo Almasihu goy-teerianj no? (ay go ga salanj sanda saamo cine), sanku fa binde ay! Taabi goy boobo ra ay ga bis'ey, da sorro boobo kasu ra koyyan, da karyan boobo ra, da sorro boobo bu-jase gaa tooyan ra mo. ²⁴Sorro gu yahudancey n'ay barzu hala barzu me waytaaci afo si. Sorro hinza i n'ay kar da goobu. ²⁵Sorro fo i n'ay catu nda tondiyar. Sorro hinza hi mun d'ay. Cine fo da zaari fo ay go teeku bonj ga dandi. ²⁶Ay go diraw ra sorro marge, ay go isa saaru ra, da zayey saaru, d'ay dumi saaru, da dumi cindey saaru, da kwaara ra saaru, da saajo ra saaru, da teeku saaru, da nya-ize tangarikoomey saaru ra. ²⁷Ay go goy da taabi ra, da hanna ka mo ganji jirbi yanj sorro boobo, da haray, da haray, da mehawayan sorro boobo, da hargu nda bannkaray banji. ²⁸Kanj waani woodin yanj, hay fo go no g'ay kankam zaari kulu: Almasihu margey kulu sakulla no. ²⁹May no ka janj gaabi kanj ay mo mana janj? May no i ga danj a ma taali te, kanj ay bina mana sara? ³⁰D'a tilas ay ma fooma kala ay ma fooma nda hayey kanj ga ti ay gaabi janj waney. ³¹Rabbi Yesu Irikoyo, kanj ga ti a Baabo mo, nga kanj ga ti hal abada albarkakoyo, a ga bay ay siiga taari! ³²Damaskos dabarikoono kanj ga ti bonkooni aretas koy fo, a na damaskos kwaara batu hal nga m'ay di. ³³Kala birno finatar fo ra no i n'ay zumandi cilla ra, hal ay du ka yana a kambe ra.

Chapter 12

¹A ga tilas ay ma fooma, baa kanj a sinda nafa. Kulu nda yaadin ay ga kande diyaney da bangayyaney kanj fun Rabbi do baaru. ²Ay ga Almasihu boro fo bay kanj soho a to jiiri way cindi taaci. Hal a go gahamo ra waato din, wala a fun gaahamo ra, woodin ay si bay, Irikoy no ga bay. To, bora din Irikoy n'a hamay ka konda hala beene hinzanta ra. ³Ay binde ga bora din bay hal a go gaahamo ra, wala a fun gaahamo ra, woodin ay si bay, Irikoy no ga bay. ⁴Irikoy n'a hamay ka konda hala paradiso, hal a maa hay fooyan kanj si ci, kanj Irikoy si yadda boro m'i dede. ⁵Bora din sabbay se no ay ga fooma, amma ay bumbo se ay si fooma, kala day ay gaabi-janja se. ⁶Baa d'ay ga ne ay ga fooma nd'a, manti saamotaray no ay go ga te, zama cimi no ay go ga ci. Amma ay ga fooma din nanj, zama boro kulu ma s'ay guna sanda ay bisa hanj kanj nga ga di ay do, wala hanj kanj nga ga maa ay do. ⁷Bangandi bambatey din sabbay se, zama ay ma si te bonjbeeray, Irikoy n'ay no karji fo ay gaahamo ra. Karjo din saytan diya no, a m'ay gooru-goora, zama ay ma si te bonjbeeray gumo. ⁸Ay na Rabbi nwaaray sorro hinza woodin ciine ra, hal a m'a mooradi nd'ay. ⁹Amma a ne ay se: Ay gomno ga wasa ni se, zama ay dabaro ga kubay londibuunay ra. Woodin sabbay se binde, ay ga farha no gumo ka fooma nd' ay londibuuna, hal Almasihu dabaro ma goro ay gaa. ¹⁰Woodin se no ay go ga maa kaani londibuunay ra, da kayna, da janj, da gurzugay, da kankami ra mo Almasihu sabbay se. Zama waato kanj ay janj gaabi, waato din no ay te gaabikooni. ¹¹Ay te saamo, amma arañ no k'ay tilasandi, kanj donj a ga hima arañ m'ay sifa. Zama ay mana gaze diyey kanj ga bisa ikulu din gaa hari kulu ra, baa kanj ay wo manti hay fo no. ¹²Haciika, alaamayan kanj yanj cabe ay ya diya no te arañ game ra da suuru kuuku, alaamayan da dambara hariyanj da dabari goyyan do. ¹³Man haray no arañ janj kanj n'arañ ganji arañ ma to Almasihu marga cindey gaa, da manti kanj ay bumbo mana ciya jaraw arañ se? Arañ ma taalo din yaaf'ay se! ¹⁴Guna, soho ay go ga soola ka kaayan hinzanta te arañ do. Ay si ciya arañ se jaraw mo, zama arañ no ay go ga cceci, manti arañ harey. Izey mana hima ka

arzaka jisi ngey hayrey se, amma hayrey no ga jisi ngey izey se.¹⁵ Ay binde ga nooru wi da farha, ay g'ay bonj pati mo aran fundey sabbay se. Zama ay ga ba aran gumo, woodin se baakasina kanj aran gonda ay se ga zabu no?¹⁶ Amma baa da woodin te, kulu nda yaadin ay mana jaraw dake aran bonj me!¹⁷ Amma zama ay gonda hiila, ay n'aran di da carmay. Borey kulu kanj ay donton aran di da, ay n'i dan i m'aran njwa no?¹⁸ Ay na titos njwaaray k'a donton da nya ize fo. Titos n'aran njwa no? Manti alhaali follonj ra no iri n'iri dirawo te? Manti ay ce tanka ra no a na nga ca danj? Za gayyanj aran go ga tammaha iri go g'iri bonj hananyanj ceeci aran jine. To, iri go ga salanj Irikoy jine Almasihu ra no. A kulu mo, ay baakoy, aran jina koyyanj se no iri go g'a te.²⁰ Zama ay ga humburu, waati kanj ay ga kaa, hambara ay s'aran gar mate kanj cine ay ga ba. Ay mo aran m'ay gar mate kanj cine aran siba. A ma si ciya da mate kanj no kulu ay ma gar yanje go no, wala canse, wala futar, wala kakaw, wala wowi, wala cinay wala bonjbeeray wala kosongu.²¹ Waati kanj ay ga kaa mo, a ma si ciya ay Irikoyo m'ay no bonj-kaynandiyanj aran jine. Ay bina mo ma si sara boro boobo sabbay se kanj yanj na zunubi te waato, i mana tuubi mo da ngey ziibo, da ngey zina, da doonay laaley kanj i te.

Chapter 13

¹Ay ga ba ka kaayanj hinzanta te aran do. seeda hinka wala ihinza me ra no sanni kulu ga tabbat. Ay jin ka kaseeti aran gaa, waato kanj ay kaa aran do sorro hinkanta. ²soho kanj ay si noodin, ay ga ye ka woone ci koyn: Hino d'ay kaa ay si jalla borey kanj jin ka zunubi te din gaa, da boro cindey kulu mo, ³Za kanj aran goono ga seeda ceeci kanj Almasihu go ga salanj ay do. Almasihu mo mana janj gaabi aran se, amma gaabikooni no aran ra. ⁴Zama daahir gaabi-janjay do no i na Almasihu kanji, amma Irikoy dabaro do no a go ga funa. Iri mo londibuunoyanj no a ra, amma iri ga funa a banda nda Irikoy dabaro aran nafa se. ⁵Wa aran bonj neesi ka di hal aran go cimi fonda ra, wa aran bonj guna aran bonj se mo. Aran si bay aran bonj se kanj Almasihu go aran ra no? ⁶Kala day d'aran si hin k'aranj cmbeero goonoyanj cabe. ⁷Soho iri go ga adduwa te Irikoy gaa aran ma si hari laalo kulu te. Manti hala sanda iri ma bara yaddantetanj bo, amma hal aran ma te hanj kanj ga boori, baa iri ma ciya danga wangay hariyanj. ⁸Zama iri sinda dabari kulu ka gaaba nda cimo, kala day iri ma goy cimo se. ⁹Zama waato kanj iri janj gaabi, aran mo gaabikooniyanj no, iri go ga farha. ¹⁰Wo kanj se iri go ga adduwa te mo: aran jine-koyyonj no. A sabbay se no kanj ay si nodin aran do, ay go ga hayey din hantum hala waati kanj ay ka aran do, ay ma si futu aran se da dabaro kanj Rabbi n'ay no aran jina-koyyanj se, kan manti aran halaciyanj se. ¹¹Bananta gaa, nya-izey, kala han fo. Wa jina-koyyanj ceeci. Wa te bine-gaabi. Wa te laakal follonj. aran ma goro nda laakal kanay. Irikoy mo, kanj gati baakasinay da laakal kanay koy ga goro aran banda. ¹²Aran ma care fo da baakasinay garbe sunsumyanj hanna. Hanantey kulu go g'aranj fo. ¹³Rabbi Yesu Almasihu gomno, da Irikoy ¹⁴baakasina, da Biya Hanno ra markasina ma bara aran kulu banda.

Galatians

Chapter 1

¹Ay bulos, ay ya diya no. Ay diyatara mana fun borey do. Ay mana du a mo boro fo do. Amma ay wo, Yesu Almasihu da Baaba Irikoy diya no, nga kan na Yesu tunandi ka kaa buukoy game ra. ²Nda nya-izey kulu kan go ay banda, iri ga Almasihu margey kan yan go galatiya ra fo. ³Gomni nda laakal kanay ma bara aran banda kan yan ga fun iri Baabo Irikoy da Rabbi Yesu Almasihu do. ⁴A na nga bon no iri zunubey sabbay se zama nga m'iri fansa sohon zamana laalo wo dabaro gaa, iri Baabo Irikoy miila bon. ⁵Darza ma bara a se hal abada abadin! Amin. ⁶Ay goono ga dambara nda mate kan aran waasu ka fay da nga kan n'aran ce Almasihu gomno do ka koy baaru hanna waani fo do. ⁷Baaru hanna waani fo mo si no, kal day boro fooyan goono g'aran taabandi. I ga ba ngey ma Almasihu baaru hanna diibi-diibi. ⁸Amma d'iri no, wala nda malayka fo kan fun beene no ga kaa ka waazu aran se baaru hanna fo kan waana wo kan iri jin ka waazu aran se, a koy ma ciya laalante. ⁹Mate kan iri jin ka ci aran se din, yaadi no sohon ay ga ci aran se koyn: da boro ga waazu aran se baaru hanna fo kan manti wo aran jin ka ta, bora din ma ciya laalante. ¹⁰Yaadin sohon ay goono ga borey yadda ceeci no, wala Irikoy wano? Wala ay goono ga ceeci borey ma maa ay kaani no? D'ay goono ga ceeci hala hon borey ma maa ay kaani no, don ay si ciya Almasihu se bannya. ¹¹Zama ay g'aran fahamandi, nya-izey, da baaru hanna ciine kan ay waazu. ¹²Manti borey do no a fun. Manti boro do no ay n'a ta, i man'ay dondonandi nd'a mo, amma yesu Almasihu bangandiyano do no ay du a. ¹³Zama aran maa ay gora baaru, waato kan ay go yahudancey diina ra, mate kan ay na Irikoy marga gurgugandi gumo k'a halaci. ¹⁴Aran maa mate kan yahudancey diina ra ay furo jina ka bisa ay waddey baayan kulu ay dumo ra, mate kanay bis'ey mo ay kaayey alaadey anniya do. ¹⁵Amma Irikoy n'ay fay waani za ay go ay nyano gunda ra. A n'ay ce mo nga gomno do. Waato kan a kaan a se a ma nga izo bangandi ay ra mo, ¹⁶hal ay ma waazu dumi cindey se, sahaadin-saahadin ay mana saaware boro kulu gaa. ¹⁷Ay mana koy urusalima mo borey kan yan n'ay jin diyataray ra do. Amma ay koy laarabey laabo ra. Waato din ga no ay ye ka kaa damaskos kwaara. ¹⁸Jiiri hinza banda mo ay koy urusalima zama ay ma kefas bay, ay goro a do mo jirbi way cindi gu. ¹⁹Amma diya cindey, ay mana di ey, kala yakuba, Rabbi nya-izo. ²⁰Sohon binde, hayey din kan ay goono ga hantum aran se ciine ra, guna: Irikoy jine ay siino ga taa. ²¹Woodin banda ay koy suriya nda silisiya laabey ra. ²²Yahudiya laabo ra margey kan yan go Almasihu ra mana bay ka di ay. ²³Kala day i maa i go ga ne: bora kan go g'iri gurgugandi waato, cimbeeri fonda kan a halaci don, sohon a go no g'a waazu. ²⁴I goono ga Irikoy beerandi mo ay sabbay se.

Chapter 2

¹Kala jiiri way cinda taaci banda no in da barnaba ye urusalima koyne. Ay koy zama Irikoy bangandi ay se ay ma koy. ²ay koy ka baaru hanna dede kan ay goono ga waazu dumi cindey se. Amma ay n'a dede labu gaa jine borey se, zama a ma si te ay goono ga goy, wala ay jin ka goy yaamo se. ³Amma baa titos kan go ay banda, kan ga ti dumi cindey boro, i man'a tilasandi ka dambangu. ⁴Sanno wo tun mo nya-ize tangari wane fooyan sabbay se kan mollo ka furo iri game ra, hal i m'iri burcinitara kan go Almasihu ra sunsunay, ⁵zama i m'iri dan tamtaray ra. Iri mo, iri mana yadda i se baa kayna, hala baaru hanna cimo ma bara arab game ra. ⁶Amma ngey kan ga ti boro beerey go n. (Mate kulu kan i ciya d'a, ay baa si nda woodin. Irikoy sinda bara'a-bara'a). Ngey din kan ga ti jin boroyan mana hay kulu tonton ay waazo gaa. ⁷Amma jin borey din di kan Irikoy na baaru hanna talfi ay gaa ay ma kond'a dumi cindey se, mate kan cine a n'a talfi bitros gaa a ma kond'a yahudancey se. ⁸Zama Irikoy kan goy bitros ra a ma ciya diya yahudancey se, nga no goy ay mo ra ay ma ciya diya dumi cindey se. ⁹Yakuba nda kefas da yohanna kan yan ga ti bonjareyan di gomno kan Irikoy n'ay no. Waato din gaa binde, i na baakasinay danyan kambe no in da barnaba se hal iri ma koy dumi cindey do, ngey mo ma koy yahudancey do. ¹⁰Amma i ne iri ma fongu nda talkey. Woodin mo no ay gonda anniya ay ma te. ¹¹Amma waato kan kefas kaa antiyos kwaara, ay kakaw d'a me-da-me, zama a na taali te. ¹²Zama za boro fooyan mana fun yakuba do ka kaa, bitros doona ka gwa dumi cindey borey banda. Amma waato kan i kaa, a ye banda ka nga bon fay waani. A goono humburu borey kan go dambanguyan borey do harayq. ¹³Yahudance cindey mo n'a gana munaficitaray ra, hala barnaba mo ye banda i munaficitaray sabbay se. ¹⁴Amma waato kan ay di i siino ga dira mate kan ga saba baaru hanna cimo bon, kala ikulu jine ay ne kefas se: nin kan ga ti yahudance, ni goono ga goro danga dumi cindey boro cine, manti danga yahudance cine. Ifo se no i goono ka dumi cindey tilasandi i ma goro danga yahudancey cine. ¹⁵Iri wi, i n'iri hay yahudanceyan, manti cindi zunubikooney. ¹⁶Iri ga bay mo kan Irikoy si boro guna adilante nga jine zama se bora ga asariya gana. Amma a ga boro guna adilante nga jine da bora na Yesu Almasihu cimandi. Iri bumbey mo na Almasihu Yesu cimandi, hal Irikoy m'iri guna adilante nga jine iri cimbeero sabbay se Almasihu ra, manti zama iri na asariya gana se. Zama boro kulu si hin ka du adilitaray Irikoy jine asariya ganayan ra. ¹⁷Amma d'iri go ga ceeci Irikoy m'iri no adilitaray Almasihu ra, iri di mo iri ya zunubikoonyan no, yaadin gaa Almasihu g'iri dan iri ma zunubi te no, wala? Abada! ¹⁸Zama nd'ay ye ka cina hayey kan ay jin ka zeeri, ay go ga cabe kan ay wo asariya daaruko no. ¹⁹Zama ay wo, asariya do no ay bu asariya se, hala ay ma funa Irikoy jine. ²⁰Almasihu banda no i n'ay kanji. Kulu nda yaadin ay goono ga funa, amma manti ay no, day Almasihu no goono ga funa ay ra. Fundo mo kan ay goono ga funa nd'a sohon ay gaahamo ra, ay goono ga funa nd'a cimbeeri ra. Cimbeero wo go Irikoy Izo ra, nga kan ga ba ay, kan na nga bon no ka bu ay sabbay se. ²¹Ay si ga Irikoy gomno ye yaamo, zama nda boro ga du adilitaray Irikoy jine asariya ganayan do, yaadin gaa Almasihu bu yaamo nooya.

Chapter 3

¹Ya galatiya borey kan sinda carmay, may no k'aran darandi, aran kan aran moy jine no i cabe taray kwaaray mate kan i na Yesu Almasihu kanji nd'a? ²Woone hinne no ay ga ba ay ma bay aran gaa: hala aran na biya hanna ta zama aran na asariya gana se, wala zama se aran na sanno kan aran maa cimandi? ³Day aran sinda carmay baa kayna no, hal aran kan sintin biya ra, sohon aran goono ga ceeci aran ma koy jina ka toonandi aran bon gaabi ra no? ⁴Wala aran na taabi boobo han yaamo no? Da day daahir yaamo no! ⁵Irikoy binde goono ga biya hanna no aran se, a goono ga dabari goyey te aran game ra mo. A goono ga woodin yan te zama ga asariya gana se no, wala zama aran ga sanno kan aran maa cimandi se no? ⁶Aran ma fongu Ibrahim: "A na Irikoy cimandi, Irikoy mo na woodin lasaabu a se adilitaray." ⁷Aran ma woone bay mo: borey kan yan ga cimandi, ngey no ga ti Ibrahim izey. ⁸Tawretu tira jin ka ci ka ne kan Irikoy ga dumi cindey adilanti nga jine cimbeeri do. Zama Irikoy na baaru hanna waazu Ibrahim se ka ne: "Ni do no ndunnya dumey kulu ga du albarka." ⁹Yaadin gaa borey kan goono ga cimandi, ngey no ga du albarka Ibrahim banda, nga kan na Irikoy cimandi. ¹⁰Amma borey kulu kan ga naanay asariya goyey gaa, laaliyan kan i bon, zama i hantum ka ne: «laalante no boro kulu kan si mo ye hay kuku kan go hantumante asariya tira ra, ka n'i te mo.» ¹¹Zama woone, taray kwaaray ra no a go: asariya ganayan si nan boro kulu ma ciya adilante Irikoy jine, zama «boro kan ciya adilante Irikoy jine, cimbeeri ra no a ga funa.» ¹²Amma asariya wo, manti cimbeeri ra no a bara bo. Amma tawretu tira ne: «boro kan g'i gana, a ga nga baafuna te i ra.» ¹³Almasihu n'iri fansa asariya laaliyano gaa, za kan a ciya laalante iri sabbay se. Zama a go hantumante: «laalante no boro kulu kan i sarku bundu gaa.» ¹⁴Woodin te mo hala albarka kan Irikoy no Ibrahim se ma kaa dumi kulu gaa Yesu Almasihu do, hala mo iri ma du biya hanno cimbeeri ra, kan Irikoy jin ka alkawli sambu ka ne nga ga no. ¹⁵Ay nya-izey, ay ga salan aran se da han kan boro kulu ga bay: baa alkawli kan ti boro wane, waati kan i n'a daahirandi, ¹⁶boro kulu s'a kaa, boro kulu si tonton a gaa mo. Ibrahim da nga banda bora se no Irikoy na alkawlo no. A mana ne: «banda se», danga boro boobo, amma «ni banda bora », danga banda gaa boro fo no, kan ga ti Almasihu. ¹⁷Woone ay goono ga ci: Irikoy jin ka alkawlo daahirandi. Asariya kan furo jiiri zangu taaci nda waranza banda, a si alkawlo wo ganandi, hala a ma ciya yaamo. ¹⁸Zama nda tubo fun asariya do, a si fun alkawlo do, amma Irikoy n'a no Ibrahim se alkawlo bon nga gomno ra. ¹⁹Yaadin gaa, ifo no asariya ga hanse binde? To, Irikoy n'a tonton no hala borey ma faham da han kan ga ti nga miila daaruyan. Asariya wo ma goro mo hala banda bora ma kaa kan se i na alkawlo no. A na asariya samba mo malaykayan banda, sasabandiko fo kambe ra. ²⁰Sasabandikwa binde, manti boro follon hinne se no a bara. Amma Irikoy ya nga hinne no. ²¹Wala asariya ga gaaba nda Irikoy alkawlo no? Abada! D'i na asariya no kan ga hin ka fundi no, don daahir no

Chapter 4

adilataray Irikoy jine ga bara asariya din ra.²² Amma Irikoy tira hanney ne boro kulu go daabante no zunubi dabaro cire, hala i ma alkawlo no borey kan yan goono ga cimandi. Alkawlo wo ga ti cimbeeri wane Yesu Almasihu ra.²³ Amma za cimbeeri mana kaa, iri ya asariya kas'izeyan no. Iri go daabante no hala cimbeeri ga anniya ka bangay.²⁴ Yaadin gaa asariya n'iri gaay danga ize gaayko kala Almasihu kaa, hala iri ma ciya adilante Irikoy jine cimbeeri ra.²⁵ Amma sohon kan cimbeeri kaa, iri si ize gaaykwa din dabaro cire koyne.²⁶ Zama aran kulu Irikoy ize yan no, zama aran na Almasihu Yesu cimandi.²⁷ Zama aran kulu kan se i na baptisma te Almasihu ra, aran na Almasihu faka.²⁸ Sohon fayanka si no: da yahudance no, wala dumi cindey boro no, da bannya no wala burcini no, da alboro no wala wayboro no, zama aran kulu afollon no Almasihu Yesu ra.²⁹ Amma d'aran ya Almasihu wane yan no, kulu aran ya Ibrahim bandayan no, da tubukoyan mo, mate kan alkawlo ci.

Chapter 4

¹Amma ay ga ne aran se: alkawli kulu kan tubukwa go zanka, hay kulu man'a fay da bannya, baa kan nga no ga ti hay kulu koyo. ²Amma a go yaarikwa da jine funa kambe ra hala hanno kan hanne baabo kosu a se. ³Yaadin no iri mo. Waato kan iri go zankayan, iri go tamtaray ra ndunnya hayey se. ⁴Amma kan alwaato to, Irikoy na nga Izo donton. Wayboro no k'a hay. ⁵A hay mo asariya fonda ra, hal a ma du ka borey kan go asariya fonda ra fansa, hal iri ma du izetaray danyan do ka ciya Irikoy izeyan. ⁶Za kan aran ya izeyan no, Irikoy na biya hanno donton aran biney ra kan ga hen ka ne: Baaba, ay Baaba! Biya hanna din Irikoy Izo do no a fun. ⁷Yaadin gaa ni ya manti bannya no koyne, amma ni ya ize no. Za kan ni ya ize, ni ya tubuko mo no Irikoy do. ⁸Waato din kan aran mana Irikoy bay, aran goro tamtaray ra toorey se kan yan manti irikoyyan no da cimi. ⁹Amma sohon kan aran ga Irikoy bay, wala a ga bisa ay ma ne Irikoy g'aran bay, mate no aran ga te ka bare ka ye ndunnya hayey do kan gazanteyan no, yaamoyan mo no? Mate no aran ga te ka miila aran ma hayey din tamtara ra? ¹⁰Aran ga jirbey da handey, da alwaatey, da jiirey lasaabu! ¹¹Ay goono ga hamburu aran se a ma si koy te goyo kan ay te aran game ma ciya yaamo! ¹²Ay nya-izey, ay g'aran gwaaray, aran ma bara danga ay cine, zama ay mo goro danga aran cine. ¹³Aran mana taali kulu te ay se. Aran ga bay mo kan ay jante no. Woodin sabbay se no ay na baaru hanna waazu aran se za sintina. ¹⁴Amma baa kan ay janta ciya siyan hari aran se, a ran mana dond'ay ka wangu ay. Amma danga Irikoy malayka cine no aran n'ay ta, danga Almasihu Yesu cine. ¹⁵Man gaa albarka din kan go aran se don? Zama ay goono g'aran seeda, d'a hin ka te, don aran n'aran moy dagu k'ay no nd'ey. ¹⁶Yaadin gaa, sohon ay ciya aran ibare zana ay goono ga cimi ci aran se, wala? ¹⁷Borey din kan goono g'aran ceeci nda anniya sinda miila hanno bo. Amma i ga ba ngey m'aran kaa waani zama aran ma ngey ceeci nda anniya. ¹⁸Amma a ga boori boro ma bara nda anniya hari hanno ceeciyan ra alwaati kulu, manti waati kan ay go aran do hinne. ¹⁹Ay ize kayney, ay goono ga ye ka maa hay-zanay aran sabbay se hal Almasihu ma te ka boori aran ra! ²⁰Ay ga ba ay ma ye aran do sohon hal ay m'ay jinda barmay, zama ay go bon-haway ra aran sabbay se. ²¹Wa ci ay se, aran wo kan ga ba aran ma ye asariya ganayan ra: aran mana maa han kan asariya ci no? ²²Zama i hantum ka ne kan Ibrahim du ize hinka. Afa konna do no a du a, afa mo wayboro burcini do. ²³Day konna izo i n'a hay gaaham miila do, amma wayboro burcino izo i n'a hay Irikoy alkawlo bon. ²⁴Hayey wo ciya misa, zama wayborey din ga hima alkawli hinka. Afa, sinayi tondo no a fun, wo kan goono ga izeyan hay tamtaray ra, danga hajaratu nooya. ²⁵Zama hajaratu wo, misa cine, a ga hima sinayi tondo kan go laarabey laabo ra. A ga ciya sanda urusalima, sohon wano, kan nga nda nga izey go tamtaray ra. ²⁶Amma urusalima, beene wano, kan ga ti iri nya, ya burcini no. ²⁷Zama i hantum ka ne: (Ya nin wayguno kan mana hay, ma farha! Nin kan mana maa hay-zanay, ma jinde sambu ka cilili bine kaani sabbay se, zama waybora kan go goboro, a izey ga baa nda waybora kan gonda kurnye wane.) ²⁸Amma aran wo, ay nya-izey, aran ya alkawli izeyan no danga Isaka cine. ²⁹Amma danga mate kan izo kan i hay gaaham miila do na izo kan i hay Irikoy biya do gurgugandi, yaadin mo no sohon. ³⁰Amma ifo no Irikoy tira hanna ne? A ne: «ni ma konna da nga izo gaaray, zama konna izo si du tubuwayboro burcino izo banda.» ³¹Yaadi gaa, nya-izey, iri wo manti konna izeyan no, amma iri ya wayboro burcini izeyan no.

Chapter 5

¹Almasihu n'iri fansa burcinitaray se. Yaadin gaa aran ma kay ka tarsasa. Aran ma si ye ka didiji tamtaray ra, k'a calo dan koyne. ²Guna ay, bulos, ay goono ga ci aran se: d'aran ta i n'aran dambangu, Almasihu sinda nafa aran se. ³Oho, koyne ay go ga seeda ka ne boro kulu kan ga dambanguyan ta se: bora din ciya garawkooni a ma hay kulu kan asariya ci te. ⁴Aran kan ga ba Irikoy m'aran adilanti asariya ganayan ra, aran fay da Almasihu, aran daray gomno gaa no. ⁵Zama iri wo, cimbeeri bon no iri goono ga adilataray kan se iri ga beeje batu biya hanno do. ⁶Zama Almasihu Yesu ra dambanguyan wala dambanguyan-janay si hay kulu hanse, kala cimbeeri kan ga goy baakasina do. ⁷Waato aran goono ga zuru hal a ma boori. May no k'aran gaay hal aran ma si cimo gana sohon? ⁸Bon-barayano wo mana fu Irikoy kan goono g'aran ce din do. ⁹Dalbu kayna ga motto kulu fuurandi. ¹⁰Ay gonda naanay aran gaa Rabbi ra kan aran si hay fo waani miila. Amma, boro kan goono g'aran taabandi, bora alhakko ga kan a bon, boro kulu kan no. ¹¹Amma, ay nya-izey, d'ay goono ga dambanguyan sanni waazu, hala sohon, ifo se no i goono g'ay gurgugandi? Zama nda yaadin no, kanjiyan bundo si ciya katiyan hari koyne. ¹²Ay ga ba borey kan yan goono g'aran laakal tunandi ma koy ka ngey bon manta. ¹³Amma aran wo, nya-izey, Irikoy n'aran ce burcinitaray se no. Day wa si nan burcinitara di ma bine ibaay laaley no fondo, amma baakasina do aran ma may care se. ¹⁴Zama asariya kulu toonandiyan go sanni follonko bon, kan ga ti: «Ni ma ba ni gorkasin danga ni bon cine.» ¹⁵Amma d'aran ga care nam ka care gwa, wa haggoy aran ma si care halaci. ¹⁶Amma ay ga

woone ci: aran ma dira biya hanna ra, gaa no aran si bine ibaay laaley toonandi. ¹⁷Zama bine ibaay laaley ga gaaba nda biya hanna. Biya hanna mo ga gaaba da bine ibaay laaley. I goono ga gaaba nda care, hala hay kan aran ga ba aran ma te, manti nga no aran ga te. ¹⁸A mma nda biya hanna goono g'aran candi kulu aran si asariya dabaro cire. ¹⁹Bine ibaay laaley goyey binde, taray kwaaray no i go. Ngey ga ti: zina, da ziibi, ²⁰da furkutaray, da tooru ganayan, da ziimataray, da ibaretaray, da kusuma, da canse, da futay, da kakaw, da fay-ka-ye-waani-waaniyan, da wurdi waani-waani, da biniyay, ²¹da baji han-ka-buguyan, da anasuwa, da hayey di dumey. Woone yan bon no ay ga kaseeti aran gaa, sanda mate kan cine ay ji ka ci aran se ka ne: borey kan yan goono ga hayey din te si Irikoy koytara tubu. ²²Amma wo kan biya hanna ga hay ga ti: baakasinay, da farhan, ²³da laakal kanay, da suuru kuuku, da dogonay, da booriyan, da naanay, da lalabu, da bon hiniyan. Asariya kulu si no kan ga hayey din ganji. ²⁴Borey kan ga ti Almasihu waney mo na adam-ize daa laaley kanji, d'i bine beeje laaley, d'i bine ibaay laaley. ²⁵Da biya hanna do no iri goono ga funa, yaadin gaa iri ma dira biya hanna ra. ²⁶Iri ma si ciya foomanteyan, ka care futandi, ka canse care gaa.

Chapter 6

¹Nya-izey, d'aran bay boro fo na taali te, aran kan to da biya hanna, aran ma bora din ye fondo nda lalabu. Ni mo ma haggoyda ni bon, hala ni ma si dusiyan. Aran ma care tinay sambu. ²Yaadin gaa no aran ga asariya kan Almasihu no toonandi. ³Zama nda boro ga tammaha nga wo hay fo no, a binde manti hay kulu no, a goono ga nga bon hallii day no. ⁴Amma boro kulu ma nga bon goyo deedandi, waato gaa no a ga du farhan nga bon hinne se, amma manti nda boro fo gaa deedandiyan. ⁵Zama boro kulu ga nga bon tina sambu. ⁶Amma boro kan i ga dondonandi nda Irikoy sanno, a ma nga dondonandikwa nafa nga hari hanna kulu ra. ⁷Wa s'aran bon darandi! Boro si Irikoy hahaara. Zama han kan boro duma, nga mo no ni ga wi. ⁸Zama boro kan duma han kan ga kaan nga bine ibaay laala se, bine ibaay laalo do no a ga fumbi wi. Amma boro kan ga duma han kan ga kaan biya hanna se, biya hanna do no a ga fundi hal abada wi. ⁹Iri ma si farga nda goy hanna teeyan, zama alwaati toonanta ra iri g'a albarka wi, d'iri man'a nan. ¹⁰Yaadin gaa waati kulu kan iri gonda daama, iri ma ihanno te boro kulu se, sanku fa ngey kan ga ti cimi fonda almayaaley. ¹¹Wa guna biir'ize bambatey wo kanay goono ga hantum aran se d'ay kamba. ¹²Borey kan ga ba ngey ma booriyan cabe adam-ize alhaalo bon, ngey no g'aran tilasandi aran ma dambangu. I goono ga woone te zama ngey maa gurzugay hinne se Almasihu kanjiyan bundo sabbay se. ¹³Zama baa ngey bumbey kan i dambangu siino ga asariya fonda gana, amma i ga ba ngey m'aran dambangu zama ngey ma fooma nd'aran gaahamey. ¹⁴Amma ay wo, ay si fooma abada, da manti iri Rabbi Yesu Almasihu kanjiyan bundo kan do i na ndunnya kanji ay se, i n'ay kanji mo ndunnya se. ¹⁵Zama i ma boro dambangu wala i ma s'a dambangu sinda nafa, amma wo kan gonda nafa ga ti takahari taji. ¹⁶Boro kulu mo kan ga dira lordo wo bon, laakal kanay da suuji ma bara abanda, da Israyla kan ga ti Irikoy wano banda mo. ¹⁷Boro kulu ma si ye k'ay taabandi koyne, zama dolley kan go ay gaahamo gaa ya Yesu seeda no. ¹⁸Ay nya-izey, iri Rabbi Yesu Almasihu gomno ma bara aran biya banda. Amin!

Ephesians

Chapter 1

¹Bulus, Yesu Almasifu diyaw, Irkoy bayo ra, hannantey kan yan go Aphese sé da naney koyey Yesu almasifu ra. ²Baba Irkoy do, da Yesu Almasifu iri Rabo do, aran ma du gomni da lakalkaney. ³Albarka ma bara Irkoy ga, Iri Rabo Yesu Almasifu wane babo, kan na iri albarkandi da albarka kulu dumo- dumo biya do harey Almasifu ra nodin bena ra. ⁴Ara, Irkoy na iri subane hal ba iga andunia sinji, kan ga nan a jiné iri ma ciya hannante yan da mo kan yan ga isi du tali. ⁵Yesu Almasifu ra, ana iri sola zaa gayan a bakasina ra iri ma ciya a ize ta ga biri yan. A wana lami hanna bayo ra. ⁶A sifa yan darzanta, a gomno wana kan ana iri no a wana baaka ra. ⁷Ado hareyu iri du fanse yan a kuro ra. Zunubey fun yan, a wana arzaka gomno wana. ⁸Kan Irkoy banbari ibobo iri bon, lakal da fahamey dumi kulu do. ⁹Anan mo iri na berey tuganta a bayo wana bey, mate kan ana sijiri nda mo inga bunbo ra. ¹⁰Ama du ga dan gayo ra, wati kan alwatey ga kubey, ama hey kulu margu Almasifu ra, hayey kan go bena ra, da kan yan go labo bon. ¹¹A wana bayo ra, inga kan ga hey kulu te inga bon bine bayo yamar yanco bon. Ara iri mo ka gaté tubko yan borey kan ani kodoro. ¹²Kan ga nan iri ma cia goy jiney a sifayan da adarza sé. Iri kan go ga tamaha Almasifu ga, za lokochi jiney man to. ¹³Ara aran mo, kan ara ma cim baru hanna faba wana, ara aran cimandi. Ina seida dan aran ga biya hanna kan bon ana alkawali sambu aran sé. ¹⁴Kam gati iri wane tubo wana, borey kan yan Irkoy te inga wane yan wane fansa yan sé, a darza sifa yan sé, kan ga iri tubo tabtandi. ¹⁵Wodin se no ay mo, kan ay ma i go ga salan aran cinbero Rabi Yesu ga da aran bakasina hannantey kulu sé, ¹⁶ay si ga nan ga sabu aran sé, ga aran dan ay adduway ra. ¹⁷Kan ga nan iri Rabo Yesu Almasifu wane kayo, baba darzanta, amma aran no Biya lakal wana, da bangandi yan wane a bena ra. ¹⁸Da mo ama aran bina moysé karandi, kan ga nan aran ma bey wofo gati tammahan kan go ga haw a wane cé yanco ga, wofo gati tubu darzanta arzaka kan a go ga gayi hannantey se. ¹⁹Da wofo gati iri kan ga cimandi sé awane hino bera kan si mé; bangandi yan mate kan ahimanda a wane gane yan gabo ra. ²⁰Da Ani bambari Almasifu ra, kan na aran gorandi, inga kambe koiro ga nodin bena ra. ²¹Meray kulu bon, da hini kulu, da dabari kulu, da darza kulu, da maa kulu kan iga hin ga gacé, manti hiné zamaney wo ra, amma koineda zamaney kan ga ga. ²²Ana hay kulu dan a cé ciré, ana no eclesia sé, ana no eclesia, amate mo a sé jine fun boro. ²³kan gati a gahamo, inga kan ga haiy kulu tonnandi, tonnando

Chapter 2

¹wati din aran bum arn toye da aran wunubay ra .².kan ra aran go ga dira wotodin ndunyan ce dirawo bon , hawo ra hini bayo bon. biya kan go ga goy sonhon izey kan ga ture ra ³, iri kulu watodin i kunda ra ai go , iri go ga bafunay te gaham lamay bon . iri go ga gaham bayey da iri milay bayey tonandi . iri ciya iri alhalo ga . futay ize yan nate afay go .⁶ama irirkoy kan to da sambu a bakassina bero kan a ba iri da ra ⁵iri kan bu iri talay ra a niri yeti fundi ra almasifura .{ gomni ra no aran du faaba }⁴ a na iri tunnandi care banda , a na iri gorandi care banda bena ra almasifura ⁷. a ma du ga cabe zamanay kan ga ka ra , a gomno arzeka kan sinda me . a boriyan wo, kan cabe iri se almasifu ra .¹⁰zama gomni do haray no aran du faaba , cimi bero do haray . wodin mana funu aran do . irikoy no yan wo no⁹ . manti tegoy do harey , .kan ga nan boro kulu massi nga bon siffa⁸. iri ya a takahariyan no .no . ina iri taka yesu ra . goy hanno te yan se . kan irikoy sola za gay yan iri mi te se .¹¹waran kan wato din ndunyan boray no ,, ga ham do haray , kan borey kan i dan bongu , ga ce jafal koy yan ,¹² wo fongu kan watodin aran sinda almasifu , i wongu aran se nongorey israilara , yaw yan alkalay ga kan sinda tamahan , kan sinda iri koy nduyan ra .¹³amma sonhon yesu almasifu ra aran kango wato din nongu moro . i na arn manandi yesu kuro do .¹⁴ zan nga gati iri lakal kana , nga kan na i hinka sambu ka te afo , nga kan na kosora kan giri fay zeri ,, konnama ¹⁵. a na kitay haliki , nga basso do haray , a lordi noyan wo da hari kan a ga ganji yan ra. a ma du ga taka nga bon ra da boro hinkaa boro tagi fo . lakal kanay do hare . ¹⁶a mi sasabandi care gamara , gaham folon ra ,, da irikoy bundu garanta ga a ma a do haray konama haliki .¹⁸a ka ga lakal kanay sela aran kan gamoru da lakal kanai ngay kan ga manu se . ¹⁷zama a do iri gonda boro wo wala wone furo yan irikoy do biya fo ra.¹⁹wodin se aran manti yaw yan , taray boro yan , amma aran te hananantay koara izay , irikoy windo boro yan ²⁰. i na aran kina hankan diyaway da anabay cina bon almasifu tundi bon jera²¹ . aran kinaro kulu solante tunu ga ciya jingaray hananate irikoy ra ²². aran mo aran cina aran ma ciya iri goray nongu biya ra

Chapter 3

¹Irikoy na wone kulu te aran se aran kan manti Yahudance kan sabbay se, ay Bulos, ay ciya kasu ize Yeesu Almasifu sabbay se. ²Ay ga tammaha kan aran ga bay kan Irikoy na ay beerandi nda kan a na goy yan talfi ay ga aran bafuna boriandiyanjo se.³A wane baayi tuganta din sabbay se no a na goyo din talfi ay ga, kan ay hantum aran se kayna fo; ⁴Da aran na wo kan ay hantum kayna fo din caw, aran ga faham kan ay na cimao bay Yeesu Almasifu bon. ⁵Waato din boro kulu sinda beeray baaru hanna kan ga haniya ga ka bon, zama i na tugu andunja se amma, sohon, Irikoy na baaru hanna bangandi a wana diyawey nda annabey se kan a ka waani biya hanno do, kan ga nan i ma du ga goy Irikoy se.⁶Cimi sanni tuganta wo ga ti, za Yahudancey nda borey kan manti Yahudancey ma du ga Irikoy albarka harey fay nda care game ra, ikulo mo ma ciya Irikoy kunda almayaali yan ga fay ngey nda cara game hay kulu kan Irikoy sijiri i se, zama ikulu margu Yeesu Almasifu bande-- Wodin ga ti l'injila. ⁷Sohön ay ciya Irikoy goyteeri kan ga baaru hanna fe, goy kan ay mana to ay ma a kubandi, amma kan Irikoy na ay no ga goy ay ra nda a wane gaabo.⁸Ba kan ay ga ciya ikayna ikulu ra, Irikoy bakaraw nda gomno ra kan a na ay no ay ma baaru hanna fe borey kan manti Yahudancey se, nda wo kan Almasifu toonandi iri se, kan ga beeri kan boro kulu si hini ga a deede. ⁹Ay goyo ga ti ay ma boro kulu fahamandi Irikoy sijiro, hay kan Irikoy gaayi tugante za gayyan, za waato kan a na hayey kulu taka.¹⁰Wo kan a soola nda nga beera, a na cabe mo Malayka beerey kan yan go beene kuuro ra a wana jama do kan a cimandi Almasifu ga. ¹¹Wodin no Irikoy soola za gayyan kan sinda me, wodin mo no a kubandi Iri Rabbo Yeesu Almasifu goyo ra.¹²Yadin ga, sohon da Iri go ga adduwa te, iri ga hini ga maanu Irikoy nda naanay, nda kan sinda humburkumay. Zama iri ga naanay Yeesu ga, kan na Irikoy sijiro kubandi. ¹³Yadin ga ay ga ba aran ga aran biney ma si funu hari boobo kan ay go ga di taabi ra newo kaso ra aran sabbay se, hari yan kan ga aran gaakasina yan ma du ga beeri Irikoy sanno ra.¹⁴Zama Irikoy na wone kulu te aran se, ay go ga sombu ga njwaaray iri baabo Irikoy gaa. ¹⁵Nga ga ti cimandikey kulu baaba kan yan go sohon beene kuurey ra, nda ganda laabo bon, nga mo no ga ti bafuney kulu takakwa. ¹⁶Ay go ga adduwa te a wano gaabi beero ra, Irikoy ma aran no hina a ma aran gaabandi mo nda nga biya hanna kan go aran ra.¹⁷A ga adduwa te Almasifu ma bafunay aran biney ra, zama aran cimandi a ga, aran ma du ga ciya mo danga tuuri na kan kaajo sinji ga boori, nda fu kan i cina tondi daaru bon, ¹⁸kan ga nan aran ma du ga faham, nda borey kulu kan yan i ka waani Irikoy se, Irikoy bakasina ga tafay, a ga ku, a goy beene, nda mate kan a ga guusu nda, nda almasifu baakasina. ¹⁹Zama bakasina wone ga beeri kala nan kan ni si hin ga faham nda, amma bakasina din sabbay se ay go ga adduwa a ma aran kulu toonandi nda nga biya.²⁰Irikoy ga hini ga hari yan te kan ga bisa hay kan iri ga a ha nda kan iri ga miila, nda a dabaro kan go ga goy iri ra sabbay se. ²¹Darza nda sabuyan ma bara a do alwaati kulu ra hala abada. Amin.

Chapter 4

¹Ay goga aram yamar ay kasisey rabi ra, Ay ma dirayo te kanhimada keyon kan i neceda.²Da bon geti genda, ye da baka bane, da suru aran ma hini key rey suru da bakassine.³Ma ni bon gabandi ga bon fotarey gayi wane mukasine lakalkane ra.⁴Gahane falent mo gono, biga folin, dan ga ma ta kan i ma hankan ni bina gaba. aran kewan ta mha foten se goge kan ni ni bon saley.⁵Rabi folen mo mo, kini beri falen, batisama falen mo.⁶Irkoy folen bora ikulu baba, kan go borokulu bon i kulu gamara dan kulu ra⁷A ma iri ra afo kulu du sabu nogan wakan jesu ne moye mesida.⁸Wodine se a hantum ka ne: kan a karu bene a kone tamayen, a moyan te borey se.⁹Yadin ga ifo ga ti : a zigi beene , nda manti yadin a zumbu hala ganda

guusu kuukey ra? ¹⁰Bora kan zumbu, nga ga bora kan ziji beene kuurey ra, a ma du gaz hay kulu timandi. ¹¹A na afo yan mo te diyaw yan, cindo a na i te annabi yan, cindo a na i te waazuko yan, boro jarey a na i te alfaga yan nda beeraykooni yan, ¹²i na wodin soola Irikoy kunda borey se i ma du ga Irikoy goyo te, kan ga nan borey kan yan go Yeesu bande ma du ga te gaabi. ¹³A baayo ga ti iri te afollon cimi beero ra nda Irikoy izo wana beera gaa, iri ma ciya kubante danga boro kan yan kubay Yeesu Almasihu ra. ¹⁴Kan ga nan iri ma si ciya zanka kayna yan kan sinda lakkal kan cawandiko laaley go no ga sambu ga bare bare. ¹⁵Amma iri ga iri baafuna te ga ba Irikoy, ga iri naana dan a wane cawandianey ra, kan ga nan iri ma sobay ga hima nda Yeesu. A go no ga haggoy nda nga kunda danga mate kan Adam ize ga-hamo kulu ga may bojo se. ¹⁶A nan cimandikoyey ma beeri care bande, i ma ye ga ba care ngey nda cara. ¹⁷Wodin se sabbay se, ay go ga aran gaabandi Almasihu ra, aran ma si ye ga dira nda dumi cindey kan si Irikoy bay nda i wano miile yaamey kan sinda nafa, ¹⁸I si hini ga lasaabu hanno te ihanno nda ilaalo bon. I go no ga bafunay te kan si Irikoy mayo beerandi lakkal janay nda bon sanday sabbay se. ¹⁹I na ngey bon no furkutaray nda teere ziibo se ga to nan kan no i hiji a ra. ²⁰Amma manti wo kan aran dodon Yeesu bon no. ²¹Sohon binde kan aran ma Almasihu sanney nda kan a na aran cawandi, aran ga bay yadin ga baafunay cimi cimo, nga ga ti aran ma bafunay nda a cawandianey. ²²Yeesu na aran cawandi aran ma banda bare aran wane baafunay zeeney nda aran miile yaamey kan ga to nda aran haliciyan ga. ²³Aran hima ga aran miile tajandi ²⁴ga Adam izetaray tajo faka kan Irikoy ga ba iri ma dira nda Adilitaray ra; danga borey kan yan i ka waani i ma du ga fabunay te Yees hananyano ra. ²⁵Wodin se, wa fayda taari aran nda care game ra. Amma, wa cimi ci care se, zama iri nda cara kulu Irikoy almayaalo wane yan no. ²⁶Da aran futu, aran ma si nan aran futa ma ciya zunubi. Hala wayna ga koy ga kan aran ma aran futa nan. ²⁷Kan ga nan Ibilisi ma si du fondo ga aran si aran ma goy yaamo te. ²⁸Borey kan yan ga zay ma mooru zaytaray. Amma, I ma goy nda gaabi ga du ga baafunay te nda ngey kookaro, kan nan i ma borey kan yan go banji ra gaakasinay. ²⁹Wa si sanni yaamo yan te. Amma aran ma sani hanno yan te kan gonda nafa, kan ga borey kan yan go ga aran gabandi nda borey kan yan ga ba gakasinay gabandi. ³⁰Wa si biya hanna bina sara, nda aran sanney nda aran miile, zama a na iri haw nda Irikoy hallaso faaba zaaro hane. ³¹Wa si futay kulu dumi gaayi care se aran biney ra. ³²Wa boro hannotaray cabe care se, wa aran biney cabe care se, wa care yaafa aran nda cara, danga mate kan cine Irikoy na aran yaafa yaamo Almasifu ra.

Chapter 5

¹Yadin ga wa ka gate Irikoy dondon ko yan, sanda ize kan koisu. ²Wa dira mo bakasiney ra, Almasifu ra, kan ba iri, kan na inga bon no Irikoy se, iri sabbey se sanda noyan da sargay se kan gonda haw kano. ³Kazamantey, zibi kulu duma, da lakalzarey, ima si ba imayey ce aran game ra, mate kan a ga himanda hannantey se. ⁴Ima si ma aran game ra sanni kan manti cimi, samotarey sanni, da fori- fori yan, hayey kan yan ga fey da hayey kan ga bori; Ima maa hinné sabu yan. ⁵Zama, ma bey ga bori, kazamante kulu, wal kan si hanan, wal hari bako, kan gati toru gane ko, sinda tubu Almasifu da Irikoy koytara ra. ⁶Boro kulu ma si aran darga, da sanni bobo kan sinda nafa, zama hayey sabbey se no Irikoy futa ga ka, Izey kan ga turu din bon. ⁷Yadin ga masi baaran nda ba kulu nday. ⁸Wato aran wo kubey yan no, amma soho aran wo kari no Rabi ra. Wa dira sanda karira Zankayan. ⁹Zama gomni kulu dumi téyan, da adiltarey, da cimi gati karo izey. ¹⁰Wa fisi yan té ga di han kan ga kanu Irikoy sé. ¹¹Wasi aran bon dan hal abada kubey ra goyey kan si hey kulu hansé, amma dey wi citi ga zéri. ¹²Zama hawi no ima hankan igo ga te tugurey ra ci. ¹³Amma hay kulu kan i citi kulu karo ga bangandi, zama hay kulu kan bangay kulu kari no. ¹⁴Wodin se ine; tunu nin kan go ga jirbi, tun ga funu bukay gamera, Almasifu mo ga karu tan ni bon. ¹⁵wo lakal ga dira hagoy yan ra mant i zanga samo yan amma lakal koni yan ¹⁶wa lokaco fanssa , zama zaray si bori ¹⁷. wo si darandi , amma wo faham hankan ci irikoy bine bayo . ¹⁸wo si bugu da bagi kazamataray no , amma wo to da biya hanna ¹⁹. wa care faji ka da zabura yan , da biya ra doni kaina yan , da beytu aran ga donu ga irikoy beera zamu da bine kulu ²⁰. aran ga koy da gina kay yan si , ga baaba irikoy sabu hayi kulu se yesu ra ²¹. waran ma lalabu care se almasifu hambukumay ra . ²²weiborey wo lalabu aran kuruyen se . zanga rabbi se ²³ , zama aruboro no weiboro bonwo , mate kan almasifu no egliso bonwo kan ti agahamo kan a faaba ²⁴. matekan eglise ga lalabu almasifu se yadin no weiboro ga himma a ma lalabu nga kuruyin se hari kulu ra . ²⁵kurujin wo ba arn wonday mate kan yesu ga ba egliso a nin ga bon no asse ²⁶mo . a ma du ga a ka wani sanno do haray , a ma hannandi batisma haro do ²⁷. ama du ga egliso banganda nga jine , dolli si tabuyan si , hayi kulu kan ga hima wodin si , amma hananhnte kan ga isi tali kulu ci . ²⁸yadin no kuruyin hima ga ba nga wonde zanga ngay gahamo . boro kulu kan ga ba nga wonde ga ba nga bumbo ²⁹. zama boro kulu mana bey ga wongi nga basso , amma a ga hagoy da a ma wanyandi , matekan almasifu go te egliso se ³⁰. zama iri ya agaham dabay no . ³¹wodin se no boro ga funu nga yan da nga baaba do , ga nga bon haw nga wonde ga , i hinka ma ciya bassi folon . ³²beraytuganta wo i beri no , a ga wodin ci almasifu da eglise ga ³³. hankan cidi , kuruyin kulu ma ba nga wonde danga nga bon , weiboro mo min ga kuruyin berandi .

Chapter 6

¹Zankey wa aran hayrey berindi rabi do arey zama a ga hagu . ²mani baba da ni na berindi lordi sintina noya. ³hala ni ma bara da sankala ni ma bafuney kulu te labo bon. ⁴Aran heyrey aran ma si aran izey gurzugandi , amma aran mi godje aran mi cawandi rabi do aran. ⁵Goyterey wa lalabu aran ginefuney ga gahame do , hamburukumey da gigiri yan ra . aran biney dan ga yesu se . ⁶mati inne adameyse mo cire danga ni ma kanu andamey se amma dan ga krist goyteri kan ga irkoy bayo te da bine hanno. ⁷wa goy ase da habiyan ce hanno yan danga ni go ga goy rabi se amma manti andamise se .

⁸wa bey boro kulu bey yonjo burcini no , ga du rabi do hayey kan a te i hanno wane .⁹A ran gine funey , wa se dene lalo te ise aran ma bey kan i rabo da aran rabo go benara, kan a gine andamise fayanka sino .¹⁰Wa du gabi rabi do da hini gabi kan gonda dabari kulu. ¹¹wa irkoy wangu ciney kulu dan aran ga wa du ce da gabi ga wongu da ibilisi .¹²Zama iri wongo mantin da basi da kuri amma da meyrey da aduwa kubey koyey da biya laley kan go bene nongey ra .¹³wodin se no wa irkoy wangu giney kulu sanbu da ini da tangame zari lala ra. ni ma key da gabi wate kan ni key hay kulu bon.¹⁴Yadine ga wa tarsasa wa bara da cimi kan ti mudune korfo aran cintey ga .¹⁵Wa dan adiltary guru koyo.Ma himma ga baru hanna gano ce ¹⁶ tamu.wa sambu hay kulu bon cimi beri koro kan aran ga hine cermeykomo hangow diyantey kulu wi da .¹⁷wa sambu mo faba fula da biha takuba kan ga ti irkay me sanno.wa¹⁸te alwati kulu ra biya do adduwa kulu da surandiyan .wa hanna a ga da himmadan kulu wa adduwa hannantey kulu se.¹⁹wa adduwa ay se , i ma du gay no wati kan ay na me feri ga du yaru taray bon duri ra labari hanna beyroy tuganta.kan se ay cia waliki gouru kafey ra da. ²⁰Ay na du ga salan humburu sa ra matekan kan ay hina ga salan da.²¹kan ga nan aran mo ,ma bey han kan gay guna han kan ay goga te ,tychique ay gna ize koissa da amana gay ko rabira gaytero garan kabarandi da hay kulu. ²²Ay haw ga donto aran ga hala ma du gire gora bey da a man du garan biney konzo.²³Lakal kaney bakassiney da cimi beri ma cia hankan iri baba irkoyo. da rabi yesu no gna izey. ²⁴Gomni ma bora barey kulu kan ga ba iri rabo yesu almasihu da bakassiney kan si barmey.

Philippians

Chapter 1

¹Ay, bulos, da timotiyos, iri ya Almasihu yesu bannyayan no. Iri go ga hanantey da jine borey, da saajawkoy kan yan go Almasihu yesu ra fo, ngey kan yan go filibi kwaara.²Gomni nda laakal kanay ma bara aran banda kan yan ga fun iri Baabo Irikoy da Rabbi Yesu Almasihu do.³Ay g'ay Irikoyo saabu waati kulu kan ay ga fongu aran gaa. ⁴Alwaati kulu ay adduwey kulu ra ay goono ga gwaarayyan te aran kulu se da farha. ⁵Ay go ga Irikoy saabu d'aran baaru hanna ra gaakasina, za zaari sintina hala ka kaa hunkuna. ⁶Nga kan na goy hanno sintin aran ra, a ga toonandi hala Yesu Almasihu zaaro ra. Woone no ay ga tabbatandi.⁷A ga saba mo ay ma fongu nd'aran kulu ya-cine, zama aran go ay bina ra. Baa kan ay go hawante kaso ra, wala ay go ga baaru hanna faasa k'a tabbatandi mo, aran kulu ga margu ay banda Irikoy gomno ra. ⁸Zama Irikoy no ga ti ay seeda mate kan ay go ga faaji aran kulu se da Almasihu Yesu bine bakarawo.⁹Han kan ay go ga gwaaray neeya: aran baakasina ma baa ka tonton bayray da fahamay kulu ra hal aran ma neesi ka di hayey kan ga bisa ikulu boriyan. ¹⁰Woodin ma te hal aran ma bara cimikoyan kan sinda taali kulu, ka koy Almasihu zaaro gaa. ¹¹Gaa no aran ga bara toonanteyan da adiltaray kan fun Almasihu Yesu do ka koy Irikoy darza d'a sifayano gaa. ¹²Ay ga ba aran ma bay, nya-izey, kan hayey kan du ay sabbay se no, baaru hanna say-say ka tonton. ¹³Hala faada dogarey da cindey mo bay kan sikka si ay go kasu ra Almasihu sabbay se. Zama ay go kaso ra se mo no, borey baayano kulu du gaabi Rabbi ra. ¹⁴I bine-gaabo goono ga tonton gumo mo ka Irikoy sanno ci humburkumay si. ¹⁵Daahir afooyan goono ga Almasihu baaro waazu nda canse nda kusuuma. I goona g'a te fay-ka-ye-waani-waaniyan ra, manti nda bine hanno. ¹⁶I goono ga miila ngey ma bine saray tonton ay se kan ay go hawante.¹⁷Amma afooyan goono ga Almasihu baaro waazu nda gomni miila. I goono g'a te nda baakasina. I ga bay kan Irikoy n'ay dan ay ma ciya baaru hanna faasako.¹⁸Kulu nda yaadin, mate kulu kan no, da munafitaray wala nda cimi no, i yaa day goono ga Almasihu baaro waazu. ¹⁹Ay mo maa woodin kaani. Oho ay ga soobay ka maa a kaani mo. Zama ay ga bay kan aran adduwey do, da baakasina ra kan Yesu Almasihu biya hanna g'ay no, woone kulu kan du ay ga bare k'ay kaa kambe.²⁰Zama hay kan ay ga baa gumo d'ay beeja ga ti woone: hay kulu ra ay ma si haaw. Day soho, sanda mate kan ay doona, ay ma to da bine-gaabi waati kulu, hal ay ma Almasihu beerandi ay gaahamo ra, d'ay ga bu wala ay ga funa. ²¹zama ay wo se fundinga ti Almasihu, d'ay bu mo riiba no.²²Amma d'ay ga funa gaahamo ra, ay goyo ga te albarka, ay si bay mo wo kan ay ga suuban. ²³Ay laakalo fay ihinka, ay ga ba ay ma koy ka goro Almasihu banda, zama woodin ga bisa ay se gumo. ²⁴Amma a ga bisa aran se d'ay ga goro gaahamo ra.²⁵Woodin bayray ga tabbat ay se: ay ga goro. Oho ay ga goro aran kulu banda hal aran ma du ka koy jina nda farha cimbeeri ra, hal aran farha ma baa Almasihu ²⁶Yesu ra ay sabbay se waati kan ay ga kaa aran do koyne.²⁷Kala day aran na goray te kan ga saba nda Almasihu baaru hanna, hal ay ma maa aran gora baaro, baa d'ay kaa ka di aran, wala d'ay mana du ka kaa. Ay ma maa kan aran goono ga kay biya follon ra ka gurjay care banda laakal follon ra mo cimbeero se, baaru hanna wane.²⁸Aran ma si humburu baa kayna borey kan yan ga gaaba nd'aran. Woodin binde ga ciya i se halaciyar seeda. Amma aran wo, a ga ciya aran se faabayar seeda kan fun Irikoy do. ²⁹Zama Irikoy n'aran no nga gomno ra, manti aran ma Almasihu cimandi hinne bo, amma aran ma maa taabi mo a sabbay se. Woodin gaa no aran goono ga wongo kan aran di ay te di dumo te. ³⁰Wongo wo mo ay goono g'a te hal hon, sanda mate kan aran goono ga maa.

Chapter 2

¹Yaadin gaa, za kan bine-yaamaryan go Almasihu ra, za kan bine-gaabandiyan go baakasina ra, za kan markasinay go biya hanno do, za kan bine bakaraw da suuji go no mo, ²w'ay farha toonandi hal aran ma bara nda laakal follon, da baakasina follon mo. Aran biney d'aran miiley mo ma ciya afillon.³Aran ma si hay kulu te da fayyan, wala bonbeeray yaamo, amma lalabu ra boro kulu ma nga bon lasaabu kan boro fo bisa nga. ⁴Manti danga boro kulu ma haggoy da nga bon muraadey hinne bo, amma aran ra boro kulu ma haggoy da nga cala muraadey mo.⁵Aran ma bara nda miila aran gaa kan dumi go Almasihu Yesu ra mo. ⁶Nga kan ga ti Irikoy bumbo, mana nga Irikoytara sabayano lasaabu han kan nga ga

gaay nda gaabi.⁷ Amma nga bumbo yadda ka nga Irikoytara hino dabaro nan ka nga bon ciya bannya, ka ciya mo boro taka cine.⁸ Kan a kaa boro alhaali ra mo, a na nga bon kaynandi ka yadda ka to hala buuyan gaa, oho, hala kanjiyan bundo gaa buuyano do.⁹ Woodin sabbay se no, likoy n'a beerandi ka bisa hay kulu, ka maa dan a gaa kan bisa maa kulu.¹⁰ Zama Yesu maa gaa no kanje kulu ga gurfa, beena ra waney, da ndunnya ra waney, da ndunnya cire waney. Deene kulu mo ma seeda ka ne: ¹¹Yesu Almasihu ya Rabbi no, ka koy Baaba Irikoy darza gaa.¹² Ya ay baakoy, aran goono ga gana waati kulu. Aran goono ga gana manti ay jine hinne bo, ba kan ay si noodin aran goono ga koy da jina. Woodin se, goyey kan aran go ga te zama aran jin ka du faaba, w'i te da humburkumay da jijiriyani.¹³ Zama Irikoy no goono ga goy aran ra hal aran ma miila da goy mo te kan ga kaan a se.¹⁴ Aran ma si hay kulu te da jance da kakaw, hal aran ma ciya boroyan kan i si du ka jance, kan ga hanan mo.¹⁵ Aran ma ciya mo Irikoy izeyan kan sinda taali zamana wo ize darantey da siirantey game ra. I game ra no aran goono ga kaari sanda handariyayzeyan ndunnya ra, kan aran goono ga fundi sanno salle.¹⁶ D'aran ga woodin te ay ga farha Almasihu zaaro ra, zama yaadin gaa ay mana zuru yaamo, ay mana taabi yaamo mo.¹⁷ Ay g'ay fundo lasaabu sanda hanyan sargay kan i ga soogu. Baa d'i gay fundo no ya-cine aran sarga d'aran saajaw goy bon, kan aran goono ga te cimbeeri ra, ay maa kaani.¹⁸ Ay ga farha mo aran kulu banda. Yaadin no aran mo, aran ma farha ka maa kaani ay banda.¹⁹ Amma ay gonda anniya Rabbi Yesura ay ma Timotiyos donton aran do d'a tonton kayna, zama ay mo ma du bine-gaabi waati kan ay du k'aran gora baaru bay.²⁰ Zama ay sinda boro kulu kan laakalo ga saba nda timotiyos wano, kan g'aran gora haggoy da cimi.²¹ Zama borey kan cindi goono ga haggoy da ngey bon muraadey, manti nda Yesu Almasihu waney bo.²² Amma aran ga timotiyos seeda bay: danga mate kan cine ize ga may baaba se, yaadin mo no a goy ay banda baaru hanna goyo ra.²³ Nga binde no ay gonda anniya ay ma donton da wasi, waati kan ay ga di han kan ga te ay do.²⁴ Amma ay goono ga de Rabbi gaa kan ay bumbo ga kaa d'a tonton kayna.²⁵ Amma ay di a ga hagu ay m'ay nya-izo abafaroditos donton aran do. Ay goy hangasino, d'ay wongu ra hangasino mo no, amma aran diya d'aran saajawko hari kan ay ga laami ciine ra.²⁶ A faaji gumo aran kulu se, a bine sara gumo mo zama aran maa baaru kan a jante.²⁷ Da cimi mo a jante, hal a ba ka bu. Amma Irikoy n'a suuji, day manti nga hinne bo, hala nda baa ay mo zama ay ma si du bine saray bine saray ra.²⁸ Woodin sabbay se no ay n'a donton aran da anniya zama waati kan aran diya, aran ma farha, zama ay bine sara mo ma te daama.²⁹ Aran m'a ta mo Rabbi ra da farha koonu. Aran ma boro wo dumi beerandi mo.³⁰ Zama Almasihu goyo sabbay se no a ga ba ka bu. A na nga fundo yababa zama tonton hari kan gaze aran saajawo ra ay se.

Chapter 3

¹Ay nya-izey, han kan cindi kan aynga ba ay ma ci aran se neeya: aran ma farha Rabbi ra. ²Kan ay ga ye ka hayey din hantum aran se, manti kankam hari no ay se, amma a go aran hallasiyan se. Aran ma haggoy da goy laalo teekoy, aran ma haggoy da ngey kan ga ti hansey, aran ma haggoy da borey kan ga gaaham dumbu, ³Zama iri no ga ti dambangantey, iri kon goono ga sududu Irikoy biya ra ka farha Yesu Almasihu ra. Iri sinda mo gaaham do naanay.⁴ Baa kan ay gonda gaaham do naanay dalili. Da boro fo ga miila nga gondagaaham do naanay dalili, ay wo du ka bis'a. ⁵Zaari ahakkanta no i n'ay dan bangu, Israyla asuli gaa no ay fun, benyamin kunda ra, ibrani boro ya hala baaba. Asariya ciine ra, ay wo farisi fonda boro no.⁶ Ay na anniya haw hal ay ma Almasihu marga gurzugandi. ⁷Adilitaray ciine ra mo(sanda asariya wano do), ay sinda taali. Kulu nda yaadin, hayey kan ga ti riiba ay se don, woodin yan ay n'i lasaabu mursay Almasihu sabbay se. ⁸Oho, haciika ay goono ga hay kulu lasaabu mursay Almasihu Yesu ay Rabbo bayyano sabbay se kan bisa hay kulu. A sabbay se mo no ay na hay kulu himandi yaamo. ⁹Ay g'i lasaabu mo sanda kwaara banda cine zama ay ma du Almasihu, hala mo ay ma bara a ra adilitaray kan fun Irikoy do cimbeero bon. Adilitaray wo, manti ay bumbo wano kan fun asariya ganayan do. Amma nga ga ti adilitaray kan boro ga du Almasihu ra cimbeero do. ¹⁰Ay ga ba ay ma du ka Almasihu bay gumo, da Irikoy dabaro kan n'a tunandi ka kaa buukoy game ra. Ay ga ba mo ay ma furo a gurzugayey ra, i m'ay himandi nda Almasihu a buuyano ra. ¹¹Zama mate kan no kulu ay ma to bu-ka-tun gaa ka fun buukoy game ra.¹² Manti danga ay jin ka to no, wala danga Irikoy jin k'ay toonandi no bo, amma ay goono ka anniya haw hal ay ma du ka haya din kan sabbay se Almasihu jin k'ay di. ¹³Nya-izey, ay bumbo, ay mana lasaabu kan ay jin ka du a bo, amma hari follon no ay goono ga te: ay go ga dinya hayey kan yan go banda ka kookari ka to wo kan yan go jina gaa. ¹⁴Ay goono ga zuru zama ay ma du alhakko. Alhakko ga ti Irikoy beene ceeyan wano, kan go Almasihu Yesu ra.¹⁵ Iri binde, iri kulu kan ga ti toonanteyan, kala iri ma miila yaadin. D'aran di hay fo aran laakaley ra mo kan wan'a, baa woodin Irikoy g'a bangandi aran se. ¹⁶Kala day nango kan iri jin ka to din, iri ma soobay k'iri diraw te yaadin.¹⁷ Nya-izey, aran kulu ma goro care banda ay dondonkoyan. Aran ma laakal da borey mo kan goono ga dira iri alhaalo bon. ¹⁸Zama boro boobo goono ga dira kan ibariyan no Almasihu kanjiyan bundo se. Ay binde n'baaru ci aran se sorro boobo. ¹⁹Baa sohon mo ay go g'a ci aran se da mo-mundi. Borey din mo i bananta ga ti halaciyan. I irikoyo gsa ti i gundey. I darza go i haawi ra. I goono ga laakal mo da ndunnya hayey.²⁰ Amma iri wo beene boroyan no. Iri goono ga batu mo iri faabakwa ma fun noodin, nga Rabbi Yesu Almasihu. ²¹A g'iri gaahamey kan ga ti kayna wane yan bare zama i ma te danga nga gaaham darzanta cine. A ga woodin te nga dabaro ra kan do a ga hayey kulu dan nga bon mayra cire.

Chapter 4

¹Woodin se, ay nya-izey, ay baakoy, kal aran ma kay da gaabi Rabbi ra. Ay gonda aran faaji. ²Aran ciya ay farha hari d'ay bontoba, ya ay baakoy. Ay goono ga afodiya yaamar, ay goono ga sintici mo yaamar, i ma goro da laakal follon Rabbi ra.

³Oho, nin mo, ay goy hangasin naanaykoyo, ay goono ga ni gwaaray ni ma wayborey din gaa. Zama i taabi ay banda baaru hanna goyo ra, ngey nda kilimandos, d'ay goy hangasin cindey mo kan yan maa go fundi tera ra.⁴Aran ma farha Rabbi ra waati kulu! Ay ga ye k'a ci koyne: aran ma farha!⁵Aran bine-baano ma bangay boro kulu se. A go, Rabbi maan.⁶Aran ma si karha da hay kulu, amma hay kulu ra aran ma nan Irikoy ma bay aran gwaarayyaney gaa.⁷Aran ma adduwa nda gwaarayyano wo te mo da saabuyan. Irikoy laakal kana mo, kan bisa fahamay kulu g'aran biney d'aran fonguyaney batu Almasihu Yesu ra.⁸Bananta ra mo, nya-izey aran ma hlaakal da hay kulu kan ga ti cimi wane,da han kan gonda beeray, da han han kan gonda adilitaray, da han kan ga hanan, da han kan ga hima nda baakasina,da han kan gonda seeda hanno mo. da hayey din gonda booriyan wala saabuyan kal aran laakal ye i gaa.⁹Hayey kan aran dondon, da han kan aran ta, da han kan aran maa, da han kan aran di ay do, kal aran ma hayey din te. Irikoy kan ga laakal kanay no mo ga bara aran banda.¹⁰Amma ay goono ga farha gumo Rabbi ra zama aran ye k'aran fonguyan cabe ay se. Baa waato din aran fongu, amma aran mana du daama.¹¹Ay si ga hayey din ci zama ay ga laami hay fo bo, zama ay jin ka woone dondon: goray kulu kan dumi ra ay go, ay fundo ma maa a kaani.¹²Ay ga waani janay goray, ay ga waani duri goray mo. Nangu kulu hay kulu ra ay dondon ay ma kungu, ay dondon ay ma maa haray mo. Ay dondon ay ma bara nda iboobo, ay dondon ay ma bara nda kayna mo.¹³Ay ga hin ka hay kulu tae ay gaabandikwa do.¹⁴Kulu nda yaadin, aran te han kan ga boori kan aran n'ay gaakasina ay kankamo ra.¹⁵Filibi borey, aran bumbey ga bay kan za aran sintin ka baaru hanna bay, waato kan ay fun masidoniya laabu, Almasihu marga kulu man'ay gaakasina noyan da tayan ciine ra kala aran hinne.¹⁶Zama waato kan ay to tassalonika kwaara, aran donton sorro hinka ay laamo se.¹⁷ay siinoga nooyan ceeci, amma albarka no ay goono ga ceeci kan ga nan aran arzaka kan go beena ra jisante ma tonton.¹⁸Amma ay du hay kulu nda yulwa. Ay kungu nda wo kan ay du, gomno kan aran na abafaroditos donton d'a. A ciya haw kaano salleyan hari, sargay kan Irikoy ga yadda nd'a, kan ga kaanu a se.¹⁹Ay Irikoyo mo g'aran laamey kulu bana nga arzaka bon darza ra, Almasihu Yesu ra.²⁰Darza ma bara iri Baabo Irikoy se hal abada abdin! Amin.²¹Aran ma Almasihu Yesu ra hanantey kulu fo. Nya-izey kan go ay banda mo g'aran fo.²²Hanantey kulu go g'aran fo, sanku fa binde ngey kan ga ti kaysar windi waney.²³Rabbi Yesu Almasihu gomno ma bara aran biya banda.

Colossians

Chapter 1

¹Ay bulos, ay ya Almasihu Yesu diya no Irikoy miila do.²in da timotiyos, iri nya-izo, iri go ga hanantey da nya-ize naanaykoyey fo kan yan go kolosi kwaara Almasihu ra.³Gomni nda laakal kanay ma bara aran banda kan yan ga fun iri Baabo Irikoy do.Iri goono g'iri Rabbi Yesu Almasihu Irikoyo kan ti a baabo saabu,ka adduwa te aran se waati kulu.⁴Iri goono ga saabu zama iri maa aran cimbeero baaru Almasihu Yesu ra, d'aran baakasina baaro mo kan aran gonda hananyey kulu se.⁵Aran cimbeero d'aran baakasina fun beeja do kan go jisante beena ra aran se. Arah jin ka maa beeja din baaru cimi sanno kan go baaru hanna ra kan kaa aran do.⁶Ndunnya kulu ra a goono ga albaka no, a goono ga tonton mo, mate kan cine a goono ga te aran ra, za hano kan hane aran maa ka faham ka boori mo da Irikoy gomno cimo ra.⁷Aran na woodin dondon iri baakoy abafaras do, kan ga ti iri tamtaray hangasino.⁸Nga ga ti Almasihu saajawko naanaykoy aran sabbay se. A binde n'aran biya ra baakasina baaru dede iri se.⁹Woodin sabbay se no iri mo, za hano kan hane iri maa woodin, iri mana fay da adduwa nda gwaaray teeyan aran sabbay se. Iri go ga gwaaray aran ma to da Irikoy miila bayyan, laakal da fahamay ra kan biya hanno ga no.¹⁰Iri go ga gwaaray aran ma diraw te kan ga saba nda Rabbi beerandiyano hal a ma maa aran kaani gumo, goy hanney kulu ra mo aran ma albarka no, aran ma tonton mo Irikoy bayray ra.¹¹Iri ga gwaaray aran ma ciya dabarikooniyan kan gonda dabari kulu kan aran du a hin darzanta do, hal aran ma hin hay kulu ka suuru nda farhan.¹²Aran ma baaba saabu kan n'iri to iri ma du baa hanantey tubo gaa kan go annura ra.¹³A n'iri faaba kubay dabaro gaa k'iri dan nga Izo kan nga ga ba din koytara ra.¹⁴A Izo ra mo no iri du fansayan, iri zunubey yaafayano nooya.¹⁵Boro si du ka di Irikoy, amma Almasihu ya Irikoy follonka no kan bangay iri se.¹⁶Nga no go no za takahari kulu nana taka.Zama nga no ka hay kulu taka, beene ra waney da ganda ra waney, han kan boro ga di da wo kan boro si di, hala kargey do wala koytarayey wala koyey wala hinkoyey. Nga no na hay kulu taka, a sabbay se mo no i go no.¹⁷Nga no go no za hay kulu mana te. Nga no goono ga hay kulu haw care gaa.¹⁸Nga no ga ti bono gaahamo se, kan ga ti a marga. Nga no ga ti sintina nda boro jina kan tun ka fun buukoy game ra, zama hay kulu ra a ma ciya ibeero zama a kaan baabo se no nga toonandiyana kulu ma goro Almasihu ra.¹⁹A kaan a se mo nga ma hay kulu sasabandi nga do,²⁰hal hayey kan go ganda wala hayey kan go beena ra Almasihu do. Kuro kan Almasihu dooru nga kanjiyan bundo bon no ka laakal kana wo dan boro nda Irikoy game ra.²¹Waato aran ya mebarawyan no Irikoy se, aran ya a ibareyan mo no aran laakaley d'aran goy laaley ra.²²Kulu nda yaadin sohon Almasihu n'aran sasabandi nga gaahamo ra nga buuyano do, hal nga m,aran salle hananteyan kan sinda taali nda foyray mo nga jine.²³Woodin ga te da day aran goono ga koy jina cimbeeri ra, sinjanteyan da kayyanteyan kan mana banda bare baaru hanna beeja gaa. Baaru hanno wo ga ti wo kan aran maa, kan i waazu takahari kulu se kan yan go beena cire. Ay, bulos, Irikoy n'ay ciya baaru hanna saajawko.²⁴Sohon day, ay goono ga farhan ay gurzuga kulu ra aran sabbay se. Ay goono ga toonandi ay gaahamo ra han kan gaze Almasihu kankamey ra a gaahamo sabbay se, danga Almasihu marga nooya.²⁵A se no ay ciya saajawko, mate kan Irikoy n'ay dan goyo wo ra aran sabbay se, zama zy ma Irikoy sanno toonanta waazu.²⁶Sanno toonanta din ya gundu no kan go tugante za don alwaatey da zamaney se, amma sohon Irikoy n'a bangandi nga hanantey se.²⁷I se no Irikoy ba nga ma gundo wo darza arzakanta bangandi dumi cindey game ra. Gundo neeya: Almasihu go aran ra, nga kan ga ti beeje darzanta.²⁸Iri

Chapter 2

goono ga Almasihu baaro waazu, iri goono ga boro kulu yaamar. Iri goono ga boro kulu dondonandi laakal kulu ra, hal iri ma boro kulu salle toonante Almasihu ra. Miila woodin se no ay goono ga goy.²⁹ Ay goono ga kookari a dabaro bon kan go goy ay ra da gaabi.

Chapter 2

¹Zama ay ga aran ma bay ay tangami bambata gaa kan ay go ga te aran sabbay se, da ngey mo sabbay se kan go laodisiya ra da borey kulu mo kan mana di ay mo-da-mo. ²Ay go ga tangam zama i biney ma du gaabi, i ma goro margante baakasinay ra hal i ma du arzaka kan fun fahamay tabbatante ra. Woodin yan no ga nan i ma Irikoy gundo bay, kan ga ti Almasihu. ³A ra no laakal da bayray arzaka kulu go tugante. ⁴Woodin no ay goono ga ci hala boro kulu ma si aran hallinda sanni kan ga darandi. ⁵Zama baa kan ay si aran do noodin gaaham ra, ay go aran dobiya hanno ra. Ay goono ga farhan ka di mate kan aran sasare ka kay care banda nda gaabi aran cimbeero do Almasihu ra. ⁶Mate kan aran na Rabbi Almasihu Yesu ta, yaadin mo no a ga hima aran ma dira a ra. ⁷Aran kaajey sinji a ra. Aran cina abon mo hal aran te gaabi cimbeeri ra, mate kan cine i n'aran dondonandi nd'a. Aran goono ga yulwa a ra da saabuyan mo. ⁸Aran ma te laakal hala boro kulu ma si du aran da nga bayray da halliyan yaamey, borey alaadey bon nda ndunnya hayey bon, kan manti Almasihu bon. ⁹Zama a ra no Irikoytara toonanta kulu goono ga goro a gaahamo ra. ¹⁰Irikoy n'aran toonandi Almasihu ra mo, nga kan ga ti koytaray da hin kulu bono. ¹¹A ra mo no i n'aran dambangu, manti dambanguyan kan kambe ga te bo, amma da Almasihu wane dambanguyano kan a te, kan na adam-ize daa laalo dabaro kaa. ¹²I n'aran fiji a banda baptisma ra, i n'aran tunandi mo a banda, aran cimbeero do Irikoy goyo ra, nga kan na Almasihu tunandi ka kaa buukoy game ra. ¹³Aan mo kan go buukoyan aran taaley d'aran adam-ize daa laala dambanguyan-janay sabbay se, Irikoy n'aran funandi a banda k'iri taaley kulu yaafa iri se. ¹⁴Asariya hantumo kan kay iri gaa ka gaaba nd'iri mo, Irikoy na tuusu ka kaa k'a kanji kanjiyan bundo gaa. A na koyey da hin koyey kaa nga gaa. ¹⁵Gaa no a n'i haawandi taray kwaaray ka du zaama i bon kanjiyan bundo do. ¹⁶Wa si ta boro kulu m'aran ciiti gwa da han ciine ra, wala batu hane, wala handu kayyan, wala asibti zaari ciine ra. ¹⁷Hayey din ya biyayan no hayey kan yan ga anniya ga kaa se, amma Almasihu ga ti biyey din koyo. ¹⁸Boro fooyan go no kan ga maa kaani ka ngey bon kaynandiyan alhaali cabe ka sombu malaykey se. Wa si nan borey wo dumi m'aran zamba k'aran zaamayan alhakko zay. Borey din goono ga kay bangayyaney kan ngey di ra. I ga ngey bon beerandi sabaabu si, ngey adam-ize lasaabey bon. ¹⁹I fay no ka fun bono gaa. A do no gaahamo kulu goono ga gaay ka haw care gaa dabey da kaajey do ka tonton da toonandiyan kan ga fun Irikoy do. ²⁰Za kan aran bu Almasihu banda ka fay da ndunnya hayey, ifo se no aran goono g'aran gora te danga ndunnya goray, k'a lordey gana. ²¹Danga i ma ne: ²²Ma si woone ham! Ma si woone taba! Ma si lamba woone gaa! Hayey din binde ga halaci ngey goyey ra, zama i n'i sinji borey lordey nda i dondonandiyaney bon. ²³Hayey din ga hima danga i gonda laakal, zama fundi ibaay sambuyan anniya ra n'i bara, da bon kaynandiyan da gaaham taabandiyan ra, amma i sinda nafa kulu gaaham ibaay laaley bon hiniyan se.

Chapter 3

¹Za kan i n'aran tunandi Almasihu banda, aran ma hayey kan yan go beene ceeci, nango kan Almasihu goono ga goro Irikoy kambe gwaaro gaa. ²Aran ma laakal dake hayey kan yan go beena ra gaa, manti hayey kan yan go ndunnya ra gaa. ³Zama aran bu no. Aran fundey mo goono ga tugu Almasihu banda Irikoy do. ⁴Waati kan Almasihu kan ga ti aran fundo ga bangay, aran mo ga bangay a banda darza ra. ⁵Aran ma ndunnya hayey kan goono ga goy aran gaahamey ra wi. Ngey neeya: zina, da zibi, da canse laalo, da ibaay laalo, da biniiyay(zama biniiyay ya tooru ganayan dumi fo no). ⁶Woodin yansabbay se mo no Irikoy bine tuna goono ga kaa[borey kan yan ga wangu ka Irikoy gana yan gaa]. ⁷I game ra mo no aran n'aran diraw te waato, waato kan aran goro hayey din ra. ⁸Amma sohon kal aran ma woone yan kulu nan: bine tunay, da futay, da zamba, da alasiray. Sanni ziibo mo ma si fatta aran meyey ra. ⁹koyne aran ma si taari care se, zama aran ma boro zeena kaa, nga nda nga goyey kulu. ¹⁰Aran ma boro taajo faka mo kan Irikoy, a takakwa, goono ga tajandi bayray ra nga bumbo alhalo bon. ¹¹Boro tajitara din ra fayanka sino: da garekey no wala yahudancey, da dambanguyankoy no wala boro kan si dambangu, wala mebaraw wala sitancey(danga mebaraw kulu koda), wala bannya wala burcini. Amma Almasihu no ga ti hay kulu, a go hay kulu ra mo. ¹²Yaadin gaa zama aran ya Irikoy suubananteyan no, a hanantey no, da borey kan a ga ba mo, kala aran ma bakaraw bine faka, da boriyan, da bon kaynandiyan, da lalabu, da suuru kuuku. ¹³Aran ma suuru care se, aranma care yaafa mo. D'aran ra boro fo gonda kalima sanni boro fo bon, a ga hima mate kan cine Rabbi n'aran yaafa, yaadin mo no aran ma te care se. ¹⁴Hayey din kulu bon, aran ma bara nda baakasinay, zama nga no g'aran haw care gaa gumo hal aran ma ciya afollon. ¹⁵Almasihu laakal kana mo m'aran biney may, zama laakal kanay wo se no i n'aran ce gaaham follon ra. Aran ma saabu mo. ¹⁶Almasihu sanno ma goro aran ra, a ma yulwa mo laakal kulu ra. Aran ma care dondonandi ka care yaamar mo da zaburayan da saabu baytuyan da dooniyan kan fun biya hanno do. Aran ma baytuyan te da gomni aran biney ra Irikoy se. ¹⁷Hay kulu mo kan aran goono ga te, da sanni ra no wala goyvra no, aran m'a kulu te Rabbi Yesu maa ra ka baaba Irikoy saabu a do. ¹⁸Wandey, aran m'aran bon ye ganda aran kurnye se mate kan a ga hima nd'a Rabbi ra. ¹⁹Kurnyey, aran ma ba aran wandey aran ma si fottu i gaa mo. ²⁰Zankey, aran ma aran hayrey gana hay kulu ra, zama woodin no ga kaan Rabbi se. ²¹Baabey aran ma si aran izey kurtunandi, zama i biney ,a si sara. ²²Bannyyey aran ma aran koyey gana, kan yan ga ti ndunnya waney. ²³Aran m'i gana hay kulu ra, manti waati kan i goono g'aran gune hinne bo, zama se i maa aran kaani. Amma aran m'i gana da bine follon Rabbi humburkumay ra. ²⁴Hay kulu mo kan aran ga te, aran m'a te da bin kulu , danga Rabbi se, manti borey

Chapter 4Koyey aran ma te aran bannyey se han kan ga hagu, da han kan ga saba mo, zama aran ga bay kan aran mo gonda koy beena ra.

se. Zama aran ga bay kan Rabbi do aran ga du tubuyan kan ga ti aran alhakko. ²⁵Wa may Rabbi Almasihu se! Zama boro kan ga laala te, i g'a laala din yeti a se. Baar'a-baar'a si no mo.

Chapter 4Koyey aran ma te aran bannyey se han kan ga hagu, da han kan ga saba mo, zama aran ga bay kan aran mo gonda koy beena ra.

²Aran ma mo ye adduwa ra ka batu a ra mo nda saabuyan. ³Aran ma te adduwa iri mo se, Irikoy ma fondo feeri iri se nga sanno se, hal iri ma Almasihu gundo ci kan sabbay se no ay go kasu. ⁴Zama ay m'a bangandi mate kan cine a ga hima ay se ay ma ci. ⁵Aran ma dira nda laakal ngey kan yan mana cimandi jine. ⁶Aran ma alwaati wi mo da laakal. Alwaati kulu aran sanney ma ciya gomni waney, danga gwaari kan maa ciiri, zama zran ma du ka bay mate kan cine no aran ga tu d'a boro kulu se. ⁷Ticikos ga ti iri nya-izo, iriu baakwa, saajawko naanaykoy, ay tamtaray hangasin mo no Rabbi ra. A g'aran bayrandi d'ay baaru kulu. ⁸Woodin sabbay se no ay n'a donton aran do, zama aran ma du k'iri gora bay, a m'aran biney gaabandi mo. ⁹Ay na onisimos donton a banda mo, onisimos ga ti nya-ize naanaykoy, iri baakwa, aran do boro no. Nga mo no ga hay kulu ci aran se kan goono ga te neewo. ¹⁰Aristarkos, ay kasu hangasino g'aran fo. Markos, barnaba waymayzo mo goono g'aran fo. Aran jin ka du lordi a bon, d'a kaa aran do aran m'a zumandi. ¹¹Yasuwa mo, kan se i ga ne yustos goono g'aran fo. Ikulu yahudance yan no. Ngey hinne no ga ti ay goy hangasiney Irikoy koytara se kan n'ay saajaw. ¹²Abafaros mo, kan ga ti aranbora, Almasihu Yesu tamo, g'aran fo. Alwaati kulu a goono ga kookari aran se nga adduwey ra zama aran ma kay timmanteyan da toonanteyan Irikoy miila kulu ra. ¹³Zama ay g'a seeda: a go ga taabi aran se gumo da ngey mo se kan yan go lawodisiya da hiyarapolis. ¹⁴Loktoro luka, iri baakwa, da dimas goono g'aran fo. ¹⁵Aran ma nya-izey fo kan yan go lawodisiya. Aran ma nimfas da nga windo ra Almasihu marga fo. ¹⁶Waati kan cine i na tira wo caw aran do, a m'a caw mo lawodisiya Almasihu marga ra. Aran mo aran ma lawodisiya tira caw. ¹⁷Aran m,a ne arkipas se a ma haggoy da saajaw goyo kan a ta Rabbi do, hal a m'a toonandi. Ay, bulos no ka fooyan wo hantum d'ay bumbo kamba. Aran ma fongu kan ay go hawante kasu ra. Gomni ma bara aran banda.

1 Thessalonians

Chapter 1Ay bulos,da sila nda timotiyos, iri go ga tassalonika borey Almasihu marga fo kan go baaba Irikoy da Rabbi Yesu Almasihu ra. Gomni nda laakal kanay ma bara aran banda.

²Iri goono ga Irikoy saabu waati kulu aran kulu sabbay se, waati kan iri ga fongu aran adduwa ra. ³Iri goono ga fongu waati kulu nd'aran goyo cimbeeri ra, d'aran saajaw goyo baakasina ra, d'aran beeja ra suuro mo kan go iri Rabbo Yesu Almasihu ra, iri baabo Irikoy jine. ⁴Nya-izey, aran kan Irikoy ga ba, iri ga bay kan a n'aran suuban no. ⁵Zama iri baaru hanna, manti sanni hinne no a kaa d'a aran do bo, amma hala nda dabari, da biya hanno mo. A kaa tabbati mo gumo. Zama aran ga bay goray kan dumi iri te aran game ra aran sabbay se. ⁶Aran ciya iri dondonankoyan da Rabbi wane yan mo, za kan aran na sanno ta taabi boobo ra, da biya hanna farhan ra mo. ⁷Hal aran ciya di-ka-dondoniyan borey kulu se kan go ga cimandi masidoniya laabo ra, da akaya laabo ra mo. ⁸Zama aran do no Rabbi sanno sintin ka yooje, hal a koy masidoniya nda akaya ra. Day manti masidoniya nda akaya ra hinne no bo, amma aran Irikoy cimandiyano baaro koy nan kulu, hal iri si hay kulu ci koyne. ⁹Zama ngey bumbey go ga dede iri bon da furoyan kan dumi iri te aran do. I go ga dede mo mate kan cine aran na toorey nan ka bare Irikoy do, zama aran ma may Irikoy cimi-cimo, fundikoono se, k'a Izo kan ga fun beena ra hangan mo. ¹⁰Izo din ga ti Yesu kan Irikoy na tunandi ka kaa buukoy game ra. Nga no ga iri faaba bine futay alwaato kan ga kaa gaa.

Chapter 2

¹Zama, nya-izey, aran bumbey ga bay kan iri furoyan aran do mana te yaamo. ²Iri jin ka maa gurguzag da wowi boobo filibi kwaara ra, mate kan aran ga bay. Amma iri te bine-gaabi iri Irikoyo ra ka Irikoy baaru hanna salan aran se, baa kan gaabakasina boobo go no. ³Zama iri yaamaryan, manti siiriyar ra no a go, manti nda ziibi wane mo no, manti mo gulinci ra no. ⁴Amma mate kan cine Irikoy n'iri gosi hal iri bara yaddante a se, hal a na baaru hanna dan iri kambe ra, yaadin cine no iri goono ga salan. Iri go ga salan manti zama iri ma kaan borey se bo, amma zama iri ma kaan Irikoy se, nga kan g'iri biney neesi. ⁵Zama aran ga bay kan iri mana sanni kaanoyan ci baa ce fo. Iri mana sanni Ci biniyay kobay ra, (Irikoy no ga ti seeda). ⁶Iri mana darza ceeci mo borey do, d'aran do no wala boro fo do no, baa kan iri gonda dabari iri m'aran tinandi, iri kan ga ti Almasihu diyey. ⁷Amma iri ciya baanikomyan aran game ra, danga mate kan cine ize hampako ga haggoy da nga izey. ⁸Yaadin no iri mo iri gonda aran muraadu gumo. Iri maa kaani iri m'aran no, manti Irikoy baaru hanna hinne bo, amma baa iri fundey mo, zama aran ciya iri se baakasina hari gumo. ⁹Nya-izey, aran ga fongu nda iri goyo d'iri taabo. Iri goy cin da zaari zama iri ma si boro kulu tinandi aran game ra. Yaadin no iri te ka Irikoy baaru hanna waazu aran se. ¹⁰Aran ya seedayan no goray hanna, da adilitaray gora, da gora kan sinda jance kan dumi iri cabe aran game ra, aran kan goono ga cimandi. ¹¹Irikoy mo ga ti seeda. Aran ga bay mate kan iri goro aran boro fo kulu se, sanda baaba nda nga ize cine. ¹²Iri n'aran yaamar, iri n'aran bine gaabandi, iri n'aran gwaaray aran ma diraw te kan ga saba nda Irikoy beerandiyar, nga kan g'aran ce nga bumbo koytara nda nga darza ra. Woodin sabbay se no iri goono ga Irikoy saabu waati kulu, zama waato kan aran na Irikoy sanno ta kan aran maa iri do, ran n'a ta mate danga borey sanni no,

Chapter 3

amma mate kan a go da cimi, Irikoy sanno no. A goono ga goy aran ra mo, aran kan ga ti cimandikoy.¹⁴Zama aran, ay nya-izey, aran kulu ciya dondonkoyan Irikoy margey kan yan go yahudiya ra Almasihu Yesu ra se. Xama aran mo na taabi han aran dumey kambe ra sanda mate kan i na taabi han yahudancey do. ¹⁵Ngey no ka Rabbi Yesu nda annabey wi. I n'iri mo gaaray. I si kaan Irikoy se, i goono ga gaaba nda borey kulu mo. I goono g'iri ganji iri ma salan dumi cindey se, hal i ma du faaba. ¹⁶Woodi gaa no i ga ngey zunubey toonandi alwaati kulu. Amma Irikoy futay toonanta zumbu i bon. ¹⁷Nya-izey, i n'iri fay d'aran alwaati kayna, manti bine ra bo, amma gaaham ra. Amma iri wo, iri ga kookari ka tonton da anniya, iri ma du ka di aran moydumey. ¹⁸Zama iri ga ba iri ma kaa aran do, sanku fa ay bulos, ay ba ay ma kaa aran do kan manti ce fo, amma saytan n'iri ganji. ¹⁹Zama ifo ga ti iri beeja, iri farhan, d'iri farhan bontoba? Manti aran no, iri Rabbi Yesu jine a kaayano waate? ²⁰Zama aran no ga ti iri darza d'iri farhan.

Chapter 3

¹Woodin sabbay se no, waato kan iri mana ye ka hin suuru koyne, iri di kan a ga boori iri hinne ma goro atina kwaara. ²Iri mo na iri nya-izo timotiyos donton, kan ga ti Irikoy goyteeri Almasihu baaru hanna rra. ³Iri n'a donton zama a m'ran sinji, a m'aran biney gaabandi mo aran cimbeero ra, hala boro kulu ma si ye banda masibey din sabbay se. Zama aran bumbey ga bay kan i na woodin yan waadu iri se. ⁴Zama haciika za iri go aran do, iri soobay ka ci kan taabi ga ba ka kaa iri gaa. Kala woodin te mo, mate kan aran ga bay. ⁵Woodin sabbay se no ay mo, waato kan ay mana du ka hin suuru koyne, ay donton hal ay ma du k'aran cimbeero bay, a ma si te mate kulu kan cine no, siikwa m'aran si hal iri goyo ma ciya yaamo. ⁶Amma sohon kan timotiyos kaa ka fun aran do, a kande iri se baaru hanno aran cimbeero d'aran baakasina bon. A ne aran gonda fonguyan hanno iri se waati kulu. A no mo kan aran gonda iri diyan muraadu, danga mate kan iri mo gonda aran diyan muraadu. ⁷Woodin sabbay se, nya-izey, iri taabey d'iri kankamey kulu ra, iri du bine-gaabi aran sabbay se aran cimbeero do. ⁸Zama sohon d'ran goono ga sinji Rabbi ra, iri wo ga funa. ⁹Zama saabuyan wofo dumi no iri ga ye ti Irikoy se aran sabbay se, da farhan kulu kan iri goono ga te se aran sabbay se Irikoy jine? ¹⁰Cin da zaari iri goono ga te adduwa gumo iri ma du ka di aran moydumey ka han kan gaze toonandi aran cimbeero ra. ¹¹Sohon Irikoy kan ti iri Baabo bumbo, d'iri Rabbi Yesu m'iri fonda soola hal iri ma du ka kaa aran do. ¹²Rabbi mo ma nan aran ma koy jina ka tonton baakasina ra aran da care se da borey kulu se mo, mate kan cine iri wano mo goono ga te aran se. ¹³Aran ma koy jina ka tonton baakasina ra hal a ma aran biney sinji, sinjiyan kan sinda jance, hananyan ra iri baaba Irikoy jine, iri Rabbi Yesu kaayano alwaato ra, waati kan a ga kaa, nga nda nga hanantey kulu nga banda.

Chapter 4

¹Woodin banda, nya-izey, iri g'aran gwaaray, iri g'aran yaamar mo Rabbi Yesu ra. Aran dondon iri do mate kan aran ga hima ja dira ka kaan Irikoy se, aran goono ga dira mo yaadin cine. Kal aran ma tonton mo ka koy jina a ra. ²Zama aran ga bay lordey kan iri no aran se Rabbi Yesu maa gaa. ³Zama wo kan Irikoy ga ba ga ti aran hananyano. Aran ma aran bon fay da zina dumi kulu. ⁴Aran ra boro fo kulu ma bay mate kan cine a ga nga gaahamo gaay hananyan da darza ra, ⁵manti bine ibaay laaley ra bo, danga dumi cindey cine kan yan si Irikoy bay. ⁶Boro kulu ma si nga nya-izo darga k'a zamba haya din ra, zama Rabbi ya banako no hayey din kulu ra danga mate kan cine iri jin ka ci aran se k'aran kaseeti mo. ⁷Zama Irikoy n'iri ce manti zama iri ma goro ziiba ra se bo, amma zama iri ma goro hananyan ra se. ⁸Woodin sabbay se mo boro kan wangu dondonandianey din, manti boro se n'a wangu bo, amma Irikoy se no a wangu, nga kan goono g'aran no nga biya hanna. ⁹Amma nya-izey baakasina ciine ra, aran si laami iri ma hantum aran se, zama aran bumbey, Irikoy n'aran dondonandi aran ma ba care. ¹⁰Haciika yaadin no aran go ga te nya-izey kulu se kan go masidoniya laabo kulu ra. ¹¹Amma iri goono g'aran yaamar, nya-izey, aran ma tonton ka koy jina. Aran ma kookari ka goro nda baani. Wa laakal d'aran bon muraadey, ka goy d'aran kambey mate kan cine iri n'aran no lordi. ¹²Zama aran ma goray te kan ga saba borey kan yan go taray jine, aran ma si jan hay kulu mo. ¹³Amma nya-izey, iri si ba aran ma jan ka bay ngey kan yan kani ciine ra, hal aran ma si te bine saray sanda boro cindey kan yan sinda beeje cine. ¹⁴Za kan iri cimandi kan Yesu bu, a tun koyne, yaadin gaa iri cimandi mo kan borey kan u an kani Yesu ra, Irikoy ga kand'ey a banda. ¹⁵Zama woone no iri goono ga ci aran se Rabbi sanno bon: iri kan ga ti fundikooney, kan yan ga cindi hala Rabbi kaayano hane, iri si borey kan yan kani jin baa kayna. ¹⁶Zama Rabbi bumbo ga fun beena ra da jinde gaabikooni, da malaykey jine boro fo jinde, da Irikoy hillo jinda mo. Buukoy kan yan go Almasihu ra no ga jin ka tun. ¹⁷Woodin banda iri kan ga ti fundikooney, kan yan ga cindi, Rabbi g'iri sambu sabat i banda kala burey ra ka nga gar beene batama ra. Yaadin no iri ga goro hal abada Rabbi banda. ¹⁸Woodin sabbay se aran ma care bine gaabandi nda sanney din.

Chapter 5

¹Amma alwaatey da zamaney cine ra, ay nya-izey, ²aran si laami iri ma hay kulu hantum aran se i baaro bon. Zama aran bumbey ga bay gumo kan Rabbi zaaro ga kaa danga cin ra zay cine. ³Waati kan i goono ga ne: «baani nda laakal kanay!» kala halaciyar ma kaa, fap follon! Ka kan i bon mate kan cine hay-zanay ga kaa waykuna gaa. Faaba si no i se mo ba kayna. ⁴Amma aran wo nya-izey, manti kubay ra no aran go, hala zaaro din m'aran jirsi danga zay cine. ⁵Zama aran kulu annura izeyan no da kaari izeyan mo. ⁶Iri manti cin wala kubay wane yan. Yaadin gaa iri ma si jirbi danga boro cindey cine, amma iri m'iri mo hay k'iri bon di. ⁷Zama borey kan goono ga jirbi, cin ra no i ga jirbi. Borey kan goono ga baji han

ka bugu mo, cin ra no i ga bugu.⁸ Amma iri kan manti cin wane yan, iri ma hin iri bon ka cimbeeri nda baakasinay dan i ma ciya iri se gande gaa kosoray, ka faaba beeja mo dan a ma ciya iri se wongu fuula.⁹ Zama Irikoy mana iri waadu nga bine futa se, amma faaba duuri se iri Rabbi Yesu Almasihu do.¹⁰ Nga no ka bu iri sabbay se hal d'iri goono ga mo hay wala d'iri goono ga kani no, iri ma funa nga banda.¹¹ Woodin sabbay se aran ma care bine gaabandi, wa care gaa jina-koyan ra mo, mate kan cine aran goono ga te.¹² Sohon iri g'aran gwaaray, nya-izey, aran ma bara nda lalabu borey kan yan goono ga goy aran game se, kan yan goono g'aran candi, kan yan goono g'aran kaseeti mo.¹³ Aran m'i beerandi gumo baakasinay ra i goyey sabbay se. Lakal kanay ma bara aran game ra. Iri mo g'aran yaamar, nya-izey, aran ma kaseeti borey kan yan goono ga hawfunay goray te gaa.¹⁴ Aran ma bine kulu kan ga humburu gaabandi. Wa londibuuney gaa. Wa suuru nda boro kulu.¹⁵ Wa haggoy boro kulu ma si ye ka laala bana nda laala. Amma waati kulu wa ceeci han kan ga ti ihanno care se da boro kulu se mo.¹⁶ Aran ma farhan alwaari kulu.¹⁷ Aran ma adduwa te waati kulu.¹⁸ Hay kulu ra aran ma saabu, zama woodin ga ti Irikoy miila aran se Almasihu Yesu ra.¹⁹ Aran ma si biya hanna ganji nga goyo.²⁰ Aran ma si donda annabitaray.²¹ Aran ma hay kulu neesi ka ihanno gaay.²² Aran ma fay da goy laalo kulu dumi.²³ Irikoy bumbo kan ga laakal kanay no, m'aran hananyano kubandi. Irikoy m'aran boro fo kulu, biya da fun do da gaahamo kulu, gaay kan sinda jance, iri Rabbi Yesu Almasihu kaayano alwaato ra.²⁴ Irikoy ga woodin te mo, zama nga kan g'arance ya naanaykoy no.²⁵ Nya-izey wa adduwa te iri se.²⁶ Wa nya-izey kulu fo da baakasinay garbe sunsumyan hanna.²⁷ Ay g'aran gwaaray Rabbi maa ra aran ma tira wo caw nya-izey kulu se.²⁸ Iri Rabbi Yesu Almasihu gomno ma bara aran banda.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Ay bulos, da sila nda timotiyos, iri go ga tassalonika borey Almasihu marga fo kan go iri Baabo Irikoy da Rabbi Yesu Almasihu ra.² Gomni nda lakal kanay ma bara aran banda, kan yan fun baaba Irikoy da Rabbi Yesu Almasihu do.³ Nya-izey, a ga hima iri ma Irikoy saabu alwaati kulu aran sabbay se. Woodin no ga hagu, za kan aran cimbeero goono ga beeri gumo. Aran baakasina mo kan aran boro fo kulu goono ga cabe carae se go ga tonton.⁴ Woodin sabbay se iri bumbey goono g'aran sifa Irikoy margey ra aran suuro d'aran cimbeero sabbay se, aran gurzugayey kulu ra da kankamey kan ra aran goono ga hin suuru.⁵ Woodin ga ti seeda Irikoy cimi ciito bon, kan ga nan Irikoy m'aran lasaabu kan aran to aran ma furo nga koytara ra, kan se haciika aran goono ga maa taabi.⁶ Zama adilitaray hari no Irikoy se a ma kankam ye borey kan yan goono g'aran kankam din se.⁷ Adilitaray hari mo no a m'aran kan go kankam ra no fulanzamay iri banda.⁸ Woodin yan ga te waati kan Rabbi Yesu ga bangay ka fun beena ra da nga malayka dabarikooni danji beelee ra. A ga borey kan yan si Irikoy bay ciiti, da borey kan yan wangu ka iri Rabbi Yesu baaru hanna gana.⁹ Borey din ga du alhakku kan ti halaciyan, hal abada wane, kan g'i fay da Rabbi moyduma d'a dabaro darza.¹⁰ Woodin ga te zaaro din ra waati kan Yesu ga kaa ka du beeray nga hanatey ra. Borey kulu kan yan cimandi ga dambara nd'a mo ngey game ra. Zama aran na seeda kan iri te aran se cimandi.¹¹ Woodin sabbay se binde, alwaatinkulu iri goono ga adduwa te aran se hal iri Irikoy m'aran lasaabu kan aran to ceeyano wo.¹² A ma muuradu hanno kulu da cimbeeri goy kulu toonandi aran se da nga dabaro mo, hal iri Rabbi Yesu maa ma du beeray aran ra, aran mo ma du beeray a do, iri Irikoy da Rabbi Yesu Almasihu gomno do.

Chapter 2

¹Sohon nya-izey, iri Rabbi Yesu Almasihu kaayano ciine ra, da iri marguyano a do, iri goono g'aran gwaaray aran ma si zinji nda waasi aran laakaley ra.² Aran laakaley ma si tun mo biya fo fahamandiyan sabbay se, wala tira kan i ne, way, a fun iri do sabbay se, kan ne, way, Rabbi zaaro jin ka kaa.³ Mate kulu kan no, wa si nan boro kulu m'aran halli. Zama zaaro din si ka kala nda murteyano jin ka te. Asariya taamukwa mo ma bangay jina, nga kan ti halaciyan izo.⁴ Nga no ga murte ka nga bon beerandi ka bisa hay kulu kan se i ga ne irikoy, wala hay kulu kan se i goono ga sombu, hal a ga goro Irikoy fuwo ra, ka nga bon fe ka ne nga wo Irikoy no.⁵ Aran si fongu kan ay na hayey din ci aran se za waato kan ay go aran do?⁶ Sohon mo aran ga bay han kan goono g'a gaay, kan ga nan a ma si bangay kala nga alwaato ra.⁷ Zama asariya taamuyano gundo goono ga goy baa sohon. Kala day nga kan goono g'a gaay sohon g'a te hal i ma nga kaa fonda gaa.⁸ Waati din ga no asariya taamukwa gaa bangay. Rabbi g'a zeeri nda nga me fusuyano k'a halaci mo nda nga kaayano kaaro.⁹ Asariya taamukwa din kaayano ga te saytan dabaro ra, da dabari goy kulu dumi, da alaama, da dambari hari kan yan ga ciya tangari wane yan,¹⁰ Da fafagay goy laalo kulu dumi borey kan yan goono ga halaci se. I goono ga halaci zama i wangu ka ba cimo hal i ma du faaba.¹¹ Woodin sabbay se mo no Irikoy ga halliyan gaabikoono samba i se hal i ma tangaro cimandi.¹² Gaa no borey kulu kan yan mana cimo cimandi, amma i maa kaani goy laalo teeyan ra, Irikoy m'i ciiti ka zeeri.¹³ Iri ga hima ka Irikoy saabu waati kulu aran sabbay se, nya-izey kan Rabbi ga ba. Zama Irikoy n'aran suuban za sintina aran ma du faaba se, fayyano kan biya hanna te aran se da cimi gaa deyen do.¹⁴ Woodin sabbay se a n'aran ce iri basru hanna do hal aran ma du iri Rabbi Yesu Almasihu darza.¹⁵ Woodin sabbay se binde, nya-izey, aran ma kay, aran ma dondonandiyaney kan iri n'aran dondonandi nd'a gaay. Nda me-da-me no wala nd'iri tira do waney.¹⁶ Iri Rabbi Yesu Almasihu bumbo d'iri baabo Irikoy m'aran biney gaababdi k'aran sinji goy hanno nda sanni hanno kulu ra.¹⁷ Nga no ba iri k'iri no hal abada bine-gaabi nda beeje hanna gomni do.

Chapter 3

¹Woodin banda nya-izey, aran ma te iri se adduwa, hala Rabbi sanno ma waasu ka say-say ka du beeray mo, mate kan cine a goono ga te aran do.²Wa gwaaray mo iri ma fun boro laalo siirantey kambe ra, zama manti boro kulu no ga ti cimi fondo ganakoyan bo.³Amma Rabbi ya naanaykoy no. A g'aran sinji k'aran wa izefuto.⁴Iri gonda aran gaa naanay mo Rabbi do kan aran goono ga hayey kan iri n'aran lordi nd'a din te aran ga soobay k'i te mo.⁵Rabbi mo m'aran biney candi ka kande Irikoy baakasina da Almasihu suuro ra mo.⁶Amma iri g'aran lordi, nya-izey, iri Rabbi Yesu Almasihu maa ra, aran ma fay da nya-ize kulu kan goono ga hawfunay goray te, kan manti nda dondonandiyaney kan aran ta iri do.Aran bumbey ga bay mate kan cine a ga hima aran m'iri dondon. Zama iri wo mana hawfunay goray te aran game ra.⁷Iri mana boro kulu gwaari gwa yaamo. Amma goy da taabi ra no cin da zaari iri goy hal iri ma si boro kulu tinandi aran ra.⁸Manti danda iri sinda dabari no bo, amma zama iri m'iri bon ciya deedandiyan hari aran se, u al aran ma dondon iri do.⁹Zama baa waato kan iri go aran do, iri n'aran lordi nda woodin ka ne: boro kulu kan wangu ka goy, bora koy ma si gwa mo.¹⁰Zama iri go ga maa baaru kan aran game ra boro fooyan goono ga hawfunay goray te. I si ga goy baa kayna, amma kawlanteyan no.¹¹Borey din dumi yan binde iri goono g'i lordi k'i yaamar Rabbi Yesu Almasihu maa ra ka ne i ma goy da laakal kanay ka ngey bon gwaayandi mo.¹²Aran mo nya-izey, aran ma si farga nda ihanno teeyan.¹³Boro kulu kan mana iri sanno gana kan go tira wo ra, aran ma haggoy da bora din, aran ma si margu nd'a, zama a ma du ka haaw.¹⁴Aran ma s'a lasaabu danga ibare cine bo, amma aran m'a yaamar danga nya-ize cine.¹⁵Sohon Irikoy bumbo, kan ga ti laakal-kanay-koy m'aran no laakal kanay alwaati kulu da mate kulu kan no.¹⁶Rabbi ma goro aran kuku banda.Ay bulos, ay fooyano neeya d'ay bumbo kamba. Woone no ga ti seeda ay tirey kulu ra.¹⁷Ya-cine no ay goono ga hantum.Iri Rabbi Yesu Almasihu gomno ma bara aran kulu banda.

1 Timothy

Chapter 1

¹Irkoy, irfaba ka, da Yesu Almasifu, kan ga iri cimberoy gabandi, na l'ordi no bulus ma te yesu Almasifu wane diya.²Ni Tiomtiyos, ay izo, iri cimbero ra: Irkoy iri babo, da Yesu Almasifu iri Rabo do, ma du gomni, da suji, da lakalkaney.³Ay ga ni fongandi, yamar yan'no kan ay te ni se, wati kan ay go ga dira ga koy macedonia, wato kan ay ni ndan ma goro aphesa, kan ga nan ma boro foyan yamar ima si cimanda yan foyan dumi te.⁴Ima si nagu jante ga, da mo almayali tarifey kan sinda me, kan yan ga kakoy hayey kan si konda Irkoy goyo da jina cimbero ra.⁵L'orde sababo, bakasiney kan fun bine hannante ra, l;akal hane ra, da cimi beri adilante.⁶A foyan na bande bare ga fun hayey wo ga, koy ga daray dedéyan kan sinda nanfa.⁷Igaa ba ingay ma te asarya bere koni yan; mo isi ga faham hankan igo ga ci, da hankan bon igo ga kanje sinji.⁸Iri si ga wongu, kan asarya ga bori, kal hinne i ma goy da citi fonda ra.⁹Berey ra, kan imane asarya te adiley se. Amma boro laley, da turante se, borey kan si hanburu Irkoy, da zunubu terey, borey kan sinda addini, da andunia ceci koyey, kan ga baba wi, boro wi koy.¹⁰Kan si hawi bey, da kazamey, da boro zeyey, tari komey, kan na zajinde te, amma imana toonandi, da hay kulu kan ga fey da cawandi yan hannante.¹¹Mate kan Irkoy baru hanna kan to da albarka na dedabdi yan te, baru hanna kan italifi ay ga.¹²Ay ga sabu mo, bora kan na ay no gabi se, yesu almasifu iri Rabo se, da kan anna ay lasabu amane gayi ko.¹³Kan anna ay gorandi goyo ra, ay kan wati dine iya Irkoy keyna ko, gurza ko, boro futey koni, amma ay du suji, zama jan ga berey ra no ay go ga hayey din te, bine sandey ra.¹⁴Amma iri Rabo gomno ba ga daru, da cimberi, da bakasina kan go Yesu Almasifu ra.¹⁵Sanni mo kan sinda sinka, da mo kan ga himanda ima timata gayi, kan Yesu almasifu ka andunia ra, ga zunubu terey faba, kan ay no ga ti sintina.¹⁶Amma ay du suji, kan ga nan ay ga no Yesu Almasifu ga inga suro kulu cabe, kan ga nan ay ma te dedandi borey kulu kan yan ga cimandi a ga fundi hal abada se.¹⁷zamaney koyo, kan si bu, kan isi di, Irkoy follonka, berey da darza kulu ma te ni wane, zamaney da zamaney kulu! Amin¹⁸L'orde kan ay ga ci ni se, ay izo Timotios, sanda mate kan annabi tarey kan te ni bon donjina, gati kan, mate kan i na ci da, ni ga tangam, tangam yan hanno.¹⁹Ma cimbero gayi, da lakal hanno. Lakal wone a darey boro foyan se, i yole mo cimbero ga.²⁰Boro wone yan ra, Hymenée da Alexandre gono, kan yan ay no saytan sé, kan ga nan, ima dondone ga jan ga Irkoy keyna.

Chapter 2

¹Hayey kuluse jine ay ga zuga i ma waray yan muraday se te i ma te aduwa yan i ma ta wanray da hin ni da sabuyan adam ize hulu se te.²Koyay da boro kulu kan go hin nongu ra iri ma du ga bafunay lakal da toye jan yan ra.³Irikoy hamburu da daraja kulu ra. wodin ga sogo,⁴Wodi, iri irikoyo da fabako mo ga yardan da. Nga kan ga ba bora kulu ma tubi ga to cimi beray ga.⁵Zama irikoy folon no gono, sasabandi ko folon mo irikoy da bory gamara bora yesu almasifu.⁶Kan nin ga bon noyandi iri kulu fansa se. seda kan ino mga lokaco ra noya.⁷wodin se mo i nay sinji jina funu da diyau (cimi no ay go ga ci, ay si ga taari) to cawandiko beray kan manti yahudance se cimi beri da cimi ra.⁸Ay ga ba aruboray ma duwawu nongu kulu ga kambe hananante yan sambu, futay si kakau si.⁹yadi mo weiboray, ma sutura mate kan himman da, tonye si, lakal candiyan si, i ma talam manti da bon hamnay turu yan manti da wura kambe hiri, manti da bankaray cadante. Amma da tegoyray hanno.¹⁰Mate kan a himma da weiboro yan kan go ga ne ngay ya irikoy hanburu koy yan no.¹¹Weiboro ma dondon dangay yan ra, da lalabu tonante ay ma na weiboro no fondo a ma cawandi,¹²wala a m a hinni sambu aruboro bon a ma. Bara dagay yan ra.¹³Zama ada mu no i taka sintina ga hawawu.¹⁴Koine manti adamu no

Chapter 3

i darandi. weibora no kan zunubu ra kan i na daradi banda. ¹⁵A ga du faba wati kan a ciya Yan da day a koy da gini ga goro cimi bero ra baakasiny da bon salle yan ra.

Chapter 3

¹Sanno wo tabate. da boro fo ga ba nga ma cia kurko. a ga ba goy cekeyante. ²A hima kurka ma cia boro kan i si hay fo lalo mila a ga, wande fo kurgne kan ga saba, kan ga banu, kan ka wani gorey, kan ga borey kubayni, kan ga cewnadiyan hanno te. ³Amna hima a ma cia bagi han ko, kan ga futu ga boro kar amma kan ga banu, lakkal kenante, kan si ba hari. ⁴Ahima a minga windo gahi a ma bori. a ma hine ginga izey gahi mayrey ra. kan ga i ga hine ga naney. ⁵zama boro kan si hine ginga fuo boye ma ta no a ga hine ga irkoy kunda gayi? ⁶Amana hima ga ga cia tubi tegi, humburu kumay ra da to da bonberey a ma si kan ga kan seytane cito ra. ⁷Ama du mo seda hanno tarey borey do, amasi koy ga kan seytane sibi ra da seytane kumsey ra. Gina funey hima ga te naney koy boro n⁸an, ga moru zamba. da bagi bobo han yan, da riba zibo. ⁹gan ga cimi beri beyra gahi lakkal hannante ra. ¹⁰I mi nesi gina di bare tali si i ga mayey goho te. ¹¹Weyborey mo hima i ma cia boro kan yan ga i ga hine ga naney. kan ga bori ga naney hay kulu ra. kan sa mimanda kan ga dogonadi amana gay koyan hay kulu ra. ¹²Gine funey hima i ma cia kurgne wande fo koy han. minga izey dinga hindey gahi ga bori. ¹³Zama borey kan yan ginge goyey timmindi gadu nongu hanno berindi yan ra da naney beri almassihu cimandi yan^o ra. ¹⁴Ay ga hayey hantume ni se da milla kan a to nton kayna ay ga koy ni do. ¹⁵Aamma ni ma du ga bey mate kan cine ni hima ga goro nda irkoy fuo ra kan gati irkoy bafunanta egliso cimi gango da nangora, da singi yan cimo. Da kan sinda kakaw, hannanta beyray tuganta hari beri no kan bangey hame ra, sassabandi biya ra, kan maleykey di, kan i wazu gentiley do kan i cimandi handugna ra, kan i sambu bene darza ra.

Chapter 4

¹Amma biya hanna goi ga ci tarey koyey ra ga ne alwati bananta ra boro fo yan ga gana manti cimi fondo ga, ka lakal ye biyey kan ga borey fafagu cawandiyan kan ga funu foley do ga. ²Wodin yan ga te muna fi ka tarey cowondi yan ra. Borey biney lasabay ga sandi, daga hankan i ka ka tutey da guru kan i dan dangi mra. ³I ga hantum ga ne massi higi ma ni bon gangi wanri kan irikoy taka ka i him ga sambu da sabuyan borey kan yan amana gayiko. ⁴Kan yan na cimi bey, zama haykulu kan irikoy taka a ga bori. Hay mana himan da furuiyan kala da i ga sabuyan, ⁵zama hay kulu. hanana te no irikoy sano da a goyey do. ⁶da ni na hayi wo ne yan cabe ni yan izey se, ni kan ga cawandi yesu koytaray hanna kan wanyandi da cimi beri, kan ni dondon da cimi ⁷,aran ma fay da ndouyan janday kan yan sinda ce da bon a sinda anfanⁱ, mani gpje irikoy fonda ra zama gaham gogee yan gonda albatka. ⁸amma irikoy fonda gana yan gonda albarka hari kulu. ra. zama a gonda alkawali. fundi wone yan se da wo. kan ga ka mo se. ⁹Wodin gati sanni kan tabbat kan ga hagu da te yan. Iri goda goy iri go ga gurusugay. ¹⁰Zama lakal dan itikoy bafunanta ga, kan ga ti tamahan bora kulu se kan yan ma. ¹¹Ni ma hayo wo ci mi cawandi. ¹²Boro massi don da ni zanka tara. Amma ma ciya dondon hari adilante se sanno do, goyey do. Bakassiney cimi beri ra. ¹³Kala da ay ye ga ka, ni ma ni bpn no. Goyey se, da yamar yan se. ¹⁴Ni ma si ni noyawo kan go nira yababe. Kan ni du annabitarey do wati kan dotijey na kambe dake ni bon jamara, ¹⁵ma hagoy da hayey dini, ma ni bon kulu salle isse. Hala ma ci ya cimi i kulu se. Ni koy gine yan wo ma ciya bangante borey kulu se. ¹⁶Ma ni bo hagoy da cawandi yan, koy da gina hayey dini ra, zama da ni ga te ya dini ni ga ni bon faba ni ga borey kan yan ga hangan ni mo faba.

Chapter 5

¹Ma si deni sandante te dotija ga. Amma mi yamar sanda baba; ma furo tajey byamar sanda armeyan. ²Weiborey kan jirey ba, sanda nna yan, i furo tajey sanda weima yan. Hanane yan kulu ra. ³Weiborey kan yan kurñcey bu, kan cimi no kurñney bu, imi berandi da cimi. ⁴Da weibora kurñno bu, da a gonda izeyan, da hannanyan, ima dondone ga dira Irkoy hambur kumey ingay almiyaley ga; ima ingay herey no mo hayey kan i du i do, zama wodin ga kanu Irkoy se. ⁵Wo kan cimi ra, kurñno bu, kan goro kambu ga, ma inga tamaha dan Irkoy ga, ama koy mo jina coreyra da aduwa ra ciini da zari. ⁶Amma wo kan go ga inga bafuna te bine lamey ra, a bu. Ba kan a gonda fundi. ⁷Ci isé hayey wo, kan ga nan imasi tuma da hay kulu. ⁸Da boro fo si hagoy da inga waney. Soko bindey a windo borey. Ana cimbero tan, a jase mo boro kan sinda naney. ⁹Weibora kan kurñno bu, da ga ba ima hantum gune yan^o, a jirey ma na hima ga gazé weidora, ama te mo weibora kan kurñne follon no a te. ¹⁰A te goy hanney ma sifa, ama zanja yan biri, kan ga kubeini, kan ga hannantey ce nnum, a ga tabantey gakasiney, a ga goy hanno kulu dumi te. ¹¹Ma wangu i furtajey kan kurjey bu; zama; wati kan i gaham lamey ni ka almasifu ga, i ga ba ingay ma ye ga hiji. ¹²I ga ingay zajinde sintiney furu, wodin mo ga te kan i ga citi zumandi ingay bumbo bon. ¹³Da wodin za kan isi ba goy, i ga dondone ga koy fu ga fu; manti hinne i si ba goy, amma i ga fakarey, da mo i ga mimanda, i ga ci mo han kan imana hima ga ci. ¹⁴Ay ga ba yadin ga furu tajey ma hiji. I ma du ize yan; i ma hagoy da ingay windey, i ma si ankuwa no fondo kulu kan ra no a gi jancé. ¹⁵Zama, afoyan hal ibare ga koy ga saytan gana. ¹⁶Hal nané ko fo, albore wal weiboro gonda wokan yan kurñney bu, i ma i gakasiney, kan ga nan i ma si eclesia tinandi, kan ga nan borey kan yan cimi- cimi gonda muradu a ma i gakasiney. ¹⁷Marga jiné borey kan yan ga kuru ga bori, i ma i zuga nda berandi yan cin hinka. Sokofa borey kan yan go ga goy wazo da cawandiyancey ra. ¹⁸Zama, hatumey né: mais hawwo meyo dabu, wati kan ciné a go ga mosango garsi. Goytero ga himanda inga banando. ¹⁹Masi ta wati kan i ga ka ga haw dotija ga. Da manti boro hinka wal ihinza té seida sanno ra no. ²⁰Borey kan ga zunubu té, ma deni iga borey

kulu jiné, kan ga nan mo boro jarey ma du lalabo.²¹ Ay gani cowahey Irkoy jiné, Yesu Almasifu jiné, da maleyka subanante y jiné, ma hayey wo gayi manti nda joté, masi hay kulu té mo da bara- bara.²² Caha komey ra, masi kambe dake boro kulu bon; masi ni ba dan mo boro fo zunubu ra; ni bumbo, ma ni bon gayi hanan yan ra.²³ Masi sobey ga hari hine han; amma ma anfanani da duvant keyna, ni wana buzugu doro sé, da ni wane gaham bani jacey keyne- keyna sé.²⁴ Boro foyan zunubey go banganté, hal ba igi citi, kan mo afoyan, hal kokorbanda no i ga koy bangay.²⁵ Yadin mo no, goy hanney go banganté, wa kan yan si banganté mo, si goro tugurey ra.

Chapter 6

¹Boray kulu kan go tamtaray karga cire ma ngay koyay guna boroyan kan himan da daraja da beray irikoy mayo da cawandi o ma si ciya kainayan hari. ²Boray mo kan koyay ganakoy yan no, ma si don day, kan se yan ize yan no. Amma i ma goy isse ga bori zam a gana koy yan bakassinay hari yan mo no kan go ga kokari ka te isse gomni. Ma hay wone yan cawandi ga i yanar yan te. ³Boro fo kan ga taari cawandi yan te, a si mo nga bon haw iri rabbi yesu almasifu sanni hanhnanta cawandi kan ga koy da irikoy hamburukunay. ⁴Bon beray na furandi a si hari kulu bay mo. A gonda sanni kan sin da albarka dooro, da kakaou sanni ize bon kan ga biniyay hay da yange da cinay da sikka kan si bori. ⁵Borey kan fahama zibi canda canda yano yan. Kan yan jan cimi kan go ga cimi beri lassabu riba duyan fondo. ⁶Cimi fondo beri riba wone no ga ti irikoy. ⁷Hamburu kumey kan gonda hamdalla da hankan go boro se. Zama iri mana kande hayi kulu nduyan ra ago bangante mo kan iri si hini ka koy da hari kulu. ⁸Da iri gonda bankare da wanri a ga wassa. ⁹Amma borey kan ga ba ngay ma te arzakan ga kan si yan ra da kumssay, da lakal jan yan bina bayi kan kan halikiyan mo kan ga adam ize yole daray yan ra. ¹⁰Zama noru bakassinay hari lalo kulu kaji no, boro fo yan mo kan kan wodi di daray nongu moru cimi bero se. I na ngay bunbo tan sakulu la boobo ra. ¹¹Nin kanti irikoy bora zuru hay way dini se, ma adiltaray, irikoy hamburu kumay cimi beri, bakassinay, suru garaje jan yan da bina baney. ¹²Ma cimi beri wongu hanna te, ma hal abada fidi di ga gayi, kan se i nini ce, kan se mo ni na seda hanno no te sedako boobo gine. ¹³Ay nini talfi iri koy gine kan ga fundi no hayi kulu se, da yesu almasifu kan na sanni hannu ci bilatos gine ni ma lordo gayi. ¹⁴Ma bafunay te dolli si jance yan si, hala iri rabbi yesu almasifu, bangay yan. ¹⁵Kan ga bangandi a lokaci wo ra farahanta da mo maray koy folonka, koyey wone koyo da rabay wone raboo. ¹⁶Kan hinne gonda hal abada taray. Kan go karu kan ga i sini ga to, kan boro mana di a si hini ga di mo. Kan wonno berandiyani da hini kan si ban amin. ¹⁷Ma zamana wo arzakante yamar si ma si foma. I ma si ngay manay yan dan arzaka kan si tabat ga. Amma ima dan irikoy ga kan ga iri no hayi kulu da ba yan iri ma ma i kani se. ¹⁸Mi yamar i ma gomni te, i ma ciya arzakante yan goy hannay te yan do, i ma no yan te i masi kamba sandey te. I ¹⁹ma margu ngay bon se suba se yadini arzaka kan go gissi kaji gabante bon. I ma du ga bafuna cimacima di. ²⁰Ya timotiyos, gayi gisiro. Ma moru sanni kan si anfanani kan sinda biya hari kulu. ²¹Da kakawey tari barey wone kan afo yan ga na te ngay goyo kan yan na banda bare ngay cimi bero fondoga. Gomni ma bara aram se.

2 Timothy

Chapter 1

¹Bulus, yesu Almasifu diyaw, irkoy bayo ra, fund wane sankey kan go Yesu Almasifu ra yan sé. ²Ni Timotios, ay izo kan ay ga ba: baba Irkoy da mo Yesu Almasifu iri babo mara, i ma ni no gomni, da suji, da lakalkaney. ³Ay ga gomni no Irkoy se, kan sé kan se ay kayey mey, da kan se ay go ga may fahamey hannante ra, da kan cini da zari ay go ga fongu niga wati kulu ay adduwey ra. ⁴Ay ga fongu ni mundey ga, ay ga lami mo, ay ma di nin ga du gato da farha. ⁵Ay gonda fongu yan mo, ni cimbero kan sinda gaze yan kan go ni ra, kan goro jina ni kayo Loïs ra, da ni nna Eunice, da mo ay tabatandi ni mo a go ni ra. ⁶Wodin sé ay gin zuga, ma him dan Irkoy noyanco ga kan ni du kambe dakeyanco kan i te ni se din ra. ⁷Zama manti biya londibune no Irkoy na iri no, amma gabi, da bakasiney, da lakal biya no. ⁸Yadin ga wa seida no iri Rabo sé, hawi ma sindi hal abada. Ay bumbo kan gati kasizo ga. Amma ma tabi ay banda albaharu hanna sé. ⁹Irkoy hino kan na iri faba da kan na cé hanno te iri se, manti iri te goy sé, amma abumbo bayo ra, da mo gomno kan ina iri no Yesu Almasifu ra za alwathey kan ga gay mana ka ba. ¹⁰Da kan ka tarey koirey soho kan Yesu Almasifu iri faba ka bangay, kan na buyan halci, da kan na fundi, da buyan bon zame yan tabtandi baru hanara. ¹¹Baru hanna wo sabbey sé no, i né gorandi ay ciya wazu ko da diyaw, ay ma borey kan si Irkoy bey bonney feri. ¹²Wané yan sabbey sé no ay go ga tabi siserey wo ra, amma hawi si gay di, zama ay ga bey boro kan ga no ay cimandi, da mo ay gonda tabatandi yan kan a gonda hini a ma ay gahamo kulu gayi kal zaro din. Ma gayi cimbero ra da bakasiney ra, kan go Yesu Almasifu ra, ¹³sannise hannante kan ni du ay do, i dedando. ¹⁴Gayi gissirey hanna kan go iri ra, kan go biya hanna do harey, ¹⁵Ni ga bey kan borey kulu kan go asia na ay furu. Ira a gono Phygelle et Hermogene. ¹⁶Ay ga ne Rabi ma inga sujo zumandi Oninesiphore windo bon. Zama ana ay mundey tusu han foyan, da mo hawi mana di ay sisserey ga. ¹⁷Amma wato kan a ka Romey ana ay ceci da himma bobo, da mo a di aye. ¹⁸Kal Rabi ma no a ma du suji Rabi jarga zaro din ra.

Chapter 2

¹Ni binde, ay izo, ma gaabu gomni ra kan go Almasihu yesu ra. ²Hayey din kan ni maa ay do mo seeda boobo jine, I ala ni m'i talfi boro naanaykoyyan gaa kan yan ga hin ka afooyan mo dondonandi koyne ³Ma maa taabi ay banda sanda

Almasihu sooje hanno. ⁴Sooje kulu si nga bon didiji nda ndunnya wo muraadu, hala bora kan n'a suuban ma maa a kaani. ⁵Da boro go yoonay ra mo, i s'a alhakko no a se kala nda n'a te da mate kan cine a ga hima nd'a. ⁶Aga hima mo farikoy koy kan go ga goy ma jin k'a albarka gwa. ⁷Ni ma laakal dan han kan ay go ga ci gaa, gaa no Rabbi ga fahamay no ni se hay kulu ra. ⁸Ma fongu nda Yesu Almasihu kan tun ka fun buukoy game ra, nga kan fun Dawda dumo gaa, ay baaru hanna bon. ⁹Baaru hanna din sabbay se no ay goono ga taabi hal i n'ay haw danga zambante cine. ¹⁰Day i mana Irikoy sanno haw. Woodin sabbay se no ay goono ga suuru nda hay kulu borey kan Irikoy suuban sabbay se, zama ngey mo ma du faaba kan go Almasihu Yesu ra da hal abada darza. ¹¹Sanno wo naanaykoy no: d'iri bu Almasihu banda, iri ga funa mo a banda. ¹²D'iri go ga suuru, iri ga koytaray gwa mo a banda. D'iri n'a ze, nga mo g'iri ze. ¹³D'iri wo sinda naanay, nga wo go naanaykoy, zama a si hin ka wangu nga bon. ¹⁴Ma borey fongandi nda hayey din k'i lordi Irikoy jine i ma si kakaw sann'izey bon, zama woodin si hay kulu hanse, kala a ma borey kan ga maa halaci. ¹⁵Ma gurjay ka ni bon salle yaddante Irikoy se, goyteeri kan sinda haawi mafaari, kan goono ga cimi sanno fay-fay mate kan a ga hima. ¹⁶Amma ma fay da sanney kan sinda nafa da wo kan yan manti Irikoy wane, ¹⁷zama i teekoy ga borey candi ka konda Irikoy wangay ra. ¹⁸I dondonandiyano mo ga gwa danga bi gwaari cine. Himinayos da filitos mo go i ra, kan yan kamba cimi fonda gaa. I goono ga ne buukoy tunandiyano jin ka te, i goono ga boro fooyan cimbeero zeeri mo. ¹⁹Kulu nda yaadin, Irikoy daba gaabikoono si zinji. A kawatimo ga ti Rabbi ga bay boro kan ga ti nga wane. Koyne, boro kulu kan goono ga Rabbi maa ce ma fay da goy laalo. ²⁰Amma fu bambata ra manti wura da nzarfu jinayyan hinne no go no, amma bundu nda botogo wane yan mo go no. Afooyan darza goy wane yan no, afooyan mo kayna goy wane yan no. ²¹Boro kulu kan ga nga bon hanandi ka waana kayna waney ga ciya darza goy teeyan jinay, kan i fay waani. A gonda nafa mo nga koyo se. A go soolante goy hanno kulu se. ²²Ma zuru zankataray ibaay laaley se, ma soobay ka adilararay, da cimbeeri, da baakasinay da laakal kanay gana, borey banda kan yan goono ga Rabbi ce da bina hanno yan. ²³Amma ma fay da kakaw yaamey da saamotaray waney, za kan ni ga bay kan i ga kande yanje. ²⁴A ga hima mo Rabbi bannya ma si yanje, amma a ma ciya baanikom boro kulu se. ²⁵A ma ciya dondonandiko hanna kan gonda suuru. Amma ciya mo goojeko borey kan ga gaaba nd'a se lalabu ra, zama hambara Irikoy ga nan i ma tuubi hal i ma du ka cimo bay gumo. ²⁶I ma ye ngey laakaley gaa mo ka fun ibilis birimo ra, nga kan n'i d'i k'i tilasandi i ma nga miila te.

Chapter 3

¹Amma ni bay kan zamana wo bananta ra alwaati laalo yan ga kaa. ²Zama borey ga bara ngey bon hinne baakoyan da nooru baakoyan, da foomanteyan, da bonbeeraykoyyan. I ga bara alaasiriyyan, i ga murte ngey hayrey gaa, i si saabu, i biney si hanan. ³I sinda baakasinay kan ga hima nd'a, i sinda suuji. Kormotanteyan no, i si hin ngey bon, bine-biyan no, i ga konna ihanno. ⁴Amaana gwaakoyan, bon-hari-waasoyan, i ga haw zi gumo, i ga ba ndunnya kaani ka bisa mate kan i ga ba Irikoy. ⁵I gonda Irikoy ganayan alhaali, amma i wangu wo kan ga ti a dabaro. ⁶Ma ni banda bare borey din yan gaa. Zama borey din dumey ra afooyan goono kan ga mollo ka furo fuwey ra ka wayborey kan yan biney si gaabi di ka dan tamtaray ra, wayborey kan yan to da zunubi tinay, kan yan daray bine ibaay laalo waani-waani ganayan sabbay se. ⁷Waati kulu i goono ga dondon, amma i si hin ka to cimo bayra gaa hal abada. ⁸Mate kan cine yannisu nda yambirisu murte musa gaa. yaadin mo no borey din goono ga murte cimo gaa. Boroyan no kan laakaley sara gumo. Boroyan no kan i mana yadda nd'ey, zama i cimibeero manti cimi wane no. ⁹Amma i si jina-koyyan beeri te zama i lasaabu-jana ga bangay boro kulu se, mate cine mo boro hinka din wano ciya. ¹⁰Amma ni wo, ni n'ay dondonandiyano gana, d'ay gora kan dumi ay te, d'ay anniya, d'ay cimbeero, d'ay suuro, ¹¹d'ay baakasina, d'ay munya, d'ay gurzugandiyaney, d'ay taabi hanyaney. Taabi wofo dumi yan no mana du ay antiyos ra, da ikoniya, da listra ra, gurzugay wofo dumi yan mo no ay mana suuru nd'a? ¹²Rabbi mo n'ay faaba i kulu ra. Yaadin gaa, borey kulu kan yan ga ba ngey ma Irikoy gana Almasihu Yesu ra ga ma gurzugay. ¹³Amma boro laaley da hiilantey ga koy jina goy laalo ra. I goono ga halli, i goono g'i halli mo. ¹⁴Amma ni wo, ni mavsoobay ka hayey din kan ni dondon ka cimandi gana, zama ni ga bay borey kan yan gaa ni na hayey din dondon. ¹⁵Ni ga bay mo kan za ni go zanka no ni na Tira hanney bay kan gonda dabari ka ni no fahamay ka koy faaba do kan go cimbeeri ra Almasihu yesu ra. ¹⁶Irikoy tira hanney kulu funsanteyan no nda Irikoy fulanzama. I gonda nafa mo dondonandiyana da deeniyan da dan fondoyan da goojeyan se mo adilararay ra, ¹⁷hala Irikoy bora ma bara toonante, soolante mo da cimi, goy hanno kulu teeyan se.

Chapter 4

¹Ay goono ka ni lordi Irikoy da Almasihu yesu jine, nga kan ga fundikooney da buukoy ciiti, ay ga ni lordi mo a bangandiyana d'a koytara bon: ²Ni ma sanno waazu. Da daama go no wala nd'a si no, ni ma kokari. Ma deeni, ma kaseeti, ma yaamar da suuru nda dondonandiyana kulu. ³Zama alwaati ga kaa kan borey si hin suuru nda dondonandiyana cimi-cimo, amma i ga dondonandikoyan margu ngey bon se, ⁴ngey bine ibaay laaley bon, kan ga ci i se han kan ga kaan i hangey se. I ga ngey hangey kaa cimi gaa ka kamba ka koy jandey gaa. ⁵Amma ni wo ni ma hin ni bon hay kulu ra. Ma hin taabi suuru, ma baaru hanna waazuko goyo te, ma ni saajaw goyo toonandi. ⁶Zama za sohon ay ciya hanyan sargay kan i ga soogu, ay koyyano alwaato mo to. ⁷Ay na wangu hanno te, ay n'ay bata toonandi, ay na cimbeeri fonda gana ka haggoy d'a a ma boori. ⁸Sohon binde adilararay bontoba go jisante ay se, kan Rabbi, adilaraykoyo kan ga ciiti te, g'ay no zaaro din ra. Manti ay hinne se n'a g'a no bo, amma borey kulu kan yan ga ba a bangandiyano mo se. ⁹Ma waasu ka ka ay do, ma si gay bo. ¹⁰Zama zaamana wo baakasinay sabbay se no Dimas dira k'ay nan ka koy tassalonika. Karaska koy galatiya

Chapter 1

laabu, titos mo koy dalmatiya laabu.¹¹Luka hinne no go ay banda. Amma ay na ticikos donton afasos.¹²Da ni ga kaa, ma kande ay kwaayo kan ay nan karbus kambe ra tarawasa kwaara.¹³Ma kande tirey mo, sanku fa wo kan yan i hantum kuuru gaa.¹⁴Iskandari, guru-ciray zamo, na hari laalo boobo te ay se. Rabbi g'a bana a goyo bon. Ni ma haggoy d'a mo fa,¹⁵zama a murte iri sanney gaa gumo.¹⁶Ay faasayan sintina kan ay te, boro kulu mana kay ay se, amma i kulu n'ay nan ay hinne. Irikoy ma si woodin lasaabu i se.¹⁷Amma Rabbi kay ay se. A n'ay gaabandi mo, hal ay na baaru hanna waazuyano te, dumi cindey kulu mo maa. Irikoy n'ay faaba mo muusu beero meyo gaa.¹⁸Rabbi g'ay faaba ka kaa hari laalo kulu kambe. A g'ay faaba mo ka kond'ay nga beene koytara ra. Darza ma bara a gaa hal abada abadin! Amin.¹⁹Ma birisila nda akila fo, da onisifaros windo borey.²⁰Arastos goro korint, amma ay na turofimos nan militos kwaara, zama a go ga jante.²¹Ma te ni hina ka kaa za jawo mana to. Obulos goono ga ni fo, da budens, da linos da kalawdiya nda nya-izey kulu.²²Rabbi ma bara ni biya banda. Gomni ma bara aran banda.

Titus

Chapter 1

¹Bulus, Irkoy goytero, Da mo kan Yesu almassifu dontone a ma Irikoy subanantey ciimbero, da mo i ciimo bera sambe sé, kan ga fun Irikoy hanbourkomey ra, ²kan yan gono ga dibi fundi kan si ban tammaha yan bon, kan bon iri Irikoyo kan si tari na zajinde té iri sé za alwati zeney ra, ³da mo kan na albaharou hanna bangandi inga alwoto kan a soubane ra i ma barou hana kan a talfi ay ga i ma fê, mata kan faba ka na l'ordin da.⁴Nine ay Izo Titos, iri ciim beri marganta ra: Irikoy iri Babo , da Yesu almasifu, iri faba ka, ma nan gomni, da lakalkaney ma tabate ni ga kunu. ⁵Ay nine nan crete. kan ga nan ma sokone yan dan, wo kan i hima ga hanse ra, mate kan ay na kabarandin dan, ma jine boro yan gorandi koira kulu ra. ⁶Da alboro gono, kan bafuna ga bori, kan weyboro fonllon kurcé no, kan izey adilantéyan no, kan i sa touna da zina, wala turyan. ⁷Zama almasifu marga jine boro, hima a ma ciya boro kan bafuna ga bori. Ya din no Irikoy goyterey go. I ma si baran da bon berey, i ma si ciya futey koni, i ma si ciya boro kan yan ga bougou, i ma si ciya boro kan yan ga kurtuney, kan yan i lakal go banandi kan sinda nafa ga.⁸A ma ciya boro kan ga boro koubeyni, kan ga ba Barou Hanna, dogney koy, adilanté, hannanté, kan ga hine inga bon. ⁹kan na albaharou hanna di sanda mate kan ina cawandinda, kan ga nan a ma hine ga yamar yan té Barou hanna ra, da mo a ma borey kan yan ga kakow taran di.¹⁰Hakika, Borey kan yan i dan bangou ra, touranté bobo yan gono, wazou ko yan kan sinda anfan, da borey darandi ko bobo yan, ¹¹kan yan ihima ga imeya dabou. I gono ga almasifu almayali bobo dan carrera. I gono ga cawandi yan té kan imana hima ga cawandi, andounigna hari hawante sabbey sé.¹²Iri ra a foyan, iboumbo annabo, a né, cretois, wati kulu tari komo yan, almane futey koyni yan, goundé hêfuneyan.¹³Ciimi no seyda woné. Wodin sé wa déni i ga, kan ga nan ima du Ciimi beri hannanté.¹⁴Kan ga nan ima si inga naney dan Yawudancey Janté ga, da mo borey l'ordey ga, ga baré ga fun Ciimo ga.¹⁵Hannantey sé hay kulu Hannante no borey kan ga hanane sé, amma hay kulu si hanane borey kan ga zibi sé, da kan si ciimandi. I lakalo, da i fahama Ciya Zibi.¹⁶I ga cabé kan Ingay ga irikoy bey, amma i té goyey ga cabe kan i si irikoy bey, kazamanté yan, tourate yan, I sinda hina kan ga goy hanno kulu té.

Chapter 2

¹Ni wo se ma ci hayai kan gonda anfan da cawandi hananata. ²Ci kan dotijo zenei Jimanda ima ciya bongayiko yan adili yan, hananante yan cimiberi ra, bakasinei ra, souru ra.³ci kan weiboro zenei,hima ga bara da tarei alhali kan ga himanda hanayan.i ma si ciya cinai koye yan wala bagui han koye yan.⁴I ma no cawandi hano yan. I ma du ga cawandi weiboro furu tagai ma ba n gai kuruyei da n ga izei. ⁵I ma ciya suturante yan i ma hagoye da fu goyei. gomni te koye yan kan ga lalabu n gaye kuruyei se i ma si du ga irikoye sanno yankar se.⁶ma aruboro furu tagei yamar i ma ciya bon gayiko yan ,⁷ni ma ciya ni bubo dedandi hai kulu ra ,goye hanno a boro kan ga cawandi hanananta no,⁸sanni hananante ka i si hini ga jance.borei kan ga gaaba ad iri ma hawu. I ma si du taali kulu iri ga⁹ni ma goyeteri yanar i ma lalabu n gay maiguidei se .i ma kanu i sse hai kulu ra. Ma si ciya kakau koi yan.¹⁰I massi haikulu zai .an ma i ma adili tarei cebe hayi kulu ra i ma du ga iri koy sanno berandi.¹¹iri wonne gomno kan ciya faba kajo adamize kulu se bangay.¹²a ga iri cawandi iri ma wongui irikoy hanburukumei jan jan yan . Da andunyan bakasinei . Iri ma bafunei lokaci wonne ra lakal . Adilitare da irikoy hamburukumei.¹³iri ga batu begue farahanta , kan ti iri koy bero daraja albarkanta bangeyeyan . da iri rabi yesu kristi. ¹⁴nin bon noyandi iri se a ma du ga iri fansa ga ka zibi kulu ra . ga du n ga bon se jamaa hananante kan ga himan da goy hanno kulu.¹⁵ma hayei din wo ci ma yamar ma sitini hari yan da annniya da dabari tonante . boro kulu ma si don da nin

Chapter 3

¹Aran mi fongandi, i ma lalabou borey kan ga kitey te da borey kan gonda ine, ²i ma sola goy hanno koulou se. i ma si boro koulou sara, lakal kaney bako yan kan si borey dorindi ,kan to da bani bora koulou do .Zama iri boumbo watodin iri ya samo yan no, iri si lalabou darante yan , ganji fouto dirowe koulou doumi se banji ra, iri go ga goro hafouney ibartarey da connamey ra, a hagou i ma doukour inda tchere a fofu koulou se.⁴Ama wato kan iri koy iri fabakowa bedje haro do a bakasina bangay goussanta, ⁵a na iri faba, manti adiltarey goy hanney kan iri te sabbey se ,ama a soudjo sabbey se, batisma kan ga boro barmey da tadjandi yan kan kan biya hanno ga te.⁶Can a bimberey iri bon iri faba kowa yesu

Chapter 1

almasihu do harey.⁷ zama kan ga nanza kan iri hanan a gomno do harey iri ma bara ga cia tamaha foundi hala abada toubikoy yan. Sanno wo tabbate no. i ga ba mo ma hayey wo dahirandi borey kan yan tchimandi ma lakal dan ga goy yanno yan te.⁹ woneyan no ga bori i gonda mana bora koulou se. ma morou kayey tarifey da kakoy yamey lordi woney zama i sinda nafa koulou.¹⁰ ma morou borey kan yan ga borey fey-fey nin kaseti fo hala i inka banda.¹¹ kan ni faham kan, borowo cine sara. agoga zounoubi te zama a na nga boumbo citi ga zeri.¹² Watikan i ga atemis da ticikos donton ni ga ma caha ga ka gey gar nikapolis. zama nodin no i na sanku sambou ima goro ga caho wi.¹³ ma kokari ga zena, citiko bereykono da apolos ga iwana dirowo sokono yonoga ima si janhaikoulou. Irborey hima ngey mo ga dondon tegoyrey hanno tehan i ma hin ga mouradou wassey bonza. i ma si cia boroyan kan si gomni koulou hai. Borey koulou kan go i do go ga ni fo. ma borey kan ga ba iri cimi berira fo. gomni ma bara aran koulou se.

Philemon

Chapter 1

¹Ay bulos, ay ya kas'ize no Almasihu Yesu se. In da timotiyos, iri nya-izo, iri go ga ni fo, nin filimon, kan iri ga baa gumo, kan ga ti iri goy hangasino mo.² Iri go g'iri waymo afiya fo, d'iri wangu hangasino arkipas, da Almasihu marga mo kan ga margu ni kwaara.³ Gomni nda laakal kanay ma bara aran banda kan yan ga fun iri baabo Irikoy da Rabbi Yesu Almasihu do.⁴ Ay goono g'ay Irikoyo saabu waati kulu ni sabbay se, waati kan ay ga adduwa te ni se.⁵ Zama ay maa baaru, ni cimbeero wane kan ni gonda Rabbi Yesu ra, da ni baakasina wane hanantey kulu se.⁶ Ay go ga adduwa te mo zama ni cimbeero ra markasina ma du ka tonton hal ni ma faham da hay kulu kan ga boori kan iri gonda Almasihu ra.⁷ Zama ay du farhan da bine gaabi bambata ni baakasina sabbay se, za kan hanantey biney yay ni do, ya ay nya-izo.⁸ Woodin sabbay se no baa kan ay ga hin ka salan da bine gaabi Almasihu ra ka ni lordi nda han kan ni ga hima ka te,⁹ kulu nda yaadin baakasina sabbay se a ga bisa ay se ay ma ni gwaaray. Ay ga woodin te, mate ay go d'a ay bulos, kan ta dottijo, da kas'ize mo sohon Almasihu Yesu se.¹⁰ Aya go ga ni gwaaray no, ay izo onisimos se, nga kan ay hay kaso ra.¹¹ Don a sinda nafa ni se, amma sohon a gonda nafa in da nin kulu se.¹² Ay goono g'a sallama a ma ye ni do, nga kan ay bina go a banda.¹³ Ay mo, ay ga ba ay m'a gaay ay do, zama ni nango ra a ma saajaw ay se kan ay go kaso ra baaru hanna sabbay se.¹⁴ Amma ay mana ba ya hay kulu te d'ay mana ni miila han, hala ni gomno ma si bara sanda tilas wane, amma danga ni bon yaddayan wane.¹⁵ Hambara woone sabbay se no a fay da nin alwaati kayna, zama ni ma ye ka du a hal abada,¹⁶ manti danga bannya koyne amma boro kan bisa bannya danga nya-ize cine. Nya-ize no kan ay ga ba gumo, a ga hima mo ni ma ba r'a a borotara ra da Rabbi ra mo.¹⁷ Yaadin gaa da ni ga fongu nd'ay danga ni hangasin, ni m'a ta danga ay bumbo cine.¹⁸ d'a na ni zamba hay fo ra, wala nda ni g'a gana garaw, ma woodin lasaabu ay wane.¹⁹ Ay bulos, ay goono ga woone hantum d'ay bumbo kamba: ay ga ikulu bana ni se. Ay mo si ga ci ni se kan ni bumbo fundo ga hima sanda garaw ay se.²⁰ Oho, ay nya-izo, ma yadda ka sabbo wo te ay se Rabbi ra, k'ay bina yeenandi Almasihu ra.²¹ Zama ay ga naanay ni gaa se no, ay goono ga woone hantum ni se, ay ga bay mo kan ni ga te han ka bisa ay gwaarayano.²² Koyne ni ma zumbuyan nangu soola ay se, zama ay gonda beeje kan aran adduway sabbay se Irikoy ga fondo feeri ay se ay ma ye ka kaa aran do.²³ Abafaros kan go kaso ra ay banda Almasihu Yesu sabbay se goono ga ni fo.²⁴ Markos mo, da aristarkos, da dimas, da luka, ay goy hangasiney, ikulu ga ni fo.²⁵ Rabbi Yesu Almasihu bomno ma bara aran biya banda.

Hebrews

Chapter 1

¹Don alwaatey ra Irikoy salan iri kaay-kaayey se annabey do.² A n'a te sorro boobo ra nda fondo waani-waani mo. Amma sohon, jirbi banantey wo ra, a salan iri se nga Izo ra. Nga no Irikoy dan hay kulu tubuko, a do mo no a na zamaney te.³ Nga no ga ti Irikoy darza kaaro, d'a alhaalo mo. A goono ga hay kulu yaari da nga sanno dabaro. Waato kan a na zunubey hanandiyano te mo, a goro beena ra, Beeray-Beer-Koyo kambe gwaaro gaa.⁴ Zama a ciya boro kan bisa malaykey beeray mate kan a na maa tubu kan bisa i waney.⁵ Zama malayka wofo se no Irikoy salan ce fo ka ne: «Ni ya ay izo no. Hunkuna no ay na ni hay.»? Wala wofo se no a ne: «Ay ga ciya a se baaba, nga mo ga ciya ay se ize.»⁶ Woodin banda, waato kan a kande nga hay-jina ndunnya ra a ne: «Irikoy malaykey kulu mo ma sududu a se.»⁷ Malaykey bon a ne: «A ga nga malaykey te haw faaruyan. A ga nga goy-teerey mo te danja beele.»⁸ Amma nga Izo bon a ne: «Ya Irikoy, ni koytaray karga ya hal abada abadin wane no. Ni koytaray sarjilla ya sarjilla kayante no.⁹ Ni ba adilitaray, ni konna mo ilaalo. Woodin se no Irikoy, kan ti ni Irikoyo, na ni suuban ka farhan jiyo soogu ni bon ka bisa ni hangasinay.»¹⁰ A ne mo: «Ya nin Rabbi, za sintina ni na ganda sinji, beeney mo ni kambe goyo no.¹¹ I ga halaci, amma ni wo, ni go no duumi. I kulu ga zeen mo danga kwaay cine.¹² Ni g'i kunkuni danga alkuba cine, Ni g'i barmay mo danga bankaaray cine. Amma nin wo, ni si bare, ni jirbey mo sinda me.»¹³ Amma malayka wofo se no a ci ce fo ka ne: «Ma goro ay kambe gwaaro gaa, hal ay ma ni ibarey te ni ce taamey se furkange?»¹⁴ Mante malaykey kulu biyayan no, goy-teeriyen no, kan Irikoy ga donton zama i ma saajaw goy te borey kan yan ga faaba tubu se?

Chapter 2

¹Woodin se no a ga hima iri ma laakal ye ka tonton gumo hayey kan iri maa gaa, zama iri ma si daray i gaa.² Zama za kan

sanno kan malaykey ci tabbat, asariya daaruyan da wangu-ka-ganayan mo kulu du alhakku kan saba i se,³mate no iri ga te ka yana, iri mo, d'iri na faaba beero wo cine muray? Faaba wo Rabbi sintin k'a baaro ci. Waato din gaa no i n'a tabbatandi iri se borey kan maa r'a do.⁴Irikoy mo n'a seeda dan i banda da alaamayan da dambari hariyan da dabari goy waani-waani yan da biya hanno nooyaney kan biya hanna zaban Irikoy miila bon.⁵Zama ndunnyankan ga kaa, kan ciine iri goono ga te, Irikoy man'a dan malaykey mayra ra. ⁶Amma boro fo seeda sanni fo ra ka ne: «adam-ize ya ifo no binde kan ni ga fondu a gaa, wala ifo no boro izo kan ni g'a kunfa?»⁷Ni n'a gazandi malaykey gaa kayna, ni n'a didiji nda darza nda beeray mo. ⁸[Ni n'a dan a ma mayray te ni kambe goyey bon. Ni na hay kulu dan a cey cire.» Zama za kan Irikoy na hay kulu dan a cire, a mana hay kulu cindi kan manti a cire n'a go. Amma sohon iri si ga di kan hay kulu go a mayra ra jina.⁹Amma iri goono ga di Yesu didijante nda darza nda beeray mo buuyan taabey kan a han din sabbay. Zama Yesu gaze kayna malaykey gaa hal Irikoy gomno do a ma buuyan taba boro kulu gurbi ra.¹⁰Zama a ga hagu a se, nga kan hay kulu go no a sabbay se, a do mo no hay kulu bara, nga kan go ga kande ize boobo darza, a m'i faaba jine bora toonandi gurgugay do.¹¹Yaadin gaa, nga kan ga borey hanandi, da borey mo kan yan a hanandi, ikulu baaba follonka do no i fun. Woodin sabbay se no, hawi s'a di a ma ne i se nya-izeyan. ¹²A ne: «Ay ga ni maa fe ay nya-izey se, jama binde ra no ay ga ni sifa.»¹³A ne koyne: «Ay ga naanay a gaa.»Da mo koyne: «Guna in da zankey kan Irikoy n'ay no neeya.» ¹⁴Abinde, za kan zankey gonda baa kuro da baso ra, yaadin no nga bumbo mo margu nda woodin yan, hala buuyan do a ma buuyan dabarikoyo, kan ga ti Ibilisi, ciya yaamo. ¹⁵Borey kulu kan yan buuyan humburkumay se no i go tamtaray ra hala ngey fundey me, a m'i fansa mo.¹⁶Zama sikka si manti manti malaykey se no a kande gaakasina bo, amma Ibrahim banda se no a kande gaakasina. ¹⁷Woodin sabbay se no a tilas a se nga nya-izey cine hay kulu ra, hal a ma ciya alfaga beeri suujikoy da naanaykoy mo, Irikoy goyo ra ka ciya sasabandiyan sargay borey zunubey se mo. ¹⁸Zama za kan nga bumbo taabi siyan ra, a gonda dabari mo a ma borey kan yan go siyan ra gaakasina.

Chapter 3

¹Woodin sabbay se ya nya-izey hanantey, aran kan yan gonda baa beene ceyano ra, aran ma mo sinji Diya da Alfaga beero gaa kan iri goono ga seeda, nga kan ti Yesu.²Nga wo naanaykoy no Irikoy kan n'a dan se, mate kan Musa ciya Irikoy windo kulu ra.³Zama i na Yesu lasaabu kan a gonda darza ka bisa musa, mate kan windi ciniko gonda beeray ka bisa windo. ⁴Zama windi kulu gonda nga cinakwa, amma hay kulu cinakwa ga ti Irikoy.⁵Musa wo daahir a ciya naanaykoy Irikoy windo kulu ra, nga kan ti saajawko, a ma seeda te hayey kan Irikoy ga ci se.⁶Amma Almasihu wo ciya naanaykoy, nga kan ga ti Ize, Irikoy windo bon. Iri no ga ti a windo, d'iri g'iri bine-gaabo d'iri beeja kan ga ti iri darza gaay nda gaabi hala bananta.⁷Woodin sabbay se binde, mate kan biya hanna go ga ci ka ne: «Hunkuna d'aran maa a jinda, ⁸wa s'aran biney sandandi, sanda mate kan cine i te ngey murteyano hane, hano kan hane i n'ay si saajo ra.⁹Nan kan aran kaayey n'ay gosi k'ay si, i di ay goyey mo hala jiiri waytaaci. ¹⁰Woodin sabbay se no ay te waato zamana izey se bine. Ay ne: «waati kulu i go ga daray ngey biney ra, i man'ay fondoy bay mo.»¹¹Kal ay ze ay futa ra ka ne: «Daahir i si furo ay fulanzamyano ra.»¹²Yaadin gaa, nya-izey aran ma haggoy hal aran ra afo ma si bara nda bine laalo kan ga wangu cimandian, kan ga nan aran ma fay da Irikoy fundikoono. ¹³Amma aran ma care yaamar han kulu, za i ga hin ka ne hunkuna. A ma si te aran boro fo bine ma sandi zunubi fafaguyan do.¹⁴Zama iri gonda baa Almasihu ra, da day iri g'iri naanay sintina yaari nda gaabi hala bananta.¹⁵I go ga ne: «Hunkuna d'aran maa a jinde, wa s'aran biney sandandi, sanda mate kan cine i te ngey murteyano hane.»¹⁶Zama may yan no borey kan, waato kan i maa, i murte? Manti ikulu no kan yan fun misira Musa banda? ¹⁷May yan mo no borey kan se Irikoy futu jiiri waytaaca ra? Manti borey kan yan na zunubi te no ka kan buukoyan saajo ra?¹⁸May yan se mo no a ze ka ne i si furo nga fulanzamyano ra? ¹⁹To, kala ngey kan yan wangu ganayan.Iri di mo kan i mana du ka furo, zama i man'a cimandi.

Chapter 4

¹Irikoy alkawlo go no hala ho iri se, kan ga ti a fulanzamyano ra furoyano. Yaadin gaa iri ma humburu a ma si koy ka ciya kan aran boro fo ma lasaabu kan nga gaze a duura gaa.²Zama hanciika i na baaru hanna waazu iri se, sanda mate kan i te borey din mo se, amma sanno kan i maa mana te nafa hari i se, zama a mana cimbeeri gar borey kan maa r'a do.³Zama iri kan cimandi, iri wo go ga furo fulanzamyano din ra, mate kan a ci ka ne: «kal ay ze ay futa ra ka ne: «Daahir i si furo ay fulanzamyano ra» Baa kan a na goyey kubandi za ndunnya sinjiyano waate. ⁴Zama Irikoy sanno ra nangu fo i na zaari iyyante ciine te ya-cine ka ne: «Irikoy fulanzam mo nga goyey kulu gaa zaari iyyanta hane.» ⁵Ne mo koyne a ne: «Daahir i si furo ay fulanzamyano ra.»⁶To. Za kan boro fooyan ga cindi kan ga furo a ra, ngey mo kan se i na baaru hanna waazu waato mana du ka furo i ganayan-jana sabbay se, kala a ye ka zaari fo dan kan se a ne «Hunkuna.» ⁷Alwaati boobo banda a ne Dawda do(mate kan iri jin ka ci ka ne:) «Hunkuna d'aran maa a jinde,wa s'aran biney sandandi.»⁸Zama da Yasuwa n'i no fulanzamyano,don a si zaari fo ciine te woodin banda.⁹Asibti fulanzamyano fo binde cindi Irikoy jama se.¹⁰Zama boro kan furo Irikoy fulanzamyano ra, bora din fulanzam nga bumbo goyey gaa. ¹¹Iri ma te annya mo ka du ka furo fulanzamyano din ra, hal iri boro fo kulu ma si kan wangu-ka-ganayan misa din bon.¹²Zama Irikoy sanno ya fundikooni no, gaabikooni mo no. A ga kaan ka bisa takuba, a ga gooru mo ka fay fundi nda biya game ra, wala dabey da londi game ra. A ga bine fonguyanay d'a miiley fayanka.¹³Takahari kulu si no mo kan siino ga bangay taray kwaray Irikoy jine. Hay kulu go koonu, i go feerante yan mo a moy jine, nga kan se iri ga kande iri te-goyey.¹⁴Yaadin gaa, za kan iri gonda alfaga beerey kulu ibeero kan bisa ka furo beene beena ra, kan ga ti Yesu Irikoy Izo, kal iri m'iri seeda yaari hal a ma boori.

Chapter 5

¹⁵Zama iri gonda alfaga beeri kan ga bakar iri londibuunay se, i n'a si mo hay kulu ra danga iri cine, day zunubi kulu si.

¹⁶Woodin sabbay se binde iri ma maan gomni karga do da bine-gaabi, zama iri ma du suuji nda gomni kan g'iri baakasina alwaati kan ga hagu ra.

Chapter 5

¹zama alfaga beeri kulu, irikoy g'a suuban no borey game ra. Borey se mo no a g'a dan nga muraadey ra, zama a ma nooyaney da sargayey salle zunubey sabbey se. ²A ga hin suuru nda ammey da darantey, za kan nga bumbo gonda londibuuney kambu kuku gaa. ³Woodin sabbay se mo no a ga hima a ma sargayyan salle nga bon se, mate kan cine a ga te jama se. ⁴Boro kulu si no mo kan ga beera wo sambu nga bon se_ kala nda Irikoy n'a ce, ⁵danga matebkan cine a n'a Haruna ce d'a. Yaadin no Almasihu mo. Manti nga no ka nga bon beerandi nga ma ciya alfaga beeri bo, amma Irikoy kan salan a se ne: «Ni ya ay izo no. Hunkuna no ay na ni hay.» ⁶Mate kan a ci mo zabura ra nangu fo ka ne: «Ni ya alfaga no hal abada, Malcizadaka wano cine.» ⁷A ndunnya gora waate, Almasihu na adduwa nda gwaarayyan te da heeni korno nda mo-mundi Irikoy gaa, nga kan gonda dabari kan g'a faaba ka kaa buuyan ra. Irikoy ta a se mo zama a humbur'a. ⁸Baa kan nga ya ize no, kulu nda yaadin a na ganayan dondon taabi kan a han do. ⁹Waato kan a ciya toonante, a te hal abada faaba daliili borey kulu kan yan g'a gana se. ¹⁰Irikoy mo n'a dan a ma ciya alfaga beeri, Malcizadaka wano cine. ¹¹Iri gonda hari boobo mo kan iri ga ci a bon, kan i feeriyen ga sandi no, zama aran ciya boroyan kan si tara ka maa. ¹²Zama aran kan hanciikan aran gayyano sabbay se, aran hima ka te dondonandikoyan, hala hon aran ga laami nda boro fo kan ga Irikoy sanno kaa jo sintina dondonandi aran se. ¹³Aran ciya boroyan kan ga laami nda wa, manti nda gwaari tino bo. ¹⁴Zama boro kulu kan ga wa han sinda bayray adilitaray sanni ra, zama attaciriyi no. Amma gwaari tino ga boro toonante se, kan yan i waati kulu goyey do i doona lasaabuyan ka ihanno da ilaalo fayanka.

Chapter 6

¹Woodin sabbay se iri ma Almasihu bon dondonandiyan sanni sinntiney nan ka to jina hala timmandiyan do. ²Iri ma si ye ka sanno kaa jo sinji, kan ga ti tuubiyen goy buukoy kan sinda nafa gaa, da irikoy cimandiyan, da dondonandiyan baptismey bon, da kambe dakayaney bon, ³da buukoy tunyano bon, da hal abada ciito bon. Woodin mo no iri ga te da irikoy yadda. ⁴Borey kan yan du kaari ce fo, kan yan taba beene nooyano gaa, kan yan margu biya hanno banda, ⁵kan yan na irikoy sanni kaana taba, da zamaney kan ga kaa dabarey mo, ⁶nga no i na banda bare irikoy ga a si hin ka te i ma ye ka bare koyne ka kaa tuubiyen do. zama borey din goono ga irikoy izo kanji koyne ngeyn bon se, k'a haawandi mo taray kwaaray. ⁷Zama waati kan laabu ga beene hari han kan ga kan a bon alwaati ka kaa alwaati, nga no tuuri kan gonda nafa mo ga zey bora kan se i n'a fardin se, laabo din ga du irikoy albarka gaa. ⁸Amma da karji nda yo-karjiyan ga zey a bon, i ga wang'a. A maan laaliyan. kokor banda mo i g'a ton. ⁹Amma, ay baakoy, iri na hayey kan ga bisa yaadin daahirandi aran ciine ra, kan yan ga ti faaba wane, baa kan iri goono ga salan yaadin. ¹⁰zama irikoy ya adilitaraykoy no kan si dinya aran goyo d'aran baakasina kan aran cabe a maa se, waato kan aran na hanantey saajaw. Aran goono ga woodin te mo hala ho. ¹¹Iri ga ba mo aran boro fo kulu ma anniya din dumo cabe kala bananta, zama aran ma du ka goro nda beeje toonante. ¹²Zama mo aran ma si ciya dirgaykomyan, amma aran ma ciya dondonkoyan borey se kan yan ga alkawley tubu ngey cimbeero da ngey suuro sabbay se. ¹³Zama waato kan irikoy na alkawli sambu ibrahim se, za kan a si du ka ze da boro kan bisa nga bumbo, ¹⁴kal a ze da nga bon ka ne: «Daahir no ay ga ni albarkandi, daahir no ay ga nan ni ma baa.» ¹⁵yaadin no, kan ibrahim hin suuru, a du haya kan bon irikoy na alkawli sambu a se. ¹⁶Zama adam-izey ga ze da han kan bisa ngay beeray. Koyne, zeyan ga ti tabbatandiyan kan do kakaw kulu ga ban. ¹⁷Woodin se no za kan irikoy ga ba nga ma cabe nda cimi nga alkawlo tubukoy se kan nga saawara si tun, kal a na zeyan tonton alkawlo din gaa. ¹⁸Zama hari hinka din kan si barmay bon, kan ra irikoy si hin ga taari, iri ma du bine gaabi, iri kan du tuguyan do, beeja kan i dan iri jine din gaayyano do. ¹⁹Beeja wo no ga ti iri fundey se gaayyan hari, sinjante no, gaabikooni mo no. Nga ga ti beeja kan ga furo nango ra kan go kosaray taafa se jine. ²⁰Noodin no Yesu furo iri se jine ka fondo feeri iri se, zama a ciya alfaga beeri hal abada, Malcizadaka wano cine.

Chapter 7

¹Malcizadaka wo, salim kwaara bonkoono no, alfaga no Irikoy Beeray-Beeri-Koyo se. A koy ka Ibrahim kubay waato kan a ye ka kaa ka fun bonkooney bon zaamayano do. ²A na Ibrahim albarkandi mo. A se no Ibrahim na hay kulu zakka no. (Sintina day, Malcizadaka maa feerijo ga ti adilitaraykoy. ³Woodin banda nga no ga ti Salim bonkoono, laakal kanay bonkoono nooya. A sinda baaba, a sinda nya, a sinda asuli lasaabuyan, a jirbey sinda sintinay, a fundo mo si ban. Amma a hima Irikoy Izo cine.) Malcizadaka din alfaga no duumi. ⁴Guna ka di boro wo beera, kan se Ibrahim iri kaay-kaayo na wongu arzaka zakka no. ⁵lawi izey ra, wo kan yan gonda alfigataray do lordi asariya bon ka ne i ma zakka ta jama gaa kan ga ti i nya-izey, baa kan nya-izey din mo fun Ibrahim banda gaa. ⁶Amma bora din kan i s'a asulo lasaabu i do na zakka ta Ibrahim gaa. A na albarka dan bora kan se Irikoy na alkawley no gaa mo. ⁷Kakaw si, boro kan ga kayna ga du albarka boro kan ga beeri nd'a kambe ra. ⁸Neewo mo, borey kan yan ga bu ga zakka ta. Amma yongo, boro go no g'i ta kan i seeda kan a go ga funa. ⁹Boro ga hin ka ne mo kan lawi kan ga zakka ta, nga bumbo na zakka no waato kan ibrahim n'a no, ¹⁰zama waato kan malcizadaka kubay da ibrahim, lawi go nga kaayo gaahamo ra jina. ¹¹Yaadin gaa, da toonandiyan go lawi

alfagatara ra (zama alfagatara din bon no asariya kan i no jama se bara) a si hima i ma alfaga waani fo dan, Malcizadaka wano cine, kan manti Haruna wano cine. ¹²Zama, za kan alfagatara barmay, tilas kal asariya mo ma barmey. ¹³Zama boro kan ciine i te hayey din ra, a kunda go waani. kunda din ra boro kulu mana saajaw te sargay feema se. ¹⁴Zama boro kulu ga bey kan iri Rabi mana fun kala yahuda kunda gaa, kunda no kan Musa man'a ciine te alfagataray sanno ra. ¹⁵Haya kan iri goono ga ne bangay mo tarey kwaaray ka tonton, za kan alfaga waani fo tun, ¹⁶Malcizada wano cine, kan mana ciya alfaga asariya lordey kan ga ti gaaham waney bon, amna fundi kan si ban dabaro bon. ¹⁷Zama Irkoy seeda a se ka ne: «ni ya alfaga no hal abada, Malcizadakaka wano cine.» ¹⁸Yaadin gaa, i na don lordo kaa, za kan a sinda gaabi a sinda albarka mo. ¹⁹Zama musa asariya mana hay kulu toonandi. amma beeje kan ga boori ka bisa furo, kan a do no iri go ga maan Irkoy gaa. ²⁰Irkoy n'a dan mo zeyan bon. Zama lawitey mana ciya alfagayan zeyan bon, ²¹amma nga wo ciya alfaga zeyan bon, n'boro do kan ne a se: «Rabbi ze, zeyano si tun mo. A ne: «Ni ya alfaga no hal abada.» ²²Zeyano din bon mo no Yesu ciya tabbatandiko alkawlo se kan bisa afa din booriyan. ²³Koyne lawitey alfagey ciya iboobo, zama buuyan g'i ganji i ma goro ²⁴duumi. Amma Almasihu wo, zama a go no hal abada, a gonda alfagataray kan i si ye boro fo do. ²⁵Woodin sabbay se no a gonda dabari ka borey no faaba toonante, ngey kan yan go ga maan Irkoy gaa a do, zama alwaati kulu a go ga funa hal a ma nwaarayyana te i se. ²⁶Alfaga beero wo dumi no iri hima nd'a :ihanno, baanikom, kan sinda ziibi, kan go fayante da zunubikooney, kan beera beeri ka bisa beena. ²⁷A manti sanda alfaga beeri fey din cine. Manti tilas no a ma sargayyan salle zaari kulu, sintina nga bumbo zunubey se, wato din ga jama waney se. zama a na sargay salle sorro follon lok! ²⁸waato kan a na nga bon salle sargay. Asariya ga alfaga beeri yan dan kan gazanteyan no. Amma Irkoy zeyano kan kaa asariya banda na Ize dan, kan nga wo toonante no hal abada.

Chapter 8

¹Sanno kan iri go ga ci wone manna. kan ti iri gonda alfaga beri kan go goro bena hinni koyo kamba nwaaro ga. ²Dan ga goyteri sargey wanne fu bero sargey fema cimi cimo kan irkoy ma na singi mabi bora din se ³Alfaga beri kulu noyan nda sargey sale yan se no ina dak yodin no a ga tilas no bora din ma do han kan a ga sale. ⁴Don da a go indunnya bon a si te ba alfaga sanno igoy wo go ga sargey salle asaria fonda bon. ⁵igoy kan go ga sududuyan te hayey kan go bena ra wone himandey nda i biyey se. Danga mate kan i na Mussa ka baru ra waati kan a sargey feema cima ine a se ma laakal dan ga hey kulu te dan ga mate kan ina cabe ni se tondo bon. ⁶Amma sohon a du goy kan ga beri gumo kan ti sasabandiko alkawli albarkanta kan i dake alkawli kan bisaa i kulu. ⁷Zama da alkawli sintina sinda talli kulu dan a manta i ma itagi dan a nongo ra. ⁸Zama deeniyar ra no irkoy ne israhila se guna zariyan go ga ka yadin no rabbi ci kan yan ra ay ga ay alkawlo tagandi aybda israhila nda yahuda game ra. ⁹Manti dan ga alkawlo kan ay to nda i bobey hanno kan ay na i kamba ginda di ka i misira ra dumi zama i mana ay sapa goy i mo mana laakal dan i ga . yadin no rabbi cii. ¹⁰Amma sappa kan ay ga te nda israhila fuwo neya. rabbi ne jirbey din banda ay ga ay lordey dan i biyey ra. Ay ga i hantum i biney ra ay ga ciya i irkoyo i ga ciya ay se kunda ¹¹Afo kulu si in ga laabo izey cawandi ba afa mo si in ga nya izo cawandi ca ne rabbi bay zama i kulu ga ay bey za ira i kayna kala i kulu iberi . ¹²Zama a ga i talley yaffa kan ay si ye ga fongu nda i zunubey koyne. ¹³Kan a na sapa taji cii a na wo kan goro ciya i zena. in ga bey mo ka hay kan zenu go ga koy ga darey no

Chapter 9

¹Alkawli sintina bunbo gonda dondonandiyar sududuyan nda sagey fuwo kan go ganda yan ²oho I na sargeu fu cina. Ara gonda nan kan I ga ce nangu hannante nodin no fitila nda tabloo ngey nda sargey Buru. ³Zara hinkata banda no gonda nangokan se I ga ne nangu haney kulu I hanna. ⁴nodin no wura sargey fema dugey ton yan wono go ga dabu. nda Alkawlo wone sundurko kan I na a kulu dabu nda wura. sundurko din ra gonda wura tassa lze yan kan ra gonda maana, harouna goobo kan zay ga bossu nda sappa walhey mo gono. ⁵sundurko din bon gonda citi malayka himandi hinka darga koyyan kan yan gono ga a dabu nda I yumay . manti locaci no kan iri ga ka salan ga feri. ⁶Bakan yadin hayey din bara nda. Alfagey kam yan ga goyey te go ga furo alwati kulu sargey fu mangu sintina din ra. ⁷nangu hinkanta ra, alfaga bero hine no ga hin ga furo soro folon firi kulu , kan manti a gonda kuri kan a ga sarga nga bunbo zunubey yafayogo se nda kunda borey mo se. ⁸Biya hanna go ga cabe nodin harey kan nango kan hannan nda I kulu fonda nan feri jina, inda dey sargey fema zena gono. ⁹wodin wo missa no soho alwatose, kan ga cabe kan, I goono ga nooyaney nda sargayey salle kan yan sihin ka sududu wa dine lassabo timmandi. ¹⁰zama I manti hay fooyan no kala nwaari da hanyan hari da nyun. nyuyan waani waani, kan gati farillayan gaaham hinne se , I n'i dan mo hala hanseyan alwato mato. ¹¹yessu almasihu kaaga ciya alfaga beeri, hari hanney kulu bon kan yan kaa, a furo hukumo ra kam gonda beeray ka bisa hukum sintina, kubay ka bisa mo. hukum kan ra almasihu furo, boro kambe ma na te manti takayan wo no. ¹²manti nda hincin wala hondeyze kuri no a furo nd'a amma nga bumbo kuro kan a dooru do no a furo. a furo sooro follon lok! nagu hanan hanndariya izey Cine bayan se; sanda taasi gurey kan go teeku me gaa cine kan si kabu ¹³cimi beeri ra no I bu , kan I mana du hayey kan gati alkawli waney , amma I diyey nangu mooru I saabu mo yadin I seeda kan ngey wo yaw yan no ndunya bon nda naarukoyan ¹⁴borey kan go ga salam yacine , go ga cabe kan ngey go ga ngey bon laabu ceeci. ¹⁵zama d'i laakaley go nango kan I fun din gaa no , don I ga du daama ka ye moodin . ¹⁶Amma soho I go ga laami wo kan bisa banda beene wano. wodin se , ¹⁷manti hawi gari no Irkoy se I ma ne a se ngry Irkoy , zama na bieni sola I se. cimi beeri ¹⁸ba sappa sintina mo i mana sinji kan manti nda kuri. ¹⁹zama wato kan musa n'a asariya lordey kulu ci jama kulu se kal a n'a hawu-ize da hincin kuri sambu nda hari da feeji hamni sili ciray da hissop kambe. a n'a kuro say-say tira bumbo da jama kulu

gaa.²⁰ka ne :wone ya sappa kan irikoy l'ordi Aran se Kuro no .²¹yadin ciné mo no ,a n'a kuro hukumo da saajaw jinayey kulu ga ²²boro Kan hini ga ne kan i ga hayey baayan kulu hanandi nda kuri asariya bon .da kuri mana munu yaafa si no.
²³v 23 yadin ga tilas no i ma beene hayey misey hanandi yadin.amma beene hayey bumbey kala i m'i hannandi nga da sargay Yan kan bisa affay din boriyan .²⁴zama almasihu mana furo nangu Hanna kan i te da boro kambe ra kan ga ti cimi cimo wano hannandi .amma beena bumbo ra no a furo , zama nga ma kay irikoy kiné soho iri se .²⁵a mana furo mo hal a ma nga bon salle sorro boobo sanda mate kan cine alfaga berri ga furo nangu Kan ga hangan gumo ra jiiri ga ka jiiri ga konda kuri kan manti nga bumbo wane .²⁶zama nda yadin no don a ga tilas almasihu ma taabi sorro boobo za ndunnya sinjiyan wate.amma sorro follon lok Alwatey bananta ra a bangay ga nga bon salle sargay zama nga ma zunubi kaa.
²⁷sanda mate kan cine i waazu borey se i ma bu sorro follon wodin banda mo kala ciiti.²⁸yadin mo no almasihu n'a nga bon salle sargay sorro follon zama a ma boro boobo zunubey sambu.a ga ye ga bangay koyne mo sorro hinkanta ,amma manti zunubi ciné ra, amma faaba no a ga kande borey Kan yan goono ga batu se.

Chapter 10

¹Zama asariya kan gonda hari hanney kan ga kaa biya,amma manti cimi-cimi waney no, hal abada a sinda dabari ka borey kan yan ga maan toonandi, sargay dumi follonkey din do kan i ga salle alwaati kulu, jiiri ka kaa jiiri. ²Zama nda asariya ga borey toonandi sargeyey din do,manti i ga fay d'i salleyan? zama sududukoy, waati kan i hanan sorro follon, i si ye ka fongu ngey zunubey taaley gaa.³ Amma sargay fey din ra i ga fongu zunubey jiiri ka kaa jiiri. ⁴Zama a si hin ka te yeeji nda hincin kuri ma zunubi kaa.⁵Woodin sabbay se no,waato kan almasihu ga ba ka furo ndunnya ra a ne:ni si ba sargey da nooyan,amma gaaham no si soola ay se. ⁶Sargay summaare kan i ga ton da zunubibse sargay,ni si maa i kaani.
⁷Gaa no ay ne: ay neeya,ay kaa. I hantum ay bon tira kunkunante ra. Ya irikoy ,ya irikoy,ay kaa zama ay ma ni miila te.⁸A jin ka ne:ni si ba sargayey da nooyaney da sargey summaarey kan yan i ga ton,da zunubi se sargeyey,ni si maa i kaani mo. wo kan i goono ga salle asariya lordey bon. ⁹Waato din gaa a ne koyne: ay neeya,ay kaa zama ay ma ni miila te. A binde na sintina kaa zama a ma ihinkanta dan.¹⁰ miila din bon no iri hanan yesu Almasihu gaahamo salleyano do,kan a te sorro follon lok!hal abada se.¹¹Alfaga kulu ga kay zaari kulu ka saajaw goy te. i ga sargay dumi follonkey din filla waati kulu,kan yan si hin ka zunubi kaan hal abada.¹² Amma alfaga woone kan ti almasihu,waato kan a na duumi sargey follonka salle zunubey se,ka a goro irikoy kambe nwaaro gaa.¹³ Zama alwaato din a goono ga battu hal irikoy m'a ibarey te a ce taamey se furkange. ¹⁴Zama sargey follon do no a na borey ciya toonanteyan hal abada, ngey kan yan biya hanno goono ga hannandi.¹⁵Biya hanna mo goono ga seeda iri se ,zama waato kan a ne: ¹⁶Woone ga ti alkawlo kan ay ga sambu i se jirbey din banda ,yaa no rabbi ci: ay g'ay lordey dan i biney ra ,ay g'hantum mo i laakaley ra. waato din gaa no a ne:¹⁷I sunubay di taley mo, ay si he ka fongu i gaa koyne baa kayna.¹⁸ soho, nan kan woodin yan yaafa go, sargey kulu si cindi kan i ga te zunubay se koyne.¹⁹Yaadin ga nya izey iri gonda naney kan ga nan iri ma furo nongu hanna ra Yesu kuro do. Fondo tajo kan gonda fundi kan a feeri iri se bon.²⁰ Fonda din bon no iri ga furo kosarey taafa kan ta gaa hamo jine.²¹ Iri gonda mo alfaga bambata Irikoy windo bon. ²²Haadin ga kala iri ma maan nda bine cimi koy, da cimi beeri dahirante, da bine kan nyum ka hanan ka fey da bine lasabu kulu, ga gaaham yan kan i nyumay da hari hanno.²³Iri ma iri beeja seeda di ga gaabi z zama irikoy kan na alkawalo sambu ya naney koy no. ²⁴Iri ma lakkal dan cere ga ka cere tuti bakassiney da goy hanno ga. ²⁵Iri ma si fey diri margey danga mate kan cine a te boro fo yan se dooney. Amma iri ma cere yaamar, sonka fa aran go ga di zaari din go ga maan.²⁶Zama indiri go ga sunubi te da ganda gaabey, waati kan iri ban ka kaa ga du cimo beyra sargey kulu sino koyne zunubi sargey se. ²⁷Kala citi batu yan humburukumey ra da danji koino mo kan ga yinje karey nwa batu yan.²⁸ Boro kulu kan na Musa asaria taamu, i gaa wii barkaraw si , seeda hinka wala i hinsa sanni bon. ²⁹Aran di yan ga, citi beeri laalo fo dumi no a ga hima ga deke boro kan na Irikoy Izo taamu nga se cere bon, kan na alkawlo kuro kan i na hannandi nda himandi yaamo, ka donda gomni biya hanna mo?³⁰Zama iri ga bay, nga kan ne: Bana yan ya i wone no. Ane mo rabbiga nga jama ciiti ³¹ humburu kumey hari no boro ma kan Irikoy fundikono kambe ra.
³²Amma aran ma fongu inda don jirbey kan aran fahamey du yan no banda aran hin suru taabi gurjey tamtarey ra.
³³Kambu faa aran cia gondi hari hawayan do da kankami do. Kambu faa mo aran cia hanga sinyan borey se kan go yaadin. ³⁴Zama aran bakar borey kan han go kasu ra se. Aran yeeda da bine kani mo i ma aran arzakey haamey, zam aran ga bey kan aran gonda arzaka kan ga bisey kan ga dumi mo.³⁵Woodin sabbey se, wasi aran naneyyono furu zama aran ga bay kan a gonda alhaku bambata. ³⁶Aran ga hima ga hin suru, hala waati kan aran na Irikoy miila te aran ma du alkawlo toonandi yan no. ³⁷Zama a cindi kayniyew fo hala nga kan ga kaa ma ka, a si gey mo.³⁸ Amma i bora kan cia adilante Irikoy jine cimi beeri ra no a ga funa. Da ye da banda mo, ay fundo si ma a kaani³⁹ amma iri wo manti borey kan duumi ga ye da banda ka to hallasi yan gano. Da iri ya boro yan no kan gonda cimo beeri kan ga fundi faaba.

Chapter 11

¹cimi beeri gati hayey kan Iri goono ga batunda tabatandiyans. ²nga na ga hayey kan mo si di dahi dahirandi. zama a va no bero teeney du seeda hanno. ³cimi beeri do no Iri du ga bay kan ndunnuya taka nda Irikoy me sanno , hala hayey kan mo ga di a manite da heyey kan yan go bangate.⁴cimi beeri do no habila na sargay no Irkoy se kan bi'a kainu wano beriyen. A ben nono a du seeda kan nga ciya adilante Irkoy jine. tama aiarkpy yada nda a noyey , wodin do mo no a salan koyne ba kan a bu⁵cimi beeri do no I na annuhu sambu beene a masidi buyan , a ma si ye ga bangay zama Irikoy n'a sambu zama hola a ga bu a du seeda kan nga kaanu Irikoy se. ⁶A binde bero si haan Irikoy se kala nda cimi beeri zama

bero kan ga a do kala a ma cimindi kan Irikoy go no , kan nga mo no ga beray bana kan yan go ga ceeci .⁷ cimi beeri ra no nuhu du wato bayray harey bon bero kulu mana bay ga di ce fo, hala humbur kumay ra na lu sola nga ma du faabe se. wodin do haray a ndunnya cutiga du adeltareytubon kan ga fum cimi beeri do⁸ cimi beeri do no Ibrahim, wato kan Irikoy n'a ce a yadda ya koy namgu kan a si beiy kan him ga tubu. A dura mo kan a si bay nan kan nga go koy. ⁹ cimi beeri ra no ibrahim koy ga goro alkwli lbaru danga yaw , ga gorokum fu yan ra isaka da yakubu alkwli follonka. ¹⁰ tubukoyan zama a goga birno kan gonda daba ceeci kan Irikoy no gati anakwa, nda sorokwo¹¹ cimi beeri ra no saharatu bumbo du dabari ka te gunde , baa kan alwato bisa kan alwati koyo ya naanay koy no. ¹² wodin se no alboro follon do kan gahamo zeena , a du ga hay bero kan jaama ga fatta gaa sonda beene handariya izey cine bayan se , sanda taasi gurey kan go teeku gaa cine kan si kabu¹³ cimi beeri ra no I bu , kan I mana du hayey kan gati alkwli waney , amma I diyey nangu mooro I saabu mo , yadin I seeda kan ngey wo yaw yan no ndunuya bon nda naarukoyan. ¹⁴ borey kan go ga salam yacine , go ga cabe kan ngey go ga ngey bon laabu ceeci¹⁵ zama d'i laakaley go mango kan I fun din gaa no , don I ga du daama ka ye noodin. ¹⁶ Amma soho , I go ga laami wo kan bisa banda beene wano. wodin se , manti hawi hari no Irikoy se I ma ne a se ngey Irikoyo, zama na birni sola I se. ¹⁷ cimi beeri du no ibrahim n'a Isaka seuja , alwato kan Irikoy n'a gosi nga kan du alkwaloa n'a nga ize follonka sarga. ¹⁸ nga kan se I ne Isaka do no n'ga du banda . ¹⁹ Ibrahim laasabu kan Irikoy gonda dabari ka isaka tanandi ka koa bukoy game ra . misa ra no wodin te. ²⁰ cimi beeri ra no issaka na yacubu albarkandi nganda Isuwa hayey kan ga anya ga ka ²¹ bon. cimi beera no Isufu wato kan a ga ba ga bu salan israel izey misira fattaryan bon , a ye k'i lordi nga beriye anera ²² . cimi beeri ra no musa hayanon ga i na tagu handu hinza zama a ga boori . I si humburu mo bonkoono lordo . ²³ cimi beeri ra no kan Musa beeri a wanyi i ma nga ce fuawuna ye wayo ize. ²⁴ A suban nea ma furzufay irikoy berey banda nda nga ma zunubi kaani han alwati kairna. ²⁵ A lassabu kan Amasihi sabbay se fance'yano bisa misira arzaka beeray , zama a na mo senyi irikoy alkawlo gaa . ²⁶ cimi beeri ra no a fay do misira a mana humburu bonkoono futa . a him suuro mo danga boro kan di nga wo si di²⁷ cimi beeri ra no na paska batodo kuri say sayyan don hala buyan malayka ma si lamba israel ize hay jiney gaa. ²⁸ cimi beeri ra no israeli izey n'a talku ura dumbamdi danga laabu kogo bon. Amma msuanuy kan wato kan n'a si teeko haro n'a yolo²⁹ cimi beeri ra no yenko marey kan waato kan israla izey n; windi jbi'iyye ³⁰ . cimi beeri ra no rahab waykmo mana hola'a murtantey banda zama a na laabu fatawkoy kubayni yan hanno ³¹ . Ifo no ay ne wodin banda? zama alwati gaze ay se no an ma salam jedeon duda , da baraka ,samson , dol yafa da dawda da samuwila, da annaysey mo³² i fo no ay ne wodin banda ? zama alwati gaze Ay se no ,ay ma Salan gedeon deeda da barak da Samson da yafra da dauda da samuwila da annabey mo . ³³ cimibeeri ra no i n'a koytaray yan zeeri , i n'a cimi goy te , i du alkwalo yan i n'a musu beeri yan me daabu. ³⁴ i n'a sanni dabaro wi ,i yana takuba meyey gaa , i du baani ngey doorey gaa ,i te wangari yan wongey ra . i n'a yawey gaarey mo. ³⁵ wayboro fo yan du ngey buukoy tun koyne amma a fo yan i n'a ibarzu ka wi ,i mana yadda ngey ma du tan yan Kan ga nan ngey ma du tunandiyen Kan ga bisa wodin . ³⁶ i n'a fo yan mo si da fonda carey ,da barzuyan ,da sisiri ,da kasu. ³⁷ i n'a fo yan catu la wi , i ni dumbu ga fay i hinka nda sii, i ni wi da takuba , i ga bara bare da dernier da hincin kuru ,i go banji da gurzugay ra da taabi ra. ³⁸ ngey Kan ndunnya mana to i beera gaa , i go ga dira ga windo banjo ra da tondi kuukay bon , da tondi guusey da laabu guusay ra. ³⁹ borey wo kulu kan yan i seeda i cimibeero bon mana du alkawlo tonandiyano . ⁴⁰ zama irikoy n'a hay fo soola iri se Kan ga voici gumo hal i ma ciya tonante yan kal in'dey care banda.

Chapter 12

¹ Iri wo zamam wodin se kan seeda marga bambata wo cine goono g'iri windi, kala iri ma hay kan ga tin ka ga furu, nda zunubo mo kan go no ga iri naanu. Iri ma iri zura kan ra Irikoy dan te mo nda suuru ² iri ma mo sinji Yeesu gaa kan ti iri cimi beero jine bora nda timmandikwa mo. Nga kan ma kanjiyan bundo taba, han kan don haawi no Farhan kan I dan a jine sabbay se. A goro mo Irikoy kambe njwaaro ga ³ wa a guna, nga kan suuru nda zunubi kooney gaaba kan I te a se. zama aran ma si farga ga nan aran bine ra⁴ aran mana tangami te jina ka to nan kan aran g'aran kuri mum zunubi gurjay ra. ⁵ aran dirgan yaamaryano kan I te aran se, I cabe aran se danga ize yan cine, kan se ay izo ma si donda Rabbi gojiyanjo, ma si futu mo wati kan a deeni ni gaal. ⁶ zama boro kan Rabbi ga ba no a ga dan fondo ize kulu kan a ga ba mo a ga a barzu. ⁷ wa hini suuru nda deeniyen zama Irikoy go ga te aran se danga ize cine nooya, wala ize go no kan baaba si deeni a ga? ⁸ Amma d'aran si du gojiyan kan boro kulu ga du nga ba ra, yadin ga aran ya ize yan no kan sinda fondo no manti halal izeyan⁹ wo din banda iri ndunnya baabey kan ga iri goji, iri ga I beerandi mo, sanku fa iri baabo kan go beene, nga kan se iri ga hima k'iri bon kaynandi ga funa. ¹⁰ zama hanciika iri ndunnya baabey din n'iri goji jirbi kayna fooyan ma te kan I di a ga hagu, amma nga wo ga a te iri al barka se, hala iri ma du ga margu nda hananyan. ¹¹ Goojiyan kulu, alwaato kan I go no ga a te a ga hima bine saray, manti bine kan no, amma kokor banda gaa, a ga adilitaray albarka no, lakkal kanay wane, borey kan dondon a do se. ¹² wodin sabbay se, wa aran kambe fargantey d'aran kanje kan jan gaabi mo gaabandi. ¹³ Aran ma fonda kayyanteyan te aran cey se, hala bora kan go ga simbar ma si goori, amma a ma du baani. ¹⁴ wo himma dan ka lallal kanay garay ceeci aran nda boro kulu game ra. Wa hananyan mo ceeci nda himma kan boro kul si di Irikoy da bora sind'a. ¹⁵ Aran ma haggoy hala boro kulu ma si ye nda banda Irikoy gomno se. a ma si te kaaji fotto ma zay ka fun k'aran kan kam, ka boro boobo zibandi. ¹⁶ Aran ma haggoy zinateeri ma si bara aran ra, nda boro kan si Irikoy gana, danga isuwa cine, nga kan na nga hayjinetara neera njwaari tu fo se. ¹⁷ zama aran ga bay kan wodin banda, ba kan a ceeci nga ma albarka tubu, I wangu a se. zama a mana du daama ka wo kan te barmay, baa kan a n'a ceeci nda mo mundi. ¹⁸ zama aran mana ka tondi kuuko do, kan gaa boro ga hin ga lamba, kan gaa danji di. Aran man aka kubay do

kubay bi, da beene hirriyan haw do.¹⁹ da hilli heeni nda sanni jinde. Jinda din mo, borey kan yan ma ra a njwaaray ka ne a ma si ye ga sanni fo tonton ngey se koyne.²⁰ zama a sandi I se I ma lordo gana kan ne : ban da alman no ka lamba tondo gaa, I m'a catu ka wi nda tondiyan.²¹ wo kan te ga humburandi mo hala Musa ne : «ay humburu gumo kala ay ga jijiri»,²² amma aran kaa sihiyona tanda do, nda Irikoy funikoono birno do kan da ti urusalima, beena wano, nda Malayka zambar-zambarey farha marga do mo.²³ Aran kaa hay-jina marga kan maayey go hantumante beena ra do. Aran kaa Irikoy do mo, kan ga ti boro kulu ciitikwa. Aran ka borey kan ciya adilante Irikoy jine kan I toonandi biyey do.²⁴ Aran ka Yeesu do mo nga kan ga ti alkwali tajo sasabandikwa. Aran ka kuru say-sayyan da kan ga hari hananyan ci kan bias habila sarga wano.²⁵ wa haggoy fa, aran ma si wangu Irikoy kan go ga salan se. zaman da borey kan yan wongu ka ma nga kan kaseti I gaa se andunna ra mana koma sanku fa iri, d'iri ga banda bare nga kan kasetiyan ga fun beena rag aa.²⁶ waato a jinda no ka ndunja zinjandi, amma sohon a ana alkawli sambu ka ne: «a cindi sorro follon koine, manti ganda hinne no ay ga zinji bo, amma hala nda beena mo»²⁷ sanno wo mo: a cindi sorro follon koine, a ga cabe kan hayey kan I zinji, danga hayey kan I taka nooya, I g'I kaa zama hayey kan si zinji ma goro.²⁸ woodin sabbay se binde, iri kan yan ga du koytaray kan si zinji, iri ma iri saabuyan cabe, kan ra, iri ga goy te kan ga kaan Irikoy se, Iri ma a te nda gaakuri nda humburkumay mo.²⁹ zama iri Irikoy ya danji kan ga njwa no.

Chapter 13

¹wa sobay ga koy jina nya-izey baaakasinay ra² Aran ma si dinya yaw gaayyan. Wodin teeyan ra no boro foyan mana bay I goono ga malaykayan zumandi.³ wa fongu nda borey kan yan I go ga gurzugandi, za kan aran bumbey, aran go ga gaaham ra⁴ Hiiyay ma ciya darza hari boro kulu do, hiiyay daaro mo ma si bara nda ziibi. Zama Irikoy ga ziibantey nda ziinateerey ciiti.⁵ wa aran biney ka nooru baakasinay ra, wa lasaabu kan han kan go aran se ga wasa, zama Irikoy bumbo ne: Ay si fay nda nin hal abada!⁶ woodin se no iri ga ci nda bine gaabi ka ne: «Rabbi ya ay gaaka no, ay si humburu , ifo no adam ize ga hi k ate ay se? »⁷ wa fongu nd'aran jine borey kan yan na Irikoy sanno toonandi aran do. Wa dondon mate kan cine I bafuney kokor nda ga I cimandiyaney dondon⁸ Yeesu Almasihu, nga follonka no bi, nda hunkuna hala abada⁹ Wa si ta I ma aran darandi nda lasaabu yan, dumi cindey wane, zama a ga hagu bine ma yay nda gomni, amma manti nda njwaari yan kan mana nafa kulu te, borey kan yan na gana se¹⁰ iri wane sargay feema, hunkuna saajaw goy teekoy sinda dabari ka njwa a gaa.¹¹ zama almaney kan kuo alfaga beero ga kande nangu hanna ra zunubi se sargay gata banda no I g'I tonkal I ma di balaw.¹² Wodin sabbay se no yeesu mana taabi han birni meyo se tarey, zama nga ma jama nda nga bumbo kuro .¹³ Iri mo, iri ma fatta ka koy a do nodin gata banda, k'a jaca sambu.¹⁴ newo iri sinda birni kan ga duumim, amma iri go ga wo kan ga anniya ga ka din ceeci.¹⁵ Yadin ga iri ma saabuyan sargay sale Irikoy se Yesu do waati kulu, sanda iri me sanney no ya kan ga mayo seeda. ¹⁶ amma wa si dirgan gomni teeyan nda gaakasinayaney mo, zama sargey din dumi kaani no irikoy gam aa.¹⁷ Wa aran jine borey gana, wa aran bon ye ganda I se, zama nga no ga aran fundey haggoy sanda boro yan kan ga konda ngey te-goyyan irikoy jine. Wa nan I ma wodin ten da farhan, manti nda bine saray, zama wodin gonda albarka aran se.¹⁸ aran ma adduwa iri se zama iri ga bay sika si, iri gonda bine lasaabu hanno te goy kulu.¹⁹ ay ga aran njwaaray, nda himma, aran ma adduwa te iri se, hala ay ma du ka ye aran do nda wasi.²⁰ Irikoy lakka kanay koyo kan na feeji kuruko beero, kan ga ti iri Rabbi Yesu tunandi ka kaa buukoy game ra, alkawli kan ga duumi boro di kuro do.²¹ n'aran toonandi hari hanno kulu ra, hal aran ma a miila te. Amm han kan ga kaanu nga se goy iri ra Yesu almasihu. Darza ma bara Yesu almasihu se hal abada abdin! Ameen.²² amma ay ga aran njwaaray nyaizey, aran ma suuru nda yamaryan sanno, zama sanni kayna fo no ay hantum aran se. ²³ Aran ma bay kan i na iri gnaizo Timotiyos ka kasu. Da a ka nda wasi kulu iri ga koy aran do care banda ga aran zuure.²⁴ wa aran jine funey kulu fo, hala nda hananantey. Itali waney ga aran fo ²⁵ Gomni ma bare aran kulu bande Ameen!

James

Chapter 1

¹ Ay Yakuba, ay ya Irikoy da Rabbi Yesu Almasihu bannya no. ² Ay go ga tira wo hantum dumi way cindi hinka se kan yan go say-sayante ndunnya ra. Ay go g'aran fo.³ Ay nya-izey, waati kan taabi waani-waani du aran, aran m'a lasaabu farhan toonante, zama aran ga bay kan aran cimbeero gosiyar ga kande suuru.⁴ Wa nan suuro ma nga goyo toonandi mo, zama aran ma bara toonante yan da timmante yan kan si jan hay kulu.⁵ Amma d'aran ra boro fo jan laakal, a ma gwaaray Irikoy gaa, kan ga boro kulu no nda baayan, kan si deeni mo. A g'a no bora se.⁶ Amma a ma gwaaray da cimbeeri, a ma si sikka baa kayne. Zama sikkante wo ga hama teeku bonday kan haw goono ga faaru k'a tunkufa.⁷ Bora din dumi ma si tamhan hala nga ga du hay fo Rabbi do, ⁸ za kan bine-hinka-koy no, kan si kay nga fondoy kulu ra.⁹ Nya-ize talka ma farhan nga beera ra.¹⁰ Amma nya-ize arzakante ma farhan nga kaynandiyano ra, zama a ga bisa sanda subu boosi cine.¹¹ Zama wayna ga fun da nga haw konna ka subo kaagandi, a booso ga kan, a booriyano mo ga halaci. Yaadin mo no arzakante ga daray d'a nga muraadey ra.¹² Albarkante no boro kan ga suuru taabi ra, zama waati kan a ciya yaddante, a ga du fundi ontobay kan Irikoy n'a alkawlo sambu ka ne nga ga no borey kan yan ga ba nga se. ¹³ Waati kan boro du siyan, boro ma si ne: "Irikoy do no ay siyano fun." Zama i si hin ka Irikoy si da hari laalo, nga bumbo mo si boro kulu si.¹⁴ Amma boro ga du siyan waati kan ni ibaay laaley ga ni candi ka te ni se kumsay. ¹⁵ Waati din gaa no ni ibaay laaley ga te gunde ka zunubi hay. Zunubi mo d'a beeri ka zaada, a ga kande buuyan. ¹⁶ Ay nya-izey, ay baakoy, wa si aran bon darandi.¹⁷ Nooyan hanno

nda nooyan toonante kulu, beene no i ga fun, Irikoy kan ti kaari kulu Baabo do, kan do bareyan siino, wala bareyan biya.¹⁸ Nga bumbo miila do no a n'iri hay, hayyan taji cimi sanno do, zama iri ma bara danga nga takaharey bon-jina.¹⁹ Wa fongu woone gaa ay nya-izey, ay baakoy. Boro kulu ma waasu ka maa, day a ma si waasu sanni ciyan gaa, a bine ma si waasu ka tun mo.²⁰ Zama boro bine tunyan si Irikoy adilitaray goyo te.²¹ Woodin sabbay se mo aran ma ziibi kulu nda laala kan baa kulu kaa. Lalabu ra aran ma yadda nda sanni kan i dums aran ra, kan gonda dabari k'aran fundey faaba.²² Amma aran ma bara Irikoy sanno ganakoyan, manti a maakoyan hinne bo, zama nda yaadin no, aran goono g'aran bon halli.²³ Zama boro kulu kan ga maa Irikoy sanno, nga no bora mana ciya a ganako, a ga hima danga boro kan goono ga nga moyduma alhaalo guna diji ra.²⁴ A ma nga bon guna ka dira, amma sahaadin-sahaadin no a ga dinya nga moyduma alhaalo gaa.²⁵ Amma bora kan goono ga mo sinji asariya toonanta gaa, asariya kan ga burcinandi, a ga soobay ka woodin te mo, bora din wo manti maako no kan goono ga dinya, amma teeko no kan goono ga goy. Nga wo ga ciya albakante nga goyo ra.²⁶ Boro kulu kan ga tammhan nga ya diina ganako no, nga no bora si hin ka nga meyo gaay, amma a goono ga nga bon halli, bora din diina ya yaamo no.²⁷ Diina hanno kan sinda ziibi Baaba Irikoy jine ga ti: boro ma alatuume y da wayborey kan kurney bu kunfa ngey kankamey ra, a ma nga bon gaay mo hal a ma si furo ndunnya ziibi ra.

Chapter 2

¹Ay nya-izey, wa s'aran cimbeero kan go aran se iri Rabbi Yesu Almasihu kan ti darza koya ra margu nda baar'a-baara.² Iri ma ne boro fo furo aran marga ra da wura kobayyan da bankaaray hanno yan, alfukaaru fo mo furo nda zaara-zaara.³ Aran mo ma bankaaray hanno koyo guna ka ne: «ni wo ma goro nangu hanno wo ra». Amma aran ma ne alfukaaro se: «ni mo ma kay ne,» wala: «ma goro ganda ay ce furkanga do». ⁴Yaadin gaa manti aran goono ga fayanka te aran da care game ra nooya, hal aran bara ciitikoyan kan gonda miila laalo yan?⁵ Wa maa ay nya-izey, ay baakoy, manti Irikoy na alfukaarey kan talka ndunnya wo lasaabuyan gaa suuban i ma ciya arzakanteyan cimbeeri ra, k'i ciya tubukoyan mo koytara ra kan alkawlo a sambu borey kan yan ga bar'a se? Amma aran na alfukaaru kaynandi. Manti arzakantey no goono g'aran kankam? Manti ngey bumbey mo no goono g'aran candi ciiti karga jine?⁷ Manti ngey mo no goono ga maa kan gonda darza din kayna, maa din kan i go g'aran ce d'a?⁸ D'aran goono ga koyo asariya toonandi nda cimi, mate kan a go Irikoy tira hanna bon, wo kan ne: «Ni ma ba ni gorokasin danga ni bon cine», yaadin gaa ni goono ga te han kan ga boori nooya.⁹ Amma d'aran goono ga baar'a-baar'a te, aran goono ga zunubi te. Asariya n'aran zeeri k'aran ciya asariya taamukoyan.¹⁰ Zama boro kan ga asariya kulu gana, day a ma harta lordi follon gaa, to, a ciya ikulu hartako nooya.¹¹ Zama Irikoy kan ne: «Ni ma si zina,» A ne mo: «Ni ma si boro wi.» Da ni mana zina, amma ni na boro wi, to, ni ciya asariya taamuko.¹² Aran ma salan, aran ma te mo, danga boro kan yan i ga ciiti nda asariya kan ga burcinandi.¹³ Zama ciiti sinda suuji, boro kan mana suuji cabe se. Suuji ga zaama ciiti bon.¹⁴ Ay nya-izey, da boro fo ne nga gonda cimbeeri, amma a sinda a goyey, ifo no a ga hanse bora se? ¹⁵Cimbeero wo ga hin k'a faaba no? Da nya-ize fo go no, alboro wala wayboro, ¹⁶kan go banji ra, a jan nga zaaro gwaaro mo, aran ra boro fo ma ne a se: «Ma koy baani. Ma si maa hargu, ma kungu mo!» Day aran man'a no mo gaaham laamey, ifo no a ga hanse? ¹⁷Yaadin mo no cimbeeri bar'a nd'a, da nga hinne no goono. D'a sinda goyey, buuko no.¹⁸ Amma boro fo ga ne: «Ni gonda cimbeeri, ay mo ay gonda goyey.» To, Ma ni cimbeero cabe ay se goyey si, ay mo g'ay cimbeero cabe ni se ay goyey do.¹⁹ Ni goono ga cimandi kan Irikoy ya afillon? To, ca boori! Amma baa follayey mo goono ga woodin cimandi, i ga jijiri mo.²⁰ He nin boro yaamo, ni ga ba ni ma faham kan cimbeeri kan sinda goyey si albarka hay no?²¹ To! Manti Irikoy n'iri kaayo Ibrahim lasaabu adilante nga jine a goyey do waato kan a na nga izo Isaka salle feema bon? ²²Ni di kan a cimbeero d'a goyey goy care banda. ²³A cimbeero to mo a goyey do. Yaadin mo no Irikoy tira hanna kubay d'a kan ne: «Ibrahim na Irikoy cimandi, Irikoy mo na woodin lasaabu a se adilitaray.» ²⁴I ne a se mo Irikoy cora. Aran di kan goyey do no i ga boro adilandi, manti cimbeeri do hinne bo.²⁵ Manti yaadincine mo no i na kaaruwa Rahab adilandi goyey do, waato kan a na diyey kubayni k'i dan mo fondo fo gaa. ²⁶Zama mate kan cine gaahamo kan sinda biya wo buuko no, yaadin cine no cimbeeri kan sinda goyey mo buuko no.

Chapter 3

¹Amma aran ra boro boobo ma si ciya dondonandikoyan, ay nya-izey, zama aran ga bay kan iri kan ga dondonandi ga du ciiti kan ga jaase boro cindey wano.² Zama hari boobo ra iri boro kulu goono ga harta. Da boro siino ga harta sanni ra, bora din ya toonante no. A ga hin ka alzam dan ka nga gaahamo kulu gaay mo.³ D'iri ga alzamyann dan bariyey meyey ra zama i m'iri gana se, iri g'i gaahamey kulu bare mo.⁴ Guna hiyey mo. Baa kan i ga beeri gumo, haw gaabikooni mo g'i tuti, kulu nda yaadin i g'i bare nda kaay kayna nangu kulu kan funkwa ga ba nga ma koy.⁵ Yaadin mo no deene ga hima. Baa kan a ga kayna, a ga hari bambata yan fooma. Guna mo mate kan cine danji kayna ga saaji lunku-lunku ton.⁶ Deene mo danji no. Ndunnya no kan to da laala. Iri gaahamo jare fo no kan ga gaahamo kulu ziibandi. Danji bangu danjo ga deene diyandi, a ga nan iri fundey me-a-me ma ton mo.⁷ Woodin banda, boro ga hin ka ganji hamey kulu gooji da curey da ganda fanakey da hamey kan go teeko ra, i goro mo adam-ize goojiyan cire.⁸ Amma boro kulu sinda dabari ka deene gooji. Ilaalo no kan si fulanzam, a to mo da naaji kan ga boro wi.⁹ Deene no iri goono ga Rabbi nda Baabo saabu nd'a. Deene mo no iri goono ga borey laali nd'a, kan Irikoy te nga himando bon.¹⁰ Saabuyan nda laaliyan mo goono ga fun me follon ra. Ay nya-izey, a si hima yaadin ma te.¹¹ Mansaare go no kan ga hari kaano da hari fotto kaa taray hari mo follonku ra no?¹² Ay nya-izey, jeejay nya ga hin ka zeytun ize hay no? Wala reyzin nya ga hin ka jeejay ize hay no? Mansaare kan gonda ciiri mo si hin ka hari kan ga kaanu kaa taray.¹³ Aran ra may no ga ti laalkooni nda fahamante? Bora ma nga goray hanno cabe nga

Chapter 4

goyey do kan a ga te da lalabu kan ga fun laakal ra.¹⁴ Amma d'aran gonda canse fotto da kakaw aran biney ra, aran ma si fooma ka tangari te cimi bon.¹⁵ Laakal wo manti laakal kan fun beene no, amma ndunnya wane no, adam-ize daa laalo wane no, ibilisi wane mo no.¹⁶ Zama nango kan canse nda kakaw go, noodin ga bara nda yanje nda goy laalo dumi kulu mo.¹⁷ Amma laakal kan ga fun beene, sintina day a ga hanan, laakal kanay wane no, baani wane no, bon-dogonay wane mo no. Toonante no da suuji nda goy hannoyan. A si sanni ci ka tun a bon, a sinda munaficitaray mo.¹⁸ Borey kan ga laakal kanay ceeci, kan ga duma laakal kanay ra ga adilitaray albarka wi.

Chapter 4

¹Man gaa no wongey goono ga fun? Man gaa mo no yanjey goono ga fun aran game ra? Manti aran ibaay laaley ra no i goono ga fun, kan yan goono ga wongu te aran gaahamey ra? ²Aran goono ga bini, aran si du mo. Aran goono ga wi, aran goono ga canse, aran si hin ka du mo. Aran goono ga yanje, aran goono ga wongu te. Aran si du zama aran si gwaaray no. ³Aran goono ga gwaaray, aran sibdu mo, zama aran goono hatta no aran adduwey ra, zama aran m'aran ibaay laaley laami kaa. ⁴Ya aran zina-teeray, aran si bay kan ndunnya corotaray ya Irikoy ibaretaray? Yaadin gaa boro kulu kan ga ba nga ma ciya ndunnya coro, a na nga bon te Irikoy ibare nooya. ⁵Wala mo aran goono ga tammahan Irikoy tira hanney salan yaamo no kan i ne: Biya hanna kan Irikoy gorandi iri ra goono ga canse iri se gumo? ⁶Amma Irikoy goono ga gomni no ka tonton. Woodin sabbay se Irikoy sanno ne: «Irikoy ga wangu bon-beeraykoy, amma a ga gomni no lababukoy se.» ⁷Wa aran bon ye ganda Irikoy se, amma aran ma wangu ibilisi se, a ga zuru aran se mo. ⁸Aran ma maan Irikoy gaa, nga mo ga maan aran gaa. Ya aran zunubikooney, w'aran kambey hanandi! ⁹Aran bine-hinka-koyey, w'aran biney hanandi! Wa te bine saray, wa bu baray te, wa he. Wa nan aran haarey ma bare ka te barayyan, aran farhan mo ma bare ka te bine saray! ¹⁰Wa aran bon kaynandi Rabbi jine, nga mo g'aran beerandi. ¹¹Ay nya-izey, aran ma si care ciinay da taali. Boro kan ga nga nya-izo ciinay da taali, wala a ga nga nya-ize ciiti, a goono ga asariya ciinay da taali k'a ciiti mo. Amma da ni ga asariya ciiti, yaadin ga ni mantibasariya ganako, amma ni wo asariya ciitiko no. ¹²Zama asariya Nooko da Ciitiko follon hinne ka bara. Nga no gonda faaba dabari, a gonda halaciyan dabari mo. Ni wo may no kan ga ni gorokasin ciiti? ¹³Wa maa, aran kan goono ga ne: «hunkuna wala suba iri ga koy birni fo ra ka te jiiri fo noodin ka fatawci ka riiba margu.» ¹⁴Aran kan si ba bay han kan ga te suba! Ifo no ga ti aran fundey? Aran wo dullu no kan ga bangay alwaati kayna, woodin banda a ga say-say ka daray. ¹⁵Amma woone no aran ga hima ka ne: Da Rabbi ba iri ga funa ka ya-cine nda ya-cine te. ¹⁶Amma sohon aran goono ga fooma aran bon-beera ra. Fooma wo dumi kulu ilaalo no. ¹⁷Yaadin gaa, boro kan ga ihanno bay kan si g'a te mo, bora se woodin ya zunubi no.

Chapter 5

¹Ya aran arzakantey, wa maa: wa he ka kaati masiibey kan ga kaa aran gaa sabbay se. ²Aran arzakey halaci, aran bankaarey mo, kollo n'i gwa. ³Aran wura nd'aran nzarfo mo hay. I hayyano mo ga goro seeda aran bon k'aran gaahamey gwa danga danji cine. Aran n'aran arzakey jisi zaari banantey ra. ⁴Guna, alhakkey kan aran zamba kan aran wangu ka no goy-teerey kan n'aran farey wi se, i goono ga jinde sambu. Fari wiikoy heeno mo furo Rabbi kundeykoyo hangey ra. ⁵Aran n'aran waate gwa ndunnya bon, aran goro kaani ra, aran na harram gwa ka naasu wiyano zaaro se. ⁶Aran na boro adili ciiti ka zeeri k'a wi mo, a mana wangu aran se mo. ⁷Aran ma suuru binde, ay nya-izey, hala Rabbi ma kaa. Guna mate kan cine farko ga nga laabu nafa albarkanta batu. A ga suuru a se hal a ma du hari, sintina da banda waney mo. ⁸Aran mo kal aran ma suuru. Aran m'aran biney daahirandi, zama Rabbi kaayano maan. ⁹Ay nya-izey, aran ma si care jance zama i ma si aran ciiti. Guna ciitikwa goono ga kay fu meyo gaa. Ay nya-izey, aran ma fongu nda annabey kan salan Rabbi maa ra. ¹⁰Aran m'i dondon ka suuru taabi ra danga mate kan cine i te. ¹¹Guna, iri ga ne borey kan suuru se albakanteyan. Aran maa ayuba suuro baaro. Aran di han kan Rabbi te a se kokor banda mo, za kan Rabbi to da bakaraw da suuji. ¹²Amma hay kulu jine, ay nya-izey aran ma si ze. Wa si ze da beene, wala da ganda, waka davzeyan kulu dumi. Amma aran «Oho» ma goro oho, aran «Ha'a» ma goro ha'a mo, zama aran ma si kan ciiti ra. ¹³Boro fo go no aran game ra kan goono ga taabi, waka? To! A ma te adduwa. ¹⁴Boro fo go no kan bine ga kaan, wala? To! A ma saabuyan baytu te. Boro fo go no aran game ra kan jante, wala? To! A ma Almasihu marga arkusey ce i ma adduwa te a se ka ji soogu a bon Rabbi maa ra. ¹⁵Adduwa din kan i te cimbeeri ra ga jantakomo faaba, Rabbi mo g'a tunandi. D'a na zunubi te mo, Irikoy g'a yaafa a se. ¹⁶Yaadin gaa aran m'aran zunubey ci care se. Aran ma te care se adduwa, zama aran ma du baani. Adilante adduwa gonda dabari gumo, a ga to mo. ¹⁷Ilya ya boro no kan gonda takayan sanda iri wano cine. A te adduwa da anniya hari ma si kan, haro mana kan laabo bon jiiri hinza nda handu iddu. ¹⁸A ye ka te adduwa koyne, beena te hari, laabo mo na nga albarka hay. ¹⁹Ay nya-izey, d'aran ra boro fo kamba cimi gaa, nga no, boro fo n'a bare ka ye cimo do haray, ²⁰wa woone bay: boro kan ga zunubikooni bare ka ye nga fonda ra kan gaa a kamba, a g'a fundo faaba buuyan gaa ka zunubi boobo daabu a se mo.

1 Peter

Chapter 1

¹Ay, bitros, ay ya Yesu Almasihu diya no. Ay go ga tiro wo hantum suubanantey kan go say-sayanteyan se, kan yan ciya yawyan bantos, da galatiya, da kabadosiya, da asiya, da bitiniya laabey ra. ²Baaba Irikoy n'aran suuban nga waado bon,

biya hanno fay waaniyan Irikoy se do. A n'aran suuban hal aran ma Yesu Almasihu gana ka hanan mo a kuro say-sayyano do. Gomni nda laakal kanay ma tonton aran gaa.³Iri ma saabu iri Rabbi Yesu Almasihu Irikoyo se, a baabo mo no. A suuji beero ra no a n'iri hay hayyan taji a do hal iri ma du beeje fundikoono Yesu Almasihu tun ka fun buukoy game ra yano do. ⁴Iri ma du tubuyan mo kan si halaci, kan si ziibi, kan si daray mo. ⁵Irikoy n'a jisi beena ra aran se, aran kan Irikoy dabaro goono ga hallasi aran cimbeero do faaba se kan a soola zama nga m'a bangandi alwati bananta ra. ⁶Aran go ga farha gumo woodin sabbay se, baa d'a ga tilas sohon aran biney ma sara alwaati kayna taabi waani-waani ra. ⁷Wura ga hallaci, baa kan i g'a soogu nda danji hal a ma hanan. Aran taabi waani-waaney mo g'aran cimbeeri, kan ga bisa wura darza, gosi hal a ma tabbat, hal aran cimbeero gosiyano bananta mo ma ciya sifayan da darza nda beeray hari Yesu Almasihu bangandiyano waate. ⁸Aran ga ba Yesu, baa kan aran mana di a. Aran goono g'a cimandi mo, baa kan aran siino ga di a sohon. Aran goono ga farha gumo nda farha kan ga bisa ciyan, kan to da darza mo. ⁹Zama aran goono ga du aran cimbeero timmandiyano kan ga ti aran fundey faaba. ¹⁰Annabey kan na annabitaray te gomno bon kan Irikoy soola ka jisi aran se, i na ceeciyan te da anniya ka fintal mo faaba din ciine ra. ¹¹I goono ga ceeci ngey ma faham alwaati kan no da mate cine no a ga kaa d'a, kan Almasihu biya kan go i ra goono ga cabe, kan i jin ka Almasihu gurzugayey da darza kan ga kaa gurzugayey din banda seeda. ¹²Irikoy bangandi annabey din se kan manti ngey bumbey se no i n'a te bo, amma aran se no i na hayey din seeda. Sohon baaru hanna waazukoy n'aran kabarandi nd'ey, biya hanno do kan Irikoy donton a ma fun beena ra. hayey din binde, malaykey ga ba ngey ma faham d'ey gumo. ¹³Woodin sabbay se, sanda mate kan boro ga nga bankaaray guddu goy se, w'aran laakaley soola yaadin cine. Wa hin aran bon, w'aran beeja kulu dan gomno bon kan Irikoy ga kande aran se Yesu Almasihu bangandiyano waate. ¹⁴Danga izeyan kan ga baaba gana, wa s'aran bon sasabandi d'aran bon ibaay laaley kan aran gana, alwaato kan aran go jan-ka-bayyan ra. ¹⁵Amma mate kan cine nga kan n'aran ce ya hananyankoy no, yaadin cine no aran bumbey mo ma bara ihannoyan aran gora kulu ra. ¹⁶Zama i n'a hantum ka ne: «Aran ma ciya ihannoyan, zama ay ya hananyankoy no.» ¹⁷Aran goono ga Irikoy ce «Baaba», nga kan ga ciiti manti nda baar'a-baar'a, amma boro kulu goyo bon. Woodin se, w'aran yawtaray gora te da Irikoy humburkumay. ¹⁸Zama aran ga bay kan Irikoy mana aran fansa aran goray yaama gaa kan aran tubu aran kaayey do da hayey kan kan ga halaci, danga nzarfu wala wura. ¹⁹Amma Irikoy n'aran fansa nda Almasihu kuro kan gonda darza, sanda feeze kan sinda dollo wala leebu wane kuri. ²⁰Irikoy navAlmasihu sujban za a mana ndunnya sinji, amma a n'a bangandi aran sabbay se alwaati banantey ra. ²¹A do no aran goono ga Irikoy cimandi, nga kan n'a tunandi ka kaa buukoy game ra k'a no beeray mo, zama aran cimbeero d'aran beeja ma bara Irikoy ra. ²²Za kan aran n'aran fundey hanandi aran cimi ganayano ra, hal aran gonda baakasina kan sinda munaficitaray nya-izey se, aran ma ba care gumo d'aran bine kulu. ²³Zama i n'aran hay hayyan taji, manti nda dumari'ze kan ga sara, amma da wo kan si sara, Irikoy sanno do nooya, kan goono ga funa ka goro hal abada. ²⁴Zama i ne: «Adam-ize kulu go sanda subu cine, a darza kulu mo sanda subu boosi cine. Subu ga koogu, booso mo ga kan, ²⁵Amma Rabbi sanno ga duumi hal abada.» Woodin mo no ga ti baaru hanna kan i waazu aran se.

Chapter 2

¹Yaadin gaa aran ma laala kulu, da gulinci kulu, da munaficitaray, da canse, da ciinay kulu nan. ²Danga hay tajiyan, aran m a ba sanno din wa hananta, zama a do no aran ga beeri ka koy jina faaba ra, ³za kan aran taba ka maa kan Rabbi ya gomnikoy no. ⁴Aran goono ga kaa Rabbi do kan ga ti tondi fundikoono, nga kan daahir borey wang'a, amma suubanante no, darza koy mo no Irikoy do. ⁵Aran mo, danga tondi fundikooniyan no, gono garan cina ka te fu, danga biya ra wane nooyan, zama aran ma ciya alfaga jama hannante. Zama aran ma sargey yan salle, kan ga ti biya ra wane, kan yan Irikoy ga ta Yesu Almasihu ma ra. ⁶Zama a go Irikoy tire hanna ra, ka ne. Guna ay go ga tondi sinji siyono ra. Cinaro bonjara no, suubananta, datzanta, bora kan ga cimandi mo si haaw. ⁷Yaadin gaa, aran kan cimandi, aran se no a gonda darza. Ayma borey kan wongu ka cimandi. Tondo kan cinakoy wangu, nga no ciya cinaro bono. ⁸Koyne i ne: Katiyan tondo nda hartayan daliilo tondi daari mo no. I goono ga kati a gaa zama i mana sanno guna i ni waadun mo no woodin gaa. ⁹Amma aran wo kunda kunda suubanante no koybero alfagayan. Dumi hanante Irikoy bumbo jama, zama aran ma borey kabarandi nda booro. Nga no karan ce aran ma fun kubey ra ka fun a kaaro kan ga dambarandi ra. ¹⁰Aran kan waato manti boro kulu jama no. Amma soho aran ciya Irikoy jama waato aran mana du suuji amma soho aran du suuji. ¹¹Ay baakoy, ay goono garan nwaarey, aran kan go danga yaw yan kan zumbu alwaati kayna ndunnya wo ra. ¹²Aran ma si yardda bine ibaay laaley se, ngey kan yan ga kande fundi gaa wongu. Wa bara nda gorey hanno dumi cindey game, zama han kan ra i garan ciney danga hari laalo teekoy yan, i ma di aran goy hanney ka Irikoy beerandi a kunfa zaaro ra. ¹³Waran bon ye ganda ine kulu kan i dan Adam-ize game ra se Rabbi sabbey se, ¹⁴da bonkooni beeri no kan go hay kulu bon; Wala mo dabari koyey se, danga a dontonkoy nooya, ¹⁵zama i ma goy laaley teekoy bana ka ihanno teekoy saabu. ¹⁶Zama wone gati Irikoy miila: Aran ma saamey janka beyra sanney dangandi goy hanno teeyan do, wa aran gorey te danga burkcini yan, amma aran ma si goy daran burcinitara ka laala daabu nda, amma wa goro danga Irikoy banya yan. ¹⁷Aran ma boro kulu beerandi, aran ma ba nya-izey, wa humburu wa laabo bonkooney beerandi. ¹⁸Aran mo, goy-izey, aran maran bon ye ganda aran albeerey se humburukumey ra. wa te manti borey kan yan ga bori kan yan gonda bine baani mo hinne se bo, amma baa borey kan yan alhaali ga gaabu se. ¹⁹Zama woodin yadda hari no, daranga maa doori taabi se kan aran mana to ra bine lasaabu hanno kan aran gonda Irikoy do harey sabbay se. ²⁰Zama man gaa saabu yan go daran suuru nda kutubo yan aran taali teeyan se? Amma daran gono ga ma taabi i hanno teeyan se ka suuru a ra mo, woodin ga ti yadda hari Irikoy do. ²¹Zama woodin se no Irikoy naran ce. Zama Almasihu mo ma taabi aran se. A ma deedandi yan hari nan

Chapter 3

aran se, zama aran ma nga citankey gana. ²²Nga kan mana zunubi kulu te i mana maa gulunci sanni kulu ma fun a meyo ra mo. ²³Nga kan i na wow, a mana wow ka bana. Nga kan i na taabandi , a mana kaseeti, amma a na nga bon talfi Irikoy gaa , Irikoy gaa kan ga cimi ciiti te, ²⁴Nga bumbo no kiri zunubey sambu ka kondey nga gaahamo ra waato kan i na sarku bundo gaa, zama iri ma bu zunubey se ka funna mo adilitarey se. Aran du baani mo Almasihu burbundey do. ²⁵Zama waato aran go danga feeji yan kan yan gono ga dira daran yan ra, amma soho aran ye kurukwa daran fundey batukwa do.

Chapter 3

¹Yaadin mo no aran kan ga ti wandey. Waran bon ye ganda aran kurney se gaa no baa da afooyan go no kan siino ga sanno gana aran mi candi mantinda sanno amma aran daa sabbey se ²waati kan i garan ndunnya gorey hanna daran lalabo guna. ³Wa si nan aran taalamey ma ciya tarey wane danga bon hamni turu ka dodo danyaney da wura taalamey wala da bankarey gaakurante danyaney. ⁴Amma aran taalamo ma ciya bina ra wane kan ga ti lalabu nda bine bani biya. Woodin ci halaci a gonda nafa beeri mo Irikoy jine. ⁵Zama yaadin cine waato weyborey hannantey kan yan de irikoy ga na ngey bon taalam da kan i na ngey bon ye ganda ngey kurney se. ⁶Yaadin cine no saratu na ibrahim sanno gana nda ka ne a se nga koyo. aran cya mo a se ise yan aran ihanno teenyano do kan aran sino ga jijiri humburu kumey kulu se mo. ⁷Yaadin mo no aran kan ga ti kurney: Wa goro nda aran wandey ka faham ka bay kan i gaabo mana to alboro wane. Wi beerandi mo zama i ga fundi gomno tubu aran banda. Aran ma woodin te zama hay kulu ma si aran adduway gaay. ⁸Woodin banda aran boro kulu aran ma te laakal follon da bine hanno. Wa nya- izetaray baakassiney cabe care se. ⁹Wa bare nda bakaraw da lalabu. Wasi laala bana nda laala wala wowi nda wowi. Wa si te yacine amma aran ma bana nda albarka zama woodin se no Irikoy naran ce hal aran ma albarka tubu. ¹⁰Zama boro kan gaba fundi kan ga ba nga ma di jirbi hanney mo kal a ma nga deena gaay laala ci yan gaa a meyo mo ma si gulunci salan. ¹¹Ama fey da goy laalo ka i hanno te a ma laakal kaney ceeci kaa gana mo. ¹²Zama Rabbi moy go adilantey gaa a hangey mo go feerante i nwaareyey ney se. Amma Rabbi moyduma ga bara ka gaaba nda goy laalo teekoy. ¹³May no bora kan ga hari laalo te aran se daran gaonda annya goy hanno teeyan se. ¹⁴Amma baa daran du taabi adilitaray goy teeyan sabbay se aran wo Albarkante yan no. Wa si humburu boro aran laakaley ma si tun mo. ¹⁵Amma wa almasihu beerandi kaa cia rabbi aran biney ra. alwaati kulu aran ma bara soolante ka tu boro kulu se kan ga daliili haa aran gaa beeja kan go aran ra sabbay se. ¹⁶Amma wa woodin te da lalabu nda humburkumay. Wa bara nda bine laasabu hanno hala han kan ra i garan wow karan almasihu ra gorey hanna cinay da laala haawi mi di. ¹⁷Zama a ga bisa boro se a ma taali han ihanno teeyan se da woodin ga ti Irikoy miila ka bisa a ma tabi han goy laalo teeyan se. ¹⁸Zama almasihu bu zunubay sabbay se soro follon. Nga kan ga ti adilitaraykoy a na te no borey kan sinda adilitatay se zama a ma konda iri Irikoy do. ¹⁹I na wi gaham ra amma biya hanno na funandi. ²⁰Biya din ra mo no a koy ka waazu te biyey kan go kasu ra se borey kan mana irikoy gana don waato kan irikoy gono ga hangan da suru Nuhu jirbey ra waato kan Nuhu gonoga hiyo cina. A ra mo boro fooyan ngey boro ahakku no du faaba haro gaa. ²¹Woodin ya misa no baptisma se kan garan faaba soho. Baptisma din manti gaaham ziibi kaayan no bo amma anniya sambu yan no kan ga fun bine lalabu hanno ra ka koy Irikoy do. A garan faaba yesu Almasihu tunyano do. ²²A koy beene ra. A go Irikoy kambe nyaaro ra gaa. Irikoy na maleykey da hinkoyey da dabari konney ye ganda a cire mo.

Chapter 4

¹Za kan almasihu di gursugay gaaham ra aran mo kal aran ma anniya din haw aran ga. Zama boro kan di gursugay gaaham ra ma zunubi nan. ²hal a gaahamo fundi jirbey kan cindi a se ra a ma si ye ka borey ibaay laaley gana koyne amma a ma funa ka Irikoy miila gana. ³Zama jirbey kan bisa ga wasa aran se da dumi cindey miila teeyan. aran dira furkutarey ra ibaay laaley da baji han ka buguyan da annasuwa da baji han yan da tooru ganayan ra kan ga ti fanta hari. ⁴Soho binde i goono ga dambara zama aran si ga zuru i banda ka margu ndey i furkutarey gorey laaley ra. Woodin se no i gono garan wow. ⁵Amma tilas kal i ma konda ngey tegoyey Irikoy gine nga kan sola nga ma fundikooney da buukoy ciiti. ⁶Zama woone se mo no i na baaru hanna waazu waato borey se kan yan soho i bu hal Irikoy mi ciiti gaham ra danga mate kan a ga borey kulu hala i ma funa mo Irikoy jine biya ra. ⁷Hay kulu bananta maan. Woodin sabbay se wa te laakal ka hin aran bon adduwa teeyan se. ⁸Hay kulu jine wa bara nda bakassiney gumo aran da care game ra zama bakassiney ga zunubi boobo daabu. ⁹Aran ma te aran da care se yaw gaay koyan kan manti nda guunu-guunuyan mo. ¹⁰Aran bora fo kulu ma care saajaw da gomni nooyano kan a du irikoy do, danga irikoy gomni waani wanni jine funa hanno yan. ¹¹Da boro fo go ga salan, sanno ma hima wo kan fun irikoy do. Da boro go ga saajow, a ma te da gaabo kan irikoy ga no, zama hay kulu ra i ma irikoy beerandi yesu almasihu do. Beeray da koytaray ma bara a se hal abada abadin. Amin! ¹²Ay baakoy, wa si dambara nda gursugay konna kan go aran gamo ra, kan zumbu aran bon zama a m'aran gosi, hal aran ma ne dambara hari fo no ka du aran. ¹³Amma wa farha kan aran goona ga margu almasihu gurzuga ra, hal a darza bangandiyano alwaato mo, aran ma farha da farha beeri. ¹⁴Zamma aran ya albarkanteyan no di goono garan jance almasihu maa sabbay se. Zama darza biya kan ga ti irikoy biya goono ga goro aran bon. ¹⁵Amma aran ra boro kulu ma si taadi han danga boro-wi, wala zay, wala goy laalo teeko, wala kawllante boro fo muraadu ra. ¹⁶Amma da boro fo goono ga taabi han zamma nga ya almasihu ganako no, haawi ma sa di, amma a ma irikoy beerandi maa kan go agaa din sabbay se. ¹⁷Zama alwaato to kan ciito ga sintin irikoy jama gaa. Amma diri do no a ga sintin, borey kan siino ga ga irikoy baaru

Chapter 5

hanna gana, mate no i kokora ga ciya da? ¹⁸Da mo almasihu ganako adilante ga du faaba nda cat, mate no boro kan wangu irkoy nda zunubikooni mogo ciya? ¹⁹Woodi sabbay se binde, borey kan goono ga taabi han irikoy miila sabbay se, i ma ngey fundey talfi takako naanay koyo gaa goy hanno teeyan ra.

Chapter 5

¹Yaadin gaa,ay goono ga arkusey kan go aran game ra yaamar,ay kan ga ti arkusu danga ngey cine.ay ya almasihu gurzugandiyan seeda no, ay gonda baa mo darza kan ga aniya ka bangay ra. ²Aran ma irikoy kuro kan go aran kambe ra kuru.manti nda tilas, amma da bine yaddayan irikoy miila bon . Manti riiba ziibosabey se bo,amma da bine feerante. ³Wa sihin cabe borey kan i dan aran kanbey ra se , amma aran ma ciya deedandiyan hari kuro ⁴se. Waati kan kuruko beeri ga bangay mo, aran ga du bontobey kan gonda darza kan si halaci mo.⁵Yaadin no aran mo kan gati arwasey, wa aran bon ye ganda arkusey se. Oho aran kulu ma lalabu fa ka aran gaa aran da cara game ra, zama irikoy ga wongu bonbeerey koy amma a ga no lalabukoy se, ⁶Wa aran bon kaynandi irikoy kambe dabarikoono cire zama a m'aran beerandi alwaati kan ga hagu ra. ⁷Wa aran karha kulu da ke a bon, zama a laakolo go aran ga.⁸Wa laakal dan wa batu mo zama aran yanjekaaro ka ceeciboro kan nga nwa. Aran ma kay ka gaaba nd'a, wa bara tabbatanteyan mo aran cimbeero ⁹ra. Zama aran ga bay kan aran nya-izey kan yan go ndunnya ra goono g'aran taabey din dumo han.¹⁰Irikoy kan ga ti gomni kulu koyo n'aran ce aran ma furo nga darza kan ga duumi ra almasihu ra. Waati kan aran taabi alwaati kayna woodin banda nga bumbo g'aran tonandi,a garan daahirandi k'aran no gaabi karan sinjinmo. ¹¹Mayray ma bara a se hal abada abadin. Amin!¹²sila n'ay gaakanimay ay ma tira kayno wo huntum aran se, nga kan ay ga lasabu nya-ize naaneykoy no. Ay goono garan yaamar, ay goono ga seeda mo ka ne: woone ga ti irkoy gomni cimi cimo. Aran ma kay a bon da gaabi. ¹³Marga suubananta kan go babila ra, kan irikoy n.' aran dey suuban, goono garan fo yadin mo no ay izo markos. ¹⁴Aran ma care fo da baakasi nay garbe sunsumyan. Laakal kanay ma bara aran kulu banda kan go almasihu ra.

2 Peter

Chapter 1

¹Simon Bitros, Yesu tamo da Diya da borey kan yan duwa fan yano do soro follon da banandi follonka danga iri wono, da Irkoy adilitara do da iri fabakowa Yesu Almasihu ²Sabbu da lakkal kaney ma tchia aran se ibobu Irkoy lakkalo do da Yesu iri fabakowa.³Za kan a koytara yino nirino haykulu kan girga a bafuna daa booriyono do, da beyra do da beyra do da bora kan niri ce nga bumbo darza do da hanan yono do. ⁴I do no a na iri no nga alkawli bambatey kan gonda darza hala i do aran ma ciya margante yan Irkoytara ra alhalo ra, zakan aran koma halaci yono ga kan go ndunjna ra ibahi laley sabbone sabbey se,⁵wa aran hina kulu te ka tontone cimi bero ga boriyan, boriyano ga mo beirey, ⁶beera ga mo, bon hini yanno ga mo suru suro gamo Irkoy fonda gana yan. ⁷Irikoy fonda gana yano gaa mo, aran ma gneyzey bakassiney tonton, gna ize bakassina ga mo, wa bakassiney tonton.⁸Zama nda hayey din go aran rase,nga no mo i gono ga baa ka tonton mo, i ga aran gaahi ala aran ma si jan nafa wala albarka rabbi Yesu Almassihu bayra ra. ⁹Amma boro kulu kan sinda hayey din ya danaw no , a si di nangu moro,a gono ga di han kan ga maanu nga moyey ga inne. A dignan nga bon zunubey hannandi yogno ga.¹⁰woodin se, gneyzey, wa kokari ka tonton ka aran ce yono da aran suuban yono tabbatandi. Zama inda aran ga hayey din te,aran si kati abada. ¹¹Yaadin mo no Irkoy ga aran no beyrey furo yan iri rabbo kan ga ti iri faba koy Yesu Almassihu koytara kan ga dumi ra.¹²Woodin saabbey se no ay ga laakal da woodin kulu ka aran fongandi da hayey din, ba kan aran gi bey,aran taba mo cimo kan go aran se ra. ¹³Ay di mo kan a ga hima ay se gayan kulu kan i te kuuru fuwo wo ra, ay ma aran fongandi hala aran lakkaley ma ye hayey ga. ¹⁴Zama ay ga bay kan ay ga tara k'ay kuru fuwo wo nan, danga mate kan cine iri Rabbi Yesu Almassihu n'ay fahamandi nda. ¹⁵Oho, ay ga ba ay diroho banda aran ma hini waati kulu ga fongu da hayey din.¹⁶Zama manti nda kermey komey jnandey gana yan no iri na aran beerindi nda iri Rabbi Yesu Almassihu dabaro daa kaa yono,amma iri ya seeda yan no kan yan di Yesu beera moo da moo. ¹⁷Zama a du beerey da darza baaba Irkoy do. Waato kan jinda kan fun beerey kan ga bissha i kulu do kaa a do ka ne. Borowo ga ti izo kan ay ga ba, kan ay go ga maa a kaani gumo. ¹⁸Iri bumbey mo iri maa jninda din kan fun beena ra, waato kan iri go Yesu banda tondi hanna bon.¹⁹Iri gonda Annabi taarey sanno mo kan ga tabbate ka bissha hankan iri di. A ga bori aran se aran ma laakal ye a ga, zama a go danga fitilla kan go no ga kaari kuba ra hala moo ma boo, mo bo yan handiriya mo ma tunu aran biney ra. ²⁰sintina dey aran ma woodin bey. Annabi tarey kulu kan go irikoy tira hanna ra sinda fassara yan andamise fahamey bon. ²¹Zama annabi tara dini mana ka boro miila bon baa ce fo, amma borey salan da hankan fun Ir,zama biya hanno no gono gi tuti.

Chapter 2

¹Amma sanda mata kan cine taari Annabi yan goro jamaa ra zaa don, yaadin cine mo tari dondon koy yan mo ga bangey aran game ra. Iga furo nda cermey ga kande dondonandi yan wane kan manti cimi woone yan, kan ga kande halaci yan mo. Iri ga ba koyo kan ni dey din se, ka halaci yan cindi ka kande ngey bon da waasi. ²Boro boobo no gi gana ngey furku tarey ra i sabbey se moey borey ga cimi fonda gince. ³Ibiniya ra mono tari dondon koyey ga pati-ka-dake sanni yan te karan cia fatawci hari. Cito mo kan Irkoy dumbu ise zaa don si gey,i halaci yono mo ga ba ga to.⁴Zama Irikoy mana

maleykey nan waato kan i na zunubey te, amma a ni cetu alahara kasso ra ki dan kubey gussey ra ki girssi cito se. ⁵Amma don ndungna mana no, amma a na nuhu kan ga ti adilitarey waasukowa faaba, nga nda boro ise foyan, waato kan a kande tunfana ndunna borey kan yan wongu Irkoy bon. ⁶A na saduma nda gomorata birney ciito mo da halaci yan ciiti ki cia bossu a ni cia deeedandi hari borey se kan ga wongu Irkoy. ⁷Ana lotu kan ti boro adili faaba mo, nga kan bina sara gumo boro laley furkutara gora sabbey se. ⁸Zama boro adilo din kan go no ga goro i game ra na nga bine adilanta taabandi zaari ga ka zari assaria gine goyey kan a go no ga di kan a gono ga maa mo saambey se. ⁹Za kan rabi na wodin han te, a ga bey mate kan nga ga te ka nga gana koy faaba taabi ra ka borey kan sinda adilitarey gahi mo alhaku se hala ciiti zaaro ma kaa. ¹⁰sanku fa borey kan yan gono ga dira ngey bini bayi laalo ziibey ra, kan yan ga donda meyrey mo. Taari dondon koyey wo, farratanta yan no bon sanda yan mono. ¹¹Isi gigiri waato kan i gono gabeena berey koyo wabari raow. Guna, baa maleykey kan ga bisey gabi ra da dabari ra si kande wowi ciiti i bon Rabbi gine. ¹²Amma boro wodin yan go no ga hayey kan i si faham nda keyna. I ga hima ganji ham yan kan yan sinda lakka, kan i ni hay zama i ma dieyey ka halaci se. ¹³Hakika borey din ka halaci ngey hassarow sabbey se. I gi bana nda taabi taabamdi yono kan i te din se i ga maa kani waati kan i ga ngey bon no bine kaani se zaari koirey. Boro yan no kan ciya tombi nda lar. ¹⁴I gono ga maa kaani ngey wona goyey ra. I moyey ga to da zina yan i si farga nda zunubi bo. borey kan yan cimandi yano mana gaabu i na igey biney dondonandi biniyey. Ize yan no kan yan lali. ¹⁵Waato kan i fun fondo hanna bon i darey ga baalam fonda sambu Bozor izo kan baa zunubi banando. Amma farkey deene a ga a zunubey sabbey se. farkey dangey komo salan a se da Adam ize jinde ga Annabo gaayi. ¹⁶Borey wey dey yan no kan sinda hari. Beene bru han no kan yan sinda hari. Kubey solante go gi batu. ¹⁷Borey din yaa mansara yan no kan kogu. beene buru yan mono kan hawo go ga gaarey. ¹⁸Irkoy na kubey bi ti sola ka gissi ise. I gi no fun kambe yan alkawli lokaci kan ingey bumbo bangne yan no nukandi do. ¹⁹Zama boro kulu ciya tam han kan zaama a bon do. ²⁰Amma nda borey du faaba andungna ziibey do Rabbi Yesu Almasihu Yesu iri faaba kowa do i ga ngey bon no koine i ni zeeri i kokoro mo ga jaasse i sintina gora. ²¹Don di ma na cimo fonda bey bissi se dima bara waato kan i na no i se. ²²Han kan te i se ga yaassey wone dayirandi kan ne. Hansso ye nga yero do gurzuna wey kan nyumey mo ga ye ka bimbilko botogora.

Chapter 3

¹Ay baakoy woone ga ti tira hinkanta kan ay go ga huntum aran do. I boro hinka ra mo ay goonoga fonguyan hanno cimikoyo tumandi aran laakaley karam fongandi. ²ay ga ba aran ma fongu nda sanney kan annabi hanantey jin kaci da rabli kan ti faaba kwa lorda mo kan aran diyey ci. ³Sitina day aran ma woone bay jirbi banantey ra hahaaara. ⁴ka ne man a kaayamy alkawolo. zama za hano kan hano iri kaayey kani. hayey kulu go nodanga mate kan cine i ga za takayan sitina. ⁵zama i caccu ka dinga woone za don irikoy sanno bon seena go no. Laabo te moka fatta haro ra haro bindo ra mo. ⁶Hayey din do ndunnya kan go no alwooto din halaci waato kan tunfaa na haro n'a daabu. ⁷Amma beena da ganda kan go no soho. sanni follonkadin bon no irkoy ni jisi dangi se a goono gi gaay hala zaaro kan ra a ga borey kan yan wangu nga ciiti ka halaci. ⁸Amma ay baakoy aran masi dinga hari follon kan ga ti zaari follon rabbi do dango jiiri zambar no jiiri zambar no danga zaari fallon no. ⁹Rabbi si gey ginga alkawlo tonandi mate kan boro yan naney da. ama a ga hin aran suru zama a si ba baa boro fo ma halaci amma a ga ba aran afo kulu ma nga zunubo bay kaa ci. ¹⁰Rabbi zaro go kaa danga zey cine. Hano din beney ga bissa nda gaabi nongu laley mo ga sundu laalio dinga gayey mo gadi. ¹¹Za kan hayey kulu hima kasundu ima si ciya aran hanan yano daran irikoy humburu kuma. ¹²Waati kan aran go ga irikoy zaro batu hankan sabbey se beeney ga di. Hayey kan irikoy na hay kulu kan go ndumya ra taka nda mo ga mame nda kanni bambata. ¹³Ama irikoy alkawlo bon iri goono ga hangan beene tajey da kanga tajey mangey adilitaray ga nga gora te. ¹⁴A se no gna izey din go ga hayey wo batu wa kokaria nir ga lakka kaney rakan sinda tabi kulu. ¹⁵Wa naney kan iri rabi nana daran faaba da iri gna kafossino Bulos hantum mo danga mate kan cine a du bayra da. ¹⁶Han kan a ga te wasikey kulu ra kan ra a go salan hayey wo bon kan yan yohana ga gabu kan yan borey si bey i gi bara mo danga hantum gerey cine ngey bubey leymun yono se. ¹⁷Aran binde ay gna izey kan gaa i kasseti wa haggoy humburu kumey ra aran ma si gaze aran tarsasa ra. ¹⁸Amma aran ma soobay ka beeri iri rabbo kan ti iri faabakwa Yesu Almasihu gomno da bayra darza ma bara a se soho da hal abada ibadin Amin.

1 John

Chapter 1

¹Wo Kan goono za sintina, wo kan airi maa wo Kan iri di da iri moy, Kan iri guna Kan iri kambey ham, Kan ga ti fundi sanno. ²zama fundi bangay iri di a, iri go ga seeda iri ga fundi j'ai abada kabarandi Aran se Kan go baabo do Kan bangay iri se. ³wo Kan iri di da wo Kan iri maa iri na kabarandi aran se, aran mo Kan ga nan Aran mo ma du markasinay nda iri koyne iri markasina go baabo nda nga izo yesu almasihu game ra. ⁴iri n'a wone yan hantum Kan ga nan iri farha ma kubey. ⁵Albaharo kan iri du a do Kan iri kabarandi Aran do mo ga ti irikoy wo kaari no kubay si a ta. ⁶Nda iri ne iri go ga markasinay nda nga, koyne iri go ga dira kubay ra, iri ga taari iri si ga cimi te. ⁷Amma nda iri go ga dira kaari ra za Kan nga wo go kaari ra iri go markasinay ra care banda, a iz'a izo yesu almasihu Kuro g'iri hannandi zunubi kulu gaa. ⁹Nda iri ne iri sondage zunubi, iri go ga iri bon halli Fimo mo si iri ga. ¹⁰Nda iri ga iri zunubey ci, nga wo naanaykoy no da

Chapter 2

adillitaray Koy a g'iri yaafa g'iri hannandi adiltaray janay kulu gaz. nda iri ne iri sinda zunubi iri n'a irikoy ciya tari kom a Sanno mo si iri ra.

Chapter 2

¹Ay zankey kayney ,Ay na hayey din hantum Aran se Kan ga nan aran ma si zunubi te .nda boro na zunubi te , iri gonda alkali fo baabo do ,yesu almasihu adiltaray Koy. ²Nga bumbo ciya sasabandi yan hari iri zunubey se , ³amma manti iri hinne waney amma nda ndunnya kulu waney se.Nda iri ga lordey gayi wodin do iri n'a bay.⁴Boro Kan ga ne ay n'a bay Kan s'agit lordey gayi ya taarikom no cimi mo si a ra. ⁵Amma boro Kan g'a Sanno gayi tabati no irikoy bakasinay go a ra ni wodin do iri ga bay Kan iri go a ra . ⁶Boro Kan ga ne nga go ga goro a ra ga hima ga dira maté nga bumbo dira .⁷Ay baakoy manti l'ordi taji nous Ay huntum Aran se amma l'ordi Zeno Kan Aran du za sintina ;lordi zeeno si manti kama irikoy Sanno no Kan aran ma . ⁸kulu nda ya din lordi taji no Kan ay hantum aran se ,Han Kan ga ti cimi Kan go a ra go Aran mo ra „zama kubayey daray kaari cimi cimo mo bangay .⁹Boro Kan ga ne nga go kaari ra ,Kan ga konna nga nya-izo , go kuba ra hala bon. ¹⁰Boro Kan ga ba nga nya-izo go ga goro kaari ra ,kati yan hari mon si a ra . ¹¹Boro Kan ga konna nga nya-izo go kubay ra ,a go ga dira kuba ra , a si bay nan Kan a go ga Koy,zama kuba n'a moy danandi.¹²Ize kayney au goono ga hantum Aran se zamairikoy n'aran zunubey Gaara Aran se Almasihu maa Sabbay se. Baabey, au goono ga hantum aran se ,zama aran ga nga Kan goono za sintina bay .Arwasey ,au goono ga hantum aran se ,zama aran te zaama impala bon.zanka kayney au goono ga hantum zama aran na baabar bay ¹³.Baabey ay goono ga hantum aran se zama aran ga nga Kan goono za sintina bay. ¹⁴Arwasey , ay goono ga hantum Aran se zama aran do gaabikonian no, irikoy sanno mo go aran ra , Aran te zama mo impala bon. ¹⁵Aran ma si ba ndunnya wala mo hayey Kan go ndunnya ra .borob kulu Kan ga ba ndunnya baabo baakasinay sinon a ta ¹⁶.zama hayey kulu Kan go ndunnya , sandales bine ibay laaley, nda mo diyan ibaay laaley ,nda fundi ibaay foomayan mo, manti baabo do no i fun ,amma ndunnya do ¹⁷.ndunnya nda nga ibaay laaley go ga bisa mo. amma boro Kan goono ga irikoy miila te ga goro j'ai abada.¹⁸Zakia kayney saaya bananta neeya .Santa pâte Kan ciné aran maa mo Kan almasihu wane yanjekaaro goono ga kaa, baa soho almasihu wane yanjekaari goono tun. ¹⁹wodin Sabbay se iri ga bay kan woone ga ti saaya bananta . i fun iri ra ,amma nda cimi manti iri wane yan no . zama nda ngey wo iri wane yan no don i ga goro iri banda .amma i fatayano cave kan i kulu manti iri wane yan no .²⁰Aran gonda suubaniyan seeda kan fun ihanna do ,Aran kulu cimo bay mo. ²¹ay Mana hantum Aran se zama aran si cimo bay ,amma zama aran g'a bay,tangari kulu si fatta cimi ra mo.²²may binde no ga ti tangarikomo ,da manti Kan goono ga ne yesu manti almasihu ? Bora din ga ti Almasihu yanjekaaro Kan ga baaba nda izo ze. ²³Boro kulu Kan ga izo ze ,bora din sinda baaba irikoy mo .Boro kulu Kan ga izo seeda , gonda baabo mo.²⁴Aran mo , wa nan han Kan aran maa za sintina ma goro aran ra .Da han kan Aran maa za sintina goono ga goro aran ra ,aranga goro izo da baabo mo ra. ²⁵Alkawalo mo kan a te iri se mo fundi hal abada no ²⁶.Ay na hayey din hantum aran se borey bon kan ga ba ngey m'aran darandi.²⁷Aran wo kay ,suubanyan seeda kan aran du ihanna do goono ga goro aran ra .Aran si laami mo boro kulu m'aran dondonandi, ²⁸mate kan cine suubanyan seeda din g'aran dondonandi ²⁹Hay kulu bon ,da mo nga wo cimi no

Chapter 3

¹Aran di bakasinay Kan baabo seeda iri se , Kan ga nan i ma ne iri se irikoy ize Yan :yadin no iri go .nda ndunnya si iri bay yadin ga i mana nga mo bay. ²Ay ba Koy ,soho iri si irikoy ize Yan no ,wo Kan iri ga ciya mana bangay jina , amma iri bay Wati Kan a ga bangay iri ga ciya danga nga , zama iri ga di a mate kan a ³go. Boro kan gonda beeje wodin ga nga bon hannandi zama nga wo hannante no .⁴Boro Kan go ga zunubi te ,go ga asariya taamu . ⁵zama zunubi ga ti asariya taamu yan.wodin arang'a bay , yesu bangay zama nga ma zunubey kaa ⁶.Zama a ra sinda zunubi .Boro kulu kanga goro a ra si zunubi te ;boro kulu mo kan ga zunubi te mana di a ,a mana bay mo.⁷Ize kayney , boro kulu ma si aran darandi .boro kan ga adiltaray te ya adilli no , danga mate Kan nga bumbo ta adiltaray Koy no. ⁸Boro kan ga zunubi ya iblisi wane no , zama iblisi na zunubi te za sintina . irikoy izo bangay zama a ma iblisi goyey halci .⁹Boro kan hay irikoy do si zunubi te , zama irikoy dumari-izo go ga gooro a ra .a si hin ga zunubi te zama a hay irikoy do . ¹⁰wodin do no i ga irikoy izey bay nda iblisi izey .boro kulu kan si adiltaray goy te manti irikoy wane no ;nda boro kan si ba nga nya-izo mo.¹¹wo Kan i kabarandi Aran se nda wo kan Aran maa za sintina ga ti iri ma care.iri ma si ciya sanda kainu kan na nga kaine wi. ¹²i go se no a n'a wi ? zama a te goyey illalo yan no , kaino wano mo adillitaray goy Yan no .¹³Aran ma si dambara nya-izey nda ndunnya ga konna aran ¹⁴.iri ga bay Kan iri bisa buyan ga to fundi do zama iri ga ba nya-izey . boro kan sinda bakasinay go buyan ra ¹⁵.boro kan ga konna nga nya-izo boro si no,Aran ga bay mo boro wi kulu sinda fundi hal abada nga ra .¹⁶iri ga bakasinay bay zama a n'a nga fundo no iri sabbay se .iri mo hima iri ma iri fundo no iri nya -izey se. ¹⁷Da boro fo gonda ndunnya hari hanney kulu ,a go ga di nga nya -izo go banji ra day ¹⁸a ma wonji ga no mate no irikoy bakasinay ga gooro a ra .¹⁹ize kayney wa si bakasinay cabe sanni nda deene bon hinne amma tegoy do nda cimi ra ²⁰.wodin do iri ga bay Kan iri go cimi do haray nda mo iri ga iri biney tabbatandi irikoy jine. ²¹nda iri biney go ga iri ciiti , irikoy berri ga bisa iri bina , a ga hay'kulu bay mo ²².Ay bakoy nda iri bina si iri ciiti yadin ga iri gonda tabbatandi irikoy jine . ²³Hay kulu Kan iri g'a nwaarey iri ga du a ,zama iri n'a lordey gana. iri ga te wo kan ga kaanu a se .a lordo neeya : iri ma cimandia izo yesu almasihu ma ra nda mo iri ma ba carena wane lordo kana j'irai no bon. ²⁴Boro kan g'a lordo gaay ga gooro irikoy do irikoy mo ga gooro a do .nda mo iri ga bay kan a go ga gooro iri ra a biya kan a j'irai no do .

Chapter 4

¹Ay ba koy wa si biya kulu cimandi, amma buyey neesi ga di hal Irikoy do no i fun, zama tangan annabi boobo furo ndunnya ra.² aran ma bey wone gaa seeda manti Irikoy biya do: biya kulu kan seeda Yesu Almasihu kaa gaham ra ya Irikoy wane no.³ biya kulu mo kan si Yesu seeda manti Irikoy wane amma yajekaaro kan aran maa ga kaa, ba soho a ga ndunnya ra.⁴Ize kaynay aran wo Irikoy wane yan no . aran du zam mo. zama boro kan go aran ra, beeri ga bisa bora kan go ndunnya ra.⁵ ngey ya ndnnya wone yan no wodin se go salan nda ndnnya waney ndnnya ga hagan i se. ⁶ iri wo Irikoy wone yan no boro kan ga Irikoy bay ga hangan iri se wodin do no iri ga Irikoy biya bay nde derayan biya.⁷Ay ba koy iri ma ba care zama bakasinay go Irikoy do boro kulu kan ga do hay Irikoy do ga Irikoy boy mo.⁸ boro kan sinda bakasinay si Irikoy bay, zama Irikoy wo bakansinay no.⁹Irikoy bakasina bangay iri se wato kan a na nga follaka ize samba ndunnye ra kan ga iri ma funa a do. ¹⁰ wone ra no bakasinay go manti sanda iri no ba Irikoy bo amma nga no ba iri hala a na nga ize follonka samba sanda sasabandiyey sargay iri tunubay se.¹¹Ay bakoy nda Irikoy ba iri yadin cine iri me ma ba care. ¹² boro kulu mana bay ga di Irikoy nda iri go ba care Iriboy ga goro iri ra a bakasina ma to iri ra. ¹³ iri ga bay kan Irikoy goro Irikoy ra nga mo goro Iri ra zama a na iri no nga biya. ¹⁴iri mo iri di iri seeda mo kan baaba na izo sambasanda ndunnya faabako.¹⁵ boro kan ga ne Yesu ya Irikoy izo no Irikoy ga goro a ra nga mo ga goro irikoy ra. ¹⁶ iri mo, iri ga bakasina bay kan irikoy gonda iri se iri ra n'a cimandi mo. Irikoy bako sinay no boro kan go bakasinay ra go Irikoy ra, Irikoy mo go a ra. ¹⁷Danga mate kan cine almasihu no yadin no iri mo ndunnya ra. humbur kumay si bakasinay ra, ¹⁸ bakasiney tonante ga humbunkumay garay. zama boro kan goono ga humburo googe yan se a goono ga humburu boro kan ga humburu mo si bakasinay toonante ra.¹⁹iri wo, iri ga baara zama nga no jini ga ba iri. ²⁰da boro fo ne: ay ga ba Irikoy nda a ga kannu nga nya izo aarikam no. zama boro kan si ba nga nya izo kan a goono ga di mate no a ba Irikoy kan a si ga di. ²¹iri gonda lordo a do: boro kan ga ba Irikoy ga ba nga nya izo.

Chapter 5

¹Boro kulu kan gono ka cimandi kan Yesu ga ti Almasihu, bora din, i na hay Irkoy do. boro kulu mo kan ga ba hayra, a ga ba mo izo mo kan a hay.² Woone gaa no iri gaa bay kan iri ga ba irikoy izey: Diri ga ba iriko ga lordey te mo. ³Zama woone ga ti iri bakassina irikoy se: iri ma lordey gana. A lordey mo si tin.⁴Zama boro kulu kan i hay irikoy do gono ga te zaama andunnya bon. Zaamayono kan na andunnya zeeri mo ga ti iri cimi beero. ⁵May no go no ga te zaama andunnya bon, da manti boro kan gono ga cimandi kan Yesu ya Irikoy Izo no ?⁶Nga ka ti Yesu Almasihu kan kaa hari nda kuri do. ⁷Manti hari inne do bo, amma haro da kuro do. ⁸Biya Hanno mo goono ga seeda no zama biya ga ti cimo.⁹Diri gono ga borey seeda ta, Irikoy seeda ga bisa gumo, woone ka ti irikoy seeda kan a no nga izo bon. ¹⁰Boro kan go ga irikoy izo cimandi gonda seeda nga ra. boro kan si irikoy cimandi na tangarandi mo, zama a ma na seeda cimandi kan irikoy no nga izo bon. ¹¹Seeda mo neya: Irokoy niri no fundi alabada. Fundo wo mo go izo ra. ¹²Boro kan gonda izo gonda fundo. Bora kan siida irikoy izo mo¹³Ay na hayey din hantum, aran ma bay kan aran gonda fundi hal abada aran kan cimandi Irikoy Izo gaa. ¹⁴Woone mo kati bine gaabo kan go iri se, hay kulu kan iri nwaarey a miila bon, a ga hangane iri se. ¹⁵Diri ga bay kan a ga hangane iri se iri ga bay mo kan iri ga du hankan iri na nwaarey¹⁶Boro kan di nga nya -izo go ga zunubi te kan si to nda buyan gaa a ma nwarey irikoy gaa kan fundi no borey kan yan goono ga zunubi te se kan si to buyan gaa.Manti woodim se no ay goono ga ne a ma nwarey bo ¹⁷.Adillitrey janey kulu zunubi no.zunubi mo go no kan si to buyan gaa.¹⁸Iri ga bay kan boro kulu i hay irikoy do si soobey ka zunubi ¹⁹te,amma boro kan hay irikoy do ga haggoy.ilalla mo s'a di ka gaay. ²⁰Irikoy ga bay kan iri ya wane yan no.Ndunnya mo no goono ga goro illala dabarara.Iri ga bay mo kan irikoy izo kaa,g'iri no fohamey mo hal iri ma irikoy cimi-cimo bay,iri gaami-cimo ra a zo yesu almasihu ra-nga no gati irikoy-cimi cimo fundi hal abada mono. ²¹ize kayney,w'aran bon gaay toorey gaa.

2 John

Chapter 1

¹Dotije weinore subanate da ngay zankay ga, kan ay ga ba ciimo ra, manti ay hiné ama da borey kulu kan na ciimo bey,² ciimo kan go iri ga kuna, da kan baara iri banda hala abada sabbey sé., ³a gomno , da sujo, da lakalkana ma bara aran banda, Irkoy a babo sabey sé, da Yesu almasifu, Irkoy izo sabbey sé, ciimi da bakasiney sabbey ra.⁴Ay ma kaani gumo, kan ni izey ra afoyan, ay ni gar igo ga dira ciimo ra. Sanda mate kan ciiné iri du lordé dine baba do.⁵ Soho, ay gani surandi, weibora , manti hala ay ga ba gani no lordi taci no bo, abada. Amma wo kan iri du za sintina ga gaati iri ma ba caré. ⁶Bakasina wo kan gati iri ma dira maté kan a lordé na iri yamaranda. Lordo kan aran dondone za sintina, kan ra no aran hima ga dira.⁷Zaama borey darandi ko bobo yan fatta ga furo mo anduniya ra, isi no gané mo kan Yesu almasifu bassi ra no aka. Boro woné wo, borey darandi ko no, almasifu ibar mo no. ⁸Wa aran bon lakal, kan ganen aran goy bero albarkeyzeymasi koma aran sé, amma aran ma du keybana timmanté.⁹Boro kulu kan koï nongo moro, kan mana dumi almasifu cawandiyanno ra, sinda Irkoy hala abada. Boro kan dumi almasifu cawandiyanno ra, gonda babo da mo izo.¹⁰ Da boro fo ka aran do, manti mo cawandiyanno wo no akandé, wassa akubeyni aran fuwo ra, aran massi afo mo. ¹¹ Boro kan na fo mo, na gakasiney a zunubey té goyey ra.¹²Ay gonda hari bobo hantum yan aran sé, amma ay si baay ma hinfani

Chapter 1

da tirkobto da dawa ga hantumo té. amma ay ga tammaha kan ay ga ka aran do ga du ga salan da aran mê da mê, kan ga nan iri woné farhan massi baranda gazayan.¹³ Ni weyma subananta zankey go gani fo.

3 John

Chapter 1

¹Dotija, koasante gayos kan ay ga ba cimi ra.²Koasan ta ay ga duwawu ni ma zaada hari kulu ra, ni ma ciya gaham bani ra. Mate kan ni biya go ga zada da.³zama ay farahan gumo watikan yain izey ka ga seda no ni cimo se , mate kan mi go ga dira cimi ra himandi. ⁴Ay sinda farahan hari kan bissa wone; ay ma ma ay izey go ga dira cimi ra.⁵Koasan ta a ni goga amana gahiyan goy te watikulu kan ni ga goy yan izey da yawey se kan na seda no ni bakasina se eklisiya gine. ⁶Ni te hanƙan himman da watikan ni ni ga i ma naaru matekan a himan da irikoy gine. ⁷zama mayo se no i fatta , i mana hari kulu ta dumi cidey ga. ⁸wodin se no iri hima ga borey dini cine kubeyni. Iri ma du ga ciya cimo goyteri i bade.⁹Ay na hari fo hantum marga se, amma di trafos kan ga ba nga ma ciya i sintina i gama ra. Sir kubeyni. ¹⁰Wodin se da ay ka. Ay ga fongu a tegoyrey ka a te. Mate kan a ga samotarey hari yan ci iri bon da sani lalo yan. Goyey dini mana wassa a se bo. N ga bun bo si yain izey kubayni. A ga ganji borey kan yan ga ba gi kubeyni ma te. Gi garey marga ra.¹¹Koasanta masi dondon hari kan ga meri. Kala day hari hanna. Bora kan ga hari hanna te te funun irikoy do. Wo kan ga meri mana di irikoy. ¹²Demetraos du seda bora kulu da cimo bubo ga. iri bubo ga seda ni ga bey mo kan iri seda ya cimi no.¹³Ay gonda hari boobo kan ay ga ba ay ma hantum ni se amma ay si ba ay ma hantun hantumyan hari da biri. ¹⁴Amma ay goga bine dan ay ma di ni lokaci kan si ku ra iri ma salan mai da mai. lakal kanay ma bara ni se. ¹⁵Yainzey go ga ni fo, ma yainzey fo afo kulu din ga mayo.

Jude

Chapter 1

¹yahuda , Yesu almasihu goyitéero, Jack nyeizo, da borey kulu kan iri baabo Irikoy baakooyan no, Yesu suubanatey. ²Irikoy banno da gomni boobo maa ciya aran bon.³ay baakoy, tiney beeri ra no ay go ga tira woo hantum iri faaba, kan fune Irikoy do iri maa ga. ay ga hima ga hantum aran sée ga aran no biné gaabi gurja kan go iri bon, cimandi yan no do harey Yesu almasihu maa ra kan iri du abada. ⁴zama boro yan furo aran ra kan i ciito go hantumanté tirey ra za don. Irikoy borey kan yan ga zina té, i go ga Rabbi Yesu zée.sôho, ay ga laami ay ma aran fongandi, baa kan aran ga Hay kulu bay iri Rabbi na borey faaba ga kaa missira ra, à banda à na borey kan man cimandi à ni kulu alandaba. hal nda maleykey kan yan dirgane nō kan i fune da i nin g'ay fuwey zée. ⁶Irikoy ni ciiti ga i haw hal abada, jahanam kubar, ka ciito zaro bat⁷Danga Saduma nda Gomorata nda kwarey kan ga i windi, kan yan ga goyey wo duma te nda han irikoy konna .I ni no sanda seeda borey kan go ga taabi jahannama . Yadin mono i go ga ngey gaahamey ziibandi i hindiray ra .; i ⁸go ga irikoy koytara yayabe nda i go ga hari meero yan ci beene koytara bon. ⁹Ba malayka kan ga ti munkaila kan gaaba nda iblisi musa bukwa bon , mana yadda ga ciiti wala ga wow amma a ne : " rabbi ma ni ciiti. ¹⁰Amma i manti kala taha hari yan kan sinda biya , wodin yan do haray i n'i alandaba . ¹¹Kaari ngey ! zama i furo cainu fonda ra , i furo balaam darayan ra banandi se , i halaci mo koore turayanjo ra.¹³Borey din no ka sanney tugu aran bakasiney batey ra kan do aran d'ey margu , lalabu si , i ga fongu kala ngey bon ga, i ciya sanda buuru yan kan sinda hari , kan hawo go ga tutey , kaydiya turi yan kan sinda ize , sorro hinka buko yan ;kan i ga dagu mo .: ¹²Teeku bondey futo yan kan yan i go ga ngey hawi kufo bangandi ; handariya ize kan go bondaray ra .Irikoy na kubey bi tik kan ga duumi sola i se.¹⁴Borey din bon annuhu ,adamu haama iyyanta na annabitaray te ga ci ga ne : " gune rabbi kaa nda nga ganakoy zambar zambarey . ¹⁵Ka zunubu teerey ciiti nda borey kan mana cimandi i teerey sabay se mate kan cine irikoy konney, da sanni laalay kan zunubu teerey ci a bon . " ¹⁶Boro yan no kan ga zinini , a ga zuru ngey laamay banda , fundi beerey koy yan kan ga boro yan sifa i wane gomney sabay se.¹⁷ga Amma ay baakwa ¹⁸,fongu sanney kan diyayey ci rabbi yesu almasihu bon .I ¹⁹ne aran se : " Ngey no go ga fayanka te ,i ciya gaham bayi i sinda biya hanna . ²⁰Amma aran , baakoy d'aran go ga cimandi yan ra ²¹, d'aran go ga zaada aran cimandi yan beero ra aran go ga nwarey biya hanna ra , Wa goro irikoy bakasina ra , aran ma rabbi yesu almasihu bakarawo ceeci fundi hal abada se.²²Aran mo bakar boro cindo se kan go ga sikka , ²³wa cindop mo faaba k'i kaa danjo ra.A foyan mo aran ma cabe i se bakaraw da irikoy humburkumay.²⁴sôho,bora kan ga hin ga aran waa da banda ye yan daa ga hin ga aran hannadi aran taaley ga da a ma aran no farhan tonnante nga bara yono ra. ²⁵Irikoy folonka se yesu almasihu iri faabakwa,darza ma bara a do.mairey da hini kulu a wana za waati kulu da sôho. amin.

Revelation

Chapter 1

¹wa ne ga ti bangandi yo kan Irikoy no te yesu almasifu se a no key be Inga tame se, kan ga ka alwati key na ra a na bangandi a se wato kan a na inga maba ka donto inga tama yohanna do.²Yohanna go ga seeda no Irikoy sanno banda seeda Yesu Almasifu bon ha ye kulu kan ga kan bon aga funa.³Al barka ma bara bora kan ga ce da gindo beri. Da bora kan ga hanganne annabitarey sanney da kan ga gon da hunkun ga ga hinntun. Za kan al wato manu⁴Yohanna,Eglisia iye

kan go Asia saabu na ki a aran wone da lakal ka ney kan ga bora kan go no da, kan go na kan ga ka biya hiya aine do kan yan go kora ga gine,⁵ da no Yesu almasifu ma ga kan ga ti seeda ka adilanta, bora kan bu kan tun sintina da bon-koney gine funa labo wo ne. Bora kan ga ba ir kan mir kanbey da iri zunubey a kuro do,⁶ a te da irikoy tarey songey mako yan Irikoy se; Darza ma kia a se da hin hala a bada i bandi; AMini!⁷inga ne ya, a ko ka da buyan noy culu ga di ya ba borey kan yan ma goru da labey kulu, duney ga hin a sa bey oho amen. ⁸Ay ga ti sintina da bannanta. Rabbi Irikoy ne ga ga no bora kan gono, kan ga ka, hin gabikoy.⁹ Ay Yohanna aran nga -ize ga ti bora kan ga fey nda aran tabey, koytara da hin na kan go Yesu ga.¹⁰ Ay ga biya ra rabbi zara ra ay ma ay bon da jinde ti gnon danga hili.¹¹ Ay go ga ne hantume tira hanna ka ni go ga di ma donto Eglisia iye din Ephase, Samyrme, Apergame, Thiatire, Sardes, Philadaliphe da Laodicee.¹² Ay karey ka ne ay ma di ginda ka go ga salan ay di wato kan ay borey, ¹³ay di fitila iye ura wo ne fitila bindora boro fo gono kan ga hina bora ize agonda koye kuku kala ce o ga da mudune corfo wane wa ne n ga cey ta gunda ga¹⁴ bonyon da hanon no no koy rey da habu koy rey da neige moyse go danga dinga bela ¹⁵ce worry ga hi ma danga guru koy rery danga guru koy rery kan i sogu dangi se ra a guindo ga hima n da hari zuru, beri , ¹⁶ay go ga gaye handri ye se iry ge ga yi n ga kanbon waro, ma yora ma takuba go ga fata kan go ga daabu yan do hinka a monduma go ga yoya lawo danga wone wa ti kan wona to n ga yaliyan bero ga.¹⁷ Wato kan ay di ya, ay kan a ce wary gine danga andinize kanbu a na n ga kanba deke ay bon woro deke ay bon, a ne ni ma se gate da hay kulu ay ga ti no, ay ga ti koranta.¹⁸ Ay ga ti wo kan ga ka ay bu nga ya ney. Aya ga funa abada ay go ga bu ya safiso da bukoy manga¹⁹ handume han kan ni di, han kan ciya, da han kan ga ka.²⁰ Han kan ga ti da bora hayey da han ga dri ye ze iyya kan ni di ay kan bora wara ra da fitila iyya ka ura wone fitila iyya ga ti Eglisia.

Chapter 2

¹I na hantum Aphasey Eglisia boorey se: "Bora kan go ga ndunia iya gaayi nga kamba njwaro ra, wo kan a ci ne, Bora kan go diira wura fitilla iya game ra ne: ²"Ay ga ni te goyey beey, nda ni goyo nda ni kookaro. Ay bay kan ni si borey kan go taali te banda. Borey kan yan ga ne ngey ya annabi yan no, amma kan maanti annabi, ni na i si amma ni gaare kan taarikom yan no.³ Ay ga bay kan ni gonda kokkari, ni na taabi han a saabey se, ni mana farga mo.⁴ Amma wo kan mana kaanu a se ni do, nga ga ti ni na ni baakasiney sintina furu.⁵ Ma fungu yadin ga nongo kan nki kan, ma bare ka tuubi ga koy da jina danga mate kan ni go ga te sintina.⁶ Amma ni gonda wone: Ni ga konna Nikolawitey goyey, haariyan kan ay mo ga konna. ⁷Boran kan gonda hanga ma maa hay biya goono ga ci Almasihu margey se. Boro kan zaama, nga se no a ay ga fundi tuuro a ma njwa, kan go Alzanna ra.⁸ Ma hantun ka ne, malleyka kan go Smirnia Almasihu marga borey se: " Nga kan ga ti sintina nda bananta, nga kan bu ga ye ka funa koyne, sanno kan a ci neeya:⁹ "Ay ga ni taabey bey nda ni taalka taarrey, amma ni wo arzankan te no; ay ga i saani yaamey bey ngey kan yan ga ne ngey ya Yahudanceyan no amma i manti yaadin no, wiiza Seytani jaama boroyan no.¹⁰ Ma si hunburu taabo kan ni ga baa ga han, guna, Ibblisi go soolante ama aran ra borofoyan dii ga dan kasu, zama i ma aran sii se. Aran ga taabi han mo jirbi way cine. Ni ma ciya mo boro kan gonda naaney kala buyan do, ay mo ga ni no fundi bontobay.¹¹ Boro kan gonda hanga ma hangan hay kan biya hanna goono ga ci. Bora kan zaama si di buyan hinkanta gurzuga.¹² Ma hantum Parganus Alamasihu marga borey se ka ne: "Saano kan takuba kaano koyo ci neya: ¹³Ay ga ni nongora do bay, non go kan Saytani koytara karga go. Ni goono ga maayo haggoy, ni mana ni naaney beero yeri kan ni gonda ay ra. Ba ay seeda kan Antipas jirbey ra, ay boro adillo kan ni wi aran game ra nan Saytani ga funa.¹⁴ Amma ay gonda ni bon taaliyan: ni gonda boreyan aran game ra kan yan yarda gumo Baalam cawando ga, kan na Baalak cawandi a ma katti yan tondo jindaw Israila izey jine, i ma duu ga njwaro kan i sarga toorey ga njwa, i ma duu ga zinna yaama te.¹⁵ Yadin cine mo boroyan mo go aran game ra kan yan yarda gumo Nicola borey cawandiyano gaa.¹⁶ Ma tuubi yadinga, da manti yadin ay si gey kan ay ga kaa. Ay ga kande mo wangu i ga da takkuba kan ga faata ay mayo ra.¹⁷ Boro kan gonda hangayan ma hangan han kan biya hanno ga ci Almasihu marga borey se. Bora kan zaama se, ay ga beene njwari tuuganta no da tondi kwarey kan bon i na maa tajo hantum. Kan bora kan duwa hine no ga bay.¹⁸ I na hantum Tiatire Malleyka se: Wo kan Irkoy izo ne neya: kan gonda mooyan danga danji beela cine da cey mo danga guuru cirey kan i ziiri. ¹⁹" Ay ga ni goyey bay: ni baakasina, nda ni kookaro. Ay bay kan sohon goyey bisa i jiney.²⁰ Amma ay gonda ni se taali fo: Ni na weybora kan maa Jezabel taa kan nin ga bon ce Annabo. A cawandiyon do, a go gey tamey zamba ga nan i ma zinna goyey te ga toorey njwarey njwaa. ²¹Ay na no daama a ma tuubi, amma a mana ibbayi kulu bangandi nga ma tuubi dinga tegoy laala.²² Ay ga jindaw doori daari ra da borey kan yan ga zina nda, ay guurzugey beeri tan i ga, kaladey di tuubi da han kan i te.²³ Ay ga izey kulu kar da buuyan, Eglisey mo kulu ga bay kan ay ga ti bora kan ga furo miiley da biney ra. Ay ga boro kulu goyey no a se.²⁴ Amma aran kan cindi Tiatire ra da borey kulu kan yan mana cawandiyaney taa da kan yan si bay han kan borofoyan ga ne Seytan hari gusey, ay ne aran se: "Tinney fo kulu no a si dakke aran bon. ²⁵Hari kulu ra, aran hima aran ma naney ga gooro kala dey kaa. ²⁶Bora kan ga zaama kan hankan ay te kala bananta ay ga noo hinni laabey kulu bon. ²⁷A ga may i bon da guuru goobu mayrey wone; a ga i baagu ga sey patarmi patarmi danga bottogo kusuyan, ²⁸danga matakan cine ay duwa ay Baaba do, ay ga no mo susubbey handariya.²⁹ Boro kan gonda hangayan ma hangane han kan biya hanno ga ne Eglisey se.

Chapter 3

¹Ma hantum Sardes kunda wana malayka se ga ne: sanno kan a ci neeya, nga kan gonda Irikoy biya hanna iyya nda andaria-ize iyya: Ay ga ni goyey bay. Ay ga bay kan ni go ga ni bon cabe danga fundi koy, a gar ni bu. ²Ma ni bon batu, ga cindo mo gaabandi kan maanu buyan; zama ay mana ni goyey gar toonante ay koyo jine. ³Yadin ga ma fungu mata kan

cine ni du ga maa, ma gaayi ga tuubi mo. Da ni si ni bonj batu ay ga kaa danga zay cine, ni si bay mo alwaato kanj ay ga zumbu ni bonj mo.⁴Kulu nda ni gonda alboro gur-gur yanj Sardes, kanj mana ngey bankaarayey ziiibandi; I ga dira mo ay banda bankaaray kwaaray ra, zama I to ra no.⁵Bora kanj ga zama, yadin no I ga bankaaray kwaaray dan a ga, ay si a mayo tuusu fundi tira ra, ay ga a mayo mo tabatandi ay baabo nda malaykey jine. ⁶Boro kanj gonda hanga ma maa wo kanj biya hanna go ga ci Almasihu margey se.⁷Ma hantum Filadelfa marga wana malayka se ga ne : wo ne no hanananta ci, cimi-koyo, bora kanj gonda Dawuda safa, bora kanj da fiti kulu boro kulu si daabu, wala mo da a daabu, boro kulu si fiti: ⁸Ay ga ni goyey bay, zama kanj ni gonda gaabi kayna, da kanj ni na ay saano gaayi, ni mana ay mayo furu, ay na fu me feerante dan ni jine kanj boro kulu si hini ga a daabu.⁹gune, ay na ni no Saytan borey wana jingara wano, kanj yang a ne ngey bonj se Yahudance yanj, manti yadin mo no, I go ga taari no. Gune, ay ga te sabili I ma ka ga sombu ni cawey jine, I ma bay mo kanj ay ban nin. ¹⁰za kanj ni na suuru sanno gaayi ga goro ay baayo ra, ay mo ga ni gaayi siiyanj alwaato kanj ga kaa andunnya ra, ga andunnya borey kulu gurzugandi.¹¹A si gay kanj ay ga ka, ma wo kanj go ni se gaayii, boro fo ma si ka ga ni koytaara fuulla sambu¹²Bora kanj zaama ay te ganji a Irikoyo sujudu fuwo se, a si ye ga fatta koyne. Ay ga ay Irikoyo mayo hantum a gaa, nda ay Irikoyo gallo mayo, Urusalima tajo kanj ga funu beene ay Irikoyo do, hala nda ay maa tajo.¹³Boro kanj gonda hanga ma maa wo kanj biya go no ga ci Almasifu marga egliziyey se¹⁴Ma hantum Laodise egliziya wane malayka se : wo ne ga ti wo kanj Amen, seedakoy adilanta nda cimi koyo, nga kanj na Irikoy andunja harey kulu taka : ¹⁵Ay ga ni goyey bay. Ay ga bay kanj ni yay, ni si mo zargante cine. Da ba ni ga yay wala ni go zargante no !¹⁶Yadin ga, za kanj ni go ihinka game, ni si yay, ni si zargante cine, ay mo ga ni yeeri.¹⁷Oho, ni ga ne ni bonj se : ay wo arzakanje no, ay te arzaka, ay si laami nda hay kulu, a gar kanj ni si bay, kanj ni sinda farhanj, ni go taabante, talka, danaw nda ga-koonu. ¹⁸Yadin ga, ay ga ni yaamar ni ma day ay do wura kanj I hananandi nda danji, kanj ga ni te arzakanje cimi-cimi, ma bar anda bankaaray kwaaray kanj ni ga danj, i ma si du ga ni ga-koonu haawo. Ni ma du mo safari kanj ni ga danj ni muwa ra ni ma du ga di a ma boori.¹⁹Ay wo ay ga ka, ay ga yamar mo borey kanj ay ga ba. Yadin ga, ma kay ga ni bonj yaamar !²⁰Gune, ay go ga kay fu meyo ga, ga kar-kar. Da boro fo ma ay jinda ga fu meyo feeri , ay mo ga furo a kwaara, ay ga hawru a banda, nga mo ay banda.²¹bora kanj zaama, ay ga a gorandi ay banda koytaray karga bonj, danga mata kanj cine ay mo zaama, ay go ga goro ay baabo do, a wana koytara karga bonj. ²²Boro kanj gonda hanga ma hangan wo kanj biya hanna go ga tonandi Egliziyey do.»

Chapter 4

¹Wodin banda ay guna kala nga neeya, fu me fo feeri beena ra. Jinde sintina kanj ay ma danga hiili karyanj heenim kanj go ga salan ay se ne: Ma kaaru ne wo, ay mo ga ni cabe ham kanj ga ka wodin banda. ²Sahadin ay maa ay biya fo na ay fundo candi kala ay di koytaray fo go beena ra. Koytara din bonj boro fo go ga goro.³bora kanj go ga goro gonda jaspe hali cine nda sardine tondi hali cine koytara karga mo sajara kanj ga hima emeraudi hari na windi.⁴koytara karga windanta mo ay di koytaray karga way hakku. Koytaray kargey bonj mo, dottijo waranka cindi taaci go ga goro. Bankaaray kwaaray go I ga,wura koytaray seeda go iboney bonj ⁵beene maliyanj dumi go ga fatta kargey din gaa hala nda dum-dum yanj nda jinda yanj⁶koytara karga din jie mo, teeku go no kanj a himando go sanda buta gullayze cine, nda tondi jalante cine, karga bindo nda a windanta baafuna taaci go no kanj moyize boobo go I se jine nda banda kulu.⁷baafuna jina ga hima muusu beeri, ihinkanja ga hima haw yeejim ihinzanta gonda adamize monduma cine. Itaacanta ga hima (gaaru) kanj ga deesi. ⁸Baafuna taacey wo kulu gonda fatayanj, I to mo nda moyize yanj I windanta hala nda I bindo. Ciini nda zaari I si farga nda wone ciyanj : hananante, hananante, hananante ga ti Rabbi Irikoym hina kulu koyo kangoro, a go no, a ga ka mo.⁹Alwaato cine kanj baafuna taacey go ga darza nda beeray gomni nooyanj sanney ci bora kanj go ga goro karga din bonj nga kanj ga funa zamaani nda zamaani,¹⁰Dottijo waranka cindi taaca sombu bora jine kanj go ga goro karga bonj, I sujudu a se, nga kanj ga funa zamaani nda zamaani. Kulu I na ngey koytara fuula jindaw a jarga ga ne:¹¹Iri koyo nda Iri Rabbo, ni to I ma ni no darza nda beeray nda hinim zama ni na hay kulu taka, ni baayo ra mo no I kulu go no nda kanj I na I taka.

Chapter 5

¹Kala ay di bora kanj go ga goro karga bonj kambe njwaaro ra tira kukunante fo. Hantum go a ra haray nda banda ga, i na haw mo nda kawatiimandi iyye. ²Ay di Malayka gaabikooni fo kanj go no ga fe nda jinda beri ga ne : « May no to a ma kawatiimandi iyyey wo ceeri ga tira kukunanto wo feeri ? »³Boro kulu sino beena ra, nda andunja bon, wala andunja cire, kanj hini ga tira kukunanta feeri, wala ga a caw. ⁴Ay hēe nda bine-saray laalo zama i mana boro kulu gar kanj to a ma tira kukunanta feeri, wala ga hini ga a caw. ⁵Amma Arkusey ra a fo ne ay se : « Ma si hēe! Gune, Yahuda Kunda wana Muusu Beero, Dawuda kaajo zaama. A ga hini ga tira kukunanta nda a kawatiimandi iyya feeri. »⁶Karga nda takari baafuna taaca, nda arkusey game, ay na feejiize fonnay kanj go no ga kay nodin. A ga hima nda han kanj i wi, a gonda hilli iyye nda mo iyye kanj yanj ga ti Irikoy biya iyya kanj yanj i samba andunja laabo kulu ra. ⁷A maanu ga tira kukunanta ta bora kanj go karga bonj kambe njwaaro gaa.⁸Kanj feejo izo na tira ta, takari baafuna taaca nda Arkusu waranka cindi taaca sombu a jine. I afo kulu gonda moolo nda wura gaasiya kanj to nda dugu, kanj yanj ga ti cimandikoyey adduwey.⁹I na baytu taji te ga ne : « Ni to ni ma tira kukunanta sambu ga kawatiimandey ceeri, zama i na ni wi. Nda ni kuro mo ni du Irikoy se boro yanj kunda kulu ra, ciiney kulu ra, laabey kulu nda dumey kulu ra. »¹⁰Ni na i te diina jine boro yanj, i ma may Irikoy se, i ga may mo.¹¹Sohonj kay, ay guna kala ay ma Malayka jinde boobo karga windanta, hala nda takari bafuna taaca nda Arkusey. I baayanjo ga to iway-way kala zambar nda zambar. ¹²I go no ga ne ne nda jinde beeri : « Feeji izo kanj i wi to a

Chapter 6

ma du hini gaabo, arzaka, lakkal, beeray, darza nda kukuyan. »¹³Ay ma takahari kulu kan yan go beene nda ganda, laabo cire nda teeko bon (nda hay kulu kan go a ra), i go ga ne : « beeray, darza, kuku yan nda hini ma bara bora kan go karga bon se, feeji izo no hala abada. »¹⁴Kala takari taaca ne : « AMIIN! » Arkusey sombu ga sujudu.

Chapter 6

¹Ay di feejiizo na tira daabante seeda fo ka tira seeda wayey ra, tira fo bon, kala ay ma bafuna taaca ra afo jinde beeri kan ne ay se: « Ma ka. »²Ay guna kala ay di bari kwaaray fo bangay. Bora kan go a bon gonda yaaji. I na koytaray fuula no a se, kulu a koy danga zaamante nga ma du ga du zaama koyne.³Waato kan a na tira daabante seeda , ay ma baafuna hinkan ta jinda, a ne: « Ma ka. »⁴Kulu bari fo koyne, iciray danga danji bangay. Bora kan go a bon du dabari a ma lakkal kan ay ganji andunja bon, kan ga nan borey ga sobay ga care wi, I na takuba beeri dan a kamba ra.⁵Waato kan feeji izo na tira seeda hinzanta feeri, ay maa baafuna hinzanta go ga ne: «Ma ka» ay guna kala ay di bari bi go ga bangay. Bora kan go a bon gonda neesiji nga kambe ra.⁶Kala ay maa jinde fo kan go no ga salan baafuna taaca game ra ga ne: «Alkama taasa fo, nooru ize fo, Orju taasa hinza mo nooru ize fo, amma ma si lamba jio nda duvano gaa.»⁷Wato kan a na tira seeda taacanta feeri, ay ma baafuna taacanta go ga ne: «Ma ka»⁸Ay guna kala ay di bari boogu alhaali. Bora kan go a bon mayo se no I ga ne « Buyan », Buukey batuyan nango go ga dira a bande. I du hini andunja farsimi taaca, afo bon, il borey wi nda takuba, nda haray nda doori nda andunja ganji alman laaley.⁹Wato kan a na tira seeda guwanta feeri, ay di sargay feema cire borey kan I wi Irikoy sanno sabbay se, nda seeda kan I no din sabbay se.¹⁰I go ga kuuwa nda jinde beeri ga ne: «Kala waati fo no, Rabbi, nin, hananyan nda cimi koyo, ni ga hangan ga ciiti, ma du ga bana iri kuro se, andunja borey kulu bon? »¹¹I na jabba kwaaray no I afo kulu se, kulu I ne I se, I ma kay ga fulanzam alwaati kayne fo koyne, I wana goy-hangasino nda I wana pay-ize wayborey nda alborey kan I hima ga wi, borey mana kubay jina.¹²Wato kan cine feeji izo na tira seeda ka, ay guna kala ay di laabu jijiriyan banbamta fo kan te. Wayna bare ga te i bi danga (crin) saaku fo, hando me a me te danga kuri,¹³kala beena andaria-izey funu ga kan laabo bon, danga jeje-ize nga na gaa, kan haw gaabikooni ga faaru.¹⁴Beena candi banda sanda tira kav i ga kunkuni, tudey nda hari gungey kan yav I ganandi ga ka ngey nangey ra.¹⁵Andunja bonkooney, boro beerey, soojey jine-funey, arzakanthey, gaabikooney, banney nda burciney go ga tugu tondi beerey game ra nda guusey kan yan go tondi beerey game ra.¹⁶kulu i go ga ne tondey nda tudu berey se : « Wa kan iri bon ga iri tu gu ga mooru nango mooro boro jine kan go ga goro ciiti karga bon, ga iri moorandi feeji izo. ¹⁷Cimi no, a wane futa zaari beero ka, may no ga hini ga kay nga bon gaa? »

Chapter 7

¹Wodin banda ay di Malayka taaci go ga kay andunja kambu taaca ga, I na andunja haw faaruyan taaaca gaayi haw ma si faaru koyne andunja nda teeko nda tuuri na kulu dumi bon. ²Kulu ay di Malayka fo koyne, a go ga zigi wayna funay haray, Irikoy fundikoyo, hino wane seeda go kamba ra; A kaati nda jinda beeri Malayka taaca ga, wo kan yan du hini I ma andunja gurzugandim hala nda teeku harey. A ne I se: ³Wa si taali te andunja nda teeku harey, nda tuurey se jina hala iri ma deeda dan Irikoy borey taney ga⁴Kulu ay maa boro marje kan yan du seeda, zambar zangu nda waytaaci cindi taaci, Israyla kundey wane izey ra ⁵Yahuda kunda boro zambar way cindi hinka du seeda Ruben kunda boro zambar way cindi hinka du seeda Gad kunda boro zamabar way cindi hinka du seeda ⁶Aser kunda boro zambar way cindi hinka Neftalia boro zambar way cindi hinkaManasa boro zambar way cindi hinka⁷Simeyon kunda boro zambar way cindi hinkaLawitey kunda boro zambar way cindi hinkalsacar kunda boro zambar way cindi hinka ⁸Zabulon, boro zambar way cindi hinka Issufu kunda boro zambar way cindi hinka Benjamin kunda boro zambar way cindi hinka no du seeda⁹wodin banda ay guna kala nga ne ya boro jama'a nda jama'a kan i si hini ga kabu, andunja laabey, nda kundey nda dumey nda ciiney kulu wano, I go ga kay koytara karga jine nda feeji izo jine, jabba kwaaray go I ga. Dabina kobto dumi go I kambey ra, ¹⁰I kaati nda jinda beeri: « faaba go iri Koyo se, kan ga go ga goro karga bon, a go mo feeji izo se.»¹¹Malaykey kulu kan yan go karga windanta, nda arkusey nda takari taaca din, I sombu ga ngey mondu,mey naagandi laabo ga, karga jine, I na sujudu Irikoy se nda kan I ne: ¹²« Ameen, kukuyan nda darza, nda lakkal kanay nda beeray, gaabi nda hini go iri Irikoyo se, zamaani nda zamaani, Ameen! »¹³Arkusey ra afo na sanno sambu, a ne :borey kan yan ga jabba kwaray go may yan no, man no I funu? ¹⁴ay tu a se ga ne : ya Rabbi, ni ga bay. A binde ne : «borey kan yan funu taabi beero do no. I na I wane jabbey num, I na I kwaarandi feeji izo kuro ra.¹⁵Wodin se no I go no ga kay Irikoy karga jine ga may a se ciini nda zaari a jingara ra.Bora kan go ga goro ga I dan nga hukumo cire,¹⁶Haray si ye ga I di koyne, jaw si I di, wayna mo si ye ga I kar koyne, nda ba dungay fotto.¹⁷Cimi no feeji izo kan go karga game ga I saajaw, a ma kondey hari-zuray fundi wano do, Irikoy ga Munday kulu tuusu I se.

Chapter 8

¹Wato kan fejuize, na dange yan re miti fo da cerey ga ma ra danyan to benara.²Koy ne ay di maleka iyye kan go ga ke Irikoy da hili iyye kan i ni no.³Maleka fo ka kanga ga kayi gine ura wane n ga kanbu ra a go ga key sarge fuya gine dugu wane i ma na dugu bobu hala a ma hinka no da gana aduwa sarge tondo bon glugu ura wane karaga gine⁴dugo dulo da maney koyey aduwa don ga fata maleka kanbora Irikoy gine:⁵Maleka na guina fura wane sanbu dugu gina sanbu ka tonandi nda danji kan funu sarge no yan gno tondo do. Wodine banda a na furu ganda idu bene katiyan, da cosongu

Chapter 9

lala⁶Maleka iyye kan gonda hili iyya igo ga sola i mi funsur. ⁷Maleka gina ma n ga hilo gina koyey gana i du gari da dangi kan ra kari go a na furu labo bon kan ga man babo geyra da turi gey ra ma di balwo da turi kulu kan ga bogu ma di. ⁸Maleka hinkanta na nga hilo karey ha fo kan ga hima tondari banbata kan di kan teko ra. ⁹Teko gara te kuri takari jarey kan go tekora ci rey bu. Hi jarey no halaki. ¹⁰Maleka hinsenta ma nga hilo handrize banbata ranga kari gano funu benara ga kan ganda isa jara da hari jara. ¹¹Handri ya ma ga ti Absinthe hari kamandi hinza isa wone te absinthe damari fono boro bobo bu. Haro dine kan i han kan ga fotu. ¹²Maleka ta ceyta nga hilo karey woy na kanandi hinza fata da handu kanandi hinza ta da handriye ze kanandi hinza ta a ga kubey da kanandi hinza zari wone da kanandi hinza wane sinda kari. ¹³Ay go ga guna, ay go ga ma zeeba na kan go ga desi bena bindora ka ti n da guinde beri lali-lali-lali baba berey bon hiley casonga se kan yen cidi kan maleka hinza hima ga karey

Chapter 9

¹Wodin banda malayka guwanta na hillo henandi. Kalla ay di handriyeyze fo kan ganda ka fun bene. Jahannama gusu safi izo no i no ay se. ²A na jahannama gusu feri kala dulu bambata fo tun kan ga hima danji bella woone. Kalla wayna nda hawo bare ga te i bi dullo din ma ga. ³Dullo banda do izeyan fatta ka dooru laabo bon. I na i no hinni danga dan ciine unduniya ra. ⁴I na lordi i ma si lamba subbo ga nda turi nya kulu ga. Amma i ma borey kan yan sinda Irkoy seeda ngey sukuto ga taabandi ngey hinne. ⁵I ma na i no fondo i ma borey wi. Amma i ma i taabandi handu fo. I woone doro go dey dan tonuyan doori waati kan i na boro naama. ⁶Zaaro din borey ga buyan ceeci amma i si duaa. I ga ceeci nda gabi amma a ga zuru ga morey. ⁷Doizey ga hima bari yan kan i soola wangu se. I bongey bon ganda hari yan kan ga hima danga ura koy tarey fula. I moy dumey mo ga hima boro wone yan. ⁸I ganda hamni danga waiboro woone i hinjey mo go danga musu beri woone yan. ⁹I ganda korey yan danga guru woone yan. I fattey go danga wongu bari woone torko heni dumi. ¹⁰I dibey ga hima danga karji dena yan. I dibey ra ganda hina kan ga lalla te borey se kalla handu ku. ¹¹I woone jina bora mo ga ti alahara malayka. Ibraniyancey ga ce Abaddon grekey mo ga ce Apollyon. Bala u sintina bisa. ¹²Guna mo hayey din banda hassaraw yan go banda ga ka. ¹³Malayka idonta na nga hillo henandi kalla i ma jinde fo fun ura hillo kan yan go Irkoy jine do. ¹⁴Jinda ne malayka idonta se kan na hillo hennandi Malaykey kan yan go ga naw Euphrata issa do feeri. ¹⁵Malayka taca din kan isoola lokaci din zaaro din hando din nda jiro din i na i feri i ma idunya kanandi hinza ra a fo wi. ¹⁶Soojey kan yan go bari bon ga to 200.000.000 i ma i dimma. ¹⁷Mate kan i di bari yey nda borey kan yan go i bon neeya i diiyano ra. I guru kwayey ga hima dangi ciirey bula kubey koy nda say baryey boney ga hima musu beri woone nda meyey ra dangi go ga faata dulu nda dungey. ¹⁸Borey kanandi hinza a fo alandaba balaway din do harey. Dangi nda dulu nda dungey kan yan go fatta moyey ra. ¹⁹Zamma baryey gaabo go i moyey nda i dibbey ra. Zamma i dibbey go dey gondi i bonyan mo kan i go ga borey marey nda. ²⁰Borey kan yan cindi kan yan mana bu bala wey din do harey mana tubi ga igey goyey nan. I mana moru toru gana yan ra kan ite nda ura nda guru cadante. Hariyan kan i si ma i si di. ²¹I mana yaafa ceci mo i zunubey se. Boro wiyan i coteyanga nda furkutarey nda zaytarey.

Chapter 10

¹Kalla ay di maleyka gaabi kooni fo zumbu ga fun bena ra, burru yan go a ga daabu, sajera fo go a bon se bene. Moy duma si himanda kala wayna cey mo go danga danji beela kan ga hima fuu ganji cine. ²A go ga tira kunkunante kan i feeri gaayi nga kamba ra. Kulu a na nga ce njwaro jisi teeko bon, nda ce wa mo ganda laabo bon. ³Kulu a kaati nda jinde beeri, mata kan cine musu beeri ga dundu nda, waato kan ga cine a kaati, beene fawre iyey her da kuungu yan. ⁴Waato kan ay maa beene fawra iya dine dingey kuunge yanhey, ay go ga soola ay ma hantum amma, ay ma jinde jinde fo fun beena ra ka ne: "I gaayi tuguray ra wo kan beene fawre iya din ci, ni ma si i hantum." ⁵Kulu maleyka kan ay di din kan go ga kay teeko nda ganda laabo bon, na nga kamba njwaro sambu beena ra. ⁶A ze da boora kan funa halabada, kan na beena takka nda hay kulu kan go ra, ganda lawbo nda hay kulu kan go a ra, nda teeko nda hayey kulu kan yan go ga daabu a cire, kulu maleyka ne: "Alwaato si cindi koyne." ⁷A ma zaaro kan maleyka iyanta go ga soola nga ma hillo kare, Irkoy dambara harey ga kubaye mata kan cine i na fee da a woone tamey nda woone Anabey se. ⁸Jinda kan ay maa beena ra ye ga salan ay se koyne: "Koy sambu tira kunkunanta kan i feeri, kan go maleyka kan go ga kay teeko nda ganda laabo din kamba ra." ⁹Kulu ay koy maleyka do, ga han a ma ay no tira kunkunanteyzo. A ne ay se: "Sambu tira kunkunanta day ni ma njwa." ¹⁰Ay na tira kunkunanta keyna sambu maleyka kamba ra, dey ay na njwa. A Kaanu mo ga bisa yu a meyo ra. Amma waato kan ay na njwa ga ban, ay gunda mo fottu. ¹¹Kulu, boro fo ne ay se: "Ni hima ni ma annabitarey te koyne laabize boobo bon, laabu boobo bon, nda ciine yan nda bonkooni yan."

Chapter 11

¹I nay noo kuwari sanda goobu cine ka ne: "Tun ga fuwo kan ra sududu se nda sargey feema neesi ka boorey kan go ga sududu ira kabbu." ²Amma ma fanda batama kan go fuwo windanta. Ma sa neesi zama i na noo dumi cindey se. I ga birni haana taamu ngey cey cire kala handu waytaci cindi hinka. ³Ay ga a seeda hinka no annabitarey daabari, i ma annabitarey te jirbi zambar-fo da zangu hinka nda waydu. ⁴I gonda buffu bankarey yan. ⁵Ngey no ga ti zeytun turi nya hinka da fitilla hinka kan goono ga kay ndunya Rabbo jine. ⁶Borey din gonda daabari ka beene beene daabu hala hari ma si kan ngey annabitarey jibey ra. I gonda daabari ga haro bare ga te kuuri, ka ndunya kar nda balawu dumi kulu, mate

kan i baa da kulu.⁷ watin kan i na ngey seeda ban mo, alman futo fin gusu kan sinda me ra, ka wongu ndey. I te bon zama ki wii mo.⁸ I bukey go ga kanni birno me ga batamara fonda ga birno kan se i ga ne da misa Saduma nda Misira, non kan borey ni Rabbo kanji mo noya.⁹ Borey mo dumey ra, da kundey ra, da deney ra, da dumi cindey ra, i ga i bukey gomdo jirbi hinza nda jare. I mana nan i ma bukey dan sarey ra bo.¹⁰ Koyne boorey kan yan go ga goro ndunya ra ga farhan i bon. I sobay ka ma kaani. I sobay ka noyan samba care se, zama annabi hinka din na ndunya gurzugandi.¹¹ Jirbi hinza nda jara din banda no Irkoy ye ga fundi dan i ra, i kay ngey cey ga koyne. Hunburkumay bambata na borey kan yan go gi guna di.¹² I maa jinde beeri kan fun beena ra ka ne i se: "wa kaarumga kaa newo, I kaaru ga koy beena ra buru ra. I ibbarey mo go ga i guna."¹³ Wato din ga no laabu jijirante banbata fo te. Birno farsimi way ra afo mo kan. I na boro zambar iye wi laabo jijiriyano din ra. Jeyrey mo humburu hal i na Irkoy kan go beene beerandi.¹⁴ Balawu hinkanta bisa, guna balawu hinzanta go ga kaa da wasi.¹⁵ Maleyka iyyanta mo kaar. A banda jinde banbata yan te beena ra kan ne: "Ndunya koytara ciya ir Rabbo nda nga Almashu wane. A ga may mo hal abada-abdin."¹⁶ Arkusu waranka cindi taca din kan yan goono ga goro Irkoy jine ngey kargey bon, ganda biiri ngey moydumay bon ka sududu Irkoy se ka ne: "¹⁷ Ya Rabbi Irkoy hina kulu koyo. Ir gono ga saabu ni se. Ni kan goono sohon, ni kan goono za don, zama ni na ni dabari bambata sambu ga may. Ndunya dumey mo te bine. ni futa mo kaa i gaa. Alwato kan i go alhakko no ni banney kan ti annabey da hanantey. Nda boorey kan yan go ga humburu ni maayo se. I kaaney da I beerey. Boorey mo kan go ga ndunya halaci, i mi halci.¹⁹ Kala i na fuwo kan ra i sududu Irkoy se kan go beena ra feeri. A fuwo ra mo i dii a alkawali sundurko. Nyalawu-yan nda jindey yan da beene dundu-yan da laabu jijiri-yan, da garri bambata mo te.

Chapter 12

¹Alaama babamta fo funu beena ra: Wayboro fo ne kan wayna na daabu, hando go cawey cire, koytaray fuula kan ga andarya way cindi hinka go ga naagu go bono bon.² A go ga yaari, a go ga kuwa hayzanay se, nda dooro kan ga go ga ma, izo kan ga ba ga hay sabbay se.³ Alaama fo ye ga fatta beena ra : Danji alman beeri fo kan ga ciray, a gonda bon iyye nda hilli way, bonney ga gonda koytaray fuula iyye.⁴ Dibba go ga beena handaria-izey, farsimi hinza, afa kursu, ga I jidaw andunna ra. Danji almano din go ga kay waybora jine nga ma du ga izo nwa waati kan cine a hay⁵ waybora na ize aru hay, kan ga hima ga andunna borey kulu may, nda nga guru goobo. A bine I na kocya darandi ga konda beene Irikoy do, nga koytaray karga bon.⁶ Kala waybora zuru ga koy tanera ra nga nango fo do kan Irikoy soola a se, I ma du ga a saajaw jiiri zambar fo nda zangu hinka nda waydu.⁷ kala wongu te beena ra, Munkayla nda nga Malaykey na alman laala wongu. Alman laala nda nga Malaykey mo tangam.⁸ Amma I mana zaama, I nangey mo mana cindi beena ra koyne.⁹ Kala I na alman bambata laala din catu, ng,a gondo zeena kan se I ga ne Ibilisi nda Saytan. Nga no na andunna borey darandi, I na catu nga nda nga Malaykey.¹⁰ Kala ay ma beena ra jinde beeri kan go ga ne: «Sohon kay faaba, kan ga ti Irikoy gaabo, nda mayra, nda Almasihu hino. Zama na catu, nga iri jayzey jancekwa,nga kan ga I jance Irikoy jine cin nda zaari.¹¹ zama I zaama a bon feejiizo kuro sabay se nda I seeda sanney sabbay se, nda kan I mana ba ngey fundey ga humburu buuyan.¹² Waato kan alman laala di kan I na nga catu andunna bon, a na waybora gana nda zuray kan na ize aru hay.¹³ Waato kan alman laala di kan I na nga catu andunna bon, a na waybora gana nda zuray kan na ize aru hay.¹⁴ Kala I na Gabu fota hinkay dan waybora se, kan ga nan a ,a deesi tanera ra, ga to nga do, nango kan I ga nwayandi alwaatiyan, alwaati boobo mo, hala nda alwaato jara, a ma du ga wa gondo munduma.¹⁵ Kala meyo ra, a go ga hari firsi danga isa ,hari zuray cine waybora banda, haro ma du ga dira nda'a.¹⁶ kala laabo na waybora faaba, a na nga meyo fiti ga haro kulu kan almano firsi han.¹⁷ Kala alman laala futa tonton waybora ga, kulu a dira nga ma koy ga ndunna ra ga a wana bandey boro cindey wongu,¹⁸ ngey kan go ga haggoy nda Irikoy lordey, kan yan gonda Yeesu seeda

Chapter 13

¹Koyne ay di almane yan fatta teeko ra. A. I gonda hilli wey da bon iyye. Hilley bon koy taray fula wey gono da bon fo kulu bon gonda ma yamo. ²Almano din kan ay di si hima kala mari; cey si hima kala sakale ce yan a meyo mo danga musa beri me. Gondi lalo na no nga hino din ga gonga da gabi beero a ma mey.³Almano bon faa ga hima han kan i marey ala buyan, ama marey yano kan i te a se yeyi. laabo kulu dambara almano banda. ⁴i beytu mo gadi laalo se zama a ninga gaabo no almano se i sududu almano se mo ga sabay ga ne: nay no ga himanda almano? da may na ga hin ga tangam?⁵Mee kan ga wowi yan kataray, wowi beri yan da sami yaano no i te almano se. i nan a nga gabo cebe hankan ga to handu weytaci wida hinka. ⁶gaa no almona nga meyo feeri ga soobey ga irikay sannu yamo; gaa ma sara nan kan a go ga ginga bafuna te da mo baey kan go ga funa benara.⁷I nan almano ma kande wagu borey kan yan umandi ga zama i ban. a du mo hin cine kulu bon, dumi kunda da laabu. ⁸laabo borey kulu susudu a se,boro kulu kan mayo si hantumante za handu nya taka yano,tira bafunanta ra kan feegi so wane no, kan i wi sargay se.⁹Da boro fo gonda hanga yan a ma hangan. ¹⁰Dina boro fo gaahi tamtarey se; a ga koy tamtarey ra; di hima ga boro fo wi da takuba, i ga wi da takuba. wone yan se no gaabandi da suru da naney beeri ga hannantey se.¹¹Koyne ay ye ga di almane fo fatta laabo ra. a gonda hilli hinka danga feegi ize koyne kan go ga salan danga gondi laalo. ¹²Ana almano gina gaabo kanlu bangandi a gine ga labo tilasandi da borey kan go a ra a ma susudu almano gina se.kan marey kala buyan ga kan du bani.¹³A na misa boobo te, a na ba danji zumandi ga fun beena ra borey jine. ¹⁴Da misali yan kan i nan a ma te. A misali yan kan i nan a ma te. A hin ga laabo borey londey wi. A ni haa i ma gumki fo te almano maa ga kan takuba marey amma kan ga funa koyne.¹⁵I nan almano ma fundi dan almano cine ga no a hima cera ma hin ka salan a ma du cia boro kan go ga borey kan yan si ga sududu almano sewi.

¹⁶Koyne ,a ga nan i ma noborey kulu se, ikeyney da ibeerey, arzakantey da talkey, burkiney da bannyyey, i ma du seeda ngey kambe nwwaarey gaa wala i sukutey gaa. ¹⁷Boro kulu si hin ga dey wala ga neera kala nga kan gonda seeda din, sanda alman laala maa wala wala a maa lamba. ¹⁸Neewo no laakal ga bara: boro kan gonda fahamey ma alman laala lamba laasabu , zama adam- ize lamba no. A lamba mo neeya : 666 (zangu iddu nda weydu cinda iddu).

Chapter 14

¹Ay guna kala nga neeya : Feejiizo go ga kay sihiyona tondo bonj. Boro zambar zangu nda waytaaci go a banda, ngey kan yan taney ga gonda a mayo nda baabo mayo²Ay ma beena ra jinde fo danga hari zuru kosongu, wala beena dumdumyan kosongu cine. Jinda kan ay ma mo go sanda moolo karko wane cine kan go ga ngey mooley kar.³Kala I go ga baytu taji te karga jine, hala nda baafuna taacey nda Arkusey jine mo. Boro kulu si hini ga bayto din mo dondon da manti ngey boro zambar zangu nda waytaaci cindi taaca, wo kan yan I fansa andunja bonj.⁴Ngey yan mana ngey bonj ziibandi wayborey do zama I mana wayboro bay. I ga feejiizo gana nangu kulu kan a ga koy. I na I fansa borey game ra danga bonj-jina yan Irikoy nda feeji izo se.⁵I meyey ra mo I mana bay ga taari, zama boro kulu si hini ga I taaley deede.⁶Ay di Malayka fo kan go no ga deesi beena ra, a gonda linjila, duumi wane fo, a ma du ga a toonandi andunja borey se danga dumey nda kundey nda ciiney kulu, hala nda laabu izey kulu se ⁷A go no ga salan nda jinde beeri ga ne: wa hamburu Irikoy, wa darza no a se, zama a ciito zaaro ka. Wa sujudu bora kan na beena, nda ganda, nda teeko nda hayey kulu te.⁸Kala Malayka hinkanja ma ka, a ne : «A kan, a kan, nga Babylona Beero, kan na andunja kulu hanandi futa duvanjo ga, a zina teeyan wana.⁹Malayka fo koyne, ihinzanta, a n'i gana, a go ga ne nda jinde beeri: da boro fo sujudu almano nda a himando se, ga du nga sukuto wala nga kamba ga see,¹⁰Nga mo ga Irikoy futa duvanjo han, kan i mana margu ga a soogu a futa gasiya ra, a ga gurzugay danjo nda sufaro ra Malayka hanantey nda feejiizo mo jine.¹¹I gurzugay dullo mo ga tun beene, zamaani na zamaani. I si du fulanzamay mo cin nda zaari, ngey kan yan na alman laala mayo nda a himando seeda ta ngey ga.¹²Ne no hananantey suuru hima ga time, ngey kan yan ga Irikoy nda Yeesu cimi fonda gana.»¹³Ay ma jinde fo fun beene kan go ga ne :« ma wone hantum, za sohonj, albarkanje boyey kan yan go ga bu Rabbi gora ra.» Biya ne koyne :« Oho, kan ga nan I ma du ga fulanzam nda ngey goyey, zama i goyey go i banda.»¹⁴Ay guna kala ay di buray kwaaray, bura din bonj boro fo go ga goro kan ga hima boro izo, a bonjo ga gonda wura koytaray fuula, kamba ra mo gonda lawze (labza) kanjante.¹⁵Malayka fo mo fatta jingara ra koyne, a kaati nda jinda beeri bora kan go ga goro bura din bonj, a ne:« Ma ni lawza jindaw, ga heemaro albarka wi, zama wiianj alwaato to, zama andunja bonj heemaro albarka nini ga to wiianj »¹⁶Kala bora kan go ga goro bura bonj na labza jindaw andunja bonj ga andunja albarka wi.¹⁷Malayka fo mo ye ga fatta jingara kan go beena ra, nga mo kamba ra gonda labza kanjante.¹⁸Malayka fo.....¹⁹Ay ma jinde fo fun beene kan go ga ne :« ma wone hantum, za sohonj, albarkanje boyey kan yan go ga bu Rabbi gora ra.»²⁰Biya ne koyne :« Oho, kan ga nan I ma du ga fulanzam nda ngey goyey, zama i goyey go i banda.»

Chapter 15

¹Kala ay di beena ra alaama fo koyne, ibeeri kan ga kaanu boro se: Malayka iyye kan yan go ga balawu iyye gaayi ngey kambe ra, kokorantey, zama I ngey no na Irikoy futa kubandi.²kala ay di teeku, danga butal himandi, kan margu nda danji, nda borey kan yan zaama alman laala nda a himando bonj, hala nda a mayo lambey. I go ga kay teeko bo kwaar a bonj, I gonda Irikoy mooley.³Kulu I go ga Mussa beyto te, Irikoy goyteero, hala nda feejiizo bayto kan ga ne « Ni goyey ga beeri, I ga boori, Rabbi Irikoy hina kulu koyo! Ni cimi fondoy ga saba dumey kulu koyo! ⁴May no si hamburu, Rabbi, a si ni mayo zuga mo? Zama ni hinne no ga hanan, dumey kulu ga ka mo, I ga gurfa ni jine, zama ni jiitey bangay .⁵Wodin banda ay di goray fuwo do, jingara ra, seeda wano, I na feeri beena.⁶kala Malayka iyyey kan yan go ga balawo iyyey gayi fatta jingara ra nda lin bankaaray nalananteyan. I cantey ga gonda wura guddamayay.⁷Kala baafuna taaca ra afo na wura hangasiya iyye no Malayka iyya se, kan yan to nda Irikoy futa, kan yan ga funa zamaani nda zamaani.⁸Kala Irikoy fuwo to dullu irikoy darza nda a hino gaabo se. Boro kulu mana hini ga furo jingara ra, kala wati kan Malayka iyya balawu iyya kubay jina.

Chapter 16

¹Ay maa jinde gaabo kan fun nongu hananta ra ga sallan malleyka iyey se: "Wa koye ga Irkoy fuutey gassize hiya mun, i ma banbaari ganda laabo bonj.²Malleyka sintina maanu ka nga gassizo banbaari ganda laabo bonj; carmey biyan kan go buzzugu ra kan ga dooru na borey kan yan gonda almano seeda din di, borey kan yan ga suududu a himando se.³Malleyka hinkanta na nga gassizo banbaari teeko ra, a barre ga te booro kan i wi kuri cine, kulu baafuney kulu kan go teeko ra bu.⁴Malleyka hinzanta na nga gassizo mune issey haro bonj, nda tondi ra hari zourey bonj, i kulu te kuri.⁵ Ay maa malleyka ne: "Ni ya adille no, boora kan go, kan go za waato, Hanananta, zama ni kanja a ciitey.⁶ Zama, i na ni hananantey nda ni annabey kuro mune, ni na i no kuri i hanj, maate kanj i haagu nda noya. ⁷Ay ma sargey fuwo tu ga ne: "Ya din no Rabbi Hina kulu koyo, ni citey ya cimi nda addilitarey yar no."⁸Malleyka taacanta na nga gasizo banbaabari wayna bonj, day a na nga borey tone nda dungey laalo. ⁹Kala i na sanni laalo salanj Irkoy maayo ga, nga kan gonda hina balawuyey bonj. I wanji ka tuubi ga ye ga kaa ga wone daarza no se.¹⁰Malleyka guwanta na nga gasizo banbaari Almaano koytarey karga bonj, ay koytara mo te kubay. Dooru se i na ngey deney naama. I wone doorey nda i wone buguanyeyey

doorey se,¹¹ i na saani laaloyan saalan Rabbi beene Koyo ga. I ye ga waanji ka tuubi nda hayey kan yan ngey te din.

¹²Malleyka iduwanta na nga gasizo banbaari isa beero ra, Euphrata nda nga haarey koosu, kan ga fondo soola bonkooney se kan yan ga fun wayna funey.¹³ Ay di biiya hinza laaloyan kan yan ga himma nda korboto yan goono ga faata gondi beeri fatta koyo nda almaane taari Anaabo meyo ra. ¹⁴Zama ganji biya yan no kan yan go ga dambara hari yan te. I go ga fartta ga koy ndunia Bonkooney kulu do ga ni maargu Rabbi hina koyo zaari beero wongo se.¹⁵ "Ga ne: "I go kaa danga zey cine, Albarkante no bora kan si ga jirbi, kan a ga bankarey go, kan ga nan a ma si faarta gaah koonu, danga kan nan i ma si di a haawo." ¹⁶A na i kulu maargu nanju follonka kan se i ga ne Yahudance saano ra Haarmagedon.¹⁷ Mallayka iyanja na nga gasizo seey hawo ra, kala jinda fo fun kaarga nda jingara do ga ne: "A te." ¹⁸Beene malliyan, nda beene fawreyan nda beene dundu yan da laabu jijiriyen mo te. Laabu jijiriyen kan maane bay ga ka te ganda laabo ra, za Adamizey go ndunia bon. Ganda laabo jijiriyen din beeri gumo. ¹⁹Kwara beero fuwo faarsi i hinza, ndunia laabey mo halaci. Kala Irkoy fonju Baabila beero ga, kulu a na kwara din no mo nga hangasino kan na duvan han ga kunju ka futtu, futtey laalo din se. ²⁰Gungey kulu darey, i mana ye ga di tondi daarey mo. ²¹Garia kasoyan kan a fo kulu tinja ga to talent fo, soobey ga fun ga kan boorey bon. Ngey mo na Irkoy laali Gari baalawa din se. Zama baalawa din laala gumo.

Chapter 17

¹Kola malay ka iyya din kan yan gonda balaaw sintili iyya din , i Ra afa kaa ka salan day kan ne: «neewa ay ga ni cebe weykuru beera ciita, nga kangoona ga gora hani baaba bon. ²N dunnyay bonkaaney zina nda. N dunnya bon gorakoy ma bugu nda zina teeyano duvano». ³Kal a n'ay sambu biya Ra ka konday saaji fora. Ay di waybora famo goana ga gora alman fa bon. Almaana gaa hama I ciray coy! na, Irikoy alaciray maayan go a gaa hantunante nangu kulu. A gonda bon iyya nda hilli way. ⁴Way bora goono ga daabu nda bankaaray mani da iciray ma. In'a taalam da wura nda huni darzakoy yan da luluyan. ⁵A gonda wuro gaasiya nga kamba ra kan ta da kazamataray fanta harey kan yan ga ziibi , a zina teeyame waney na. A sukuta gora ma maa fago na huntumante. ⁶Ay dima way boa dun bugu nda hanantey kuri, da yesu seeday kuri alwaata kan ay di a ay dambaro nda dombaraberi. ⁷Kala moday ka ne ay se < se na ni dambara? ay ga a ni se waybora din gunda doi alman laala kan goana g'a jare kan gonda bon iyya nda hilli way waana. ⁸Almano din kan ni di, a go na za don a si no mo sohô a ga ba ka Fattaa ka Fum goosu kan sinda me ra. kan koy halaciyano do. Borey kan yan goona ga gora ndunnya bon mo, n'gey kan yan i mana maa hantun. Funditira ra za ndunnya sinjiyan i ga danbowa alwaati kan i ga di almano din zama don a go na soho mo a si na , a kaa mo. ⁹Neewo no laakal go kan gonda Fahamay: Bon iyya din ya tondi kuuka iyy no woka bon waybora goono ga gora. ¹⁰Bonkooni iyye mo no. I bora guwa kan I bora fo go , a cindi mo i bora fa kan mana kaa jina. Alwaati ka a ga kaa. Tilas alwati kayna no a ga gora. ¹¹Alman laalo kan go no za don a si no mo soho. Nga bumba koy ahaktanta na kan go iyya din Ra. A ga koy halaciyano do ma. ¹²Hilli waya kan ni di bonkaoni way no kan mana koy taray nwa jina amma iga du bonkaoni hina ngey nda alman laala care banda guuru Follon wane. ¹³I waya din ma Ikulu miila Fallon na i ga ngey dabaro da ngey hino no alman llala se. ¹⁴Woodin yan ga wongu nda feej Izo ma ga te zaama i bon, zama nga ga ti koyey kulu koya nda bonkaaney kulu . Bonkoono ngey ma kan ga a banda ya ceyanteyan , da suubamanteyan da naanay koy yan na. ¹⁵A ne ay se mo: << Han booba din kan nidi , nan kan kaanwa gono ga goro, Jamayan da boroyan da dumiyen da deene waani waani ya no. ¹⁶Hilli waya din kan nidi mo, da, alman laala, i ga kama kaaruwa. I ga halaci, i ga kaa kaanu, i ga hama nwa wo kan cindi danyi ma nwa. ¹⁷Zama Irikoy i biney ra i ma nga miila te bine Fallon. I ma ngey dabaro mo alman laala se mo halo waati kan Irikoy samay ga kubay. ¹⁸Waybora kan ni di mo bini bambata no kan ga ndunnya bonkamy dahabi».

Chapter 18

¹Woodin banda I di Malayka fo gono ga zumbu ka fun beena ra. A ganda hin beeri. A darza ma na ndunnya kubay nda kaari. ²A kuuwa nda jinde beeri kane a kan! Babila beero kan! A te ganyey kwaara da biya siibo kulu haw yam de. da cure kulu kan i ga fanta kulu kan ga hanan hane mo. ³Zama dumey kulu han Futey duwan gaa. a zima teeyan wano. ndunnya bankaney. Zima nda, ndumya Fatawe igey mo te azarka a Jiney boro do. ⁴Ay ma ginde Fo mo kan Fun beera ka ne. Ya ay borey wa Fatta a ra. ⁵Zama aran ma si margu nda zumubay aran ma si du baa mo a balaawey ra. Zama a zunubay to kala beena ga, Irkoy ma Fungu nda goy laaley. ⁶Wa bana sanda mate kan a no wa labu care a se a goyey bar. Gaasiya kan ra a diibi wa cine hinda diiba a se. ⁷Misa kan a na nga ba beerandi nda kulu, ka goray kaano te, yaadin ma no i ma no gurzugay da seew. Zama a garo ga nga bina ra: Ay goono ga garo wayboro barkami goray! ay manti gaboro mo, ay si di seen mo hal abada. ⁸Woodin se no zaari Fallon ra no a balaawey ga kaa. Buyan da seew da haray, I ga ton mo da danyi saray! Zama Rabbi Irkoy kan ga ciiti ya gaabikanm no. ⁹Ndunnya Bakaaney mo kan yan na Zina meta goray kaano te da i ga he, i ga baray a sabbay se, waati kan i ga tanya dullo famay. ¹⁰I goono ga kay nangu moora a guzuga hunbukumay Sabba se kane. Kaari! kaari ! Babila bini bora birni gabikoono, Zama gunu Fallon ra na ni ciito kaa. ¹¹Ndunnya fata we-iza mo goono ga he ka seew a sabbay se Zama boro kulu si no kan go ngey Fatarci Jinayey day kanye. ¹²Fatawci Janayey mo neeya: wura, da nzarfu, da tandi dazakey yan, da luluwey, da lin baano, da moni, da swa, da taafe ciray, da bundu kulu kan ganda han kaano, da Jinay kulu kan i te da bundu darzante, da guuru fay waney da guuru-bi waney da tandi kwaaray waney. ¹³Da cininfi da yaazi, da dugu, da waddi, a luban, da duwan, da Ji da hammi baana, da alkana, da hawyan, da feejihan, da baniyan da torkoyan, da bannyayan , danga adam izey fundey noya. ¹⁴Albarka han kan ni Fundo ga bini kulu daray ni se, ngey nda han Kan ga ti laalam wane kulu, da nyaalayan han kulu. I kulu darey ni se Borey si ye

kadi ey koyne.¹⁵ Hayey din Fatawci, kan yan du arzaka a do, ga kay nangu mooro kwaara guzuga humburukamey Jabbeey se. I ga he ka seew. ¹⁶Ka ne kaari! kaari! Birni beero kan goono ga bangun da lin baano da moni da taafe ciray, kan goono ga taalan da wura nda tandey kan gonda darza, da lulu mo! Zama guuru Fallon ra no arzaka boobo wo cine halaci. ¹⁷Hi Funkey kulu da borey kanyan ga naaru nangu kulu teeko ra da hi goy teerey, da teeka goy-teerey kulu kan kay nangu mooro.¹⁸ Waato kan i di a tanyan dullo, I kuuwa ka ne: Birni wofo no ga hina nda birni beero wo? ¹⁹I na laalu gusan ngey boney ban. I goono ga kuuwa ka he ka te seew . i kaari! kaari! Birni beero wo nan kan hikoyey kulu du ngey arzaka a arzaka riiba do! zama guuru Fallon ra no a halaci. ²⁰Ya nin beena, da annabey, wa Farha a bon, zama Irioky naran alhakey kaa a gaa. ²¹Kola malayka gaabikoani fo na tandi samlu sanda fufuyan tondi bambata cine. A na jindow teeko ra ka ne: Da gaabi beeri gaadin cine no i ga Bahila birni beero jindaw nda i si ye ka di a mo hal abada. ²²Moolo jinde wala doonko wala seese, wala hilli jinde i si ye ka kamhe goy- teeri kulu dum g ni ra Fufuyan tondi yooge mo, i si ye ka maa ra ni ra hal abado.²³ Fitilla kaaro mo si ye ka kaari ni ra hal abada. Arhiyi da wayhiigi Jinde mo, i si ye ka maa rey mira hal ahada Zama ni Fatawcizey wo ndunnya boro beerey no, Zama ndunnya dumey kulu ni ni halli nda ni moodabal teeyano.

²⁴Babila ra mo, i na amabey da haantey kuni gar, da barey kan yan i wi ndunnya ra».

Chapter 19

¹Woodin banda ay maa jinde beeri , sanda jamatoobo no beena ra» I goono ga ne Alleluya. Faaba nda darza nda dabari si kal iri Irikoyo se. ²Zama a ciitey ya cimi-cimi wane yan no, adilitarykoyyan mo no. Zama a na cute te waykuru beero se nga na ndunnya sara nda nga zena alhakko bana a gaa mo.³Iye ka cikoye ka ne: Alleluya Adullo moga ciciri beene hal abada abadin! ⁴Arkusu waranka cindi taaca da funditkooni taaca ye ganda ka sududu Irikoy se, nga kangoono ga goro karga bon. I goono gane Amin, Alleluya.⁵Kala jinde fofun karga dakane: wa Irikoy sifa, Aran kan ga ti a tamey kulu. Aran borey kan yan ga humbur'a I beerey da I kaney.⁶Ay ye ka maa jinde sando jama boobo wane sando hari zuru boobo jinde, sanda dunduyan jinde gaabikooni ma kan ne: Alleluya. Zama Rabbi iri Irikoyo. Hintu kulu koyo goono ga may Iri ma farha.⁷Iri bine ma kaan Iri m'a beerandi! zama feej'izo hiiya kaa, a wayhiijo mo na nga bon soola. ⁸I na no a ma ngo bon bangum. nda lin baano hamo kan ga nyalaw zama lin baana dinga ti hanantey gay adilantey.⁹Ane ay se: Ma woone hantum albarkante no ngey kan yan I n'i ce I ma kaa feej'izo hiiya bato do. Ane ay se koyne woone yan ya Irikoy cimi sanney no. ¹⁰Kala ay ye ganda ajine ka sududuase amma a ne ay se: Ma si ta ka woodin te: zama ay wo ni tamtaray hangasin no, nin da ni nga. Ize mo kan yango goono ya Yesu seeda gay. Ma sududu Irikoy se. Zama yesu seeda ya annabitaray biya no.¹¹Kala ay di beena feerante. Gana mo bari kwaray fo neeya, d'akaarakwa kan se I gane Naanaykoy da cimikey kan se I gane Naanaykoy da cimikey Adilataray ra no aga ciili aga wongu mo. ¹²A mon ya danga beelayan no, koytaray no koytaray fuha boobo mo go bon boro kulu s'a bay kala nga bumbo hine. ¹³A gonda mo kwaaray fama nga gaa kon I sufu kuri ra, n maa ma gati Irikoy sanho.¹⁴Beene wongu jama kan ga beena aa na g'ana bari kwaaray yan bon, I goono gabankaaray da lin baana kwaaray ak kan ga hannan. ¹⁵A mayo ra takuba kaano ga fatta zama a mandunniya dumey kar nda, ag'i may mo guuru be goobu. A ga duwan kankamyan nongo taamu mo, Irikoy hina kulu koya futay dunga wana noga. ¹⁶A kwaayo gaa d'a tanja gaaa gonda m'a hantumante kan ga ne. Bonkooney kulu bonkooney da koyey kutu koyo.¹⁷Ay di Malayka fomo goono ga kay wayna ra. Akuwa nda jinde beeri ka ne curey kulu kan ga deesi beene batama ra se: va kaa ka margu ka koy Irikoy batu beero nwaarodo. ¹⁸Zama aranma bon kooney ham nwa, da wongu nyanyey d'a gaabikooney, da bariyey d'i kaarukoy, da borey kulu ham burciney da tamey, i beerey da ikayney.¹⁹Ay di alman laala mo da ndunnya bonkooney d'i soge jamayan. i margu zama ngey ma wongu nd'a nga kan go ga goro bariyo bon nda nga wongu jama mo. ²⁰I na alman laala da nga tangari annabo di, ngey kan na Almaamey te a jine, kan yan do no a na borey kan yan na Alman laala seeda ta da borey kan yan bombu himando se mo halli. I ni boro hinka jindwada fundi danyi bango ra kan go ga di da sufur.²¹Ina boro cindey mo wi da bariyo kaarutwa takuba sanda wo kan goono ga fun a meyo ra curey kulu kungu ndi hamo mo.

Chapter 20

¹koyne , aydi malayka fo kan go ga zumbu ga fun beena ra da guso safiza , da guru sisiri bambata nga kamba ra. ²Ana gondi lalla di, ganda zena kan maa gingo wala saytan , ga dan kasu alwaati kuku juri zambar fo wone. ³Ana furu guso ra , ga dabu ga ganji furo yan do a bon. wone a ma si du ga hin ga laabay zamba koyne kala jiri zambar taa ma to. Woodin banda , i hima ka tan alwaati kayna⁴Kayne , ay di karga yan borey kan go ga gora i ba ga ti borey kan yan se ina gaabi no ima cuti ay di mo fundey kan yan borey i pati yesu seeda da irikoy me sanno sabbey se i ma beytu almano wola a hima cere se i winji koyne i ma seeda dan sukutey wala kambey gaa. i funa , i may mo da christa jiiri zambar fo se. ⁵buukay kan windi ma na funa kala kan jiiri zambar faa bisa. bu ka tu yan jina no. ⁶Albarka da hanan yan go boro kulu go bu ka tu yan jina ra. Buyan hinkata sinda hin kulu a borey wo bon .I ga cia irikoy sargey no yan do christa se i ga may da no jiira zambar fo⁷jiiri zambar faa bon gono gaa i ga saytan kaa a kaso ra. ⁸A ga fatta ndunuya kambu taaca ga laabay Hiile-gog et Magog , a ma du gi margu tangano se i ga baa mo ga cia teeko da laabo cine.⁹I karu ndunuya jera kuruko bon ga hannantey kalo windi, kura ki ga ba gumo . amma dango zumbu gi diyandi. ¹⁰Ganjo kan ni zamba i na dan sufur da danji dey ra nan kan ina almano da tangori annabo jindaw . i ga gurzugey cin da zaari hala abada¹¹koyne ay di karga koirey bambata , ay di mo bora kan go ga goro a bon . laabo da beena zuru ga fun a jine Amma non kulu si no kan a ga hin ga koy . ¹²Ay di buukay , i beeri di kayney , kan go ga kay karga jine tira ya n mo go feerante , koyne i na tira, fo mo feeri

fundi tira. i na buukay ciiti danga mate kan cine i ni hantum nga tirey ra , hayey kan i te bon.¹³ teeko na nga buukay nohandi kan yan go a ra . buuyan da alaayara mo go ga ngey bukay noyandi ,buuyaney mo i ni ciiti da hankan i te .
¹⁴buuyan da alaayara mo i ni jindaw danji bango ra . woone gati buuyan hinkata danji bango. ¹⁵booro kulu kan mayo si fundi tira ra kulu i na jndaw dandji bango ra .

Chapter 21

¹Ga no ay di beene teji nda ganda teji; Zama bene sintina nda ganda sintina kulu darey. ²Kala ay di koira hananta go ga zumbu ga fun Irikoy do. urusalima tajo, i na sola danga way hiji kan i sola kurno se. ³Kala ay ma jinde beeri kan go ga fun karga do ka ne: Guna nan goro go borey game ra! a ga goro i banda , i ciya a se kunda, Irikoy bumbo go i banda. ⁴A ga mundi kulu tusu ga ka i moy ga, buyan mo si te koyne, heni si te dori mo site zama hari sintiney dey kulu darey. ⁵Bora kan go ga gora karga bon ne: Guna ay na hay kulu te i teji. Aye ga ne: hantum zama sanney wo cimi sanni yan no. ⁶A ye ka ne: A te ka ban! ay ga ti A nda Zed, sintina nda bananta. Boro kan go ga ma jew ay ga no fundi haro noyano yamo. ⁷Bora kan zaama ga du hayey din kulu , ay cia a Irikoyo nga mo gacia ay se Ize. ⁸Amma borey kan yan ga humburu nda borey kan yan sida cimi beeri nda ziibantey nda boro wiyey nda zina teerey nda modabal teekoy da borey kan yan ga sududu torey se nda tangari komey kulu i baa go dangi nda sufur bango ra buyan hinkanta nooya. ⁹Gaa no maleykey ra afo kan kambe ra han gassey iya ra kan yan ra gonda balawu iya a fo go a ne saney wo ci ay se: kaa ay ga cebe ni se feeji ize wando kan i soola a se. ¹⁰ Kala a konda ay tudu kuuku fe bon biya ra . Ana ursailma tajo cabe ay se kan go ga zumbu ga fun Irikoy do nda Irikoy darza cine. ¹¹ A gnala nono go danga tondi darzante danga jaspira tondi a ga nyala ga hanan tisu danga kristal cine. ¹² A gonda cinari beeri kan ga ku gumo. Agonda windi me way cindi hinka kan me ga maleyka way cindi hinka go i na mayi yan hantum fu me kulu ga ka yan ga ti Israyla kunda way cindi hinka. ¹³weyna funey me hinza wayna kagey me hinza a zaw kambe me hinza nda dandi kambe me hinza. ¹⁴Birni windo cinaro mo gonda daaba way cindi hinka i bon mo i na feejizo woone talibey maayi way cindi hinza hantum. ¹⁵ Boro kan salan ay se mo gonda wura gobu nga ma du du ka birno meyey nda windo nessi. ¹⁶Birno mo kambu taci koy no a kuyono ga saba nda hayano. Ana birno nessi a cira gobo me kilometar zambar hinka nda zongu hinza. ¹⁷ kuyono nda bayono nda haynyono nda salayago kulu a follon no. A na birno windo cinaro nessi. A beene kuuyono to kamba kar zongu nda waytaci cinda taaci boro kambe karyan bon kan ga saba nda mate kan maleyka na nessi. ¹⁸Windo cinaro yaspiri no i na te nda koira mo ina cina nda wura hanno kan ga hima diiji hanno nyalawante. ¹⁹ I na windo dabey talam nda tondi cadante yan. Talam kulu dumi sintina jaspidi tondo no i hinkanta saphirton dono i hinzanta agate tondo no i tacanta emerode tondi no. ²⁰ Iguwanta sardonix tondo no haakkanta beriltongo no iyanta topase tondo iweyanta chrysopraxe tondo no i wey cindi a fanta nda iweycinda hinka amethyste tondo no. ²¹Windi me wey cinda hinka i kulu iri ize yan no i ne nda fumey iri ize follon no i te nda kawra ra fondey kulu wara hantum dumi no i ni te da, danga diji no. ²² Ay mana di jingarey kulu kwara ra zama Rabi Irikoy dabari beeri koyo nda feeji izo nga ga ti ngey jingara. ²³Kwara si laami weyno wala handu ga kwara no kari zama Irikoy darza go ga kaari a bon nda feeji izo danjo. ²⁴ Laabey dumey kulu gaa dira kwara kariri. labo bonkoney kulu go kande i gay annura ra. ²⁵Fumeyey sa idabu zaro ra koyne mo cinse no. ²⁶Iga kande a ra annura,beerandi laabey; ²⁷Ay kulu kan go ziibi si furo a ra abada. Boro kulu kan na hawi goy te, wala zamba amma kalaadey borey kan meyey go hantum mate fundi tira ra feji izo wone.

Chapter 22

¹Koyne Malayka na ay cabe isa hari. A ga hanan danga tondi nyaalante, a go ga bambari ga funu Irikoy nda Feeji izo karga do. ²A go ga Bambari, ga kwaara fonda bindo daaru. Isa kambey kulu ga no tuuri fundikoono go kan ga te tuuriize dumi way cindi hinka. Handu kulul ra mo no a ga te ize yan. Tuuro kobtey mo, laabo borey no Andunja borey safar nda. ³Laaliyan kulu si te koyne. Irikoy nda Feejiizo karga ga bara kwaara ra, a wane goyteerey mo ga may a se. ⁴A goyteerey mo ga di a mo nda mo. A mayo mo ga goro hantumante i wane tanjey ga. ⁵Ciini si te koyne, i si ye ga te lampu wala wayno muraadu zama Rabbi Koy beero annura no ga kaari i bonj. I ga may mo hala abada. ⁶Malayka ne ay se : «Sanney wo tabbat, cimi mo no. Rabbi, Malaykey wane lakkey koyo, na nga Malayka donton, ga cabe a wane mayrey koyey se haya kanj si gay, kanj ga kayan » ⁷« Gune, a si gay kanj ay ga ka, albarkante no boro kanj annabitaray sanney wo gana kanj go tira ra. » ⁸Ay Yohanna, ay ga ti bora kanj ma, kanj di hayey wo. Waato kanj ay ma, ay di hayey wo, ay sombu Malayla cawey jine, ga sujudu a se. ⁹Nga mo kanj na ay cabe hayey wo ne ay se : «Ma si te yadin! Ay wo ni hangasin fo no goyo ra, nda Malaykey se kanj ga ti ni jayzey nda borey kanj cimandi ga tira sanney wo gana se. Ma sujudu Irikoy se! » ¹⁰A ne ay se : « Ma si tira wo anabitaray sanney haw ga daabu : zama alwaato maanu. ¹¹Boro kanj sinda adilitaray ma sobay nga adilitaray janja ra.» Boro kanj lakkalo ziibi mo ma sobay nga goy meerey ra. Boro kanj go adilitaray goy te mo ma sobay ga te nga adilitarey goyey. Boro kanj ga hanan ma sobay ga bara hananante. » ¹²« Gune, ay si gay, ay go no ga ka! Ay banando go ay se kanj ay ga no boro kulu se nga goyo bonj. ¹³ Ay ga ti alfa nda omega, jine bora nda kokor banda bora, sintina nda kokoranta. ¹⁴Albarkante yan no borey kanj yan ga ngey bankaarey puma, ngey ma du ga du fondo kanj ga njwa tuuri fundikoono ga ; ga furo mo kwaara ra meyo do haray. ¹⁵Taray no hansey go hala nda me-kaaney, nda goy- meero-teekoyey, nda boro wiyey, nda tooru ganakey, nda boro kulu kanj ga taari goyey. ¹⁶Ay, Yeesu, ay na ay Malayka donton, a ma ka ga seeda aran se nda hayey wo eglizo ciine ra. Ay ga ti Dawuda banda wone ize kayna, susubay andariya paalanta. » ¹⁷Biya hana nda way hiji ne : « ma ka! » Boro kulu kanj go ga ma jaw, a ma ka, hala nda boro kanj ga laami nga ma du yaamo, hari fundikoono mo. ¹⁸Ay ga seeda boro kulu se kanj ma tira wo anabitaray sanney : da boro fo na hay fo tonton a ra, Irikoy ga tonton a se

Chapter 22

masiiba harey kanj i cabe tira ra.¹⁹ Da boro fo na hay fo ka tira wo anabitaray sanney ra, Irikoy ga a wane ba ka fundi tuuro ra, nda kwaara hanna kanj i fahamandi tiro wo ra.²⁰ Bora kanj na hayey wo tabatandi ne : «Oho, a si gay, ay go no ga ka! » Amina! Ma ka, Rabbi Yeesu!²¹ Rabbi gomno ma bara aranj kulu banda! Amin.